

אחדות בתורה

אחדות בתורה

מבט לתוך שיטות בתורה
ע"פ שיטת
כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח

כתב:

שניאור שניאורסאהן

רמת אביב

054-7716-775

ערך וסיגנון:

הת' שניאור מוזיקנט

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

תוכן ענינים:

164.....	רב נחמן - גבורה, ורב ששת - חסד
168.....	רבה - עוקר הרים - גבורה. רב יוסף - סיני - חסד
176.....	רב הונא - קשור לגבורה. רב חסדא - קשור לחסד
182.....	רש"י - חסד. קשור לגילויים. תוספות - גבורה. קשור לעצמות
186.....	בשיטת הרמב"ם ורש"י
190.....	בשיטת רש"י והרמב"ן
191.....	בשיטת הרמב"ם והרמב"ן
194.....	מקורות לשיטת הרמב"ם והראב"ד
198.....	משנה תורה להרמב"ם
198.....	הקדמת הרמב"ם
199.....	מנין המצוות - מצות עשה
201.....	מניין המצוות מצות לא תעשה
201.....	ספר המדע
202.....	הלכות יסודי התורה
202.....	הלכות דעות
203.....	הלכות תלמוד תורה
204.....	הלכות עבודה זרה
212.....	הלכות תשובה
215.....	ספר אהבה
215.....	הלכות קריאת שמע
217.....	הלכות תפילה
220.....	הלכות תפילין
222.....	הלכות ציצית
224.....	הלכות ברכות
230.....	הלכות מילה
231.....	הלכות שבת

5.....	תוכן ענינים:
11.....	מבוא
15.....	החידוש של דור השביעי
21.....	שיטת רבי אליעזר ורבי יהושע
36.....	שיטת רבי מאיר ורבי יהודה
	ר' ישמעאל - קשור לחסד. גדרי המקבל. ר' עקיבא - קשור
71.....	לגבורה. גדרי הנותן.
79.....	בשיטת רבן גמליאל ור' יהושע
81.....	ר' יאשי' - מסתכל על הכלל. ר' יונתן - מסתכל על הפרטים
85.....	בשיטת ר' יהודה ור' נחמיה
87.....	בשיטתו ר' יוחנן וריש לקיש
90.....	שיטת ר' אליעזר ור' עקיבא
93.....	בית שמאי - גבורה, ובית הלל - חסד
	בבלי - מסתכלים בהווה, וקשורים לביטול היש. ירושלמי -
102.....	מסתכלים על העתיד, וקשורים לביטול במציאות.
109.....	שיטת רב ושמואל
	רב - בין אדם למקום. מסתכל בפשטות. סיני. שמואל - בין אדם
113.....	לחבירו. מפרש לפי התוכן. עוקר הרים.
	אביי - גבורה. קשור לפשט. אתכפיא. רבא - קשור לחסד. מסתכל
124.....	לפי התוכן. קשור לאתהפכא.
161.....	ר' חסדא - חסד. ר' ששת - גבורה.

372	הלכות ביאת המקדש
376	הלכות איסורי מזבח
379	הלכות מעשה הקרבנות
382	הלכות תמידין ומוספין
385	הלכות פסולי המקודשין
391	הלכות עבודת יום הכיפורים
391	הלכות מעילה

394..... ספר קרבנות

394	הלכות קרבן פסח
399	הלכות חגיגה
400	הלכות בכורות
401	הלכות שגגות
403	הלכות מחוסרי כפרה
404	הלכות תמורה

406..... ספר טהרה

406	הלכות טומאת מת
419	הלכות פרה אדומה
427	הלכות טומאת צרעת
432	הלכות מטמאי משכב ומושב
437	הלכות שאר אבות הטומאות
442	הלכות כלים
455	הלכות מקואות

460..... ספר נזיקין

460	הלכות נזקי ממון
470	הלכות גניבה
474	הלכות גזילה ואבידה
480	הלכות חובל ומזיק
485	הלכות רוצח ושמירת נפש

488..... ספר קנין

488	הלכות מכירה
-----	-------------

249	הלכות עירובין
254	הלכות שביית עשור
255	הלכות יו"ט
262	הלכות חמץ ומצה
267	הלכות שופר
269	הלכות סוכה
274	הלכות שקלים
276	הלכות קידוש החודש
276	הלכות תעניות
278	הלכות מגילה וחנוכה

280..... ספר נשים

280	הלכות אישות
293	הלכות גירושין

294..... ספר קדושה

294	הלכות מאכלות אסורות
298	הלכות שחיטה
299	הלכות נדרים
303	הלכות נזירות
309	הלכות ערכין וחרמין

314..... ספר זרעים

314	הלכות כלאים
321	הלכות מתנות עניים
324	הלכות תרומות
334	הלכות מעשר
342	הלכות מעשר שני ונטע רבעי
352	הלכות ביכורים
357	הלכות שמיטה ויובל

364..... ספר עבודה

364	הלכות בית הבחירה
367	הלכות כלי המקדש

498..... הלכות זכיה ומתנה

503..... הלכות שכנים

508..... הלכות שלוחין ושותפין

513..... הלכות עבדים

516..... ספר משפטים

516..... הלכות שכירות

521..... הלכות שאלה ופיקדון

523..... הלכות מלוה ולוה

532..... הלכות טוען ונטען

540..... הלכות נחלות

543..... ספר שופטים

543..... הלכות סנהדרין

546..... הלכות עדות

548..... הלכות ממרים

550..... הלכות אבל

552..... הלכות מלכים ומלך המשיח

555..... רשימת מחלוקות נוספת:

559..... מפתח ענינים

וע"פ המוסבר בשנים האחרונות החל מכ"ב שבט תשמ"ח בהרבה שיחות איך שמחברים את הגילויים עם העצמות מובן שאפשר לאחד את כל המחלוקות וע"ד התקופה השני' שיהי' הלכה כב"ש וכב"ה יחד בפועל ממש נמנע הנמנעות ע"ד שהי' בקה"ק כך יתגלה בכל העולם ע"י התורה חדשה מאיתי תצא בחיבור הלוי' (צדיקים) ושור הבר (בעלי תשובה) תיכף ומיד ממש.

מספרים על תושב מערב ירושלים שהזדמן לבית הכנסת במזרח העיר האיש שרגיל היה לכוון פניו בתפילה למזרח גילה לחרדתו שבית הכנסת מכוון מערבה הוא ניסה להעמיד את המתפללים על טעותם עד שבא חכם אחד והסביר לו כי למעשה תושבי מערב ומזרח העיר מתפללים לאותו מקום לבית המקדש אולם כיוון שהמקום שלהם שונה נראה כאילו מתפללים לכיוונים הפכיים אך למעשה שניהם מתפללים למקום אחד לבית המקדש

הרבי מליובאוויטש מלך המשיח שליט"א הוריד לעולם דרך לימוד חדשה ומהפכנית במסגרת דרך לימוד זו גילה הרבי כי עשרות מחלוקות בנושאים שונים לגמרי נובעים מקו מחשבה אחד או שרש נשמה של אותו תנא או אמורא ובא לידי ביטוי כחוט השני בין כל המחלוקות בהם הוא משמיע את דעתו

ספר זה הבנוי על שיטת לימוד זו המכונה "לשיטתה" מהווה מהפכה בלימוד הגמרא והמשנה בכלל ובהתייחסות שלנו למחלוקות בפרט הספר מקיף מאות מחלוקות החל ממחלוקות תנאים עד מחלוקת הרמב"ם והראב"ד והפוסקים ומגלה קו מחשבה רציף לאורך המחלוקות דבר המוכיח על אחדות שבתורה כהכנה לאחדות שיתגלה בעולם ע"י משיח צדקנו בתורה חדשה תומ"י ממש

הרבי מלך המשיח שליט"א מסביר שאחד ההבדלים העיקריים בין תוהו לתיקון, שבתוהו הי' פירוד ובתיקון הי' אחדות, כמבואר בארוכה בחסידות.

והרי כל עניין הגלות זהו בגלל אורות דתוהו שגרמו לשנאת חנם, ועל-כן העבודה היא להביא אורות דתוהו בכלים דתיקון, שזהו על-ידי הדרך הישרה בלימוד ענייני גאולה ומשיח, שזה מאחד, על-ידי התפארת (תורה), את האורות שלמעלה מהעולם, אורות הגאולה, עם העולם³. במילים אחרות: לחבר את הניצוץ משיח (עצם הנשמה) עם הכוחות הגלויים.

ובמאמר 'ואתה תצוה'⁴ בסופו מוסבר, שעל-ידי שמביאים את עצם הנשמה בכוחות הגלויים זה מביא לאהבת ואחדות ישראל למעלה מטעם ודעת מצד הגוף ולא רק מצד הנשמה (טעם ודעת), ובמילים של 'באתי לגני'⁵: שטות דקדושה ואהבת ישראל.

מבוא

כל המחלוקות נובעות מהחילוק של הגבול והבלי גבול וגם שהי' גילוי העצמות לא הי' אחדות אמיתית ביניהם אלא שהיו מתבטלים ממציאותם כמו הסיפור של תלמיד ר"ע.

וזה החידוש של הרבי מלך המשיח שאפשר שיהי' חיבור של גבול והבלי גבול שני הפכיים בב"א בלי לשבור את המציאות. ע"י ההסבר שהעצמות לא שולל את הגילויים (שגם בג"ע מתגלה העצמות¹ וכן שגם בדרגה של "בני בכורי ישראל" - חשיבות שקשורה עם גילויים אין זה בסתירה ל"נער ישראל ואוהבהו" פשיטות שקשור לעצמות²) מכיון ששניהם רצונו ית' וממש אותו נקודה

ע"ד אברי הגוף שכל אחד יש לו תפקיד שונה ודוקא כך הגוף בשלימותו וכן איש ואשה שני הפכים שהשכינה ביניהם וכמו שאדם מתחזק דוקא ע"י שבא מישהו שמנגד לו כך ממש גם ע"י הריבוי דעות שעשה ה' שאין דעותיהם שוות רק כך מתגלה העצמות.

וכן בעבודת ה' שעם כל הכוונות צריך להיות אני מתפלל לדעת זה התינוק - פשיטות.

וכן בעבודה עם העולם מצד א' צריך להיות שיא הביטול "אשר לא יקוה לאיש ולא ייחל לבני אדם" שכולל גם אדם העליון היינו סדר השתלשלות. שלפני הגאולה ממש צריך להיות בדרגה שלמעלה מהשתלשלות. ולא כמו בכל הדורות שהי' צריך ע"פ סדר השתלשלות לעשות כלי לקבל את הברכה מלמעלה, והי' חשיבות לכלי, עכ"פ בתור כלי. אלא כמ"ש "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך" - היינו שהוא יעשה גם את הכלי, ואין חשיבות לכלי כלל. ומצד שני צריך להתנהג בדרך הטבע ולהתלבש בלבושי המקום כדי לעשות דירה בתחתונים, היינו, כמו מרגל ממש.

מחלוקת. מושג המלווה כל תלמיד מראשית לימודיו התורניים אין כמעט נושא העולה לדיון שאינו שנוי במחלוקת בין תנאים בין אמוראים אפילו במתיבתא דרקיע

¹ לקוי"ש ח"ה ויגש ב'
² בלקוי"ש חכ"א פי' שמות ג'

³ שיחת ש"פ תזו"מ תנש"א.
⁴ ספר המאמרים מלוקט חלק ו עמ' קלו.
⁵ היתשי"א.

ועל-פי המבואר בשיחת פורים תשמ"ז מ"ש בדניאל⁶ על אחרית הימים: "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים... והמשכילים יבינו", שזה מה שרואים בזמן האחרון שאנשים שהי' להם רע נסתר – הוא פורץ החוצה, וזה ההסבר לריבוי המחלוקות שרואים בין ידידים, שותפים וקרובי משפחה, והמעלה שבזה היא, שכאשר הרע יוצא בגלוי, אז אפשר לתקן את זה. ובצד הטוב – רואים היום במוחש שאנשים עושים דברים טובים, שאף אחד לא חלם שהם יעשו דברים אלו. לדוגמא: הגאון הרגוע ו'ובי – שהי' אדם רגיל בעבודת ה', אכילה, שתי' ושינה שלו, ועם כל זה גילה דרך חדשה בלימוד התורה, שלא הי' לזה תקדים – למצוא קשר והסבר מנושאים שונים לגמרי, וגילה אחדות בתורה, שרואה כהוכחה מדעת פלוני בנושא מסוים על נושא אחר לגמרי "לשיטתי".

ויתירה מזו, בתורתו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, במיוחד בה'לשיטתי" שלו, שמוצא איך שמחלוקות של אותם אישים במקצועות שונים קשורים בנקודת שיטה עקרונית (ויתירה מזו, שכל עניין מוסיף ומאיר פנים שונות בנקודה זו, שלכן יש צורך להשמיע זאת בכמה מקומות).

(ואולי אפשר לקשר זה גם עם השיחה⁷ לגבי הכתוב בזהר שלפני הגאולה ייפתחו שערי החכמה העליונה ומעיינות החכמה התחתונה, והמטרה של החכמה התחתונה, כמו החכמה העליונה – לאחד את העולם. לדוגמא: שפעם חשבו שכל אחד מכוחות-הטבע מורכב מהרבה יסודות שונים, ולאחרונה מגיעים להכרה שנקודת המציאות של העולם שהכל מורכב מאטומים והשוני הוא רק ברווחים ביניהם, שזה מראה על אחדות בעולם).

ועל כן מכיוון שנמצאים במוצאי שביעית שאז כתוב שבן דוד בא ומשתדלים לעשות הכל כדי לזרו את הגאולה והחתונה והאחדות בין ישראל להקב"ה, שאז הי' ה' אחד ושמו אחד, מצאנו לנכון להביא לקט דוגמאות של האחדות בתורה (שרואים שאישים הולכים לפי אותה השיטה כאשר בתחילת כל שיטה מובא העיקרון שלה על-פי המבואר בשיחות. לאחר לקט הדוגמאות מהמקורות המבארים את ה'לשיטתי', הבאנו דוגמאות נוספות מהש"ס בדרך אפשר, לפי הקו של השיטה כפי שמבואר בשיחות. בחרנו בפתחת המחלוקת להביא מעניני גאולה ומשיח, שזוהי הדרך הישרה להביא ההתגלות.

מכיוון שזה נעשה לא בשלימות, רק דוגמא, על-כן מבקשים אנו מכל מי שמלאו ליבו להגדיל תורה ולהאדיר ישלח את הערותיו, על מנת שנוכל להוציא בקרוב את הספר "אחדות בתורה".

שניאור שניאורסאהן

⁶ יב, ג.

⁷ בלקוטי שיחות חלק טו עמ' 42.

פעם הי' מאוס מאד החיצוניות ועד כדי שהיו מקללים מישהו שהוא חיצון

ובדור השביעי יש מאמר קצר ד"ה ולא יכנף עוד מורך תשכ"א שמדבר על מעלת החיצוניות ומעניין שהד"ה כמעט הפכי מהתוכן של המאמר וכנראה שהקשר הוא רק מצד שפסוק זה קשור לגאולה ובגאולה יתברר ויתגלה מעלת החיצוניות כמ"ש בהערה באחת השיחות בספר בראשית נ"א או נ"ב מעלת החזיר שיוחזר לקדושה ראשון מכל החיות רעות מכיוון שהוא מפריס פרסה היינו שיש בו מעשה בפועל ורק חסר בכירור וזיכוכ שזה התוכן של מעלה גרה ולכן מכיוון שלע"ל המעשה עיקר לכן יתברר ראשון (ובימנו אלו שכפי המבואר בדבר מלכות וישלח נ"ב שעשו כבר מבורר אז אפשר להתחיל לפעמים מהחיצוניות ואחרי המעשים נמשכים הלבבות ואואפ"ל שזה קשור עם תיקון וברור הרע הנסתר).

פעם עיקר ההדגשה היתה על לימוד בעיונא וכידוע סדר הלימוד המובא בפע"ח ובמיוחד על לימוד החסידות שכמעט לא הי' שום עניין בלימוד למיגרס ולימוד צ"ל אליבא דנפשי וכידוע המסופר שהרבי הקודם דיבר בחריפות נגד אלו שלומדים חסידות שלא לשמה שמפסידים בזה ובבא - שתי עולמות והרבי שליט"א שאל למה יגרע זה משאר חלקי התורה שאומרים מתוך שלא לשמה בא לשמה והרבי הקודם לא ענה ורק אמר אזוי איז דאס (-ככה וזהו זה)

ובדור השביעי רואים מכמה מכתבים שיש עניין גדול גם בלימוד למיגרס וכמו מהסיפור דלעיל שהכיוון של הרבי שליט"א שצריך ללמוד בכל אופן

פעם אמירת החסידות היתה באריכות ובלי כ"כ קשר לזמן בו נאמר המאמר ובקושי היו מזכירים את העצמות וכידוע שגם אצילות הי' כתב אדה"ז רק אצ"י ובודאי שלא היו מזכירים נגלה בתוך מאמרים והעיקר הי' מאמרים ולא שיחות ובאופן שהי' קשור יותר לגילויים

ובדור השביעי אמירת החסידות היא בד"כ בקיצור ומאד קשור לזמן ומוזכר העצמות כמ"פ כמעט בכל מאמר ויש הרבה מאמרים שקשורים לאיזה עניין בנגלה כמו מלוקט ד ד"ה בחודש השלישי שכל המאמר מיוסד על שאלה בתוספות וכו' ובכלל אצל הרבי שליט"א יש הרבה יותר שיחות ממאמרים שהשיחות יותר קשורים לנגלה ולעולם ולתאווה של דירה בתחתונים ובאופן שקשור יותר לעצמות

פעם אצל חסידים הי' לימוד נגלה בשבת ע"ד חילול שבת וגם בימי חול לא היו כ"כ מהדרים בזה

החידוש של דור השביעי

פעם בזמן אדה"ז הי' מלחמה נגד צרפת והעשירות וכן ההנהגה היתה באופן של קטונת ולכן הי' פחד שמא יגרום החטא שלא תהי' יניקה לחיצונים מהישות שלנו - באופן של ביטול ויציאה מהעולם

ובדור השביעי כבר התבררה קליפת צרפת והעשירות וההנהגה באופן של ויגבה לבו בדרכי ה' ואין חשש מהישות שלנו כ"כ והכיוון הוא תחשוב טוב יהי' טוב באופן של התלבשות בעניני העולם אזלת לקרתא הלך בנימוסי' כמו מרגל ומתגלה ביש הנברא היש האמיתי (אי"ז בסתירה כלל להנהגת יעקב אבינו ואדה"ז שלהם הי' הבטחה שיהי' טוב ואי"ז חידוש כלל בזה שהיו חושבים טוב והחידוש שמצד ענוותנותם חששו וביקשו בתורת צדקה וחסד חנים⁸)

פעם ההתעסקות בפרנסה היתה באופן שתפסה מקום (אם כי רק באופן של כלי) ולכן זה הי' ניסיון לא קל אם הי' צריך פתאום ללכת למצוה אחרת והמקסימום שהי' אפשר להכניס קדושה בעסק זה הי' ע"י ד"ת וכו' וכל היום הי' מצפה מתי אבוא לקדושה בסוף היום בשיעור תורה וכו'

ובדור השביעי ההתעסקות בפרנסה היא באופן שבפנימיותו לא יקוה לאיש ולא ייחל לבני אדם "השלך על ה' יהבך והוא יכללך שהוא יעשה גם את הכלי וזה שמתעסק עם העבודה זה רק בגלל שנתאווה ה' שיהי' לו דירה בתחתונים (אבל העסק מצ"ע אין לו חשיבות כלל אפילו לא בתור כלי) ולכן אי"ז ניסיון כלל אם צריך פתאום ללכת למצוה אחרת והיום אפשר שהעסק עצמו יגלה אלקות וע"ד עשה כאן א"י וכו'

פעם הי' המושג בעה"ב דבר מזוהם (כידוע הסיפור עם שמואל מונקע'ס ופנחס רייצע'ס שעלה עם מגפים מלוכלכות על הספות היקרות וכו') ובמיוחד מזמן הרבי הרש"ב והתייסדות תו"ת שאז היו נחשבים הבעה"ב כבהמות ממש שכמעט אין באפשרותם להשתנות

ובדור השביעי יש הוראה בדבר מלכות תצא שכל בית צ"ל סניף של ישיבת תו"ת ז"א שמכיוון שנמצאים בזמן הגאולה אז אפשר שיהי' נמנע הנמנעות חיבור בין הבעה"ב ותו"ת

⁸ עיין לקוויש חטי"ו וישלח י"ט כסלו

ובדור השביעי חוץ מלימוד הרמב"ם היומי גם בשיחות נאמר הרבה נגלה ומחברים נגלה וחסידות באופן מופלא שזה קשור לדירה בתחתונים לעומת החסידות שמדברת בעיקר בעליונים

פעם היו גרים במקומות נידחים ובכלל ליובאוויטש הי' מקום נידח וכו'

ובדור השביעי כתוב שמישיח יושב בפתחה של רומי בשאון העיר וזהו 770 וכך כל השלוחים משתדלים לגור במקומות מאוד מרכזיים ודווקא כך להכין את העולם לגאולה

פעם שאדה"ז ראה בבית של המתנגד בכ' כסלו משהו לא צנוע מיד הקיא

ובדור השביעי הרבי הי' מקבל אנשים ונשים ללא הגבלות וכו' שמצד העצמות הלא אח עשו ליעקב ומי יאמר לך מה תעשה ואפשר לברר ולתקן הכל

פעם לא הי' מושג אצל החסידים תפלה במניין והעיקר הי' תפלה בעשר כוחות הנפש

ובדור השביעי רואים שדווקא בשנים האחרונות אצל הרבי כל התפילות היו במניין וכידוע במאמר עשרה שיושבים במלוקט ד ומיוחד במאמר השני שם מקשר תפלה בציבור עם הדביקות של אדה"ז שאמר איני רוצה ג"ע איני רוצה עוה"ב רק אותך בעצמך וכו' ובפשטות שאדם מתפלל בעשר כוחות נפשו הכל נמדד לפי האתדל"ת וקשור להגבלה משא"כ בציבור נמשך מהעצמות שלא בערך להאתדל"ת וכו'

פעם בלימוד החסידות הי' הגבלות והי' כיתות וגם הי' לכאורה איזו שהיא אנרכי' בין החסידים וגם שהיו חזורים אח"כ בפני הרבי את מה ששמעו ז"א שהי' קשר בין ההשפעה והקבלה

ובדור השביעי אין שום הגבלות אנשים נשים וטף וכולם שווים וידוע שר' ניסן רצה גם שיחזרו בפני הרבי את מה ששומעים והרבי אמר שגם החצי שעה היחידה שיש לי לעצמי רוצים לגזול ממני והנקודה שההשפעה היא לא לפי ערך המקבל וזה גילוי העצם ולכן זה גם שייך לכולם

פעם הנסיעה לרבי הי' בעיקר לגברים וגם לאחרי הרבה הכנות וכידוע וכן גם הנסיעה עצמה או ליתר דיוק ההליכה היתה מלווה בהרבה הכנות וגם לחסידים היו זמנים מיוחדים ולא היו רשאים לשנותם

ובדור השביעי רואים שנוסעים אנשים נשים וטף ובלי יותר מדאי הכנות וכל א' רשאי לבוא אל המלך בכל עת שהוא רק רוצה והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם וגם שנוסעים לרבי זוגות שזה מראה שעם העולם ועם הגשמיות באים לרבי מלך המשיח ולא משאירים את הגשמיות בבית וגם ביחידות שהרבי קיבל זוגות שזה לא הי' מצוי בדורות הקודמים

פעם הי' הכל קשור לטו"ד וגם במס"נ הבינו את הכוונה והי' אפשר למצוא מקור בשו"ע להנהגה כזו של מס"נ וכידוע השיחה בלקו"ש חל"ה וישב

ובדור השביעי כבר במאמר הראשון הרבי תובע שטות דקדושה למעלה מטו"ד במיוחד ברגעים האחרונים שהרבה חוגים עושים את כל המבצעים וגם מדברים על משיח ונפלינו שלנו זה בנקודה שלמעלה מטו"ד לגמרי שהרבי חי בגוף גשמי ולא מחפשים לזה מקור הלכתי רק בשביל "דע מה שתשיב" וזה המס"נ הקשה ביותר שלא ליבוש מפני המלעיגים מבית ומחוץ וזה הדבר שמכין אותנו לגילוי העצמות שלמעלה מטו"ד ומכל הגילויים לגמרי ע"ד התוקף של יהודה שהי' למעלה מטו"ד לגמרי וכמוסבר בדבר מלכות ויגש נ"ב ואז מגלים ש"אני יוסף" שכל העולם לא רק שלא מפריע אלא כולם גם מאמינים ורוצים לשמוע שהרבי חי בגוף גשמי ורק שצריך להעביר מסר זה בתוקף הכי גדול כמו יהודה ובשמחה גדולה ולא באופן של ונהי בעינינו כחגבים וגו'

פעם השליחות היתה באופן שהי' מפריע לגוף ולחיי משפחה תקינים והי' צריך למסור את הגוף ואת החיי משפחה בשביל הרבי הקודם והעבודה היתה לצאת מהעולם ולא להתייחס אליו

ובדור השביעי השליחות מביאה אושר ועושר גם לגוף וודאי לחיי משפחה תקינים וכן גם היציאה לשליחות הרבי לא הסכים עד שכתבו שהאשה מסכימה כי כל העניין הוא חצי כדור התחתון עם העולם ולא להילחם בו וזה גם קשור שלפני התפילה נוהגים לאכול משתי סיבות א בגלל החלישות ב והעיקר בגלל שהעולם כבר מוכן לגאולה ואין חשש שהאוכל והגשמיות יפריעו לתפילה וזה גם הסבר מדוע אין רואים כ"כ חסידים שמצליחים בשעת התפילה להתנתק מהעולם ולא להרגיש מה קורה סביבם וכמו בדורות הקודמים לדוגמא שהי' שריפה גדולה בישיבה בליובאוויטש וכולם רצו לכבות את האש וכשבאו הרבי הרש"ב והרבי הקודם ששמעו מרחוק את הרעש הגדול נכנסו וראו שני בחורים שקראו ק"ש שעל המיטה ומרוב דביקותם לא שמו לב כלל לנעשה ובימינו אין שייך זה כלל ולמה עשה ה' ככה והעניין שאין זה ענייננו כלל לצאת מהעולם ואדרבה הסתכל בשלשה דברים וכמוסבר בדבר

19 | אחזות בתורה

מלכות אחו"ק התנש"א שיהודי לא יחשוב שיש רק שני דברים הוא וה' אלא צריך לדעת שיש שלשה דברים וצריך להסתכל גם בעולם ולא להתעלם ממנו וכו'.

פעם לא הקפידו כ"כ בחינוך הילדים וודאי שלא בדברים שקשורים עם רע נסתר כמו להראות לילדים רק דברים טהורים וחלב ישרא-ל.

ובדור השביעי התחדש כל המושג של צבאות ה' וכמו שהרבי מקשר את זה לגאולה בכ"מ ומקפידים להראות לילדים רק דברים טהורים וגם ליולדת ששמים שיר המעלות וכו' שזה קשור עם תיקון ובירור הרע הנסתר.

פעם כמו שכתוב בתניא הלוואי בינוני ולא חלמו להגיע לצדיק רק ע"י עיבור וכו' **ובדור השביעי** הרבי אומר בדבר מלכות שכאו"א יכול להגיע לדרגת צדיק וגם במאמר בלע המות לנצח במלוקט ב ולהיות מואס ברע לפחות ברגעים מסוימים שזה קשור עם הגאולה שאז יתגלה ואת עשו שנאתי ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ.

(מתוך לקו"ש חח"י בלק ד': לקו"ש חל"ו שמות א'.

דבר מלכות פנחס תשנ"א. וישב תשנ"ב)

אומר זה ניסן ואותו הפרק זמן בהמה וחי' ועוף שמזדווגין זה אצל זה שנאמר (תהלים סה) לבשו כרים הצאן וגו' ואידך נמי הא כתיב עץ פרי ההוא כדרכי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי כל מעשה בראשית (לקומתן) (בקומתן) נברא לדעתן נברא לצביונן נבראו שנאמר (בראשית ב) ויכלו השמים והארץ וכל צבאם אל תקרי צבאם אלא צביונם¹¹.

רבי אליעזר סובר שבתשרי נברא העולם, שזהו חודש המרמז על עבודת המטה, שקשור לבקשת גשמים, שתלויים בעבודת המטה (וע"ד הרמז האותיות בסדר הפוך: ת, ש, ר, שמראה על מלמטה למעלה).

רבי יהושע סובר שבניסן נברא העולם, שזהו חודש שקשור עם התעוררות מלמעלה (ניסן מלשון נסים)¹².

האם התשובה תנאי לגאולה?

רבי אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר לי' רבי יהושע אם אין עושין תשובה אין נגאלין אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב תניא אידך רבי אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין שנאמר (ירמיהו ג') שובו בני שובבים ארפא משובותיכם אמר לו רבי יהושע והלא כבר נאמר (ישעיהו נ"ב) חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו חנם נמכרתם בעבודת כוכבים ולא בכסף תגאלו לא בתשובה ומעשים טובים אמר לו רבי אליעזר לרבי יהושע והלא כבר נאמר (מלאכי ג') שובו אלי ואשובה אליכם אמר לי' רבי יהושע והלא כבר נאמר (ירמיהו ג') כי אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם ציון אמר לו רבי אליעזר והלא כבר נאמר (ישעיהו ל') בשובה ונחת תושעון אמר לו רבי יהושע לרבי אליעזר והלא כבר נאמר (ישעיהו מ"ט) כה אמר ה' גואל ישראל וקדושו לבזה נפש למתעב גוי לעבד מושלים מלכים יראו וקמו שרים וישתחוו אמר לו רבי אליעזר והלא כבר נאמר (ירמיהו ד') אם תשוב ישראל נאום ה' אלי תשוב אמר לו רבי יהושע והלא כבר נאמר (דניאל י"ב) ואשמע את האיש לבוש הבדים אש ממעל למימי היאור וירם מינו

שיטת רבי אליעזר ורבי יהושע

רבי אליעזר מחשיב בעיקר את האתערותא דלתתא.
רבי יהושע מחשיב בעיקר את האתערותא דלעילא⁹.

מתי עתידים ליגאל?

תניא רבי אליעזר אומר . . בניסן נגאלו בתשרי עתידין ליגאל. רבי יהושע אומר בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל . . בניסן נגאלו כדאיתא בתשרי עתידין ליגאל אתיא שופר שופר. כתיב הכא תקעו בחדש שופר וכתוב התם (ישעיהו כז) ביום ההוא יתקע בשופר גדול. רבי יהושע אומר בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל. מנלן אמר קרא (שמות יב) ליל שמורים ליל המשומר ובא מששת ימי בראשית ואידך לילה המשומר ובא מן המזיקין¹⁰.
רבי אליעזר אומר שבתשרי עתידין ליגאל, לשיטתי', שזהו חודש שקשור עם עבודת המטה – תשובה.

רבי יהושע אומר בניסן עתידין ליגאל, לשיטתי', שזהו חודש שקשור עם התעוררות מלמעלה, כמו ביציאת מצרים, שהוציאנו בכוחו הגדול ממ"ט שערי טומאה.

מתי נברא העולם?

תניא רבי אליעזר אומר בתשרי נברא העולם . . רבי יהושע אומר בניסן נברא העולם . . תניא רבי אליעזר אומר מנין שבתשרי נברא העולם שנאמר (בראשית א) ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי איזהו חדש שהארץ מוציאה דשאים ואילן מלא פירות הוי אומר זה תשרי ואותו הפרק זמן רביעה היתה וירדו גשמים וצימחו שנאמר (בראשית ב) ואד יעלה מן הארץ רבי יהושע אומר מנין שבניסן נברא העולם שנאמר (בראשית א) ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע ועץ עושה פרי איזהו חדש שהארץ מליאה דשאים ואילן מוציא פירות הוי

⁹ ספר המאמרים מלוקט ד עמי קצד. ד"ה החודש הזה.

¹⁰ ראש השנה י, ב.

¹¹ ראש השנה י, ב.

¹² ספר המאמרים מלוקט חלק ד עמי קצד.

ושמאלו אל השמים וישבע בחי העולם כי למועד מועדים וחצי וככלות נפץ יד עם קדש תכלינה כל אלה וגו' ושתק רבי אליעזר¹³.

רבי אליעזר סובר שמוכרח להיות התנאי של תשובה מצד עצמם ולא מצד התעוררות מלמעלה.

רבי יהושע סובר שייגאלו אפילו אם לא יעשו תשובה, כי הבטחת התורה שבל ידח ממנו נדח תפעול על היהודים אע"פ שאינם שייכים לתשובה. כמו ביציאת מצרים, שהי' אז גילוי מלמעלה, כך גם הגאולה העתידה תבוא מלמעלה.

להלן דוגמאות נוספות בדרך אפשר, לפי העקרונות הנ"ל:

איזהו עם הארץ?¹⁴

רבי אליעזר: כל שאינו קורא קריאת שמע.

רבי יהושע: כל שאינו מניח תפילין.

הדבר יובן על פי מה שכתוב בהמשך הגמרא שם: כל הקורא קריאת שמע ללא תפילין כאילו הקריב זבח ללא נסכים.

זבח הוא קרבן, שנשרף ועולה לה', ונסכים – עניינים ירידה למטה. ומבואר בחסידות שזהו עניין של רצו ללא רצו: שקריאת שמע הוא רצו, עליי' למעלה, וכלשון: "מוסר נפשו באחד" (זבח). ותפילין עניינם המשכת המוחין במדות, שממשיכים למטה אור-אין-סוף¹⁵ (נסכים).

ובענייננו לשיטתם של ר"א ור"י: רבי אליעזר, שמחשיב בעיקר את העלייה למעלה, מדגיש את החשיבות של קריאת שמע (שלכן מי שלא קורא קריאת שמע נקרא עם-הארץ).

ורבי יהושע, שמחשיב בעיקר את ההמשכה למטה, מדגיש את החשיבות של מצוות תפילין שעניינה המשכה למטה.

זמן הזכרת גשמים¹⁶

מאימתי מזכירין גבורות גשמים?

רבי אליעזר אומר מיום טוב הראשון של החג.

רבי יהושע אומר מיום טוב האחרון של החג.

גשמים עניינים עליי' מלמטה למעלה, כמו שכתוב בפסוק: "ואד יעלה מן הארץ והשקה וגו'", וכמו שכתוב בגמרא: "שברו הבריות את ערפן מיד גשמים יורדין", שזה מראה על עבודת התחתון.

ולכן: רבי אליעזר, שמדגיש את החשיבות שבאתערותא דלתתא, מקדים את זמן הזכרת הגשמים (שהם עניין עבודת התחתון).

רבי יהושע, שמדגיש את החשיבות של האתערותא דלעילא, מאחר את זמן הזכרת הגשמים, שרוצה להמשיך עם העבודה של הקיץ, הקשורה לטל שעניינו הוא אתערותא דלעילא.

מתי זמן המבול?¹⁷

רבי אליעזר אומר שהמבול הי' בי"ז חשוון, שמזל כימה עולה ומעיינות מתגברין.

רבי יהושע אומר שהמבול הי' בי"ז אייר, שמזל כימה שוקע ומעיינות מתמעטין.

מעין עניינו עלי' מלמטה למעלה, שהמים נובעים מתחת לאדמה ופורצים למעלה.

ולכן רבי אליעזר מייחס את המבול ליום י"ז חשוון, שאז יש דגש על עבודת התחתון, שמעיינות מתגברין.

בקיץ, שעניינו אתערותא דלעילא (שאו יש את תוקף השמש, שמראה על תוקף הגילוי של אלוקות), המעיינות מתמעטין (לא נרגש כל-כך העילוי של עבודת התחתון), בפשטות מחום השמש שבגללו נחסרים המים.

ולכן רבי יהושע מייחס את המבול לי"ז באייר, כי אז המעיינות מתמעטין, וזה קשור עם המשכה מלמעלה.

¹³ סנהדרין צח, א.

¹⁴ ברכות דף מז עמוד ב.

¹⁵ ספר המאמרים מלוקט חלק ב' עמ' צב.

¹⁶ תענית דף ב עמ' א.

¹⁷ ראש השנה דף יא עמוד ב.

מאיזה מים שותה כל העולם?¹⁸

רבי אליעזר אומר שכל העולם שותה ממי האוקיינוס. לשיטתו, שמחשיב בעיקר את עבודת התחנות, ולכן דווקא מהאוקיינוס, שנמצא למטה, שותה כל העולם. רבי יהושע אומר שכל העולם שותה ממי הרקיע, לשיטתו, שמחשיב בעיקר את ההמשכה מלמעלה, ולכן דווקא מהרקיע שותה כל העולם.

גזירת שמונה-עשר דברים¹⁹

ביום שעלו לעליית חנני' בן חזקי' וגזרו שמונה עשר דברים, שעניינים חומרות וסייגים לתורה.

התבטא על כך רבי אליעזר: בו ביום גדשו סאה (רש"י: הרבו סייג לתורה במידה גדולה ויפה מדדו להרבות גדר בישראל). ומביא על זה משל מקופסא מלאה קישואין ודלועין, ואדם נותן לתוכה חרדל והיא מחזקת את כולם. על דרך זה כל הגזירות והחומרות זה דבר טוב שמחזק את עם ישראל.

לשיטתו, שמחשיב בעיקר את עבודת האדם, שמקבל על עצמו תוספות של חומרות, ומביא משל מדברים המוכרחים לקיום האדם, שזה קשור לעבודת הנבראים, כמו שכתוב: בורא נפשות רבות וחסרונן, שמבואר בחסידות²⁰ נוסח ברכה זו, שהכוונה היא על דברים המוכרחים לקיום האדם, שזה מרמז על אור הממלא שקשור עם עבודת הנבראים.

רבי יהושע התבטא על כך: בו ביום מחקו סאה (רש"י: שהרבו לגזור יותר מדאי ואין יכולין לעמוד בגזירתן ומתוך כך עוברין על דברי תורה. נמצאת מדתן מחוקה). ומביא על זה משל מקופסא מלאה דבש, שאדם נותן לתוכה רימונים ואגוזים, והיא מקיאה את הדבש ואינה מחזקת.

לשיטתו, שמחשיב בעיקר את ההמשכה מלמעלה, ולכן כאן גם כן סובר שאין צורך בחומרות נוספות מצידנו, ודייך מה שאסרה תורה מלמעלה. ומביא משך מדברים של תענוג, שזה קשור עם המשכה מלמעלה, כמו שכתוב: על כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי, שזה מרמז על הדברים שבאים לעידון ותענוג. ובפנימיות – מרמז על ההמשכה וגילוי עצמות אור אין סוף מלמעלה למטה²¹.

¹⁸ תענית דף ט עמוד ב.

¹⁹ שבת דף קנג עמוד ב.

²⁰ ספר המאמרים מלוקט חלק ה' עמוד רכז.

²¹ שם בהמשך המאמר.

מה קרה בפטירת רבי אליעזר ורבי יהושע?²²

משמת רבי אליעזר נגנו ספר תורה (רש"י: היינו הלכות שקיבל מרבתינו). לשיטתו שמחשיב בעיקר את עבודת הנבראים, ולכן כשנפטר נפסקה העבודה בתחום ההלכה, שקשורה עם העבודה שלנו, שלא זזים מתחום הקדושה. משמת רבי יהושע בטלה עצה ומחשבה (רש"י: היינו עצות להשיב לאפיקורסים). לשיטתו שמחשיב בעיקר את ההמשכה מלמעלה ולן ה' מתעסק עם הגויים להמשיך עד למטה מטה לאומות העולם.

האם יקומו בתחיית המתים גם חסידי אומות העולם?²³

רבי אליעזר אומר שלא יקומו. ומפרש את הפסוק "ישבו רשעים לשאולה" – רשעים יהודים. "כל גוים שכחי אלקים" – גם הטובים, שלא יקומו.

לשיטתו, שמחשיב בעיקר את העבודה מלמעלה, ולכן כמה שיהי' גוי טוב, אינו מתקרב כלל לעבודה של יהודי מתוך בחירה ונסיונות עם היצר הרע. ולכן אין להם הזכות לקום בתחיית המתים.

רבי יהושע אומר שכן יקומו. ומפרש את הפסוק "ישבו רשעים לשאולה" – רשעי גויים, ועליהם נאמר "כל גויים שכחי אלקים". אבל מי שלא שכח את אלקים (דהיינו, חסידי אומות העולם) יקומו בתחיית המתים.

לשיטתו, שמחשיב בעיקר את ההמשכה מלמעלה, ומצד הקב"ה מי יאמר לך מה תעשה, ויכול להשפיע ולהקים לתחייה גם גויים.

²² סוטה דף מט עמוד ב.

²³ סנהדרין דף קה עמוד א.

* נצחיות החגים על הניסים גם בזמן הזה ואפילו שנמצאים בגלות כגון חנוכה ומעשה שגזרו חנוכה בלוד היינו שלא החשיבוהו לחג
 ר' אליעזר: הלך ורחץ להראות שא"א לעשות תענית בחג לשיטתו גבורה שרוחץ בחמין שזה עניין של גבורות (ע"ד הרחיצה ביום שישי בחמין שקשור עם גבורה) (עיין לקולוי"צ בסיפור הידוע)
 ר' יהושע: הלך להסתפר להראות שאי"ז תענית לשיטתו חסד שמוריד את השערות שמורה על גבורה וללא שערות זה חסד וע"ד הלויים ונזיר שמסתפרים שלא יהי' כ"כ גבורות

ראש השנה כה, ב

* קרבנות שטעונים זריקת הדם מתנה א' שנתערבו עם קרבנות שטעונים מתן 4 מתנות לר' אליעזר: כולם ינתנו במתן 4 לשיטתו גבורה להחמיר וגם שמראה על התחלקות לר' יהושע: כולם ינתנו במתן 1 לשיטתו חסד להקל וגם שמראה על אחדות כטבע המים שמדבקים ומאחדים

ביצה טו, ב

* לגבי החג עצרת שבמ"א כתוב "עצרת לה' אלקיך" ובמ"א כתוב עצרת תהי' לכם לר' אליעזר: התיווך הוא או כולו לה' או כולו לכם לשיטתו גבורה קיצוניות כך או כך לר' יהושע: התיווך הוא שחלקהו חציו לה' וחציו לכם לשיטתו חסד לאשר ולאחד גם כך וגם כך

ביצה לה, א

* הי' אוכל באשכול ונכנס מן הגינה לחצר האם החצר יכולה לקבוע למעשר בדבר שלא נגמרה מלאכתו?
 לר' אליעזר: שיטתו מלמטלמ"ע – גבורה. ובגשמיות לא נגמרה מלאכתו לכן יכול לגמור בלי לעשר
 לר' יהושע: שיטתו מלמעלמ"ט - חסד וברוחניות נחשב כאילו נגמרה מלאכתו ולכן אסור לגמור בלי לעשר

ביצה לז, א

* אותו ואת בנו שנפלו לבור שא"א לשחוט שניהם ביו"ט ומותר להתעסק ביו"ט רק בדבר שצריך אוכל נפש
 לר' אליעזר: מעלה את הראשון ע"מ לשחטו והשני משאירו בבור ועושה לו פרנסה במקומו לשיטתו גבורה שמחמיר והגם שזה קשור עם צער בע"ח
 לר' יהושע: מעלה את הראשון ע"מ לשחטו ואינו שוחט וחוזר ומעלה את השני לשיטתו חסד שמשתדל לטובת האדם והבהמה אפילו בערמה

פסחים עב, ב

* הי' אוכל בתרומה ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה
 לר' אליעזר: חייב חטאת לשיטתו גבורה שמחמיר אפילו בשוגג
 לר' יהושע: פטור מחטאת לשיטתו חסד שמקל בשוגג

פסחים עג, א

* קרבן אשם שמתו בעליו או שנתכפרו בעליו
 לר' אליעזר: צריך להמית קרבן זה לשיטתו גבורה שאין תקנה לקרבן
 לר' יהושע: יימכר ויביא בדמיו עולה לשיטתו חסד שיש תקנה לקרבן

פסחים עז, ב

* נטמא בשר הקרבן או שנפסל או שיצא חוץ למקדש
 לר' אליעזר: מותר לזרוק את דם הקרבן לשיטתו גבורה שהעיקר זה הדם שעולה על גבי המזבח
 לר' יהושע: אסור לזרוק את הדם לשיטתו חסד שהעיקר להשפיע ולהמשיך למטה גם על השיריים של הקרבן

פסחים קיז, א

* כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהילים
 לר' אליעזר: כנגד עצמו אמרם לשיטתו גבורה שדואג לעצמו
 לר' יהושע: כנגד ציבור אמרם לשיטתו חסד שדואג לציבור כולו

ראש השנה יא, ב

* זמן המבול
 לר' אליעזר: אותו היום יז חשוון שמזל כימה עולה ומעינות מתגברין לשיטתו שמונה מתשרי שענינו מלמטלמ"ע גבורה כמו אש שעולה מלמטה למעלה וכן מעין מתגבר לר' יהושע: אותו היום יז אייר שמזל כימה שוקע ומעיינות מתמעטין לשיטתו מונה מניסן שענינו מלמעלמ"ט חסד השפעה מלמעלה - שוקע ומעין מתמעט שזה ימים שהשמש חזקה ומשפעת

ראש השנה יב, ב

* מנין השנים מאז המבול
 לר' אליעזר: כחכמי ישראל לשיטתו גבורה שקשור רק לישראל וע"ד שרה אמנו
 לר' יהושע: כביכול כחכמי או"ה לשיטתו חסד שענינו להשפיע גם על או"ה וגם הי' תמיד מתווכח איתם וע"ד אברהם שהי' משפיע לכולם

ראש השנה יח, ב

תענית ב, א

* מאימתי מתחיל להזכיר על הגשם
 לר' אליעזר: מקדים ומתחיל מיום הראשון של חג הסוכות לשיטתו גבורה שמקדים גבורות הגשמים
 לר' יהושע: מאחר ומתחיל מיום האחרון של חג הסוכות לשיטתו חסד שכמה שאפשר לאחר את הגבורות מאחרים (ונרמז ג"כ בהמשך ג')

תענית ב, ב

* מאמתי מזכירין גבורות גשמים
 לר' אליעזר: משעת נטילת לולב שכשם שא"א ל- 4 המינים ללא מים כך א"א לעולם בלי מים לשיטתו שמסתכל על הגשמיים בפשטות
 לר' יהושע: משעת הנחתו (שהכוונה שמניחו להשפיע גם למטה) שמסתכל מצד רוחניות העניינים שאין מתאים להזכיר גשמים בחג

תענית ט, ב

* מאיזה מים שותה כל העולם
 לר' אליעזר: כל העולם שותה ממי האוקיינוס לשיטתו גבורה מלמטלמ"ע כמ"ש ואיד יעלה מן הארץ והשקה וגו'
 לר' יהושע: כל העולם שותה ממי הרקיע לשיטתו חסד שענינו השפעה והמשכה מלמעלה למטה

הגיגה כג, א

* שפופרת של קנה שחתכה לחטאת
 לר' אליעזר: יטבול מיד לשיטתו גבורה שמחמיר ואומר שהכלי בחזקת טומאה
 לר' יהושע: יטמא ואח"כ יטבול לשיטתו חסד שהכלי בחזקת טהרה

מועד קטן כא, ב

* מאימתי מותר לאבל להניח תפילין
 לר' אליעזר: מיום השלישי והלאה מותר להניח תפילין לשיטתו גבורה שמחמיר בדיני אבלות ובפרט שתפילין זה פאר ואין מתאים
 לר' יהושע: מיום השני והלאה מותר להניח תפילין לשיטתו חסד שמשתדל להקל בענייני אבלות

מועד קטן כז, א

* מאימתי מתחיל את האבלות

לר' אליעזר: מהרגע שיוצא מפתח ביתו לשיטתו גבורה שמחמיר בדיני אבלות שיחול ברגע הראשון
 לר' יהושע: לאחר סיום הקבורה משיסתם הגולל לשיטתו חסד להקל בדיני אבלות

יבמות קת, א

* מהו חשיבות של ילדה קטנה בהלכה
 לר' אליעזר: אין מעשה קטנה כלום אם התחתנה לשיטתו גבורה שמחמיר על קטנה וקשור עם פירוד שהרי אינה כאשתו
 לר' יהושע: מעשה קטנה נחשב ואם התחתנה הרי היא כאשתו לכל דבר לשיטתו חסד שנותן זכות לקטנה והרי היא כאשתו לכל דבר

כתובות נב, א

* המדיר את אשתו ונפלה בשבי
 לר' אליעזר: פודה וגם נותן לה כתובתה לשיטתו גבורה שזה לטובת האשה שענינה גבורות
 לר' יהושע: נותן לה כתובתה ואינו פודה לטובת האיש לשיטתו חסד שקשור לאיש שזכר חסדו

כתובות ס, א

* עד איזה גיל מותר לינק
 לר' אליעזר: רק עד 24 חודש מכאן ואילך כיונק שקץ לשיטתו גבורה שמחמיר בעניין זה
 לר' יהושע: יונק והולך עד 4-5 שנים לשיטתו חסד שמקל בעניין זה

בבא מציעא נד, א

* נתן את הקרן ולא נתן את החומש בפדיון הקדש
 לר' אליעזר: יכול לאכול לשיטתו גבורה שמסתכל על החפצא ומצד החפצא שולם כל השווי וזה בסדר
 לר' יהושע: אסור לו לאכול לשיטתו חסד שמסתכל על הגברא והרי הוא חייב לשלם עוד חומש ולכן זה מעכבו

בבא מציעא נט, ב

* האם אפשר להוכיח דרך ניסים כמו מי ההלכה
 לר' אליעזר: אפשר להוכיח ממעשה ניסים לשיטתו גבורה שענינה לעלות למעלה מדרך הטבע
 לר' יהושע: א"א להוכיח ממעשה ניסים לשיטתו חסד שענינו המשכה למטה בדרך הטבע

נדה ז, ב

* 4 נשים שאינם מוחזקות בראיית דם מה דינם אם ראו דם האם חוששין למפרע או לא לר' אליעזר: כל ה-4 נשים בתולה מעוברת מניקה וזקנה דיין שעתן ואין חוששים למפרע לשיטתו כדעת ב"ש גבורה שמזכים את האשה שעניינה גבורה לר' יהושע: רק בבתולה מקילין שאינה חוששת למפרע אבל בשאר נשים חוששין למפרע

נדה ז, ב

* זב וזבה שבדקו את עצמן יום ראשון ומצאו טהור וביום השביעי ומצאו טהור לר' אליעזר: הרי אלו בחזקת טהרה ולא חוששים שראו דם באמצע לשיטתו גבורה ואינו חושש וגזרו מדין דאורייתא לדין דרבנן שדין מדרבנן ענינו מלמטלמ"ע (גבורה) שזה עבודה חשובה ועיקרית לעצמה ואינה מתחלפת בדאורייתא שזה מלמעלמ"ט לר' יהושע: אין להם אלא יום ראשון ושביעי בלבד ושאר הימים לא עלו להם לשיטתו חסד שיש חשש שאם תתיר להם במקרה זה יבואו להקל בדין דאורייתא שכן גם דינין שמדרבנן קשורים להמשכה מלמעלה כהדינים מדאורייתא

נדה ז, ב

לר' אליעזר: מטמאין את המשקין מכיוון שקרובים ועלולים לקבל טומאה ואין פוסלים את האוכלין שעליהם לא גזרו לשיטתו גבורה שלכן אין מקבל את הק"ו שעשה ר"י מדין של דאורייתא לדין של דרבנן לר' יהושע: מטמאין את המשקים ופוסלים את האוכלין לשיטתו שעושה ק"ו מדין דאורייתא לדין דרבנן שאם טבול יום שאין מטמא משקה חולין פוסל אוכלי תרומה ק"ו לאחורי הכלי שנטמא במשקין שהרי מטמא משקין אינו דין שיפסול אוכלי תרומה

נדה לו, ב

* אשה שקרובה ללדת וראתה דם אינו מטמא מדין זבה שזה קשור ללידה אבל אם הי' הפסק בין ראית הדם ללידה זה מראה שהדם אינו קשור ללידה ואז מטמאה בזיבה לר' אליעזר: אם הפסיקה 24 שעות לפני הלידה או מטמאה בזוב שזה מראה שזה לא קשור ללידה לשיטתו גבורה שמחמיר בכל הפסק וטמאה (גם מס' 24 קשור לגבורה) לר' יהושע: רק אם הפסיקה לילה ויום כלילי שבת ויומו רק אז נקרא הפסק וטמאה אבל אם סתם עברו 24 שעות ולא ראתה אינו נקרא הפסק וטהורה לשיטתו חסד שמקל (וגם שמזכיר ליל שבת ויומו שקשור לחסד יום שבת)

בבא בתרא קכב, א

* בחלוקת הארץ איך השלימו השבטים את הערך של הקרקעות במקומות השונים לר' אליעזר: בכספים השלימו א' לשני את הערך ששווה קרקעו פחות לשיטתו גבורה שקשור עם כספים שזה תשלום פחות טוב

לר' יהושע: בקרקעות השלימו א' לשני את הערך ששווה קרקעו פחות לשיטתו חסד שקשור עם תשלום הכי טוב

בבא בתרא קנו, ב

* שכיב מרע-גוסס שמחלק את נכסיו בצוואה תיקנו לו שדבריו קיימים באמירה בלבד לר' אליעזר: זה רק בשבת שאין ברירה וא"א לעשות קנין אז תיקנו שלא תטרף דעתו אבל לא ביום חול לשיטתו גבורה שמחמיר לר' יהושע: אם בשבת אמרו ק"ו ביום חול שודאי דבריו קיימין לשיטתו חסד שמקל

סנהדרין סח, א

* אופן לימודו של ר"א ואופן לימודו של ר"י לר' אליעזר: למד באופן שלא התקבל בשכלו (כל הסוגים של כישוף שלמד מר"ע) לשיטתו גבורה לימוד באופן של גזירה גזרתי בקב"ע לר' יהושע: למד באופן שהתקבל בשכלו לשיטתו חסד לימוד באופן של הסברה והטעם שמביא תענוג

סנהדרין צג, א

* להיכן נעלמו חנני' מישאל ועזרי' לאחרי שניצלו מכבשן האש של נבוכדנאצר לר' אליעזר: בעין הרע מתו מיד לשיטתו גבורה שיש כח בגויים לשלוט בעין הרע ולהרגם לר' יהושע: ברוק (שרקקו הגויים על עם ישראל שיש להם אלקים כזה גדול ומשתחוים לצלם) טבעו לשיטתו חסד שלא מתו מצד הגויים עצמם רק מצד שלא יהי' בושות לעם ישראל

סנהדרין קה, א

* האם יקומו לתחיית המתים ג"כ גויים טובים לר' אליעזר: לא שמפרש הפסוק ישובו רשעים לשאולה - זה רשעים יהודים כל גויים שכחי אלקים זה כולל כולם גם הטובים שלא יקומו לשיטתו גבורה לר' יהושע: כן שמפרש הפסוק ישובו רשעים לשאולה - זה רשעים גויים ועליהם נאמר כל גויים שכחי אלקים אבל מי שלא שכח את אלקים יקום לתחיה

סנהדרין קו, א

* על הפסוק וישב ישראל בשיטים לר' אליעזר: שיטים זה שם המקום לשיטתו גבורה שמפרש בלי טעמים והסברים לר' יהושע: שיטים זה על שם שנתעסקו בדברי שטות לשיטתו חסד שמפרש דברים עם טעמים והסברים

סנהדרין קו, א

* על בנות מואב כתוב ותקראן לעם לזבחי אלקי'
 לר' אליעזר: הכוונה שערומות פגעו בהן לשיטתו גבורה שאומר את המציאות כמו שהיא ללא הסבר
 לר' יהושע: הכוונה שנעשו כולם בעלי קריים לשיטתו חסד שמסביר את הבעיה' והחומרא שבדבר

סנהדרין קו, א

* ויחנו ברפידים
 לר' אליעזר: המקום נקרא רפידיים לשיטתו גבורה שאומר ללא הסברים
 לר' יהושע: נקרא כן ע"ש שרפו ידיהם מדברי תורה לשיטתו חסד שכל דבר מוסבר בטעם ומביא תענוג

זבחים י, א

* אשם ששחטו שלא לשמו
 לר' אליעזר: פסול לשיטתו גבורה שמשוה אשם שמגיע על מ"ע כמו חטאת שמגיע על מצות ל"ת
 לר' יהושע: כשר לשיטתו חסד שאינו משוה אשם לחטאת ולכן כשר

מנחות סה, ב

* מהיכן לומדים שספירת העומר מתחילה ממחרת השבת שהכוונה ממחרת היו"ט הראשון ולא ממחרת שבת רגילה
 לר' אליעזר: לומדים זאת שנאמר: תספור לך שהכוונה ספירה התלוי' בב"ד שזה קשור עם החג משא"כ שבת אינה תלוי' בב"ד לשיטתו גבורה מלמטלמ"ע שתלוי בעבודה של המטה היינו ב"ד
 לר' יהושע: הלימוד מזה שמשוה את זה לר"ח כמו בר"ח סמוך לביאתו ניכר שיודעים כבר לפני מתי יהי' סוף החודש כך גם בשבועות יודעים מתי זה הולך להיות בתאריך מוגדר משא"כ אם זה הי' ממחרת השבת לא היינו יודעים בדיוק שהי' משתנה כל פעם לשיטתו שאינו מדגיש עבודת המטה ורק הנקודה שיודעים וניכר מתי זה הולך להיות שזה נהי' מלמעלה

מנחות עט, א

* שחט את הבהמה ונמצאת בעל מום האם קדוש הלחם
 לר' אליעזר: קדוש הלחם אע"פ שהקרבתו נפסל לשיטתו גבורה שמסתכל על עבודת האדם ופה הוא עשה הכל מצידו ולכן כשר הלחם

לר' יהושע: אין קדוש הלחם לשיטתו חסד שמסתכל על ההשפעה מלמעלה ולכן אע"פ שעשה הכל אבל מכיוון שהבהמה נמצאת בע"מ אין האור האלקי יכול לשכון עליה

ברכות סב, א

* מדוע דווקא יד ימין
 לר' אליעזר: מפני שאוכל בה שקשור למטה בגשמיות לשיטתו מלמטה למעלה
 לר' יהושע: מפני שכותב בה לשיטתו ברוחניות

שבת יד, א

* בדיני טומאה
 לר' אליעזר: מחמיר שהאוכל אוכל ראשון הוא ראשון לטומאה
 לר' יהושע: מקל שהאוכל אוכל ראשון הוא שני לטומאה

שבת נה, ב

* האם ראובן חטא
 לר' אליעזר: אומר שראובן חטא לשיטתו שמסתכל בפשטות בחיצוניות
 לר' יהושע: אומר שראובן לא חטא לשיטתו שמקל ומסביר כפירוש הפנימי

שבת קכד, א

* האם כשנפל אותו ואת בנו לבור מותר להערים כדי להוציא את שניהם או לא
 לר' אליעזר: אסור להערים לשיטתו גבורה שלכן מותר רק להעלות את אחד בשביל לשחטו והשני יטפל בו בתוך הבור
 לר' יהושע: מותר להערים לשיטתו חסד ומשום צער בעלי חיים התיירו ולכן מעלה אחד בשביל לשחטו ואינו שוחטו ואח"כ מעלה את השני ושוחטו

שבת קלז, א

* מי שעשה טעות ועשה ברית מילה בשבת בזמן שלא הי' צריך
 לר' אליעזר: חייב חטאת לשיטתו שמחמיר
 לר' יהושע: פטור לשיטתו שמקל

שבת קנג, ב

* באותו יום שגזרו 18 דבר האם זה הי' מוגזם או לא
 לר' אליעזר: זה לא הי' מוגזם ואדרבה גדשו סאה לשיטתו שקשור לגבורה שמחמיר ואוהב חומרות ומביא משל שקשור לגבורה משל לקופה מליאה קישואין ודלועין ואדם נותן לתוכה חרדל והיא מחזקת שכל זה דברים של גבורה

לר' יהושע: זה הי' מוגזם לשיטתו שקשור לחדס כמה שפחות חומרות וכן מביא משל לשיטתו שעריבה מלאה דבש נותן לתוכה רימונים ואגוזים והיא מקיאה שדברים אלו קשורים לחדס ועריבות

סוטה לא, א

* מי שקינא לאשתו ונסתרה מתי יכול לגרשה
 לר' אליעזר: אפילו בסימן קל כגון ששמע מעוף הפורח יכול לגרשה לשיטתו גבורה שמפריד ביו איש לאשתו אפילו על חשד קל
 לר' יהושע: רק עד שישאו ויתנו בה מזורות בלבנה ז"א שידברו על זה בפרסום ורק אז יכול לגרשה לשיטתו שמשדל כמה שיותר לעשות שלום בין איש לאשתו

סוטה מט, ב

* משמתו רבי אליעזר ורבי יהושע
 לר' אליעזר: כשנפטר, נגזז ס"ת -הלכות שקיבל מרבתי לשיטתו גבורה שענינו להתעסק רק עם קדושה
 לר' יהושע: כשנפטר בטלה עצה ומחשבה -היינו עצות להשיב לאפיקורסין לשיטתו חסד שמתעסק לא רק עם קדושה בגלוי אלא משפיע גם על כולם

ערכין טז, ב

* עד כמה צריכה להיות התוכחה
 לר' אליעזר: עד כדי הכאה לשיטתו גבורה שעד שאין הכאה בפועל חייב עדיין להוכיחו שמחמיר
 לר' יהושע: עד קללה לשיטתו חסד שמספיק שקיללו כבר א"צ להוכיחו שמקל עליו

שיטת רבי מאיר ורבי יהודה

רבי מאיר – מלשון אור, קשור בעיקר לגילויים.
 רבי יהודה – מלשון הודאה, שעל ידי הודאה (ביטול) מגיעים לעצמות²⁴.

ובמקום אחר²⁵: רבי מאיר מחשיב בעיקר את השלימות בהווה.
 רבי יהודה מחשיב בעיקר את השלימות בעתיד²⁶.

מהו גובה האנשים לעתיד לבוא?

על הפסוק "ואולך אתכם קוממיות"²⁷ – רבי מאיר אומר שגובה האנשים יהי' מאתיים אמה – כשתי קומות של אדם הראשון.

רבי יהודה אומר מאה אמה – כנגד היכל וכתליו.

רבי מאיר סובר שמאתיים היינו שעשר כוחות הנפש, כפי שכל אחד כלול מעשר, היינו מאה, יהיו חדורים בעבודת הצדיקים (מלמעלה למטה) וגם בעבודת בעלי תשובה (מלמטה למעלה), ולכן יהיו מאתיים אמה, מכיוון שהם שני קווים, צריך שיהי' מאה לכל דרך.

רבי יהודה סובר שרק מאה אמה, שמצד העצמות שני קווים – צדיקים ובעלי תשובה – הם דבר אחד, ולכן יהיו רק מאה²⁸.

שתי גינות²⁹

²⁴ לקוטי שיחות חלק ז עמ' 187.

²⁵ לקוטי שיחות חלק טז עמ' 396.

²⁶ ואולי אפשר לקשר²⁶ את שתי השיחות (השיטות) לפי המבואר במאמר "ביום עשתי עשר"²⁶, שמצד הגילויים אפשר להסתפק בהווה ולבחור בשרים, אפילו שהם מתחלפים, ורק מצד העצמות חושבים

על העתיד, ש"מלכא לא מתחלף". כמובן לא כסיבה, אלא מצד "חלקי ה' אמרה נפשי", כמבואר שם.

²⁷ ויקרא כו, יג.

²⁸ לקוטי שיחות חלק ז, עמ' 187.

שתי גינות זו על גבי זו והירק באמצע, ואין ידוע אם הירק שייך לעליון או לתחתון.
 רבי מאיר אומר – שייך לעליון, שאם ירצה העליון ליקח את עפרו, אין כאן ירק. לשיטתו – שקשור לגילויים – ולכן העיקר בעליונים, שהם מחיים ע"י עשרה מאמרות והניצוץ האלוקי את התחתונים.
 רבי יהודה אומר – שייך לתחתון, שאם ירצה התחתון למלאות את גינתו אין כאן ירק. לשיטתו – שקשור לעצמות – שנמצא בתחתון דווקא ובגשמיות כפשוטה.³⁰

איך עשו את שמן המשחה?

על הפסוק "ושמן זית הין"³¹, שהם שנים עשר לוג שבו הי' שורה את העיקרין, דברי רבי מאיר.
 רבי יהודה אומר שולקן הי' במים ונותן שמן על גביהן, וכיוון שהי' קולט את הריח הי' מעבירו כדרך שהפטמין עושין, וזהו שכתוב ועשית אותו שמן משחת קודש.³²
 רבי מאיר לשיטתו, שמחשיב את השלימות בהווה – אומר שעדיף לבשל את העיקרין בשמן, שאז מקיים בשלימות את "מרקחת" ואפילו שיהי' חסר בכמות השמן בעתיד.
 רבי יהודה, שמחשיב בעיקר את השלימות בעתיד, לכן עדיף שלא לבשל את העיקרין בשמן, כדי שיישאר בעתיד השמן בשלימות, ורק אחרי הבישול של העיקרין במים – סך אותם בשמן.³³

מה דינו של שוכר?³⁴

לרבי מאיר נחשב כשומר חינם, לשיטתו שמחשיב בעיקר את ההווה, ולכן העיקר הוא שהמשכיר נהנה בהווה, שמקבל כסף עבור השכירות, ולכן דינו של השוכר שהוא עושה טובה למשכיר כשומר חינם. ואם ייגנב או יאבד יהי' פטור, כי המשכיר אינו חושב על העתיד.

לרבי יהודה, שמחשיב בעיקר את העתיד, השוכר נחשב כשומר שכר, כי המשכיר חושב בעיקר על העתיד, שאם ייגנב או יאבד – שישלם לו.³⁵

זה מוסבר בלקו"ש חט"ז פ' תשא ב'. אבל בלקו"ש חל"א פ' משפטים ב' מוסבר הפוך, שלר"מ שוכר כשומר שכר, ולר"י כשומר חינם. וכן מובא בהערה 19 בשיחה בחט"ז. וי"ל שפה מתבטא, שאחליפו דוכתייהו, ומתחברים העצמות והגילויים.

שר"מ שענינו גילויים מדבר לשיטת ר"י שקשור לעצמות ור"י שקשור לעצמות מדבר ומתחבר לשיטת ר"מ שקשור לגילויים.

ובפשטות, כמוסבר שם בשיחה, שר"מ מסתכל על יהודי שעובד את ה' כמו שוכר, היינו, שנותן סלע לצדקה ע"מ שיחי' בני, אז אינו נחשב לעובד ה' באמת, כמו שומר חינם. אלא כמו ש"ש שרוצה פרס, והיינו לשלול את הגילויים ופרסים לגמרי, מצד העצמות. ור"י מסתכל עליו בצורה שלא שולל את הגילויים לגמרי, ואדרבה מתוך שלא לשמה בא לשמה, היינו שגם הוא סו"ס רוצה לעבוד ה'. וכמו לגלות ביש הנברא את היש האמיתי, ולא לשלול את המציאות. וי"ל ששיחה זו נאמרה בשנים האחרונות יותר, שקרובים ממש לימות המשיח, שמתחבר העצמות עם הגילויים. ומדויק שזה בהערה 19 שמרמוז על ספירת המלכות (כמוסבר בלקו"ש חט"ז פ' יתרו ד') שבה יש את חיבור ההפכים שהיא מושרשת בעצמות. וכמוסבר בכ"מ (מאמרים מלוקט ח"ב עמ' קז).

כמה הוא שיעור אכילה?³⁶

³⁴ בבא מציעא פ, ב.

³⁵ לקוטי שיחות חלק טז עמ' 394.

³⁶ יומא עט, ב.

²⁹ בבא מציעא קיח, ב.

³⁰ אור התורה על בבא מציעא קיח ע"ב.

³¹ שמות ל, כה.

³² סוטה לה, ב.

³³ לקוטי שיחות חלק טז עמ' 394.

עד כמה מזמנין? עד כזית דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר עד כביצה. במאי קא מיפלגי רבי מאיר סבר ואכלת זו אכילה ושבעת זו שתי' ואכילה בכזית, ורבי יהודה סבר ואכלת ושבעת אכילה שיש בה שביעה, ואיזה? זה כביצה.

לרבי מאיר, שמחשיב בעיקר את האכילה בהווה, ברגע שיש שיעור אכילה, היינו כזית, כבר מתחייב.

לרבי יהודה, שמחשיב בעיקר את תוצאות האכילה בעתיד, לכן צריך שיעור שביעה, היינו כביצה³⁷.

להלן דוגמאות נוספות בדרך אפשר, לפי העקרונות הנ"ל:

שיעור טומאת מצורע³⁸

אם מצורע נכנס לבית חברו שלא ברשות – לתנא קמא (רבי מאיר), שמחשיב בעיקר את ההווה, נטמאו כל הכלים מייד בכניסתו.

לרבי יהודה, שמחשיב בעיקר את התוצאה בעתיד, נותנים לו זמן כדי שידליק את הנר (שזוהי שלימות כניסתו לבית), ורק אז, אם לא יצא, נטמאו הכלים.

העושה סוכתו על גבי בהמה³⁹

לרבי מאיר, שמחשיב בעיקר את המצב בהווה, עכשיו הסוכה עומדת בשלימות, ולכן כשירה.

לרבי יהודה, שמחשיב בעיקר את השלימות בעתיד, מכיוון שאינה סוכה הראויה לשבעת ימים (שהרי בשבת אי אפשר לעלות עליה), ולכן פסולה.

לפי המבואר במאמר "אנא נסיב מלכא" שההווה קשור לגילויים והפקח שחושב על העתיד קשור לעצמות, יובן ההמשך. ולכן רבי מאיר, שקשור לגילויים, מחשיב את ההווה, ורבי יהודה שקשור לעצמות, מחשיב את העתיד.

³⁷ לקוטי שיחות חלק טז עמ' 394.

³⁸ נגעים פ"ג מי"א.

³⁹ סוכה כג, א.

עיקר מצות עירוב תחומין⁴⁰

לרבי מאיר עיקר העירוב בפת, שמניחו בסוף אלפיים אמה מערב שבת, ובכוונתו לשבות שם. לשיטתו שקשור עם כוונה וגילויים.

לרבי יהודה עיקר העירוב ברגליו, שצריך בפועל ללכת בעצמו למקום ולהיות שם בכניסת השבת, שקשור לעצמות (מעשה בפועל).

דיני מחיצה בשבת⁴¹

לגבי בורות המים שהקלו על עולי רגלים שיוכלו לשתות בשבתות – לעשות מחיצה מינימלית – כמה הקלו שיהי' פתוח באמצע?

לרבי מאיר שיוכלו לעבור שתי קבוצות של שלוש בקר.

לרבי יהודה – שיוכלו לעבור שתי קבוצות של ארבע בקר.

לרבי מאיר לשיטתו, קשור למספר שלוש, שמרמז על האבות, שקשורים לגילויים⁴².

לרבי יהודה, לשיטתו שקשור למספר ארבע, המרמז על האמהות, שקשורות לעצמות.

דירה ללא בעלים⁴³

אדם שהניח ביתו והלך לשבות במקום אחר, ולא עירב עם אנשי חצירו, האם דירתו אוסרת?

לרבי מאיר, שמחשיב את הגילויים, הדירה אוסרת, שיש לה מציאות חשובה לעצמה.

לרבי יהודה, דירה ללא בעלים אינה נחשבת לדירה, ובטלה ואינה אוסרת. לשיטתו, שקשור לעצמות, שרואה בדירה את בעל הדירה.

⁴⁰ עירובין מז, ע"א.

⁴¹ עירובין יז, ע"ב.

⁴² ע"פ לקוטי שיחות חלק ל עמ' 239 (שם מבואר ההבדל בין האבות לאמהות, שהאבות קשורים לגילויים (מספר 3) והאמהות קשורות עם העצמות (מספר 4)).

⁴³ עירובין פו, ע"א.

התשובות שהיו מקבלים באורים ותומים האם זה הי' ע"י שהאותיות בולטים וניכר לעיני הכהן בגשמיות בפשטות או שזה הי' במראה הנבואה
 לר' מאיר זה כאופן ה-ב' ולכן צ"ל כה אמר ה' שזה הי' במראה הנבואה לשיטתו שקשור לגילויים שזה עניין הנבואה
 לר' יהודה זהו כאופן הא' ולכן אי"צ לומר כה אמר ה' שזה הי' במראה גשמי ולא בנבואה לשיטתו שמצד העצמות שקשור לגשמיות כפשוטו⁴⁴

בכורות ס, ב

בדין מעשר בהמה אם טעה וקרא לאחד עשר עשר האם זה קדוש בקדושה עצמית ויכול לעשות תמורה או שזה רק התפשטות קדושה כמו תמורה ואין תמורה עושה תמורה
 לר' מאיר שהולך אחרי האיכות ומביא דווקא ראי' מאיכות מהא שקרב ע"ג המזבח שרואים שיש לו קדושה עצמית ולכן יכול לעשות תמורה
 לר' יהודה שהולך אחרי הכמות ומביא דווקא ראי' מכמות מהא שעשירי אינו תופס אלא בסמוך לו (שאיין לך סמוך בו יותר בגופו) אף טעותו אינה מתקדשת אלא בסמוך וזה שאינו מקדש שמיני ושנים עשר שאינם סמוכים לו וזה מצד הכמות והעצמות קשור לכמות - החפצא של הדבר וע"ד כל הגבוה ביותר יורד למטה יותר וע"ד בחירת העצמות בגוף שענינו כמות לא איכות שמשתייך לנשמה (וכן בהמעלה שבבמה"ק לגבי המשכן מעלת הדומם).

ברכות לט, ב

האם בתרומה שצריך להיות מן הטוב והמובחר זה דין בהפרשת התרומה ואינו קשור לנתינה לכהן אלא דין בהפרשה שתהי' מן המובחר או שזה דין בנתינה לכהן שהכהן יקבל בצורה היפה ביותר
 לת"ק - ר' מאיר זה כאופן הב' ולכן אם יש כהן תורם מן היפה ואם אין כהן תורם מן המתקיים שזה עדיף לכהן וכל התקנה ה"ז בשבילו לשיטתו שמצד הגילויים שזה משתנה לפי המצב קשור לגברא
 לר' יהודה זה כאופן הא' ולכן אפילו שאין כהן ולכאור' לכהן עדיף שיתן מן המתקיים אבל כיוון שזה דין בהפרשה אז הדין שיתרום מהיפה לשיטתו שקשור לעצמות ולכן לא משתנה ותמיד נותן מן היפה מצד החפצא - דין בתרומה

* א' מהששה דברים שעשו אנשי יריחו הי' כורכין את שמע מה הפירוש ?
 לר' מאיר: הפירוש הוא שלא האריכו במילת אחד שבפסוק שמע ישראל (לשיטתו שקשור עם הגילויים שע"כ מרמז הפסוק שמע ישראל שרומז על עולם האצילות שזהו רק גילוי מהעלם)
 לר' יהודה: הפירוש שלא אמרו בשכמל"ו (לשיטתו שקשור לעצמות שפסוק זה מרמז על עולמות התחתונים שקשורים לכוונת העצמות)

פסחים יא, ב

* בעדות רגילה שעד א' אומר שזה קרה בשעה - 3 ואחד אומר בשעה - 5

⁴⁴ (עיין לקו"ש חל"א עמ' 159 הערה 25)

לר' מאיר: עדותן בטלה שאנשים לא טועים בכלל לשיטתו שקשור עם הגילויים שמתחשב איך שזה למעלה מעולם ולא מתחשב בדעת בנ"א כ"כ
 לר' יהודה: עדותן קימת שאנשים יכולים לטעות לשיטתו שקשור לעצמות שמתחשב בדעת בנ"א ואפילו שטועים

פסחים טז, א

* משקין שספק אם הם טמאים האם הם מטמאים אחרים
 לר' מאיר: טהור לשיטתו שמצד ההווה שבגילויים ולכן אין מחשיב את הדרשה של הפסוק יטמא מלשון יטמא אחרים לדרשה מן התורה אלא רק מדרבנן וספק דרבנן לקולא
 לר' יהודה: טמא לשיטתו שמצד העצמות שמחשיב את הדרשה של הפסוק שממנו לומדים שטמא אחרים מן התורה ולכן ספק דאורייתא לחומרא

פסחים כא, ב

* מה שכתוב בנבילה לגר אשר בשעריך תתננה או מכור לנכרי
 לר' מאיר: זה כולל לשניהם בנתינה או לשניהם במכירה לשיטתו מצד הגילויים שלא הכל כתוב מפורש
 לר' יהודה: זה דברים ככתבן לשיטתו שקשור לעצמות שהכל בדיוק כמ"ש בלי שום שינוי

פסחים כא, ב

* עה"פ לגר תתן או מכור לנכרי האם אפשר להפוך את הסדר?
 לר' מאיר: אפשר לשנות מהסדר שכתוב שכן מצד הגילויים אין לדייק כ"כ
 לר' יהודה: א"א לשנות מהסדר שכתוב שכן מצד העצמות הכל מדויק בתכלית

פסחים עו, ב

* האם יש ממשות בטעם?
 לגבי פת לחם שספגה ריח של יין תרומה
 לר' מאיר: לריח יש מציאות ולכן הפת אסורה (לשיטתו קשור לגילויים שהריח זה משהו רוחני כמו במצוות האבות וכן במעילה)
 לר' יהודה: הפת מותרת מכיוון שלריח אין שום מציאות וכמו החידוש של מ"ת (לשיטתו שקשור לעצמות שזה דוקא קשור עם ממשות ולא לריחות וגילויים).

פסחים פרק ד משנה ט

* האם המנהג שנהגו לטחון קמח לפני העומר דוחה הלכה
 לר' מאיר: אין המנהג דוחה הלכה ולכן מה שנהגו לטחון קמח לפני העומר זה נגד רצון חכמים

לר' יהודה: המנהג דוחה הלכה (שקשור לעצמות כמו שמבואר לגבי מנהג של הקפות וכן לגבי מאכלי חלב בחג השבועות) ומה שנהגו לטחון קמח הי' ברצון חכמים

פסחים מג, א

* מהו תחילת חימוץ בפסח
 לר' מאיר: כשהכסיפו פניו צריך לשרוף שזה חמץ גמור לשיטתו שבגילויים. שוללים את החמץ לגמרי
 לר' יהודה: אין זה חמץ לשיטתו שקשור לעצמות שלא שוללים את החמץ לגמרי ואדרבה היש הנברא הוא היש האמיתי (שיחת כ"ק אד"ש באחרון של פסח)

פסחים נה, א

* מה הדין בעשיית מלאכה בערב פסח
 לר' מאיר: אסור לשיטתו שבגילויים צריך לפרוש מהגשמיות
 לר' יהודה: מותר לשיטתו שקשור לעצמות שזה קשור דוקא לגשמיות ואין צריך לפרוש מהגשמיות ולכן מותר

פסחים קג, א

* כשסועד סעודה בשבת וממשיך למוצ"ש ועושה הבדלה וברכת המזון
 לר' מאיר: מברך קודם על הגילויים על הנר ואח"כ על ברכהמ"ז שזה קשור לעצמות (לשיטתו שמחשיב את הגילויים)
 לרבי יהודה: מברך קודם על ברכת המזון שקשור עם העצמות ואח"כ על הנר שקשור עם הגילויים

מנחות מב, א

* מה עדיף מוהל כותי או ארמי לגבי ברית מילה
 לר' מאיר: עדיף ארמי לשיטתו שבגילויים עדיף ארמי שאין לו אמונה בכלל מאשר אחד שיש לו אמונה זרה
 לר' יהודה: עדיף כותי לשיטתו בעצמות עדיף א' שיש לו אמונה במשהו מאשר א' שאין לו אמונה בכלל.⁴⁵

⁴⁵ (מכתב בהוספות לקו"ש ח"י שעדיף ביי"ס נוצרי מפאבליק סקול ששם אין אמונה כלל וע"ד סיפור מהבעש"ט שהי' לוקח לעגלון דוקא נוצרי א דוק)

מנחות נב, ב

* עיין תוס' נג, ב ד"ה ונשקול איך מחמיצים את חלק מלחמי התודה לר' מאיר: עדיף לקחת חלק מהעישרון ולחמצו וזה אח"כ יחמיץ את כולו שאפשר להעלות לקדושה מצד הגילויים רק את החמץ שנעשה בקדושה שמדדו אותו כבר בכלי קדוש ובבית המקדש ולא מתוך ביתו לר' יהודה: עדיף להביא מתוך ביתו משהו חמץ לפני המדידה שמצד העצמות אפשר להביא את החמץ והישות שלו מתוך ביתו להעלותו לה'

מנחות עו, א

* כל המנחות שהיו בביהמ"ק כמה חלות היו שם לר' מאיר: כולם באות 12 חוץ מחלות תודה וניירות שבא 10 חלות לשיטתו מצד הגילויים שלומד הקדש מהקדש שמחפש קדושה לר' יהודה: שכולם באות 10 חוץ מלחם הפנים וחביתי כה"ג שבאות 12 לשיטתו מצד העצמות שלומד הדיוט מהדיוט שקשור לפשיטות דוקא

מנחות עט, א

* אם שחט הכבשים של שני הלחם בשבועות ונמצא הכבש טרפה או בעל מום לר' מאיר: לר"א הלחם קדוש ולר' יהודה: לא קדוש לשיטתו מצד הגילויים אז יש קדושה לר' יהודה: הלחם לא קדוש לכו"ע לשיטתו שמצד העצמות אז אין קדושה - גילויים

מנחות פז, ב

* איך מחשיבים את ה-7 מידות שהיו בביהמ"ק לר' מאיר: מחשיבים זה מלמעלה למטה הין וחצי הין וכו' לשיטתו שמצד הגילויים שקשור מלמעלמ"ט לר' יהודה: מחשיבים זה מלמטה למעלה רביעית לוג וחצי לוג וכו' לשיטתו שמצד העצמות שקשור מלמטלמ"ע

מנחות קט, ב

* מה הי' הסיפור של בית חונוי לר' מאיר: שחונוי עלה לגדולה ונתקנא בו אחיו שמעי' והעליל עליו עלילה ואז ברח למצרים ובנה מזבח והעלה לשם עבודה זרה לשיטתו שמצד הגילויים שחיפש גדולה וזה גרם קנאה וכו' לר' יהודה: לא רצה חונוי לעלות לגדולה ואעפ"כ נתקנא בו אחיו והעליל עליו עלילה ואז ברח למצרים ובנה מזבח והעלה לשם שמעים לשיטתו מצד העצמות שלא חיפש גדולה וגם הכל לשם שמעים וגם שהחדיר קדושה בלמטה ביותר (-מצרים) בכח העצמות

ראש השנה י, ב

* מהו המינימום של הזמן שיחשב כשנה? ; לר' מאיר: יום אחד בשנה נחשב כשנה קשור למהלך השמש שזה גילויים לר' יהודה: חודש נחשב כשנה שזה קשור למהלך הירח שמרמז על העצמות

ראש השנה טז, א

* דאש השנה הוא יום הדין מתי הוא גמר הדין? לר' יהודה: אין יום מיוחד לכך והגמר דין לכל א' כפי טבעו בפסח על התבואה ובשבועת על האילן לשיטתו שהטבע קשור לעצמות לר' מאיר: הגמר דין הוא ביום הכיפורים שהוא יום קדוש ומובדל ולכן יום זה מתאים מצד הגילויים להיות גמר דין,

יומא נא, ב

* איך נכנס הכה"ג לקודש הקדשים ביום כיפור לר' מאיר: נכנס בין שולחן למזבח שאינו יכול לעבור בין שולחנות לקיר משום דרך ארץ וכבוד המקדש והכהן הגדול אין ללכת בדרך צדדית לשיטתו שקשור לגילויים דואג לכבוד השכינה לר' יהודה: נכנס בין המנורה ולמזבח ולא בין המנורה ולקיר שלא יתלכלכו בגדיו לשיטתו קשור לעצמות שקשור לנמוך ביותר ללבושים⁴⁶

* האם אפשר לעשות תנאי במעשר שיאכל עכשיו על סמך זה שיפריש בעתיד לר' מאיר: אפשר לעשר למפרע לשיטתו שקשור לגילויים שאפשר לעשר ברוחניות בכח על סמך זה שיפריש בעתיד לר' יהודה: אין אפשרות לעשר למפרע לשיטתו שקשור לעצמות שצריך לעשר בפועל ולא ברוחניות בכח ע"י תנאי

יומא נה, א

* איך מונה הכה"ג את 8 ההזיות שבקדה"ק ביוהכ"פ לר' מאיר: אחת ושתיים אחת ושלוש מלמעלמ"ט שהאחת שיתרה על השבע קשורה למספר 8 שלמעלה מהשתלשלות ואת זה מורידים לכל השבע לשיטתו מצד הגילויים שהעיקר זה ההמשכה מלמעלה לר' יהודה: מונה בסדר הפוך שתיים ואחת שלוש ואחת לשיטתו שקשור לעצמות שהעיקר זה מלמטלמ"ע שמעלים את השבע לשמונה

⁴⁶ מאמרים מלוקט ב ד"ה וישלח יהושע.

יומא סז, א

* האם צריך עירוב בכדי להגיע לעזאזל ?

לר' מאיר: צריך עירוב שהמרחק מהסוכה האחרונה לצוק יותר מאלפיים אמה לשיטתו שקשור לגילויים ולכן מחוץ לבית המקדש שאין גילוי שכינה כ"כ שם חייבים בגדר ההלכתי לר' יהודה: אין צריך עירוב שמצד העצמות האיר גם מחוץ לבית המקדש ולכן כמו שבבית המקדש אין שום הגבלה וכמו בקטורת שהי' את המזבח שזה דם ח' טמאה (לרמב"ם) גם מחוץ לביהמ"ק אין שום הגבלה והופכים חושך לאור (וגם לכתחילה דאגו שלא יהא מרחק רב שלא יצטרכו לעירוב שזה רק קניית מקום רוחני)

יומא פג, ב

לר' מאיר: מדדיקים בשם של האדם לידע את מהותו מתאים לגילויים

לר' יהודה: לא מדדיקים בשם משום שאינו מורה על העצם לשיטתו שקשור לעצמות שמובדל מכל הגילויים והשמות

עירובין יז, ב

* כמה יכול להרחיק בין העמודים שהקילו לעולי רגלים במחיצות לשתיית המים

לר' מאיר: 8 עמודים נחשבים כ-12 לשיטתו שמחמיר במחיצות שמצד הגילויים מחפש כמה שיותר שיהי' רה"י שמרגישים את ליחידו של עולם
לר' יהודה: 4 עמודים נחשבים כ-8 לשיטתו שמקל במחיצות שמצד העצמות שלכן מקל אפילו שדומה לרה"ר שעצמות ניכר דוקא ברה"ר טורי דפרודא

עירובין יט, ב

* כמה הרוחב שיכול להיות הפתח

לר' מאיר: כ-10 אמות לשיטתו שמחמיר במחיצות כנ"ל

לר' יהודה: כ-13 אמות לשיטתו שמקל במחיצות כנ"ל

עירובין לז, א

* האם מותר לסמוך על המעשרות שיפריש בעתיד

לר' מאיר: מותר שיש ברירה למפרע שמה שאכל זה מעושר לשיטתו שמספיק מעשר בצורה רוחנית

לר' יהודה: אסור שאין ברירה וא"א לסמוך על מה שיפריש בעתיד לשיטתו שמצד העצמות שלעושר לא מספיק התחייבות רוחנית וצריך את הברכה

עירובין מד, א

* האם מותר לעשות מבהמה דופן לסוכה

לר' מאיר: אסור לשיטתו מצד הגילויים שיש חשש שתברח

לר' יהודה: מותר לשיטתו מצד העצמות אין חשש שתברח

עירובין מה, א

* אם גילה שהוא נמצא סמוך לעיר בשבת האם יכול ליכנס לעיר

לר' מאיר: אסור מכיוון שלא היתה כוונתו לכך לשיטתו מצד הגילויים שמתחשב בכוונה

לר' יהודה: מותר מכיוון שבפועל הי' קרוב לעיר אפילו שלא התכוון לשיטתו שקשור לעצמות שהעיקר זה המעשה בפועל

עירובין מה, א

* הבא בדרך לעיר וחנה מחוץ לעיר בלי כונה להיכנס לעיר בשבת האם יכול להיכנס לעיר

לר' מאיר: זה תלוי בכוונה ומכיוון שלא כיון לא יכנס לעיר לשיטתו שקשור לגילויים שהעיקר זה הרוחניות והכוונה

לר' יהודה: שקשור לעצמות שהמעשה הוא העיקר לכן יכול להיכנס לעיר מכיוון שבפועל חנה בתחום של העיר ונחשב כחלק מאנשי העיר

עירובין נב, א

* מי שיצא לעשות עירוב תחומין והחזירו חברו

לר' מאיר: הפסיד לכל הכוונים מצד הספק שא"א לשני הפכים בבת אחת וכלשונו הרי זה חמר גמל (זה מצד הגילויים)

לר' יהודה: מתקיים העירוב שברגע שהחל ללכת נקבע העירוב ואינו מתחשב עם המושג חמר גמל (שמצד העצמות אפשרי חיבור הפכים נמנע הנמנעות)

עירובין סח, ב

* שכן שלא השתתף בעירובי חצירות וביטל להם את רשותו ושכח והוציא והשתמש ברשותו

לר' מאיר: אסור בין בשוגג בין במזיד שאפילו שהוציא בשוגג ולא היפר את הביטול בפועל ממש בכל זאת משום חשש שיעשה במזיד אסור לשיטתו שמתחשב בכוונת האדם שיכול להגיע למזיד

לר' יהודה: אם הוציא בשוגג מכיוון שבפועל לא היפר את הביטול אין נחשב כמו שהפר את הביטול שהעיקר זה הברכה שיפעל בפועל נגד נתינת רשותו במזיד לשיטתו שקשור לעצמות שקשור לבפועל

עירובין פב, ב

* כמה שיעור של עירובי תחומין

לר' מאיר: שתי סעודות של יום חול שלשיטתו אוכלים ביום חול פחות לחם ובשבת אוכלים יותר לחם (לחם קשור לגילויים) ולכן מקל לר' יהודה: שתי סעודות של שבת שלשיטתו אוכלים בשבת פחות לחם מכיוון שאוכלים הרבה מעדנים (שמעדנים קשורים לעצמות) ולכן מקל (עיי' מאמרים מלוקט ח"ה ד"ה ויאמר לו יהונתן מחר חודש באמצע המאמר)

עירובין פו, א

* דירה ללא בעלים

לר' מאיר: נחשבת כדירה לגבי עירוב שמצד הגילויים מחשיבים את הדירה גם ללא בעל הדירה (שמתעכבים בחדרים החיצוניים או הפנימיים ושוכחים מהמלך לר' יהודה: אין נחשבת כדירה לגבי עירוב שאין הגילויים תופסים מקום בלי בעל הדירה (העצמות) שזה העיקר

עירובין צו, ב

* תפילין חדשות בשבת

לר' מאיר: אינם מוקצה בשבת והם נחשבים כלבוש אפילו שהם חדשים שמצד עצם התפילין יש להם חשיבות שהם מוכשרים לעשות בהם מצוה לר' יהודה: אסור ללבוש התפילין והם אסור ללבוש את התפילין והם מוקצה משום שאין להם גדר לבוש כל עוד לא לבש אותם יהודים כי ע"י מצות תפילין שלובשים אותם פעם ראשונה מתגלה העצמות שרק זה קובע את התפילין ללבוש

עירובין פ"ד משנה ט'

* מהו עיקר עירוב תחומין רוחני או גשמי?

לר' מאיר: עיקר עירוב בפת שדעתו של אדם במקום מזונותיו אפי' שבפועל אינו נמצא במקום, אבל מספיק דעתו הרוחנית במקום שהניח את הפת. לר' יהודה: עיקר עירוב בגשמיים שהוא הולך ברגלים לסוף אלפיים אמה ונמצא שם בדקה של בין השמשות, לשיטתו קשור לעצמות שהעיקר זה בפועל ובגשמיים.

ברכות ב, ב

* מתי זה זמן ק"ש של ערבית

לר' מאיר: משעה שהכהנים טובלים לאכול בתרומתן לשיטתו שקשור עם אור ולכן רוצה שיהי' בזמן שעדיין יש אור לר' יהודה: שרק אחרי הטבילה זה זמן ק"ש לשיטתו שקשור לעצמות שמאיר דוקא מתוך החושך

ברכות יג, א

* למי מותר לענות בין הפרקים בתפילה

לר' מאיר: משיב לאדם ששאלו בשלומו רק מפני הכבוד לשיטתו שבגילויים שעונה רק לאנשים מכובדים לר' יהודה: משיב שלום לכל אדם לשיטתו שקשור לעצמות עונה לכולם

ברכות טו, א

* מה העיקר בק"ש הכוונה או הדיבור להוציא בשפתיו

לר' מאיר: העיקר זה הכוונה לשיטתו קשור לגילויים שזה מתבטא יותר בכוונה לר' יהודה: העיקר זה הדיבור בפה לשיטתו שקשור לעצמות שמתבטא דוקא בעקימת שפתיו הוי מעשה

ברכות כב, א

* האם לבעל קרי מותר רק לכוון בק"ש או בתפילה או שיכול להוציא בשפתיו

לר' מאיר: אסור ורק לכוון מותר לשיטתו שקשור לגילויים שהעיקר זה הכוונה לר' יהודה: מותר להוציא בשפתיו לשיטתו שקשור לעצמות שסובל הכל וגם טמא והעיקר שיוציא בשפתיו

ברכות כב, א

* האם יש הבדל בין משנה לגמרא בלימוד בעל קרי

לר' מאיר: יש הבדל לשיטתו שמצד הגילויים שיש הבדל לר' יהודה: אין הבדל לשיטתו שמצד העצמות אין הבדל

ברכות מט, ב

* כמה נחשב שיעור אכילה

לר' מאיר: בכזית לשיטתו שמסתכל על ההווה ובשיעור כזית נהי' עכשיו שיעור אכילה לר' יהודה: כביצה לשיטתו שמסתכל על העתיד קשור לעצמות והעיקר זה השביעה שבאה אחרי האכילה שזה דוקא כשיעור כביצה⁴⁷.

ברכות מט, ב

* עד כמה חוזרים לשרוף את הבשר שנטמא - בהר הבית לפני המקדש

לר' מאיר: בכביצה כשיעור טומאתו קשור לרע הנסתר לשיטתו מצד הגילויים שמחפש ברע הנסתר

⁴⁷ לקו"ש חט"ז לגבי שמן המשחה.

לר' יהודה: ככזית כשיעור איסורו קשור לרע הגלוי לשיטתו שקשור לעצמות שנוגע יותר הרע הגלוי שמפריע בגלוי לדירה בתחתונים⁴⁸

ברכות נב, א

* מהי מחלוקת ב"ש וב"ה לגבי הסדר לאדם שצריך לעשות במוצ"ש גם ברהמ"ז וגם הבדלה לר' מאיר: המחלוקת היא אם קודם מזון ואח"כ בשמים (ב"ש) או הפוך אבל לכולם ברכת הנר היא ראשונה לשיטתו שקשור לגילויים שזה קשור לנר לר' יהודה: המחלוקת היא אם קודם נר ואח"כ בשמים (ב"ש) או הפוך אבל לכולם ברכת המזון היא ראשונה לשיטתו שקשור לעצמות שזה מתבטא באוכל גשמי שזה ברכת המזון

ברכות ס, א

* בדין ברכת שהחיינו על כלים חדשים לר' מאיר: מברך רק על כלים חדשים רק אם אין לו כיוצא בהם לשיטתו שמצד הגילויים מחפש משהו חידוש לר' יהודה: בין כך ובין כך צריך לברך לשיטתו שמצד העצמות שרואה החידוש בכל דבר באוכל גשמי שזה ברכת המזון

ברכות קב, א

* האם לבעל קרי מותר רק לכוון בק"ש או בתפילה או שיכול להוציא בשפתו לר' מאיר: אסור ורק לכוון מותר לשיטתו שקשור לגילויים שהעיקר זה הכוונה לר' יהודה: מותר להוציא בשפתו לשיטתו שקשור לעצמות שסובל הכל וגם טמא והעיקר שיוציא בשפתו

שבת יב, א

* הנכנס לבקר את החולה בשבת לר' מאיר: אומר שזכות השבת יכולה היא שתרחם לשיטתו מצד הגילויים מחפש מעלות גלויות כמו מעלת השבת לר' יהודה: אומר המקום ירחם עליך ועל חולי ישראל לשיטתו שקשור לעצמות אינו מחפש סיבות והמקום ירחם בלי סיבות וגם כולל כל חולי ישראל איתו

שבת יא, ב

* אם יצא אומן דרך אומנתו במשהו באזנו לר' מאיר: פטור לשיטתו שמסתכל על ההווה אז זה נחשב מלבושו בתור אומן ולבוש הרי פטור

לר' יהודה: חייב לשיטתו שמסתכל על העתיד ומכיוון שהוא יהודי ובן מלך אין זה נחשב כלל ללבוש שלו וזה נחשב למשאוי וזה שחייב זהו מצד שזה דרך אומנתו ולא נחשב כהוצאה שלאחר יד

שבת כז, ב

* ממתי נטמאים השתי והערב בטומאת נגעים לר' מאיר: מטמאים בנגעים מיד לשיטתו שמסתכל על ההווה איך שהם עכשיו ראויים בדוחק לשימוש ולכן טמא לר' יהודה: השתי מטמא משישלה והערב מיד לשיטתו שמסתכל על העתיד המלאכה הסופית

שבת לב, ב

* מפני מה בניו של אדם מתים כשהם קטנים לר' מאיר: בגלל עוון מזווה לשיטתו שקשור לגילויים וכן מזווה זוהי חובה מה"ת לר' יהודה: בגלל עוון ציצית לשיטתו שמצד העצמות ציצית שאינה חובה חשובה יותר שזה לא יכול להיות בגדר של חובה וזה רשות שלמעלה מחובה

שבת לז, א

* מה מותר להשהות על כירה גרופה וקטומה לר' מאיר: לב"ש א"א להשהות כלום ולב"ה רק חמין ולא תבשיל ולכו"ע אם עקר לא יחזיר לשיטתו שמסתכל על ההווה שעכשיו הכירה חמה לר' יהודה: לב"ש מותר חמין ולא תבשיל ולב"ה חמין ותבשיל ולב"ש נוטלין ולא מחזירין ולב"ה מחזירין לשיטתו שמסתכל על העתיד שהולך ומתקרר ואין חשש

שבת לח, א

* אם שכח קדירה ע"ג כירה ונתבשלה בשבת לר' מאיר: (בשווג מותר לאכול ובמזיד אסור לאכול) אבל אם הוחמו כל צרכן ונתבשלו כל צרכן בין בשוגג בין במזיד יאכל לשיטתו שבהווה הרי הם מבושלים לר' יהודה: מחלק בין חמין שהוחמו כל צרכן מותר שמצטמק ורע לו ותבשיל שהתבשל כל צרכו אסור שמצטמק ויפה לו לשיטתו שמסתכל על העתיד ואם מצטמק ויפה לו אסור

שבת לט, ב

* האם מותר להתרחץ בשבת לר' מאיר: אסור בין בחמין בין בצונן לשיטתו שמחמיר על הנאות ורחיצת הגוף קשור לגילויים של הנשמה ולא לגוף

⁴⁸ מאמרים מלוקט ח"ב ד"ה וישלח יהושע

לר' יהודה: אסור בחמין אבל בצונן מותר לשיטתו שקשור לעצמות ומקל על הגוף לרחוץ בצונן עכ"פ

שבת מד, א

* האם מותר לטלטל נר חרס בשבת

לר' מאיר: מותר ורק אם הדליקו בו באותו שבת אסור לשיטתו שסובר רק מוקצה מחמת איסור אבל לא מוקצה מחמת מיאוס לשיטתו שקשור לגילויים ולכן רק מוקצה מחמת איסור אסור שזה קשור לגילויים

לר' יהודה: מותר רק בנר חדש אבל לא בישן מצד מוקצה מחמת מיאוס לשיטתו שקשור לעצמות ולכן סובר לא רק מוקצה מחמת איסור אלא גם מוקצה מחמת מיאוס שקשור יותר ליחסי אנוש שזה קשור לעצמות

שבת נו, א

* מהו הפירוש ויטו אחרי הבצע

לר' מאיר: הכוונה שחלק המגיע להם תבעו זה בפיהם ולא חיכו שיתנו להם בכבוד שמסתכל על ההווה שלא יפה שביקשו ותבעו מתנותיהם
לר' יהודה: הכוונה שלקחו מיסים מבעלי בתים
לשיטתו שמסתכל על העתיד וא"א לומר שזה שתבעו מתנותיהם זה כ"כ גרוע מכיוון שבעתיד זה הי' מגיע להם בין כה ולכן מפרש שלקחו דבר שלא מגיע להם

שבת פא, א

* כמה שיעור הגודל של האבנים שמביא איתו לבית הכיסא וכן באתרוג כמה שיעור המינימום

לר' מאיר: השיעור הוא כאגוז לשיטתו שקשור לצומח שזה גילויים וגם שממעט בכבוד האדם בגשמיות

לר' יהודה: השיעור הוא כביצה לשיטתו שקשור לדומם שזה מבטא את העצמות וגם שמרבה בכבוד האדם בגשמיות

שבת פב, ב

* כמה שיעור חרס שהמוציא בשבת מתחייב

לר' מאיר: כדי לחתות את האש לשיטתו שקשור לאש שעולה למעלה - גילויים
לר' יהודה: כדי ליתן בין קורות הבניין לשיטתו שקשור לעצמות שמתבטא בבנין ודירה בתחתונים

שבת צב, ב

* שנים שעשו מלאכה ביחד וכ"א מהם יכול לעשות זאת לחוד

לר' מאיר: חייב לשיטתו שרואה כל אחד בנפרד
לר' יהודה: פטור לשיטתו קשור לעצמות שמחבר הכל ורואה איך ששתיהם ביחד עושים ולכן פטורים

* זרק למעלה מעשרה ונח בחור כל שהוא

לר' מאיר: חייב שמסתכל בצורה רוחנית נחשב כאילו השלים את החור לארבע על ארבע
לר' יהודה: פטור כל זמן שאין בחור ארבע על ארבע שמסתכל על הגשמיות כפשוטו

שבת קט, א

* איזה סוגים נקרא מקוה

לר' מאיר: כל הימים נקראים מקוה שבכולם נאספים מים לשיטתו
לר' יהודה: רק הים הגדול נקרא מקוה שיש בו מיני ימים רבים לשיטתו שקשור לעצמות מפרש כפשוטו שמקוה הכוונה שנאספים בו הרבה סוגים

שבת קכה, א

* האם מותר לטלטל שברי תנור ישן

לר' מאיר: מותר לטלטלו לשיטתו שהרי הי' משמש ככלי פעם שמתחשב בעבר שקשור לגילויים⁴⁹
לר' יהודה: אסור לטלטלו לשיטתו שהרי בעתיד כבר אינו ממלא את תפקידו שקשור לעצמות

סנהדרין יח, א

* כמה מותר לכ"ג לצאת אחרי המטה של המת

לר' מאיר: יכול לצאת עד פתח שער העיר לשיטתו מצד הגילויים שיש מקום לקצת אבילות
לר' יהודה: לא יצא מן המקדש לשיטתו מצד העצמות שאין מקום לאבילות כלל

סנהדרין פו, א

* מיהו סתם משנה וסתם ספרא

לר' מאיר: זה סתם משנה לשיטתו שזה קשור לגילויים וא"א לפסוק הלכה מזה
לר' יהודה: זה סתם ספרא לשיטתו שזה קשור לעצמות שהרי יש שם הרבה פסקי הלכה

סנהדרין פז, א

* מהו זקן ממרא שחייב

⁴⁹ עיין בשיחה של ריבית בחלקים הראשונים של לקו"ש.

לר' מאיר: שהורה לעשות נגד הב"ד בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת לשיטתו שקשור לגילויים וחושב על העונשים
לר' יהודה: שהורה לעשות בדבר שעיקרו מד"ת ופירושו מד"ס לשיטתו שמצד העצמות חושב על חיבור של ד"ת עם ד"ס

שבועות לח, א

* מה הגדר של כלל ומה הגדר של פרט
לר' מאיר: כשאומר שבועה לא לך לא לך לא לך זה כלל ואין צורך שיאמר ב-וא"ו החיבור וכאילו אמר שבועה שאין לכם בידי לשיטתו שמסתכל יותר על הכלל שזה קשור יותר לגילויים
לר' יהודה: כשאומר שבועה לא לך לא לך זה פרט ורק אם אומר לא לך ולא לך אז זה כלל לשיטתו שמסתכל יותר על הפרט שקשור יותר לעצמות

מכות ט, ב

* מה דינו של סומא שרצח בשוגג
לר' מאיר: גולה לשיטתו מצד הגילויים שאפילו שאינו רואה אבל יש לו חושים אחרים והי' צריך להזהר ולכן גולה
לר' יהודה: אינו גולה לשיטתו שמצד העצמות מכיוון שזה כמו אונס שפטור לגמרי (ע"ד שפטור מן המצוות) שכאשר חסר הראי' בגשמיות אינו נחשב לכלום והרי הוא כמת (כמו שכתוב ברש"י פשוטו של מקרא)

מכות יג, א

* האם הרוצח שברח לעיר מקלט וגר שם משלם שכר דירה
לר' מאיר: כן צריך לשלם לשיטתו שמסתכל על ההווה והרי בפועל עכשיו הוא גר שם אז נהנה וצריך לשלם
לר' יהודה: לא צריך לשלם לשיטתו שמסתכל על העתיד והרי במות הכה"ג יברח משם וז"א שאין גר שם ברצונו ורק בע"כ ולכן א"א לחייבו

מכות כג, א

* אם באמצע המלקות יצא מהם צרכיהם מה הגבול שפטורים אותם
לר' מאיר: בין איש בין אשה שפטורים רק בגדולים (בצואה) ולא בקטנים (במים) לשיטתו מצד הגילויים שרק בצואה יש בושה גדולה שצריך לפוטרה
לר' יהודה: האיש ברעי והאשה במים לשיטתו שקשור לעצמות לטובת האשה ואפילו בבושה קטנה פוטר את הגוף שקשור לעצמות ממלקות

מכות יג, א

* האם כשהרוצח יצא מעיר מקלט יחזור לשררה שהי' בה או לא
לר' מאיר: חוזר לשררה שהי' בה לשיטתו שמצד הגילויים שהגם שחטא מכיוון שהי' בשוגג ולכן חוזר לכבודו
לר' יהודה: אינו חוזר לשררה שהי' בה לשיטתו שמצד העצמות אין מקום לשררות (ע"ד שדוד לא בנה את ביהמ"ק כי איש מלחמות אתה)

עבודה זרה כ, ב

* באיזה אופן מותר למכור בהמה לגוי
לר' מאיר: מותר למכור לו רק בהמה שחוטת לשיטתו שמסתכל על ההווה ולכן צריך שבהווה יהי' שחוט
לר' יהודה: מותר למכור לו בהמה ע"מ לשחוט לשיטתו שמסתכל על העתיד ומספיק שבעתיד ישחוט

עבודה זרה לט, ב

* מלח לסקונדרית - מלח שאוכלים אותה כל לסקונדרי - נחתומי רומי
לר' מאיר: מלח השחור אסור והלבן מותר לשיטתו שמצד הגילויים מתיר בלבן שקשור לחסד
לר' יהודה: מלח השחור מותר והלבן אסור לשיטתו שמצד העצמות שקשור עם שחור - חושך "ישת חושך סתרו"

הוריות ה, ב

* אם שבט א' חטא בהוראת בי"ד הגדול
לר' מאיר: אין השבטים האחרים צריכים להביא כפרה לשיטתו מצד הגילויים שאין שבט א' שחטא מחייב אחרים
לר' יהודה: כל השבטים צריכים להצטרף יחד איתם לשיטתו שמצד העצמות שכולם קשורים ומחייב א' את השני

זבחים פג, א

* מאיפה יודעים על כל הקרבנות שנשרפים שהשורפן מטמא בגדים
לר' מאיר: מיתור המילים לכפר לומדים על כל מה שבא לכפרה שהשורפו מטמא בגדים לשיטתו שמצד הגילויים לכן מסביר שזה בא בגלל כפרה שקשור עם סיבה מסוימת
לר' יהודה: מכיוון שיש גזירה שווה "חטאת" "חטאת" לשיטתו שמצד העצמות שזה כמו גזה"כ ולא מצד סיבה מסוימת

חולין טו, א

* המבשל בשבת

לר' מאיר: בשוגג יאכל מיד במזיד לא יאכל עד מוצ"ש לשיטתו מצד ההווה שהרי זה הי' בשוגג ולכן אין מה לקונסו
 לר' יהודה: בשוגג יאכל למוצ"ש ובמזיד לא יאכל עולמית לשיטתו שמסתכל על העתיד ואם תתיר לו לאכול מיד בפעם הבאה לא יזהר

חולין סט, א

* האם גיד הנשה נוהג בשליל (-עובר)

לר' מאיר: נוהג בשליל לשיטתו שמצד הגילויים העובר נחשב למציאות והגם שזה טפל אבל מצד הגילויים יש מקום לטפל
 לר' יהודה: אינו נוהג בשליל לשיטתו שמצד העצמות אין מקום לדברים טפלים והעובר שהוא רק טפל אינו נחשב למציאות ואין גיד הנשה נוהג בזה⁵⁰ בכורות כב, א
 * כתוב שאין לנפלים פתיחת ראש עד שיעגילו ראש כפיקה
 לר' מאיר: הכוונה כפיקה של שתי לשיטתו שקשור לגילויים אז שתי שזה לרוחב יותר קשור (עיין תניא אגה"ת פ"ד)
 לר' יהודה: הכוונה כפיקה של ערב לשיטתו שקשור לעצמות אז דוקא ערב שזה מרמז על ירידה למטה

ערכין ה, ב

* מה דינו של גוי בערכין

לר' מאיר: נערך אבל לא מעריך לשיטתו שמצד הגילויים שלגוי יש מציאות בתור דבר טפל לכן רק נערך וגם שעיקר המצוה זה מי שנותן וזה המעריך וזה לא שייך לגוי
 לר' יהודה: מעריך אבל לא נערך לשיטתו שמצד העצמות שנתאוהו שיהי' לו דירה בתחתונים אז הגוי אין לו מציאות וגם שהעיקר זה מי שמעריכים אותו שכפי ערכו נקבע הקרבן וכביכול חלה עליו קדושה מסוימת וזה אינו שייך בגוי אלא רק מעריך שזה כקרבן שגוי שייך בזה

ערכין כב, א

* כמה זמן המכרז של הקדש ויתומים

לר' מאיר: של יתומים זה 30 יום ושל הקדש זה 60 יום לשיטתו שמצד הגילויים אז הקדש צריך יותר זמן בחשיבותו שאולי בזמן ארוך יתנו יותר כסף וגם שחושב בהווה ומספיק 30 יום

⁵⁰ לקו"ש ח"כ יט' כסלו בגדי עובר ההבדל בין יהודי לגוי.

לר' יהודה: גם ביתומים זה 60 יום (והקדש 90 יום) לשיטתו שמצד העצמות אז גם יתומים צריך הכרזה חשובה וגם שחושב על העתיד שלכן צריך יותר זמן וכדאי לחכות שיהי' שווה יותר

נדה כז, א

* אם מוצאים שלי' בבית מה הדין

לר' מאיר: הבית טמא מצד שאין שלי' בלי ולד לשיטתו מצד הגילויים שמסתכל גם על הדברים הטפלים שכל הגילויים זה טפל למציאות
 לר' יהודה: הבית טהור לשיטתו מצד העצמות שלא מסתכל על דברים טפלים ורק אם יש ולד ממש ולא שלי' שטפלה

נדה נב, ב

* עד מתי הבת ממאנת

לר' מאיר: עד שתביא 2 שערות לשיטתו שמצד ההווה שברגע שמביאה 2 שערות כבר נחשבת לגדולה
 לר' יהודה: עד שירבה השחור (-מלא שערות שחורות) לשיטתו שמסתכל על העתיד וכשיש הרבה שערות אז כבר מתנהגת כגדולה ולא רק שנהית גדולה מצד הדין

סוכה ה, ב

* מהו גודל האמות שהיו בביהמ"ק

לר' מאיר: היו כולם בינוניות לשיטתו שאין הבדל בין בנין וכלים מצד הגילויים
 לר' יהודה: אמת הבניין היא של 6 טפחים ושל כלים 5 לשיטתו שמחלק בין בנין שזה קשור לעצמות לבין כלים שקשורים לגילויים

סוכה יד, א

* האם מותר לעשות סכך מנסרים

לר' מאיר: אסור שיש חשש שיסככו בתקרה ממש לשיטתו שמצד הגילויים שלא מבדיל בין נסרים לתקרה ממש שגם נסרים יש להם חשיבות
 לר' יהודה: מותר שאין חשש שיסככו בתקרה לשיטתו שקשור לעצמות ויש הבדל בין נסרין לתקרה ממשית

סוכה כג, א

* העושה סוכתו על גבי בהמה

לר' מאיר: מכשיר שמסתכל על ההווה ולכן אפילו שלא תהי' ראוי' לכל השבעה בכ"ז מותר לר' יהודה: פוסל שמסתכל על העתיד שאינה ראוי' ל-7 ימים שהרי אסור להשתמש בבע"ח בשבת ויו"ט שזה מוקצה

סוכה כג, א

* העושה בהמה דופן לסוכה
 לר' מאיר: פסול שכל דבר שיש בו רוח חיים אינו יכול להיות מחיצה מחשש שמא ימות לשיטתו בגילויים שכל דבר תלוי בדרגה שמעליו ויש חשש להפסק
 לר' יהודה: כשר שאינו חושש למות לשיטתו מצד העצמות שכל דבר יש לו קיום עצמי

סוכה כג, ב

* האם חוששין למות לגבי גט
 לר' מאיר: חוששין לשיטתו שבגילויים כל דרגה תלוי' בדרגה שמעליו' ולכן אין להם קיום אמיתי
 לר' יהודה: לא חוששין לשיטתו שקשור לעצמות ששם אין תלויים בדבר הקודם וזה קיום אמיתי

סוכה לא, א

* אתרוג הירוק ככרתי
 לר' מאיר: כשר לשיטתו מצד הגילויים שהעיקר זה ברוחניות ולא משנה כ"כ הצבע בגשמיות
 לר' יהודה: פוסל לשיטתו מצד העצמות ולכן משנה הצבע הגשמי

סוכה לו, ב

במה אוגדים את הלולב
 לר' מאיר: בכל דבר אפילו בסתם חוט לשיטתו שהעיקר זה המצוה והאגידה יכול להיות בכל דבר שזה טפל מצד הגילויים
 לר' יהודה: דווקא במינו לשיטתו שמצד העצמות שאפילו הכשר למצוה צריך להיות במינו שמחשיב כל דבר ואדרבה יש מעלה בהכשר מצוה על מצוה מצד הביטול⁵¹

סוכה לו, ב

* ממה צריך להיות הסכך
 לר' מאיר: מכל דבר לשיטתו שאינו מחשיב את ההכנות (הסכך) כ"כ מצד הגילויים והעיקר שיהי' צל ולא משנה כ"כ ממה
 לר' יהודה: רק מ-4 המינים לשיטתו מצד העצמות שמחשיב את הטפל והסכך שזה חשוב וצריך להיות מ-4 המינים

ביצה כז, א

* השוחט את הבכור ואח"כ הראה את מומו
 לר' מאיר: אוסר מאחר שנשחט שלא ע"פ מומחה וגם גזירה משום מומין שמשנתנים לשיטתו שמסתכל על ההווה ובשעת השחיטה לא הי' לו אישור וגם מצד הגילויים קונסים אותו בגלל שלא חלק כבוד למומחה
 לר' יהודה: מותר שסוכ"ס הרי הי' בו מום ואינו גוזר משום מומין המשתנים לשיטתו שמסתכל על העתיד ובשעת השחיטה ראה את העתיד שיתירו אותו וגם מצד העצמות אין נתינת מקום לתת כבוד מיוחד למומחה

תענית ד, ב

* עד מתי יכולים לבקש את הגשם
 לר' מאיר: עד שיעבור כל חודש ניסן לשיטתו שקשור לגילויים שזה שייך לכל חודש ניסן
 לר' יהודה: עד שיעבור כל חג הפסח לשיטתו שקשור עם העצמות שזה קשור דוקא לחג הפסח בזמן ביטול החמץ שקשור לעצמות שגשם מגיע בגלל ביטול (שברו הבריות את ערפם מיד גשמים יורדים)

תענית ו, א

* מתי זה רביעה ראשונה
 לר' מאיר: זה מתחיל מג' חשוון לשיטתו שקשור לגילויים שזה עדין בזמן של המשך של הגילויים של החגים
 לר' יהודה: זה מתחיל מז' חשוון לשיטתו שקשור לעצמות וזה קשור לז' חשוון שיורדים למטה כל אחד למקומו דירה בתחתונים

תענית כב, ב

* היו מתענים על הגשם וירדו להם גשמים
 לר' מאיר: קודם הנץ החמה לא ישלימו את הצום לאחר הנץ החמה ישלימו לשיטתו שקשור לגילויים שזה קשור לנץ החמה שמתחיל להאיר
 לר' יהודה: קודם חצות לא ישלימו לאחר חצות ישלימו לשיטתו שזה קשור לעצמות שחצות זה מחבר שני הפכים⁵²

תענית כו, ב

* ביום התענית האם יש ברכת כהנים במנחה ונעילה
 לר' מאיר: יש בהם נשיאת כפים לשיטתו בהווה שעכשיו אין חשש לשכרות שהרי צם
 לר' יהודה: אין בהם נשיאת כפים לשיטתו שמסתכל על העתיד וחושש לימים רגילים שיש בהם חשש שיכרות

⁵² לקויש ח"ג פ' בא.

⁵¹ לקויש ח"ד כ' מנייא.

תענית כט, ב

* בחודש אב האם מותר לספר ולכבס
 לר' מאיר: אסור רק מראש חודש עד התענית מכיוון שאז בגלוי ה' החורבן
 לר' יהודה: אסור כל החודש שקשור למזל אריה שכל החודש חורבן וכל החודש ייהפך
 לשמחה מצד העצמות נושא הפכים

מגילה טו, ב

* מדוע כיבדה אסתר את המן
 לר' מאיר: כדי שלא יטול עצה וימרוד לשיטתו מצד הגילויים ובהווה מדבר על השלילה
 שצריך לדאוג לחסל את המן מיידית שאחשוורוש יהרגהו
 לר' יהודה: כדי שלא יכירו בה שהיא יהודית לשיטתו מצד העצמות שקשור לעתיד להמשך
 התוכניות להציל את עם ישראל

מגילה יט, א

* כמה מוכרחים לקרוא במגילה
 לר' מאיר: כולה לשיטתו מצד הגילויים אז צריך לקרוא הכל
 לר' יהודה: מהמילים איש יהודי לשיטתו מצד העצמות שהעיקר קשור לאיש יהודי

מגילה לא, ב

* איך קוראים בתורה
 לר' מאיר: תמיד מתקדמים ואיפה שמפסיק בשבת במנחה שם קורה בשני וכו' לשיטתו
 שקשור לגילויים ותמיד מתקדם
 לר' יהודה: חוזרים על אותה קריאה מראשון עד שני לשיטתו שקשור לעצמות שאפשר
 לחזור על דבר א' כמה פעמים וכל פעם זה מחדש

מגילה לב, א

* האם כשמברך ברכת התורה לפני האם ס"ת גלול - סגור או פתוח
 לר' מאיר: סגור שלא יאמרו ברכות כתובות בתורה לשיטתו שמצד הגילויים שחושש
 שיאמרו שיש ברכות בתורה
 לר' יהודה: פתוח שאין חשש על הברכות שיאמרו שהם כתובים בתורה לשיטתו שקשור
 לעצמות שכל התורה היא שמונתיו של הקב"ה

מועד קטן ב, א

* מעין שיצא בתחילה - בפעם הראשונה שזורמים שם מים

לר' מאיר: מותר להשקות איתו את כל השדות גם אילו שאינם מוכרחות לשיטתו מצד
 ההווה הרי עכשיו המים זורמים ומדוע שיהי' אסור
 לר' יהודה: אסור להשקות רק את השדות שמוכרחות לשיטתו מצד העתיד שחושש שמא
 יתקלקל המעין וזה יגרום לטרחה יתירה

מועד קטן ד, ב

* מה שאמרו שמותר לתקן בגפנים בחוה"מ
 לר' מאיר: זה רק בשלו לשיטתו מצד הגילויים שחושב ע"פ תורה רק על עצמו שרק זה
 התירו חכמים
 לר' יהודה: זה גם בשל עניים לשיטתו מצד העצמות שדואג גם לעניים ונחשב כמו בשלו

* האם מותר בחוה"מ לכתוב תפילין ומזוזות
 לר' מאיר: מותר רק בשביל עצמו לשיטתו שמצד הגילויים דואג רק לעצמו
 לר' יהודה: מותר לו להערים ולמכור ולכתוב עוה"פ לעצמו לשיטתו שמצד העצמות דואג
 לאחרים כמו לעצמו⁵³

מועד קטן כד, ב

* מאיזה גיל שהילד נפטר זה כואב מאד להורים
 לר' מאיר: שלעניים בגיל 3 ולעשירים בגיל 5 לשיטתו שמצד הגילויים מחמיר באבילות
 לר' יהודה: לעניים בגיל 5 ולעשירים בגיל 6 לשיטתו מצד העצמות שמקל בדיני אבילות

יבמות מב, ב

* קטנה או איילונית שאינה ראויות לילד האם גם עליהם יש את הגזירה שאסור להתחתן
 אם התגרשו עד 3 חודשים משום היכר הוולד
 לר' מאיר: אסור וצריך להמתין 3 חודשים לשיטתו שמסתכל על הכלל והרי הם חלק מהכלל
 שהגזירה חלה עליהם שזה קשור לגילויים
 לר' יהודה: מותר וא"צ להמתין לשיטתו שמסתכל על הפרט מצד העצמות והרי אלו אינם
 שיכים לזה (להיכר הוולד)

יבמות מב, ב

* כמה שיעור של תחילת קריעה
 לר' מאיר: תחילת קריעה טפח ותוספת 3 אצבעות לשיטתו שקשור לגילויים מחמיר בדיני
 אבלות

⁵³ וגם להערים קשור לעצמות עיין לקוי"ש חט"ז כ"ד טבת

לר' יהודה: תחילת קריעה 3 אצבעות ותוספת כל שהוא לשיטתו שקשור לעצמות מקל בדיני אבלות

כתובות מט, א

* מה יותר חשוב לזון את הבנים או את הבנות

לר' מאיר: מצוה לזון את הבנות ק"ו לזון את הבנים שלומדים תורה לשיטתו שקשור לגילויים שמחפש מי שלומד תורה

לר' יהודה: מצוה לזון את הבנים ק"ו לזון את הבנות שלא יבואו לידי זלזול שיצטרכו לאסוף נדבות לשיטתו שקשור לעצמות שדואג שלא יהי' זלזול בגוף הגשמי

כתובות נו, א

* האומר לאשה הרי את מקודשת לי ע"מ שאין לך עלי שאר כסות ועונה

לר' מאיר: היא מקודשת ותנאו בטל לשיטתו שקשור לגילויים אז הכח של התורה בדין של קידושין מבטל את כל התנאים

לר' יהודה: בדבר שבממון תנאו קיים היינו שעל שאר וכסות יכול למחול לשיטתו שקשור לעצמות שהכח של האדם לשנות דברים שכתובים ורק מצד צער הגוף שקשור לעצמות אינו יכול לבטל את זה

כתובות ס, ב

* אשה מניקה שמת בעלה כמה זמן צריכה לחכות בשביל להתחתן פעם שני'

לר' מאיר: צריכה לחכות 24 חודש שדוחה את זמן החתונה מצד הגילויים שמעדיף את הקשר של האם עם בנה שתטפל בו כמו שצריך מהקשר של אשה לבעלה
לר' יהודה: צריכה לחכות 18 חודש לשיטתו שמצד העצמות חוששים פחות ומקדימים את זמן החתונה שקשור לגילוי העצמות

כתובות עא, א

* במקרה שאשה נודרת נדר ובעלה שמע ולא היפר מי אשם יותר

לר' מאיר: האשה אשמה שהיא זאת שנדרה את הנדר לשיטתו שקשור לגילויים שזה לטובת האיש

לר' יהודה: האיש אשם שלא היפר לה לשיטתו שקשור לעצמות שזה לטובת האשה וגם שהעיקר זה שלא היפר ולא זה שעשה את הנדר

נדרים ט, א

* האם יותר טוב שלא ינדור בכלל או שינדור וישלם

לר' מאיר: הטוב האמיתי שאדם לא ינדור בכלל מחשש שמא לא יעמוד בנדרו וגורם בבלוים בכל השתלשלות לשיטתו שקשור לגילויים שמצד הגילויים הקלקול שיצא לנשמתו מזה שהמשיך כוחות נעלים ע"י הנדר אז בהווה זה מאד גרוע

לר' יהודה: הטוב האמיתי זה שינדור וישלם ואפילו שאולי יש חשש שאולי לא יקים לשיטתו שקשור לעצמות שלפועל הוא מזדרז ע"י הנדר לקיים מצוה ומצד המחשבה והכוונה שבעתיד שמשלים כוונת בריה"ע שנתאוה לדירה בתחתונים⁵⁴

נדרים מא, ב

* הנודר הנאה מחבירו האם מותר לו להתרחץ עמו ביחד

לר' מאיר: אסור בכל האופנים לשיטתו שחושש שיהי' איזו הנאה אפילו שזה לא גופנית ממש

לר' יהודה: יש חילוק שבאמבטי קטנה בקיץ ובגדולה בחורף מותר שאז אין נהנה ממנו לשיטתו שמצד העצמות אז ההנאה צריכה להיות גופנית וגשמית ע"ד חודש טבת שהגוף נהנה מן הגוף שזה קשור לבחירת העצמות בגוף ודווקא בחודש טבת שאין גילויים וכו'

נדרים פז, ב

* מה דינו של עיור לגבי חיוב מצוות

לר' מאיר: יש לו מציאות חשובה ומרבים אותו גם לחיוב מצוות
לר' יהודה: אין לו מציאות שפטור מן המצוות מכיוון שחסר לו העיקר שזה הראי' בגשמיות דוקא

נזיר מה, ב

* מה דינו של שער נזיר

לר' מאיר: משלחים אותו תחת הדוד ושורפים אותו במקום קדוש לשיטתו שמצד הגילויים מחפש דוקא מקום קדוש

לר' יהודה: רק טהורים היו משלחין וטמאים בכלל לא היו משלחין לשיטתו מצד העצמות ולכן אינו מחפש דוקא מקום קדוש או שבכלל בטמא א"צ לשלח

נזיר מט, ב

נראה שאין מחלוקת. ועצ"ע.

קידושין נב, ב

* אם א' מקדש אשה במעשר שני

⁵⁴ לקו"ש ח"י עמ' 387 בקשר לפום צערה אגרא

לר' מאיר: לא קידש לשיטתו שסובר מעשר שני ממון גבוה הוא לשיטתו שקשור לגילויים מחפש שיהי' כמה שיותר דברים קדושים
לר' יהודה: בשוגג לא קידש ובמזיד קידש לשיטתו שמצד העצמות ולכן יכול להוציא את זה לחולין וגם שסובר שמעשר שני ממון הדיוט הוא שזה קשור לעצמות

קידושין סג, א

* האומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שתמות אחותיך
לר' מאיר: מקודשת שמסתכל מצד הגילויים שזה דין תורה ולכן נחשב ככל התנאים
לר' יהודה: מצד הדין הי' צ"ל מקודשת אבל גזרו שאינה מקודשת משום איבה לשיטתו שקשור לעצמות שדואג לאהבת ישראל ומחבר את הדין עם הבפועל

בבא קמא לד, א

* בשור נגח נאמר ומכרו את השור החי וחצו את כספו מה הכוונה
לר' מאיר: מדובר בשור שווה 200 שנגח שור שווה 200 והנבילה שווה 100 שכל אחד מקבל חצי מהחי וחצי מהמת ואם פחתה הנבילה הפסיד הניזק לשיטתו שקשור להווה שזה שפחתה הנבילה אין זה ההמשך של הנזק ולכן פטור המזיק
לר' יהודה: מדובר בשור שווה 200 שנגח שור שווה 200 ואין הנבילה יפה כלום שכל אחד מקבל חצי מהחי ואם פחתה הנבילה הפסיד המזיק חצי לשיטתו שקשור לעצמות לכן מדברת התורה על חיים וגם שרואה את העתיד שזה ההמשך של הנזק ולכן משתתף המזיק

בבא קמא פו, א

* נתכוון לבייש את העבד ובייש בן חורין מה דינו
לר' מאיר: משלם מחיר מלא (גם על בושת של עבד) לשיטתו שקשור לגילויים שבהוה הוא בפועל בייש אדם ולא משנה בין עבד לבן חורין שבגילויים כולם עבדים ותלויים בדרגה שמעליהם
לר' יהודה: אין לעבדים בושת לשיטתו שקשור לעצמות ששם אין בכלל מציאות של עבדים שהרי יש הנברא הוא היש האמיתי ושם זה השיחרור האמיתי

בבא קמא פו, א

* נתכוון לבייש את העבד ובייש בן חורין מה דינו
לר' מאיר: משלם מחיר מלא (גם על בושת של עבד) לשיטתו שקשור לגילויים שבהוה הוא בפועל בייש אדם ולא משנה בין עבד לבן חורין שבגילויים כולם עבדים ותלויים בדרגה שמעליהם
לר' יהודה: אין לעבדים בושת לשיטתו שקשור לעצמות ששם אין בכלל מציאות של עבדים שהרי יש הנברא הוא היש האמיתי ושם זה השחרור האמיתי

בבא קמא צה, א

* הגזול פרה וילדה ולד
לר' מאיר: משלם אותה ואת הוולד ששבח גזילה של הנגזל (כב"ש) לשיטתו שקשור לגילויים ולכן קונס את הגזולין
לר' יהודה: גזילה חוזרת בעיניה איך שהיתה שווה בשעת הגזילה ששבח הגזילה של הגזולין (כב"ה) לשיטתו שקשור לעצמות מכיוון שבעצמות אין שום שלילה ואפשר לומר שהשבח לגזולין

בבא קמא קב, א

* נתן צמר לצבוע לו אדום וצבעו שחור מה דינו
לר' מאיר: משלם לו דמי צמרו - היינו שהצבעי משלם לבעל הצמר רק דמי צמרו כמה הי' שווה וזוכה בשבח ואם ירצה בעל הצמר את השבח יצטרך לשלם מחיר מלא לצבעי לשיטתו שמסתכל על ההווה איך ששווה הצמר בתחילה ושינוי קונה וגם מצד הגילויים לכן מפרש שלא כיוון בדיוק לאותו צבע ומה שצבע נחשב שעשה משהו וצריך לשלם עבור זה
לר' יהודה: ידו על התחתונה אם השבח יותר משלם לו על ההוצאה ואם היציאה יותר משלם לו את השבח לשיטתו שמסתכל על העתיד איך שעומד להשתנות ושינוי אינו קונה ולכן זה שייך לבעל הצמר וגם מצד העצמות אם משנה בכל שהוא כאילו לא עשה כלום

בבא מציעא כא, א

* אלו מציאות שלו ואלו חייב להכריז
לר' מאיר: שאם מדובר בחפצים מצויים ורגילים אפילו שיש בזה שינוי הרי אלו שלו לשיטתו שמצד הגילויים אז אין שינוים אמיתיים ולכן אינו מכריז
לר' יהודה: כל שיש בו שינוי חייב להכריז לשיטתו שמצד העצמות שקשור יותר לגשמיות אז יש שינוי

בבא מציעא כח, א

* עד מתי חייב להכריז על מציאת האבידה
לר' מאיר: עד שידעו בו שכניו לשיטתו שמצד הגילויים קשור רק לשכניו
לר' יהודה: 3 רגלים ואחר רגל האחרון 7 ימים שילך 3 ימים לביתו ויחזור 3 ויכריז יום אחד לשיטתו שמצד העצמות קשור לכל עם ישראל

בבא מציעא לג, א

* מה גדר של רבו
לר' מאיר: הגדר הוא שלמדו חכמה - גמרא ולא מקרא ומשנה לשיטתו שמצד הגילויים דוקא גמרא שיש פלפולים וטעמים של המצוות

לר' יהודה: הגדר הוא שרוב חכמתו ממנו גם במקרא ומשנה לשיטתו שמצד העצמות אז גם מקרא ומשנה ואדרבה זה קשור בגלוי יותר לעצמות

בבא מציעא מג, א

* אם א' הפקיד אצל חנווני כסף האם מותר לו להשתמש בזה ועי"ז יהי' חייב באחריות או לא

לר' מאיר: אסור לו להשתמש ולכן יהי' פטור מאחריות לשיטתו שמסתכל על ההווה שעדיף לבעה"ב שלא ישתמשו לו בכסף ויהי' שמור בהווה
לר' יהודה: מותר לו להשתמש ולכן יהי' חייב באחריות לשיטתו שמסתכל על העתיד ועדיף לבעה"ב שישתמשו בכספו ע"מ שיתחייבו באחריות בעתיד⁵⁵

בבא מציעא נב, א

* כמה תהא הסלע חסרה ולא יהא בה אונאה

לר' מאיר: ארבעה איסרין איסר לדינר חלק א' מ-24 שמצד הגילויים אפילו בכזה חיסרון זה כבר לא בסדר

לר' יהודה: ארבעה פונדיון פונדיון לדינר חלק א' מ-12 לשיטתו שמצד העצמות אפילו שחסר הרבה אין בזה אונאה

בבא מציעא סח, ב

* כמה שכר צריך לתת לפועל בשביל שלא יהי' ריבית

לר' מאיר: צריך שיפסוק בשביל שכר אפילו קצת לשיטתו שמצד הגילויים שרוצים שכר
לר' יהודה: אפילו טבל רק בציר ואכל גרוגרת אחת בלי לפסוק לשכר לשיטתו מצד העצמות שאין שום כונה בשכר ואפילו קצת אוכל פטור מריבית

בבא מציעא פ, ב

* שוכר מה דינו

לר' מאיר: דינו כש"ח לשיטתו שמצד הגילויים שקשור להווה אז עדיף לבעה"ב ונהנה מדמי השכירות יותר מאשר האחריות של העתיד ולכן השוכר נחשב שעושה טובה לבעה"ב ולכן דינו כשומר חנם

לר' יהודה: דינו כש"ש לשיטתו שמצד העצמות שקשור לעתיד אז עדיף לבעה"ב האחריות של העתיד באם יקרה משהו יותר מכספי השכירות ולכן עדיף שיתחייב ויהי' כש"ש מאשר ההנאה של דמי השכירות⁵⁶

בבא מציעא פכ, ב

* המעביר חבית ממקום למקום ושברה

לר' מאיר: בין ש"ח ובין ש"ש ישבע לשיטתו שמצד הגילויים אז הרי הוא עשה טובה שהעביר חבית ממקום למקום ואין מקום לחייבו
לר' יהודה: ש"ח נשבע וש"ש משלם לשיטתו שמצד העצמות אז אין מקום לחייבו כשעושה באופן של ש"ח בלי פניות אבל אם עושה כש"ש עם פניות אז חייב

בבא מציעא קיח, ב

* א' שקנה אילנות והשני הוא בעל הקרקע וגדלו גידולים

לר' מאיר: כל מה שיוצא בין מן הגזע בין מן השרשים שיכים לבעל הקרקע לשיטתו מצד הגילויים שייך הכל לבעל הקרקע הגם שהגזע לכאור' בולט מן פני הקרקע היינו שחסר קצת בביטול בכ"ז מכיוון שצומח סו"ס מהקרקע ויסודו בביטול אז גם זה שייך לבעל הקרקע
לר' יהודה: העולה מן הגזע שייך לבעל האילן ומן השרשים שייך לבעל הקרקע לשיטתו שמצד העצמות אז קשור לשרשים דווקא ורק ביטול מוחלט יכול להיות קשור לקרקע משא"כ בגזע שצומח מעל הקרקע שחסר ביטול

* ובאופן אחר

לר' מאיר: לשיטתו שקשור להווה לכן כשקנה אילן קנאו כמו שהוא עכשיו ומה שיגדל אח"ז אינו שייך לו רק לבעל הקרקע
לר' יהודה: לשיטתו שקשור לעתיד ולכן כשקנה את האילן הי' בדעתו לזכות גם בגידולין שיבואו לאחר מכן

בבא בתרא טז, ב

* וה' ברך את אברהם בכל במה ברכו

לר' מאיר: ברכו שלא היתה לו בת לשיטתו בגילויים אין מעלה בבת ואולי רק חסרונות
לר' יהודה: ברכו שהיתה לו בת לשיטתו שמצד העצמות אז אדרבה יש מעלה גדולה בבת שהיא בביטול שקשורה דוקא לעצמות יותר מהאיש שקשור לגילויים

בבא בתרא נו, א

* מה זה קיני קני וקדמוני

לר' מאיר: זה נפתחה ערבאה ושלמאה לשיטתו שמצד הגילויים לכן מזכיר השמות איך שמכונים מצד חכמים
לר' יהודה: זה הר שעיר עמון ומואב לשיטתו שמצד העצמות לכן מדייק לומר את השמות איך שהם מוזכרים בתורה

⁵⁵ לקוי"ש חט"ז משפטים.

⁵⁶ לקוי"ש חט"ז משפטים.

לר' יהודה: בשיטת ר"א או דבריו קיימים לשיטתו מצד העתיד שמסתכל מכיוון שאינו יכול לכתוב אז חוששים שמא תטרף דעתו שאין לו אפשרות להקנות לשיטתו מצד העצמות שדואג בעיקר לבריאות של יהודי

בבא בתרא עב, ב

* מה זה שדה אחוזה

לר' מאיר: רק שדה שהיא היתה בירושה לשיטתו שמצד ההווה וצריך שתהי' בפועל ממש עכשיו שדה אחוזה

לר' יהודה: אפילו שדה שרק ראוי' להיות שדה אחוזה לשיטתו שמצד העתיד א"צ שיהי' בפועל ממש ומספיק שבתכנית שתהי' ירושה

בבא בתרא עה, א

* עה"פ ואולך אתכם קוממיות

לר' מאיר: הכוונה כשתי קוממות של אדה"ר היינו -200 אמה לשיטתו שזה קשור לגילויים אז יש שתי כיונים של אור וזו חוזר וכל אחד נחשב מהלך בנפרד ולכן זה 200 שיש 10 ספירות כלולים מ-10 באופן של אור ויש 10 ספירות כלולים מ-10 באופן של אור חוזר

לר' יהודה: הכוונה כנגד היכל וכתליו לשיטתו שקשור לעצמות שמחבר את 2 המהלכים של אור וזו חוזר וזו נחשב רק ל-100

בבא בתרא קיה, ב

* שתי גינות זו על גבי זו והירק גודל באמצע

לר' מאיר: זה שייך לעליון לשיטתו שקשור לגילויים

לר' יהודה: זה שייך לתחתון לשיטתו שקשור לעצמות שזה שייך לתחתון דוקא

בבא בתרא קמה, א

* קידשה בכיכר -25 מנה

לר' מאיר: בתולה גובה 2 מנה ואלמנה מנה אחד והכוונה שאם נפטרה אז אינו מקבל את הכסף חזרה לשיטתו שקשור לגילויים ולכן בהנאה של הקידושין שזה עדין רק חיצוניות כבר גמר ומחל

לר' יהודה: בתולה גובה 2 מנה ואלמנה מנה ומחזרת לו את השאר והכוונה שאם נפטרה אז מקבל את הכסף חזרה לשיטתו שקשור לעצמות ולכן העיקר זה הנישואים ולא הקידושין ואם אין את העיקר צריך להחזיר הכסף

בבא בתרא קנו, ב

* לגבי שכ"מ שרוצה למסור נכסים למישהו בדיבור לבד בשבת

לר' מאיר: בשיטת ר"א אין דבריו קיימים לשיטתו מצד ההווה שמסתכל מכיוון שאינו יכול לכתוב אז אינו יכול גם בדיבור וקשור לגילויים שדואג בעיקר להלכה

לר' ישמעאל: כן לשיטתו חסד שאפשר שרואה גם בזה צורך אוכל נפש שהעיקר בקרבנות זה החלק הגשמי שקשור עם הרצאת הקרבן = דירה בתחתונים שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים

לר' עקיבא: לא לשיטתו גבורה שמחמיר ואין רואה בזה צורך אוכל נפש שהעיקר זה הרוחניות בקרבנות
מה שעולה על האש של המזבח

פסחים ה, א

* מאיפה לומדים את הדין של ביעור חמץ בזמן קרבן פסח
לר' ישמעאל: מהפסוק לא תשחט על חמץ דם זבחי לשיטתו עבודת הצדיקים לומד מהקרבן ופסוק מפורש בתורה

לר' עקיבא: מזה שנאמר אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתים וביו"ט אסור להבעיר אש סימן שהכוונה לערב יו"ט לשיטתו עבודת הבע"ת לומד מעצם היו"ט ובאופן של דרשה שמרמז על עבודת המטה מלמטלמ"ע

פסחים נח, א

* האם חוששין לקלקול הבשר ששוהה הרבה זמן
לר' ישמעאל: חוששין לשיטתו עבודת הצדיקים שמתרחק מהרע וניסיון וקלקול
לר' עקיבא: אין חוששין לשיטתו עבודת הבע"ת שעוברים נסיונות ובכ"ז לא חוששים לקלקול⁵⁸

פסחים נח, ב

* האם גוזרים על יום שבת בגלל יום חול
לר' ישמעאל: כן לשיטתו שהעיקר עבודת הצדיקים המשכה למטה דירה בתחתונים = ימי חול ולכן משנים דברים בשבת בגלל יום חול
לר' עקיבא: לא לשיטתו שהעיקר עבודת בע"ת לצאת מהעולם = שבת ולא יתכן שבגלל יום חול ישנו משהו בשבת

פסחים נח, א

* לאביי לשיטתו שרומז על עבודת הצדיקים לכן מעמיד את המשנה כדעת ר"י (לימוד ללא סברות רק כפי שנאמר מלמעלה-) מסביר את המחלוקת כך. מהו הזמן, של קרבן התמיד, בערב חג הפסח?
לר' ישמעאל: אין הבדל אם זה חל ביום חול או בשבת לשיטתו עבודת הצדיקים תמידים כסדרם שלשיטתו מוספין עבודת חוץ, קודמת לבזיכין, עבודה שקשורה לבפנים להיכל.

ר' ישמעאל - קשור לחסד. גדרי המקבל.

ר' עקיבא - קשור לגבורה. גדרי הנותן.⁵⁷

ברכות לא, ב

* סוטה שנסתתרה ונמצאת טהורה
לר' ישמעאל: אם היתה עקרה נפקדת לשיטתו חסד שמקל ומזכה את האשה
לר' עקיבא: רק אם היתה יולדת בצער תלד בריווח אבל לא באופן קיצוני לשיטתו גבורה שרק קצת מקילים עליה אבל לא ממש

שבת פו, א

* כמה עונות הי' מאז שנצטוו על הפרישה עד מ"ת
לר' ישמעאל: פעמים שהן 4 עונות לפעמים 5 ולפעמים 6 לשיטתו עבודת הצדיקים שלפעמים פועלים ב-4 דרגות של הנשמה לפעמים ב-5 שמגלים את היחידה שזוהי דרגא החמישית
לר' עקיבא: לעולם 5 לשיטתו עבודת הבע"ת שתמיד נמצאים בדרגא החמישית יחידה

שבת קיד, א

* האם קרבנות של שבת קריבים ביוהכ"פ?
לר' ישמעאל: כן לשיטתו שמעלת יוהכ"פ יום התשובה אינו נעלה יותר ועוד נמוך יותר מיום השבת שקשור עם עבודת הצדיקים לשיטתו שמחשיב את מעלת הצדיקים יותר
לר' עקיבא: לא לשיטתו שמעלת יוהכ"פ יום התשובה גדולה מאד ועכ"פ כיום השבת ולכן א"א שיוהכ"פ יהי טפל וישלים את קרבנות השבת

שבת קיד, א

* האם נדרים ונדבות קריבים ביו"ט

⁵⁸ לקוי"ש ח"ו תרומה בפירוש של זהב כסף ונחושת

⁵⁷ הדרנים על השי"ס סיום מס' פסחים ח"א.

לר' עקיבא: יש הבדל ואם זה חל בשבת מקדימים את זה ל-שש וחצי כמו בערב פסח שחל בערב שבת לשיטתו עבודת הבע"ת שמוסיפים באופן של חידוש ודילוג, פסח. שלשיטתו בזיכין, עבודה שקשורה לבפנים להיכל קודמת למוספין, עבודה שנעשתה בעזרה בחוץ שהעיקר זה הפנימיות של הנשמה, מס"נ.

* לרבא לשיטתו שקשור עם בע"ת ולכן מעמיד את המשנה כר"ע מסביר את המחלוקת כך: מהו הזמן של קרבן התמיד בערב חג הפסח שחל בשבת ? לר' ישמעאל: אין הבדל בין יום רגיל לגמרי לערב חג הפסח שחל בשבת לשיטתו עבודת הצדיקים תמידים כסדרם ולשיטתו שחוששין לקלקול הבשר כדלעיל לר' עקיבא: כמו הזמן של ערב פסח רגיל לשיטתו עבודת בע"ת שמזדרזים וגם לא חוששים לקלקול הבשר כדלעיל

* לרבה שיטתו שמסביר את טעמי ההלכות שחולקים בסברה יסודית ולא רק במציאות מהו הזמן של קרבן התמיד בשבת רגילה ? לר' ישמעאל: כמו הזמן ביום חול לשיטתו עבודת הצדיקים שהעיקר זה ההמשכה למטה ליום חול ומשנים דברים בשבת בגלל יום חול לר' עקיבא: בשבת הזמן מוקדם יותר כמו בערב פסח שחל ביום חול לשיטתו עבודת הבע"ת שהעיקר זה שבת עלי' למעלה ולא משנים דברים בשבת בגלל יום חול

פסחים קכא, א

* אם בירך ברכה על אכילת קרבן פסח האם פטר את של זבח חגיגה לר' ישמעאל: כן יוצאים י"ח שלשיטתו חסד השפיכה (מלמעלמ"ט) של קרבן פסח זה העיקר והזריקה (מלמעלמ"ע) של קרבן חגיגה טפילה ובטילה לה לר' עקיבא: לא יוצאים י"ח לשיטתו גבורה שאין זריקה מלמעלמ"ע טפילה ובטילה לשפיכה ואדרבה יש מעלה בעבודה מלמטה בע"ת

יומא כח, ב

* מה היו אומרים להודיע שכבר הי' זריחת החמה לר' ישמעאל: אמרו שנצנץ ברק ברקיע לשיטתו שקשור לצדיקים חסד ומספיק שרק נצנץ כבר יודעים שזוה יום וממשיך לר' עקיבא: היו אומרים עלה ברקיע לשיטתו מדת הגבורה שצריך להיות אור ממש ובבע"ת שסורו רע וצריך שיאיר ממש ולא מספיק ניצוץ

יומא עה, ב

* עה"כ לחם אבירים אכל איש מה הפירוש

לר' ישמעאל: שא"א לומר שאוכלים אותו אלא הכוונה לחם שנבלע ברמ"ח אברים של האדם לשיטתו מדת הצדיקים וחסד שקשור עם השובע למטה בעוה"ז לר' עקיבא: הכוונה לחם שמלאכי השם אוכלים אותו לשיטתו מידת הבע"ת גבורה עלי' למעלה ולכן מדבר על מלאכים

מגילה כג, א

* מה עדיף שבת או יוהכ"פ לר' ישמעאל: עדיף שבת שלכן בשבת 7 קרואים בתורה וביוהכ"פ רק ששה לשיטתו עבודת הצדיקים שקשור לשבת לר' עקיבא: עדיף יוהכ"פ ולכן בשבת 6 וביוהכ"פ 7 לשיטתו עבודת יוהכ"פ שקשור לתשובה

* האם מותר לקיים עבדים שאינם רוצים למול לר' ישמעאל: מותר לשיטתו עבודת הצדיקים בחסד שנותן לאחרים לחיות בדרך שלהם לר' עקיבא: אסור לשיטתו גבורה שמכופף את כולם לבוא לדרך הישרה

נדרים פז, ב

* נדרה האשה מתאנים וענבים שלא תיהנה והפר לה בעלה על תאנים האם זה נקרא הפרה לר' ישמעאל: אינו נקרא הפרה עד שיפר את כולו לשיטתו חסד שמשוה ומאחד את הדברים וא"א לומר שחלק כך וחלק כך לר' עקיבא: זה נקרא מופר לשיטתו גבורה שמחלק ומפריד וחלק א' מופר וחלק לא וגם לומד את זה מהקמה של הנדר

בבא קמא לג, א

* שור שנגח שור האם לניזק יש זכות וחלק בשור או רק התחייבות כספית לר' ישמעאל: זה רק התחייבות כספית ואין לו שום זכות לקחת את השור עצמו שמ"ש ומכרו את השור וחצו את כספו זה רק אזהרה לב"ד לשיטתו שהתורה בגדרה קשורה ללמעלה = לב"ד ולא חודר ההתחייבות לשור עצמו לר' עקיבא: יש לו זכות גמורה לקחת את השור עצמו שמ"ש ומכרו את השור זה אזהרה לניזק ולמזיק לשיטתו גבורה - בע"ת שדין התורה חודר עד למטה מטה ויש לו חלק בשור עצמו

סוטה ג, א

* האם לקנא לאשתו זה רשות או חובה לר' ישמעאל: זה רשות לשיטתו חסד באופן של רשות קשור לגדרי המקבל

לר' עקיבא: זה חובה לשיטתו קשור לעבודת הבע"ת גבורה באופן של חובה = מס"נ קשור לגדרי הנותן

* לעולם בהם תעבודו
לר' ישמעאל: זה רשות לשיטתו כדלעיל
לר' עקיבא: זה חובה לשיטתו כדלעיל

* לה יטמה - שהכהן צריך להיות טמא לאשתו
לר' ישמעאל: זה רשות לשיטתו כדלעיל
לר' עקיבא: זה חובה לשיטתו כדלעיל

סוטה כח, א

* לגבי סוטה שנטמאה שהיא אסורה גם לכהונה מאיפה לומדים את זה
לר' ישמעאל: לומדים את זה מק"ו לשיטתו שמסיע כהנים ולטובתם אז כבר ע"פ השכל לבד דוחה אותה מהכהונה קשור לגדרי המקבל
לר' עקיבא: לומדים את זה מפסוקים שנאמר 3 פעמים אם נטמאה בפרשה לשיטתו אין לפסלה ורק בגלל שיש פסוק מפורש קשור לגדרי הנותן

סוטה כח, א

* לגבי סוטה שנטמאה שהיא אסורה גם לכהונה מאיפה לומדים את זה
לר' ישמעאל: לומדים את זה מק"ו לשיטתו שמסיע כהנים ולטובתם אז כבר ע"פ השכל לבד דוחה אותה מהכהונה
לר' עקיבא: לומדים את זה מפסוקים שנאמר 3 פעמים אם נטמאה בפרשה לשיטתו אין לפסלה ורק בגלל שיש פסוק מפורש

בבא מציעא מ, ב

* הגונב טלה מן העדר והחזירו האם מספיק שהחזיר או צריך להודיע לבעלים
לר' ישמעאל: מספיק שהחזיר וא"צ להודיע לבעלים לשיטתו חסד שמקל
לר' עקיבא: צריך להודיע לבעלים לשיטתו גבורה = בע"ת שצריך לעשות תשובה עד הסוף בשלימות

* לגבי חילול מעשר שני נאמר וצרת הכסף בידך מה בא לרבות
לר' ישמעאל: לרבות כל הנצרך ביד לשיטתו שמקל לחלל על כל דבר
לר' עקיבא: מרבה כל דבר שיש עליו צורה לשיטתו שמחמיר גבורה ואין מסכים שיחללו על כל דבר ורק על דבר שיש בו חשיבות = צורה

סנהדרין ד, ב

* מאיפה לומדים שהתפילין צריך להיות 4 פרשיות
לר' ישמעאל: לומדים זה מהפסוק לטוטפת לטוטפת לטוטפות לשיטתו = כצדיקים שלומד מפסוקים שמתעסק רק עם אור
לר' עקיבא: לומדים מזה שטט בכתפי 2 ופת באפריקי 2 לשיטתו שלומדים זה מדברים של או"ה קשור לבע"ת שהופכים חשך לאור

סנהדרין לד, ב

* מאיפה יודעים שזורק דם קדשים בחוץ חייב
לר' ישמעאל: מהפסוק דם יחשב לאיש ההוא דם שפך שמיייתור המילים לומדים על הזורק לשיטתו שמשוה זריקה לשחיטה שענינו הכנה והכשרה לעלי' ולא עלי' ממש לשיטתו שקשור לחסד כצדיקים שאין ענינם עלי' ממש כמו בע"ת
לר' עקיבא: לומדים את זה מהמילים או זבח לרבות את הזורק לשיטתו שקשור לבע"ת משוה זריקת הדם להעלאה ע"ג המזבח שנוטה לכיוון עלי' שזהו משמעות של הזבח שנשרף על האש של המזבח

סנהדרין מה, ב

* בדין עיר הנדחת אם אין לה רחוב כמ"ש בתורה מה הדין
לר' ישמעאל: העיר הזאת אינה נעשית עיר הנידחת לשיטתו חסד שמקל
לר' עקיבא: עושים לה רחוב ושופטים אותה כעיר הנידחת לשיטתו גבורה שדואג להעביר רשעה מהעולם

סנהדרין נא, ב

* עה"כ ובת איש כהן כי תחל לזנות באש תשרף על מה מדבר
לר' ישמעאל: שמדובר רק על ארוסה ובנשואה אין דין שריפה לשיטתו חסד שמקל
לר' עקיבא: בין ארוסה ובין נשואה יש להם דין שריפה לשיטתו גבורה שמחמיר

סנהדרין נד, ב

* מאין לומדים את האזהרה של נשכבת עם בהמה (זכר) ?
לר' ישמעאל: צריך פסוק מיוחד ולא יהי' קדש מבני ישראל וע"ד שכתוב וגם קדש הי' בארץ לשיטתו שמקל וצריך פסוק מיוחד לחייב
לר' עקיבא: אותו פסוק "לא תתן שכבתך" מלמד גם אזהרה לנשכבת עם בהמה לשיטתו שא"צ פסוק מיוחד גבורה שמחמיר

סנהדרין סד, ב

* לגבי העונש בע"ז נאמר "הכרת תכרת הנפש היא" מה לומדים מיייתור המילה

לר' ישמעאל: דיברה תורה כלשון בני אדם לשיטתו חסד שבמקום ללמוד עוד חיובים ועונשים התורה יורדת ללשון בני אדם קשור לגדרי המקבל
לר' עקיבא: לומדים שהכרת בעוה"ז ותכרת לעוה"ב לשיטתו גבורה שלומדים מזה עוד חיובים קשור לגדרי הנותן

סנהדרין סו, א

* עה"כ אלקים לא תקלל האם זה שם קדוש או הכוונה על הדיין
לר' ישמעאל: אלקים פה זה חול לשיטתו שהמטרה היא הירידה למטה שיהי' דירה בתחתונים
לר' עקיבא: אלקים פה זה קודש לשיטתו שהמטרה היא העליה למעלה שזה מתבטא בקודש

סנהדרין עו, ב

* מה הדין בשוכב עם חמותו לאחר מיתת אשתו
לר' ישמעאל: חייב שריפה לשיטתו שהאיסור נשאר הגם שבגשמיות אשתו איננה שהקשר הרוחני שיש לו עם אשתו פועל גם בגשמיות ולכן האיסור נמצא וקשור לגדרי המקבל שעדיין בפשטות קשור לאשתו
לר' עקיבא: זה רק איסור בעלמא לשיטתו שאם בגשמיות איננה גם האיסור אינו שהקשר הרוחני אינו פועל על הגשמיות אלא נשאר ברוחניות קשור לגדרי הנותן שלכן אם אינה נמצאת אינה אשתו אפילו שמרגיש אותה בליבו

סנהדרין פד, א

* זר ששימש בבית המקדש מה דינו
לר' ישמעאל: יומת בידי שמים לשיטתו חסד שזה יותר קל
לר' עקיבא: יומת בסקילה בידי אדם לשיטתו גבורה שזה יותר חמור

שבועות ג, א

* לגבי דיני שבועה
לר' ישמעאל: אינו חייב אלא על העתיד ולא על העבר אבל על העלם מקדש חייב לשיטתו עבודת הצדיקים שמחייב גם על העלם מקדש שהרי כל הזמן צריך להיות בידיעת המקדש ובפרט שהי' כהן גדול שקשור תמיד למקדש
לר' עקיבא: אינו חייב על העלם מקדש אבל על העבר חייב לשיטתו שקשור לבע"ת שזה תיקון העבר ולכן מחייב על העבר לעומת זאת בהעלם מקדש שזה דברים נעלים וקדושים אינו מחייב אם נעלם ממנו שאי"ז כ"כ ענינו

שבועות כו, א

* האם דורשים את כל התורה בכלל ופרט וכלל או בריבוי ומיעוט וריבוי
לר' ישמעאל: דורש הכל בכלל ופרט וכלל לשיטתו שקשור לצדיקים שעניינם לאחד הפרטים וכמו יעקב שאמר יש לי כל
לר' עקיבא: דורש הכל בריבוי ומיעוט וריבוי לשיטתו בע"ת שקשור עם ריבוי לאורות המרובים של עולם התוהו וכמו עשו שאמר יש לי רב

הוריות יב, ב

* מה מרבים מהפסוק והוא אשה בבתוליה יקח
לר' ישמעאל: מרבה משוח מלחמה שגם הוא מצוה על הבתולה לשיטתו שמרבה רק א' שיש לו תקנה אבל לא בע"מ שאין לו תקנה
לר' עקיבא: מרבה עבר מחמת מום שגם הוא נחשב בקדושת הכה"ג לשיטתו שאפילו בדרגה נמוכה מאד שאינו חוזר לעבודתו גם אז נחשב ככה"ג ככח בע"ת להפוך חשך לאור

חולין קכד, א

* עור שיש עליו 2 חצאי זיתים בשר
לר' ישמעאל: מטמא במשא ולא במגע לשיטתו שהבשר לא בטל לעור שהעיקר זה הבשר הפנימיות כעבודת הצדיקים שהכל ברגיעות וחודר בפנימיות כבן כרך הרואה את המלך ולא כבן כפר וכו'
לר' עקיבא: אינו מטמא לא במגע ולא במשא מפני שהעור מבטלן לשיטתו בע"ת שהעור החיצוני גובר על הפנימי שיש מעלה בחיצוניות

לר' יהושע: כנ"ל

* ראוה מדברת אם אחד בשוק ושאלוה מי זה ואמרה איש כהן הוא האם מאמינים לה לרבן גמליאל: כן, כנ"ל
לר' יהושע: לא, כנ"ל

* היתה מעוברת ואמרו לה מאיפה עובר זה ואמרה להם מאיש פלוני וכהן הוא האם נאמנת לרבן גמליאל: נאמנת כנ"ל
לר' יהושע: לא נאמנת כנ"ל

כתובות יד, א

* האם אלמנת עיסה (-כהנת שיש בה ספק חלל כגון שזרק גט ספק קרוב לה ואז היא מגורשת ואם תנשא לכהן בנה חלל או שהגט קרוב לו ואינה מגורשת כלל) כשרה לכהונה לרבן גמליאל: פסולה לכהונה לשיטתו שקשור לגברא והרי פה אין לאשה טענת וודאי וגם לה יש את הספק ולכן אינה כשרה לכהונה
לר' יהושע: כשרה לכהונה לשיטתו שקשור לחפצא והרי פה רוב הסיכויים שהיא כשרה שהרי יש פה ספק ספיקא

בכורות לו, א

* אדם חבר שהי' לו בכור ורצה שיהי' לו מום כדי שיהי' מותר באכילה ולכן שם לו לאכול בתוך סלסלה של ערבה קלופה שיש בה כל מיני דברים שיכולים לפגוע ולעשות בה מום האם מותר לאכול בשביל מום זה או אסור
לרבן גמליאל: אסור לשיטתו שקשור לגברא והרי יש פה חשש לתקלה שאם תתיר לו יבוא להתיר גם בע"ה ויש חשש שהוא יעשה מום בידיים ממש לבכור
לר' יהושע: מותר לשיטתו מצד החפצא והרי הוא לא עשה מום זה בידיים אלא מצד הסל ולכן מותר

בשיטת רבן גמליאל ור' יהושע

לרבן גמליאל: מסתכלים על הגברא ולא משנה כ"כ מה מצב החפצא
לר' יהושע: מסתכלים על החפצא ולא משנה כ"כ מצב הגברא

ברכות כז, ב

* האם תפילת ערבית רשות או חובה
לרבן גמליאל: חובה לשיטתו שקשור לגברא והרי כבר קיבלו האנשים עליהם תפילה זו ונחשבת לחובה
לר' יהושע: רשות לשיטתו שקשור לחפצא והרי שורש תקנת תפילה זו כנגד אברים ופדרים של הקרבנות שרק אם לא גמרו להקריבן ביום מקריבים כל הלילה אבל אין זה חובה כמו תפילת שחרית ומנחה שכנגד קרבן התמיד

ראש השנה כה, ב

* בקידוש החודש מה העיקר העדים שראו את הירח או החשבון שמחשבים איפה הירח מצד החפצא
לרבן גמליאל: העיקר זה הגברא העדים שראו את הירח ולכן סמך על העדים שראו את הירח ולא עשה חשבון מצד ההיגיון מדוע לא נראה הירח בלילה שלאח"ז
לר' יהושע: העיקר זה החשבון וההיגיון איפה נמצא הירח מצד החפצא ואם לא ראו את הירח בלילה שלאח"ז כנראה שהם שיקרו

כתובות יב, ב

* הנושא אשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסנתי נאנסתי ונסתחפה שדהו והוא אומר שזה הי' לפני הנישואין שכבר היית בעולה והי' מקחי מקח טעות מי נאמן לרבן גמליאל: האשה נאמנת לשיטתו שקשור לגברא והרי היא טוענת ברי לר' יהושע: הבעל נאמן מכיוון שאין לה ראי' ברורה אז מצד הענין יש ספק והמע"ה לשיטתו מצד החפצא שמסתכל איפה הכסף נמצא שהוא בחזקת הבעל

כתובות יג, א

* היא אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את למי מאמינים לרבן גמליאל: כנ"ל

לר' יונתן: א"צ פסוק שלומד מסברה מק"ו מיום ראשון ושביעי שאין קדושה לפנייהם ולאחריהם אסורים ק"ו לחוה"מ שיש קדושה לפנייהם ולאחריהם לשיטתו שלומד מסברה מלמטלמ"ע

נדרים עב, ב

* האם הבעל יכול לשלוח שליח להפר נדרים לאשתו

לר' יאשיה: אינו יכול מכיוון שיש גזירת הכתוב אישה יקימנו ואישה יפרנו שהבעל עצמו ולא שליחו, לשיטתו מלמעלמ"ט שהכל צ"ל כתוב, ורק הבעל וכמו גזה"כ לר' יונתן: יכול לשלוח שליח מכיוון ששלוחו של אדם כמותו לשיטתו שלומד מסברה מלמטלמ"ע. ואין צריך שממש הבעל בעצמו אלא הכוונה ברשותו ובידיעתו שלכן טוב גם שליח

נזיר ו, ב

* מאיפה יודעים שהמינימום של גידול שער נזיר זה 30 יום

לר' יאשיה: מהפסוק קדוש יהי' גדל פרע או יהי-ה בגימטרי-ה 30 לשיטתו שהכל כתוב מלמעלמ"ט לר' יונתן: שא"צ פסוק ורק מסברה שהכוונה עד מלאות זה 30 יום לשיטתו שמלמטלמ"ע שאפשר להגיע לזה מסברה לבד

סוטה מו, ב

* כשעורפין את העגלה בנחל אז צריך להיות נחל שלא יזרע ושלא יעבד האם הכוונה גם לשעבר שאף פעם לא עבדו שם? לר' יאשיה: כן לשיטתו שקשור לכלל גם של הזמן כולל גם את העבר לר' יונתן: לא שאין בעי' אם עבדו שם בעבר לשיטתו שקשור לפרט אז מפרט ורק להבא אסור לעבוד אבל בעבר לא משנה

סוטה כד, א

* מה עדיף שומרת יבם-אשה שנפטר בעלה וזקוקה ליבום או אשה ארוסה בקשר עם בעליהם לעתיד? לר' יאשיה: עדיף שומרת יבם לשיטתו מכיוון שזה אשה שהקנו לו מן השמים מלמעלמ"ט וגם שלא חסרה מסירה לחופה לר' יונתן: עדיף ארוסה שזה קידושין שלו לשיטתו שמלמטלמ"ע ועדיף קב שלו

ר' יאשי' - מסתכל על הכלל.

ר' יונתן - מסתכל על הפרטים.⁵⁹

שבת קלג, א

* האם צריך פסוק שמילה תדחה צרעת או אפשר לדעת את זה מסברה לר' יאשיה: צריך פסוק מיוחד שלומדים מ"ובשר" לשיטתו שקשור לגזה"כ וגם לעצמות שמסתכל מצד הכלל לר' יונתן: שאין צריך פסוק ולומדים מסברה שאם זה דוחה שבת כ"ש שדוחה צרעת לשיטתו שמסתכל מצד השכל קשור לגילויים

יומא ג, ב

* האם יש הבדל בין הלשון קח לך או ויקחו אליך לר' יאשיה: קח לך זה משלך ויקחו אליך זה משל ציבור לשיטתו שקשור יותר לכלל לר' יונתן: בין קח לך ובין ויקחו אליך זה משל ציבור ומה תלמוד לומר קח לך שבשלך אני חפץ יותר משל ציבור לשיטתו שמסתכל מצד הפרט ומחשיב כביכול את הפרט יותר מהציבור

יומא נז, ב

* האם צריך לערב את דם הפר ודם השעיר ביחד ביוהכ"פ לר' יאשיה: צריך שכתוב ולקח מדם הפר ומדם השעיר ללמד שמערבין הדם בשביל להזות על הקרנות לשיטתו שקשור לכלל ולאחד את הפר והשעיר לר' יונתן: אין צריך שמזה מכל אחד בנפרד לשיטתו שקשור לפרט ולכן כ"ז שאין הוכחה גמורה לערב אז מזה מכ"א בנפרד

חגיגה יח, א

* האם צריך פסוק מיוחד להגיד שחול המועד אסור בעשיית מלאכה לר' יאשיה: צריך פסוק מיוחד שכתוב בפירוש את חג המצות תשמור שבעת ימים לשיטתו שקשור למעלמלמ"ט שצריך הכל יהיה כתוב

⁵⁹ לקוי"ש חיי"ח עמ' 104

בבא מציעא נד, א

* האם כשמשלם חומש זה 20% כפשוטו או 25% שהכוונה שביחד עם הקרן זה חמש חמישיות

לר' יאשיה: הכוונה שזה 25% לשיטתו שקשור לכלל שכולל את החומש יחד עם הקרן
לר' יונתן: הכוונה שזה 20% לשיטתו שקשור לפרט שמפרט את החומש מהקרן

בבא מציעא צד, ב

* מאיפה יודעים שחייב אפילו אם מקלל רק אביו או רק אמו ולא צריך שיקללם יחד
לר' יאשיה: מהפסוק שכתוב במו"א "איש אשר יקלל את אביו או את אמו" [=שכתוב הקללה ליד אביו] ובמו"א כתוב אביו ואמו קלל [=שכתוב הקללה ליד אמו] זה מלמד שחייב על כל אחד לשיטתו שהכל כתוב במפורש מלמעלמ"ט
לר' יונתן: א"צ פסוק מפורש ומשמע מפשוטו של פסוק שחייב על כל אחד לשיטתו שמלמעלמ"ע שאפשר ללמוד מהסברה לבד

סנהדרין ג, א

* מאיפה יודעים שצריך לבי"ד במשפט במינימום 3
לר' יאשיה: מהפסוקים שכתוב "ונקרב בעל הבית אל האלקים " עד האלקים " אשר ירשיעו אלקים שמזה לומדים 3 דינים לשיטתו שהכל כתוב מלמעלמ"ט
לר' יונתן: מהפסוק הראשון א"א ללמוד מכיוון שזה בא תחילה להגיד לך בכלל את עצם הדין ומשני פסוקים האחרונים לומדים שתיים ובגלל שאין בי"ד שקול מוסיף עוד אחד הרי כאן שלש לשיטתו שלומד באופן של סברה מלמעלמ"ע ולא צריך שהכל יהי' כתוב

סנהדרין טו, ב

* כמה מספר האנשים שיכול להיות עיר הנידחת
לר' יאשיה: מ-10 עד 100 שפחות מ-10 לא נקרא עיר ויותר מ-100 נקרא ציבור לשיטתו מצד הכלל שלכן יותר מ-100 נקרא ציבור
לר' יונתן: מ-100 עד רובו של שבט שרק ב-100 נקרא עיר ופחות אינו נקרא עיר לשיטתו מצד הפרט שלכן גם יותר ממאה אינם נחשבים לציבור

סנהדרין נב, ב

* מאיפה יודעים שהבא על אשת איש דינו בחנק
לר' יאשיה: מכיוון שכתוב ומיתה הכי קלה זה חנק לשיטתו שהכל כתוב
לר' יונתן: מכיוון שמיתה סתם זה חנק לא בגלל שזה קל אולי אפשר לומר מכיוון שרק בחנק הנשמה יוצאת בלי פעולה נוספת כמו בשאר מיתות בי"ד לשיטתו שלומד מסברה

* האם קרבן פסח דוחה שבת שהרי יש בו גדר של קרבן ציבור שכולם מביאים אותו וגדר של קרבן יחיד שהרי כל משפחה מביאה כבש בנפרד. השאלה מה העיקר בקרבן פסח גדר הציבור והכלל שבו או גדר היחיד והפרט שבו
לר' יאשיה: שלומדים מ"במועדו" שקרבן פסח דוחה שבת לשיטתו שהכל כתוב וקשור לכלל ולגדר ציבור שיש בקרבן פסח
לר' יונתן: א"א ללמוד מזה שדוחה שבת לשיטתו שמסתכל מצד גדר הפרט שיש בקרבן פסח ולכן אינה דוחה שבת

סנהדרין סו, ב

* הבא על נערה המאורסה
לר' יאשיה: צריך שיהיו שניהם שווים בני עונשים שכתוב ומתו גם שניהם לשיטתו שמסתכל מצד הכלל ולכן כולל שניהם יחד
לר' יונתן: אפילו שרק האיש ראוי לעונש חייב שכתוב "ומת האיש אשר שכב עימה לבדו" לשיטתו שמסתכל על הפרט לכן האיש חייב לבדו

מנחות צ, ב

* מאיפה יודעים שעוף אינו טעון נסכים
לר' יאשיה: שכתוב מן הבקר ומן הצאן למעט את העוף לשיטתו שמסתכל מצד הכלל אז מלת זבח כולל גם עוף ולכן צריך מיעוט מיוחד למעט את העוף
לר' יונתן: מכיוון שעוף אינו בכלל זבח לשיטתו שמסתכל מצד הפרט שזבח אינו כולל עוף

לר' נחמיה: שמהדר בכבודם של ישראל אומר שלא הי' שינוי בשטח דישראל שלא שייך לקרח ורק נעשה מדרון לשיטתו מצד הגילויים ורק במקום א' שמששת ימי בראשית הי' מוכן מקום זה לבליעה

* "וישאו אותו בניו"

לר' יהודה: שלא מדקדק בכל מילה אומר שמילת בניו לא מיותרת וכדרך הפסוקים לחזור על הענין ולא באה למעט בני בניו מצד העצמות
לר' נחמיה: שמדקדק בכל מילה אומר שמילת בניו מיותרת וממעט בני בניו וזה מוסיף בכבוד יעקב שלא נשאוהו נכדיו מבנות כנען מצד הגילויים

שבת צת, ב

* עובי הקרשים במשכן

לר' יהודה: סובר שמלמטה עוביין אמה וכלין והולכים עד כאצבע – קשור יותר לעצמות שנתאוה לדירה בתחתונים ולכן הבסיס למטה וכלה והולך למעלה
לר' נחמיה: סובר בדרך הפשט שהי' מלמטה עוביין אמה וגם מלמעלה עוביין אמה קשור יותר לגילויים שגם למעלה עוביין אמה

יומא ט, ב

* האם מה דכה"ג אין משמש בבגדי זהב ביוהכ"פ זה דווקא בעבודות שמתכפרים בהם פ"א בשנה או הכוונה בכללות על מקום שמתכפרים בהם פ"א בשנה ונפק"מ בעבודות הרגילות של כל יום שנעשים ע"י הכה"ג ביוהכ"פ אם אפשר לעשותם בבגדי זהב
לר' יהודה: הכוונה בכללות על מקום שמתכפרים פ"א בשנה כדעת רש"י שקשור לכללות הענין וגם לעצמות שבחר במקום
לר' נחמיה: הכוונה רק על עבודות שמתכפרים בהם פ"א בשנה כדעת הרמב"ם קשור יותר לגילויים שזה מתבטא בעבודה

סנהדרין מד, א

* ויכו מהם אנשי העי כשלשים וששה איש

לר' יהודה: הפירוש כפשוטו שלשים וששה אנשים ממש לשיטתו שקשור לעצמות שבחר בגוף של היהודי ללא הבדל בדרגות וגילויים לכן מסביר שנהרגו 36 יהודים בפשטות
לר' נחמיה: וכי שלשים ושישה היו והלא לא נאמר אלא כשלשים וששה איש אלא זה יאיר בן מנשה ששקול כנגד רובה של סנהדרין לשיטתו שמדקדק בכל מילה ולכן מדייק במ"ש "כשלשים" קשור לגילויים שמסתכל על כבוד ולכן מדבר על צדיק גדול ששקול כ-36 איש

בשיטת ר' יהודה ור' נחמיה

ר' יהודה: משתדל ללמוד כפשוטו. מצד כללות הפרשה. אפילו שיחסר בכבוד ישראל. קשור לעצמות. שלא מחפש כבוד. ולא מדייק באותיות - שאינו מוגבל. ע"ד מקום הארון אינו מן המידה. סתם ספרא ר' יהודה.

ר' נחמיה: מפרש כפי שמשמע מדקדוק בכל מילה בפסוק. ואצלו העיקר לשמור על הכבוד של עם ישראל אפילו שדוחק בפשט. סתם תוספתא ר' נחמיה

סוטה מח, ב

* איך בנה שלמה את ביהמ"ק

לר' יהודה: ע"י השמיר בנה את ביהמ"ק שנאמר והבית בהבנותו אבן שלמה מסע נבנה הדברים ככתבן ז"א שלא השתמשו עם ברזל כלל לשיטתו שמצד הפשט שבכללות הענין משמע שאסור שיהי' ברזל כלל
לר' נחמיה: מתקין מבחוץ ומכניס בפנים ז"א שהשתמשו עם ברזל רק בחוץ ובפנים כבר לא סיתתו כלל לשיטתו שמדייק בכל מילה ולכן מדייק שרק בבניה עצמה אסור ברזל אבל בחוץ לפני שבונים מותר

* "ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו" (בראשית לו. לה.)

לר' יהודה: הפירוש בנותיו כפשוטו שהתחתנו עם אחיות תאומות שלהם לשיטתו מצד העצמות שבוחר דווקא בעם ישראל ולא מתאים כמו שרואים בכללות הפרשה שמאד לא רצו אבותינו להתחתן עם בנות כנען ואפילו שחסר בכבוד עם ישראל בפרטים שלא התנהגו כפי הקיום מצוות שלאחרי מ"ת ע"י שהתחתנו עם אחיותיהם
לר' נחמיה: הפירוש שהכוונה לכלותיו מבנות כנען כי בפסוק המילה וכל (בנותיו) מיותרת לכאורה ולכן מפרש שהכוונה לכלותיו שאינם בנות אלא בנות כנען וגם כי קשה לומר שהתחתנו עם אחיות היפך הכבוד של עם ישראל שלא שמרו כמו המצוות שלאחר מ"ת לשיטתו מצד הגילויים שבפרטים לא יהי' היפך הכבוד

* בבליעת עדת קורח באדמה נאמר פצתה הארץ את פיה ותבלעם... בקרב כל ישראל
לר' יהודה: שמפרש כפשוטו מצד כללות הפרשה (הגם שלא מהדר בכבוד ישראל) אומר שבכל מקום שברח א' נפתחת שם האדמה ובולעתו (דזה הפשט "בקרב כל ישראל" מצד העצמות שאין שום הגבלות

לר' יוחנן: אסור מן התורה לשיטתו שקשור לאיכות וגם בחצי שיעור יש את האיכות של האיסור אפילו שאין את הכמות. **לריש לקיש:** מותר מן התורה לשיטתו שקשור לכמות ופחות מהכמות אין כאן איסור.

סנהדרין טו, ב

* מה הדין בנחש

לר' יוחנן: כל הקודם להורגו זכה אפילו שלא הרג - שכן הנחש מצד עצם מציאותו מנגד לקדושה וע"ד עבודת הצדיקים להתרחק מהרע - גילויים. **לריש לקיש:** כל הקודם להורגו זכה רק אם הרג והיזיק - שכן הנחש מצד עצמו אפשר וצריך לתקנו ע"ד בעל תשובה שהופך את החושך לאור (ורק במקרה שהרג צריכים להורגו).

סנהדרין פז, א

* זבה שרואה ביום העשירי

בנוגע לזבה. הדין שצריכה לראות 3 ימים בתוך 11 יום הראויים לזיבה. וכשרואה ביום העשירי שאין אפשרות להיות זבה גדולה שהרי אין עוד יומים הראויים לזיבה ורק עוד יום א' וזה ע"ד חצי שיעור (משא"כ יום י"א שלא שייך לקרותו חצי שיעור שאין בו כלל ענין הצירוף)

לר' יוחנן: הדין שמתנהגת כמו שיש 3 ימים היינו כזבה שרואה ביום התשיעי שצריכה שימור לשיטתו שהכמות זה רק תנאי באיסור אבל האיכות של האיסור ישנו גם בחצי שיעור ולכן צריכה שימור ביום י' מן התורה.

לריש לקיש: הדין שמתנהגת כמו אשה שראתה ביום 11 שאין שייך כלל לומר שצריכה שימור לשיטתו שהכמות זהו עיקר האיסור היינו שפחות מהכמות (- 3 ימים בזבה) אין פה בכלל מציאות של זבה ולכן אינה צריכה שימור כלל מה"ת.

[בר"ל יש שתי שיטות:

שיטה א: מכיון שכל השימור זהו מצד סיום הראי', וע"כ הקשר לזיבה גדולה זהו מצד הראי' שיכולה לגרום לזיבה גדולה. היינו כאילו **חפצא שבחפצא**, שמסתכלים על ראיית הטומאה עצמה.

שיטה ב: מכיון שכל השימור זהו מחמת היום עצמו (שזהו יום הצריך שימור), וע"כ הקשר שלו לזיבה גדולה זהו מחמת השימור, היינו הקשר של הגברא לטומאה כאילו **גברא שבחפצא**, שהשימור הוא מזיבה גדולה ולכן זה דוקא ביום ששייך שתהי' בו זבה].

* מהו הגדר של שיעור איסור⁶³

בשיטתו ר' יוחנן וריש לקיש

ר' יוחנן הי' בדרגת צדיק - חסד - מלמעלמ"ט מסתכל בעיקר על האיכות ריש לקיש בדרגה של בעל תשובה - גבורה מלמטלמ"ע מסתכל בעיקר על הכמות

* **האם לע"ל כשיבטלו הנביאים והכתובים יבטלו גם מגילת אסתר והלכות או לא.**

לר' יוחנן: כן לשיטתו שמלמעלמ"ט ולכן רק חמשה חומשי תורה שזה מלמעלה ישארו אבל מגילת אסתר והלכות שמלמטה יבטלו. **לריש לקיש:** לא לשיטתו שמלמטלמ"ע ולכן ישארו גם הדברים שקשורים עם עבודת המטה כמו מגילת אסתר והלכות.

* **מה יהי' מצב הגויים לע"ל⁶⁰.**

לר' יוחנן: כולם יתגיירו לע"ל לשיטתו שסובר כמ"ד שאברהם אבינו עקר הי' והתפלל ונולדו לו ילדים בצורה ניסית שזה רק מהקדושה ולע"ל יחזרו לשרשם ויתגיירו. **לריש לקיש:** רק יפסיקו לעבוד עבודה זרה ואין מוכרח שיתגיירו שלשיטתו אברהם אבינו לא הי' עקר ולא מוכרח שנולדו בצורה ניסית מצד הקדושה דוקא.

* **האם לגויים יהי' גאולה בזכות עצמם או רק בזכות ישראל⁶¹.**

לר' יוחנן: יהי' להם גאולה בזכות עצמם לשיטתו שקשור לחסד ולכן ההמשכה של הגאולה יורדת עד למציאות שלהם ובזכות עצמם שקשור יותר לדירה בתחתונים כמוסבר בתניא⁶² לגבי הגאולה **לריש לקיש:** יהי' להם גאולה רק בזכות ישראל לשיטתו שקשור לגבורה ולהם אין מציאות מצ"ע רק שמתבטלים לישראל.

יומא עד, א

* מה הדין של חצי שיעור

⁶⁰ ילקוט משיח וגאולה על התורה תולדות אות מ"ז

⁶¹ לקו"ש חכ"ג בלק ב'

⁶² סוף פל"ו

⁶³ לקו"ש חכ"ו עמ' 106

לר' יוחנן: זה שיעור מצטרף מצורף מחלקים של איסור ומימלא כל חלק מהאיסור אסור שענינו מידת החסד שענינה לצרף ולחבר ע"ד מים שמדבקים ומחברים לכן גם חצי שיעור אסור מן התורה. **לריש לקיש**: זה שיעור עצמי וכ"ז שלא הגיע לשיעור אין זה כלל איסור.

* איך היו התשובות באורים ותומים⁶⁴

לר' יוחנן: ע"י שהאותיות היו בולטים והכהן ה' מצרפם לשיטתו שהכהן איש החסד מתפקידו לצרף ולחבר הגם שמצד עצמן הרי הם פרודים. **לריש לקיש**: היו מצטרפים בנס לשיטתו שקשור לגבורה ואינו מאחד פרודים אא"כ שמאליהן הן מצטרפות.

בבא מציעא פד, א

* עפ"ז לכאורה צריך להסביר הסיפור שהי' במחלוקת בין ר"י לר"ל שגרמה למיתת ריש לקיש.

המחלוקת לגבי כלי משחית כגון הסייף והסכונ מאימתי גמר מלאכתם שנחשבים ככלי לקבל טומאה.

לר' יוחנן: משיצרפו בכבשן – קשר לאש, מידת הגבורה.

לריש לקיש: אומר משיצחצחם במים – קשור למידת החסד.

והרי לכאורה זהו הפוך משיטתם?

ואולי אפשר לומר דוקא בגלל שפה החליפו שיטתם גרם ענין המות יציאה מהכלים (ולכאו' מדויק במילים שאמר ר"י לר"ל שהינו מומחה בגזלנותו, וברוחניות שכאילו גזול ונכנס לתחום לא שלו, שזה מידת החסד).

וע"ז מסופר בהמשך שהצטער ר' יוחנן הרבה על אבדן מידת הגבורה כפי ההסבר באגדות מהרש"א שע"י הקושיות (גבורה) שהי' מקשה ריש לקיש הי' מוסיף הרבה בהמשכת (חסד) חכמת ר' יוחנן.

שיטת ר' אליעזר ור' עקיבא

ר' אליעזר: ע"ש "אלקי אבי בעזרי" בן אברהם יצחק ויעקב, מדבר רק על כוחות הגלויים.

ר' עקיבא: בן גרים. מדבר גם על כוחות הנעלמים, ועד ליחידה שבנפש. שאפשר גם לתקן את היחידה שבנפש.⁶⁵

תרומות פרק ו משנה ו

* אם אכל תרומה בשוגג האם מותר לשלם ממין על שאינו מינו כגון אם אכל תאנים של תרומה האם יכול לשלם תמרים?

לר' עקיבא: לא. לשיטתו מצד היחידה שצריך תיקון ממש כעין החטא וקשור לכמות ולכן צריך להחזיר ממש את אותו הדבר (ע"ד שמוסבר לגבי מודה במקצת שטענו חיטים והודה לו בשעורים שמצד הכמות אינו נחשב כמודה במקצת אבל מצד האיכות שמסתכל על חיוב התשלומים בלי קשר לחיטים ושעורים אז נחשב מודה במקצת) לר' אליעזר: כן. לשיטתו שמצד הגלויים מיקל שא"צ תיקון ממש כעין החטא וקשור לאיכות שמשלם לו בכל דבר שראוי להיות קודש.

סנהדרין קי, ב

* האם עשרת השבטים עתידים לחזור

לר' עקיבא: אינם עתידים לחזור לשיטתו שקשור לכוחות הנעלמים ואפשר לפגום גם בהם ולכן אפשר שפגמו בדרגה כזו שאין להם תקנה.

לר' אליעזר: עתידים לחזור לשיטתו שקשור לכוחות הגלויים ואין אפשרות לפגום בכוחות הנעלמים ולכן לע"ל שיתגלו הכוחות הנעלמים יחזרו כולם.

סנהדרין קח, א

* האם לעדת קרח ולדור המדבר יש חלק לעולם הבא

לר' עקיבא: לא מכיוון שסובר שתחיית המתים יהי' באופן שלא ישאר כלום מהגוף הקודם והכל יהי' משהו חדש לשיטתו שהרע חדר גם בעצם הלוז. (ע"ד חומר היולי)

⁶⁴ לקויש חל"א עמי 159 הערה 25

⁶⁵ לקויש חט"ז וארא שיחה ה'

לר' אליעזר: כן מכיוון שסובר שתחיית המתים תהי' ע"י שנשאר עצם הלוז מהגוף הקודם ולכן אומר שיש להם חלק לעוה"ב שנשאר משהו מהגוף הקודם לשיטתו שהרע לא חודר גם לחומר היולי. (עצם הלוז).

הגדה של פסח

* כל מכה ומכה שקיבלו המצרים

לר' עקיבא: כל מכה היתה של חמש מכות מכיוון שהמכה פגעה גם בחומר היולי שבדבר ולא רק בארבעה היסודות מכיוון שהטומאה של מצרים חדרה גם בכח היולי.

לר' אליעזר: כל מכה היתה של ארבע מכות כי זה פגע רק ב-4 היסודות היינו אש רוח מים עפר ולא בכח היולי. הטומאה של מצרים חדרה רק ב-4 יסודות ולא בכח היולי

* האם מותר להאכיל חמץ לכלבי הפקר

לר' עקיבא: אסור מכיוון שהאיסור הוא בעצם הדבר כמו שאינו שייך לשום תואר ואפילו שהנאה זו לא מביאה לידי שום אכילה.

לר' אליעזר: מותר מכיוון שהאיסור הוא בדבר כמו ששייך לתואר ומימלא מותר כי זה לא הנאה שמביאה לידי אכילה.

* האם גלות מצרים שהיא שורש כל הגלויות נחשבת ג"כ במספר של הארבע גלויות

לר' עקיבא: אין גלות מצרים בערך לימנות עם שאר הגלויות כי בגלות מצרים הטומאה חדרה גם בכח היולי שלמעלה באי"ע מה-ד' יסודות.

לר' אליעזר: כן לשיטתו שהטומאה חדרה גם במצרים רק ל-ד' יסודות ונחשבת ככל הגלויות.

* האם בעבודת ה' דורשים רק ד' דרגות כנגד ד' יסודות היינו א. מחדו"מ להתנהג כמו שכתוב בשו"ע ב. לא להתפעל מהנחות העולם שקשור למידות ג. לא להתפעל מטו"ד היינו לעבוד את ה' למעלה מטו"ד ד. לעבוד את ה' למעלה ממדידה והגבלה היינו במס"נ. או גם דרגה חמישית - במס"נ היינו לא להתפעל ולחפש מס"נ אלא כמו אברהם אבינו שלא חיפש כלום לעצמו אפילו לא מס"נ.

לר' עקיבא: צריך גם דרגה החמישית שמדבר על כוחות הנעלמים ולכן אומר שהטומאה יכולה לפגום גם ביחידה בעצם הנפש לכן גם בעבודת ה' אפשר לתקן גם את היחידה שבנפש "מכפירים יחידתי".

לר' אליעזר: אין צריך גם הדרגה החמישית לשיטתו שמדבר רק על כוחות הגלויים לכן מדבר רק על ה-ד' דרגות ששייך לשנותם אבל על היחידה שבנפש לא שייך לדרוש שינוי ובעצם אין צריך שינוי שאין הטומאה יכולה לגעת שם שגם בשעת החטא היתה באמנה איתו ית'.

* באחד מההדרנים על מסכת ברכות (אולי מתשכ"א) הרבי מלך המשיח שליט"א מדבר באריכות על החילוק בין רבי עקיבא לחבריו, שראו שועל יוצא מקודש הקדשים שרבי עקיבא צחק והם בכו. ברוחניות העניינים: שועל, שהוא הפיקח שבחיות, מרמז על חכמות העולם, ו"יוצא מקודש הקדשים" הכוונה שפגם ביחידה שבנפש, והם לא חשבו עד כדי כך שפוגם.

ורבי עקיבא אמר להם: אדרבה, מכיוון שזה פגם כל כך עד ליחידה, הרי "כבודי לאחר לא אתן" ומהר מאוד זה ישתנה, וזה מתאים כנ"ל לשיטתם.

פסחים צג, ב

* איזוהי דרך רחוקה, לגבי קרבן פסח?

לר' עקיבא: שמסתכל לשיטתו על עצם הדבר, לכן אי אפשר לקרוא דרך רחוקה, רק למרחק רב, ולכן אומר שרק ממודיעין נחשב לדרך רחוקה.

לר' אליעזר: שמסתכל על כל דבר לפי התואר, אז גם מאסקופת העזרה ולחוץ נחשב לדרך רחוקה, שלגבי קרבן פסח נחשב רחוק ממקומו, שאי אפשר לעשות שם. ועצ"ע.

פסחים פרק ו משנה א

* האם מכשירי מצוה שאפשר לעשותם מערב שבת דוחים את השבת.

לר' עקיבא: לא לשיטתו שקשור לעצם הדבר ולכן רק המצוה עצמה דוחה שבת (וכמו שמובא במ"א שהמצוות צריכות להיות בדרך הטבע כידוע הסיפור בזה שזה רק לגבי המצווה עצמה אבל ההכנה למצווה אפשר גם בדרך נס כדמוכח גם ממכת חושך ותרומת מדין עיין לקו"ש)

לר' אליעזר: כן לשיטתו שקשור לתואר אז גם מכשירי מצוה דוחים שבת ע"ד המצוה עצמה

עוקצים פרק ג משנה יא

* חלות דבש. מאימתי מטמאות משום משקה, בית שמאי אומרים: משיחררה. בית הלל אומרים: משירסק.

מאימתי מטמאות משום משקה (שבעוד הדבש בחלות לא חשוב משקה).

ב"ש: שהולכים בכללות יותר לצד הבכח לכן משעה שיהרהר, שמחשב בלבו לרדות הדבש אף שעדיין לא רדה בפועל.

ב"ה: שהולכים בכללות יותר לצד הפועל לכן משעה שירסק נחשב למשקה בפועל ממש.

ברכות י, ב

* מאימתי קורין ק"ש בערבית. למדים חיוב זה מהמלה "ובשכבך" - זמן שכיבה.

בית שמאי אומרים: בערב כל אדם יטה ויקרא, ובבקר יעמוד שנאמר ובשכבך ובקומך.

בית הלל אומרים: כל אדם קורא כדרכו שנאמר ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר (דברים ו') ובשכבך ובקומך בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים..

ב"ש: - ר"א, שהולכים בכללות יותר לצד הבכח, לכן אומרים "ובשכבך" הכוונה בזמן שאדם בכח שוכב, היינו בשעה שמתכוון לישון עד סוף האשמורה הראשונה.

ב"ה: - ר"ג, שהולכים בכללות יותר לצד הפועל, לכן אומרים שהפירוש "ובשכבך" הכוונה בזמן שאדם ישן בפועל ממש, ולכן הזמן הוא עד שיעלה עמוד השחר.

שבת כא, ב

* בנר חנוכה

תנו רבנן מצות נר חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן המהדרין בית שמאי אומרים יום ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת והולך ובית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך...

שמדליק כפי מספר הימים משום פרסומי ניסא, וכן הנס שהי' בפך השמן שני כיוונים למחשבה.

ב"ש: שהולכים בכללות יותר לצד הבכח, לכן סוברים שפוחת והולך כנגד הימים הנכנסים, ז"א שמדליק כנגד הימים העתידיים (שנמצאים בכח).

ב"ה: שהולכים בכללות יותר לצד הפועל, לכן סוברים שמוסיף והולך כנגד הימים היוצאין, ז"א שמדליק כנגד הימים שכבר היו בפועל ממש.

ב"ש: שהולכים בכללות יותר לצד הבכח, מסתכלים על הנס בפך השמן איך שזה בכח, שביום הראשון הי' הכח בנס לשמונה ימים, ואח"מ לשבעה וכו'.

ב"ה: שהולכים בכללות יותר לצד הפועל, מסתכלים על הנס בפך השמן איך שזה בפועל, שביום הראשון הי' בפועל נס יום א' ואח"מ שנים וכו'.

בית שמאי – גבורה, ובית הלל – חסד⁶⁶.

בית שמאי. שמאי, מלשון השם אורחותיו, ששוקל דרכיו בתכלית הזהירות גם בעניינים דרע הנעלם, וכשמוצא שיש בהם רע הנעלם – דוחה ואוסר אותם.

ענינו בכח מדת הגבורה, ולכן נוטה להחמיר, וגם מחדדי טפי – הבכח שבתורה – פנימיות התורה.

בית הלל. הלל, מלשון בהלו נרו עלי ראשי שהו"ע של אור וגילוי, המשכת אור הקדושה גם במקום שיש רע בכח ובהעלם. לימוד התורה כפי שהוא בפועל,

ומבררים רק רע הגלוי נמשכים ממידת החסד, ולכן נוטה להקל. הפועל

שבתורה, תורה הנגלית.

בית שמאי מצד גדרי הנותן. בית הלל מצד גדרי המקבל.

הגיגה יב, א

* האם הגלות הכנה לגאולה או עניין בפ"ע

ב"ש: שמים נבראו תחילה - עיקר הכוונה זה הגאולה וכל הארץ והגלות זה רק הכנה וטפל לעתיד לבוא. קשור לשיטתם שהאור קדם לחושך והפרי קודם לקליפה.

ב"ה: הארץ נבראה תחילה - ישנה כוונה גם בגלות עצמה ולא רק כטפל ואדרבה כל עניין הגאולה לגלות את ה-א' בתוך הגולה קשור לשיטתם שהקליפה קדמה לפרי והחושך נברא תחילה.

חולין עה, א

* דגים כל זמן שהם חיים אינם מקבלים טומאה, ומאימתי מקבלין טומאה?

לבית שמאי: דגים, מאימתי מקבלין טומאה, משיצודו. ובית הלל אומרים: משימותו.

לר' עקיבא: משעה שאין יכולין לחיות. מאי בנייהו, אמר רבי יוחנן: דג מקרטע איכא בנייהו.

לב"ש: שהולכים בכללות יותר לצד הבכח, לכן משעת הצידה (שפורש ממקור חיותו) חשיב מיתה בכח. שסופן למות.

לב"ש: שהולכים בכללות יותר לצד הפועל, מתייחסים לשעת המיתה ממש.

⁶⁶ לקוי"ש כ"ה עמ' 247.

ראש השנה פרק א הלכה ב

* באחד בשבט ר"ה לאילן כדברי ב"ש ב"ה אומרים בט"ו. זהו מכיוון שעד ארבעה חודשים הראשונים מהגשמים עדיין גודל העץ מהמים של שנה שעברה, ושבט זהו החודש הרביעי.
 ב"ש: שנוטים בכללות לצד הבכח, מחשבים את ארבעת החודשים מזמן שדנים על המים בכח, היינו באופן כללי שדנים את האדם וממילא על כל הדברים, היינו מר"ה.
 ב"ה: שנוטים בכללות לצד הבפועל, מחשבים את ארבעת החודשים מזמן שדנים על המים בפועל, היינו באופן פרטי וגלוי דווקא על המים, והיינו מהחג שנדונין על המים.

* באמירת הלל בליל הסדר

בזמן אכילת קרבן פסח, האם אפשר להגיד בצאת ישראל ממצרים כשעדיין לא יצאו בפועל ומצד שני בזכות קרבן פסח יצאו ממצרים?
 ב"ש: שנוטים בכללות לצד הבכח, לכן מכיוון שבזכות קרבן פסח יצאו ממצרים, לכן נחשב מזמן אכילת הפסח זמן יציאת מצרים.
 ב"ה: שנוטים בכללות לצד הבפועל, אומרים שאינו אומר בצאת ישראל ממצרים בזמן אכילת הפסח, מכיוון שעדיין לא הי' בפועל יציאת מצרים.

* הרואה דם ביום אחד עשר שביין וסת לוסת שהוא סוף ימי זוב ואין יום שלאחריו מצטרף עמו לזיבה ז"א שבפועל בודאי שלא תוכל להיות זבה שצריכה להיות שני ימים והימים שלאחר יום הי"א אינם ימי זיבה בפועל ורק בכח
 ב"ש: שנוטים בכללות לצד הבכח לכן הגם שבפועל מצד הימים שלאח"ז א"א שתהי' זבה אבל מכיוון שמצד היום ישנה אפשרות בכח שתהי' זבה לכן צריכה שימור מדאורייתא
 ב"ה: שנוטים בכללות לצד הבפועל מכיוון שבפועל מצד הימים שלאח"ז א"א שתהי' זבה לכן מסתכלים על הבפועל וממילא אינה צריכה שימור מדאורייתא

חגיגה יב, א

* בבריאת השמים והארץ

תנו רבנן. בית שמאי אומרים שמים נבראו תחלה ואחר כך נבראת הארץ שנאמר (בראשית ב') בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. ובית הלל אומרים ארץ נבראת תחלה ואחר כך שמים שנאמר ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים. אמר להם בית הלל לבית שמאי לדבריכם אדם בונה עלי' ואחר כך בונה בית שנאמר (עמוס ט') הבונה בשמים מעלותיו ואגדתו על ארץ יסדה. אמרו להם בית שמאי לבית הלל לדבריכם אדם עושה שרפרף ואחר כך עושה כסא שנאמר (ישעיהו ס"ו) כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי. וחכמים אומרים... ולכו"ע הסדר שנבראו זהו באופן שהשמים תחילה ואח"כ הארץ, והתכלית שיתחברו שניהם.

ב"ש: שנוטים בכללות לצד הבכח, סוברים שהחיבור צ"ל באופן שהארץ תעלה לשמים, שהשמים הם הבכח (שהארץ תעלה לשרשה כפי שהיתה כלולה בכח בשמים).

בית הלל: שנוטים בכללות לצד הבפועל, סוברים שהחיבור צ"ל לא באופן שהארץ תעלה לשמים, שהשמים הם הבכח, אלא שהכוונה היא בארץ כפי שבאה בפועל, וזהו עיקר העילוי והחיבור יהי' ע"י שהשמים ירדו לארץ).

בית שמאי: שנוטים בכללות לצד הבכח, סוברים ששמים נבראו תחילה הכוונה שזה תכלית העילוי שהארץ תעלה לשמים, והשמים הם הסיבה.

בית הלל: שנוטים בכללות לצד הבפועל, סוברים שהארץ נבראת תחילה הכוונה שזה תכלית העילוי שהארץ כפי שבאה למטה בפועל שזה תכלית העילוי.

* בנוגע לבריאת האדם

בהמשך למחלוקתם במטרת בריאת העולם.

בית שמאי: שנוטים בכללות לצד הבכח, וסוברים שהתכלית הוא השמים וכן הוא בירידת הנשמה למטה שנוח לו שלא נברא, מכיוון שהתכלית הוא הבכח של הנשמה, ורק כדי שתתגלה צריכה לירד למטה.

בית הלל: שנוטים בכללות לצד הבפועל, וסוברים שהתכלית היא הארץ, וכן הוא בירידת הנשמה למטה, שנוח לו שנברא, מכיוון שהתכלית היא הבפועל של הנשמה דווקא פה למטה.

חגיגה יז, א

* יום טבוח

עצרת שחל להיות בשבת בית הלל אומרים יום טבוח אחר השבת ובית הלל אומרים אין יום טבוח אחר השבת ומודים שאם חלה להיות בשבת שיום טבוח אחר השבת אין כהן גדול... וברוחניות יום טבוח היינו לזבוח היצה"ר ע"י קבלת התורה ועסק הקרבנות.

בית שמאי: לשיטתם שהולכים אחר בכח ולכן מכיוון שהתורה חדשה שלמעלה משייכות לבירור הרע הי' כלול בכח בהעלם במ"ת וממילא לא צריך לטבוח היצה"ר בשבועות עצמו מכיוון שנמצאים בדרגה של תורה חדש, ורק לאחר שבועות.

בית הלל: לשיטתם שהולכים אחר בפועל, ולכן מכיוון שבפועל עדיין לא התגלה התורה חדשה, ממילא עדיין נצרכים לטבוח היצה"ר גם בחגה"ש עצמו.

הצריכותות:

כ"ז מתחלק לארבעה סוגים.

כח שבזוודאי יבוא בפועל, כגון בנר חנוכה (4) ובשבט ר"ה לאילן (5).

כח שיבוא בפועל בדרך ממילא, אבל אפשר למנוע שלא יבוא לפועל כמו דגים (1) שימותו לבד, אבל יכול למנוע מיתתם שיחזירם למים.

כח שבא לפועל רק ע"י פעולה מסוימת, לדוגמא חלות דבש שצריך לרסקן בפועל.

כח שלא יבוא לפועל לעולם, כגון הרואה יום י"א (7) שודאי לא תוכל להיות זבה גדולה.

החידוש לב"ש: הולכים גם בכח שודאי לא יבוא לפועל, שגם אז הולכים אחרי בכח. **והחידוש לב"ה:** הולכים דווקא אחרי בפועל אפילו במקרה שבכח ודאי יבוא בפועל. וא"א ללמוד מזבה לחלות דבש, שבחלות דבש נוגע בפועל ממש, שיהי' משקה.

יש מעלה בכח שבא לידי פועל ממילא, כגון חנוכה (4) שאין צריך לעשות פעולה וזה בא לבד.

ויש מעלה בכח שצריך עשי' להביאו לידי פועל, כגון חלות דבש (2) שיכול להביאו תיכף ומיד לפועל, ולכן צריך לשנות מחלוקתם בשני המקרים, שבא' לא נוכל לדעת השני.

ויש חידוש בהלל דיצי"מ (6) שיש שני חסרונות:

- א. שאינו בא ממילא רק ע"י עשי'
- ב. וגם שלפני הזמן לא הי' אפשרות שעדיין לא הגיע הקץ, ואפילו במקרה זה סוברים ב"ש בכח.

גם במקרה שהפועל בא בדרך ממילא ישנם שלושה אופנים:

- א. הבכח שבא לפני הפועל, כגון בר"ה לאילן (5), הזמן שבו נגמר היניקה משנה שעברה, אבל עדיין לא התחיל מהחדשה בפועל.
- ב. בהכח יש מעין הפועל, כגון בדגים (1) שמשעת פרישתו מהמים מתחיל למות, אבל עדיין לא בפועל ממש, רק באופן איכותי.
- ג. בהכח מתחיל כבר בפועל, כמו בנרות חנוכה (4) שמהיום הראשון מתחיל בפועל ולכן מנר חנוכה לא הייתי יודע לשאר הדברים שנלך אחר בכח הגם שלא התחיל הפועל.

ולאידך: אפ"ל שגר חנוכה זה הכי גרוע מכיוון שכל הבכח שלו מתחיל מהפועל שהוא אחד מימי חנוכה ובמקרה זה הייתי אומר שגם ב"ש יודו שצריך הפועל בשלמותו וכן לגבי דגים שניצודו (1) שבכח כבר מתחיל קצת הפועל, וא"כ הייתי אומר שגם ב"ש יודו שצ"ל הפועל בשלמותו.

החידוש המיוחד בנרות חנוכה (4), שלא רק כמו בכל המקרים שמספיק הבכח אלא שדווקא בכח ולא בפועל, שהרי ביום הא' דחנוכה כבר התחיל חנוכה בפועל ובכ"ז הולכים דווקא אחר הבכח, וכן החידוש בזמן ק"ש (3) שזה דווקא בזמן שעסוקים לשכב, ולא בזמן ששוכבים בפועל, שבכח יותר חשוב וא"א להגיד את המחלוקת רק בזמן ק"ש, שזהו מחלוקת בפירוש פסוק בתורה ("בשכבך") ולשון תורה לחוד וא"א ללמוד מזה, וכן החידוש בחנוכה שא"א ללמוד לק"ש שבחנוכה הבכח מתחיל כבר גם הפועל.

וכן מהמחלוקת בנוגע לבריאת השמים והארץ א"א לדעת לשאר הדברים, שכן מדובר בנוגע להקב"ה שכוחו בלתי מוגבל.

שיטת בית שמאי ובית הלל (ב)

בית שמאי: מחדדי טפי יותר מבית הלל, אלא שהחריפות שלהם היא למצוא בכל פרט את הכלל שבו. ז"א במילים אחרות בית שמאי מסתכלים על כל דבר כפי שהוא עומד לפניך, ולבית הלל סיבת ופרטי המצב והעניין או המסובב שלו זהו קובע. הלל הזקן: מעלתו בתור זקן נזכר בשמחת בית השואבה.

* לגבי ברכת האש בהבדלה במוצ"ש

האם הנוסח שברא מאור האש (לשון יחיד), או בורא מאורי האש (לשון רבים), שהרבה מאורות יש באור שלהבת אדומה לבנה וירקרקת.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני' הראשונה, וע"כ מברך שברא מאור האש לשון יחיד, שכך נראה במבט ראשון שלהבת אחת. **בית הלל:** שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, וע"כ מברך בורא מאורי האש לשון רבים, שכך נראה לאחר ההתבוננות בפרטים.

* כיצד מרקדין לפני הכלה

כיצד מקלסין לפני (את) הכלה. במבט ראשון לא תמיד אפשר לשבח, אבל בהתבוננות לעומק (שזה החתן לקחה) בודאי שאפשר לשבחה.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני' הראשונה, וע"כ סובה כלה כמות שהיא, היינו רק המעלות שרואה מיד במבט כללי יכול לשבחה ואם אין, אין.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, וע"כ סובר שתמיד כלה נאה וחסודה, שבהתבוננות בעומק שזה החתן לקחה ובודאי שאפשר לשבחה.

* גר שרצה להתגייר ע"מ להיות כ"ג

וכן ע"מ שתלמדני רק תושב"כ וכן ע"מ שתלמדני כל התורה על רגל אחת.

כשמסתכלים במבט ראשון הרי צריך לדחותו בשתי ידיים שאינו מכוון להתגייר באמת, אבל בהתבוננות בעומק אפ"ל שבאמת רוצה להתגייר, שאינו יודע הגר דכה"ג וכו', ואומר זה רק בסיבות צדדיות.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני' הראשונה, הרי צריך לדחותו בשתי ידיים, וע"כ דחו לגר בשתי ידיים שבמבט ראשון אינו מכוון להתגייר באמת.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, וע"כ קיבל את הגר שבעומק הוא מכוון להתגיייר באמת, ורק מסיבות חיצוניות דיבר דיבורים אלו.

* תיק שענינו בית קיבול לשימוש האדם מקבל טומאה מאחר שמשמש בו, אבל כאשר הוא מצופה בקישוט א"כ אינו משתמש בכסוי עצמו וטהור.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני הראשונה, וא"כ סוברים שכל התיקים גם המצופים טמאים שבהסתכלות במבט ראשון כל תיק ענינו השתמשות בתור כלי קיבול.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, וע"כ מחלק שאם זה הי' תיק מחפה – מצופה בקישוט שאינו עשוי לשמש ככלי טהור.

* מזבח הזהב ומזבח הנחושת אינם מטמאין, והשאלה האם זה בגלל לימוד מיוחד מפסוק שטהורים, או מפני ההסברה בגדר חלות הטומאה על כלי שאינו חל במקרים מסוימים.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני הראשונה, וע"כ במבט ראשון המזבחות הם ככל הכלים העשויים לשימוש כלי מתכת או זהב, ולכן צריך לימוד מיוחד לטהרם.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, וע"כ סוברים שהם טהורים מצד זה שהמתכת והזהב זהו רק צפוי לכלי וצפוי אינו מטמא וא"צ לימוד מיוחד.

* דבר שאין בו חלל טפח נחשב לסתום וחוצץ בפני הטומאה לגבי בני אדם אם מסתכלים בכללות לכאן יכול לחצוץ בפני הטומאה שהרי נחשב לברי' א' משא"כ כשמתבוננים בפרטים.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני הראשונה, וע"כ סוברים שבנ"א חוצץ בפני הטומאה שנראה במבט ראשון דבר שלם סתום ולכן חוצץ.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, שרואים שהאדם מורכב מחלקים – עור ובשר תלבישני ובפנימיותו יש חלל טופח ואינו יכול לחצוץ.

* קרבן ראי' שמביא ברגל עולה כליל לה' משא"כ קרבן חגיגה שמביא שיש בו גם לכהנים חלק. והשאלה היא מה יותר חשוב, ובמילא אם אין לו מספיק כסף להדר בשניהם מה עדיף.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני הראשונה, וע"כ סוברים שעדיף להדר בקרבן שהוא כליל לה', שנראה במבט ראשון יותר חשוב.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, וע"כ יש עדיפות בחגיגה שבהתבוננות בפרטים נראה יותר חשובה שיש בו שתי אכילות מזבח וכהנים ושתיהן צורך גבוה.

* מאיזה גיל מתחיל מצות חינוך שהאב יביא את בנו הקטן לרגל, האם צריך דווקא להיות החינוך באותו אופן של קיום המצוה כשיהי' גדול, או לא משנה, ובכל אופן אפשרי.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני הראשונה, וע"כ סוברים שהעיקר הוא שיביאו ולא משנה פרטי האופנים איך מביאו ואפילו מרכיבו על כתפיו ומביאו.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, שצריך להביאו מצד חינוך בדיוק באותו אופן שיקיים המצוה בהיותו גדול וע"כ דווקא שיכול לאחוז בידו של אביו וללכת.

* האם מותר לאכול עוף עם גבינה על שולחן אחד לכאורה בכללות אין זה בעי' משא"כ כשמתבוננים בפרטי הדבר חוששים שמא יבוא לאכלם ביחד.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני הראשונה, וע"כ סוברים שבאופן כללי אין חשש בדבר ומותר.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, ויש חשש שיבואו לאכלם ביחד, ולכן אסור.

* אשה שראתה דם נהי' טמאה והשאלה היא האם זהו גם מטמא למפרע (עד שעת הבדיקה האחרונה) או אינו מטמא רק מכאן ולהבא שאומד אשה על חזקתה וטהורה למפרע.

בית שמאי: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הכלל שבו איך שנראה בכללות בשני הראשונה, וע"כ מקילים ואומרים שמטמאה רק מכאן ולהבא, שממבט כללי אומרים שרק משעה שראתה נטמאת וזהו.

בית הלל: שנוטים בכללות להסתכל על כל דבר מצד הפרטים שבו, איך שנראה באופן של התבוננות בעומק בפרטי הדבר, וע"כ מחמירים ואומרים שמטמאה למפרע שבהתבוננות בפרטיות רואים שיש פה ריעותא שסותרת את החזקה. ולכן מטמאה למפרע

הצריכותות:

אם הי' כתוב רק המחלוקת לגבי כלה (ב) הייתי אומר שבנר (א) ב"ש יודו לב"ה משום שבכלה יש במציאות מומין (חיגרת וסומא), משא"כ בנר כב"ה שבמציאות יש כמה אורות. וכן להיפך: אם הי' כתוב רק לגבי נר (א) הייתי אומר שבכלה (ב) גם ב"ש יודו כב"ה, שכיון שהקב"ה שינה מפני השלום.

לבית הלל יש חידוש בנר (א) שהרי הברכה היא על עצם בריאת האור, שאז לא הי' ההתחלקות של השלהבות שבא לאח"ז רק מצד קירוב או ריחוק בהפתילה. וכן עדיפות בא' ב' ג' נר כלה והסיפור בגר על הדין בנדה (י) או בגלל ששם זה רק סיג לקדשים, משא"כ לחולין לא מחמירים. ב. שבגמרא מביאים עוד טעמים למחלוקתם⁶⁷ וכן החידוש בשיטת ב"ה לגבי המזבחות (ה) שביחד עם זה שאומרים שהצפוי מבטל הכלי שלא יקבל טומאה אומרים שהצפוי בטל לגבי הכלי וגם לפי הדעה שמצ"ע עשוין לנחת ולכן אין מקבלים טומאה החידוש הוא שאפילו שפה הציפוי הוא צווי מהקב"ה ובכ"ז אין אומרים מצותי' אחשבי' ובטל לגבי הכלי.

**בבלי - מסתכלים בהווה, וקשורים לביטול היש.
ירושלמי - מסתכלים על העתיד, וקשורים לביטול**

במציאות 68.

שיטת בני בבלי: ביטול היש היינו בנ"א רגילים שחיים וקשורים לעולם ובטילים לרצון השם ע"ד סוס שבטל לרוכב נגד רצונו
שיטת בני א"י: ביטול במציאות היינו צדיקים גמורים שבטלים לגמרי ע"ד מרכבה שבטילה לגמרי אל הרוכב ומתעסקים רק עם אור ולא נותנים שום מקום למציאות של חושך

שיטת בני בבלי: בסיום מס' תענית שבנות ישראל שאלו את הבגדים א' מחברתה הכוונה שכל א' לקחה מהפחותה ממנה לשיטתם שההווה מכריע שלא יהי' בוששה בהווה זה רק שהלכה לפחותה ממנה שאז היא לא רק מקבלת ממנה אלא גם נותנת כבוד לה בזה שהיא נזקקת לה וזה דוחה את המעלה של החשבון של הצלחת השידוך בעתיד
שיטת בני א"י: ששאלו כל א' ממי שמעליה לשיטתם שהעתיד מכריע שהצלחת השידוך תלוי בבגדים היפים של מי שמעליה וזה דוחה את הבושות שבהווה

*** האם צריך לשבת או לעמוד בק"ש?**

שיטת בני בבלי: לשבת בק"ש לשיטתם שבהווה הרי אין חיוב לעמוד ולא חושבים על המעלה של הכוונה שבעתיד וגם ישיבה מראה על ביטול היש
שיטת בני א"י: לעמוד בק"ש לשיטתם שהכוונה שבק"ש ע"י העמידה בעתיד וזה מכריע את הטרחה שבעמידה שבהווה וגם שעמידה קשור יותר לביטול במציאות

⁶⁸ הדרנים על הש"ס יומא, שיחות קודש תשי"ג ע' 350 סוף השיחה, שיחות קודש ח"ד פי ראה, וח"ב כי מני"א.

⁶⁷ בלקו"ש חט"ז עמ' 315 נראה שדוחה צריכותא זו למסקנה. וצ"ע.

*** האם בעל קרי יכול לטבול ביוהכ"פ ?**

שיטת בני בבלי: לא לשיטתם מכיוון שאין העתיד (הכוונה שבתפילות) מכריע את ההווה =ההיתר רחיצה של הטבילה שההווה זה העיקר
שיטת בני א"י: שהעתיד מכריע ולכן הכוונה שבתפילות שביוהכ"פ שבעתיד מכריע את =ההיתר רחיצה שבהווה

*** למי מגיע צל"ש מיוחד לדוד או ליואב ?**

שיטת בני בבלי: שההווה מכריע וממילא לא הי' חיוב מיוחד ליואב לצאת למלחמה ע"מ שבעתיד דוד ילמד תורה ולכן מגיע צל"ש מיוחד ליואב
שיטת בני א"י: שהעתיד מכריע ולכן הי' חיוב מיוחד ליואב לצאת למלחמה ע"מ שבעתיד דוד ילמד תורה ולכן אין צל"ש מיוחד ליואב ורק לדוד מגיע שבח מיוחד שהוא העיקר

*** האם מתאבלים על תינוק שנפטר בגיל פחות מ-30 יום**

שיטת בני בבלי: מתאבלים מכיוון לשיטתם שמסתכלים בהווה ולכן מרגישים הצער ומתאבלים
שיטת בני א"י: אין מתאבלים לשיטתם שמסתכלים על העתיד ולכן מכיוון שא"א לעשות פדיון הבן אינו נחשב לצער גדול כ"כ

*** האם מותר לאשה מינקת להתחתן לפני שעברו 24 חודש**

שיטת בני בבלי: מותר לשיטתם שמסתכלים בהווה והרי עכשיו זה לא מפריע לתינוק
שיטת בני א"י: שמסתכלים בעתיד וזה יכול להפריע וגם ברוחניות ענין היניקה קשור עם 24 חודש

*** האם מותר להתעסק עם הזבל לפני הרגל**

שיטת בני בבלי: מותר לשיטתם שמסתכלים בהווה וכרגע אינו מפריע לעלות לרגל
שיטת בני א"י: אסור שמסתכלים בעתיד ורואים שאולי זה יפריע לעלות לרגל

*** האם חוששין לדם חימוד**

שיטת בני בבלי: אין חוששין לדם חימוד מכיוון שמסתכלים בהווה ואין חשש
שיטת בני א"י: חוששין לדם חימוד מכיוון שמסתכלים בעתיד ואולי זה יקרה וגם שקשורים לדרגה גבוהה של ביטול במציאות ולכן מחמירים

*** כמה שיעור הכתובה**

שיטת בני בבלי: לכתולה 200 ולאמנה 100 מכיוון שבהווה אינו חושב לגרשה ולכן יכול לקבל סכום גדול

שיטת בני א"י: הכתובה זה 24 כסף מכיוון שרואים את העתיד ולכן מקבל ע"ע סכום שיכול לעמוד בו וגם שמספר 24 קשור לגבורות שקשור עם גירושין שזה עניינם לראות גם במספרים בגשמיות את התוכן הרוחני

*** האם מותר לחלל את השבת בשביל קרבן פסח**

שיטת בני בבלי: מותר לשלשל את קרבן הפסח בתנור, עם חשיכה. שהרי בהווה איננו עדין מבשל ורק במוצ"ש. וגם לשיטתם שקשורים לעצמות אז נרגש מעלת התשובה -קרבן פסח שלמעלה מכל הגילויים לכן דוחה שבת וזה הדיוק עם חשיכה שרומז על התשובה מתוך החשך במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי
שיטת בני א"י: אין מחללים שרואים את העתיד שבהכנסת הפסח לתנור עתיד להתבשל וגם לשיטתם שקשור לגילויים אין עדיפות כ"כ בתשובה שתדחה שבת

*** האם מותר להשתמש בחמאה של גויים**

שיטת בני בבלי: מותר מכיוון שאין חוששים לעתיד שיבוא מזה תקלה וגם שאינם בדרגה גבוהה כ"כ ואינם מחמירים
שיטת בני א"י: אסור משלש סיבות 1 שיש בזה חלב של גוי ואין ישראל רואהו 2 שזה בישולי גויים 3 משום חלב טמא שמעורב בזה לשיטתם שחוששים מהעתיד שזה קשור לסיבות דלעיל וגם שהם בדרגה גבוהה ולכן חוששים

*** האם מותר לנידה לעבוד בבית רגיל**

שיטת בני בבלי: מותר מכיוון שבדרגה הנמוכה אין נזהרים כ"כ וגם שאין חוששים מהעתיד שאם תתנהג רגיל בבית אולי יבוא מזה לדבר עבירה
שיטת בני א"י: אסור שבדרגתם הגבוהה חוששים לכל טומאה וגם שבעתיד יכול לצאת מזה תקלה

*** האם מותר להספיד בחוה"מ**

שיטת בני בבלי: אסור מכיוון שההספד שלהם אינו מוסיף ביראת שמים ורק מבטאים את הצער האנושי
שיטת בני א"י: מותר מכיוון שההספד שלהם מוסיף ביראת שמים שמוכיחים את צדקת הקב"ה וממילא אינו מפריע לשמחת החג

*** מהו נוסח ברכת המזון**

שיטת בני בבלי: מברך שאכלנו משלו ולא מברך על המזון שאכלנו משלו שלא יטעו שמברך את בעל הבית מכיוון שנמצאים בדרגה נמוכה ויש חשש
שיטת בני א"י: מברך על המזון שאכלנו משלו ואין חשש שיטעו למי מברכים בדרגתם הגבוהה של א"י

*** במה מקדשים אשה**

שיטת בני בבל: בשטר או בביאה שמרמזים על יחוד פנימי שזה קשור לעתיד הביאה להביא תולדות והשטר ענינו להישאר לנצח
שיטת בני א"י: בטבעת שזה מרמז על המקיף שלמעלה מטו"ד שקשור לביטול במציאות

*** כמה אנשים צריך כדי לפדות מעשר שני**

שיטת בני בבל: צריך 3 שאל"כ יש חשש בעתיד לרמאים
שיטת בני א"י: מספיק 1 שלשיטתם אין חשש בעתיד לרמאים

*** איזה מספר כותבים בגט**

שיטת בני בבל: כותבים 2 בגט מעשר עשר מכיוון ש-2 מרמז על פירוד ע"ד יום השני של בריה"ע שזהו ענין הגט
שיטת בני א"י: כותבים 3 מעשר לעשר מכיוון ש-3 מרמז על אחדות שזהו דוקא בארץ

*** כמה ברכות מברכים את החתן**

שיטת בני בבל: מברכים 7 ברכות מכיוון שזה קשור לטבע שזהו ענין בבל
שיטת בני א"י: מברכים 3 ברכות שזה מרמז על אחדות

*** האם ש"ץ מברך ברכת כהנים אפילו שאינו כהן**

שיטת בני בבל: כן שבדרגה הנמוכה גם ישראל יכול לברך
שיטת בני א"י: לא שבדרגתם הגבוהה צריך דוקא כהן

*** איך אפשר לפתור את בעיית פת נכר**

שיטת בני בבל: מספיק שזורק קיסם של עץ לתוך התנור וכל הלחם כשר שבדרגתם הנמוכה מספיק תיקון זה וגם שאין חוששים כ"כ בעתיד שיבוא מזה להתחתן בהם ולכן מקילים
שיטת בני א"י: מחמירים וצריך פת ישראל ממש ולא מספיק לזרוק קיסם ורק בפיקו"נ מותר שבדרגתם הגבוהה מחמירים וגם שחוששים לעתיד ולכן מחמירים שלא יבוא להתחתן בהם

*** האם מותר לטעון כסף בשבת**

שיטת בני בבל: מותר שבדרגתם הנמוכה אינם מתנתקים לגמרי מהחולין ביום השבת
שיטת בני א"י: אסור שבדרגתם הגבוהה מתנתקים לגמרי מהחולין ביום השבת ולכן זה מוקצה

*** האם מותר להכניס אבל לביהכנ"ס בכל יום**

שיטת בני בבל: מותר להכניס בכל יום מכיוון שגם הם בעצבות על הגלות ואינם שוללים אבילות
שיטת בני א"י: אסור שלא להכניס עצבות לכולם אבל בשבת שגם הוא בשמחה מותר

*** האם צריכים לקנח גם אחרי מי רגלים**

שיטת בני בבל: אינם מקנחים שהרי נמצאים בחושך ואינם מקפידים על דברים אלו
שיטת בני א"י: מקנחים גם אחרי מי רגלים שהרי נמצאים בפלטין של מלך ומקפידים גם על זה

*** האם מותר לשקול בשר במועד**

שיטת בני בבל: מותר לשקול בשר בחוה"מ לפי שאינם מרגישים את קדושת חוה"מ משום חושך הגלות ולכן אינם מקפידים על מעשה של חול
שיטת בני א"י: אסור לשקול בשר בחוה"מ לפי שנמצאים בפלטין של מלך ולכן מרגישים את קדושת המועד ומקפידים גם על מעשה של חול

*** כמה צריך לבדוק בשביל להכשיר את הבהמה**

שיטת בני בבל: מספיק לבדוק רק בריאה לפי שנמצאים בחושך ואינם יכולים להקפיד על עצמם כ"כ
שיטת בני א"י: בודקים בכל ה-18 טריפות לפי שנמצאים בפלטין של מלך ומקפידים בכל מה שאפשר.

*** האם אפשר לברך על יין שאיננו מזוג במים**

שיטת בני בבל: אין צריך למזוג את היין במים שייך מרמז על ספירת הבינה שעניינה ביטול היש ואין עניינם להגיע למים שזה ספירת החכמה ביטול במציאות
שיטת בני א"י: צריך למזוג את היין במים שכן אין מספיק ביטול היש- יין וצריך להגיע למים ביטול במציאות

*** במקרה שיש לי תורמסין ופרי העץ על מה מברכים**

שיטת בני בבל: מניחים את פרי האדמה ומברכים בורא פרי העץ מכיוון שקשורים לעץ שענינו מציאות
שיטת בני א"י: מברכים בורא פרי האדמה ופוטרים את העץ מכיוון שקשורים לביטול במציאות שקשור לעפר

*** על כמה ככרות בוצעים בשבת?**

שיטת בני בבל: על 2 ככרות "לחם משנה" שזה מציאות של פירוד.

שיטת בני א"י: על כיכר אחד, מכיוון שכיכר אחד מרמז על דרגת אחדות ולא התחלקות.

* בע"ש לפי כולם צריך 2 ככרות כי זה ביטול היש וזה קשור למספר 2, לעומ"ז בשבת, ביטול המציאות ולכן מברכים על אחד.

*** האם מברכים ברכת כהנים ביום צום במנחה וערבית.**

שיטת בני בבל: מברכים, מכיוון ש"במשכים הושיבני" שמבררים גם את מציאות החושך, מנחה וערבית.

שיטת בני א"י: מברכים רק בשחרית, כי עניינים להתעסק רק עם האור, ביטול במציאות, ואין להם קשר לחושך.

*** האם מותר לשחוט בהמה בגיל יום אחד בשביל חולין?**

שיטת בני בבל: אסור. רק מהיום השמיני והלאה, ע"ד קרבנות, שרק מהיום השמיני מותר לשחטם, שיטתם, שהם מכניסים את הקדושה גם בענייני חולין, שמסתכלים על 8 ימים כהכשר גשמי של הבהמה שיצא מכלל נפל.

לשיטת בני א"י: לא מערבים קודש וחול, ולכן מפרידים, שהיום השמיני זה רק לקרבנות, שהיום השמיני הוא הכשר רוחני של הקרבן דוקא.

*** האם קורעים את הגט או זורקים את הגט לאחר השימוש?**

שיטת בני בבל: לא קורעים את הגט, שזה מרמז על הגלות, אלא חיים יחד איתו, ומנסים למצוא אחדות יחד עם הפירוד.

שיטת בני א"י: קורעים, מודגשת האחדות, מבטלים את מציאות הגט, שלא לתת מקום אפילו בנייר, -בקלף לענייני פירוד.

*** מהו הנוסח בתפילת שבת?**

שיטת בני בבל: מקדש השבת, מדברים על קדושת השבת שבאין ערוך לקדושתנו.

שיטת בני א"י: מקדש ישראל והשבת, מדברים על ישראל בדרגה הגבוהה שמוסיפים בקדושת השבת ביטול במציאות

*** האם תלמיד שואל בשלום רבו**

שיטת בני בבל: אין תלמיד שואל בשלום רבו לפי שעניינם ביטול היש ולכן צריך ליזהר מהרב "ראוני נערים ונחבאו"

שיטת בני א"י: תלמיד שואל בשלום רבו לפי שנמצאים בדרגת ביטול במציאות ואין צריך לחשוש ולכן צריך לומר לרב שלום

*** יבמה שנשאת ללא חליצה**

שיטת בני בבל: קונסים אותה שתצא מזה ומזה לפי שנמצאים בדרגה נמוכה ולכן קונסים **שיטת בני א"י:** אין קונסים ומספיק שיחלוץ לה עכשיו

*** האם ילד שנפטר בתוך 30 יום צריכה אמו חליצה?**

שיטת בני בבל: צריכה אמו חליצה מכיוון שלא נחשב לילד בגדר הלכתי עד 30 יום אבל לגבי אבילות שמתחשבים ברגש האדם אז אפילו פחות מ-30 יום מרגיש אבילות ובפרט בני בבל שקשורים לאבילות במחשכים הושיבני

שיטת בני א"י: אין אמו צריכה חליצה שברוחניות כן נחשב לוולד ואפילו שנפטר אבל לגבי אבילות סוברים שלא מתאבלים שאין ענין לאבילות כ"כ בא"י

*** איך מדברים אל הציבור**

שיטת בני בבל: הופכים פניהם כלפי הציבור ואחוריהם אל ארון מכיוון שרואים את מעלת הציבור שקשורים לעצמות יותר ממעלת הארון שקשור לגילויים

שיטת בני א"י: הופכים פניהם כלפי ארון הקודש לפי שקשורים לגילויים שזהו ארון הקודש

*** האם קל לכתוב גט**

שיטת בני בבל: האחד שכותב גט יכול לחתום עם עוד א' ומצטרפים לפי דרכם שקל לעשות גט

שיטת בני א"י: האחד שכותב גט אינו יכול לחתום וצריך עוד 2 שיחתמו לפי שבא"י שעניינה אחדות מקשים לכתוב גט.

שמואל, שמסתכל בעיקר בינו לבין חבריו, מכיוון שלא הי' איש מאנשי הבית שם, ממילא אין הדבר פוגע בינו לבין חבריו, שזה הי' באופן סודי.⁷³

להלן דוגמאות נוספות בדרך אפשר, לפי העקרונות הנ"ל:

האם הגאולה תלוי' בתשובה?⁷⁴

אמר רב כלו כל הקצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה ובמעשים טובים ושמואל אמר דיו לאבל שיעמוד באבלו.

רב סובר שכלו כל הקצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה. אם עושין תשובה נגאלין, ואם לא ח"ו אינן נגאלין. לשיטתו' בין אדם למקום, שלכן צריך לעשות תשובה.

שמואל סובר "דיו לאבל שיעמוד באבלו" (רש"י: דין לישראל צרות גלות שאף בלא תשובה נגאלין, והצרות של גלות גרמו שהגאולה צריכה להגיע מצד עצם מציאות העולם, ולשיטתו בין אדם לחבריו קשור למציאות העולם).

איפה נמצאת השכינה בבבל?⁷⁵

לרב נמצאת בעיקר בבית הכנסת של הוצל, מכיוון שבית כנסת זה הי' קרוב לבית המדרש של עזרא הסופר, לשיטתו, שעניינו בעיקר בין אדם למקום, לכן מדגיש את המעלה של הרוחניות דווקא, שהקשר לעזרא הסופר הוא קשר רוחני.

לשמואל נמצאת בעיקר בבית הכנסת בנהרדעא, מכיוון שבית כנסת זה נבנה מאבנים שהביאו איתם מבית המקדש, לשיטתו שעניינו בעיקר בין אדם לחבריו, לכן מדגיש את המעלה של הגשמיות דווקא, שהקשר לאבני ירושלים הוא קשר גשמי בפשטות.

"נעשה נא עליית קיר קטנה"⁷⁶

האישה השונמית אמרה לבעלה "נעשה נא עליית קיר קטנה" עבור אלישע הנביא.

רב אומר שהייתה חסרה תקרה, ובנו את התקרה.

שיטת רב ושמואל

רב - בעיקר הי' רגיל לפסוק באיסורים בין אדם למקום.
שמואל - בעיקר הי' רגיל לפסוק בדיני ממונות בין אדם לחברו.⁶⁹

"ויקם מלך חדש אשר לא ידע את יוסף"

רב ושמואל חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזרותיו.

מאן דאמר חדש ממש דכתיב חדש ומאן דאמר שנתחדשו גזרותיו מדלא כתיב וימת וימלוך.⁷⁰

ולשיטתם: רב מסתכל בעיקר בינו לבין המקום, ולכן הרשעות הגדולה שלו הייתה בזה שלא הכיר בכבוד עם ישראל, והרי הוא לא קיבל את הברכות מיעקב שבכוחם הי' אפשר לומר שיש לו הזכות לשלוט על ישראל.

שמואל מסתכל בעיקר בינו לבין חבריו, והרשעות הגדולה הייתה בזה שעשה את עצמו כאילו לא יודע, והי' כפוי טובה על כל הטובות שעשו איתו יוסף ועם ישראל.⁷¹

"ויבא הביתה לעשות מלאכתו"

רב ושמואל חד אמר לעשות מלאכתו ממש וחד אמר לעשות צרכיו נכנס.⁷²

לשיטתם: רב שמסתכל בעיקר בין אדם למקום, מפרש שזה כפשוטו, ולא לעשות עבירה (שבינו לבין המקום).

⁷³ לקוטי שיחות חלק טז עמ' 9.

⁷⁴ סנהדרין דף צז עמוד ב.

⁷⁵ מגילה דף כט עמוד א.

⁷⁶ ברכות דף י עמוד ב.

⁶⁹ לקוטי שיחות חלק טז עמוד 9.

⁷⁰ עירובין דף נג עמוד א.

⁷¹ לקוטי שיחות חלק טז עמוד 9.

⁷² סוטה דף לו עמוד ב.

לשיטתו, שמסתכל על היחס שבין האדם למקום. שמואל אומר שזה הי' אולם גול, וחצו אותו לשניים ועשו קיר באמצע. לשיטתו שמסתכל על היחס שבית האדם לחבירו, שזה תוכן הקיר שבאמצע.

מה הפירוש 'אמגושא'?⁷⁷

רב מפרש שזה גדופי, אדוק בעבודה זרה, ומגדף את ה' ומסית. לשיטתו – שמדבר בין אדם למקום – מדבר על החיסרון שבינו לבין הקב"ה. שמואל אומר שזה מכשף, לשיטתו בין אדם לחבירו – שמכשף הוא חיסרון בין אדם לחבירו, שעושה היפך יישובו של עולם.

אחשוורוש⁷⁸

רב אומר: אחיו של ראש וכן גילו של ראש, שמשווה את אחשוורוש לנבוכדנצר שהחריב את בית המקדש, וגם אחשוורוש ביקש להחריבו. לשיטתו, שמדבר על רשעותו בינו למקום. שמואל אומר: שהושחרו פניהם של ישראל כשולי קדירה בימיו. לשיטתו, שמדבר בין אדם לחבירו, ולכן מפרש התוצאה שנגרמה לעם ישראל.

"ויעש להם בתים"⁷⁹

רב אומר שהכוונה שזכו המיילדות על מסירות נפשן במצרים שייצאו מהן בתי כהונה ולוי'. לשיטתו, שמדבר בין אדם למקום, וזהו ענינם של הכהנים והלויים שהם קדושים להקב"ה, ש"חלק ה' ונחלתו יאכלון". שמואל אומר שזכו בבתי כהונה ולוי' ובבתי מלכות, לשיטתו, שבין אדם לחבירו, לכן אומר שזכו גם במלכות, שמלך עניינו בין אדם לחבירו, שהוא לב העם.

⁷⁷ שבת דף עה עמוד א.

⁷⁸ מגילה דף יב עמוד א.

⁷⁹ סוטה דף יא עמוד ב.

"ויחד יתרו"⁸⁰

רב אומר שהעביר חרב חדה על בשרו שעשה ברית מילה (התגייר) לשיטתו – בינו לבין המקום שמואל אומר שנעשה בשרו חידודין חידודין לשיטתו שבין אדם לחבירו – שהצטער על מפלתם של המצרים חבירו לשעבר.

⁸⁰ סנהדרין דף צד עמוד א.

סנהדרין מד ב

* על עכן מסופר וארא בשלל אדרת שנער אחת טובה מה זה הי' לרב: הכוונה לבגד מצמר נקי בן יומו לשיטתו שזה מגיע בידי שמים ובן יומו ההדגשה שלא התערב בזה מעשה ידי אדם וגם זה הפירוש בפשטות שהבגד עצמו הי' יקר לשמואל: הכוונה לסרבל צבוע בצבע צריף (צבע יקר) לשיטתו שהי' קשור עם מעשה אדם וגם מדבר על הציפוי שזה קשור לחיצוניות כפי שמסתכלים בני האדם

סנהדרין צד, א

* ויחד יתרו לרב: הכוונה שהעביר חרב חדה על בשרו לשיטתו שבין אדם למקום לכן מדבר על זה שעשה ברית והתגייר לשמואל: הכוונה שנעשה בשרו חידודין חידודים לשיטתו שבין אדם לחבירו שנצטער על אובדן חבריו המצרים

סנהדרין צד

* מסופר על סנחריב שאמר לעם ישראל עד בואי ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם לרב: מלך פיקח הי' שאמר רק כארצכם ולא יותר שאם הי' אומר יותר היו אומרים לו שקרן לשיטתו שבין אדם לחבירו מעדיף לפרש שאפילו סנחריב דיבר יפה על ארץ ישראל ולא אמר שיש מקום יותר טוב לשמואל: מלך טיפש הי' שאם כן מה החידוש שהוא מביא אותם אל ארץ דומה לשיטתה בין אדם לחבירו שמסתכל מצד ההרגש והטוב האנושי בלי קשר לקדושה ולמעלת ארץ ישראל

גיטין כט, א

* מתנה האם יש לה גדר בהלכה כמו גט או לא? לרב: מתנה אין לה דין כמו גט מכיוון שגט זה קשור יותר לבין אדם למקום ולכן במתנה אפשר לפעול שטר ע"י ציווי ואמירת נותן המתנה משא"כ בגט לשמואל: מתנה זה כמו גט מכיוון שרואה בגט רק את החלק הגשמי שבין אדם לחבירו וכמו שבגט א"א לפעול בדיבור בציווי הבעל לעשות שטר עד"ו גם במתנה

גיטין סב, ב

* עה"פ וזה הי' חלקי מכל עמלי שנענש שלמה המלך שנפל ממלכותו האם חזר למלכותו לרב: לא משום שלגבי העליונים הפסיק לשלוט שהי'... פחד בלילות וזה העיקר בין אדם למקום לשמואל: כן חזר שהעיקר זה השליטה על התחתונים בין אדם לחבירו ולכן נחשב שחזר למלכותו

רב – בין אדם למקום. מסתכל בפשטות. סיני.

שמואל – בין אדם לחבירו. מפרש לפי התוכן.

עוקר הרים⁸¹.

בבא קמא ג, ב

* אבנו סכינו ומשאו שהניחן ברה"ר לרב: החיוב שלהם קשור לשור שקשור יותר לבין אדם למקום שיש בו רוח חיים לשמואל: החיוב שלהם קשור לבור שקשור יותר לבין אדם לחבירו שאין בו רוח חיים וכולו מעשה אדם

* וייקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן לרב: הכוונה שסירסו שזה פגם בין אדם למקום שפגע בכח ההולדה שזהו הכח הא"ס שיש באדם לשמואל: הכוונה שרבעו שפגע בעניין של כבוד בין אדם לחבירו וגם זה ענין של הנאה ולא להכעיס

בבא בתרא צא,

* אין משתכרין פעמים בביצים לרב: הכוונה כפשוטו שלא ימכרם פי שנים. לשיטתו שמסתכל בפשטות. לשמואל: הכוונה מצד תוכן העניין שלא ימכור סוחר לעוד סוחר. לשיטתו שמסתכל מצד תוכן העניין שלא יהי' יקר יותר מדי, וזה קשור לסוחרים שמיקרים כדי להרוויח.

סנהדרין לט, ב

* מסופר על מלך מואב שלקח את בנו הבכור.... ויעלהו עולה על החומה לרב: הכוונה לשם שמים העלהו לשיטתו בין אדם למקום לשמואל: הכוונה לשם עבודה זרה לשיטתו בין אדם לחבירו שכזאת אכזריות לא מתאימה לשם שמים ורק לשם עבודה זרה

⁸¹ לקו"ש חט"ו שיחה הראשונה

קידושין עב, ב

* כשמת פלטיהו בן בניהו הי' מילל הנביא עליו מדוע?
לרב: למסקנת הגמרא הכוונה לרעה שהי' מילל איך מת בלי הרבה יסורים מכיוון שהי' רע בין אדם למקום שהי' מהאנשים שהשתחוו לע"ז בהיכל
לשמואל: למסקנה- הכוונה לטובה שהי' מילל איך מת בחצי ימיו מכיוון שהי' טוב בין אדם לחבירו שהציל את עם ישראל מהגלות

קידושין עב, ב

* האם מפיקר עבדו יצא לחירות?
לרב: לא שאפילו שהתבטל העבדות שבין אדם לחבירו אבל לא התבטל העבדות שבין אדם למקום שזה העיקר
לשמואל: כן מכיוון שהתבטל העבדות שבין אדם לחבירו שזה העיקר התבטל גם גדר העבדות שבין אדם למקום ומותר לו להתחתן עם יהודי-ה

ברכות י, ב

* האשה השונמית אמרה לבעלה נעשה נא עלית קיר קטנה עבור אלישע הנביא למה התכונה בדיק לעשות
לרב: הי' חסר התקרה לשיטתו שבין אדם למקום שקשור לתקרה שבין האדם לה' (וכמו שצריך להתפלל תחת לתקרה שזה מוסיף ביראת שמים)
לשמואל: הי' אולם גדול וחצו אותו לשנים ועשו קיר באמצע לשיטתו שעוסק ומדבר בדברים שבין אדם לחבירו וגם זה עיקר המחיצה של צניעות בין אדם לחבירו

ברכות י, ב

* שאמרה השונמית על אלישע האיש קדוש מהיכן ידעה
לרב: מכיוון שלא ראתה זכוב על שולחנו לשיטתו שמדבר בעיקר בין אדם למקום שזה קדושה מיוחדת שלא נראה זכוב
לשמואל: שמה לו סדין של פשתן ולא ראתה קרי עליו לשיטתו שמדבר בעיקר בדברים שבין אדם לחבירו שקרי מבטא טומאה גשמית וחומרית

ברכות יז, א

* אלופינו מסובלים
לרב: הכוונה אלופינו בתורה ומסבלים במצוות לשיטתו שבין אדם למקום שהעיקר זה תורה ומצוות
לשמואל: הכוונה אלופינו בתורה ובמצוות ומסבלים ביסורים לשיטתו שבין אדם לחבירו לכן מזכיר ג"כ יסורים

ברכות יז, ב

* שמעו לי אבירי לב הרחוקים מצדקה
לרב: הכוונה שכל העולם ניוון בצדקה, בצדקתו של הקב"ה ואינו בזכותם. והם הצדיקים ניוונים בזכות עצמם. ניוונים בזרוע לשיטתו שמדבר בינו לבין המקום איך שכולם מקבלים מאתו ית'
לשמואל: הכוונה שכל העולם כולו ניוון בזכותם שמדבר בעיקר בדברים שבין אדם לחבירו ולכן מסביר איך כולם ניוונים בזכותם ועל חיי צער שיש להם עצמם

ברכות סא, א

* ויבן ה' את הצלע מהו פירוש הצלע
לרב: הכוונה שבנאה פרצוף לשיטתו שמדבר בין אדם למקום שלאשה יש חשיבות לעצמה ועכ"ז בטלה לאיש
לשמואל: הכוונה שהיתה זנב לשיטתו שבין אדם לחבירו שהאשה בטלה לבעלה לגמרי ע"ד זנב שאין לו עצם ועצמות לעצמו

שבת קכט, א

* מהו צרכי סעודה לאחר הקזת דם
לרב: בשר לשיטתו שבין אדם למקום מכיוון שנפש תחת נפש
לשמואל: יין לשיטתו שבין אדם לחבירו מכיוון שהיין צבע אדום במקום הדם שמסתכל בגשמיות ממש ועצ"ע

שבת קב, א

* האם מותר להדליק נר מנר חנוכה
לרב: אין מדליקין מנר לנר לשיטתו שמחמיר בקדושה של הנרות בין אדם למקום
לשמואל: מותר להדליק נר מנר לשיטתו שמקל לנוחיות של האדם בין אדם לחבירו

שבת קב, א

* האם מותר להעביר ציצית מטלית לטלית
לרב: אסור לשיטתו שמחמיר בין אדם למקום שצריך להתאמץ לעבוד ה' ולא בקלות מהטלית הישנה
לשמואל: מותר לשיטתו שמקל בין אדם לחבירו שיותר קל ונוח לקחת ציצית מוכנה מטלית ישנה

שבת קב, א

* האם מותר לגרור ספסלים ושולחנות בשבת ואפילו שיעשה חריץ

לרב: אסור לשיטתו שמחמיר באיסורים ואפילו שמפריע לנוחיות
לשמואל: מותר לשיטתו שמקל ומתחשב בנוחיות של האדם שיותר נוח לגרם

שבת נב, א

* האם מותר לפרה לצאת ברצועה שבין קרניה בשבת
לרב: בין אם זה לנוי או לשמור עלי' אסור לשיטתו שמחמיר בדיני שמים ולא מתחשב
בנוחיות של האדם והבהמה
לשמואל: אם זה לנוי אסור אבל לשמירה מותר לשיטתו שמקל לטובת נוחיות האדם
והבהמה

שבת סב, ב

* בסוגיית בנות ירושלים בזמן החורבן כתוב וה' פתהן יערה
לרב: הכוונה שנשפכו כקיתון - שהיו שופעות דם זיבה לשיטתו בין אדם למקום שמדבר על
דם זיבה שזה מראה על ריבוי השקיעה בתאוות עוה"ז נגד ה'
לשמואל: הכוונה שנעשו פתחיהן כיער לשיטתו שבין אדם לחבירו מדבר על שנמאסו
לתשמיש מריבוי השערות

שבת עה, א

* מהו הפירוש אמגושא
לרב: זה גדופי (-אדוק בעבודה זרה) לשיטתו שמפרש את החומרא שבינו לה'
לשמואל: זה מכשף לשיטתו בין אדם לחבירו שמכשף עושה היפך ישונו של עולם ומפריע
לאנושות

עירובין נג, א

* ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף
לרב: הכוונה חדש ממש לשיטתו שמדבר בין אדם למקום אז מודגש הרשעות שלו הרבה
יותר שהרי לא קיבל את הברכה מיעקב כמו פרעה הקודם וממילא אין לו שום זכויות
לשמואל: הכוונה שנתחדשו גזרותיו לשיטתו שמדבר בין אדם לחבירו להדגיש רשעותו
ביחסי אנוש שזה דוקא במלך לא חדש שקיבל כל הטובות מיוסף הצדיק וככה גומל רעה
תחת טובה

עירובין סח, ב

* האם מבטלין רשות יכולים לחזור ולבטל עוד הפעם
לרב: מבטלין וחוזרין ומבטלין לשיטתו שלא מתחשב כ"כ ביחסי אנוש יכול לבטל ולחזור
ולבטל

לשמואל: א"א לבטל ולחזור ולבטל לשיטתו ביחסי אנוש שלא מתאים שנותן רשותו ויחזור
ויקחנה

עירובין נג, א

* כשמוסיפים על העיר
לרב: זה כמו אשה עוברת לשיטתו שהעיקר בין אדם לה' וממילא נחשב התוספת כדבר נפרד
כמו עובר שתקנת חכמים לטובת האנושות זה דבר נוסף על דין דאורייתא ולא כמו עיקר
הדין
לשמואל: זה כמו אבר נוסף לשיטתו ביחסי אנושות שזה העיקר ולכן זה ממש חלק מעיקר
הדין תקנת חכמים שמחשבים את העיר לפי הבית האחרון הגם שהוא בולט החוצה זה עוזר
ומקל לאנשים וגם נותן הרגשה טובה לאדם שגר בקצה העיר שגם הוא חלק מהעיר

* מהו הפירוש מערת המכפלה ?

לרב: שהי' שני בתים זה לפנים מזה הכוונה כפולה - בזוגות לשיטתו בין אדם למקום מפרש
שהכפילות לא רק במבנה גשמי אלא בעניין רוחני יותר
לשמואל: הכוונה כפולה - כפשוטו שהי' בית ועלי' על גביו לשיטתו שמפרש בגשמיות יותר
קרוב לערכנו

עירובין נג, א

* עה"כ ויהי בימי אמרפל מה הכוונה ?
לרב: שנמרוד שמו ולמה נקרא אמרפל שאמר והפיל לאברהם אבינו בתוך האש לשיטתו
שמדבר בין אדם לה' שבשני השמות רואים שהוא נגד ה' ובפרט בשם העצם שלו
לשמואל: שאמרפל שמו ולמה נקרא נמרוד שהמריד את כל העולם נגד ה' לשיטתו שמדבר
בין אדם לחבירו ולכן לא מודגש בשני השמות נגד ה' ורק בשם התואר שלו הוא נגד ה' ולא
בעצם

ראש השנה כא, ב

* ביקש קהלת למצוא דברי חפץ
לרב: הכוונה שביקש להיות כמשה ויצאה ב"ק ואמרה לו שא"א שהרי לא קם נביא עוד
כמשה לשיטתו שביקש להגיע לדרגה גבוהה בינו לה' ולא כ"כ בשביל התועלת לאנשים
מזה
לשמואל: הכוונה שיוכל לדון אנשים בצדק וברוה"ק ללא עדים וללא התראה ויצאה ב"ק
ואמרה שא"א שע"פ שנים יקום דבר לשיטתו שביקש דבר לתועלת האנושות בין אדם
לחבירו

יומא מב, א

* האם שחיטה כשרה בזר

לרב: שחיטת פרה פסולה בזר ושחיטת פר של כה"ג כשרה בזר לשיתו שהעיקר זה בינו לה' ולכן אפילו שפרה אדומה זה קדשי בדק הבית - ששייך לדרגה נמוכה יותר מקדשי מזבח בכ"ז נחשב כקדשי מזבח ולכן פסול בזר (ופר של כה"ג שכשר בזר זהו מטעם אחר)

לשמואל: שחיטת פרה אדומה כשרה בזר ושחיטת פר של כה"ג פסולה לשיתו שבין אדם לחבירו ולכן פרה אדומה שזה קדשי בדק הבית זה כשר בזר משא"כ פרו של כה"ג נחשב כקדשי מזבח ולכן פסול בזר

יומא סז, א

* האם האברים של שעיר המשתלח מותרים בהנאה

לרב: מותרים שכתוב ושלחו במדבר שכמו מדבר הפקר לכל כך האברים של שעיר המשתלח לשיתו שמדבר בין אדם למקום ולכן בפשטות מאחר שכבר קיים מצוותו שוב אין טעם לאיסור

לשמואל: אסורים שכתוב גזירה לשיתו (שבין אדם לחברו) ובתוכן הענין אפילו שכבר קיים מצוותו בכ"ז מכיוון שס"ס זהו השעיר שלקח את כל העבירות ונקרא גזירה אין ליהנות מזה כלל

יומא עה, א

* עה"כ זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חינם

לרב: הכוונה לדגים שאכלו חינם לשיתו שמסתכל על כל דבר בפשטות **לשמואל:** הכוונה לזנות לשיתו שמסתכל על כל דבר מצד תוכן הענין

ביצה מ, א

* המפקיד פירות אצל חברו לעניין תחום שבת שיכולים לילך הפירות 2000 אמה כתחום בעליהם

לרב: זה לפי הרגלים של הנפקד כמה הוא יכול ללכת ולפי"ז ילכו הפירות אותו מרחק לשיתו שהעיקר זה הרוחניות (בינו לה') לכן סובר שבפעולה של ההפקדה נפעל פה גם פעולה רוחנית שנחשב שלו גם לדיני תחום שבת

לשמואל: זה לפי הרגלים של המפקיד לשיתו שמסתכל על הגשמיות (בין אדם לחבירו) ורואה בפעולת ההפקדה רק פעולה פיזית אבל לגבי הדינים זה נשאר בגדר שלו ולכן צריך להסתכל לפי התחום שלו

מגילה יא, א

* עה"כ מהודו ועד כוש

לרב: הכוונה שהודו נמצא בקצה א' עד כוש שנמצא בצד השני לשיתו שמסתכל על כל דבר בפשטות

לשמואל: הכוונה שהודו וכוש קרובים מאד וכשם שמלך על שניהם כך מלך על כל העולם לשיתו שמסתכל מצד התוכן

מגילה יא, א

* עה"כ מתפסח ועד עזה

לרב: הכוונה שתפסח בקצה א' ועזה בקצה השני לשיתו שמסביר כפשטות הכתוב **לשמואל:** הכוונה שתפסח ועזה קרובים מאד וכמו שמלך עליהם כך מלך על כל העולם לשיתו שמסביר לפי התוכן

מגילה יב, א

* מה פירוש אחשוורוש?

לרב: הכוונה אחיו של ראש וכן גילו של ראש שמושה את אחשוורוש לנבוכדנצר לשיתו שמדבר על רשעותו בינו למקום

לשמואל: הכוונה שהושחרו פניהם של ישראל כשולי קדירה בימיו לשיתו שמדבר ביחסי אנוש מסביר את התוצאה שנגרמה לעם ישראל

מגילה יב, א

* עה"פ בחצר גינת ביתן המלך

לרב: הכוונה שחילק את הקהל כ"א למקומו הראוי לחצר לחצר והראוי לגינה לגינה וכו' לשיתו שממין את האנשים לפי כבודם ולא מתחשב בקנאה שבניהם

לשמואל: הכוונה שבתחילה היו בחצר ולא הספיק המקום והלכו לגינה ולא הספיקו עד שהגיעו לחצר לשיתו שהעיקר זה ביחסי אנוש ולא מינם שלא יקנאו א' בשני

תענית י, א

* בחו"ל מבקשים גשם 60 יום אחרי תחילת תקופת הגשם וביום 60 עצמו נחלקו

לרב: מבקשים גשם ביום 60 לשיתו שהי' מארץ ישראל שקשורה לעליונים בינו לה' **לשמואל:** לא מבקשים גשם לשיתו שהי' קשור לבבל שקשורה לתחתונים ושם לא צריך גשם

סוטה יא, ב

* ויאמר מלך מצרים למיילדות העבריות

לרב: זה הי' אשה ובתה יוכבד ומרים לשיתו שבין אדם למקום שהקשר בן אשה לבתה נהי' בעיקר ע"י המקום השותף העיקרי

לשמואל: זה ה' כלה וחמותה לשיטתו שבין אדם לחברו שהקשר ע"י נישואין קשור יותר לבנ"א לחברו

סוטה יא, ב

* ויעש להם בתים

לרב: הכוונה לבתי כהונה ולוי' לשיטתו שבין אדם למקום שבעיקר זה הכהונה והלוי' (וגם שמחשיב רק את המעלות שבבנים משה ואהרן - גילויים)
לשמואל: הכוונה לבתי כהונה ולוי' ומלכות לשיטתו שבין אדם לחברו ולכן מצרף מלכות שזה בעיקר קשור ליחסי אנוש שאין מלך בלי עם (וגם שמחשיב את המעלה שבמרים שנשים קשורות לעצמות)

סוטה יד, א

* כותנות עור

לרב: הכוונה שזה דבר הבא מן העור - צמר לשיטתו שבין אדם למקום שמדבר על גידולו ובריאתו שבאה מן העור בידי שמים (וגם שצמר זה גבורה וזה ענינו)
לשמואל: זה דבר שהעור נהנה ממנו - פשתן לשיטתו שבין אדם לחברו ולכן מדבר לא על עיקר גידולו ובריאתו אלא על ההנאה ממנו (וגם שפשתן זהו חסד וזה ענינו)

סוטה יא, א

* ויבן ערי מסכנות לפרעה

לרב: הכוונה שמסכנות את בעליהן שבגלל שיעבוד זה נסתכנו מצרים ליטבע בים לשיטתו שבין אדם למקום ומדבר על חיים שזה בגלוי בידי ה'
לשמואל: הכוונה שמסכנות את בעליהן שבגלל שיעבוד זה כתוב וינצלו את מצרים שלקחו את כל כספם לשיטתו שבין אדם לחברו שמדגיש את החיסרון הכספי שזה קשור יותר בין אדם לחברו

סוטה יא, א

* ויבן . . את פיתום ואת רעמסס

לרב: שפיתום שמה ולמה נקרא רעמסס שראשון ראשון מתרוסס ונפל לשיטתו שבין אדם למקום שמתרוסס ונופל מרמז שנופל מצד הקב"ה מלמעלה
לשמואל: שרעמסס שמה ולמה נקרא שמה פיתום שראשון ראשון פי תהום בולעו שמדבר מצד מלמטה לשיטתו בין אדם לחברו ולכן מדבר על זה שנבלע מלמטה

סוטה לו, ב

* ויבא הביתה לעשות מלאכתו

לרב: הכוונה לעשות מלאכתו ממש לשיטתו שמפרש כפשוטו וגם בין אדם למקום מתאים יותר שלא התכוון לעבירה
לשמואל: הכוונה שלעשות צרכיו נכנס לשיטתו שמפרש מצד התוכן של הכתוב ואין איש מאנשי הבית וגו' וגם מצד בין אדם לחברו שלא יפגע ביחסים שבינה לבין בעלה שהרי ה' באופן סודי

סוטה מב, ב

* הרפה וכתוב ערפה

לרב: שהרפה שמה ולמה נקראת ערפה שהכל עורפין אותה מאחרי' שהפקירה עצמה כבהמה ופנים כנגד עורף, ע"פ רשי, לשיטתו שבין אדם למקום שזה חיסרון בכבוד המין האנושי שנבחר ע"י המקום
לשמואל: שערפה שמה ולמה נקראת הרפה שהכל דשין אותה כהריפות (שכתשו אותה כחיטין כתושות- רשי) לשיטתו שבין אדם לחברו שזה ה' מוגזם שכתשו אותה באכזריות

סוטה מב, ב

* כתוב שובך ובמ"א כתוב שופך

לרב: שופך שמו ולמה נקרא שובך שעשוי כשובך לשיטתו שבין אדם למקום מדבר איך הוא עשוי בידי שמים
לשמואל: שובך שמו ולמה נקרא שופך שכל הרואה אותו נשפך לפניו לשיטתו שבין אדם לחבירו מדבר על היחס של אנשים כלפיו

סוטה מז, א

* ותצאנה שתים דובים מן היער ותבקענה מהם ארבעים ושני ילדים (בסיפור עם אלישע שצחקו עליו הילדים ואמרו עלה קרח עלה קרח)
לרב: זה ה' נס א' שהי' שם יער ורק דובים לא היו לשיטתו שמפרש כפשוטו
לשמואל: זה ה' נס בתוך נס שלא ה' לא דובים ולא יער לשיטתו שמסתכל מצד התוכן שהדובים לא יפחדו (או כפי' המהרש"א שהילדים לא יפחדו מהדובים) שקרוב יותר לטבע מצד א' וגם שמקפיד יותר ביחסי אנוש על הבושה שביישו את אלישע הנביא ובשביל זה ה' צריך להיות נס בתוך נס

ערכין כד, ב

* המקדש את שדהו בשנת היובל עצמה

לרב: קדושה ונותן 50 כסף לשיטתו שבין אדם למקום שמחפש שיהיו יותר דברים קדושים
לשמואל: אינה קדושה כל עיקר לשיטתו שבין אדם לחבירו שאינו מחפש שיהיו דברים קדושים

נדה סד, א

* ראתה יום 15 לחודש זה ואח"כ 16 לחודש זה ואח"כ 17 לחודש הבא
לרב: קבעה לה וסת לדילוג לשיטתו שמספיק פעם א' ולא מתחשב כ"כ בגדרי התחתונים
לשמואל: עד שתשלש בדילוג לשיטתו שצריך יותר בגדרי התחתונים.

אביי - גבורה. קשור לפשט. אתכפיא.

רבא - קשור לחסד. מסתכל לפי התוכן. קשור

לאתהפכא⁸².

ברכות ו, ב

* מה השכר של ירחי כלה

לאביי: השכר זה עקב הדוחק שמריבוי האנשים לשיטתו גם בלימוד באופן של דוחק ללא טעמים וסברות
לרבא: השכר זה עקב הסברות העמוקות שלמדו בזמנים אלו שמסתכל על התורה באופן של תענוג וסברות

ברכות כ, ב

* האם נשים חיבות בקידוש היום מהתורה או מדרבנן

לאביי: זה חיוב מדרבנן לשיטתו שמסתכל מפשט הכתובים ולא מצאנו חיוב לאשה בקידוש
לרבא: זה חיוב מדאורייתא לשיטתו שמסתכל מצד התוכן והסברה שמכיוון שחיבות בשמירת שבת חייבות גם בקידוש

ברכות כה, ב

* במקרה שהעקב רואה את הערווה

לאביי: אסור להתפלל שנא' ולא יראה בך ערות דבר שכל אבר שאין דרכו לראות את הערווה אסור לשיטתו שלומד בצורה פשטנית אז כמו שלבו רואה את הערווה אסור כך גם שעקבו רואה הערווה אסור
לרבא: מותר מכיוון שלא ניתנה תורה למלאכי השרת וא"א להישמר מזה לשיטתו שמסתכל על תוכן הענין כיון שאין בזה הרהור כמו שליבו רואה את הערווה לכן מותר.

* האם תפילת ערבית רשות או חובה

⁸² מאמרים מלוקט ח"ה ד"ה מרגלא בפומי דרבא

לאביי: זה חובה לשיטתו שבפשטות כמו שחרית ומנחה

לרבא: זה רשות לשיטתו שמסתכל מצד התוכן והרי ערבית זה כנגד האברים שמקטירים כל הלילה שזה רשות וכן התפילה

ברכות כט, א

* האם יוחנן כה"ג שנעשה צדוקי הי' בתחילתו רשע

לאביי: כן ולכן חזר לסורו שהי' פעם רשע אבל צדיק מתחילתו לא שייך שיחזור מצדקתו שכן קיבל במסורת לשיטתו שבפשטות לא משתנים סתם ורק מי שהי' רשע קודם **לרבא:** לא לשיטתו מצד התוכן שגם צדיק מעיקרו יכול להשתנות שלא מסתכל מצד המסורת אלא מצד הנסיונות ושמא יחזור מצדקתו

ברכות מז, ב

* מדוע מותר לזמן על הכותי

לאביי: מכיוון שזה כותי ת"ח לשיטתו שמסתכל בפשטות הענין

לרבא: שמדובר פה בכותי ע"ה אבל לפי הדעה שע"ה הכוונה שאינו מעשר ובכותי שאנו יודעים שכן מעשר אז מותר לזמן עליו לשיטתו שמסתכל מצד התוכן

ברכות מח, א

* רבה שאל את אביי ורבא למי מברכין ברהמ"ז

לאביי: יצא החוצה והצביע על השמים לשיטתו שמרמז על מקיף הרחוק לשיטתו ע"ד הלכות ללא טעמים שרומז על דרגה גבוהה **לרבא:** הצביע על התקרה בתוך הבית שרומז על מקיף הקרוב שזה שיטתו ללמוד ההלכות בטעמיהן שיהי' קרוב לשכל האדם

ברכות נג, ב

* בקשר לברכת בורא מאורי האש האם צריך להיות קרוב ליד האש או לא

לאביי: אינו צריך שהי' מברך על האש של מקום רחוק לשיטתו שאין צריך ליהנות כ"כ **לרבא:** צריך להיות קרוב ליד האש לשיטתו שמצד מקיף הקרוב שצריך שיהנה וירגיש את האור

ברכות נט, א

* האם מברך על ברקים ברוך שכחו מלא עולם או רק עושה מעשה בראשית

לאביי: מברך רק עושה מעשה בראשית לשיטתו שבפשטות הכל נכלל בברכה זו **לרבא:** מברך גם שכוחו מלא עולם לשיטתו שמסתכל בתוכן ולכן בברקים יש דבר נוסף שמראה בגלוי יותר את כוחו של ה'

ברכות סא, ב

צ"ע אם יש מחלוקת

שבת ז, ב

* חורי רה"ר

לאביי: דינם כרה"ר לשיטתו שמסתכל בפשטות מכיוון שהם חורים של רה"ר דינם כרה"ר **לרבא:** דינם כרה"י לשיטתו שמסתכל מצד התוכן והטעם והרי חורים אלו אינם גלויים ובשימוש לרבים כמו רה"ר לכן דינם כרה"י

שבת ת, א

* הזורק כוורת לרה"ר שגבהה עשרה ורחבה פחות מ-4

לאביי: חייב לשיטתו שמסתכל בפשטות שנקרא שהוציא חפץ לרה"ר

לרבא: פטור לשיטתו שמסתכל מצד התוכן וא"א שלא יהי' חלק מסוים למעלה מעשרה שזה כבר במקום פטור

שבת יא, ב

* האם אדם יכול לעמוד ברה"י או ברה"ר ולשתות מכרמלית

לאביי: אסור לשיטתו בפשטות שהרי כרמלית זהו רשות אחרת כמו רה"ר או רה"י **לרבא:** מותר לשיטתו מצד התוכן שכן כל איסור הכרמלית זהו גזירה ואין גזירין גזירה לגזירה שמסתכל בשורש האיסור של הכרמלית

שבת טז, ב

* בכלי שנשבר שחזר לטומאתו הישנה בשאר הטומאות מדוע?

לאביי: גזירה שמא לא ישברנו לגמרי ואז לא יצאה ממנו הטומאה לשיטתו שבפשטות החשש הוא בעצם הטומאה **לרבא:** גזירה שמא יאמרו שמספיק טבילה באותו יום ולא צריך לחכות עד הלילה לשיטתו שחושש בקשר לטהרה בתוכן הענין

שבת כה, א

* בנוגע לצואה עוברת האם מותר לקרוא ק"ש כנגדה

לאביי: מותר שכמו לגבי טומאה שכשהיא עוברת אז אינה מטמאה כך לגבי ריח רע לשיטתו שמשוה אותם ללא כל סברה

לרבא: אסור ואין זה דומה לטומאה ששם נוגע עניין הקביעות כמו כל עניין הטומאה שזה לא לכלוך גשמי אלא דבר רוחני ולכן נוגע מי הקבוע אבל לגבי צואה בתפילה שזה ריח רע אז אפילו שאינו קבוע אבל זה מסריח לכן אסור

שבת כה, ב

* מדוע אין מדליקין בעטרן (-פסולת של זפת)

לאביי: זה רק מצד כבוד השבת לשיטתו שאין מחפש עונג במצוות
לרבא: שמא יצא מהבית בגלל שריחו רע לשיטתו שצריך לסעוד במקום הנר שזה מוסיף עונג

שבת לב, א

* מהו ביטוי העולם ע"ז שבשעת סכנה מענישים על דברים קטנים ג"כ

לאביי: הביטוי שתרבה פשעים השפחה וכולן תלקה בחבטה א' לשיטתו שזה רק גבורה ושלילי

לרבא: הביטוי שאם נפל השור חדר את הסכין לשוחטו

* מדוע מותר לטלטל מחתה עם האפר שלה ואין חוששין למוקצה

לאביי: זה כמו גרף של רעי שמסתכל בפשטות שזה כמו גרף של רעי

לרבא: מכיוון שמותר לטלטל דבר איסור עם דבר מותר יחד לשיטתו שמסתכל מצד תוכן הענין למה הוא צריך את זה ומצד זה מותר לטלטל האיסור עם ההיתר ולכן אינו משהו את זה לגרף של רעי

שבת מט, א

* תפילין צריכים גוף נקי מה הכוונה

לאביי: שלא יפיח בהן (-יוציא רוח מלמטה) שמדבר בפשטות על הבעי' של ריח רע

לרבא: הכוונה שלא ישן בהם שמדבר מצד תוכן הענין ששינה מביאה לדברים כאלו

שבת נד, א

* מדוע מוסרה אינו נחשב למשאוי לגבי פרה אדומה ולגבי שבת כן נחשב משאוי

לאביי: מדובר שמוליך את הפרה מעיר לעיר שאז צריך שמירה מיוחדת לשיטתו בפשטות שאין רואה תוכן מיוחד בפרה אדומה ורק בגלל שמוליכה מעיר לעיר

לרבא: מדובר בפרה אדומה שדמיה יקרים ולכן צריכה שמירה מיוחדת במוסרה ואינו נחשב למשאוי לשיטתו שמסתכל בתוכן ורואה בפרה אדומה שיקרה מאד בגלל תוכנה המיוחד ולא בגלל שמוליכה מעיר לעיר

שבת נח, ב

* מדוע הפעמון שנטל מהענבל שלו עדיין נשאר בטומאתו ולא נחשב לשבר כלי
לאביי: הואיל וכל הדיוט יכול להחזירו שמסתכל בפשטות על החיסרון ואומר שמיד אפשר למלאותו ולהחזירו

לרבא: הואיל וראוי להקישו ע"ג חרש לשיטתו שמסתכל מצד תוכן הענין שענינו להשמיע קול שמחה ולכן מכיוון שיכול להשתמש ולהשמיע קול ולכן משמש את אותו השימוש להשמיע קול ע"י שמקישו על חרש

שבת סו, א

* רגל מלאכותית שיש בתוכה בית קיבול

לאביי: מטמא טומאת מת ואין טמא מדרס לשיטתו שבפשטות בפועל הרי אין דורס על זה
לרבא: מטמא טומאת מת וגם טומאת מדרס לשיטתו שמסתכל בתוכן שהרי נמצא במקום דריסה וממילא יש לו קשר למדרס

שבת עב, ב

* נתכוון לחתוך את התלוש וחתך את המחובר

לאביי: חייב לשיטתו בפשטות שהרי התכוון לחתוך ולא משנה מה

לרבא: פטור לשיטתו שמסתכל בתוכן והרי התכוון לחתיכת היתר

שבת עג, א

* נתכוון לזרוק 2 אמות וזרק 4 אמות

לאביי: חייב לשיטתו שבפשטות הרי התכוון לזריקה ולא משנה איזה סוג זריקה

לרבא: פטור שמסתכל בתוכן וטעם הענין והוא התכוון לזריקת היתר

שבת עג, ב

* אם אסף מלח מהמשרפות ועשה ערימת מלח האם חייב משום מעמר

לאביי: פטור שאין עימור אלא בגידולי קרקע לשיטתו שבפשטות מעמר שייך רק בגידולי קרקע

לרבא: חייב לשיטתו שמסתכל בתוכן הענין של מעמר = שאוסף דברים מפוזרים וכן במלח שאוספו חייב

שבת עד, א

* מדוע אינו מחשיב כותב ב-39 מלאכות

לאביי: מכיוון שעני אוכל פיתו בלא כתישה לשיטתו שמסתכל מצד הגשמיות בפשטות שאפשר להסתדר בלי זה

לרבא: מכיוון שלומדים שדווקא 39 מלאכות אינו יכול להוסיף עוד א' שיהי' 40 לשיטתו שמסתכל מצד שורש ותוכן הענין של הלימוד של המלאכות ולא סתם בגלל דבר טכני

שבת עד, ב

* מאיפה לומדים מלאכת קושר ומתיר במשכן
לאביי: שאורגי יריעות היו קושרים אם נחתך לשיטתו בפשטות שמדבר ממלאכת המשכן עצמה וגם בתקלה טכנית
לרבא: שכן צדי חלזון קושרין ומתירין לשיטתו שקשור לתוכן של המשכן ולא בפשטות ושם יש גם מלאכת ההתרה ולכתחילה ולא בגלל איזו תקלה

שבת עת, א

* מדוע במים החמירו בשיעור ההוצאה לרה"ר כשיעור רפואתו ולא כשיעור שתייתו
לאביי: מדובר בגליל ששם היו עניים והשתמשו רק במים לרפואה ולא ביין וחלב ולכן המים לרפואה היו מצוי ולכן הולכים אחרי שיעור לרפואה לשיטתו בפשטות שבגלל סיבה טכנית נקבעת ההלכה
לרבא: מכיוון שבכל המקומות מים עדיף לרפואה שאינם דביקים ומרפאים בלי להשאיר סימנים ולכן זה מצוי מאד שישתמשו בזה לרפואה ולכן חייב בהוצאה כשיעור הרגיל לרפואה לשיטתו שמסתכל מצד תוכן הענין ולא רק מצד המציאות של חוסר כסף

* מדוע מצניעים את שובר המכס שלכן חייב אם הוציאו
לאביי: מכיוון שיש אנשים שרצים אחרי העוברים להעליל עליהם שלא שילמו המכס ומראים להם את השובר לשיטתו גבורה שקשור עם אנשים שמעלילים
לרבא: שיש מוכס גדול ויש מוכס קטן ומראים השובר למוכס הקטן לשיטתו חסד שזה רק להראות למוכסים הבאים ולא בגלל שמעלילים עליהם

שבת צב, א

* האם הכלי מחבר את מה שכתוכו להיות הכל דבר א' - אגד כלי שמי' אגד
לאביי: אגד כלי לא שמי' אגד לשיטתו שבפשטות לא שייך להגיד שכל מה שיש בכלי שייך וגם מצד גבורה שכל א' לעצמו
לרבא: אגד כלי שמי' אגד לשיטתו בתוכן שאם נמצאים ביחד כנראה שיש להם איזו שייכות וגם מצד החסד שזה מאחדם

שבת קיא, א

* החושש בשיניו לא יגמע את החומץ - לא ישתה את החומץ משום חשש שמא ישחוק סממנים לרפואה באיזה מקרה מדובר

לאביי: גומע ופולט ולכן אסור אבל אם בולע מותר לשיטתו שמסתכל בפשטות ההבדל שלפלוט אסור
לרבא: אפילו אם בולע אבל זה לאחרי האוכל אסור שאין זה רגילות לשתות לשיטתו שמסתכל בתוכן הענין ואפילו שבולע צריך לדעת באיזו שלב הוא אוהז (- לפני או אחרי האוכל)

שבת קכב, א

* באיזה מקרה מותר לגוי לעשות מלאכה ליהודי אפילו שמכירו ?
לאביי: אם זה שלא בפני היהודי לשיטתו בפשטות לפי המציאות אם זה בפניו או לא
לרבא: אפילו בפני היהודי אם עושה דברים כאלו שאין הבדל בין א' למאה ע"ד נר לא' נר למאה לשיטתו שמסתכל על תוכן הדבר ולא על המציאות

שבת קכט, א

* עד מתי פתיחת הקבר
לאביי: 3 ימים לשיטתו שבפשטות אחרי 3 ימים כבר נסגר המקום
לרבא: 7 ימים לשיטתו שמצד התוכן שממשיך הסכנה שבדבר עד 7 ימים

שבת קלג, א

* מאין לומדים שמילה שלא בזמנה אינה דוחה שבת ולא את יו"ט
לאביי: מהכתוב עולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת וכן אין עושין ברי"מ שצריך להיות בחול שיהי' בשבת לשיטתו בפשטות הלימוד משבת שעניינה מלמעלה למטה
לרבא: מהכתוב הוא לבדו יעשה לכם הוא ולא מילה שלא בזמנה לשיטתו שקשור לשכל והשגת הנבראים שקשור ליו"ט שבא ע"י עבודה ויגיעה של הנבראים

שבת קמב, ב

* לגבי טלטול מוקצה בשבת עם דבר היתר באיזו אופן מותר
לאביי: מניח תרוד על העומרים לשיטתו שאופן לימודו באופן של עומרים ללא טעמים
לרבא: מניח סכין על ה בשר לשיטתו באופן לימודו שלומד באופן של בשר עם כל הטעמים

עירובין ח, ב

* מבוי העשוי כנדל מבוי גדול שפתוחים לתוכו הרבה מבואות קטנים
לאביי: עושה צורת הפתח לגדול ולקטנים עושה לחי או קורה לשיטתו שבפשטות הקטנים בטלים לגדול ויוצאים י"ח בתיקון שלו
לרבא: שעושה צורת הפתח לקטנים ולחי או קורה לקטנים מצד השני לשיטתו מסתכל בתוכן ורואה שכל מבוי נחשב כמבוי לעצמו אפילו קטן

עירובין טו, א

* לחי העומד מאאליו

לאביי: נקרא לחי מכיוון שבפועל ובפשטות ראו אותו וסמכו עליו

לרבא: אינו נקרא לחי לשיטתו שמסתכל לפי התוכן וגם פה מכיוון שלא כיוונו חסר העיקר

עירובין יט, א

* באיזה פירות הי' השבח מיוחד

לאביי: בפרות של עבר נהר פרת בדרומו בהם הי' משתבח

לרבא: משתבח בפרות של הרפניא

עירובין כה, ב

* במחלוקת בין ת"ק לר"י לגבי פרות שאינם ראויים לאכילה

לאביי: חולקים אם שלקו וטגנו את הפרות שאז נהיו ראויים שלת"ק נחשב כפרי משא"כ

לר"י לשיטתו שחולקים בפשטות האם זה כאוכל לגבי טומאת אוכלין

לרבא: חולקים על הברכה של פרות אלו שלת"ק מברך בורא פרי האדמה משא"כ לר"י

מברך שהכל

לשיטתו שחולקים בתוכן ומהות הדבר האם נחשב פרי האדמה

עירובין נג, א

* מהו הערך של ליבנו לגבי ליבן של ראשונים

לאביי: לבן פתוח כפתחו של אולם וליבנו כמו יתד שתוחבו בכותל לגמרא לשיטתו שלומד

באופן שהעיקר הוא גמרא = מסורת = עצמות

לרבא: לבן פתוח כפתחו של אולם ולבנו כמו אצבע שתוחבו בשעווה לסברה לשיטתו

שלומד באופן שהעיקר הוא הסברה = בשר שמן

עירובין סה, א

* מה הי' יכול להפריע להם ללמוד?

לאביי: שאם אמרה לו אמו שיגיש לה איזה משהו קל כבר הי' מפריע לו ללמוד לשיטתו

שהלימוד באופן של הלכות ללא סברות ורק כיבוד אם יכול להפריע

לרבא: אם הי' עוקצת אותו כינה לא הי' יכול ללמוד לשיטתו שהעיקר זה הסברה שברגע

שנעקץ בכינה קשה לסבור סברות

עירובין פח, ב

* מדוע בימות הגשמים מותר לשפוך מים ואינו נמנע ?

לאביי: מכיוון שאין לחשוש מכיוון שהחצר מטונפת ואין מראית עין שסתם צינורות

מקלחים מים

לשיטתו שמסתכל רק על החשש מבחוץ בפשטות בלי לחשוב על רצונו של האדם
לרבא: מכיוון שאדם רוצה שיבלעו המים במקומן לשיטתו שיתחשב מהו רצונו של האדם
והסברה בזה

עירובין צט, א

* האם מותר לאדם לעמוד בכרמלית ולשתות ברה"י או ברה"ר

לאביי: אסור שמשוה דין כרמלית לרה"י לשיטתו שמשוה בגזירות בלי טעם וסברה כ"כ

לרבא: מותר מכיוון שאפילו אם הי' ברה"י זה רק גזירה ואין גזירין גזירה לגזירה לשיטתו

שמסתכל על הסברה ואין סברה לעשות גזירה לגזירה

עירובין קא, א

* באיזה אופן מותר לנעול דלת בחצר במ"א כתוב שדלת של החצר אין נועלין אלא אם

היתה גבוהה מן הארץ ובמ"א כתוב שמותר

לאביי: מ"ש שמותר זה מכיוון שיש להם ציר לשיטתו שבפשטות צריך שיהי' להם עכשיו

ציר

לרבא: מ"ש שמותר זה מכיוון שהי' להם ציר לשיטתו לפי הסברה שאם הי' להם ציר זהו

כבר היכר

פסחים ה, ב

* צ"ע אם יש מחלוקת

פסחים יא, א

* מדוע בחמץ חוששים שאסור לבדוק בפסח ובאיסור חדש אין חוששים שמותר להתעסק

עם התבואה ואין חוששים שמא יאכל מזה

לאביי: מכיוון שחדש בדילים ממנו וחמץ לא בדילים ממנו שבחמץ משתמשים כל הזמן

משא"כ בחדש לא השתמשו עוד בשנה זו לשיטתו שמדבר בפשטות ששונים במציאות

לרבא: מכיוון שלא קוטפים את החדש אלא בשינוי אז זה מזכיר לשיטתו שמסביר מדוע זה

שונה

פסחים כ, ב

* האם חוששים להפסד מועט

לאביי: לא לשיטתו שבפשטות אין חשש רק להפסד מרובה

לרבא: כן לשיטתו שבתוכן אז לפעמים ההפסד המועט = כגון עצים חשוב ביותר

פסחים כה, א

* איך מבטאים העולם את זה שבנ"א חופר את הבור לעצמו ונופל בו

לאביי: שנגר עושה סיד לשים בו רגלי אסירים (שלא יוכלו לברוח) ובסוף שמים אותו כשנמצא גנב לשיטתו שבפשטות ולכן מדבר על נזק ישיר
לרבא: שעושה חיצים ובסוף מת ע"י החיצים שהוא בעצמו עשה לשיטתו שמצד התוכן ולכן מדבר על נזק מחיצים שזה לא ממש ישיר ורק כשמתבוננים רואים שהנזק בא ממנו

פסחים לג, ב

* האם חוששים לתקלה בפת ובשמן של תרומה שנטמאו
לאביי: לא חוששים לתקלה לשיטתו שבפשטות אין חשש וגם חוששין לנזק
לרבא: כן חוששים לתקלה לשיטתו שמצד התוכן יש חשש גם באופן רחוק ולא חוששין לנזק וכדי למנוע החשש צריך לפעולה מיוחדת שהפת זורק בין העצים ושמן שם בכלי מאוס

פסחים מ, א

* האם מי פירות מחמיצין
לאביי: מחמיצין לשיטתו לימוד ללא סברות וללא טעם גם שולל טעם של מי פירות =חמץ בדקות
לרבא: אין מחמיצין לשיטתו לימוד עם טעם ולכן אינו שולל טעם של מי פירות

פסחים מט, א

* ת"ח שאוכל ומרבה סעודתו בכל מקום מה הנזק שגורם לבנו
לאביי: קוראים לבנו בן של מחמם תנורים לשיטתו בפשטות שמבזים אותו רק על עצם האכילה
לרבא: קוראים לבנו בן הליצן שמשחק בחנויות בשביל שיתנו לו כסף לשיטתו שבתוכן זה יותר מתוחכם שלא רק שאוכל הרבה אלא גם רוצה עוד להוציא כסף מאנשים

פסחים נא, ב

* בקשר למ"ש ואל ישנה אדם מפני המחלוקת האם בנ"א שלא עובד בערב פסח בזמן שכולם עובדים האם זה נחשב שינוי ממנהג המקום
לאביי: שייך בזה שינוי מכיוון שבפעול הוא שונה שמסתכל על המציאות בפשטות ובפעול הוא שונה מכולם
לרבא: אין שייך בזה שינוי לשיטתו שמסתכל על התוכן והרי אפשר להסביר שזה שהוא לא עובד בגלל שהוא א' מהבטלנים

פסחים נה, ב

* במ"א כתוב שזבל שבחצר מסלקין אותו לצדין ובמ"א כתוב שמוותר לקחת אותו לאשפה

לאביי: התירוץ שבמ"א מדובר בערב פסח שאיסורו קל יותר ולכן מותר להוציאו לאשפה ובמ"א מדובר בחוה"מ לשיטתו שמסתכל בפשטות ומבדיל בין זה לזה בצורה פשוטה
לרבא: התירוץ שאם נעשתה החצר כמו רפת אז מותר להוציא לאשפה ואם לא אסור לשיטתו שמסתכל בתוכן הענין ומבדיל לפי תוכן הענין שכתוב במ"א רפת וחצר ביחד

פסחים נח, ב

* עיין בדעת ר"י ור"ע.

פסחים סד, ב

* לגבי האנשים שנכנסו לעזרה בערב פסח לשחוט הפסח האם היו נועלים את הדלתות או שהיו סומכים על הנס שינעלו מעליהן
לאביי: סומכין על הנס לשיטתו לימוד והנהגה למעלה מטו"ד סומכין על הנס
לרבא: אין סומכין על הנס לשיטתו לימוד והנהגה בטעם ודעת ונועלים לבד

* מהו הפירוש ורעו כבשים כדברם, שהכוונה כמדובר בם.
לאביי: יירשו את כל הנכסים של הרשעים בכספים, לשיטתו שמדבר בפשטות על העושר שיהי' להם מהנכסים של הרשעים.
לרבא: הכוונה שעתידים צדיקים שיחיו את המתים לשיטתו מצד התוכן שלומד ממקום אחר ירעו בשן בגלעד כימי עולם. בשן זה אלישע שהחי' מתים וגלעד – אליהו הגלעדי, ששניהם החיו מתים.

פסחים פד, ב

* מדוע אסור לשרוף עצם של קרבן פסח
לאביי: גזירה משום שמא יפקע וישבר העצם לשיטתו שבפשטות יכול להיות שבירת העצם ומצד ההפסד בקדשים אין זה סיבה מספקת לאיסור אין הבדל שהרי ודאי יפסל לבד ואין הבדל במציאות
לרבא: מחשש שגורם הפסד בקדשים לשיטתו שיש הבדל בתוכן אם נפסל לבד או שהוא גורם הפסד

פסחים צד, ב

* האם יש פטור של דרך רחוקה לטמא
לאביי: אין לשיטתו שמסתכל בפשטות והרי אינו יכול להקריב אפילו אם הי' נמצא קרוב
לרבא: זה מחלוקת ויש דעה שאומרת שגם לטמא יש פטור של דרך רחוקה לשיטתו מצד התוכן ויש פה גם פטור של דרך רחוקה

ראש השנה טז, א

* בקשר לדין ומשפט של האדם

לאביי: כשרואה שמצליח בחלק הראשון בודאי יצליח בחלק השני לשיטתו בפשטות שהכל א'

לרבא: כשרואה שמצליח בחלק הראשון שינצל את ההזדמנות לעשות הכל בחלק הראשון לשיטתו מצד התוכן שפועל בצורה מתוחכמת נגד המזל

ראש השנה יח, א

* מה תוכן ההבדל בין אביי לרבא:

לאביי: עסק בתורה ובגמ"ח לשיטתו קשור למקיף הרחוק שיכול לכלול 2 הפכים בב"א
לרבא: עסק בתורה לבד לשיטתו שקשור למקיף הקרוב וקשור יותר לטעם ולכן התעסק בעיקר בתורה

ראש השנה כ, א

* באיזו מקרה מאיימין על העדים לקדש החודש אע"פ שלא ראו שיגידו שראו
לאביי: כאשר מדובר בחגים כגון בפסח ותשרי אז מותר אבל לא בשאר חודשים שאסור לשנות לשיטתו שלמעלה מטעם ולכן אפילו שמצד הטעם נראה שונה א"א לשנות
לרבא: שתמיד מותר לשנות (ומ"ש אסור לשנות זה לפי אחרים) לשיטתו שמצד הטעם ומשנים לפי הטעם

ראש השנה כ, ב

* מה ההבדל בין אם לומדים קידוש החודש שצריך שיהי' יום ולילה מלבנה חדשה ממצות או שלומדים זה מיוהכ"פ

לאביי: אין הבדל בתוכן ורק משמעות דורשים ביניהם לשיטתו שמצד הפשט שאין הבדל ביניהם שלומדים לפועל אותו דבר והמחלוקת היא רק מאיפה לומדים שזה גם חשוב לדעת לשיטתו

לרבא: יש הבדל שאם לומדים מיוהכ"פ אז היום הולך אחרי תחילת הלילה שצריך שיהי' ירח חדש מתחילת הלילה הקודם ואם לומדים זה ממצות אז לא צריך שהיום ילך אחרי תחילת הלילה שהרי לתחילת הלילה אין שום קשר למצוות ומספיק שמחצות הלילה יהי' ירח חדש לשיטתו שקשור לתוכן ולכן חייב להיות שיש נפק"מ ביניהם ולא סתם חולקים במשמעות דורשים שלזה אין כ"כ משמעות לשיטתו

יומא יג, ב

* האם כה"ג מותר לו לעבוד אונן

צ"ע אם יש מחלוקת

יומא מא, ב

* במ"א כתוב שעץ ארו ואזוב בשלהבת האש אינו צריך שתהי' כבידה ותיפול לתוך עומק האש ובמ"א כתוב שכן צריך שיהי' כבד ויפול לתוך האש

לאביי: התירוץ הוא שתלוי במציאות אם זה אש גדולה צריך שיפול לתוך עומק האש גדד ובאש קטנה אז א"צ שיפול לתוך האש לשיטתו שבפשטות במציאות מחלק ביניהם
לרבא: זה מחלוקת תנאים לשיטתו שמצד התוכן מחלק ביניהם שחולקים בסברה

יומא מו, ב

* המכבה אש שהוריד מעל גבי המזבח

לאביי: חייב מכיוון שזה סוכ"ס אש המזבח לשיטתו שמסתכל בפשטות מאין בא אש זה
לרבא: פטור מכיוון שאינו נמצא ע"ג המזבח לשיטתו שמסתכל בתוכן שנותק מהמזבח

יומא עב, ב

* כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו מהו

לאביי: נקרא נתעב לשיטתו שבפשטות זה בעי' צדדית ולא חסר בעצם חוכמתו
לרבא: אינו ת"ח לשיטתו שמסתכל בתוכן ולכן זה פוסלו מעצם ענינו וכמו שאומר תכלית חכמה תשובה ומע"ט שזה ענינה של החכמה עצמה\

יומא עת, ב

* באיזו סוג מנעל נחשב לעינוי והיפך הרגילות ביוהכ"פ

לאביי: במנעל של כפות תמרים לשיטתו שלומד הלכות ללא טעם והעינוי הוא בדבר שקשור עם טעם
לרבא: במנעל של עשבים לשיטתו שלומד עם טעם והשוני והעינוי זה בדבר שבלי טעם

* לגבי מנעל ביוהכ"פ

לאביי: אם יש תענוג אפילו שאינו מנעל אסור לשיטתו שקשור ללימוד ללא טעם ותענוג
לרבא: התורה לא אסרה תענוג ואסור רק מנעל לשיטתו שלומד בצורה של תענוג

יומא עת, ב

* צ"ע אם יש מחלוקת

יומא פ, ב

* לגבי שיעור איסור אכילה ביוהכ"פ

לאביי: זה כמו שחכמים אמרו ללא טעם למשל שאין הבדל בין כזית בשר לכזית ירקות ואפילו שבשר יותר משביע לשיטתו לימוד ללא טעם בקב"ע
לרבא: יש הבדל ורק בדברים שמדרבנן מקילים לשיטתו לימוד עם טעם וסברה

סוכה ד, ב

* אם הוציין - ענפים, של הסכך יורדים לתוך עשרה טפחים
לאביי: קצת שחמתה מרובה מצילתה כשר. לשיטתו שמסתכל על השיעור ההלכתי ולא על הסברה
לרבא: אפילו קצת זה נקרא דירה סרוחה ופסול לשיטתו ביחסי אנוש שזה ודאי מפריע לו

סוכה ד, ב

* היתה סוכה גבוהה יותר מ-כ' אמה ובנה בה עמוד-רמפה, כשיעור מידותיה של סוכה ורק בלי דפנות
לאביי: זה כשר שאומרים גוד אסיק וכאילו יש מחיצות לשיטתו שמסתכל מצד גזה"כ שהתורה אומרת שזה מחיצות
לרבא: זה פסול לשיטתו ע"פ טעם שצריך מחיצות הניכרות ולא מחיצות מגזה"כ

סוכה יג, א

* מדוע מרורים של האגם כשירים ולכאורה הרי יש להם שם לווי
לאביי: מכיוון שלא הי' להם שם לווי קודם מ"ת לשיטתו שמסתכל בפשטות רק על זה שלפני מ"ת לא הי' להם שם זה כמו גזה"כ
לרבא: מכיוון שזה לא השם שלהם ורק בגלל שנמצאים באגם קוראים להם מרורי אגם לשיטתו שמסתכל בתוכן הענין מאיפה מגיע שם זה

סוכה יח, א

* סיכך ע"ג אכסדרא שיש לה זוויות
לאביי: כשירה. שאומרים גוד אסיק לשיטתו שמספיק מחיצות מצד ההלכה אפילו שבטו"ד אין רואה אותן
לרבא: פסולה לשיטתו שקשור לטו"ד ולכן צריך מחיצות שרואה אותם

סוכה יט, א

* סיכך ע"ג אכסדרא שיש לה פצימין
לאביי: כשירה מכיוון שאומרים לבוד לשיטתו שאפשר מחיצות רוחניות
לרבא: פסולה מכיוון שלא אומרים לבוד לשיטתו שצריך מחיצות ע"פ טעם

סוכה כא, א

* מדוע לרבי יהודה לא היו מביאין דלתות מעל השורים שהובילו את הילדים למלאות מים בטהרה בשביל מי חטאת האם זה רק שלא הוצרכו או שיש פה חשש שיפסל
לאביי: בגלל שלא הוצרכו לשיטתו שבפשטות לא הוצרכו

לרבא: בגלל שיש חשש שהתינוק יראה דלת גדולה יחשוב שיש לו הרבה מקום ויוציא ראשו החוצה ויטמא

סוכה כו, א

* מדוע שומרי גינות ופרדסים פטורים מן הסוכה
לאביי: מכיוון שתשבו כעין תדורו שצריך להביא את כל כליו לשם וזה טורח גדול לשיטתו שבפשטות ומצד התורה
לרבא: מכיוון שפרצה קוראת לגנב = שאם השומר יעשה סוכה וישב שם יבואו הגנבים מהצד השני לשיטתו מצד התוכן ולא גזה"כ אלא סיבה מצד השכל הפשוט

סוכה לב, ב

* מדוע א"א לפרש שהדס פירושו ההרדוף
לאביי: מכיוון שכתוב דרכיה דרכי נועם וההרדוף פוצע את הידיים לשיטתו שבפשטות א"א לאחזו
לרבא: מכיוון שכתוב האמת והשלום אהבו וזה אינו לא אמת ולא שלום שעשוי לסם המוות לשיטתו שמסתכל מצד התוכן של הדבר ולא רק מצד שא"א לאחזו בידיים

סוכה לו, א

* במ"א כתוב שאתרוג הכושי כשר ובמ"א כתוב שפסול
לאביי: התירוץ בפשטות שרק דומה לכושי פסול אבל כושי עצמו כשר = שזה דרך גידולו לשיטתו שמתרץ בפשטות ללא סברות וקשור לאופן גדילתו שבידי שמים
לרבא: התירוץ שלבני א"י שרחוקים מכוש ולא רגילים לזה פסול ובני בבל שקרובים לכוש ורגילים לזה זה כשר לשיטתו מצד התוכן מסביר את ההבדל וגם שמקשר זה ליחסי אנוש

סוכה מב, א

* באיזו מקרה אפשר להיות שמחזיק לולב ואינו יוצא בו י"ח
לאביי: כשהפכו = החזיקו הפוך לשיטתו בפשטות שכך לא נקרא נטילה
לרבא: כשהוציאו בכלי לשיטתו שמסתכל לתוכן מכיוון שהוציאו בצורה בזויה

סוכה נה, א

* בחוה"מ סוכות שצריך לומר פרשת הקרבנות ובחו"ל שיש יומיים חג ומספק איזו פרשה קוראים
לאביי: דוחים ביום השני וביום ראשון של חוה"מ קוראים ביום השלישי לשיטתו בפשטות הרי זה יום השלישי
לרבא: דוחים ביום השביעי לשיטתו שמצד התוכן מכיוון שעכשיו מתחיל חוה"מ אז זה נקרא ביום השני כפי התוכן שנחשב לקדושה נמוכה יותר של החג = שני בתוכן

ביצה יא, א

* בקשר למוקצה ביו"ט אם זימן את אלו שבקן ומצא לפני הקן אסורים מצד שהולכים אחרי רוב העולם, אבל לכאורה למה לא הולכים לפי הקן הקרוב?
לאביי: מכיוון שמונחים בדרך וכולם קרובים לשיטתו בפשטות שכולם קרובים במציאות.
לרבא: מכיוון שיש כאן 2 קינים זו למעלה מזו שא' מוקצה וא' מותר שזימנו מעיו"ט ולכן לא הולכים לפי הקן הקרוב מכיוון שיש פה עוד קן קרוב שהוא מוקצה. לשיטתו שמסתכל מצד התוכן שיש פה עוד קן שהוא מוקצה לא רק בגלל המציאות בשטח.

ביצה יד, א

* מה שכתוב שאין כותש את התבלינים מדוע
לאביי: מכיוון שמדובר במכתשת גדולה ולכן אסור לכתוש לשיטתו בפשטות בלי טעם והאיסור הוא רק על דבר שבעצמו אסור שזה מכתשת גדולה
לרבא: מכיוון שיש עבדים ולכן אסור שלא יזלזלו לשיטתו שמסביר בטעם ואפילו שהוא בעצמו אינו אסור אבל משום גזירה אסור

ביצה לה, ב

* מדוע שאשה משאלת מים ומלח אז אסור לה להסתובב בכל העיר רק עד איפה שבעלת המים והמלח יכולים לטלטל
לאביי: גזירה משום שותפות בכל העיסה לשיטתו גזירה ללא טעם
לרבא: משום שמים ומלח דינם כתבלין שנותן טעם ואינו מתבטל לשיטתו שמדבר על טעם ומתאים שלומד הלכות בטעמיהן

תענית ד, א

* מ"ש שאין שואלין את הגשמים אלא סמוך לגשמים האם זה רק לפי ר"י כמו בפשטות הלשון או שאפשר להסביר שזה גם כדעת ר"א
לאביי: זה לפי ר"י שאומר משעת הנחתו של הלולב אז מבקשים גשם שזה זמן הגשמים לשיטתו שמדבר כמו ר"י שקשור יותר למעל הטבע
לרבא: זה אפילו לר"א שמודה שלבקש גשם זה רק סמוך לגשמים לשיטתו שקשור עם הטבע וטעם ודעת ולכן מסביר שזה גם כדעת ר"א

מגילה ת, ב

* מאיפה יודעים שמדובר בפסוק במצורע מוחלט
לאביי: מהכתוב ויצא הכהן אל מחוץ למחנה והנה נרפא " מי שתלוי ברפואה יצא מצורע מוסגר שתלוי בימים לשיטתו שמדבר בפשטות ברפואה = לא בעצם תוכן הצרעת

לרבא: מהכתוב והצרוע אשר בו הנגע " מי שצרעתו תלוי' בגופו יצא זה (-מצורע מוסגר) שאין צרעתו תלויה בגופו אלא בימים לשיטתו שקשור לתוכן לכן מדבר בעצם הצרעת

מגילה כז, א

* אם גבו מעות לצורך ס"ת ונשאר האם מותר לשנות למשהו אחר פחות קדוש
לאביי: אסור לשיטתו שזה כמו גזה"כ שא"א לשנות וגם שע"י הזמנה לדבר קדוש כגון אם הזמין שקיח לצורך תפילין א"א לשנות
לרבא: מותר לשיטתו שיותר מתחשב בטו"ד ומכיוון שנשאר כסף כנראה שהכוונה לכתחילה להשתמש לדברים אחרים וגם שע"י הזמנה שהזמין לדבר קדוש כגון שקיח לצורך תפילין אפשר לשנות קשור ליחסי אנוש שמשנתנים

חגיגה טז, ב

* לגבי מ"ש יצא מנחם ונכנס שמאי מה הכוונה יצא
לאביי: הכוונה יצא לתרבות רעה לשיטתו שמסתכל כפשוטו
לרבא: הכוונה שיצא לעבודת המלך מצד התוכן שלא סתם יצא לתרבות רעה אלא יש בזה תוכן

חגיגה קב, ב

* במ"א כתוב שנאמנים ע"ה על הטבילה ובמ"א כתוב שאין נאמנים
לאביי: התירוץ שעל גופו נאמן ועל כליו אינו נאמן לשיטתו שמחלק בצורה פשוטה וחיצוניית בלי טעם
לרבא: התירוץ הוא שאם אמר מעולם לא הטבלתי כלי בתוך כלי אז נאמן אבל אם אמר הטבלתי כלי בתוך כלי אבל הי' פתח גדול יותר משפופרת הנווד אינו נאמן לשיטתו שמחלק בטעם וסברה

מועד קטן י, ב

* צ"ע אם יש מחלוקת

מועד קטן יא, א

* האם מותר למלוח דגים בחוה"מ במקרה שיש סברה להפסד ולי"א האם מותר לכתחילה לצוד דגים ולמלחם באופן שיש אפשרות ליהנות מזה בחוה"מ בצורה מסוימת אבל בפשטות אינו ממש צורך המועד אלא שיש הפסד האם מותר להערים
לאביי: אסור לשיטתו מסתכל בצורה חיצינית ולכן מחמיר בפשטות
לרבא: מותר לשיטתו שמסתכל לפי הטעם בצורה פנימית ולכן מוצא את הטעם מכיוון שיש הפסד שזה נחשב לצורך המועד להקל

מועד קטן כג, א

* מה מותר לאבל לצאת

לאביי: בבגדים ישנים לשיטתו בפשטות שבגדים ישנים אין מעוררים שמחה וקשורים לאבילות

לרבא: בבגדים שצבועין בצבע לא לבן לשיטתו שמחלק בצורה פנימית ע"פ טעם שבצבעים

מועד קטן כד, א

* האם בשבת מותר לנהוג אבילות שבצנעה

לאביי: אסור לשיטתו שמסתכל בפשטות שבשבת אסור אבילות ואפילו בצנעה שהאיסור לנהוג אבילות הוא בעצם ולא מצד סיבה מסוימת

לרבא: מותר לשיטתו שמסתכל בצורה פנימית שדברים שבצנעה נוהג שהטעם שבשבת אסור אבילות אין שייך בצנעה

יבמות כ, א

* מי נקרא קדוש

לאביי: כל המקיים דברי חכמים נקרא קדוש לשיטתו בחיצוניות מספיק שמקיים חיובים ברורים

לרבא: מי שמקדש עצמו במותר לו לשיטתו שמסתכל בתוכן פנימי קדושה מיוחדת וקשורה עם עבודה עצמית ופנימית

יבמות לט, א

* אם מקנים לאשה משהו האם ידה כיד האיש או שידה פחות מיד האיש

לאביי: שניהם שווים לשיטתו שבחיצוניות שווים

לרבא: ידה פחות מיד האיש לשיטתו בתוכן שלגבר יש יותר בקניינים וגם שמצד טו"ד לגבר יש יותר מאשר לאשה שנחשבת יותר לתמימה בלי כ"כ טו"ד

יבמות נה, ב

* מה ממעט הכתוב בסוטה מהמילים שכבת זרע

לאביי: ממעט נשיקה = העראה לשיטתו שבצורה חיצונית זה הכי דומה לאיסור ועכ"ז התורה ממעט מכיוון שבפשטות זה לא ביאה מושלמת

לרבא: ממעט לשקינא לה דרך איברים לשיטתו שבתוכן שאולי התורה הקפידה על קנאות וקפידת הבעל גם על זה קמ"ל שלא ולפי שיטתו וודאי שנשיקה נאסרת ולא ממעטים שמצד התוכן מחשב ממש כביאה

יבמות נז, א

* כהן פצוע דכה שקידש אשה ולא בעלה אז היא אוכלת בתרומה מדוע ?

לאביי: מכיוון שמאכיל את האשה בלא ידעה (- שאם כהן נשא אשה ונעשה פצוע דכה ולא בעלה אח"כ אז היא אוכלת בתרומה ואותו דבר פה) לשיטתו שבפשטות לומד קנין דאישות מקנין דאישות ואפילו שאפשר לדחות לימוד זה ששם אכלה לפני שנעשה פצוע דכה משא"כ פה אבל בחיצוניות משווים בין הדברים

לרבא: מכיוון שמאכיל את עבדיו ושפחותיו הכנענים לשיטתו שעדיף ללמוד מעבדיו ושפחותיו שבוז א"א לומר שאוכלת בגלל שאכלה מקודם לפני שנעשה פצוע דכה שמסתכל לפי הטעם

יבמות סג, ב

* מהי אשה רעה ?

לאביי: שמקשטת לו את השולחן ומקללת אותו לשיטתו שמסתכל אחרי שבפשטות מקללת אותו

לרבא: שמקשטת לו את השולחן ומחזירה לו את גבה שאפילו שאינה מקללת ממש אבל עצם הענין שמחזרת לו את הגב זה כבר הרגשה מאוד לא טובה

יבמות עב, א

* באיזו מקרה טומטום מאכיל בתרומה

לאביי: כשביציו מבחוץ לשיטתו שמדבר בפשטות שיש הוכחה שהוא זכר

לרבא: מאכיל רק את אמו לשיטתו שמסתכל על הטעם שאפילו שאין ביציו מבחוץ מאכיל את אמו שיש סברה מיוחדת לומר שרק את אמו מאכיל ולא אחרים

יבמות עו, א

* איך בודקים פצוע דכא?

לאביי: מעבירים לפניו בגדים צבעונים ומתחמם ויוצא קרי לשיטתו בפשטות ובחיצוניות שמתחמם בצורה חיצונית רק מהבגדים

לרבא: שמים לו לחם חם של שעורים ומתחמם ויוצא קרי לשיטתו בפנימיות שצריך לחממו בהשפעה פנימית שנוגע ממש בבשרו ולא רק שרואה בגדים

יבמות קב, ב

* האם מותר ללבוש נעל שאינה של עור אבל היא נוחה ותענוג יותר מנעל רגילה

לאביי: אסור לשיטתו שמחפש שלא יהי' תענוג וכן שיטתו בלימוד ללמוד בלי תענוג

לרבא: מותר שמחפש שיהי' תענוג שלומד באופן של תענוג

יבמות קג, א

* במ"א כתוב שהקטע יוצא בקב שלו נחשב כנעל ובמ"א כתוב שאינו נחשב כנעל מה ההסבר ע"ז

לאב"י: אם הוא מחופה עור אז הוא נקרא מנעל ואם לא אינו נקרא מנעל לשיטתו בפשטות מחלק בין עור שזה נחשב למנעל לדבר אחר שאינו נקרא מנעל
לרבא: שהקטע זה מגן ולכן זה נקרא מנעל אבל אם זה של תחש ואינו מגן אינו נקרא מנעל לשיטתו שמסתכל על תוכן הפעולה שרק בגלל זה נחשבת למנעל

יבמות קו, ב

* בקריאת גט חליצה אומר לא חפצתי לקחתה האם צריך להקפיד שלא להפסיק במילים **לאב"י:** צריך להקפיד לשיטתו שמסתכל על החיצוניות ולכן צריך להקפיד על כל המילים אפילו שאינם עיקר כ"כ בגט החליצה
לרבא: אין צריך להקפיד לשיטתו שמסתכל על התוכן ומכיוון שמילים אלו הם סיום של דבר ולא נחשב מעיקר הדבר לכן אין להקפיד

יבמות קיא, ב

* מאין יודעים שמותר ליבם קטן ליבם יבמה קטנה האם מסברה או מפסוק מפורש ללא סברה
לאב"י: שכתוב יבמה כל שהוא לשיטתו שלומד מפסוק ללא טעם וסברה
לרבא: מהסברה שא"א לומר שיש דבר שעכשיו הוא אסור ולאח"כ יהי' מותר לשיטתו שהולך אחרי הטעם

יבמות קטו, ב

* כשהגיעה שמועה על פלוני יצחק שמת האם חוששים ליצחק אחר או שסומכים על הסימנים שבד"כ אין טועים בכתובת
לאב"י: חוששים לשיטתו שמסתכל בפשטות בצורה חיצונית ששניהם באותו שם
לרבא: אין חוששים לשיטתו שמסתכל לפני התוכן והטעם שרוב הסימנים שזה נשלח לאדם הזה

יבמות קכ, ב

* מהמשנה משמע שמגויד לא חי ומהסיפור שהי' ערבי שגייד את הגמל והמשיך לחיות ולנעור איך זה מתורץ
לאב"י: שמ"ש שיכול לחיות זה בכחישא לשיטתו שבפשטות שאין זה חיות חזקה ורק כחושה ואין פה חכמה מיוחדת שגרמה לזה
לרבא: הסיפור שיכול לחיות זה שגיידו בסכין מלובנת והחום ריפאו לשיטתו שמצד התוכן שמסביר באופן רפואי איך היא חי' ובאופן של חכמה מיוחדת שגרם לזה

כתובות ו, ב

* האם מותר לבעול בתולה בשבת **לאב"י:** מותר שבפשטות אינו עושה שום דבר איסור שהרי בחיצוניות נראה שאינו רוצה לדם ולפרצה שגורם
לרבא: אסור לשיטתו שמסתכל על התוכן שהוא פורץ ומביא דם ובפנימיות ודאי רוצה זאת כדי לראות שהיא בתולה שזה כוונתו בפנימיות

כתובות ו, ב

* במ"א כתוב שחתן פטור לקרוא ק"ש 4 לילות ובמ"א כתוב שבליילה השלישי (שזה יוצא ליל שבת) מותר לקרוא ק"ש מהו טעם המחלוקת
לאב"י: חולקים האם הטרדה שאינו בועל בשבת מבלבלת אותו או לא לשיטתו שחולקים בפשטות בעצם הענין
לרבא: חולקים האם מותר לבעול בשבת לשיטתו שחולקים בתוכן ושרש הענין

כתובות יב, א

* מה יותר מקובל מנהג יהודה או מנהג הגליל ?
לאב"י: מנהג הגליל שלא היו מיחדים את החתן והכלה לשיטתו לימוד באופן של קב"ע ולכן לא ממליץ ליחד החתן והכלה
לרבא: עדיף מנהג יהודה שכן היו מקרים שגם בגליל נהגו מנהג יהודה לימוד באופן של טעם ותענוג ולכן נוטה יותר לומר שמיוחדים כדי שיהי' יותר תענוג ולא יתביישו זה מזה

כתובות לה, א

* מאיפה יודעים שחייבי מלקות דינו כחייבי מיתות
לאב"י: לומדים את זה מרשע רשע לשיטתו בפשטות מהגברא
לרבא: לומדים את זה ממכה מכה לשיטתו שקשור לתוכן שזה החפצא שסובר שגם העונשים עצמם לולי האדם תוכנם אחד ע"ד "מה לי קטלה כולה מה לי קטלה פלגא"

כתובות לט, ב

* מהו הצער של אשה בבעילה
לאב"י: כמו מים חמים על ראש קירח לשיטתו שמדבר על כאב בחיצוניות בפשטות
לרבא: כמו דקירה של מחט שיוצא ממנו דם לשיטתו שמדבר על כאב בפנימיות

כתובות מז, ב

* מדוע תקנו לאשה מזונות תחת מעשה ידי' ופרקיה תחת קבורתה ?
לאב"י: מכיוון שתיקנו מצוי למצוי ושאינו מצוי למצוי לשיטתו בפשטות שזה כנגד זה

לרבא: מכיוון שמוזנות זה מדאורייתא לכן תיקנו זה תחת דבר המצוי לשיטתו בתוכן שמסתכל בתוכן ושרש החיוב ולא רק במציאות החיוב

כתובות סא, א

* כשנמצאת האשה בטומאתה איך תשרת את בעלה
לאביי: היתה מנחת לו את זה ע"פ דכובא לשיטתו שבפשטות תניח את זה במקום שלא מראה קשר וחיבה אליו כלל
לרבא: היתה מנחת לו את זה ע"י מראשותיו לשיטתו שיותר נוטה לטעם ותענוג ומקל יותר ביחסים שבין איש לאשתו שלא סתם תניח לו את זה באיזה מקום אלא קשר של חיבה כמו של אח ואחות ואולי י"ל ע"ד הרמז ששמה לו מראשותיו לרמז שהקשר בינינו עכשיו קשור יותר לראש ולא ללב אלא מוח שולט על הלב

כתובות סב, א

* מה שכתוב לגבי עונת הטילין בכל יום מה הכוונה לטילין
לאביי: הכוונה לא' שהפרנסה מצוי' לו בלי שום דאגות לשיטתו שח"ו לומר על ת"ח שעושיין בכל יום שלשיטתו הלימוד באופן של צער ללא תענוג
לרבא: הכוונה לתלמידי חכמים שהלימוד באופן של תענוג ואתהפכא ואינו מופרך דבר זה

כתובות עא, א

* מה מוסיף ר' יהודה בזה שכותב עוד הפעם כמו ת"ק לגבי המדיר את אשתו ?
לאביי: מוסיף את הדין בכהנת לשיטתו בפשטות שמספיק שמוסיף פרט א' וזהו וא"צ להוסיף חידוש ממש בעצם הענין
לרבא: מוסיף בעצם הדין שהכוונה חודש ל-30 יום לשיטתו שמוסיף בתוכן של הדבר עצמו ולא רק בפרט צדדי

כתובות עה, א

* מי יותר חשוב חכמי בכל או חכמי א"י
לאביי: מדבר על המעלה של חכמי א"י אומר שא' מא"י שווה כ-2 מאתנו לשיטתו לימוד ללא טעם ולכן מדבר על המעלה של א"י שקשור יותר לביטול במציאות
לרבא: מדבר על המעלה של חכמי בכל שאומר שא' מבבל עולה לא"י שווה כ-2 מהם לשיטתו לימוד באופן של טעם כמו הלימוד הבבלי שקשור יותר למעלת ביטול היש

כתובות פ, ב

* מדוע אין יכול הבעל למכור את הקרקע של נכסי מלוג בשביל פירות
לאביי: שמא הקונה לפירות לא ישקיע בשדה כ"כ שהרי היא יוצאת ממנו ויהי' הפסד לשיטתו שמדבר בפשטות על הפסד

לרבא: חוששים שלא יהי' ריווח בבית לשיטתו שמדבר על רווחים ולא רק על הפסד

כתובות פא, א

* בנושא ייבום האם האח יכול לומר שהוא יורש את אחיו אבל אינו רוצה לקבור את אשתו
לאביי: אינו יכול לשיטתו בלי טעם הולך עד הסוף או לפה או לפה שאם יורש צריך לקבור את אשתו
לרבא: יכול לשיטתו שע"פ טעם אפשר לחלק לכוון מצד הקשר שלו לאחיו ולא לכל התחייבותיו ובפרט שזה דברים שלפעמים הרי בעלה אינו מתחייב בפועל לעשותם כגון שמת הוא לפניו וכו'

כתובות פג, א

* באשה נשואה האם ידו עדיפה מידה או ידו כידה
לאביי: ידו כידה לשיטתו שבחיצוניות ובפשטות שניהם שווים
לרבא: ידו עדיפה מידה לשיטתו שמסתכל בתוכן שהאיש עדיף מהאשה

כתובות קח, ב

* לגבי ירושה שהנכסים מועטין הזכרים מפסידים
לאביי: שצועק בשביל שאני זכר וראוי ללמוד תורה הפסדתי לשיטתו שמדבר במעלה חיצונית שאינה קשורה לתוכן הענין ממש
לרבא: צועק בשביל שאני זכר וראוי לירש בנכסים מרובים אפסיד בנכסים מועטים לשיטתו שקשור לתוכן שמדבר בתוכן ירושה עצמו -

כתובות קיא, א

* האם יהי' צער מחילות לצדיקים בתחה"מ
לאביי: יהי' להם מחילות לשיטתו שאינו שולל צער וכן באופן לימודו
לרבא: לא יהי' להם צער לשיטתו לימוד באופן של תענוג ששולל צער

נדריים ה, ב

* ידיים שאין מוכיחות - נדר נדר לא באופן מפורש
לאביי: זה נחשב לידיים = שנדרו נדר לשיטתו שלמעלה מטו"ד שנתפס אפילו שלא אמר בפירוש
לרבא: אין זה נחשב לידיים לשיטתו שקשור לטעם גם הנדרים צריכים להיות מוכחים מצד הטעם ואם אינם מוכיחות אין זה נדר

נדריים יד, א

* במ"א כתוב שהאומר לאשתו הרי את עלי כאמא לא אמר כלום ובמ"א כתוב שזה נחשב נדר וצריך לפתוח לו ממקום אחר איך מתרצים
לאביי: כשיטתו בפשטות מתרץ שלא אמר כלום זה מדאורייתא וצריך שאלה זה מדרבנן
לרבא: כשיטתו לפי התוכן מתרץ שלא אמר כלום זה בת"ח וצריך שאלה זה בע"ה – שיש סברה בע"ה שאינו יודע להבדיל בין סוגי הנדרים ויבוא להקל בשאר נדרים לכן מחמירים בו שצריך שאלה משא"כ ת"ח

נדרים לט, ב

* מה הפירוש ביקור חולים אין לה שיעור
לאביי: הכוונה שגדול מבקר אצל קטן ולא יגיד שלא מתאים לו לשיטתו שקשור יותר לביטול
לרבא: הכוונה אפילו לבקר 100 פעמים ביום לשיטתו באופן של טעם וגבהות ואין דורש ביטול כ"כ ורק לבקר אנשים חשובים אפילו 100 פעמים וגם שמפרש בתוכן ביקור חולים עצמו ולא בדבר צדדי

נדרים כג, ב

* כשאין מתאים הגירסה בברייתא לקבלתנו
לאביי: משנים את הגירסה לשיטתו לימוד באופן של פשטות שא"א לשנות את מה שמקובל בידינו
לרבא: מעמידים את הברייתא באופן מסוים ומסביר שלא לשנות את המילים לשיטתו שמעמיק בתוכן ומוצא הסבר לגירסא

נדרים כד, ב

* מהו הגדר של שבועות הבאי
לאביי: מסביר באופן של שבועה לשיטתו שקשור פחות לחפצים בעולם ובעיקר שייך לגברא
לרבא: מסביר באופן של הגדר לשיטתו שקשור יותר לטו"ד ולעולם שזהו עניין הגדר שחל על החפצא ואולי לשיטתו אם יאמר שבועת הבאי יחמיר יותר מנדר

נדרים קב, א

* האם פותחים בדברי איום לאיים על הנודר נדר
לאביי: פותחים באיום לשיטתו שלומד באופן של קב"ע ויראה
לרבא: לא פותחים באיום לשיטתו שלומד באופן של תענוג בלי איומים

סוטה ז, ב

* האם כותבין שובר

לאביי: אין כותבין שובר ולשיטתו שבפשטות ואם קשה משנים הגירסה ואין משנים הדין בגלל חוסר ברירה
לרבא: שבלית ברירה כותבין שובר ולשיטתו שאינו משנה הגירסה ורק מעמיד באופן מסוים ע"פ עומק הסברה

סוטה ח, ב

* האם מותר לגברים לראות את הסוטה בניוולה
לאביי: אסור לשיטתו בפשטות שיכול להביא להרהור
לרבא: מותר לשיטתו לפי התוכן שהיא נמצאת בניוולה אז זה לא מביא להרהור

סוטה יא, א

* לגבי מ"מ כמדה כנגד מידה בטובה
לאביי: משנה הגירסה ואומר ולעניין הטובה אינו כן שאי"ז בכלל בערך שנותנים באי"ע יותר לשיטתו בפשטות ובאם צריך לשנות הגירסה משנים
לרבא: אינו משנה הגירסה ורק מוסיף לשיטתו לימוד באופן של טעם ומסביר את הדברים שלא יצטרכו לשנות

סוטה כו, ב

* האם צריך למעט בכינוי סוטה שלא תסתתר ותשכב דרך איברים
לאביי: שא"צ למעט שזה רק פריצות ולא זה אסר הכתוב ורק מצד קפידת הבעל הו"א שזה נקרא סתירה קמ"ל שלא לשיטתו שבפשטות אין זה שייך לסתירה
לרבא: צריך למעט שזה ג"כ נקרא דרך שכיבה לשיטתו שבתוכן גם זה בגידה בבעלה

גיטין ת, ב

* באם אמר לעבד כל נכסי קנויים לך
לאביי: א"א לחלק בין עצמו לנכסים אלא או שניהם קנה או שניהם לא קנה לשיטתו הלכות ללא טעם או כך או כך
לרבא: עצמו קנה נכסים לא קנה לשיטתו הלכות עם טעם שאפשר לחלק לפי הטעמים שעצמו קנה כמו גט אשה שמתגרשת גם באופן כזה אבל נכסים לא קנה שצריך לקיים את השטר כמו כל דיני ממונות

גיטין י, ב

* האם ר"ג מכשיר בגט אשה בשתי עדים כותים
לאביי: לא ורק עד א' מכשיר לשיטתו שבפשטות ואם קשה קצת משנה הגירסה שמשנה גם פה

לרבא: כן מכשיר וחולק על ת"ק ולשיטתו שאינו משנה הגירסה ומסביר בתוכן שאם זה כותים חברים שאפשר לסמוך עליהם אז מכשירים ורק מוסיף כמה מילים

גיטין כא, ב

* אם כתב את הגט על עלה עציץ נקוב

לאביי: כשר שיכול לתת לה את כל העציץ לשיטתו שבפשטות יכול לתת לה את הכל
לרבא: פסול גזירה שמא יקטום לשיטתו שמסתכל בפנימיות ותוכן הדבר והרי זה רגיל שקוטמים עלה מהעציץ ויש סברה גדולה שזה יקרה ולכן גוזר

גיטין קב, א

* עציץ שנקבו בארץ ונפו נוטה חוץ לארץ מה דינו

לאביי: הולכים אחר הנקב לשיטתו שלומד הלכות ללא טעם ומסתכל על השורשים
לרבא: הולכים אחר הנוף לשיטתו שמסתכל על הטעם והיופי החיצוני

גיטין כט, א

* במ"א כתוב ששליח הגט יכול להחליף ולהביא למישהו אחר את השליחות ובמ"א כתוב שלא

לאביי: מתרץ לשיטתו בפשטות שאם הבעל מקפיד אז אסור ואם אינו מקפיד מותר להעביר השליחות
לרבא: מתרץ לשיטתו לפי התוכן שאם זה רק דיבור בלבד א"א להעביר אבל אם שלח גט ממש אז זה דבר ממשי וזה אפשר להעביר

גיטין לד, א

* שליח הגט שלא מסר לאשה וחזר לידי הבעל ואמר הבעל ברוך הטוב והמטיב
לאביי: זה לא יעזור לבטל הגט מכיוון שלא אמר במפורש ורק גילה דעתו לשיטתו שלומד הלכות ללא טעמים ולא מספיק גילוי דעת וצריך הכל לומר במפורש
לרבא: זה מבטל הגט שגילוי דעת זה כמו שאומר במפורש לשיטתו שלומד הלכות בטעמיהן ומצד הטעם הטוב אם גילה דעתו שרוצה לבטל הגט אז הוא מבוטל

גיטין ל, ב

* האם בממון יש כח לחכמים לתקן מה שרוצים

לאביי: שרק באופן של שב ואל תעשה כמו פה בפריעת חוב יכולים חכמים לעקור לשיטתו שבפשטות כוחם באופן שלא עושים פעולה ממש נגד דין תורה
לרבא: בדבר שבממון יכולים חכמים לעקור מצד הפקר בי"ד הפקר בכל מצב לשיטתו שמסתכל מצד התוכן שבממון יש בעלות גמורה לחכמים

גיטין נ, א

* בע"ח שהתנה שיגבה מעידית האם גובה מעידית מהיתומים

לאביי: לא יעזור וגובה מזיבורית לשיטתו שלומד הלכות בלי טעם ולכן משהו ההלכות וכמו שבשאר אופנים גובה מהיתומים בזיבורית כן גם פה
לרבא: גובה מעידית לשיטתו שלומד הלכות בטעמים ואינו משהו ממקומות אחרים שכל א' לגופו ויש כח לאדם לשנות בתנאו את הדין שפה לא שייך הטעם הרגיל של בע"ח בבינונית

גיטין נד, ב

* אם אדם אומר לחבירו על טהרות שאינן בידו כרגע שנטמאו האם נאמן

לאביי: לא מכיוון שאינם בידו לשיטתו שלומד בלי טעם מסתכל רק על המציאות אם הם בידו נאמן ואם לא, לא נאמן
לרבא: כן מכיוון שאין שום סיבה לחשוד בו לשיטתו שלומד עם טעם שהרי אין שום סיבה לחשוד בו ובפרט שהרי הי' בידו מקודם

גיטין סא, א

* מדוע מותר לעזור לאשה בדבר של חשש טבל

לאביי: מכיוון שרוב ע"ה מעשרין הן לשיטתו שבפשטות שסומכין על הרוב
לרבא: מדובר פה בע"ה שמעשר כמו דעת ר"מ לשיטתו לפי התוכן שמשנה גדר הע"ה

גיטין פד, א

* א' שאומר לאשה ה"ז גיטיך ע"מ שתאכלי בשר חזיר

לאביי: זה אינו תנאי מכיוון שזה איסור ואין שייך שתעמוד בזה כמו ע"מ שתעלי לרקיע שא"א לשיטתו שבפשטות ולא מתחשב בעולם כלל וממילא נחשב שא"א בשום אופן
לרבא: זה כן תנאי שיכולה לאכול ותקבל מלקות לשיטתו שלומד באופן של טעם וקשור למציאות העולם ודבר איסור אינו סותר שאפשר לעשות תנאי בזה מצד העולם

קידושין ב, א

* מאיפה יודעים שאינו יוצא העבד לחירות בראשי אברים

לאביי: מהפסוק לא תצא כצאת העבדים לשיטתו בפשטות שלומד זה מלימוד צדדי ולא מתוכן שקשור ממש לעבד
לרבא: מהפסוק אם בגפו יבוא בגפו יצא לשיטתו בתוכן שלומד זה מפסוק שכתוב לגבי העבד עצמו

קידושין יח, א

* באיזה מקרה מותר למכור יהודי לעבדות פעמיים ובאיזה מקרה לא

לאביי: ההסבר שאם גנב לאדם א' פעמים אז אינו נמכר פעמים ואם גנב לשני בנ"א נמכר לשיטתו שבפשוטות מחלק בין אדם א' לשני וגם שזה קשור יותר לגברא
לרבא: ההסבר שאם זה בשתי גניבות אז אפשר למכור פעמיים ובגניבה א' א"א לשיטתו שבתוכן שאפילו באדם א' מחלקים שבשתי גניבות נחשב כפעמים אפילו שזה מאותו אדם וגם שזה קשור לחפצא

קידושין כד, א

* במקום שיש דוחק האם משנים הגירסא
לאביי: כן משנים לשיטתו בפשוטות שקשה אז משנים
לרבא: לא משנים לשיטתו שקשור לתוכן או מסבירים התוכן בצורה כזו שלא יצטרכו לשנות

קידושין לג, א

* איך הי' עוזר לזקנים
לאביי: הי' נותן יד בעצמו לזקנים לשיטתו שלומד בביטול והשפיל את עצמו לעזור לזקנים
לרבא: הי' שולח שליחים שיעזרו לזקנים ולא הוא בעצמו לשיטתו שלומד באופן של רחבות והתנהג ג"כ באופן של רחבות

קידושין לט, ב

* במ"א משמע שעושה מצוה מרויח בעוה"ז ובמ"א משמע רק בעוה"ב
לאביי: הכוונה בפשוטות שמצדיק שרבו זכויותיו נפרעין קצת בעוה"ז לתקנו ומרשע שרבו עוונותיו נותנין לו שכר על המצות שעשה בעוה"ז ולשיטתו לימוד בקב"ע שלא מחפש שיהי' שום שכר בעוה"ז
לרבא: מפרש לפי תוכן ולא משנה את הפירוש ומסביר שזה שכתוב שרק בעוה"ב זה לפי ר' יעקב שאומר ששכר מצוה אין בעוה"ז כלל וזה דעת יחיד ולשיטתו שלומד בתענוג נוטה לומר שכן יש שכר בעוה"ז שזה מוסיף תענוג

קידושין נא, א

* המקדש אשה באופן שא"א לבוא לידי ביאה האם נחשב לקידושין
לאביי: נחשב לקידושין לשיטתו לימוד באופן חיצוני ולכן גם הקידושין נחשבים באופן חיצוני
לרבא: אין נחשב לקידושין לשיטתו לימוד באופן פנימי ולכן גם הקידושין נחשבים רק באם ימשיך באופן פנימי ע"י הביאה

קידושין סו, א

* אם יש עד א' שאומר שראה שזינתה אשתו והבעל שותק האם נאמן העד

לאביי: נאמן לשיטתו מצד מקיף הרחוק שמחמירים אפילו בעד א' וגם בפשוטות שהרי הבעל שותק וזה הוכחה שזה אמת
לרבא: אינו נאמן לשיטתו מצד מקיף הקרוב שמקל ורק ע"פ שנים יכול לאסרה וגם מצד התוכן אפשר להסביר שהבעל שותק מסיבה אחרת

קידושין סט, ב

* הפסולים שהתבררו מבבל ועלו לא"י האם עלו מעצמם או שהכריחו אותם לעלות
לאביי: עלו מעצמם לשיטתו שמסתכל בחיצוניות וגם שקשור יותר לביטול לכן נוטה לומר שהתבטלו ועלו מעצמם
לרבא: העלם בכח לשיטתו מצד מקיף הקרוב שלא התבטלו לגמרי והיו צריכים להעלותם בכח

קידושין פא, א

* מה היו עושים כדי שיהי' מחיצה בין גברים לנשים
לאביי: היו עושין מחיצה של קנקנים של חרס שהי' עושה רעש אם עוברים לשיטתו שלומד באופן של ביטול קשור לכדי חרס שנוצרים מהאדמה וגם זה מבטל את התאוות של האדם שמשול כחרס הנשבר
לרבא: היו עושים מחיצה של קנים שמי שעובר עליהם קולו נשמע לשיטתו שלומד באופן של רחבות ע"ד קנים שגדלים וצומחים בהתנשאות

בבא קמא ח, ב

* במקרה של שיעבוד שדות לבע"ח ונוזקין וכתובה
לאביי: כולם יגבו מהשדה שנקנתה אחרונה שעליה נשאר כל החובות לשיטתו שמסתכל בחיצוניות והיא השדה האחרונה בפשוטות
לרבא: כל אחד גובה לפי מה שמגיע לו לשיטתו שמסתכל על הסברה והתוכן שכל אחד יש שדה שמתאימה לשעבוד שלו

בבא קמא עב, ב

* כשמגלים עד זומם האם בטילים כל העדויות שמסר לפני"ז
לאביי: כן שלמפרע הוא נפסל לשיטתו בפשוטות הרי הוא רשע ורשע פסול לכל העדויות ואין מסתכל בסברה כ"כ
לרבא: לא שרק מכאן ולהבא הוא נפסל לשיטתו שמסתכל בתוכן ושרש עד זומם שזה חידוש ואין לך בו אלא משעת חידושו

בבא קמא פו, א

* הכהו על ידו וצמתה - התייבשה וסופה לחזור

לאביי: נותן לו גם שבת גדולה =דמי ידו וגם שבת קטנה =ימים שנהי' חולה מהמכה ואינו יכול לעבוד אפילו בתור שומר קישואין לשיטתו שמסתכל בפשטות איך שנראה עכשיו ואפילו שסופה לחזור ומשלם גם על היד
לרבא: נותן לו רק שבת קטנה =דמי עבודה של כל יום עד שיחזור לקדמותו לשיטתו שאינו משלם לו דמי היד מכיוון שמסתכל בתוכן והרי סופה לחזור

בבא קמא פו, א

* הקוטע יד עבדו העברי של חבריו
לאביי: נותן שבת גדולה לעבד =דמי ידו ושבת קטנה לרב לשיטתו שמסתכל בפשטות שיש פה עבד ויש פה רב ולכן כ"א מקבל חלקו ואין שייך א' לשני
לרבא: נותן שבת גדולה וקטנה לעבד וקונה בזה קרקע והרב אוכל פירות לשיטתו שלפי התוכן העבד והרב נחשבים מציאות אחד וגם שרואה ביד רק את התוכן שזה השימוש בה ולכן מחבר את הכל את העבד והרב גם בשבת גדולה וגם בקטנה שהכל משועבד לרב לגבי הפירות.

בבא קמא קח, א

* תבע את הנפקד לשלם ושלם ואח"כ הוכר הגנב שמשלם כפל למי משלם
לאביי: משלם לבעל הפיקדון לשיטתו שבחיצוניות ובפשטות הוא הבעה"ב של החפץ
לרבא: משלם למי שהפקדון אצלו =לנפקד לשיטתו שמסתכל לפי התוכן ורואה שהנפקד ששילם כביכול קנה את החפץ ולכן מגיע לו את הכפל

בבא קמא קיג, ב

* האם עבד עברי שנמכר לגוי גופו קנוי לגוי או לא
לאביי: אין גופו קנוי לגוי לשיטתו בפשטות שלגוי אף פעם אין שליטה לגמרי על היהודי
לרבא: גופו קנוי לשיטתו שמסתכל ביחסי אנוש שהרי נמכר לו וגם בפנימיות שהרי בגלל חטאיו הרבים יורד לדרגה שלגוי יש שליטה עליו

בבא קמא קיז, א

* ספינה שרבים עליה שתי אנשים כ"א אומר שזה שלו וא' מהם מסר למלכות
לאביי: יכול לומר את שלי מסרתי לשיטתו שבפשטות הרי טוען כולה שלי ויש לו בעלות עלי'
לרבא: משמתין אותו עד שיביא את זה ויעמוד בדין לשיטתו שבפנימיות מכיוון שרבים על הספינה באופן ממילא זה עובר לבעלות הבי"ד ואינו נחשב כלל לשיפוטו

בבא מציעא כא, ב

* יאוש שלא מדעת =שכרגע אינו יודע מאבדתו אבל באם ידע יתייאש

לאביי: זה לא יאוש מכיוון שבפשטות עדין לא התייאש
לרבא: זה יאוש לשיטתו מכיוון שכשידע בודאי יתייאש או בפנימיות כבר עכשיו מתייאש

בבא מציעא לה, ב

* ממתי זוכה בשטר
לאביי: עדין החתומין זוכין לו ז"א מזמן עשיית השטר אפילו שהקדימו לשיטתו שבפשטות שהשטר נעשה בשביל שישתעבד לו
לרבא: זוכה רק לאחר שישלמו ימי האדרכתא (-90 יום שהכריזו על השדה לאחרי פסק הדין ורק אז מקבל את השטר לידיו) לשיטתו שמסתכל בפנימיות שזכותו בשטר נהייתה רק לאחר ה-90 יום שאז יכול בפועל לממש את זכותו בשטר

בבא מציעא לו, ב

* פשע בה ויצאת לאגם ומתה כדרכה
לאביי: חייב לשיטתו בפשטות שאומרים שאויר של האגם הרג אותה מכיוון שפשע בה מחמירים עליו בכל מקרה אפילו שאין טעם כ"כ
לרבא: פטור שאומרים מלאך המוות נמצא בכל מקום לשיטתו שמסתכל בפנימיות ובתוכן שאין מנוס ממלאך המוות

בבא מציעא מח, ב

* מי שנתן מעות על חפץ ולא משכו וחזר בו אז נאמר עליו שמי שפרע מדור המבול ומדור ההפלגה הוא עתיד להיפרע ממי שאינו עומד בדיבורו
לאביי: רק מודיעים לו ולא מקללים לשיטתו שכתוב ונשיא בעמך לא תאור ולא מחלק בסברה בין סוגי האנשים
לרבא: מקללים אותו לשיטתו שלומד בתוכן שמי שאינו עמך בתורה ומצוות מותר לקללו ומחלק בסברה בין סוגי האנשים

בבא מציעא נא, ב

* בברייתא א' כתוב שיש אונאה ובמ"א כתוב שאין אונאה
לאביי: הכוונה בפשטות שלרב אין אונאה ולשמואל יש אונאה לשיטתו שבפשטות זה מחלוקת אמוראים
לרבא: הכוונה שאם זה בסתם אז יש אונאה אבל אם מפרש אז אין אונאה לשיטתו שמחלק בתוכן ולא בסתם

בבא מציעא נב, א

* כתוב שמטבע שפחת איסר אסור לקיימו

לאביי: הכוונה שאם פחתה הסלע יותר מכדי אונאה באיסור אסור לשיטתו בפשטות שמדבר באופן כללי ולא מפרט ומכריע
לרבא: הכוונה שאם פחתה הסלע איסור לדינר אז אסור לשיטתו לפי התוכן שמפרט ומכריע שהלכה כר"מ

בבא מציעא סג, א

* מה ההבדל בין רבנן שאוסרים ריבית לר"י שמתיר ריבית
לאביי: צד א' בריבית שמתנה שאם יקרה משהו אז יפסיד ואם לא יקרה כלום אז ירוויח הריבית זה ההבדל לשיטתו שרואה בפשטות אז מכיוון שיש סיכוי שלא יהי' ריבית לכן לר"י מותר
לרבא: ריבית ע"מ להחזיר זה ההבדל לשיטתו שמסתכל בפנימיות ומכיוון שיחזיר בסוף לכן מותר לר"י אבל בצד א' בריבית יהי' אסור שהרי יכול להיות שיהי' ריבית

בבא מציעא סה, א

* א' שגבה ריבית מחבירו ונתן לו בגד במקום הכסף ורצה להחזיר לו
לאביי: יחזיר כסף וא"צ להחזיר את הבגד לשיטתו בפשטות שלקח הבגד בתורת כסף ומחזיר כסף
לרבא: צריך להחזיר את הבגד עצמו שלא יגידו שלובש בגד של ריבית לשיטתו שבתוכן וחושב בצעד קדימה מה יגידו האנשים על זה

בבא מציעא פ, א

* האם הנפח של המשא שוקל כמו הכובד של הדבר
לאביי: בן לשיטתו שבחיצוניות הנפח החיצוני שוקל כמו משא כבד
לרבא: לא לשיטתו שמסתכל בפנימיות אז מכיוון שאינו כבד לכן אין הדימיון של הנפח - החיצוניות מכביד כמשאוי

בבא מציעא פ, ב

* כתוב שאם הוסיף על משאו של חבירו באמצע הליכתו חייב וקשה והרי הוא בר דעת ויכול להשליך את זה מעליו?
לאביי: ההסבר לשיטתו בפשטות שמדובר שנפל במקום מיד ולא הספיק להשליכו
לרבא: ההסבר שרצה לקבל שכר נוסף על הכמות הנוספת ולכן לא זרקו לשיטתו שמסביר בטעם וסברה מדוע לא זרקו מע"ג

* גויים שעברו על סירוס בהמתן

לאביי: קונסים אותן רק למוכרן לשיטתו בפשטות שצריך שהוא לא ירוויח מזה

לרבא: קונסים אותם למוכרם לשחיטה לשיטתו בתוכן שצריך לשרש אחרי האיסור ולא להשאירו אפילו אצל מישהו אחר וגם שנטל מהם את הכח ההולדה שזה החלק העיקרי בתוכן חייהם וממילא אין להם עוד סיבה לחיות וצריך לשוחטם

בבא מציעא צא, א

* החוסם את הפרה בדישתה לוקה ומשלם וקשה והרי אנו יודעים שאין כזה דבר שגם לוקה וגם משלם

לאביי: התירוץ בפשטות שזה לפי דעת ר"מ שלוקה ומשלם
לרבא: התירוץ שכמו באתנן אסרה תורה אפילו בבא על אמו (-שחייב מיתה בידי שמים ובכ"ז מתחייב גם במזמן שזה נחשב אתנן כשכר הבעילה) ואין אומרים קים ליה בדרכה מיניה וכן הדבר פה שבתחילות בידי שמים אינה פוטרת את התשלומין לשיטתו מצד התוכן שמבדיל בין סוגי העונשים

בבא מציעא צה, ב

* כתוב שאם אדם שואל חפץ מחבירו ביחד עם חבירו =הבעלים וקרה נזק לחפץ פטור
לאביי: מספיק שהבעלים יהיו בשעת שאילה שאז נחשב שהוא עם הבעלים ופטור לשיטתו בפשטות הכוונה שאילה בבעלים שבשעת השאילה היו יחד
לרבא: צריך שיהיו שם בשעת שבירה לשיטתו שמסתכל על הטעם ומסתבר הטעם שגם בשעת שבירה שאז רואה שנאנס ולכן פטור ואפ"ל שזה הטעם שבתורה פוטרים בעליו עמו מכיוון שהוא בעצמו רואה איך שנשבר

בבא מציעא קב, א

* איך זוכה השוכר בזבל שבחצר המשכיר
לאביי: לשיטתו בפשטות שמדביק כלי בשולי הפרה ולכן זוכה השוכר שאז לא הגיע לקרקע ואפילו לא לאוויר של חצר המשכיר
לרבא: לא צריך להדביק ממש את הכלי בשוליה ומספיק ששם את הכלי תחתיה מכיוון שאויר שאין סופו לנוח לא כמונח דמי לשיטתו שמסתכל בתוכן ואפילו שזה באוויר החצר של המשכיר אבל מכיוון שזה לא ירד לקרקע אז לא זכה המשכיר ורק השוכר זכה

בבא מציעא קט, ב

* במקרה שאחד נתן משכון (-עץ) לחבירו על ההלוואה ל-10 שנים ולאחר 5 שנים התקלקל העץ

לאביי: זה נחשב כבר פרי ולכן צריך לתתו למלווה לשיטתו בפשטות שהעץ התקלקל ואינו במציאות

לרבא: זה עדין נחשב קרן ומוכרו וקונה קרקע וממשיך המלווה לאכול רק את הפירות לשיטתו שבפנימיות רואה בזה בעץ את הקרן אפילו שבחיצוניות לא רואים

בבא מציעא קטו, ב

* אכל קרבן פסח שהוא גם נא וגם מבושל
לאביי: אינו לוקה על לאו שבכללות שאינו לוקה על שלש העבירות לשיטתו שבפשטות כל עבירה צריכה להיות מבוררת ומפורטת
לרבא: לוקה שלש משום נא ומשום מבושל ומשום לא תאכלנו כי אם צלי אש לשיטתו שאפשר לראות בתוכן בפנימיות את שלש העבירות

בבא בתרא יב, ב

* האם יבם מקבל את החלק הנוסף בירושה כמו בכור שהכל בשטח אחד
לאביי: כן כמו בכור לשיטתו שבפשטות הרי הכל זה חלק שלו כמו הבכור וצריך להיות בשטח אחד
לרבא: לא לשיטתו שהחלק הנוסף שמקבל זה בגלל אחיו ו מצד התוכן זה שני חלקים

בבא בתרא טז, א

* האם עמד איוב ביסורים ונשאר בצדקתו בשלימות
לאביי: כן וכל הדברים השלימים שדיבר זה נגד השטן לשיטתו שלומד באופן שבלי טעם וקשור ליסורים ולכן נוטה לומר שאיוב עמד בזה
לרבא: לא שביקש להפוך הקערה על פיה לשיטתו שלומד מתוך תענוג ואין ענינו לעמוד ביסורים

בבא בתרא יז, ב

* האם מותר לאדם לסמוך ולחפור בור סמוך למיצר חבירו
לאביי: יכול לסמוך שכרגע אינו מזיק לשיטתו שבפשטות כרגע אין שום היזק
לרבא: אינו יכול לסמוך לשיטתו שחושב בסברה על העתיד שיכול להיות ששכנו יחליט ג"כ שרוצה לחפור בור (ואז יצטרך להרחיק ששה טפחים ברשותו שהרי א"א לחפור בור ליד בור)
 ולכן צריך להרחיק שלא יזיקו

בבא בתרא כ, ב

* במ"א כתוב שאסור לפתוח חנות ליד חבירו שמפריע לו מהנכנסין ויוצאין ובהמשך במשנה כתוב שמותר וא"י למחות בגלל התינוקות
לאביי: שמ"ש בסוף שמותר מדובר שפתוח לחצר אחרת לשיטתו שמתרץ בפשטות

לרבא: שמ"ש בסוף שמותר מדובר בתינוקות של בית רבן שזה תקנה מיוחדת שמותר לשיטתו לפי התוכן שיש הסבר מיוחד

בבא בתרא קב, א

* מדוע נפטר רב אדא בר אבא בסיפור
לאביי: מכיוון שגניהו שאמר לכולם עד שאתם מגרדים עצמות אצל אביי באו ואכלו בשר שמן אצל רבא והקפיד על זה ונענש לשיטתו שקשור עם הקפדה
לרבא: מכיוון שלא הי' מכבד את שמשו של רבא שבא לקנות בשר וקנה לפניו לשיטתו שקשור לתוכן וכבוד ובשר שידע לבררם

בבא בתרא כט, א

* בדין חזקת שלש שנים מי מעיד שהיו שם ביום ובלילה
לאביי: השכנים יודעים ומעידים לשיטתו בפשטות שלא צריך עדות מיוחדת
לרבא: מדובר שבאו שני עדים ואמרו ששכרו ממנו הבית וגרו ביום ובלילה לשיטתו שמסתכל על התוכן וצריך עדות מיוחדת שתעיד גם על הלילה ולא מספיק השכנים שרואים רק ביום

בבא בתרא מא, ב

* בטענת חזקה שטוען שקנה שדה מפלוני שקנאה ממך אם נראה בשדה אותו פלוני האם זה מספיק
לאביי: כן לשיטתו שמסתכל בחיצוניות ומספיק שנראה שם
לרבא: לא לשיטתו לפי התוכן ויכול להיות שהוא מהאנשים שמסירים בקרקע של מישהו ולא קונים את זה בסוף

בבא בתרא נו, א

* במה צריך לחלוק את רה"ר כדי שיחשב כ-שתי רשויות
לאביי: צריך שיהי' שטח כרמלית מפסיק ביניהם לשיטתו מסתכל שצריך שיפסיק דבר חשוב בגדר הלכתי ולא מספיק ביחסי אנוש
לרבא: מפסיק אפילו חתיכת עץ לשיטתו מצד הסברא בין בנ"א אז כמו שרואים לגבי גיטין שזה נחשב רשות אחרת

בבא בתרא פ, א

* מ"ש שדבש בכורת אינו נחשב לאוכל מדוע ?
לאביי: מכיוון שמדובר פה באותן שתי חלות דבש שמשאירים תמיד בכורת והם לא לשימוש לשיטתו שבפשטות מסביר לפי כולם

לרבא: מכיוון שזה לפי דעת ר"א שסובר שדבש אינו נחשב לאוכל לשיטתו קשור לתוכן שמעמיד כר"א שכך שיטתו ולא באיזה מקרה דחוק

בבא בתרא צט, א

* איך אפשר להסביר שהכרובים לא היו בביהמ"ק בנס
לאביי: אולי היו כתרנגולין שכנפיהם לא תפסו הרבה מקום שיצאו הכנפיים מתוך גופם לשיטתו שבפשטות
לרבא: אולי היו זה שלא כנגד זה לשיטתו לפי התוכן שלא צריך לדחוק שהם כתרנגולים ואפשר להסביר בכל מקרה

בבא בתרא קלה, א

* מנה לי בידך והוא אומר איני יודע
לאביי: חייב לשיטתו בפשטות ברי ושמא ברי עדיף
לרבא: פטור לשיטתו לפי התוכן שיכול להיות שאינו זוכר בגלל שהוא באמת לא חייב

בבא בתרא קמב, א

* מדוע בגר שמת והחזיקו בנכסיו ונודע שהיתה אשתו מעוברת ולבסוף מת העובר מדוע לא זכו אלה שהחזיקו בתחילה וזכו רק אלה שהחזיקו בסוף והרי עובר לא קונה ?
לאביי: מכיוון שירושה הבאה מאליה גם עובר זוכה לשיטתו בפשטות שבמקרה כזה יש זכי' לעובר
לרבא: מכיוון שלא ידעו ברור שאין לו יורשים והחזיקו בספק לשיטתו שמסתכל בתוכן ורואה בחזקה בעצמה שיש בעי' שלא החזיקו בוודאות גמורה

בבא בתרא קמג, ב

* מאיפה יודעים שלבן א' קוראים בנים
לאביי: מהפסוק ובני דן חושים לשיטתו ששבט דן קשורים עם ביטול וקב"ע מאסף לכל המחנות
לרבא: מהפסוק ובני פלוא אליאב לשיטתו שקשור עם טעם ודעת

בבא בתרא קעד, ב

* האם כדאי לתת עצה לאשה להתגרש ותגבה הכסף מאביה שהוא הערב
לאביי: כן לשיטתו שבפשטות תקבל את הכסף כפי תנאו שאמר בפירוש ואין בזה משום ערמה וכו'
לרבא: לא לשיטתו שהרי בפנימיות זה כביכול מאותו כיס וגם שגורם להוציא שלא כדין שהרי מצוה עשה האב כדי לחתנה ולא ממש התכוון לתת לה את כל הכסף

סנהדרין כז, א

* אוכל נבילות להכעיס האם כשר לעדות
לאביי: אומר פסול לשיטתו בפשטות הרי הוא רשע ואינו מחלק בין סוגי הרשעים
לרבא: כשר לשיטתו שמצד התוכן שרשע לשמים זה לא אומר שזה רשע לבריות ומחלק בין הסוגים מצד הסברא שיש אנשים שטובים לבריות אפילו שאינם כ"כ טובים לשמים.

עירובין סז, א

ר' חסדא: השפתיים שלו רעדו מהבקיאות של רב ששת. רק השפתיים שלו רעדו, שההתרגשות הייתה בעדינות.

ר' ששת: כל הגוף שלו רעד, ענינו גבורה. (וצ"ע איך מתאים שיטתם לרב נחמן ורב ששת ששם מוסבר שרב ששת יותר קשור לחסד ואולי הוא תפארת ולפעמים נוטה לכך או לכך ע"ד התחש שמתפאר בגוונים שלו – תפארת⁸³).

ראש השנה ה, א

* פסח טעון מילה.

ר' חסדא: פסח ממש. אבל לאו דוקא. כל קרבן טעון לינה. אדם צריך להביא את הקרבן כאילו ללינה שלו.

ר' ששת: רק שלמי פסח טעונים לינה, שהם קשורים לקרבן פסח. שהוא קשור עם הלילה, שאינו נאכל אלא בלילה. כל הקרבנות טעונים לינה הכוונה שצריך להמשיך את זה למטה, בדיוק. להמשיך את זה גם לשינה שלו, לחושך. רב ששת הוא גבורה והוא לא אומר שצריך להמשיך למטה, רק קרבן פסח.

מגילה כח, ב

* הספד של רבים

ר' חסדא: הספד שנמצא שם רב ששת

ר' ששת: הספד שנמצא שם רב חסדא.

חגיגה ח, ב

* מאיפה יש לו שלמים מרובים

ר' חסדא: תופל כסף לכסף ומביא פר גדול. שכל זמן שזה לא התחבר לבהמה, אפשר לשנות, אבל ברגע שזה כבר נתפס לבהמה, כבר אי אפשר לשנות.

ר' ששת: מותר לתפול גם בהמה לבהמה לא רק בכסף. אפילו שהבהמה כבר נמצאת מוגדרת בגדר מסוים, עדיין יכול לשנות, מלמטה, מהתחתון ביותר. כמו באר שחופרים ומוצאים מים, כאילו מלמטה מוצאים. מגלים שהיא לא קשורה דוקא לציור מוגבל.

נדרים מא, א

* מהו הפירוש בקללה בחוסר כל

ר' חסדא: בלא אשה. שעניינה של אישה ובעל הוא קשר רוחני.

ר' חסדא - חסד. ר' ששת - גבורה.

ברכות ל, א

* איך מתפללים תפלת הדרך

ר' חסדא: דווקא מעומד שזה מרמז על חסד, שנשאר במקום. השפעה באופן ישר מלמעלה למטה.

ר' ששת: מרמז על גבורה, שהולכים ועולים. שענינו הילוך מלמטה למעלה.

ברכות מז, ב

* שני ת"ח מחדדים זל"ז בהלכה

ר' חסדא: כגון אני ור"ש

ר' חסדא: כגון אני ור"ח.

עירובין כה, א

* העושה מחיצה ע"ג מחיצה

ר' חסדא: בשבת מועיל. חסד. מקל, שאפילו שהמחיצה ברגע עשייתה לא הייתה כמחיצה, אח"כ מסיבות צדדיות.

ר' ששת: אפי' בשבת לא הועיל. לשיטתו – גבורה, שמחמיר בפעולה שלו ניכרת מתחילתה.

* צבי שניצוד ביו"ט ראשון האם מותר לאוכלו ביו"ט שני

ר' חסדא: אכלו. חסד, שמקל, כי זה רק מדרבנן.

ר' ששת: לא אכל. שמחמיר, היום השני, אפילו שהוא מדרבנן חלה עליו קדושה, כמו היו"ט הראשון. מכיוון שדבר מדרבנן שמגיע מלמטה, מנהג אבותינו, מגיע לחשיבות העליונה של התורה, כמו דבר מהתורה.

עירובין סז, א

* מהי מעלתו של כ"א

ר' חסדא: בקי במשניות. חסד. לגירסא.

ר' ששת: חריף ופלפלי. שענינו גבורה.

⁸³ לקויש לאי עמוד 135.

ר' ששת: בלא שמש. שכל הקשר שלו הוא רק לעזור בגשמיות, שקשור עם גבורה.

סנהדרין פה, א

* אדם שיוצא להיהרג ע"י בי"ד והכהו או קיללו בנו חייב והאחר פטור – מדוע?

ר' חסדא: מכיוון שמסרבים בו לצאת או האחר פטור כי הוא עוזר לביצוע פסק הדין אבל בנו חייב, שהרי אפשר באחר. ואחר פטור כי הוא עוזר לבי"ד (רק במקרה שהוא עוזר לבי"ד).

ר' ששת: אפילו שאין מסרבין בו לצאת או אחר פטור מכיוון שהוא אדם הרוג. (אבל בנו חייב כי הוא חייב אפילו לאחר מיתה). אפילו אם הוא לא עוזר לבי"ד, כי הוא אדם הרוג.

רב נחמן - גבורה, ורב ששת - חסד.

ברכות מב, ב

* ברך על היין שבתוך הסעודה אם פוטר את היין שאחרי הסעודה

רב נחמן: פוטר. לשיטתו שאין להתחשב במטרת הפעולה בפועל אלא במהות השתי' בכח ולכן זה פוטר

רב ששת: אינו פוטר. לשיטתו שמתחשב במטרת השתי' בפועל ולכן זה שונה שבתוך הסעודה זה עוזר לעיכול ולאחר הסעודה זה להנאה

ברכות מו, א

* עד היכן ברכת הזימון?

רב נחמן: עד נברך. לשיטתו שמספיק בכח שברגע שמסכימים לברך ומתכוונים נחשב כאילו כבר בירכו

רב ששת: עד הזן את הכל. לשיטתו שבפועל שצריך לברך ולפחות ברכה ראשונה קשור למשה רבינו שענינו המשכה מלמעלה למטה.

שבת צד, ב

* אם תולש אחד משלוש שערות בסימני טומאה

רב נחמן: חייב לשיטתו שקשור לבכח ולכן מכיוון שבעתיד יכול לגרום לטהרה ע"י תלישתו לכן חייב

רב ששת: פטור, חסד, שעכשיו בפועל לא גרם טהרה ע"י התלישה ולא חוששים לחומרא.

שבת קיח, ב

רב נחמן: הזכות שלי שקיימתי מצוות ציצית, שקשור לגבורה שציצית מרמזת על צמצום.

רב ששת: הזכות שלי שקיימתי מצוות תפילין, עניינם המשכה וראו כל עמי הארץ. כמו שמוכח מכל הקורא ק"ש בלי תפילין שזה כמו זבח ללא נסכים היינו רצוא ללא שוב משמע שתפילין הינם כמו נסכים שעניינם המשכה

עירובין יא, ב

* צורת הפתח קנה מכאן וקנה מכאן על גביהן. האם צריכים ליגע.

רב נחמן: אין צריכים ליגע, גבורה שמראה גם על ניתוק ולכן אי"צ ליגע. קשור לבכח, שאפילו שבפועל לא מחוברים.

רב ששת: צריכים ליגע, שחסד ענינו המשכה ונגיעה א' בשני. קשור לבפועל, ולכן צריך שיגעו.

עירובין לט, ב

* צבי שניצוד ביו"ט ראשון האם מותר לאכול ביו"ט שני

רב נחמן: אכלו, שלשיטתו גבורה שמפריד את שני הימים ולכן מותר לאכול ביו"ט שני. קשור לבכח, שמסתכל על שורש ימים אלה שהראשון מהתורה והשני רק מנהג אבות, ולכן מותר לאכול את הצבי.

רב ששת: לא אוכל – שלשיטתו חסד שמאחד את שני היו"ט כאחד (גם ימים טובים קשור לחסד שזה מראה על קדושה, גילויים. כי יום ראשון ושני שניהם ימים טובים ונחשבים כהמשך אחד.

פסחים צב, ב

* הי' בדרך רחוקה ושחטו וזרקו עליו

רב נחמן: הורצה שרק התורה חסה עליו לפטרו אבל אם עשה תע"ב. מכיוון שמסתכל בכח שהאדם רצה לבוא לביהמ"ק אפילו שבפועל לא הגיע, במחשבתו הוא הי' נמצא בביהמ"ק ולכן אם הקריבו עליו זה בסדר.

רב ששת: לא הורצה, שהתורה דחתה אותו כטמא. כי בפועל הוא לא הי' בביהמ"ק.

יומא כד, ב

* במה מפסין

רב נחמן: בבגדי חול, שאם הי' בבגדי קודש היו בעלי זרועות שלא זכו רצים לעשות את העבודה. קשור לגבורה שזהו שייך לבגדי חול. לשיטתו שקשור לבכח ולכן ההגדרה לא צריך בגדי קודש, שזה רק בכח, ואין לה קשר עדיין לעבודה בפועל ולכן אפשר עם בגדי חול.

רב ששת: בבגדי קודש, שאם בבגדי חול מרוב החביבות של המצוה ירוצו לעשות עם בגדי חול. קשור עם בגדי קודש שקשור לגילויים שזה. קשור לבפועל שגם ההגדרה היא חלק מהעבודה בפועל וצריך בגדי קודש.

ביצה לט, א

* מילא מים ונתן לחברו האם המים יכולים ללכת כתחום הממלא או כתחום מי שנתמלאו בשבילו.

רב נחמן: כרגלי מי שנתמלאו לו – מכיוון שהבור הוא הפקר לשיטתו שקשור לגבורה כמו ב"ש שקשורים לבכח, ולכן מפרש את המושג הפקר שיש לו קשר לכולם. ולכן זה קשור למי שהתמלא לו.

רב ששת: כרגלי הממלא. לשיטתו שקשור לחסד כמו ב"ה. שקשורים לבפועל. ולכן מפרש הפקר כפשוטו שבפועל הבור הפקר ולא שייך לאף אחד, ולכן שייך רק למי שמילא בפועל את המים.

תענית יד, ב

* יהודים שבחו"ל וצריכים גשמים בקיץ איפה בתפילה מזכירים

רב נחמן: בברכת השנים, גבורה. שמכיוון שבמקום זה צריך עכשיו גשם אז זה כלול בברכת השנים שזה בגבורה גבורות גשמים. קשור לבכח שזה שהם צריכים גשמים זה משהו רוחני שקשור לברכת השנים. ולא רק מצד צרכי האדם שזה בש"ת

רב ששת: בשומע תפלה, חסד שקיץ זה זמן של חסד מלמעלמ"ט ואם צריך גשם אז זה כלול בש"ת חסד. בפועל. חסד להם גשם בפועל ולכן מזכירים בשומע תפילה שזה חלק מצרכים גשמיים שצריכים בפועל.

כתובות קי, א

* עסקת חבילה. שנים שהוציאו שטח זע"ז.

רב נחמן: זה גובה וזה גובה, גבורה. זה ענין רוחני, ולכן זה מתבצע אפילו אם לא נפעל שום דבר במציאות. מספיק המציאות הרוחנית שא' נותן לשני.

רב ששת: כ"א מותר לשני וזה עומד בשלו וזה עומד בשלו, חסד, שכולם מאוחדים בתכלית ולכן א"צ להעביר מא' לשני. לא צריך שא' יתן לשני כי זה לא פועל שום דבר במציאות ולכן אין ערך לפעולה בהחלפות.

נדרים מא, א

* מה הכוונה בחוסר כל

רב נחמן: בלא דעה, גבורה. צ"ל חסרון במשהו רוחני.

רב ששת: בלא שמש, חסד. שמש קשור לעזרה בפועל.

גיטין לב, ב

* בפני כמה צריך לבטל את הגט?

רב נחמן: בפני 2, גבורה. כי העדים לא פוסקים משהו בפועל, הם רק בכח. בי"ד יכול להיות גם 2 אנשים.

רב ששת: בפני 3, חסד שמחבר. כמו בי"ד, כי רק בי"ד יכול להביא בפועל ביטול הגט.

גטין סז, א

* גט שנכתב בהוראת הבעל, אבל לא הוא כתב אמר לשנים אמרו לסופר שיכתוב ואתם תחתמו

רב נחמן: כשר ולא תעשה. א"א להשתמש בגט כזה כי בגט צריך את הרוחניות של הבעל, שהבעל יהי' במעמד כתיבת הגט, שזה דבר רוחני, ולא מספיק הבעל, זה שכתבו את הגט. **רב ששת:** כשר ותעשה. העיקר זה בפועל, שבציווי שהבעל ציווה זה כאילו שהוא נמצא בפועל.

קידושין נט, ב

* אם ביטל הגט האם יכול לחזור ולגרש בו

רב נחמן: חוזר ומגרש בו, גבורה. לשיטתו שהביטול הי' רק בכח ובפועל עדין נשאר גט **רב ששת:** אינו חוזר ומגרש בו, חסד. לשיטתו שהביטול הי' בפועל שביטל את הגט עצמו

בבא קמא סח, א

* המוכר לפני יאוש האם חייב בד' וה'

רב נחמן: חייב, ומכרו לא משנה לפני יאוש או אחרי. גבורה. **רב ששת:** פטור, רק לאחר יאוש שהועילו מעשיו, חסד.

רבה - עוקר הרים - גבורה.

רב יוסף - סיני - חסד⁸⁴.

בבא קמא יב, ב

* שותפין שחלקו וא' רוצה שיקבל חלקו ליד שדהו הראשונה

לרבה: זכותו שכופין על מידת סדום לשיטתו שרואים בזה קשר פנימי בשדות וע"ד בר מצרא

לרב יוסף: אין זכותו לקבל שיכולים לומר שנכסים אלו יקרים מאד לשיטתו שהקשר שלו לשדהו הוא חיצוני ואין זה כבר מצרא

בבא קמא נו, ב

* שומר אבידה

לרבה: דינו כשומר חנם לשיטתו שמסתכל על התוכן של שמירה זו והרי לא קיבל שום דבר ולא תכנן גם לקבל משהו

לרב יוסף: דינו כשומר שכר לשיטתו שמסתכל על האפשרות בפועל שאם הי' בא עני בזמן שהוא עוסק ומטפל באבידה הי' פטור מלתת צדקה לעני וזה שכרו

בבא קמא סא, ב

* האם יש מרחק קבוע באש לפוטרו

לרבה: לא אלא הכל לפי גובה האש לשיטתו שמסתכל על התוכן לפי גובה האש **לרב יוסף:** כן שהלכה כר' שמעון לשיטתו שמסתכל על ההלכה התורנית ולא על המציאות (גובה האש)

בבא קמא סו, א

* האם יאוש קונה?

לרבה: כן מכיוון שזה שינוי פנימי ולשיטתו צריך דוקא שינוי פנימי

לרב יוסף: לא מכיוון שזה משהו פנימי ולא רואים שום שינוי בחיצוניות ולשיטתו השינוי צ"ל דוקא בחיצוניות

⁸⁴ לקוי"ש חיי"ג בהעלותך עמ' 38 בהערות בסוף השיחה.

בבא קמא סו, ב

* האם שינוי השם כשינוי מעשה או לא ?

לרבה: לא שזה רק שינוי חיצוני ולשיטתו צריך שינוי פנימי (שקשור לגבורה שחודרת לפנימיות)

לרב יוסף: כן לשיטתו סיני מספיק שינוי שטחי ורק חיצוני (שקשור לחסד שעניינה מקיף באופן חיצוני)

בבא קמא פג, א

* לגבי הליכת היונים במ"א שרק עד 50 אמה ובמ"א כתוב שאפילו 100 מיל הולכים

לרבה: מדובר בישוב שובכין ולכן אפילו רחוק הולכין לשיטתו שצריך משהו פנימי ומהותי ממינו שיגרום להם ללכת

לרב יוסף: מדובר בישוב כרמים לשיטתו שאפילו דבר צדדי וחיצוני גורם להם ללכת

ברכות יב, ב

* מה נוסח התפילה בעשרת ימי תשובה?

לרב יוסף: כרגל ככל השנה שמסיים בשמונה עשרה הקל הקדוש ומלך אוהב צדקה ומשפט. לשיטתו בקו החסד, ולכן אינו מתייחס לדינים ולגבורות שבימים אלו (עשרת ימי תשובה).

לרבה: בעשרת ימי תשובה אומר המלך הקדוש והמלך המשפט, כמנהגנו, לשיטתו בקו הגבורה, שנוסח זה מראה על גבורות שיש בימים אלו.

ברכות סד, א

לרבה: מלך 22 שנה לשיטתו קשור למלכות שעניינה דינין וגבורות לכן מלך הרבה זמן

לרב יוסף: מלך שנתיים לשיטתו קשור לחסד וענוה והתרחק מהשררה לכן מלך רק שנתיים

מועד קטן ב, ב תוס' ד"ה קא מרפויי

* המנכש או משקה דין המלאכה בשבת חורש או זורע?

לרבה: המנכש דינו כחורש ששניהם הכנה לזורע פעולות צדדיות ולא פועל.

לר' יוסף: דינם כזורע שכוונת האדם למה שיבוא לעתיד.

מועד קטן ב, ב

* המשקה מים לזרעים בשבת משום מה מתרין בו

לרבה: משום חורש לשיטתו שמסתכל על הטעם והסברה שבפעולה שבשניהם מרפה את האדמה

לרב יוסף: משום זורע לשיטתו שמסתכל בפשטות ששניהם מצמיחים שזה המטרה

שבת יח, א

* מדוע אסור לטחון בריחים של מים בשבת

לרבה: משום שמשמעת קול לשיטתו שקשור עם מעשה בפועל ענין של גבורות (גבורה) אבל משום שביתת כלים מותר מכיוון שמסתכל לעומק ופה זה עובד לבד ואין שום חשש

לרב יוסף: משום שביתת כלים שמסתכל על הגדר (ההלכתי שבזה (הרוחני) חסד) שרואה מבחינה חיצונית שהכלים עובדים ולא משנה כ"כ מי מפעיל אותם מבחינה פנימית

שבת יח, א

* מדוע אסור להטמין בעפר לכו"ע

לרבה: גזירה שמא יטמון ברמץ לשיטתו שקשור עם המסובב מהדבר ולכן חושש וגוזר משום ד"א

לרב יוסף: מפני שמזיז עפר ממקומו לשיטתו שמדבר על הדבר עצמו בפשטות ובחיצוניות ולא על דברים שמשתלשלים כתוצאה מהדבר

שבת לט, א

* מדוע אסורה הטמנה בחול לכולי עלמא?

לר' יוסף: משום שמזיז עפר ממקומו בשבת בזמן ההוצאה ולכן לפועל אין להטמין משום איסור חפירה.

לרבה: גזירה שמא יטמין ברמץ וללא הזות החול עצמו כלומר האיסור נמצא בכח ענין הגבורה הוא גזירות וסייגים.

שבת צד, א

לרבה: מדבר בשמו של רבי יוחנן לשיטתו קשור לצדיקים מעשה בפועל (עניין ההמשכה דירה בתחתונים) ואולי זה קשור לעניינו עוקר הרים שזה עבודה שקשור לנבראים

לרב יוסף: מדבר בשמו של ריש לקיש לשיטתו שעניינם מכל הלב ועומק המחשבה (עניין העלייה לצאת מהעולם) ואולי זה קשור לסיני שאז ה' גם יציאה מהעולם שהתחברו לעליונים

שבת קלה, א

* א' שנולד מהול שצריך להטיף ממנו דם ברית מדוע?

לרבה: חוששים שמא הערלה כבושה ומסתתרת לשיטתו שזה רק חשש ואין פה ממש ערלה בפועל ומכיוון שהוא עוקר הרים אז גם אפשר ויש סברה לומר שזה בסדר שמסתכל גם מצד מציאות העולם

לרב יוסף: ודאי ערלה כבושה ומסתתרת היא ודוחה שבת שכל ענין הברית זה הוצאת דם התאוה וזה בא ע"י עבודה ומעשה (ואדרבה מכיוון שאצלו אין ערלה גלויה סימן שאצלו זה רע נסתר ויותר קשה להלחם עם זה) ואולי זה קשור עם שמירת הברית המיוחדת של רב יוסף שעשה את עצמו עור בשביל להיזהר בזה וגם לשיטתו סיני שקשור לחיוב שקיבלנו מסיני לעשות ברית ולא מתחשב כ"כ עם המציאות בפועל

שבת קלה, א

* מי שנולד מהול צריך להטיף ממנו דם גם בשבת, מדוע?

לר' יוסף: משום שודאי ישנה ערלה בהעלם (ערלה כבושה) ולכן יש צורך בהטפה שיהא ממש כברית ולכן היא דוחה שבת לגביו יש צורך במעשה האדם בפועל וכל עוד לא נעשה אין האדם מהול.

לרבה: ישנו רק חשש לערלה מסתתרת ולכן אין ההטפה דוחה את השבת שלשיטתו אין צורך בדחיית השבת משום שהאדם מהול בכח כבר.

עירובין כט, א

* מהו שיעור העירוב

לרבה: אפילו למחצה לשליש ולרביע לשיטתו שקשור לטעם ולכן מספיק גם חלק וע"ד תבלין שמספיק קצת כדי לתת טעם

לרב יוסף: צריך שתי סעודות שלימות סעודה מזה וסעודה מזה לשיטתו שצריך שלימות אפילו שזה רק בחיצוניות

עירובין כט, א

* כמה מזון צריך בעירוב, האם צריך שתי סעודות מכל דבר?

לרבה: אפילו חצי שלישי או רביע שתי סעודות מהרבה דברים יחד אין חשיבות מצד רוחניות אלא כמה שיש צורך לאדם.

לר' יוסף: שתי סעודות מכל דבר, שענינו בגדר של הלכה יש צורך בשלימות של כל דבר.

עירובין כט, ב

* כמה שיעור הלפתן שצריך בשביל העירוב

לרבה: כדי ללפת בו מזון שתי סעודות (לדוגמא שוקולד למרוח על לחם של שתי סעודות) לשיטתו שקשור לטעם ומכיוון שנותן טעם למזון שתי סעודות מספיק

לרב יוסף: כדי לאכול מהלפתן עצמו מזון שתי סעודות לשיטתו שצריך שלימות אפילו בלפתן

עירובין סה, ב

* ישראל וגוי בחצר הפנימית וישראל בחיצונה רב פסק שאסור כמו איזה תנא פסק

לרבה: פסק כמו רבי מאיר שזה קשור לגילויים לשיטתו
לרב יוסף: פסק כמו ר"ע (או כמו ראב"י) לשיטתו שקשור למעלה של תשובה (עצמות)

* מאיפה יודעים שלא קוראים הלל למפרע

לרבה: מהפסוק ממזרח שמש עד מבואו שזה לפי הסדר לשיטתו שקשור יותר לעולם

לרב יוסף: מהפסוק זה היום עשה ה' לשיטתו שקשור יותר לה' למעלה מהעולם וע"ד סיני שקיבלנו מלמעלה

יבמות סז, א

* מדוע לרבי יוסי עובר אינו מאכיל את המשפחה בתרומה

לרבה: מכיוון שעובר במעי זרה זר הוא לשיטתו שמסתכל על הטעם בגשמיות שהרי אמו זרה ואינה כהנת

לרב יוסף: מכיוון שילוד מאכיל ושאינו ילוד אינו מאכיל אפילו שנמצא במעי כהנת לשיטתו שמסתכל מצד גזירת הכתוב ללא הסבר

יבמות סז, א

* עובר כהן שלא נולד עדיין אוכל בתרומה או לאו?

לרבה: לגביו אין העובר כהן כל עוד לא נולד בפועל.

לר' יוסף: העובר כהן לכל דבר משום שאביו כהן.

בבא בתרא יב, ב

* כשמחלקים שתי קרקעות על שתי נהרות האם יכול א' לומר שהכל יהי' על נהר א'

לרבה: יכול שכופין על מידת סדום לשיטתו שמסתכל על הפנימיות שקשור לשדה ויכול לבקש את כולה

לרב יוסף: לא יכול מכיוון שיכול להיות שנהר א' יתייבש ונמצא שמפסיד לשיטתו שמסתכל על החיצוניות

ולכן אין לו קשר לשדה שיוכל לקחת את כולה

בבא בתרא קיד, א

* עד מתי יכול לחזור מהקנין

לרבה: כל זמן שיושבין לשיטתו שבפנימיות כוונת ישיבתם היתה בשביל זה

לרב יוסף: כל זמן שעסוקין באותו ענין לשיטתו שבפשוטות ובחיצוניות צריך שיהיו קשורים לענין

סנהדרין נא, ב

* לגבי 4 מיתות בית דין

לרבה: מדבר ופוסק הלכה למעשה לשיטתו קשור לגבורה שזה ענין של מיתות בית דין
לרב יוסף: אומר שזה הלכתא למשיחא ואין זה נוגע להלכה למעשה לשיטתו קשור לחסד
שהגאולה היא רק חסד

סנהדרין פא, ב

* מיהי הקללה שמקלל "המקלל בקוסם"

לרבה: שמקלל את ה' ישירות שאומר יכה קוסם את קוסמו לשיטתו (גבורה) שאומר ברור –

את הקללה ומחמיר עליו

לרב יוסף: שמקלל את ה' דרך חבירו שאומר שיכה קוסם לו ולקונו ולמקנו לשיטתו שקשור לחסד לכן מפרש שלא קילל במפורש כדי לזכותו

סנהדרין צה, ב

* בצפייה למשיח?

לרבה: אמר שיבוא משיח אבל אינו רוצה לראותו מפאת גודל הנסיונות לשיטתו שרואה בזה דבר שלילי שקשור לטו"ד כמו שאמר הרבי הרש"ב נ"ע שלפני המשיח צריך להניח השכל על הצד שאלו ההולכים אחר השכל מרה תהי' באחרית

לרב יוסף: שיבוא משיח והלוואי שאזכה לשבת בצל של הגללים של החמור של המשיח, לשיטתו – חסד, גודל ענוותנותו. רואה במשיח רק דבר חיובי גם עם כל הנסיונות שיהיו לפניו שזה למעלה מטו"ד

הוריות יד, א

לרבה: עוקר הרים - לשיטתו גבורה

לרב יוסף: סיני - לשיטתו חסד

זבחים כה, ב

* ממה היתה שאלת הגמרא

לרבה: השאלה היתה מחבית שזה אויר שסופו לנוח ותירץ לו ממזרק שזה גם אויר שסופו לנוח לשיטתו (גבורה) שמדברים רק על אויר שסופו לנוח שקשור ללמטה וגם לעניין של עוקר הרים שקשור לעבודה מלמטה

לרב יוסף: השאלה היתה מאויר שאין סופו לנוח האם זה כמונח או לא? ואם תאמר שלא אז מה הדין באויר שסופו לנוח לשיטתו שמדברים גם על דברים מופשטים כמו אויר שאין סופו לנוח

זבחים פז, א

* אם פרשו האברים מהמזבח קודם חצות והחזירן לאחר עמוד השחר מה הדין

לרבה: צריכים שיעלו על המזבח לקראת חצות של הלילה הבא לשיטתו (גבורה) שצריך מקום מסוים כדי לפעול את עיכול וריצוי האברים
לרב יוסף: אין צריך שיעלו עוד הפעם על המזבח אלא בכל מקום שהאברים נמצאים נפעל העיכול וריצוי האברים לשיטתו שקשור לחסד ולכן מרצה בכל מקום

בכורות לא, א

* צדיק שחזר בשאלה ואח"כ חזר בתשובה האם חוזר לכבודו הראשון?

לרבה: מקבלים אותו וחוזר לכבודו הראשון לשיטתו קשור למציאות האדם (גבורה) וכבודו
לרב יוסף: לא חוזר לכבודו הראשון לשיטתו שאינו קשור למציאות וכבוד ולהיפך שהי' ענו מכולם לכן ואולי ככפרה אינו חוזר לכבודו

מעילה ב, ב

* קדשי קדשים ששחטן בדרום אם כבר עלו למזבח

לרבה: ירדו לשיטתו (גבורה) שהשחיטה צריכה להיות בצפון מקור הגבורות

לרב יוסף: לא ירדו לשיטתו (חסד) שאפילו ששחטן בדרום שזה חסד גם טוב ולא ירדו

גיטין סז, א

* אמר לסופר לכתוב הגט ואתם (העדים) תחתמו מה הדין

לרבה: כשר ולא תעשה לכתחילה לשיטתו שמסתכל בצורה פנימית שקשור גם לגבורה שיכול לצאת מזה תקלה

לרב יוסף: כשר ותעשה לשיטתו שמסתכל בפשטות על החיצוניות שקשור גם לחסד והרי חתמו עדים כשירים

* יש שהופכין את השיטות וגם לשיטתם אפשר להסביר

לרב יוסף: כשר ולא תעשה לשיטתו שמסתכל על הבפועל והרי בפועל הבעל לא נתן לה גט ויש חשש שבגלל הבושה יתנו לסופר לחתום והרי לא צווה הבעל כך

ולרבה: כשר ותעשה לשיטתו שמצד התוכן והרי הבעל ציוה וכאילו שיש כבר חתומים עדים כשרים

גיטין עד, ב

* א' שאמר לאריסו כולם שופכים 3 דליי מים ומקבלים רביע אתה תשפוך 4 דלים ותקבל שליש ולבסוף ירד גשם

לרבה: מקבל שליש כאילו קיים תנאו שהרי במציאות יש פה מים לשיטתו שמסתכל על התוכן והרי האדון רצה שיגדל עם הרבה מים וזה התקיים

לרב יוסף: מקבל רק רביע שהרי הוא לא דלה והגם שיש מים מכיוון שלא באו דרכו אז אינו נחשב לשיטתו שקשור להסכם הדברים כפשטן והרי הסיכום ביניהם הי' שהוא בעצמו ידלה

רב הונא – קשור לגבורה. רב חסדא – קשור לחסד.

ברכות כה, א

* אם צואה מונחת על בשרו או ידו מונחת בבית הכסא
לרב הונא: מותר לקרות ק"ש שכתוב כל הנשמה תהלל לשיטתו שהעיקר זה הנשמה ולא משנה כ"כ הגוף (גבורה שענינו עליה למעלה)
לרב חסדא: אסור לקרוא ק"ש שכתוב "כל עצמותי תאמרנה" לשיטתו שהעיקר זה הגוף (חסד שענינו המשכה למטה)

ברכות כה, א

* ריח רע שיש לו עיקר
לרב הונא: מרחיק 4 אמות מהעיקר וקורא לשיטתו גבורה שמסתכל על שורש הדבר
לרב חסדא: מרחיק 4 אמות ממקום שפסק הריח וקורא לשיטתו חסד שמסתכל גם על ההתפשטות

ברכות מט, א

* בנוסח ברכת בונה ירושלים בברכת המזון
לרב הונא: מסיים במושיע ישראל ובונה ירושלים לשיטתו גבורה שקשור לריבוי ויכול לחתום בריבוי
לרב נחמן: אין עושין מצות חבילות חבילות וחותרם רק באחת לשיטתו חסד שקשור לאחדות

ברכות נ, א

לרב הונא: 3 שבאו משלש חבורות אינם רשאים ליחלק לשיטתו גבורה שאומר הדין ללא הסבר
לרב חסדא: זה רק שבאו משלש חבורות של 3 בני אדם לשיטתו חסד שמדבר על אחדות אמיתית ומסביר מדוע אינם יכולים להיפרד מכיוון שבאו משלש חבורות ונתחייבו בזימון ושוב אינם רשאים להוריד מעליהם חובת הזימון

שבת ק, ב

* בדין טלטול מהספינה

קידושין ז, ב

* המקדש אשה בבגדים מיוחדים ששווים 50 זוז האם צריכים שומא?
לרבה: לא צריכים שומא שמסתכל על הפועל שיש את הבגדים ולכן אין צריך שומא
לרב יוסף: צריך שומא שמסתכל על הסכם הדברים כפשטן והרי אמר 50 לכן צריך להיות שווה 50

קידושין מ, א

* למי הכוונה שלא חס על כבוד קונו
לרבה: זה המסתכל בקשת שמסתכל על גילוי אלוקי גבוה לשיטתו שקשור לטו"ד ולכן מזהיר בכיוון של ביטול כמו שאסור להסתכל (מבט חזק בעיניים) בפני הנשיא
לרב יוסף: זה העובר עבירה בסתר לשיטתו קשור עם תיקון היסוד שלא לעבור עבירה בסתר כמו יוסף עם אשת פוטיפר וגם זה יותר קשור לפשט של המילים וגם לשיטתו שהי' ענו א"צ להיזהר כ"כ בעניין של ביטול

קידושין סב, ב

* כשאומר פירות ערוגה זו מחוברת יהיו תרומה על פירות ערוגה זו תלושין לכשיתלשו מה הדין
לרבה: זה טוב רק בשחת אבל לא באגם שבתוכן של הפרשת תרומה רק שחת נחשב לממשות שנראה מצד האדם כבר קרוב להיות ראוי למאכל
לרב יוסף: זה טוב גם באגם לשיטתו שקשור לבפועל ולכן אפילו שרק מתחיל לצאת כבר נחשב לגבי תרומה

קידושין פא, א

* בדין יחוד
לרבה: אם בעלה בעיר אין חוששין לייחוד לשיטתו שקשור לטו"ד והרי יכול ליכנס כל רגע לבית ואין מקום לחשש
לרב יוסף: צריך לעשות עוד פעולה שלא יהי' חשש לייחוד כמו פתח פתוח לרה"ר לשיטתו שקשור כמו יוסף הראשון למידת היסוד ומחמיר ונזהר בעניין זה באופן שלמעלה מטו"ד

מגילה יז, א

* הלל לא נאמר למפרע
לרבה: "ממזרח שמש עד מבואו" הסתכלות מצד האדם על סדר העולם.
לר' יוסף: זה היום עשה השם הסתכלות מצד הקב"ה.

לרב הונא: מספיק זיז כל שהוא וממלא מכיוון שכרמלית מודדים מהקרקע ולכן זה מקום פטור ומספיק זיז כל שהוא לשיטתו גבורה שקשור לקרקע
לרב חסדא: עושה מקום 4 וממלא שהכרמלית מודדים משפת המים ואין זה מקום פטור לשיטתו חסד שקשור למים

שבת קטו, א

* כתבי הקודש שכתובים בלעז
לרב הונא: אסור לקרות בהן ולכן אין מצילין אותן מפני הדלקה בשבת לשיטתו גבורה שהקדושה נמצאת רק בספרים שכתובים בלשון הקודש
לרב חסדא: מצילין אותן מפני בזיון כתבי הקודש לשיטתו חסד שהקדושה מתפשטת גם בשאר השפות

שבת קטז, ב

* ספר תורה שיש בו 85 אותיות שמצילין אותו מן הדלקה
לרב הונא: רק במכונסות לשיטתו גבורה שאם לא אין מצילין אותן
לרב חסדא: גם במפוזרות מצילין לשיטתו חסד שתמיד מצילין

שבת קיט, א

* מה היו מכינים לכבוד שבת
 רב הונא הי' מדליק את הנרות לשיטתו גבורה אש שעולה למעלה
לרב חסדא: הי' פורס חותך הסלק לשיטתו חסד להמשיך למטה לפרוס ולחלק

שבת קכח, א

* בשר טפל
לרב הונא: מותר לטלטלו לשיטתו גבורה שאפילו בשר חי ראוי לאכילה כמו שעיר של יוהכ"פ שהבבלים אוכלים אותו חי שקשור עם גבורה
לרב חסדא: אסור לטלטלו לשיטתו חסד שרק בשר מבושל ראוי לאכילה

עירובין נה, ב

* יושבי צריפים מאיפה מודדים להם
לרב הונא: כל אחד מודד מפתח ביתו לשיטתו גבורה שנחשב כל א' בנפרד
לרב חסדא: מודדים לפי כל המחנה לשיטתו שנחשבים כולם יחד לשיטתו (חסד)

פסחים מז, א

* האם אומרים הועיל (- כמו אילו הי' כך וכך הי' מותר אז נתיר גם עכשיו)

לרב הונא: אומרים הועיל לשיטתו שמסתכל על הדברים בצורה רוחנית ע"ד ב"ש בכח (גבורה)

לרב חסדא: לא אומרים הועיל לשיטתו שמסתכל על הדברים בצורה גשמית ע"ד ב"ה בפועל (חסד) וכרגע זה באופן אחר ולא אומרים אילו הי' כך וכך הי' מותר

פסחים קיז, א

* מתי אומרים הללוי' ?
לרב הונא: אומר הללוי' בתחילת כל פרק לשיטתו שהעיקר זה ההתחלה המקור הרוחני השורש של הדברים (גבורה).
לרב חסדא: אומר הללוי' בסוף כל פרק לשיטתו שיורד שהעיקר זה הסוף שיורד למטה שזה קשור לחסד.

פסחים קכ, ב

* מדוע הפיגול והנותר מטמאים את הידיים ?
לרב הונא: משום חשדי כהונה לשיטתו שקשור לגבורה ולכן מדבר על פיגול שחמור יותר ומטמא בשיעור כזית שזהו שיעור איסורו (שקשור יותר לרוחניות) וגם קשור לרע הגלוי
לרב חסדא: משום עצלי כהונה לשיטתו שקשור לחסד ולכן מדבר על נותר שקל יותר וגם שזה רק בעצלות בלי לעשות דוקא במזיד ומטמא בשיעור כביצה שזהו שיעור לטומאה (שחל בגשמיות ממש) וגם קשור לרע הנסתר⁸⁵

סוכה יד, ב

* נסר של 4 אמות אסור לסכך בו
 מה הי' אם הפך את הנסרים על הצד? שכרגע אינם ברוחב 4 אמות, בצורה שמונחים
לרב הונא: פסולה לשיטתו שמסתכל על שורש הדבר והנסר הרי רחב 4 אמות. (גבורה)
לר' חסדא: כשרה מכיוון שעכשיו בפועל זה מונח על הצד ואינו רחב 4 אמות. לשיטתו חסד שמסתכלים על הבפועל איך שזה מונח עכשיו.

מועד קטן כח, א

לרב הונא: הי' חכם לשיטתו שקשור לרוחניות (גבורה)
לרב חסדא: הי' עשיר לשיטתו שקשור לגשמיות (חסד)

כתובות סא, א

* הכל משהין בפני השמש (ז"א שאין מחוייבים לתת למלצר מהאוכל) חוץ

⁸⁵ לקו"ש חלק ג ע"י 983

לרב הונא: הכוונה חוץ מבשר ויין לשיטתו גבורה שצריך לתת לו למלצר בשר ויין פשוטים
לרב חסדא: חוץ מבשר שמן ויין ישן לשיטתו שקשור לחסד לכן נותנים לו מן המשובח

כתובות צט, ב

* בעל שאמר לאחד לכתוב את גיטו
לרב הונא: הכוונה לאחד ולא לשנים לשיטתו גבורה שמקפיד בדיוק בלשונו
לרב חסדא: הכוונה גם לשנים לשיטתו חסד שאינו מקפיד בדיוק בלשונו

גיטין סד, א

* הבעל אומר שנתן הגט לפיקדון והשליש אומר שנתן הגט לגירושין
לרב הונא: הבעל נאמן לשיטתו גבורה שמסתכל על שרש הדברים שבעניינו זה הבעל
לרב חסדא: השליש נאמן לשיטתו חסד שמסתכל על התפשטות הדברים ואפילו השליש נאמן

קידושין טז, א

* שטר אמה העברי'ה מי כותבו
לרב הונא: האדון כותבו לשיטתו קשור לגבורה כעבד אל אדונו
לרב חסדא: אב כותבו לשיטתו קשור לחסד כבן אל אביו

* כסף של היתומים צריך לעשות סגולה למה הכוונה
לרב הונא: דקל שאוכל ממנו תמרים לשיטתו קשור לגבורה שזה ביטוח בגשמיות וגם מרמז על התורה כמו לולב אבל באופן גשמי
לרב חסדא: הכוונה לספר תורה לשיטתו קשור לחסד שזה ביטוח ברוחניות ועצ"ע

ב"ב קנד, א

* במה צריך להיות הראי'ה שמביא
לרב הונא: אומר שהראיה צריך להיות בעדים לשיטתו גבורה שצריך לחפש עדים
לרב חסדא: אומר שהראיה בקיום השטר לשיטתו חסד שמספיק רק קיום השטר

שבועות מט, א

* האם בית הדין מציעים לתובע לגלגל שבועה על הנתבע מבלי שיבקש ?
לרב הונא: כן לשיטתו גבורה שמשתדלים להחמיר עליו
לרב חסדא: לא לשיטתו חסד שמשתדלים להקל עליו

ע"ז טו, א

* בדין מכירת פרה לגוי

לרב הונא: מכר פרה לגוי לשיטתו שסתם פרה לשחיטה עומדת קשור לגבורה
לרב חסדא: הקשה עליו מי התיר לו לשיטתו שסתם פרה לגידול ולעבודה עומדת קשור לחסד

מנחות לה, א

לרב הונא: אומר שעור התפילין חייב להיות שלם ללא נקב לשיטתו גבורה שצריך להיות הכל שלם ללא שום נקב.
לרב חסדא: אפילו אם העור של התפילין נקרע משתי דפנות שלא כנגד זה כשר, לשיטתו חסד שמקל ואומר שלא צריך שהתפילין יהיו ממש שלימות.

חולין י, א

* השוחט בסכין ונמצאת פגומה
לרב הונא: אפילו שיבר בה עצמות כל היום פסולה לשיטתו גבורה שמחמירים וחוששים שאולי בעור נפגמה
לרב חסדא: כשרה שמא בעצם נפגמה לאחר השחיטה לשיטתו חסד שמקילים

חולין צ, ב

* האם גיד הנשה של קרבן מותר להקריבו
לרב הונא: אסור לשיטתו גבורה שמותר רק דברים כשרים
לרב חסדא: מותר מכיוון שלא כתוב ע"כ לא יאכל המזבח אלא ע"כ לא יאכלו בני ישראל לשיטתו חסד שמעלה הכל לקדושה

בכורות ג, א

* כמה תהא שותפות של גוי ותהא פטורה מן הבכורה
לרב הונא: אפילו רק באזנו לשיטתו גבורה שאפילו באבר א' ששיך לגוי יורדת ממנו הקדושה
לרב חסדא: דוקא בדבר שהנשמה תלויה בו לשיטתו חסד שכדי להוריד את הקדושה צריך שיהא עיקרו שייך לגוי

בכורות מז, ב

* כהן שמת והניח בן חלל
לרב הונא: אין הבן חייב לפדות את עצמו לשיטתו גבורה שהחובה היא על האבא שהוא שורש של הבן, כמו שיטת הבבלי בפדיון הבן סיום מס' פסחים
לרב חסדא: הבן חייב לפדות את עצמו כמו שיטת הירושלמי לשיטתו חסד, השפעה והמשכיות של הבן מהאבא

נדה ו, א

* מדוע צריך לבדוק את האשה לאחר שגמרה לאכול בתרומה
 לרב הונא: בשביל לתקן השיריים שבידה לשיטתו גבורה לטובת האשה ששייכת לגבורה
 לרב חסדא: בשביל לשרוף השיריים שבידה לשיטתו חסד שמתעסק רק עם קדושה ברורה
 וודאית ולא עם ספיקות.

רש"י - חסד. קשור לגילויים. תוספות - גבורה. קשור לעצמות.

תענית לא, א

* איך תהי' האחדות לע"ל במחול שעתיד הקב"ה לעשות לצדיקים
 לרש"י: האחדות לע"ל תהי' מצד העצמות ולכן אומר שבמחול לע"ל שכל א' וא' מראה
 באצבעו ואומר זה היינו שכל צדיק יאמר - ישפיע על כל הצדיקים מהמדרגה והעבודה שלו
 לשיטתו שקשור לתואר הדבר - היינו שיכול להיות התאחדות והתכללות בפרטים מצ"ע
 וא"צ לבטל מציאותם

לתוס': האחדות לע"ל תהי' מצד הגילויים ולכן אומר שבמחול לע"ל שכל א' וא' מראה
 באצבעו ואומר זה היינו רק אמירת שבה לשיטתו שקשור לעצם יותר לכן לא יכול להיות
 השפעה ממש מא' לשני שאין יכול להיות אחדות מצד הפרטים ורק מצד הקב"ה שהוא
 עושה שלום יהי' אחדות ע"י שמתבטלים ממציאיותם לגמרי

שבת צד, א בתוס' ד"ה ר"ש

* מהו גדר מלאכה שאינה צריכה לגופה

לרש"י: הכוונה שברצונו לא הי' הדבר כגון צד נחש שלא ישכנו שרצונו שבכלל לא הי' פה
 הנחש ז"א אפילו שכרגע רצונו באמת לתפוס את הנחש שלא יזיקנו אבל מכיוון
 שבהתבוננות לשיטתו בתואר הדבר שהרי זה נחש וודאי שזה לא ברצונו כלל
 לתוס': הכוונה שאי"צ גם לדבר עצמו כלל כגון מוציא מת מהבית שאין רצונו במת אלא
 להוציאו מעליו לשיטתו מצד העצם⁸⁶

* מהו הפירוש חיטים שירדו בעבים

לרש"י: שקשור לתואר הדבר לכן אומר שזה הי' בדרך הטבע שחיטים נפלו בים ועלו אם
 האידים של המים לעננים ואז נשתנה התואר שלהם מחיטים שבארץ ונחשבים למשהו אחר
 לתוס': שקשור לעצם הדבר לכן אומר שזה הי' בדרך נס לגמרי כל מציאותם והתהוותם אבל
 אם רק עלו לעננים נחשבים לחיטים רגילות

פסחים

⁸⁶ לקו"ש חכ"ז בחוקתי א'

* מהו יסוד ביטול חמץ

לרש"י: הכוונה שישבית ויבטל בליבו שיחשוב אותו כעפר לשיטתו שקשור לתואר הדבר **לתוס':** זהו מחמת הפקר שהפקר פועל בעצם הדבר שיוצא מרשותו לשיטתו שקשור לעצם הדבר

בבא מציעא ב, א

* מהו הגדר של שנים או חזין בטלית

לרש"י: שבעיקר מדבר על הגברא לכן מסביר שהכוונה שאין לא' כח בזה יותר מהשני לשיטתו שקשור לתואר הדבר **לתוס':** שבעיקר מדבר על החפצא לכן מסביר שהכוונה שלכל א' בוודאי שיש חצי בטלית לשיטתו שקשור לעצם

בבא מציעא ב, ב

* מתי אומרים ממון המוטל בספק חולקים

לרש"י: הכוונה שיש הפסד ממון - היינו שזה לגבי מכירה או לגבי נזקין לשיטתו שקשור לתואר לכן מדבר על הגברא שיש לו הפסד ממון **לתוס':** שבעיקר מסתכל על החפצא הכוונה שיש ספק לבי"ד בלא טענותיהם - כמו בשור שנגח את הפרה או מחליף פרה בחמור שיש ספק מעצמו לגבי הוולד לשיטתו שקשור לעצם לכן מובן למה יחלוקו שאין פה אפשרות להכרעה אחרת⁸⁷

* לגבי קרבן חגיגה האם גם הנשים חייבות במצוה זו

לרש"י: החיוב הוא רק על בעלה שישמחה ולא עליה לשיטתו שקשור לתואר הדבר ולכן פה גם הבעל הוא זה שצריך לחייבו לפעול את השמחה **לתוס':** החיוב הוא גם על האשה מצד בעלה לשיטתו שקשור לעצם הדבר ולכן יש מציאות לאשה מצ"ע לחייבה. ועצ"ע.

* בגדר מצות חינוך

האם הקטן נקרא מחויב בדבר מצד שאביו מחויב בחינוכו חל עליו ג"כ חובה ויכול לברך לאביו להוציאו י"ח או שאינו מחויב בדבר לגמרי **לרש"י:** הקטן אינו מחויב בדבר לגמרי לשיטתו מצד התואר ולכן העיקר זה שיש פה חינוך ולא משנה כ"כ בעצם על מי חל החיוב **לתוס':** הקטן נקרא מחויב בדבר מצד שאביו חייב לחנכו לשיטתו מצד העצם לכן חשוב לדעת מצד העצם שחל החיוב גם על הקטן עצמו

חגיגה ו, א

* מהו גדר עליית קטן לרגל

האם יש מצוה בחינוך לעליה לרגל עצמו וכידוע לגבי כמה דברים שדרושים הכנה מסוימת אז התורה לא חייבה רק אחרי שיעשה ההכנה וההכנה היא חלק מהמצוה או שזה רק להרגילו

לרש"י: החיוב הוא רק על האב ולכן הבן אינו מחויב בקיום המצוה ורק משום הנהגה שיתרגל לקיים מצות לשיטתו מצד התואר **לתוס':** החיוב הוא גם על הבן עצמו כי מצות חינוך היא כדי שידע כשיהי' גדול וגם עכשיו החובה עליו לעלות לשיטתו מצד העצם

* קטן שבא על שפחה חרופה האם חייב

לרש"י: אין חיוב על הקטן לשיטתו שקשור לתואר ורק היא חייבת כנ"ל

לתוס': החיוב גם על הקטן מכיוון שמחייב את השפחה אז זה חל גם עליו⁸⁸

* מה הגדר של שביתת העבד של הישראל האם זה פרט מחיוב השביתה של האדון או שיש לו דין שביתה מצ"ע⁸⁹

* מהו גדר היתר מלאכות אוכל נפש ביו"ט

לרש"י: ההיתר הוא לגמרי ורק מדרבנן צריך שיהי' צורך קצת שעצם המלאכה מותר לשיטתו שקשור לתואר והרי האדם מכוון להנאתו אפילו שאין צורך מותר **לתוס':** ההיתר הוא רק כשיש צורך קצת לשיטתו שקשור לעצם ולכן לא מספיק כוונת הגברא להנאתו אלא צריך שיהא במלאכה צורך קצת

* המבשל גיד הנשה ביו"ט לאכלו לר"י אינו לוקה מדוע

לרש"י: מכיוון שהותר לצורך הותר גם שלא לצורך לשיטתו מצד התואר שמלאכת בישול ענינה בכללות בשביל אוכל נפש ולכן גם פה מותר **לתוס':** מכיוון שכוונתו של האדם היתה לאכילה לשיטתו מצד העצם שצריך שיהי' פה ממש מלאכת אוכל נפש ע"י כוונתו עכ"פ⁹⁰

* האם מנוחת שבת ומנוחת יו"ט זה חילוק רק בכמות או גם באיכות

לרש"י: זה חילוק רק בכמות אבל באיכות זה אותו גדר ולכן אי"צ לברך על הבשמים ביו"ט שחל במוצ"ש לשיטתו שקשור לתואר ולכן החילוק הוא רק בתואר כמות

⁸⁸ לקויש קדושים ד', חל"א משפטים ב'.

⁸⁹ לקויש ח"א עמ' 37 ו-חל"א עמ' 193

⁹⁰ לקויש חל"א עמ' 193

⁸⁷ לקויש ח"א קדושים ד'

לתוס': זה חילוק גם באיכות לשיטתו שקשור לעצם לכן מחלק בשורש הדבר בין סוגי השביתה שמנוחת שבת ענינה חיוב השביתה והמנוחה ומנוחת יו"ט ענינה שלילה ורק איסורי מלאכה ולכן באמת הי' צריך לברך על הבשמים ביו"ט שחל במוצ"ש רק שסעודת יו"ט הוי כבשמים⁹¹

* מהו הטעם של ב"ש וב"ה בנרות חנוכה אם מוסיף והולך או פוחת והולך **לרש"י:** זה בגלל טעמים שאינם קשורים לחנוכה לשיטתו מצד התואר לכן אומר כמ"ד שזה מצד מעלין בקודש ואין מורידין או כנגד פרי החג **לתוס':** זה בגלל טעמים שקשורים לחנוכה עצמו לשיטתו מצד העצם לכן אומר כמ"ד שזה כנגד ימים הנכנסין וכנגד ימים היוצאין.

בשיטת הרמב"ם ורש"י

הרמב"ם: ענינו ספר הלכה, קשור יותר לצד ההלכה המעשי, ללא טעם כ"כ. וקשור יותר לחפצא.
רש"י: כותב טעם לפסוק. לפנימיות הדבר, והפשטות של הדבר, בפשוטו של מקרא.
וקשור יותר לגברא.

* איך מפרשים את הפסוקים בנבואת בלעם?⁹²
לרמב"ם: "דרך כוכב" הכוונה למלך. שכותב לגבי כוכבים שהם בעלי דעה והשכל וכו'. והפי' "וקם שבט" בודאי שזה מלך. וממילא, הכוונה לשני מלכים שיש ביניהם קשר מיוחד, וזהו דוד ומשיח. וממילא מובן, הכפל בביטויים שבפסוקים. על דוד ועל משיח. ולכן מסביר קרקר כפשוטו הורס, שיהרוס כל ממשלת הגויים. ו"אחרית הימים" כפשוטו, הכוונה לאחרית כל הימים - משיח.
לרש"י: שמפרש כפשוטו של מקרא. שמדבר לבלק מלך מואב, ולכן מדבר בקשר לכיבוש מואב שזה יהי' באחרית הימים בזמן דוד. אלא לשלימות נבואתו, מדבר לסוף על המשיח. והפירוש "דרך כוכב" בפש"מ, אינו שייך למלך. שלא מצאנו מעלתם של הכוכבים בדיעה והשכל, וממילא אחרי שמדבר על דוד, מסביר ש"קרקר" הכוונה מלשון קורה - נוקב רק חלק.

* "בבלה יובאו" - איסור היציאה מבבל לשאר הארצות.⁹³
לרמב"ם: שענינו הלכה כפשוטו האיסור הוא תמיד מצד החפצא.
לרש"י: שענינו טעמא דקרא מפרש הטעם לפי שיש שם ישיבות המרביצות תורה תמיד לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם אין שם לימוד התורה כ"כ מותר לצאת.

* לגבי מזבח הזהב ומזבח הנחושת שהם מצופין האם מקבלים טומאה?⁹⁴

⁹² לקויש חייג עמי 85.
⁹³ לקויש חחיי מסעי בי.
⁹⁴ לקויש חטיז תרומה די.

לרמב"ם: הציפוי הוא טעם לטהר לשיטתו שקשור לחפצא ומסתכל על עיקר הכלי והציפוי בטל אליו ולכן טהור. **לרש"י:** הציפוי הוא טעם לטמא לשיטתו שקשור לגברא ולפשט והרי האדם רואה רק את הציפוי ולכן יש לזה חשיבות אלא שיש פסוק מגזה"כ שזה טהור.

* בגדר "אוי לרשע ואוי לשכנו" או "טוב לצדיק וטוב לשכנו"⁹⁵.

האם זה רק לגבי שכר ועונש או גם שינוי מהותי שפועל עליו **לרמב"ם:** השכנות פועל שינוי מהותי בשכן ולכן הפעולה של העונש יכולה להיות גם בדברים שאינם שייכים לרשע עצמו לשיטתו שקשור לחפצא. **לרש"י:** השכנות פועל שינוי חיצוני בשכן ולכן הפעולה של העונש יכולה להיות רק בדברים ששייכים לרשע עצמו לשיטתו מצד הגברא.

* בגדר "בר מצרא"

האם זה רק הנהגה בבנ"א שצריך לעשות טוב ויושר או שזה גדר קנין שפועל בחפצא עצמו? **לרמב"ם:** זה גם בחפצא לשיטתו שחכמים נתנו קצת קנין לבר מצרא בשדה משום "ועשית הישר והטוב" שענינו רק בגברא וע"ד שאסור למכור את השדה לגוי שלא יזיק לשכנו משום "ועשית הישר והטוב כותב הרמב"ם שאסור למכור לגוי עד שיקבל עליו כל אונס שיבוא מן הגוי ועד שיקבל עליו הגוי לנהוג עם בן המצר שלו בדיני ישראל שזה כאילו היזקן בידים מאחר שיש לו חלק בזה. **לרש"י:** זה רק הנהגה טובה משום "ועשית הישר והטוב שענינו רק בגברא.

* מדוע אם מכר כל נכסיו לא' אין בו משום דין בר מצרא?⁹⁶

לרמב"ם: זה בגלל החפצא מכיון שקנה שניהם כאחד. **לרש"י:** זה בגלל הגברא כדי שהלוקח יתרצה לקנות שרוצה רק את כל הנכסים ביחד לקנות ואם לא יפסיד המוכר לכן תיקנו דין זה.

* מדוע אם מכר לאשה וליתומים אין בזה משום דין בר מצרא?

לרמב"ם: זה בגלל שלאשה וליתומים יש קשר לחפצא מכיון שחסד הוא שתעמוד הקרקע בידה וכן ביד היתומים שזה טעם חיובי. **לרש"י:** זה בגלל שאין יכול להרחיק את האשה מהשדה וכן ביתומים לשיטתו שזה רק מצד הגברא ולכן אומר רק טעם שלילי.

* האם לקט שכחה ופאה זהו לאו הניתק לעשה מצד הפסוק "לעני ולגר תעזוב אותם" או שהפסוק הזה מדבר על משהו אחר?⁹⁷

לרמב"ם: זה כאופן הא' שהפסוק מנתק את הלאו ועושה אותו לעשה לשיטתו מצד החפצא שמדבר על המצוה עצמה שהיא נהיית עשה וחודרת יותר לחפצא. **לרש"י:** זה כאופן השני שהפסוק הזה מדבר על אופן הנתנה של הגברא ולא על החפצא.

* האם חסיד זה דרגה של צדיקים או שחסיד זה דרגה שכולל גם בעלי תשובה?⁹⁸

לרמב"ם: כאופן הב' שכולל הכל במילה חסיד שכן כותב בפירוש בהלכות דעות שאחד שנוטה לכיוון השני של דיעותיו נקרא חסיד היינו כולל בעל תשובה לשיטתו מצד החפצא שבעלי תשובה יותר נעלים מצדיקים שיש להם את המעלה של הניצוצות שבדונות שנהפכים לזכויות. **לרש"י:** כאופן הא' שכותב בפירוש כל חסיד הוא חסיד מעיקרו לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר רק מצד "והאלקים עשה את האדם ישר" שזה צדיקים.

* האם כשמוסר את נפשו על קידוש ה' צריך לכוון ע"מ למות כדי שיעשו לו נס?⁹⁹

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין לערב את הנס שקשור לגברא עם החיוב שעל האדם אלא זה דבר נוסף. **לרש"י:** כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן האדם צריך לדעת בכדי לא להפריע כביכול להקב"ה לעשות לו נס שזה תוספת קידוש השם.

* האם יש חילוק בין הנגעים שבמקום בשר לנגעים שבמקום השערות?¹⁰⁰

לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ויש הבדל בין מקום הבשר למקום השערות שמקום השערות אינו מיטמא בסימן של שיער לבן משא"כ במקום הבשר שכן מטמא וגם בפנימיות לשיטתו שנגעי הגוף באים על לשון הרע בין אדם לחבירו ונגעי הראש באים על זה שכופר בעיקר ולכן זה שני סוגי נגעים. **לרש"י:** לא לשיטתו שמצד הגברא ולכן אין הבדל שהרי הכל זה גוף האדם וגם בפנימיות לשיטתו שנגעי הגוף באים על לשון הרע שקשור עם חיצוניות ופיטפוט דברים סתם ונגעי הראש באים על גסות הרוח שהרי גסות הרוח זה באופן פנימי יותר באדם ומכיון ששניהם בעיקר בין אדם לחבירו לכן נכללים בסוג אחד של נגעים.

* מה הגדר של שביתת העבד של ישראל האם זה פרט מחיוב השביתה של האדון

או שיש לו דין שביתה מצ"ע?¹⁰¹

לרמב"ם: האזהרה היא על ישראל רבו אבל תוכנה שהגר תושב ישבות מעבודת רבו לשיטתו מצד החפצא שהרי הם חפץ של ישראל ולכן הוא מוזהר

⁹⁸ לקו"ש חכ"ז עמ' 274

⁹⁹ לקו"ש חכ"ז עמ' 167

¹⁰⁰ לקו"ש חכ"ז תזריע ג'

¹⁰¹ לקו"ש חל"א משפטים ב' הערה 47

⁹⁵ הדרנים על השי"ס בסיום מסכת סוכה

⁹⁶ הדרנים על השי"ס עמ' קכח

⁹⁷ לקו"ש חכ"ז עמ' 264

לרש"י: גר תושב ועבד עצמם מוזהרים שלא לעשות מלאכה בשבת אפילו במלאכת עצמם לשיטתו מצד הגברא שהם בעצמם חייבים בשביתה

בשיטת רש"י והרמב"ן

* מה יותר נעלה האם עבודת הצדיקים או בע"ת¹⁰².

לרש"י: עבודת הצדיקים שקשור להמשכה מלמעלה - איכות - אורות ולכן במשכן שהי' ב- 7 ימי המילואים ריבוי כמות של הקמת המשכן אינו נחשב והעיקר ביום השמיני שנק' ראשון למילואים שהי' ריבוי האיכות בהשראת השכינה ביום ההוא במשכן. לרמב"ן: עבודת הבע"ת, ולכן במשכן שהי' בשבעת ימי המילואים ריבוי כמות של הקמת המשכן, זה יותר חשוב מיום השמיני, שהי' רק איכות, ולכן אינו קורא ליום השמיני ראשון למילואים.

* האם הציווי "ועשו לי מקדש" כולל גם את מה שהקימו את המשכן בשבעת ימי המילואים, או שהי' רק פרט בחינוך אהרון ובניו. לרש"י: כאופן השני, זה רק פרט בחינוך אהרון ובניו. לרמב"ן: כאופן הראשון, שזה חלק מהציווי.

* האם הכפורת היא חלק מארון הברית או דבר נפרד¹⁰³?

לרמב"ן: הכפורת היא חלק מהארון, לשיטתו שקשור לגילויים ולכן הכפורת שרומז על החיבה של הקב"ה ועם ישראל קשור לתורה. לרש"י: הכפורת היא דבר נפרד מהארון. לשיטתו שקשור לעצמות ולכן הכפורת שרומז על החיבה של הקב"ה ועם ישראל למעלה מהתורה ולא מוגבל בתנאים

* איך היו נראים הכרובים?

לרמב"ן: הכרובים היו דומים למרכבה שראה יחזקאל. הכרובים קשורים להשראת השכינה, שבאה על ידי עבודת עם ישראל, אהבה מורכבת. לרש"י: הי' להם דמות פרצוף תינוק, לשיטתו שקשור לפשטות, שהחיבה והאהבה של הקב"ה לעם ישראל זה כמו לתינוק, "נער ישראל ואוהבהו", אהבה עצמית שלא קשורה לעבודה שלהם בתורה ומצוות.

¹⁰² לקו"ש חייב עמ' 57

¹⁰³ לקוטי שיחות חלק כ"ו, תרומה ב'.

* גדר האפוד והחושן
לרמב"ם: החושן והאפוד של הכה"ג עניינם אחד – תכשיט ולכן סובר שכאשר לובשם לובש קודם האפוד ואח"כ החושן ורק אח"כ חגורו בחשב האפוד שכן עניינם אחד מצד העצמות ולכן גומר ללבוש שניהם ואח"כ חוגר
לרמב"ן: האפוד הי' גדר לבוש ולחושן גדר תכשיט ולכן סובר שקודם לובש האפוד וחוגר בחשב האפוד ואח"כ לובש החושן שכן כ"א לעצמו ואין עניינם אחד מצד הגילויים שכל א' יש לו תפקיד אחר.¹⁰⁶

* זכור ושמור
לרמב"ם: זכור ושמור בשבת זה דבר אחד מצד העצמות שזכור ושמור ממש בדיבור א' נושא הפכים ששניהם ממש באותו עניין ואז מורגש כח העצמות שבחיבורם
לרמב"ן: לזכור הכוונה לזכור השבת וזה דבר תמידי כל השבוע ושמור זה קדוש שבשבת עצמו שצריך לשמור ולקדש את השבת לשיטתו מצד הגילויים שכל א' יש לו תפקיד אחר ולא ממש באותו עניין

* האם הי' חיות טורפות ואילני סרק לפני חטא עה"ד
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד העצמות שרק ממנו יכול להיות מציאות של רע שטורפות ושלא עשו פירות
לרמב"ן: לא לשיטתו מצד הגילויים ולכן סובר שלא הזיקו ולא טרפו שהי' שלימות הטוב מצד הגילויים.¹⁰⁷

* מתי צריך ללבוש בגדי לבן של הכה"ג ביוהכ"פ
לרמב"ם: רק בזמן העבודה המיוחדת של יוהכ"פ ולא בעבודות הרגילות של כל יום כמו עבודת התמיד לשיטתו מצד העצמות ולכן לא שולל לגמרי את הזהב שכן מצד העצמות יש מקום לכל דבר וגם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן סובר שבגדי לבן קשורים לחפצא של העבודה המיוחדת ליוהכ"פ
לרמב"ן: בכל העבודות של יוהכ"פ גם בעבודות הרגילות של כל יום לשיטתו שקשור לגילויים לכן סובר שצריך כל היום להיות עם בגדי לבן שקשור ללובן העליון דרגה גבוהה בגילויים וגם לשיטתו שקשור יותר לגברא שאסור לאדם ללבוש בגדי זהב שאין קטיגור נעשה סניגור.¹⁰⁸

* מהו גדר החיוב לתרום מן היפה

¹⁰⁶ לקוי"ש חכ"י עמ' 196

¹⁰⁷ לקוי"ש חכ"י עמ' 195

¹⁰⁸ לקוי"ש חכ"י עמ' 94

בשיטת הרמב"ם והרמב"ן

הרמב"ם: ענינו הלכה למעשה בנגלה שבתורה
הרמב"ן: ענינו דברים נעיימים ליודעי חן קשור לסוד שבתורה

* מי יבנה את ביהמ"ק
לרמב"ם: בשיטתו שענינו של ביהמ"ק עבודת האדם ע"כ גם בנוגע לביהמ"ק השלישי משיח יבנה המקדש (עבודת האדם)
לרמב"ן: בשיטתו שענינו של ביהמ"ק השראת השכינה מלמעלה ע"כ גם בנוגע לביהמ"ק השלישי סובר שבנוי ומשוכלל יגלה ויבוא מן השמים¹⁰⁴

* האם כלי המקדש הם חלקים מבית המקדש או שזה שתי מצוות ואין מעכבות זה את זה
לרמב"ם: שעיקר החפץ במקדש לפי תורת הנגלה הוא העבודה הקרבת קרבנות וכו' ולכן כל הכלים הם חלקים מעניין העיקרי שבמקדש ולכן אינם נמנים למצוה בפ"ע
לרמב"ן: שעיקר החפץ במקדש לפי תורת הנסתר הוא השראת השכינה שבמקום אפילו בלי העבודה ולכן הכלים הם נחשבים למצוה בפ"ע

* האם גורסים בסוף מסכת מידות שעניינה בנין המקדש וכל ענייניו את הברכה ברוך שבחר באהרן ובבניו לעמוד לשרת לפני ה' בבית קדשי הקדשים
לרמב"ם: שענינו של ביהמ"ק הוא הקרבת הקרבנות אין שייך לברך על עניין שאינו קשור כגון השראת השכינה בבית קדה"ק
לרמב"ן: שענינו של ביהמ"ק השראת השכינה לכן מתאים לסיום המסכת לדבר על העיקר בהשראת השכינה בבית קדה"ק

* גדר דינין בשבע מצוות בני נח
לרמב"ם: דינין הכוונה רק על שבע מצוות שלהם שצריכים להעמיד דינינים בעניינים אלו ולשפוט אותם לשיטתו שלא מקשר גויים לכל התורה והמצוות שזה מצד העצמות ורק ליהודים

לרמב"ן: זה על כל הדברים שיש בהם משום העולם זה נכלל בשבע מצוות ב"נ לשיטתו שקשור לגילויים ששם יש מקום לאו"ה ולכן גם הם נכללים בכל המצוות.¹⁰⁵

¹⁰⁴ לקוי"ש חכ"י עמ' 116 - ובעמ' 185 סעיף ז' ואילך.

¹⁰⁵ לקוי"ש חכ"י עמ' 159

לרמב"ם: זה רק "שלילת החיוב" לשיטתו שקשור לעצמות ומצ"ע צריך לתרום מן היפה והמשובח מצד עצם דין התרומה וזה לא דין של הידור נוסף שקשור לגילויים
לרמב"ן: זה מצווה בפ"ע לשיטתו שקשור לגילויים ולכן זה מצווה בפ"ע נוסף על התרומה שקשור יותר להידור וגילויים

* האם גם ביפה עצמו צריך לתרום ולהפריש מהמובחר או שרק לא להפריש מן הרע על היפה

לרמב"ם: לא משנה וגם ביפה עצמו צריך מן המובחר לשיטתו שקשור לעצמות ולכן צריך תמיד מן המובחר ע"ד המעדנים שקשורים לעצמות

לרמב"ן: יש הבדל שהאיסור הוא רק לא להפריש מן הרע על היפה אבל ביפה עצמו אם לא תרם מן המובחר אין איסור ל"ת ורק מצ"ע לשיטתו שקשור לגילויים ולכן עיקר הבעי' זה מן הרע על היפה.¹⁰⁹

מקורות לשיטת הרמב"ם והראב"ד

ר' משה בן מימון: אמת - קשור למידת הגבורה שקשור לעצמות - בע"ת. פוסק כר' עקיבא.

ר' אברהם בן דוד: קשור למידת החסד, לכן משיג. להעלים ולהסתיר על הגבורה של הרמב"ם.
 (מתוך לקו"ש חל"ח עמ' 60)

* האם יהי' שינוי ממנהגו של עולם בביאת המשיח?

לרמב"ם: לא. לשיטתו שקשור לחפצא, שענין המשיח זה להביא שלימות בעולם כמו שהוא.

לראב"ד: כן. לשיטתו שקשור לגברא, והשלימות באדם זה שהוא רואה ניסים ויוצא מגדרי הטבע.
 (מתוך לקו"ש חכ"ז עמ' 199)

* בדין חינוך האם זה חובה רק על האב, או שבגלל שא"א לקיים את מצות חינוך בלי הילד לכן גם על הילד חל כעין חיוב שעל האב?

לרמב"ם: כאופן הב', שחל החיוב על הילד. לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הילד שנחשב לחפצא של החיוב, הוא חלק מהמצוה.

לראב"ד: כאופן הא', שהחובה היא רק על האב. לשיטתו מצד הגברא ולכן סובר שא"א לחייב קטן ורק אדם גדול מתחייב.
 (לקו"ש ח"ז קדושים ד')

* לגבי חיוב השמחה ברגל מי חייב?

לרמב"ם: האשה עצמה. לשיטתו כנ"ל מצד החפצא.

לראב"ד: רק על בעלה יש חיוב לשמחה. כנ"ל מצד הגברא.

* בן תשע שנים שבא על שפחה חרופה האם מחויב גם הקטן עצמו?

לרמב"ם: כן, מצד החפצא. שהוא גורם לחיוב לכן גם הוא חייב.

לראב"ד: לא, כנ"ל מצד הגברא. וא"א לחייב קטן.

* מה הדין בשחיטה של גוי?

¹⁰⁹ לקו"ש לייג עמ' 123

לרמב"ם: יש לזה מציאות חשובה, ולכן זה גורם טומאה ע"ד שיטת הבבלי.
לראב"ד: אין שום מציאות לשחיתת גוי, ולכן אינו מטמא ע"ד הירושלמי.
 (לקו"ש חח"י עמ' 167, ולקו"ש חכ"ג עמ' 118 - 179)

* מה הפירוש שאמרו יהושע וכלב למרגלים ולעם "סר צילם מאליהם"?
לרמב"ם: הכוונה צילו של מקום – השכינה. שיש בהם גדר השגחה פרטית כצל המדוד לפי האדם.
לראב"ד: הכוונה לכשרים בהם שמתו. לשיטתו שקשור לגברא, ולכן מדבר על האדם. וגם לשיטתו אין להם חשיבות שתשרה בהם השכינה.
 (לקו"ש ח"ה עמ' 121)

* מאיפה לומדים מצות מעשר?
לרמב"ם: דוקא מיצחק, שקשור לגבורה. ומצד החפצא, ששם ממש הי' מעשר ממה שזרע בארץ ולא רק מעשר מהממון שיש לאדם.
לראב"ד: דוקא מאברהם, שקשור לחסד. ומצד הגברא, שנתן מעשר ממה שיש לו אפילו שזה לא ממש מעשר מגידולי קרקע.

* האם התשובות שקיבלו ע"י האורים והתומים הי' באופן שהאותיות עצמם בלטו בגוף החפצא של החושן או שזה הי' רק בגברא בכה"ג במראה הנבואה?
 (לקו"ש חל"א עמ' 159 בשוה"ג להערה 25)

* האם מ"ש בגמ' שפניו של הכה"ג כלפי שכינה הכונה כלפי הארון או כלפי האו"ת עצמם?
לרמב"ם: כאופן הא'. לשיטתו שקשור לחפצא, ולכן מחשיב זה כחלק מהעבודות שהי' בביהמ"ק שיש לזה מקום מסוים כלפי הארון.
לראב"ד: כאופן הב'. שהכוונה לשכינה שבאו"ת עצמם, שעל הגברא. ואין זה מעבודות ביהמ"ק אלא רק תשובה לגברא.
 (לקו"ש חל"א עמ' 160 הערה 31)

* האם כלאים בבגדי כהונה זהו רק היתר בשעת העבודה, או שלכתחילה לא נאמר על בגדי כהונה איסורי כלאים?
לרמב"ם: כאופן הא'. שרק בשעת עבודה מותר מצד החפצא.
לראב"ד: כאופן הב'. שמותר לגמרי. שעל האדם לא נאמר איסור כלאים בקשר לזה.

* מהו שרש איסור כלאים?
לרמב"ם: עצם החיבור של שני כוחות נפרדים, מכחיש מעשה בראשית. ושייך האיסור גם בביהמ"ק ולכן רק בשעת עבודה מותר.

לראב"ד: בגלל שמחברים את הקדושה בטומאה, ולכן במקום שאין שייך טומאה כלל, בביהמ"ק, אין שייך טעם האיסור כלל.
 (לקו"ש חל"ו עמ' 153)

* מהו שרש ענין הדלת?
לרמב"ם: עיקרה לשם כניסה ויציאה מהבית, ולכן כשאין דלת פטור ממזווה. ולשיטתו שדלת היינו מלכות, עיקרו הגילוי לעולמות התחתונים – ירידה לחפצא.
לראב"ד: עיקרה לסגור ולסתום הפתח, וכמו המשך לקיר. שזה יותר קשור לגברא שיהי' לו פרטיות בביתו, וגם כשאין דלת חייב במזווה, כדעת רש"י. ולשיטתו שדלת היינו מלכות ענינו בעיקר העלם על הספירות העליונות וצימצום. (שיותר שייך לגברא שמרגיש את ההעלם וההסתור שצריך לעבוד ע"ז שלא יסתיר).
 (לקו"ש חט"ז עמ' 446)

* ע"פ חסידות: האם תכלית השכר, זה עולם התחי' נשמות בגופים, או שתכלית השכר זה נשמות ללא גופים?
לרמב"ם: תכלית השכר זה נשמות ללא גופים. מכיון שהעיקר זה החפצא, דירה בתחתונים. כדעת רש"י, ולאדם אין קשר כ"כ לזה ולכן הוא נשאר בג"ע לקבל את השכר.
לראב"ד: תכלית השכר זה נשמות בגופים, כדעת הרמב"ן. לשיטתו שקשור לגברא, ולכן זה יהי' נשמות בגופים, כדי שהאדם ישתתף בשלימות של הדירה בתחתונים.
 (בלקו"ש חט"ו עמ' 246)

* האם צדיקים יותר גדולים מבעלי תשובה או להיפך?
לרמב"ם: בעלי תשובה גדולים יותר. לשיטתו מצד החפצא, שקשור לעצמות יותר, שהרי הזדונות נהפכים לזכויות. ומצד זה שהניצוצות שבשליש קליפות הטמאות גבוה יותר.
לראב"ד: צדיקים גדולים יותר. לשיטתו מצד הגברא, והגילויים, שהאלקים עשה את האדם ישר. ועצ"ע.

* זה שהמצרים התעללו ביהודים, לכאורה יכולים לומר להקב"ה עשינו שליחותך. ומדוע נענשו?
לרמב"ם: מכיון שלא הי' הגזירה על מצרים מסוימים, ורק על האומה בכללות, וכל אחד יכול הי' להתחמק מהגזירה. לשיטתו שקשור לחפצא, מסביר על עצם הגזירות שגזרו על היהודים, ולא רק על מה שהוסיפו. וגם לשיטתו חשוב להסביר ע"פ שכל כמה שאפשר, שאז זה חודר בעולם.
לראב"ד: מכיון שהוסיפו על הגזירה, ועינו אותם יותר ממה שאלקים גזר. לשיטתו שקשור לגברא, ולכן מענישים על זדון האדם. ובכלל עדיף לעבוד את ה' באמונה פשוטה ללא סברות שכליות.
 (לקו"ש חכ"ז עמ' 153)

משנה תורה להרמב"ם

הקדמת הרמב"ם

* האם הדלקת נר מערבי ממזבח העולה זהו דין חיובי או דין שלילי?

לרמב"ם: זה דין חיובי, שדוקא ממזבח העולה. לכן יש סברה לומר, שאם אין אש במזבח העולה לא ידליק המנורה ממנו, מאחר שזה דין במנורה, מצד החפצא, שצריך להיות מהמזבח.

לראב"ד: זה דין שלילי, היינו שאין זה דין במנורה. אלא מצד האדם, שצריך להעדיף להדליק מאש המזבח אבל אם אין מזבח בטל דין זה.

(לקו"ש חי"ז עמ' 54 הערה 31)

* מה הדין של מחוסר כפרה ששימש בביהמ"ק?

לרמב"ם: פטור ממיתה. מכיוון שמצד החפצא של הטומאה, הרי הוא כבר טהור, וקרבן זה רק חיוב על הגברא ואינו מעכב.

לראב"ד: חייב מיתה. לשיטתו מצד הגברא, והרי האדם עדיין חייב להביא כפרה. וכ"ז שלא הביא נחשב לטמא.

(לקו"ש חכ"ז תזריע א')

* באיזה תקופה חי אחי' השילוני?

לרמב"ם: מיוצאי מצרים היה וקיבל ממושה רבינו ומדוד המלך ובית דינו. לשיטתו שקשור למשה ומצד החפצא מתייחס למקום ממנו בא.

לראב"ד: הי' רק בזמן דוד המלך והי' מבית דינו של דוד. לשיטתו שקשור לגברא וחולק ואומר שהי' בבית דינו של דוד המלך לשיטתו שזהו העיקר, שאז היה בגדלותו.

* מי הי' בבית דינו של רבי?

לרמב"ם: שמואל ור' יוחנן ור' הושעיא ור' ינאי ובר קפרא. לשיטתו שקשור לחפצא, הלכו הם בדרכו ותורתו של רבי הכולל את חלק המשנה שבתורה.

לראב"ד: לוי ר' ביסא ר' חמא ר' ישמעאל בן ר' יוסי ור' יוסי בן לקוניא. לשיטתו שקשור לגברא והם בפועל זכו להיות עם רבי ולא רק ללמוד מתורתו.

* האם רב קיבל מר' ינאי?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא למד מתורתו.

לראב"ד: לא הי' ולא נברא. לשיטתו שקשור לגברא מעולם לא היה יחד איתו.

* ממי קיבל שמואל?

לרמב"ם: מר' חנינא בר חמא, לשיטתו שקשור לחפצא ובעיקר למד מתורתו.

לראב"ד: מלוי, לשיטתו שקשור לגברא ובפועל למד עמו.

* מי קיבל מר' יוחנן?

לרמב"ם: רבה בר בר חנה, ר' אמאי, ר' אסי, ר' דימי ור' אבין. לשיטתו שקשור לחפצא דווקא אלו המשיכו ממש מתורתו של ר' יוחנן.

לראב"ד: גם ר' חייא בר אבא. לשיטתו שקשור לגברא גם ר' חייא בר אבא היה מתלמידיו.

* מי קיבל מרב הונא ורב יהודה?

לרמב"ם: רבה ורב יוסף. לשיטתו שקשור לחפצא דווקא רבה ורב יוסף המשיכו את תורתם ושיטתם.

לראב"ד: גם רב חסדא ורבה בר רב הונא. לשיטתו שקשור לגברא גם רב חסדא ורבה בר הונא למדו מהם.

* האם זה טוב לכתוב הלכות בלי לומר מאיפה נלקחו?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שהעיקר זה החפצא, ולכן העיקר זה ההלכות, ולא מאיפה נלקחו.

לראב"ד: לא, לשיטתו שהעיקר זה הגברא, ולכן צריך לדעת מי הגברא שאמר הלכות אלו (וגם כי אולי לפעמים אין לסמוך עליו).

מנין המצוות - מצות עשה

מצוה ז

* האם יש מצוה להישבע בשמו?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבפועל נשבעים וזה לאו הבא מכלל עשה לכן נחשב למצוה.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שאין חיוב על הגברא מפורש להישבע ורק שיש איסור להישבע באל אחר לכן אין זה נחשב למצוה.

מצוה כ

* האם יש מצוה נפרדת לבנות מזבח אבנים שלימות בבית המקדש?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שעיקר בנין בית הבחירה זה בשביל שיהי' בית מוכן להקריב את הקרבנות לכן אין נחשב המזבח לדבר נפרד אלא זהו מצוות בנין הבית.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לרמב"ן שהמצוה היא שיהי' בית להשראת השכינה בקדה"ק, מחשיב את המזבח ועבודת הקרבנות למצוה בפ"ע. וע"ד הכלים שנחשבים לדבר בפני עצמו.

מצוה כז

* האם יש מצוה בהקטרת הבזיכין ואכילת הלחם?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין פעולות אלו חלק מהמצווה עצמה.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לכן אפילו שזה לא חיוב שקשור למצוה בעצמה בכ"ז נחשב לחלק מהמצוה שהרי זה חלק מהשתתפות האדם במצוה.

מצוה ס

* האם יש מצוה שיהיו הקרבנות מיום השמיני והלאה?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שאין חיוב מפורש על האדם אבל יש משמעות ברורה בקשר לקרבן (חפצא) ולכן נחשב למצוה.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי אין חיוב מפורש על הגברא בענין זה ורק משמע מכלל הלאו.

מצוה קח

* האם זה שמי הנידה [מים עם אפר פרה אדומה] מטהרים את הטמא ומטמאים את הטהור נחשב לשתי מצוות או למצוה אחת?

לרמב"ם: נחשבים למצוה אחת, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לגבי החפצא נכללים שתי הפרטים לענין אחד שיש במי הנידה שתי פעולות, ע"ד נושא הפכים.

לראב"ד: נחשבים לשתי מצוות, לשיטתו שקשור לגברא ולכן לגבי הגברא ודאי שזה שני אנשים שא' נהי' טהור והשני טמא ולכן מחשיבים כשנים.

מצוה קמו

* האם יש מצוה לשחוט בהמה בשביל לאכול?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל חייב לשחוט בשביל לאכול ולכן נחשב למצוה לעצמה.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי אין חיוב על האדם לשחוט אלא באם רוצה לאכול ולכן אינו נחשב למצוה לעצמה.

מצוה קמט

* האם יש מצוה לבדוק בסימני בהמה?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא יש מצוה לבדוק כדי לדעת איזה סוג בהמה זו וזה עצמו מצוה אפילו שבא ממשמעות ולא מציווי מפורש. והרי יש לברר מהו החפצא.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין חיוב מיוחד על הבדיקה אלא ממשמעות ואינו נחשב לציווי.

מצוה קצח

* האם יש חיוב להלוות לגוי בריבית?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם יש בפועל אפשרות לקחת בהיתר כסף גוי, להשתמש בו, אז זה מצווה שהופך חושך לאור.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא, ומכיוון שאין חיוב מפורש ע"ז ורק משמע מזה שלגוי אסור לכן אינו נחשב למצוה וגם שאין ענינו לברר את החשך.

מצוה רלט

הלכות יסודי התורה

פרק א הלכה י

* מהו זה שביקש משה "הראני נא את כבודך"?
 לרמב"ם: ביקש לדעת את הבורא כמה - שאפשר בידיעה שכלית, לשיטתו שקשור יותר לחפצא ולהבנה שכלית מצד הנברא עצמו.
 לראב"ד: מספיק לו מה שראה בהר סיני ארבעים יום, לשיטתו שקשור יותר לאמונה ולכן מספיק מה שקיבל במשך ארבעים יום.

פרק ו הלכה ד

* האם כשלא נתכוון לכתוב שם שלם רק שני אותיות כגון י-ה האם גם על זה חל איסור המחיקה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא משנה את כוונתו והעיקר שכתב שני אותיות.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן חשוב הכונה ואפילו כתב שני אותיות אין זה נחשב מכיון שלא התכוון לכתוב השם השלם. (כסף משנה).

הלכות דעות

פרק ג הלכה ב

* מתי צריך לבעול?
 לרמב"ם: מתי שמרגיש קישוי שלא בכוונה וכו', לשיטתו שקשור לחפצא - מרגיש מצד האבר.
 לראב"ד: גם אם אשתו מקפדת, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מתחשבים גם ברצונה.

פרק ז הלכה ב

* מה יותר חמור; האם בעל לשון הרע שיושב בקביעות ואומר דברים של גנות על חברו או רכילות באופן ארעי שמספר מה אמר פלוני?
 לרמב"ם: בעל לשון הרע יותר חמור, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן גם פה מכיון שיושב בקביעות ואומר דברים של גנות על חברו נחשב לגבי החפצא של העבירה חמור יותר.

* האם לשפוט גנב למיתה או לתשלומים נחשב לשתי מצוות או מצוה אחת?
 לרמב"ם: נחשבים למצוה אחת, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכל רק על מעשה הגניבה ועונשה.
 לראב"ד: נחשבים לשתי מצוות, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל גם על העונש והחינוך של האדם שיש מיתה ויש תשלומים.

מניין המצוות מצות לא תעשה

מצוה מג

* האם יש חיוב מיוחד על מי שמקיף פאת הראש גם על המקיף וגם על המוקף או שנכללים בלאו אחד?
 לרמב"ם: נכללים בלאו אחד, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם המעשה אסור ולא משנה מי עשהו.
 לראב"ד: כל אחד לאו לעצמו, לשיטתו שקשור לגברא ולכן כל אדם שנענש נחשב ללאו בפרק ע.

מצוה נח

* האם זה שכתוב שלא ייראו אנשי המלחמה זה מצוה או הבטחה?
 לרמב"ם: זה מצוה, לשיטתו שמצד הטבע ועבודת האדם צריך להזהיר שלא יפחדו. ואינו מדבר על ניסים ומצבים על טבעיים אלא כפי שטבע שקור לחפצא.
 לראב"ד: זה הבטחה, לשיטתו שקשור יותר לניסים ולכן יש הבטחה שלא יפחדו. ולשיטתו שקשור לגברא מדבר על מצבו של האדם.

מצוה רפג

* האם זה שלא ילמד חובה מי שמלמד זכות נחשב למצוה או לא?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שכרגע אין יכול לחזור באמצע הדיון מטענה זו לכן נחשב למצוה לגבי פרט זה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן הרי סו"ס יכול לחזור בגמר הדין שזה העיקר לגבי הגברא.

ספר המדע

לראב"ד: רכילות חמור יותר, לשיטתו שקשור לגברא שהורג שלשה משא"כ בעל לשון הרע הורג רק את עצמו, שמדבר לעצמו ואינו מתכוון לדבר עם אחר.

הלכות תלמוד תורה

פרק ד הלכה ג

* אם המתורגמן הי' אביו של חכם ואינו גדול ממנו האם יכול להוסיף על דבריו?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שאינו גדול ממנו יכול להיות שבענין זה (בחפצא) יש לו חידוש שיכול להוסיף על דבריו.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק אם הי' גדול ממנו יכול להוסיף על דבריו ולכן אפילו שיכול להיות שלגבי הענין (החפצא) יש לו מה לחדש אבל מכיון שמצד גברא גדול יותר אינו יכול לשנות.

פרק ו הלכה יד (בסופו)

* מי חייב נידוי?
 לרמב"ם: חכם ששמועתו רעה, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שהחיסרון יהי' בחכם עצמו כדי שינדוהו.
 לראב"ד: גם אם הוא בעצמו אינו רע אלא שהתיר דברים שאסור להתירם כגון שהתיר לחתן אשה שטבע בעלה במים שאין להם סוף וכן כשפתח בשאלה - להתיר נדר למי שעבר על נדרו.

* מי חייב נידוי?
 לרמב"ם: המכשיל עוור בדרך, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על מקרה שעשה עבירה בעצמו.
 לראב"ד: המכה בנו גדול, לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על מקרה שגרם לבנו שיעשה עבירה.

* על מי מדברים בחייבי נידוי?
 לרמב"ם: דווקא כשהוא בעצמו - החפצא אינו כראוי, כמו חכם ששמועתו רעה שיש בחכם עצמו את העבירה אבל בגורם תקלה לאחרים זהו סוג נידוי שונה.

לראב"ד: מדברים גם על הגורם לאחרים לעשות עבירה. ייתכן שבחפצא - בחכם אין חסרון עבירה רק שגורם לאחרים לעשות.

* בסיפור על ריש לקיש שנידה גנב שחדר לפרדס אותו שמר, ואותו גנב החזיר לריש לקיש בנידוי. ואמרו חכמים שהנידוי תקף. האם זה נידוי - פרטי של אותו אדם, או נידוי מבי"ד - שהרי נידה אדם שאינו חייב נידוי?
 לרמב"ם: זה נחשב לנידוי מבי"ד, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד הענין שנידה סתם, חייב נידוי גם ללא קשר לגברא שנידהו.
 לראב"ד: זה נחשב רק לנידוי פרטי, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחשיב את נידוי הגברא שרק בגללו נחשב לנידוי.

פרק ז הלכה ז

* כמה צריכים כדי להתיר נידוי?
 לרמב"ם: מספיק שלשה אפילו הדיוטות, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא משנה כמה אנשים נידוהו העיקר שאת החפצא של הנידוי יכולים להעביר כל שלשה.
 לראב"ד: צריך כמנין האנשים שנידוהו, לשיטתו שקשור לגברא לכן חשוב גם הגברא וצריך לדעת כמה אנשים נידוהו.

הלכה יא

* האם חכם יכול להפר לעצמו?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא לכן לא מתחשבים באדם וכאילו בא להעביר ולהפר את הנידוי בלי קשר לאדם.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא לכן מתחשבים באדם שהוא צריך להפר ולכן אינו יכול להפר לעצמו שנחשב לנוגע בדבר.

הלכות עבודה זרה

פרק א הלכה ג

* באיזה גיל הכיר אברהם את בוראו?
 לרמב"ם: בגיל ארבעים, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על שלימות ההכרה מצד השכל בן ארבעים לבינה שזה גרם לו ללכת להפיץ אלקות בעולם.
 לראב"ד: בגיל שלוש, לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על תחילת ההכרה שמצד האמונה שבזה נהי' אדם אחר.

* מה ההבדל בין אברהם לשם ועבר?

לרמב"ם: אברהם הלך ופרסם אלוקות לכל העולם ואילו הם דאגו למי שבא ללמוד אצלם, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חשוב מאד מצד שלימות האמונה לפרסם לכולם ולעשות דירה לה' ולא מספיק שמחביאים פסיליהם.

לראב"ד: גם הם מחו. אלא שאנשים היו מחביאים את צלמיהם מפניהם, ולא שברום. ואילו אברהם שבר צלמי אביו, לשיטתו שקשור לגברא אין מציין את המעלה לפרסם לכל העולם. שכן העיקר זה הגברא ומצד מדין מחאה אם אינו רואה את הפסלים אינו צריך לעשות דבר.

פרק ב הלכה ה

* מה הדין בממונו של ישראל שעבד עבודה זרה?

לרמב"ם: כממון של גוי שמותר לאבדו, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן גם הממון שלו נכלל בעבירה של עבודה זרה ונהי' כממון גוי.

לראב"ד: אסור לאבד ממונו, לשיטתו שקשור לגברא לכן אין הממון נכלל בעבירה של הגברא ורק אם נשא גויה ואין לו זרע כשר שאז ודאי מותר לאבד מאחר שאין פה גברא כשר.

פרק ג הלכה ד

* מה הדין בשחט חגב או בהמה מחוסרת אבר לעבודה זרה שאין דרכה בכך?

לרמב"ם: פטור, לשיטתו שקשור לחפצא והרי מצד החפצא של עבודה זרה זו אין דרכה בכך.

לראב"ד: חייב, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שאין דרכה בכך אבל האדם עשה מעשה והתכוון לע"ז מאידך אם עשה מעשה שקשור עם עבודתה שדרכה בכך כגון שעבודתה במקל בצורה מסוימת והוא עבדה במקל בצורה אחרת - בשבירה או בזריקה, שאין דרכה בכך, פטור. מאחר שאין פה כוונה של ע"ז, שאין זה מעשה שקשור כלל עם ע"ז, כמו שחיטה שזה עבודת פנים אלא סתם מקל.

הלכה ו

* העובד ע"ז מאהבה ומיראה פטור, למה הכוונה?

לרמב"ם: הכוונה לאהבה לע"ז עצמה, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על האהבה לחפצא [ולכן קצת דוחק לפרש יראה שאיך שייך יראה לאיזה דמות]. ולשיטתו פטור שאין זה נקרא ע"ז אם עובד מאהבה ומיראה ואי"ז בשכלו.

לראב"ד: הכונה לאהבת אדם וליראת אדם, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על האדם שאוהבו או ירא ממנו. (ורק ע"ז פטור לשיטתו אבל חייב העובד ע"ז אם אוהב אותה או ירא ממנו אפילו שאין זה בשכלו מכיון שהאדם עושה פעולות של ע"ז)

(מוסבר באריכות בחוברת של הרמב"ם והראב"ד לשיטתייהו של הרב מנדי כהן ששם מוסבר גם עד"ז שהרמב"ם יותר מתייחס לעולם והראב"ד יותר בין אדם למקום. ואפ"ל שזה גם ממש ע"ד גברא וחפצא)

הלכה ט

* האם לוקה כשעושה צורה או תמונה של ע"ז?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחייב שהרי מצד החפצא נחשב איסור לעצמו וגם, לשיטתו מגפף ומנשק לא לוקים מכיון שלגבי החפצא אין זה דרכה של הע"ז.

לראב"ד: בהוא אמינא לא מאחר שזה לאו שבכללות, לשיטתו שקשור לגברא והרי לגביו זה כולל עוד כמה איסורים לאו זה וגם, לשיטתו מגפף ומנשק גם ילקו שהרי מצד הגברא יש פה מחשבה והידבקות לע"ז אפילו שמצד החפצא = הע"ז אין דרכה בכך

הלכה יא

* האם יש הבדל באיסור לצור צורות בין צורת אדם לצורת שמשים במרום?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחלק בין צורת אדם שאם זה שווה מותר שפחות טועים בזה שהרי טוען במה עדיף הוא ממני שאשתחוה לו לבין צורת שמשים במרום שאפשר יותר לטעות בהם ולכן אפילו שווה אסור.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד הגברא לפעמים ניתן חשיבות לאיזה אדם יותר ממנו ולכן אסור אפילו שווה.

פרק ד הלכה ד

* האם אחת מערי מקלט יכולה להיות עיר הנידחת?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל ערי מקלט מכיון שכרגע הם משמשות להצלה ומקלט אינם נחשבים לשעריך.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן ערים אלו הרי שייכות לשבטים ונחשבים לנחלתך ואפילו שעכשיו יש להם תפקיד נוסף אבל עדיין נחשבים קשורים לגברא משא"כ ירושלים שהיא לא התחלקה לשבטים וכו'.

* האם אפשר לשלש בתי דינין לדון שלש עיר הנידחת?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא כל בי"ד וכל עיר נחשב לחפצא נפרדת ויכול לדון בנפרד.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שבפועל יש כאן יותר מעיר אחת נידחת לכן אסור, חוץ מיהודה וגליל שמותר. שנחשבות ממש למקומות נפרדים עם מנהגים שונים וכו'.

הלכה ו

* האם אפשר לעיר הנידחת לחזור בתשובה לאחר התראה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו קשור לחפצא ולכן כשחוזרים בתשובה מתבטל החפצא של עיר ונחשבים לציבור.
 לראב"ד: לא, לשיטתו קשור לגברא ומצד האדם אין אפשרות לחזרה לאחר התראה ומעשה.

הלכה יג

* מה דינם של קדשי מזבח שנמצאו בעיר הנידחת?
 לרמב"ם: ישרפו, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכל על החפץ עצמו שהוא נמצא בעיר הנידחת. ע"ד נכסי צדיקים שבתוכה שאובדין ולא כ"כ על התואר.
 לראב"ד: אין שורפין אותן מאחר שהם 'שלל שמים' ולא חל עליו איסור, לשיטתו שמסתכל על התואר של החפץ ולא על החומר ולכן פוטרו.

פרק ה הלכה יא

* האם הנודר בשם ע"ז לוקה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם הנדר קשור עם איזה חפץ ולכן יש בזה ממש.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינו מתחשב בחפץ שקשור לנדר ורק על הגברא שנדר ולגביו הרי אין בזה ממש.

פרק ו הלכה א

* מהו מעשה אוב?
 לרמב"ם: זה המקטיר קטורת ידועה ואוחז שרביט של הדם בידו ומדבר, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר רק על הפעולה ולא על אורה של בית הקברות והשפעתה על האדם.
 לראב"ד: דווקא כשעושה זאת בבית הקברות, ובעור של אדם מת, ומדבר בשחיו של מת. לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על בית הקברות ששם מקבל האדם רוח טומאה וגם מתעסק עם גוף מת וכו'.

פרק ו הלכה י

* האם הי' עץ בבנין בבית המקדש?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הי' רק אבן שזה מרמז על ביטול גמור ולא על עץ שרומז על מציאות.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי כתוב "כי האדם עץ השדה".

פרק ז הלכה י

* האם צריך כדי לבטל את הע"ז ספק ספיקא או לא?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק מצד הטבעות שנפלו לים הגדול מותר שאומרים שהאיסור נמצא באותם טבעות שנפלו לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיהי' גם באדם עצמו ספק פעמים כדי שיעזור לביטול ולא סתם אומרים שהאיסור נמצא באותן שנפלו לים.

* האם אומרים שהאיסור נמצא ברוב במקרה שפרשו הרוב למקום אחד?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן משנה איפה נמצא הרוב ואומרים ששם נמצא האיסור.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא משנה איפה הרוב שהרי האדם יודע שא' מכל אלו זהו האיסור.

הלכה יב

* מדוע האפרוחים והביצים שגדלו על עץ האשירה אסורים?
 לרמב"ם: משום שהאשירה נחשבת כבסיס להם, לשיטתו שמדבר מצד החפצא ולכן מדבר רק על המציאות החיצונית.
 לראב"ד: משום שנחשבים כגידולי האשירה, לשיטתו שמדבר מצד הגברא והתוכן ולכן מחשיב את האפרוחים כגידולי העץ.

* אם בנה העוף את הקן מהאשירה עצמה מה דין הקן?
 לרמב"ם: לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון ששינה עצים אלו, ע"ד קנין בשינוי מעשה, אינו נחשב לאשירה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא רואים מהיכן עצים אלו באו ולא מתחשבים בחפצא מהם כרגע.

פרק ח הלכה א

* האם אדם אוסר דבר שאינו שלו ע"י מעשה כגון כשחט בהמת חברו לע"ז?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אינה שלו, אינו יכול לאוסרה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שעשה מעשה אסרה. ודווקא בגלל כשמאמין בע"ז כגון ישראל מומר או גוי.

הלכה ב

* מים של יחיד שעקרום הגל והשתחוה להם האם אסרם?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שעקרום הגל ולא עשה מעשה בחפצא לכן אינו יכול לאסרם.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שזה של יחיד לכן אסרם. מסתכלים לאיזה גברא שייכים מים אלו רק שאם זה שייך לרבים אין לאסרם.

הלכה ג

* אם השתחווה לחצי דלעת האם גם החצי השני שמחובר לו אסור?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שזה מחובר נאסר הכל.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא לא התכוון לחצי השני.

הלכה יא

* עבודה זרה של פרקים שנשברה ואין הדיוט יכול להחזירה האם צריך לבטלה או לא?
 לרמב"ם: כן, אבל מספיק חלק אחד, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מכיוון שבפועל חלקים אלו שייכים לחפצא אחת לכן צריך לבטלם אבל מספיק חלק אחד שאז החפצא אינה שלימה ומתבטלת.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ומכיוון שאין הוא יכול לחברם לכן נחשב כמבוטל.

פרק ט הלכה ה

* האם יום הלידה של המלך נחשב ליום חג לגבי האיסור להתעסק עם עובדי ע"ז?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והתוכן והרי גוי אין לו עצמאות אמיתית אלא טפל לעם ישראל משום כך איננו מחשיבים את יום הולדתו.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לכן מחשיב את יום ההולדת שבו נהי' מציאות של גברא שלגבי הגוי זוהי חשיבות מסוימת.
 (להעיר משחיטת גוי שלדעת הרמב"ם אסור ומטמא במשא לשיטתו שמחשיב את פעולתן משא"כ לדעת הראב"ד - וקשה מפה).

* האם המשועבדים של האדם גם אסורים ביום תגלחת זקנו וכו'?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כולם אסורים מצד שקשורים לאותו עניין.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק אותו אדם אסור.

הלכה ט

* מדוע אסור להיכנס לעיר שיש בה ע"ז ביום חגם?
 לרמב"ם: בגלל עצם המציאות של ע"ז ויום אידם, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצ"ע זה אסור.
 לראב"ד: בגלל החשש שישא ויתן עמהם, לשיטתו שקשור לגברא ולכן החשש הוא כדי שלא ישא ויתן עמהם ולא מצד החפצא עצמו.

הלכה י

* האם יש איסור כשעובר בעיר של ע"ז למקום אחר במקרה שאין אפשרות לעבור ממקום אחר?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כשאין אפשרות לעבור ממ"א אז נחשב כנהנה מע"ז.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי כל האיסור זה משום חשד [שלא ישא ויתן עימהם] ואם ממשיך הלאה למ"א אין חשד כלל.

הלכה יג

* המוכר בית לע"ז וקודם שעבדו ע"ז בבית שילמו לו את הכסף האם מותר לו להנות ממנו?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אפילו שעדיין לא עבדו אבל הבית (חפצא) כבר מיועד לע"ז.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן כל זמן שהאנשים (גברא) עדיין לא עבדו לא חל איסור על הכסף.

פרק י הלכה ד

* האם מותר להשכיר בית לגוי להקים בו אוצר של יין?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא לכן היין מצ"ע אין בו שום איסור ואיננו מתחשבים מה יעשו בו האנשים אח"כ.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא לכן חושב כבר על ההמשך שהגברא יקח את היין וינסכו לע"ז.

הלכה ו

* האם מותר בזמן שיד ישראל תקיפה לתת לגוי עובד ע"ז לעבור בארצנו עבור סחורה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן עצם המציאות שלו בארצנו אסורה אפילו בדרך העברה הגם שלכאורה אין רואים את השפעתו עלינו בביקור כה קצר.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שאין הוא בא להתיישב בינינו ורק לעבור ובשביל סחורה אין חשש שיבוא להחטיאנו.

* מה דינו של גר תושב בזמננו?

לרמב"ם: אין כלל מציאות כזו בזמננו, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שאין יובל נוהג אין א"י מקבלת אלא גר צדק ולא גר תושב. כי רק כשהיובל נוהג אפשר לברר גם גויים. ע"ד כל הגבוה יותר יורד למטה יותר.
 לראב"ד: יש לו זכות לישב בארץ ישראל, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שקיבל עליו שבע מצוות לכן נחשב לו כזכות לגור בארץ.

פרק יא הלכה א

* מדוע אסור לבנות היכלות כבנין עכו"מ?
 * לרמב"ם: עצם הבני' כהיכל עכו"מ אסור גם בלי הצורות שקשור לע"ז שלהם, לשיטתו שקשור לחפצא שעצם הבני' כבנין ההיכל אסורה.
 * לראב"ד: בגלל הצורות או בגלל החמנים שזהו סימן לקבץ בו רבים, לשיטתו שקשור לגברא ולכן דווקא בגלל דברים אלו שקשורים להשפעה על האנשים אסור.

הלכה ד

* האם מותר לנחש כמו אליעזר ויונתן?
 * לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שזה נקרא נחש לכן אסור ושונה אליעזר ויונתן שלהם הותר מכיוון שהם תלו בדבר שהשכל מסכים לזה.
 * לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אומר שלא ייתכן שצדיקים כאלו עשו דבר אסור.

הלכה ה

* האם מותר לסמוך על תינוק ואשה לגבי העתיד?
 * לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא הרי דברים אלו הם כמו ניוחש בחפצים שהוא דבר האסור.
 * לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי דברים אלו קשורים לפעולה של הגברא, האשה, שקשורים ליחידה שבנפש וכעניין 'פסוק לי פסוק' שהוא מעין נבואה.

פרק יב הלכה א

* אם אדם מגלח פאות לאחר האם המתגלח עובר בלאו אפילו שלא סייע?
 * לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אינו עובר מכיוון שבפעול הוא לא עשה שום דבר.
 * לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי מדעתו עשה לכן עובר בלאו.

הלכה ה

* אם אשה מגלחת לגדול את פאת ראשו האם עוברת בלאו?
 * לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהיא מגלחת אדם שחייב לכן הפעולה הזאת נחשבת לאיסור ועובר בלאו.
 * לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שהיא פטורה לכן פעולה זו אינה אסורה מהתורה אלא מדרבנן שמתקנים תקנות שעיקרן קשורים לגברא.

הלכה י

* אם ליקט שערה אחת לבנה מתוך שחורות האם לוקה?
 * לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם פעולה זו קשורה למעשה אשה אסורה ולוקה.
 * לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שאינו ניכר לאנשים בשערה אחת לכן אינו לוקה.

הלכות תשובה

פרק ב הלכה ה

* האם צריך לפרסם עבירות מפורסמות שעשה בינו למקום?
 * לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שזה עבירה שבין אדם למקום יש להשתדל כמה שיותר להסתיר אפילו שהיא מפורסמת שנראה כעזות לפרסם את זה ומחלל בכך את השם (אולי זה כמו רבי עקיבא, שאינו צריך לפרט את חטאיו, כמו הירושלמי וצ"ע).
 * לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן עדיף לפרסם את תשובתו כמו שנתפרסם החטא וכך יתיישש ברבים ותהי' תשובתו שלימה. שדואג לתיקון האדם.

פרק ג הלכה ב

* אדם שעונותיו מרובים מה דינו?
 * לרמב"ם: מת מיד, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בגלל העבירות מגיע המוות. שזה ענין א' עם העבירות כמ"ש "את המות ואת הטומאה".
 * לראב"ד: נחתם דינו לקצר מחייו, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שמצד העבירות (החפצא) צריך לבוא המוות אבל מצד האדם נותנים לו לחיות עוד.

הלכה ה

* מה הפירוש מעביר ראשון ראשון?
 * לרמב"ם: הכוונה בפשטות למשפט של האדם לאחר המוות האם ילך לגיהנום לג"ע או בר"ה אפילו שלא עשה תשובה ולכן יש הבדל בין יחיד לציבור שמקילים יותר לציבור אפילו שלא עשו תשובה, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדובר על העבירות מצ"ע גם ללא תשובת האדם.

לראב"ד: הכוונה ליום הדין הגדול לע"ל. להציל הבינוניים מגיהנום ויש גם מה שמוחלים לאדם בתחילת עונשו על השלש עבירות הראשונות אפילו הם מהחמורים המצריכים יסורים וכו', אם עשה תשובה מוחלים לו, לשיטתו שקשור לגברא מדבר דוקא כשהאדם עשה תשובה.

הלכה ז

* האומר על ה' שהוא גוף ובעל תמונה מה דינו?
 לרמב"ם: נחשב למין, לשיטתו שקשור לחפצא לא משנה מי האנשים הצדיקים שחשבו ככה צריך לדעת שדעה זו נקרא מין.
 לראב"ד: אינו נחשב למין כיון שיש גדולים וטובים שחשבו כך וגם מכיון שיש דברי אגדות המשבשות את הדיעות, לשיטתו שקשור לגברא לכן מחשיב את האנשים אפילו שדעתם כזו.

הלכה ט

* החוזר לדת הגוים בזמן גזירה, מה דינו?
 לרמב"ם: נחשב רק כמומר לכל התורה אבל אינו מין, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שיש גזירה שגרמה לו לעשות זאת אינו נחשב למין.
 לראב"ד: נחשב למין, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינו מתחשב כלל בגזירה משום כך כשאומר שמודה לאלוקיהם נחשב למין.

פרק ד הלכה ג

* מהו אחד מהחמישה דברים שהעושה אותם א"א שיחזור בתשובה?
 לרמב"ם: הגירסה: האוכל שור עניים ויתומים מכיון אינו יודע למי להחזירם שהרי הם גולים ממקום למקום, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מפרש שהבעי' היא בשור שאינו יודע למי להחזירו.
 לראב"ד: הגירסה: האוכל שוד עניים והכוונה היא שדוחק אותם בחובם לכן הם נותנים לו את נכסיהם במחיר זול ואומר שלי אני נוטל, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר לא על החפץ אלא בעיקר על תכונות האדם שדוחק את העניים ואומר שזו שלי.

פרק ה הלכה'

* האם כדאי לעורר שאלה באמונה שאין עליה תשובה ברורה בשכל בנ"א?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ויש להבין בשכל ככל האפשר [-חושש שיחשבו שיש דברים שלא כתובים בתורה לכן כתב הכל ע"ד מה שכותב בהלכות קידוש החדוש].
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא חושש לאנשים שישארו בשאלה ויחיו בספק. לשיטתו יש להישאר באמונה תמימה בלי לחקור.

* איך יכול להיות שהכל צפוי והרשות - בחירה חופשית - נתונה?
 לרמב"ם: מנסה להסביר ודרך השכל מגיעים למסקנה שיש דברים שא"א להבין, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מקשר את השכל עם האמונה.
 לראב"ד: מעדיף לא להסביר ולהישאר באמונה פשוטה ורק בדוחק מסביר ע"ד יודע עתידות שיודע מה אני יבחר מחר ואינו מכריח אותי, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר איך זה מצד האדם ומבדיל בין השכל לאמונה ומעדיף אמונה פשוטה.

פרק ו הלכה ה

* איך העניש ה' את המצרים והרי גור "ועבדום ועינו אותם"?
 לרמב"ם: מכיון שלא גור על אדם מסוים, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שהגזירה היתה רק על הענין.
 לראב"ד: מכיון שהם היו רשעים גם לפני"ו וגם עשו יותר ממה שנגזר, לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על הרשעות של הגברא.

פרק ח הלכה ב

* מהו הפירוש עוה"ב?
 לרמב"ם: הכוונה לג"ע, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על שכר הנשמה בלבד.
 לראב"ד: הכוונה לתחיית המתים, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על שכר לנשמה עם הגוף שזה שלימות של הגברא.

הלכה ד

* האם הסעודה תהי' גשמית?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שזה רוחני שזה העיקר בכוס של ברכה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על גשמיות ששייך כוס של ברכה.

הלכה ה

* האם העולם יתחדש לאחר ששת אלפים שנה?
 לרמב"ם: לא, משמע ברור. לשיטתו מצד החפצא אין שלימות העולם בגילויים של האלף השביעי.
 לראב"ד: ודאי שכן, כדמשמע מ "וחד חרוב". לשיטתו מצד הגברא עיקר השלימות אלו הגילויים של האלף השביעי.

פרק י הלכה ו

* איך מגיעים לאהבת ה'?

לרמב"ם: ע"י שיעסוק בה תמיד, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על הדבר עצמו שעוסק בו כל הזמן.

לראב"ד: ע"י שיר ושמחה או ע"י שיהא כ"כ בקדושה שכבר שוגה (שוכח) בגשמיות שלו וכמו ר"ל ששכת מרוב לימוד ויצא מחוץ לתחום, לשיטתו שקשור לגברא שמתעלה לדרגה גבוהה ע"י שמחה או כשמתנתק מהגשמיות.

ספר אהבה

הלכות קריאת שמע

פרק ב הלכה ב

* האם עדיף לשכב בק"ש של ערבית?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד הענין של ק"ש אין צריך לשכב או לישב.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מעדיף שישכב ויוסיף בכוונה.

הלכה ו

* הי' עוסק באכילה והגיע זמן ק"ש האם צריך להפסיק?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא וגם לעצמות ולכן אין להפסיק. שהרי שעסוק

במשהו אחר וחשובה האכילה שזוהי טובת הגוף. שקשור לעצמות

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן יש להפסיק ולתת כבוד למצות ק"ש שהינה

מהתורה. וגם לפי שקשור לגילויים.

הלכה ט

* אם שינה בדקדוק באופן שאינו משנה מהמשמעות האם זה מעכב?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לעצם קריאת שמע (חפצא) לכן מעכב אפילו שאינו משנה

התוכן.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והאדם הרי לא שינה.

* האם צריך להיזהר שלא להאריך באלף של אחד של שמע ישראל?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לעצמות לכן חושב רק על הח' והד'.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגילויים לכן חושב גם ועיקר על אלף – אלופו של עולם.

הלכה י

* האם צריך לדקדק בתרגום של שמע ישראל?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן התרגום נחשב כמו קריאת שמע ממש.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין התרגום נחשב לחפצא של ק"ש ולכן אין לדקדק.

פרק ג הלכה ב

* אם קרא במקום שאסור לקרות האם צריך לחזור לקרות?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי המקום אינו ראוי ולכן אינו נחשב לקריאה.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא התכוון לקרוא ולכן יצא י"ח אפילו שהי'

חסרון מצד המקום – החפצא.

הלכה ג

* מדוע הזמנה לבית הכסא אסור להתפלל בו?

לרמב"ם: בגלל שזה חיסרון במקום, לשיטתו שקשור לחפצא שההזמנה עצמה פעלה

טומאה וחסרון במקום לכן רק אם יש ספק בהזמנה מקל.

לראב"ד: בגלל גזירה או משום ביזיון, לשיטתו שזה קשור לגברא ולא מצד המקום שהרי

הזמנה זה לא מילתא ולא פעלה שינוי במקום ולכן בספק מקילים ולא כמו צואה הדבוקה

בסנדלו שמחמירים בספק שהרי זה קשור לחפצא (הבעיה הינה המקום ולא גזירה וכו').

הלכה ה

* האם מותר לומר 'רחום' בבית הכסא?

לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין זה מהשמות של ה'.

לראב"ד: אסור, לשיטתו שקשור לגברא והרי אין שום 'רחום' חוץ מה' והאנשים הרי מבינים

שהכונה רק לה'.

הלכה ו

* האם מי רגלים של חמור אסורים להתפלל כנגדם?

לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין מי רגלים אלו של בהמה נחשבים כלל

למי רגלים.

לראב"ד: אסור, אם החמור בא מן הדרך, לשיטתו שקשור לגברא ולתוכן וזה אם החמור בא

מן הדרך שאז הוא מלוכלך יותר מדי.

הלכה יא

* אם עומד בסנדל על הגומא שיש בה צואה ונוגע בצואה כשאינה דבוקה בסנדל, מה הדין?

לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש צואה על הסנדל.

לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי זה נמצא במקום אחר בגומא.

* אם כיסה ברוק את הצואה ולאחר שעה נתגלה הרוק האם מותר לקרוא ק"ש כנגדה?
 לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הרי הוא ביטל כבר את הצואה ואין לה מציאות אף שהתגלתה.
 לראב"ד: אסור, לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שעכשיו זה התגלה לאדם צריך לבטל פעם נוספת.

הלכה יב

* ריח רע שיש לו עיקר כמה צריך להרחיק?
 לרמב"ם: ארבע אמות מהעיקר או עד שיפסק הריח, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מה שמפריע זה העיקר שממנו הריח.
 לראב"ד: ארבע אמות ממקום שפסק הריח, לשיטתו שקשור לגברא והרי בשביל האדם גם הריח מפריע ולא רק העיקר.

פרק ד הלכה ו

* בני אדם העומדים בשורה הפנימית ליד האבל ואינם קרובי משפחתו האם פטורים מק"ש?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא לכן כיון שעומדים בפנים פטורים.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא לכן רק קרובי משפחתו שמרגישים את צערו יהיו פטורים, אבל אחרים חייבים בקריאת שמע.

הלכה ז

* אם מבוהל – זה שאין דעתו מיושבת עליו – הפטור מקריאת שמע האם יכול לקרוא?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין מציאות לקריאת שמע ללא כוונה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן יכול לקרוא כקורא בתורה אפילו ללא כוונה ואין חוששים ליוהרא שהדבר ידוע היום לאנשים, שאין מכוונים, אלא רק מצוות אנשים מלומדה.

הלכות תפילה

פרק א הלכה ט

* אם רוצה אדם להוסיף להתפלל תפילת נדבה האם יש לחדש בה דבר?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא מספיק שהאדם מתכוון בתפילה צריך שגם מצד התפילה (החפצא) יחדש בה משהו.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מספיק שהאדם מתכוון בתפילה כדי להחשיבה.

הלכה י

* האם הציבור יכול להתפלל תפילת נדבה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא מאפשר להוסיף תפילה שמגיעה מצד רצון האדם, בציבור. ובנוסף לכך לא תפילות הרי תוקנו כנגד קורבנות ולא מצינו בהם קרבן נדבת הציבור כי כאשר אין חיוב אי"ז מצוי.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מאפשר תפילת נדבה המגיעה מצד רצון האדם גם בציבור.

* מדוע אסור להתפלל תפילת נדבה בשבת ויו"ט?
 לרמב"ם: כיון שאין מקריבים קרבנות נדבה בשבת, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שאין כלל מציאות של נדבה בשבת.
 לראב"ד: כיון שנוסח התפילה בשבת זה הודאה ואין האדם יכול להודות פעמיים שזה ברכה לבטלה, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר מצד האדם.

פרק ג הלכה ז

* האם אפשר להתפלל ערבית של ליל שבת קודם שתשקע החמה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ומצד התפילה אין חובה לקובעה אחרי צאת הכוכבים יכול לקבל את השבת מוקדם יותר.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד האדם שצריך לסמוך גאולה לתפילה אין כדאי להקדים שאז לא יוכל לסמוך שהרי אינו אומר קריאת שמע וברכותיה אלא עד צאת הכוכבים.

הלכה י

* אם טעה ולא התפלל שחרית וגם מנחה האם יכול להשלים את שניהם?
 לרמב"ם: לא, רק את התפילה האחרונה, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק מצד הסמיכות לתפילה הקודמת יש אפשרות להשלימה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד האדם השוגג אין שום הגבלה ויחד עם התפילה הנוכחית משלים את התפילות הקודמות. אא"כ הזיד שאז אינו יכול להשלים שהרי פשע בדבר.

פרק ד הלכה ג

* האם לפני תפילת שחרית צריך לרחוץ את רגליו?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד התפילה שהיא כנגד קרבן התמיד צריך להיות כמו הכהן שרוחץ ומקדש את רגליו. וגם מרמזו יותר על המעשה – הרגליים.
לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד האדם העיקר זה פניו וידיו שזה קשור עם הכוחות הנעלים של האדם.

פרק ה הלכה ז

* אם כשעומד במקום גבוה, שחולק רשות לעצמו, יש לו לחפש מקום נמוך?
לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שמצד החפצא הרי הוא רשות לעצמו אין צריך כלל לירד.
לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן הגם שמצד החפצא חולק מקום לעצמו אבל מצד האדם מרגיש במקום גבוה לכן עדיף שירד.

הלכה יד

* האם אדם חשוב וצדיק כמו יהושע, רשאי ליפול על פניו ולבקש בקשות אישיות?
לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העיקר שהוא צדיק ולא משנה כ"כ מהו מבקש.
לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן חשוב על מה האדם מבקש. שיבקש על הציבור ולא משהו אישי ובנוסף שיבקש בציבור שזכות הציבור תעמוד לו.

פרק ח הלכה ה

* מהו פורס על שמע?
לרמב"ם: שאומר בציבור את שתי ברכות קריאת שמע, לשיטתו שקשור לחפצא לכן חושב גם על קריאת שמע שמצדה צריך לאמר שתי ברכות כהננה לק"ש.
לראב"ד: אומר רק את ברכת יוצר אור בשביל קדושה, לשיטתו שקשור לגברא ולכן חושב רק על הקדושה שלזה צריך עשרה.

פרק י הלכה ה

* האומר איני עובר לפני התיבה מפני שבגדיי צבועים, האם יכול לעבור בתפילה אחרת?
לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין פוסל את האדם אלא לתפילה זו.
לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא פוסל את האדם, חשש שנכנסה בו מינות.

הלכה ו

* מי שהי' עומד בתפילה ונוכח שכבר התפלל, מה דינו?
לרמב"ם: פוסק אפילו באמצע ברכה, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד התפילה אין מקום להתפלל שוב.

לראב"ד: אינו פוסק, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם נעמד להתפלל ולכן מצידו אין מן הראוי שיפסיק.

הלכה יג

* טעה ולא אמר המלך הקדוש בעשרת ימי תשובה מה דינו?
לרמב"ם: חוזר לראש, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהחסיר נוסח שתיקנו חכמים אינה לתפילה.
לראב"ד: אינו חוזר, לשיטתו שקשור לגברא לכן איננו אומרים שלא התפלל, אלא שחסר בתפילה כתיקונה.

הלכה טו

* איך מסיימים את הברכה השניה שאחרי ההפטרה?
לרמב"ם: בונה ירושלים, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על ירושלים.
לראב"ד: משמח ציון בבניה, לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על האנשים.

פרק יג הלכה ו

* מה דינם של שמונת הפסוקים אחרונים בתורה שכתוב עליהם שיחיד קורא אותם?
לרמב"ם: מותר ליחיד לקרוא אותם, לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שמשמעותם שהם אחר מיתת משה, נשתנו, ואין צריך ציבור?
לראב"ד: צריך ציבור, לשיטתו שקשור לגברא. רק שאין מפסיק בהם, והאחד קורא את כולם, או שהעולה לתורה קורא ואין החזן קורא עמו.

הלכות תפילין

פרק ג הלכה ה

* מהו סדר הפרשיות שמניחים בתפילין?
לרמב"ם: והיה אם שמע מימין המניח, פרשת שמע, והי' כי יביאך, וקדש לי כל בכור. שזהו לפי סדר הקורא בתורה, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר מצד האדם שקורא בתורה, ז"א מצד הפרשיות עצמן. ולשיטתו קשור לעצם ולכן והיה אם שמע חשבו יותר משמע ישראל¹¹⁰

¹¹⁰ לקוטי שיחות חלק טז עמ' 443.

לראב"ד: הוויות באמצע. קדש מימין המניח, ושמע משמאלו, והוא לפי סדר המניח, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על המניח שזה האדם מניח התפילין. לשיטתו שקשור לגילויים שמע ישראל קשור יותר לכך ולזמן ביהמ"ק.

פרק ד הלכה יח

* מה דינו של הנכנס לבית - כסא עראי ותפילין עליו?
 לרמב"ם: חולצן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אסור שיהיו עליו משום שכרגע זה בית הכסא.

לראב"ד: יכול להישאר עם התפילין עליו. אבל לא יחלצם ויחזיקם בידו משום ניצוצות והחשש שיקנחם, לשיטתו שקשור לגברא הרי זה עראי ולא ייחד לבית הכסא.

פרק ו' הלכה א'

* האם צריך שיהיו לפתח דלתות כדי לחייבו במזוזה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הדלת גורמת חשיבות לפתח ובלעדיה אין פה מציאות של פתח לשיטתו גם שהדלת עניינה פתיחה שזה מצד החפצא של הדלת.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא וכל הדלת היא בשביל לדעת איפה ההיכר ציר בין שני הבתים שיטתו שדלת עניינה סגירה וחלק מהקיר של הבית שזה קשור יותר לגברא שבשבילו העיקר שהבית נשמר וסגור.

הלכה ז

* מה דין חיוב שער הגינה במזוזה?
 לרמב"ם: פטור, לשיטתו שקשור לחפצא והגינה היא חפצא שונה מהבית.
 לראב"ד: חייב כשיש שם בית, לשיטתו שקשור לגברא לכן אם בגינה יש בית חייב.

הלכה ט

* שתי סוכות של יוצרי כלי חרס בפנימית הוא מתגורר ובחיצונית מוכר קדרותיו מה דינה של הפנימית במזוזה?
 לרמב"ם: חייב, לשיטתו שקשור לחפצא מכיון שבפנימית הוא גר ודירה הרי חייבת?
 לראב"ד: פטור, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שגר בפנימית, מצד האדם, אין דירתו קבע.

פרק י הלכה ד

* האם בימה של חזן ולוחות שכותבים בהם לתינוק יש בהם משום קדושה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין בהם משום קדושה כלל.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד האדם הרי התכוון לקדושה.

הלכה ו

* אם יש על מיטה מקום גבוה ועליו מונח ס"ת האם מותר לשבת על המיטה?
 לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אינו יכול לשבת על המיטה. שהכל נחשב למיטה אחת.
 לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי ייחד מקום לס"ת.

הלכות ציצית

פרק א הלכה ו

* כמה חוטי תכלת צריך להניח בציצית?
 לרמב"ם: חוט אחד בכל כנף, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל ענין התכלת זה רק שכורכים בו (כמ"ש בהמשך).
 לראב"ד: שני חוטים בכל כנף, לשיטתו שקשור לגברא ולכן יש ענין בתכלת מצ"ע גם ללא הכריכה.

הלכה ז

* במה עושים את הכריכות?
 לרמב"ם: הרוב עם חוט התכלת, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עיקר העניין הוא הקשירה. שעניינה גבורה הקשורה לתכלת.
 לראב"ד: הרוב עם החוט הלבן, לשיטתו שקשור לגברא והרי הלבן יותר חשוב שהוא ממין כנף לבן וקשור יותר לחסד לשיטתו.

הלכה י

* האם חייבים לעשות את החוטים שזורים?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא העיקר זה החוט כטבע יצירתו.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא צריך את השתתפות האדם.

הלכה טו

* כשהטיל ציצית על ציצית - עבר על כל תוסיף, האם פסל את הציצית הראשונה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא לכן העבירה של כל תוסיף פוסלת את החפצא.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא לכן העבירה של כל תוסיף אינה קשורה לחפצא ואינה פוסלתה. לכן אם יוציא את התוספת תישאר הציצית הראשונה בכשרותה. ומ"ש במ"א

שהתוספת פוסלת זה רק משום חציצה אבל אם לא תהי' חציצה כגון שקשור בנפרד ואינו חוצץ ודאי שכשר.

פרק ב הלכה ז

* המוצא בשוק חוטי תכלת שזורים האם הם כשרים?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהם שזורים הם עשויים כתיקונם וודאי שזה כשר.

לראב"ד: לא שצריך שיהיו גם מופסקין וגם שזורים, רק אז אומרים שטרחה כזו לא יעשוה בפסול, לשיטתו שקשור לגברא. לכך לגבי תפילין אסור להכניסם חדשות לא כ"כ בגלל שזה כקמיע אלא כיוון שזה אינו קשור בקשר של תפילין ואינו יכול לקושרו בשבת. ואפי' בעניבה, שזו בעי' בגברא שאינו יכול לקשור.

הלכה ח

* טלית שהיא אדומה מדוע צריך שהציציות יהיו גם בצבע אדום?

לרמב"ם: מצד הטלית עצמה, לשיטתו שקשור לחפצא.

לראב"ד: החובה של האדם היא שיהא הכנף מין הכנף, לשיטתו שזה מצד הגברא.

פרק ג הלכה א

* מהו שיעורה של הטלית לחייבה בציצית?

לרמב"ם: זה כקטן ההולך לבד בשוק ומתעטף בה ראשו ורובו ואינו נזקק לאחר שישמור על טליתו שלא תאבד, לשיטתו שקשור לחפצא.

לראב"ד: זה כשיעור קטן ההולך לבד בשוק ומתעטף בה ראשו ורובו, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על הקטן ההולך לבד ולא מצד הטלית.

(צ"ע מה המחלוקת).

הלכה ב

* מהו הדין בטלית של שאר מינים?

לרמב"ם: חייבת בציצית רק מדרבנן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם זה לא מצמר ופשתים אינו נחשב לטלית שחייבת מהתורה.

לראב"ד: חייבת בציצית מהתורה, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שזה לא מצמר ופשתים חייב.

הלכה ט

* האם לאשה מותר ללבוש ציצית שיש בה כלאים?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הציצית עצמה דוחה מצוות כלאים וכאילו אין בזה כלל איסור.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינה יכולה ללבוש כלאים שזה איסור על האדם ורק נדחה מפני המצוה אבל לא שאין פה איסור כלל.

(ישנו הסבר שאין מחלוקת ביניהם. אבל זה עצמו שרק הראב"ד מדבר על זה כי הוא קשור לגברא ויש להזהירו מכלאים משא"כ לרמב"ם שמדבר רק מצד מצוות ציצית.)

* האם אשה יכולה לברך על הציצית?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן רק את הציצית (חפצא) יכולה ללבוש אבל אין לה אפשרות לברך "אשר קדשנו במצוותיו וצווננו" שעליה אין חיוב.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם היא מקבלת מהציווי ויכולה לברך כמו שמוכיח מרב יוסף שהי' סומא והי' מברך על המצוות.

הלכות ברכות

פרק א הלכה יב

* אנשים היושבים ואוכלים שאר אוכלים ומשקים ולא פת ויין האם יכול אחד לברך עבור השאר?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין צריך שיתוועדו העיקר שהם נמצאים יחד.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא וחשובה הכוונה של האנשים לכן צריך שיתוועדו יחד.

הלכה חי

* מדוע לא עונים אמן לאחר ברכת הפירות?

לרמב"ם: בגלל שזה ברכה אחת ועונים אמן רק לאחר שתי ברכות, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר מצד הברכה עצמה ולא מצד החיסרון באדם.

לראב"ד: בגלל שזה הפסק בין הברכה לאכילה, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר מצד האדם שלא יפסיק.

הלכה יט

* אם אכל דבר איסור האם מברך עליו?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מכיוון שזה דבר איסור הוא פועל לא רק על האדם אלא גם על המאכל שאינו נחשב לאוכל. כמו המאכל חברו דבר איסור שאינו צריך לשלם.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי נהנה מהאוכל. רק לגבי זימון אינו מצטרף שאין חשיבות לאכילה זו.

פרק ב הלכה יב

* אם שכח 'רצה והחליצנו' בשבת בברכת המזון ונזכר באמצע ברכה רביעית, מה הדין? לרמב"ם: חוזר לראש, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לאחר שלש ברכות נחשב שסיים את ברכת המזון ואינו מחשיב את הברכה הרביעית כחלק מברכת המזון, שזה רק חיוב על האדם ולא מצד ברכת המזון עצמה.

לראב"ד: חוזר לתחילת 'בונה ירושלים', לשיטתו שקשור לגברא לכן מחשיב את הברכה הרביעית שהיא חיוב מדרבנן על הגברא כחלק מברכת המזון וכאילו עדיין לא סיים כמו בשמו"ע שאומר תחנונים ונזכר שלא אמר 'יעלה ויבוא' שחוזר רק לרצה ולא לראש התפילה.

פרק ד הלכה ג

* באמצע סעודתו פנה לפתח ביתו האם זה נקרא הפסק שצריך לברך עוה"פ? לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא לכן איננו מחשיבים שקשור לאותו מקום שאוכל בו, ואפילו שרואה משם את מקום האכילה. לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם נחשב קשור לאותו מקום, ובודאי אם רואה את מקום האכילה לא הסיח דעתו.

הלכה ה

* אם עובר ממזרחת של תאנה למערבה והי' דעתו מתחילה לכך אך אינו רואה את מקומו הראשון האם צריך לברך עוה"פ. לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מכיון שאינו רואה את מקומו נחשב שנמצא במקום אחר. לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם הי' בדעתו לכך אינו נחשב לשינוי מקום.

הלכה ז

* מה גורם להפסק לענין אכילה שצריך לברך עוה"פ? לרמב"ם: מספיק שגמר בלבו שלא לאכול עוד, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין צריך פעולה באדם ומספיק שאינו מעוניין עוד באכילה (חפצא). לראב"ד: כשעשה מים אחרונים או כשנרדם, לשיטתו שקשור לגברא צריך שתהיה באדם פעולה של היסח הדעת - לפי ההלכה.

הלכה ח

* היו שותים ואמרו בואו נקדש, מה הדין? לרמב"ם: בגלל שאמרו בואו נקדש נתחייבו לברך עוה"פ, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אמירת האדם קובעת את קדושת השבת אפילו לפני הזמן וזה פועל על החפצא. לראב"ד: גם אם לא היו אומרים לקדש, קדושת השבת מגיעה מעצמה ומפסיקה וצריך לברך עוה"פ, לשיטתו שקשור לגברא החיוב של האדם מצד קדושת השבת גורם את ההפסק, ו"א מצד ההלכה ולא מצד המציאות שהאנשים מחליטים לקדש.

* היו שותים ואמרו בואו נבדיל, מה הדין? לרמב"ם: אין צריכים לחזור ולברך, לשיטתו שקשור לחפצא אין הדיבור שלהם משנה מאחר ונמצאים באותו מצב. ואין כאן קדושה של חפצא שתעזור לשנות את המצב כמו בע"ש כשאומר בואו נקדש שקדושת השבת משנה את המצב יש לברך פעם נוספת. לראב"ד: צריכים לחזור ולברך, לשיטתו שקשור לגברא לכן כשאמרו בואו נבדיל סילקו עצמם משתי' וצריכים לברך עוה"פ. וזהו רק בהבדלה שתלוי באדם ויכול להוסיף מצידו על קדושת השבת וכשאומר בואו נבדיל מבטל את ההוספה.

פרק ה הלכה יא

* שלשה בני אדם שבאו משלש חבורות של שלשה שלשה שכבר זימנו בחבורות שלהם בלעדיהם האם יכולים הם לזמן לעצמם? לרמב"ם: כן, מכיון שבפועל הם לא זימנו ובפועל הזדמן להם לאכול יחד אפילו שלא נועדו בכוונה, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מסתכל על המציאות בשטח ולא על כוונתם. לראב"ד: לא, מכיון שכבר זימנו עליהם בני חבורתם הקודמת ע"כ פרח הזימון מהם. ומכיון שלא נועדו תחילה אין זה נחשב לקביעות כדי לזמן, לשיטתו שקשור לגברא לכן מחשיב את כוונתם.

הלכה טו

* האם שאוכל כזית או כביצה חייב לברך מהתורה? לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מכיון שלא שבע אין נחשבת אכילה זו מהתורה. לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לכן מכיון שזה שיעור של חשיבות לגבי איסורים וכו' לכן מצד החשיבה ההלכתית שקשור יותר לגברא נחשבת אכילה זו מהתורה.

* מה הכוונה שכן מברך לאביו? לרמב"ם: הכוונה כפשוטה שהבן מברך והאבא עונה אמן ויוצא י"ח, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחשיב את ברכת הקטן. ומדובר שהאדם אכל רק כזית לשיטתו שזה מדרבנן. לראב"ד: הכוונה שהבן אומר מילה במילה והאבא חוזר אחריו, לשיטתו שקשור לגברא אין אפשרות שהבן יהי' כמו אביו אלא כעוזר לו.

פרק ו הלכה ב

* האם צריך לברך על מים אחרונים?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולגשמיות לכן מצד מים אחרונים אין מברכים שאינם אלא מפני הסכנה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולרוחניות לכן מצד חובת האדם על ניקיון ידיו לברכת המזון צריך לברך.

הלכה ג

* מה טעם נטילת מים אחרונים?
 לרמב"ם: רק מפני הסכנה של מלח סדומית שיש בלחם, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם אין מלח אין צריך ליטול ידיו.
 לראב"ד: מפני שצריך לנקות ידיו לכבוד ברכת המזון כנ"ל, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שאין בלחם מלח סדומית כמו בימינו צריך ליטול מצד האדם.

הלכה ה

* אם הטביל את הידים במים שאובים האם זה טוב במקום נטילת ידים.
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכל על טהרת הידים בלי קשר לאדם והידיים צריכות נטילה שזו היתה התקנה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שזה טוב לבעלי קריין שיכולים לטבול בארבעים סאה מים שאובים לכך זה יעיל גם לידיים.

הלכה יג

* האם קוף יכול ליטול את ידי האדם?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא לכן העיקר שינטלו ידיו ולא משנה ע"י מי.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך פה כח גברא.

הלכה טו

* אם יש ספק בנטילת ידים, מה הדין?
 לרמב"ם: בספק טהורים הידים, לשיטתו שקשור לחפצא מטהורים שאין לנטילת ידים חיוב מהתורה.
 לראב"ד: כדאי להחמיר לצאת מהספק, לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם צריך להחמיר.

הלכה טז

* מדוע יש להשפיל ידיו במים אחרונים?

לרמב"ם: בגלל כוחו של המלח שיצא מידי, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר רק על המלח, מצד הסכנה, כנ"ל.
 לראב"ד: בגלל הזוהמא שיש בידיים שלא ילכלכו יותר, לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר גם על הזוהמא כנ"ל שזה קשור לברכה.

הלכה יח

* האם אפשר לאכול ללא נטילת ידים אלא על ידי מפה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל ידיו מכוסות ואינו נוגע בלחם.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך ליטול ידיים מצד החיוב על האדם ורק באוכלי תרומה התירו כיון שכהנים זריזים הם.

פרק ז הלכה יב

* מי מברך ברכת המזון?
 לרמב"ם: הגדול שבחבורה לשיטתו שקשור לחפצא ומצד ברכת המזון יש לכבדה ומשום כך לא צריך לעיין בברהמ"ז שהרי הוא גדול וודאי יודע וסדור על פיו ברכת המזון ורק מצד שאי"ז מכובד שישב בידיים מזוהמות לכן נוטל תחילה.
 לראב"ד: למי שהגדול נותן רשות זהו כבודו לשיטתו שקשור לגברא, ולכן אין צריך לכבדו תמיד ראשון בנטילת מים אחרונים, מכיוון שאינו הגדול שבחבורה, וכגון שיש מאה אנשים, מספיק שיכבדו ראשון מהחמישה האחרונים, שזה מספיק זמן בשביל לעיין בברכת המזון.

הלכה יג

* מי מברך על המוגמר?
 לרמב"ם: מי שמברך ברכת המזון לשיטתו מצד החפצא זהו המשך אחד לברכה.
 לראב"ד: זוהי ברכה נפרדת ואם בירך הקטן ברכת המזון אז חוזר בברכה זו לגדול, מצד הכבוד לגברא.

הלכה יד

* האם יש לאחוז הבשמים בידו?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והבשמים הם כמו יין ששייכים לברכה ומוסיפים בנשמה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא אין הבשמים קשורים לברכת המזון, ואדרבה זה מפריע לכוונת הגברא, אלא הכוונה רק שאם רוצה יין ובשמים יש לו להקדים את היין שהוא חשוב יותר.

פרק ח הלכה יא

* אם התכוון בברכה בתחילתה וטעה בחתימתה האם יוצא י"ח?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי עיקר החפצא של הברכה זה בשם ומלכות ובוה התכוון לטוב ועוד שהרי היה לפניו הפרי או הדבר שמברך עליו. וודאי שהברכה חלה עליו מצד הדבר אפילו שבפה הוציא טעות.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי הוציא מפיו ברכה אחרת ואינו מתחשב כלל בדבר שמונח לפניו.

הלכה יב

* הכניס משקים לתוך פיו בלא ברכה ובלען האם מברך אחר הבליעה?

לרמב"ם: כן, לשיטתו קשור לחפצא הרי האוכל נכנס לתוך פיו לכן צריך לברך.

לראב"ד: לא, לשיטתו קשור לגברא הרי כבר נהנה איך יברך והרי כבר סיים. רק אם בדעתו לאכול עוד. ואפ"ל הפוך שאם יש עוד ודאי יפלוט שלא יכניס לגופו בלי ברכה, וזה שהתירו זה רק במקרה שאין עוד ואז הוא דחוק מאוד למה שבפיו.

פרק י הלכה יד

* האם יש לברך על רוחות חזקות ב' ברכות 'שכוחו וגבורתו מלא עולם' ו'עושה מעשה בראשית'?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא כל דבר צריך להיות מבורר ובברכה מיחדת.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשה לגברא ומצד האדם יש פה שני ענינים. א' מצד ה' שכוחו וגבורתו. וב' מצד הבריאה – מעשה בראשית. והאדם מחבר שניהם, שזהו התפקיד לגלות אלוקות בבריאה.

פרק יא הלכה ה

* במה תלוי האם מסיים את הברכה בברוך או רק פותח בברוך?

לרמב"ם: תלוי בחפצא איזה סגנון של ברכה האם זהו שבח והודאה יש שאין חותם בברוך.

לראב"ד: תלוי באדם אם זה מטבע ארוך צריך לסיים את הברכה.

פרק יא הלכה טו

* מהו ההבדל בין על נטילת לולב לבין ליטול לולב?

לרמב"ם: ההבדל הוא אם כבר יצא ידי חובה מברך 'על' ואם לא, מברך 'ליטול' לכן בדברי הרשות מברך 'על' שאין חיוב עליו לשיטתו מצד החפצא, לכן מסתכל על הפעולה, אם נעשתה או לא.

לראב"ד: ההבדל הוא שבדאורייתא אומר 'ליטול' ובדרבנן אומר 'על' לשיטתו, שקשור לגברא, ולכן מסתכל על עצם החיוב על האדם. חוץ מדברים מסוימים, כמו להדליק נר

חנוכה שתיקנוה כעין מגורה של תורה ולגבי מצה ומרור מביא גירסא שצריך לומר 'לאכול מצה ומרור'.

* מדוע מברך 'על'?

לרמב"ם: מפני שכבר קיים המצווה לשיטתו שקשור לחפצא מדבר על המצוה עצמה.

לראב"ד: מפני שא"צ עוד לקיימה לשיטתו שקשור לגברא מדבר על חובת האדם.

הלכה טז

* האם אומר ברכה על הלל בראש חודש?

לרמב"ם: לא, לשיטתו מצד החפצא הרי הלל של ר"ח אינו אלא מנהג חכמים.

לראב"ד: כן, לשיטתו מצד הגברא, תיקנו לברך כדי לפרסם לאנשים שזה ר"ח.

הלכות מילה

פרק א הלכה ב

* האם יש חיוב כרת על ערל כל יום?

לרמב"ם: לא, לשיטתו מצד החפצא, עדיין קיימת האפשרות למול ולא נקרא שביטלה אלא רק אם ימות.

לראב"ד: כן, לשיטתו מצד הגברא הרי כל יום האדם עומד בחוב למול עצמו.

הלכה ג

* האם יליד בית נימול תמיד לשמונה?

לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא הרי נולד בביתו ולא משנה כ"כ מי היא אימו.

לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא רק אם טבלה וילדה אך אם ילדה וטבלה שוב אינו נקרא יליד בית שבשעת הלידה לא היתה שייכת ליהדות.

הלכה ו

* מה דין עבד שאינו רוצה לקבל עליו עול שבע מצוות?

לרמב"ם: אין לו מציאות לכן ייהרג לשיטתו מצד החפצא ומצד הגוי אין לו מציאות אם אינו מקיימם.

לראב"ד: יש לו מציאות לכן רק יימכר מיד לגוי כי אין לנו אפשרות להרוג את הגברא.

הלכה י

* מדוע יליד בית שלא טבלה אימו אינו דוחה את השבת?

לרמב"ם: חסר בקדושתו של הילד אבל במקנת כסף ע"י שקנוהו נכנס לקדושה לגמרי לכן דוחה את השבת. לשיטתו מצד החפצא – הוא מסתכל אם חסר בקדושה של הילד עצמו, שהוא החפצא של המצוה.

לראב"ד: ישנו ספק האם הלכה כרבי חמא שמחלק בין טבלה לפני או טבלה אחרי ולכן גם במקנת כסף יש ספק לשיטתו שקשור לגברא, ולכן מחלק בגברא (באישה) אם היא טבלה או לא שהיא גורמת לילד (אפילו שהיא אינה החפצא של המצוה).

פרק ב הלכה ח

* האם מותר לרחוץ קטן לפני מילה?

לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא הרי אין אפשרות למולו בלי רחיצה, וזה חלק ממצות המילה שדוחה שבת.

לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא הרי עדיין לא קיים את המצווה א"א אלא ע"י גוי.

פרק ג הלכה א

* כשאין האב מברך האם יכול בי"ד או מיוחד שבעם לברך?

לרמב"ם: לא, לשיטתו מצד החפצא אין לו קשר לילד כמו האב.

לראב"ד: כן, לשיטתו מצד הגברא הרי חל עליהם החיוב כשאין האב יכול לברך.

הלכה ו

* האם יש לברך על מילת אנדרוגינוס?

לרמב"ם: לא, לשיטתו מצד החפצא אין אכן וודאות של חיוב למולו.

לראב"ד: כן, לשיטתו מצד הגברא חל עליו חיוב מצד הספק.

הלכות שבת

פרק א הלכה ז

* מה הדין של העושה מלאכה בשבת שאינו צריך לגופה?

לרמב"ם: חייב, לשיטתו שקשור לחפצא והרי נעשתה מלאכה כמו רבי יהודה שמסתכל אחרי המעשה ולא כל כך אחרי כוונת האדם.

לראב"ד: פטור, לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא אינו צריך לגופה של המלאכה כמו רבי שמעון שמסתכל אחרי כוונת הגברא¹¹¹.

הלכה י

* היו לפניו שתי נרות ונתכוון להדליק א' והדליק ב', מה הדין?

לרמב"ם: חייב, לשיטתו שקשור לחפצא והרי נעשתה המלאכה.

לראב"ד: פטור, לשיטתו שקשור לגברא והרי לא התכוון לנר זה.

פרק ב הלכה טז

* העלה תינוק עם דגים בשבת ללא כוונה על התינוק, מה הדין?

לרמב"ם: פטור, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבפועל העלה תינוק פטור.

לראב"ד: ישנה מחלוקת. ולכאורה נוטה לפסוק שחייב, לשיטתו שקשור יותר לגברא אף שלא התכוון להעלות את התינוק.

הלכה כ

* חצר שיש בה גויים וישראל ופרשו מהם 4 או 5 ופרש אחד מהם לחצר אחרת ואין ידוע אם הוא יהודי או גוי ונפלה עליו מפולת האם מפקחים עליו?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שהי' פה ישראל לכן מפקחים. ורק אם נעקרו כולם ופרש א' מהם הולכים אחר הרוב ואין מפקחים שנשתנתה כל מציאות - החפצא.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי לא הוחזק פה ישראל שהרי פרשו. ואפילו פרשו רק 4 או 5 לגבי הגברא כבר יש רוב שאינם ישראל ולכן אין מפקחין.

הלכה כב

המהלך במדבר ואינו יודע באיזה יום שבת מתי מותר לו לעשות כל מלאכה

אפ"ל שזה מחלוקת רק ע"ד הצחות

לרמב"ם: ביום השמיני וביום ה-15 שזה קשור לחפצא שזה ימים מיוחדים כמו שמיני שזה

קודש בפ"ע שלמעלה מעבודת האדם

לראב"ד: אחרי השביעי לשיטתו שמצד הגברא לכן מדבר שזה בהמשך לשבע שזה קשור עם

עבודת האדם שיכול להגיע לדרגה של שבע שזה קשור להשתלשלות

פרק ג הלכה ט

¹¹¹ לקוטי שיחות חלק ז' בחוקותי, שזה יסוד למחלוקת ר' יהודה ור' שמעון.

* אם השהה בשבת תבשיל על האש וכבר ובושל קודם לכן כל צרכו ומצטמק ויפה לו, מה הדין?
 לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהתבשיל כבר התבשל כל צרכו ואינו צריך לשהייה זו.
 לראב"ד: אסור, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שהתבשיל אינו צריך לאש שהרי כבר התבשל כל צרכו אבל האדם עבר איסור. מכיון שלגבי האדם יש רצון להשהותו שיצטמק וייטב.

פרק ה הלכה טז

* באיזה אופן מותר להשתמש לאור הנר בשבת להבחין בכלים?
 לרמב"ם: זה תלוי בכלים אם הם דומים או לשמש שאינו קבוע שבשבילו הם דומים או אסור, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר מצד הכלים.
 לראב"ד: זה תלוי באדם אם הוא שמש קבוע מותר שאינו מתייחס לסוג הכלים, לשיטתו שקשור לגברא ולכן זה תלוי רק באדם. [וצ"ע בשיטתו שלכאורה אינו ברור כ"כ בלשונו]

פרק ו הלכה יב

* השוכר פועל גוי לימים האם מותר להעבידו גם בשבת?
 לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אינו מקפיד שיעבוד יום יום כולל שבת.
 לראב"ד: אסור, לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא הנהנה ממה שעושה הגוי בשבת.

הלכה טז

* האם מותר להשכיר כלים לגוי שיעשה בהם מלאכה בשבת?
 לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא והכלים הרי הם מציאות לעצמם. אין אדם מצווה על שביתת כליו.
 לראב"ד: אסור לדיעה א' כיוון שנחשב שעושה מלאכה לישראל, לשיטתו שקשור לגברא לכן משייך את הכלים לאדם.

הלכה כד

* פירות שיצאו חוץ לתחום וחזרו במזיד למקומם הראשון האם מותר לאכלם?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי פירות אלו יצאו ממקומם אפילו שחזרו נחשבים שהשתנו.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי לגביו שום דבר לא השתנה שהרי חזרו למקומם.

פרק ח הלכה ה

* כמה זה גרוגרת?

לרמב"ם: שלישי ביצה, לשיטתו צריך שיהיה שלישי הבישול וסובר שזה גם בכמות שלישי מהביצה – מצד החפצא.
 לראב"ד: אינו מכווין בדיוק. שיתבשל שלישי מהכמות. ולא שלישי מהבישול, לשיטתו מצד הגברא. [וצ"ע בדבריו]

הלכה ז

* החובל בבהמה והוציאה דם או שחלב בהמה מהו השיעור כדי לחייבו?
 לרמב"ם: כגרוגרת, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מחשיב גם במשקים שיעור של אכילה.
 לראב"ד: בחלב כדי גמיעה ושאר המשקים השיעורים חלוקים, לשיטתו שקשור לגברא לכן השיעור לפי האדם. וצרכי

הלכה ח

* האם החובל בחברו נחשב למתקן?
 לרמב"ם: כן, שמתקן עבור שבביל יצרו הרע. לשיטתו מצד החפצא יש פה תיקון.
 לראב"ד: לא, אינו נחשב לתיקון לשיטתו מצד הגברא והרי כל הכועס כעובד עבודה זרה. ואינו נחשב לתיקון כלל

הלכה טז

* מהו הפירוש שאפר לאו בר גיבול הוא?
 לרמב"ם: בפשטות שאפילו עם יערבו עם מים אינו חייב משום לישה, לשיטתו שקשור לחפצא א"א לומר שהכוונה לאו בר גיבול שאין צריך לגבלו שאז ודאי שהוא נקרא בר גיבול מצד החפצא שלבד מתגבל.
 לראב"ד: הכוונה היא שאינו מחוסר גיבול ואפילו אם נותן רק מים לבד חייב, לשיטתו שקשור לגברא לכן כשאמר אפר לאו בר גיבול הכוונה לאדם שאינו צריך לגבל.

פרק ט הלכה א

* מהו השיעור של בישול סממנים?
 לרמב"ם: שיהיו ראויים לדבר עבורו מבשלים אותם, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אומר שהשיעור לא קבוע ותלוי במידת הצורך של הדבר.
 לראב"ד: כדי לצבוע בהם בגד קטן פי סבכה, לשיטתו שקשור לגברא לכן אומר שיעור קבוע מצד האדם.

הלכה ד

* מה שכתוב בגמרא כשאחד נתן את האור ושני את העצים ושלישי את הקדירה והרביעי את המים וכו' משום מה מתחייבים כולם?

לרמב"ם: משום מבשל ומדובר כאן שהשתתפו בבישול מאכל, לשיטתו שקשור לחפצא. לכן מדבר מצד האוכל
 לראב"ד: משום ליבון ומדובר כאן שהיתה פה קדירה חדשה הזקוקה לליבון, לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על צורך הגברא ללבן את הקדירה.

הלכה ה

* כשבישל חצי בישול בשבת חייב מדוע?
 לרמב"ם: כיון שמצד המאכל זה בושל, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר רק מצד האוכל.
 לראב"ד: מכיון שכך הי' מאכל בן דורסאי, לשיטתו שקשור לגברא לכן מסביר מצד האדם שיש שכך אוכלים.

פרק ט הלכה יד

* האם העושה צבע חייב?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא אפילו לא עושה זאת עבור עצמו.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא רק אם יש בכך תועלת עבורו.

הלכה טז

* העושה לבד, שנותן מוך על מוך עד שנעשה עבה ומחברו עם מים משום מה הוא מתחייב?
 לרמב"ם: משום טווה, לשיטתו שקשור לחפצא וחיבור הלבד נקרא טווה, ולכן גם שיעורו 4 טפחים כדין רוב השיעורים שקשורים לחפצא.
 לראב"ד: משום מגבן, לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם שמחברם הרי אינו טווה אלא רק מדבקם במים, ולכן גם השיעור כמו הקליעות שעושות בנות העניים על מצחיהם שיעור מצד האדם.

הלכה כ

* מה הפירוש הבוצע?
 לרמב"ם: הכוונה היא להפריד את השתי מן הערב לשיטתו מצד החפצא לא חשובה כ"כ המטרה.
 לראב"ד: כשגמר את הבגד וחתכו מן הסליל לשיטתו מצד הגברא זהו גמר התפירה.

פרק י הלכה ג

* מדוע מותר לקשור חבל בפרה ולא לקשור בדלי?
 לרמב"ם: כיון שזה מעשה הדיוט, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על איכות הקשר.

לראב"ד: כיון שבמחשבתו של האדם אינו רוצה להשאיר את הקשר לזמן ארוך שהרי מפחד שהפרה תנתקו.

פרק י הלכה יז

* מדוע חייב המפיס שחין?
 לרמב"ם: חייב משום מכה בפטיש, לשיטתו מצד החפצא וחושב על גמר המלאכה.
 לראב"ד: חייב משום בונה, לשיטתו מצד הגברא ואינו חושב על גמר המלאכה, אלא על רפואתו שעושה על ידי פעולה זו ונקרא בונה.

הלכה יט

* המנער טלית חדשה משום מה חייב?
 לרמב"ם: חייב משום מכה בפטיש, לשיטתו שחושב על המלאכה שזהו גמר מלאכתה.
 לראב"ד: חייב משום מכבס אם מנערה מן המים, לשיטתו מצד הגברא, שרוצה ללבשה נקי' בלי מים.

פרק י הלכה כא

* הצד שרצים שלא לצורך, מה הדין?
 לרמב"ם: חייב, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אפילו שאינו לצורך האדם אבל המלאכה נעשתה בשלמות.
 לראב"ד: פטור, לשיטתו שקשור לגברא ואם זה לא לצורך האדם פטור.

פרק יב הלכה א-ב

* המבעיר אש תחת תבשילו כמה חייב?
 לרמב"ם: אחת, לשיטתו שקשור לחפצא והרי נעשתה מלאכה אחת ואינו מחשיב מה שנהנה לגבי תבשילו ובפרט שמדובר במבעיר כל שהוא.
 לראב"ד: שתיים, לשיטתו שקשור לגברא והרי נהנה גם מכך שהתבשל תבשילו ובנוסף גם על הבישול ואפילו בכל שהוא. שמצד האדם יש כוונה מתחת התבשיל אפילו שלא נתבשל לגמרי.

* מחמם ברזל או מכבהו, מה דינו?

לרמב"ם: חייב משום מבעיר ובמכבה חייב במתכוון לצרף, לשיטתו שקשור לחפצא ומצד הברזל הרי הוא מתלהט הגם שאינו נראה לעיניים.
 לראב"ד: פטור שזה רק צירוף - מדרבנן שגומר את חיסומו ומכשירו לכלי, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם במתכת לא רואה שינוי כשמתלהטת לכך אינו נחשב למבעיר אלא רק כשמרכך את הברזל שאז נחשב כמבשל והמצרף חייב משום מכה בפטיש.

* מדוע המכבה גחלת של מתכת חייב?

לרמב"ם: כשמצרף נחשב למכבה, לשיטתו מצד החפצא ולכן כמו שנחשב למבעיר כך נחשב למכבה.

לראב"ד: משום מכה בפטיש – שגומר צירופו, וזה רק דרבנן ואין חיוב לשיטתו מצד הגברא והרי זוהי הרגילות לחיסומו. כמו שרואים שהתירו לכהן גדול ביום הכיפורים לצרף. סימן שזה רק מדרבנן ואין חיוב

* מדוע מבעיר חייב והרי הוא מקלקל?

לרמב"ם: כי מתקן ומרגיע את יצרו הרע, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מספיק גם תיקון קטן.

לראב"ד: זוהי גזה"כ כיון שצריך תיקון בערך לקלקול ולא מספיק תיקון קטן, לשיטתו שקשור לגברא אין זה נקרא לגביו תיקון שאינו בערך לקלקול.

הלכה ג

* המכבה אש בשבת מפני איבוד ממון, מה הדין?

לרמב"ם: חייב, לשיטתו שקשור לחפצא והרי עשה מלאכה.

לראב"ד: פטור, לשיטתו שקשור לגברא והרי אינו צריך לגופו.

פרק יב הלכה ו

* מותר לנער נר ששכחו דלוק ע"ג טבלה?

לרמב"ם: מותר, לשיטתו שמצד החפצא הרי אינו נוגע ממש בנר ואינו מכבהו בידיים.

לראב"ד: אסור, לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם זהו 'פסיק רישיה ולא ימות' ודאי מתכוון.

ובעומק יותר האם בזה שנשפך השמן על הטבלה נחשב שלא נוח לו ולכן פטור ואינו דומה לנר שאחורי הדלת שפותח וגורם לכבות הנר ששם אין נשפך השמן ולכן חייב

לרמב"ם: כן, אפילו שהשמן זה נזק קטן וקל לגבי השריפה שיכלה להיגרם, אבל לשיטתו כנ"ל מצד החפצא אז אפילו בדבר קטן שלא נוח לו כבר אינו נחשב פסיק רישיה.

לראב"ד: לא, אין אומרים שלא נוח לו בנוק כזה קטן וודאי שזה פסיק רישיה שהרי נוח לו שלא ישרף, לשיטתו שמצד הגברא כדאי לו הנזק הקטן להינצל מהנזק הגדול.

הלכה יד

* מה הפירוש של המעביר דרך עליו חייב?

לרמב"ם: הכוונה שהעבירו למעלה מראשו, לשיטתו שקשור לחפצא שמעבירו מעל עשרה טפחים בשינוי ובכל זאת חייב.

לראב"ד: הכוונה שמעביר ועובר כנגדו, לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על האדם שלכאורה שמעבירו כנגדו כאילו הניחו והי' צריך להיות פטור ובכל זאת חייב.

הלכה טו

* האם מותר לאדם לטלטל עד ארבע אמות ברה"ר במקרה שלא שבת בארבע אמות אלו?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אינו צריך קביעות מצד האדם.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך קביעות מצד הגברא. או במקרה שיצא חוץ לתחום בין לאונס בין לרצון שתקנו לו חכמים ארבע אמות שנחשב ג"כ לקביעות

הלכה יז

* האם מותר להעביר חפץ פחות פחות מארבע אמות?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי מצד החפץ לא טלטל יותר מארבע אמות בבת אחת.

לראב"ד: לא, רק בדוחק מותר, לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם הרי העביר כמה מילין.

הלכה יט

* האם מותר להעביר אלכסון של ארבע אמות (חמש אמות ושלושה חומשי אמה)?

לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה עובר יותר מארבע אמות.

לראב"ד: מותר בדוחק כמו בארבע אמות, לשיטתו שקשור לגברא ולכן האלכסון של ארבע אמות נחשב כמו ארבעה אמות מצד האדם.

פרק יד הלכה ו

* מה דין בור שבכרמלית?

לרמב"ם: נחשב ככרמלית תמיד, לשיטתו שקשור לחפצא לכן לא משנה איך זה מצד האדם. לראב"ד: רק אם זה בור בים שאינו נראה כלל שהרי המים מציפים אותו ודאי שנחשב

לכרמלית אבל בור שביבשה ועל שפתו כרמלית ודאי שזה רה"י, לשיטתו שקשור לגברא לכן חשוב איך זה נראה מצד האדם.

הלכה ט

* עמוד ברשות הרבים גבוה עשרה ורחב ארבעה איך אפשר להפכו לכרמלית?

לרמב"ם: ע"י שנועץ בו יתדות מן הצד שיכול להשתמש בזה, לשיטתו שקשור לחפצא ואפילו שהאדם לא משתמש בזה נחשב למיעוט מצד החפצא.

לראב"ד: ע"י שנועץ על ראש העמוד, לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך מצד האדם שימעטו ויחלקו ע"י שנועץ בראש העמוד. שאז ממעט בפועל את השטח של שימוש האדם

הלכה חי

* אם נעץ קנה ובראשו טרקסל (משטח 4 על 4) וזרק ונח החפץ על גביו, מה הדין? לרמב"ם: אם זה פחות מעשרה טפחים חייב, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אומרים 'גוד אחית' אפילו שהגדיים בוקעין, מכיון שלגבי הגדר ההלכתי זה נחשב למחיצה. שהמחיצות יורדות למטה מהטרקסל אז נחשב לרה".

לראב"ד: אפילו פחות מעשרה פטור שאינו נחשב רה", לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם שרואה שהגדיים בוקעים בו מתחת למשטח קשה לומר שזה מחיצה וכן א"א לומר שזה רה"ר שהרי אין ראוי לאדם לכתף (להשתמש) עליו.

פרק טו הלכה א

* מה דינו של אדם העומד ברשות היחיד ומטלטל ברה"ר והוציא חוץ לארבע אמות? לרמב"ם: פטור, לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא בידו של אדם הנמצא ברשות אחרת לכן נחשב כאילו החפצא לא יצאה מרה"ר או מחוץ לארבע אמות. לראב"ד: חייב, לשיטתו שקשור לגברא ובפועל האדם הוציא חוץ לארבע אמות. כמעביר חפץ מתחילת ארבע אמות לסוף ארבע אמות אע"פ שהעבירו דרך עליו חייב.

הלכה יא

* האם יש הבדל בין לשון ים שנכנס לחצר לאמת המים שבחצר? לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא אין הבדל אם זה יוצא הלאה כמו אמת המים או שזהו לשון ים שנכנס ואינו יוצא. רק כשזה גבוה עשרה ורחב ארבעה או לא, נוצר אז ההבדל, שמתבטא בדבר עצמו.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לכן באמת המים שנעשית ע"י האדם שיש כותל על גבה ועמוקה עשרה ורחבה ארבעה אפילו שאין בפירצה יותר מעשר אמות אסור למלאות ממנה שחולקת רשות לעצמה ונכנסת ויוצאת. אבל לשון ים שנעשית מעצמה נכנס ואינו יוצא הרי הוא כחלק מהחצר ומחיצות החצר מתירות אותו. זהו דין מעשי במקרה ורוצים למלאות מהחצר לבית אבל בטלטול בחצר עצמה הדין יהיה שבאמת המים אין שום בעי' לטלטל בגלל הכותל שעל גבה הנחשב כמחיצה. אבל לשון ים כיוון שאין כותל על גבה אסור. רק אם יש 'גידודי' (קצת מחיצות על שפת הלשון) מותר בחצר עצמה אבל לא למלאות לבית.

הלכה יד

* פסים המגינים על אמת המים בתור מחיצה, מה דינם? לרמב"ם: מספיקים פסים כל שהם שייצאו מהקיר, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מצד החצר ואמת המים מספיק כל שהוא.

לראב"ד: במקרה שיש באמת המים כשיעור אז צריך שלא יהיו ביניהם שלשה טפחים ויהיו גבוהים עשרה, לשיטתו שקשור לגברא לכן צריך כאן את כל הדינים של מחיצה מצד האדם. אבל אם אין בה כשיעור 4 טפחים אפילו מופלגת מן הכותל 3 טפחים א"צ כלום

הלכה כ

* מדוע אסור למלאות מים מן הים לספינה כשהיו תוך עשרה? לרמב"ם: מצד הים עצמו, לשיטתו שקשור לחפצא והמים עצמם נחשבים כדי למדוד מהם. לראב"ד: מצד שהמים נחשבים לחלק מהקרקע, לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם אז דוקא קרקע נחשבת למציאות אמיתית שהרי כל יורדי הים אין מתישבת דעתם עד שעולים ליבשה

פרק טז הלכה ז

צ"ע האם חולקים.

הלכה טו

* האם צריך שתהא המחיצה לנחת?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שמצד המחיצה תהי' קביעות לנחת לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן א"צ שתהא לנחת לקביעות אלא אפילו שזה רק לגבי האדם ורק עראי בכ"ז נחשב למחיצה ורק שלא תהא מיועדת לנוח בה רק כלים ולא לדור שם אדם שאז אינה מחיצה

פרק יז הלכה ד

* מבוי שיש מדרון ונחשב לסתימה כמו לחי וקורה, באיזה מדרון מדובר? לרמב"ם: בכל מדרון, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אין צורך מדרון מיוחד ומספיק שיש היכר.

לראב"ד: דוקא במתלקט עשרה מתוך ארבעה רק אז נחשב למחיצה, לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך מדרון שנחשב למחיצה לגבי הגברא

הלכה ו

* מבוי שהוא מפולש - פתוח לצדי הרחבה, ועירבו בני החצר עם בני הרחבה, מה הדין? לרמב"ם: יהי' אסור, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אפילו שעירבו אין שני המקומות מתאחדים ביניהם.

לראב"ד: יהי' מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי הם עירבו ביניהם לכן נחשב למקום אחד.

הלכה ט

* מבוי שהכשירו בקורה וזרק מרה"ר לתוכו, מה הדין?

לרמב"ם: פטור, לשיטתו שקשור לחפצא והרי מצד המבוי תיקנו חכמים שצריך קורה ז"א שבלי זה אינו נחשב לרה"י. ולא מחלקים בין להקל או להחמיר, שבכוח חכמים לשנות בחפצא של המבוי ולהגיד שאינו נחשב לרה"י עד שיעשה קורה. או לחי ולאחר שעושה או לחי נחשב לסתימה ממש כרה"י וקורה זה רק משום היכר ואינו נחשב לסתימה ממש לראב"ד: חייב, לשיטתו שקשור לגברא והרי מצד דאורייתא בג' מחיצות מספיק להיות נחשב לרה"י. ולא באו חכמים להקל אלא להחמיר על האדם אבל לא שינו בחפצא של המבוי וודאי שמבוי זה הוא רה"י

הלכה יא

* האם מותר לטלטל במבוי שפתוח לרה"ר בין הלחיים?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והלחיים נחשבים כחלק מהחפצא של המבוי. לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי הלחיים באו מצד האדם - תקנת חכמים שאין זה נחשב כחלק מהמבוי להתיר לטלטל שם.

הלכה יב

* מדוע מותר לעשות לחי מאשירה של ע"ז ומה הדין בקורה של ע"ז?

לרמב"ם: מכיוון שלחי שיעורו כל שהוא לכן מותר, אבל קורה אסור שצריכה שיעור. לשיטתו שקשור לחפצא מדבר מצד החפץ. ואיסור ע"ז חל לגמרי על החפצא ומבטלה שאין בה שיעור כלל לראב"ד: כיון שע"ז זה איסור על האדם ולא קשור להלכות שבת מותר גם בקורה לשיטתו שקשור לגברא.

הלכה יד

* פתח פחות מעשרה טפחים האם יש לסתמו או ע"י צורת פתח?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שמצד החפצא הרי זה נחשב לפתח לגבי החפץ. ולכן צריך שיהי' צורת הפתח כדי שלא יהי' פירצה סתם לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם פחות מעשרה טפחים אין לזה שום חשיבות.

הלכה כה

* האם צריך ששתי הקורות יהיו סמוכות אחת לשני?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והעיקר הוא שיכולות לקבל וא"צ שיהיו סמוכות ממש.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא צריך שיהיו ממש סמוכים שהאדם יראה איך שמקבלות אריח בפועל ממש.

הלכה לה

* אם יש אכסדרה - מוקפת שלש מחיצות - ובצד רביעי פי תקרה יורד וסותם האם נחשב לרה"י מוחלט?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין פה ממש 4 מחיצות. לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם זה נחשב למחיצה לכן יחשב לרה"י מוחלט ואם זרק מרה"ר לתוכו חייב.

פרק חי הלכה ב

* מהו שיעור למוציא מים?

לרמב"ם: כדי לרחוץ את המדוכה, לשיטתו שקשור לחפצא. לראב"ד: כדי לרחוץ את גופו, לשיטתו שקשור לגברא.

הלכה ו

צ"ע האם חולקים.

הלכה י

* כמה שיעור כוחל בהוצאה?

לרמב"ם: זה תלוי במקום אם המנהג לכחול שתי עיניים כך גם שיעור ההוצאה, לשיטתו שקשור לחפצא. לראב"ד: זה תלוי בנשים שאם אינן צנועות אז הם כוחלות שתי עיניים, לשיטתו שקשור לגברא.

הלכה כה

* האם אומרים שהכלי טפל למאכל שבתוכו גם במקרה שאיננו צריכים כ"כ את הכלי? לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל נמצא המאכל בכלי הכלי טפל לאוכל. לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא לכן רק דברים שהאדם ממש חייב לכלי כמו תותים שנמאסים ללא כלי הכלי טפל לו.

פרק יט הלכה ו

* חוטי פשתן שקשורים א' לשני על ראש אשה האם יכולה לצאת בזה לרה"ה?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא מספיק שהם קשורים א' לשני בינם לבין עצמם.

לראב"ד: לא, צריך שיהיו קשור לראש, לשיטתו שקשור לגברא צריך שיהי' קשורים לגברא.

פרק יט הלכה כד

* מה הדין בתפילין חדשות שאינם מקושרות?
 לרמב"ם: חוששים שמא הן כקמיע, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אינם מקושרות שיעידו על עצמם שמשותמשים בהם למצוה לכן אינו נזקק לשמור עליהם כלל.
 לראב"ד: אין חוששים שמא הם כקמיע, לשיטתו שקשור לגברא והרי אין אדם טורח לעשות קמיע כעין תפילין. לשיטתו שקשור לגברא מסתכל על הטרחה של האדם יהיה זקוק לשמור עליהם כמו כל כתבי הקודש.

פרק כ הלכה ז

* האם מותר להוליך פחות פחות מ-4 אמות?
 לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אינו עובר 4 אמות שלימות.
 לראב"ד: אסור, מחשש שיעבור בפעם א' יותר מ-4 אמות ולשיטתו שקשור לגברא.

פרק כ הלכה יא

* האם מותר לפרה לצאת בעור ששמים לה על דדיה שלא יינק ממנה העגל בשינה?
 לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין זה חלק מהבהמה כ"כ. וגם שאינו לצורך הבהמה עצמה
 לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי לאדם חשוב שלא יינק העגל או השרץ בשינה.

הלכה יב

* האם מותר לצאת במטליות רקומות?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא ומכיון שמיפים אותם בהם נחשב כחלק מהבהמה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם אין בזה שום תועלת נחשב לטלטול.

הלכה יד

* האם עבד ואמה שמלו וטבלו לעבדות חייבים לדאוג שישמרו שבת?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שגם עבד ואמה נחשבים כחפץ של יהודי וחייב עליהם בדיני שבת?
 לראב"ד: לא, נחשבים כנשי ישראל ומעצמם חייבים בדיני שבת?

פרק כא הלכה כז

* האם מותר להחזיר תחבושת שנפלה ע"ג הקרקע?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אם נפלה על הקרקע שוב אינה קשורה לאדם.
 לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא ואפילו שנפלה על הרצפה עדיין דעתו עליה.

פרק כב הלכה טו

* מדוע כאשר לספוג יש בית אחיזה מותר לקנח בו?
 לרמב"ם: לשיטתו שקשור לחפצא של המלאכה זה פועל ממש שלא יסחוט.
 לראב"ד: זה לא פועל כלום לגבי הסחיטה ורק שנחשב כאילו שופך מצלוחית מלאה מים. מכיון שאין הגברא פועל סחיטה ממש בידיו מכיון שיש לו בית אחיזה = ידית ומה שנסחט ממילא אינו נחשב

הלכה יז

* האם מותר לכבס את הסודר?
 לרמב"ם: לא, אפילו שמתכוון לרכך, אבל מצד החפצא פועל גם ליבון ואסור.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והאדם מתכוון לרכך. ולא לכבס או ללבן

הלכה חי

* האם מותר לגרד מנעלים ישנים?
 לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא והנעלים הם חלק מהאדם.
 לראב"ד: אסור, לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק את הרגלים מותר. אבל נעלים שיש להם מציאות בפ"ע ולא קשורים לאדם כ"כ אסור

הלכה כא

* מדוע אסור לסתום את הביב?
 לרמב"ם: מחשש לסחיטה בעת שדוחק הפקק, לשיטתו שקשור לחפצא מדבר רק על מלאכת הסחיטה עצמה.
 לראב"ד: כיון שרוצה את המים שנפלו לבורו שלא ייצאו לרה"ר, לשיטתו שקשור לגברא צריך שהאדם ירצה את המים.

הלכה לב

* מדוע אסור לנטות פרוכת?
 לרמב"ם: מחשש שיעשה אוהל, לשיטתו שקשור לחפצא החשש הוא מעצם המלאכה.
 לראב"ד: החשש הוא שצריך לכוון הלולאות וקשה לעשות זאת לבד. אבל אם הם שנים מותר כשיודעים לכוון.

פרק כג הלכה ז

* מדוע אסור להדיח קערות בשבת?
 לרמב"ם: מפני שנראה כמתקן, לשיטתו שקשור לחפצא ומתקן הכלי ממש.
 לראב"ד: מפני שהוא טורח משבת לחול, לשיטתו מצד הגברא מדבר על טרחת האדם.

הלכה ט

* מדוע אסור להגביה תרומות ומעשרות?
 לרמב"ם: מפני שנראה כמתקן, לשיטתו שקשור לחפצא מדבר על ההפרשה שזה כמתקן.
 אם נותן לכהן יכול להיות שמותר שאז הרי אינו נראה כמתקן.
 לראב"ד: מצד שטורח ולכן אפילו שנותן לכהן אסור שטורח טרחה שאינה מותרת בשבת. לשיטתו שמדבר על טירחת הגברא

פרק כד הלכה יב

* מדוע אסרו חכמים לטלטל מקצת דברים בשבת?
 לרמב"ם: שתהי' לו מנוחה אמיתית. לשיטתו שקשור לחפצא ולכן זה עצמו שמטלטל זה היפך המנוחה.
 לראב"ד: מצד החשש שיוציא מרשות לרשות. לשיטתו שקשור לגברא החשש הוא על האדם ולא על הטלטול.

פרק כה הלכה יג

* האם תלוש ולבסוף חיברו כגון חבית נחשב כתלוש בדיני שבת?
 לרמב"ם: לא, נחשב כמחובר, לשיטתו שקשור לחפצא והרי כרגע זה מחובר [חוץ מתנור אפילו שחיברו נחשב כתלוש].
 לראב"ד: כן, כיון שבעצם זה רק מעשה האדם ולולי זה לא הי' מחובר נחשב כתלוש, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל על מעשה האדם.

הלכה טז

* כלכלה שיש בה אבן ופירות המיטנפים ואין האבן דופן לסלסלה, מה הדין?
 לרמב"ם: מותר ליטלה עם האבן ואין צורך לנסות להוציא את האבן, לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שזה פירות מיטנפים לא גזרו.
 לראב"ד: יש לנער את הפירות אפילו בכלכלה עצמה שהאבן תהי' עליונה ותיפול כך שלא יצטרך לטלטלה לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחפש איך להוציא את האבן.

הלכה כג

* האם הכופה כלי על הביצה [שהיא מוקצה] צריך לזוהר שלא יגע בביצה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין איסור המוקצה לגעת אלא רק לטלטל.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא יש חשש שינענע את הביצה .

הלכה כד

* באיזה מקרה נותנים כלי תחת הדלף בשבת?
 לרמב"ם: במקרה שהדלף ראוי לרחיצה, לשיטתו שקשור לחפצא מדבר על המים.
 לראב"ד: כדי שלא יעשה לכלוך בבית או הפסד התירו לו, לשיטתו שקשור לגברא התירו ולא רק בגלל המים אלא בגלל האדם התירו.

הלכה כו

* מדוע אין מדדין תרנגולת שברחה?
 לרמב"ם: מפני שהיא נשמטת מן היד, לשיטתו שקשור לחפצא עצם התפיסה איננה תפיסה?
 לראב"ד: כיון שהיא לוחצת עצמה על הרצפה והוא צריך להרימה ביד, לשיטתו שקשור לגברא חושש מצד האדם שצריך להרימה ביד.

פרק כו הלכה ז

* סולם של עלי' ?
 לרמב"ם: יש מקום לומר הלכה זו בדיני שבת אפילו שעיקרה לגבי יו"ט אך זה נוגע גם לדיני שבת.
 לראב"ד: אין מקום להלכה זו בדיני שבת, לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם ההיתר לקחת סולם הוא דווקא לצורך יו"ט.

הלכה י

* מה צריך לעשות כדי שיהי' מותר לגרור את הנגר?
 לרמב"ם: צריך שיהי' קשור ותלוי, לשיטתו שקשור לחפצא צריך שיהי' ממש חלק מהדלת.
 לראב"ד: מספיק קשור וא"צ תלוי, לשיטתו שקשור לגברא מספיק קשור לעורר את האדם שישים לב שזה חלק אחד. וגם אם קשור בבריה זה מספיק וא"צ שיהי' קשור לדלת עצמה

הלכה יג

* מדוע מותר לטלטל כנונא של אפר?
 לרמב"ם: שזה כגרף של רעי, לשיטתו שקשור לחפצא והרי כרגע זה כרעי.
 לראב"ד: כיוון שיש כאן אפר שהוסק מע"ש עם איסור והיתר המעורבין, לשיטתו שקשור לגברא מדבר על האדם ולא על המציאות. שמצד האדם יש פה היתר שהוסק ג"כ מע"ש

הלכה טו

* מה הדין באוצר של תבואה?

לרמב"ם: אסור להתחיל לפנות וגם לגמור לפנות אסור, לשיטתו שקשור לחפצא יש גזירה על האוצר גם בתחילה וגם בסיום.

לראב"ד: אסור רק להתחיל או רק לסיים, לשיטתו שקשור לגברא זה מצד האדם לכן לא יכול להיות אסור בשניהם.

פרק כז הלכה י

* ישב ולא ידע שהוא סמוך לעיר, מה הדין?

לרמב"ם: לא נהי' כאנשי העיר רק בישן שאז אין באפשרותו לדעת, ורק מצד החפצא שהי' במקום התחום ורצה לילך לאותה העיר.

לראב"ד: יש לו תחום כאנשי העיר, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שישב ולא ידע נחשב גם כאנשי העיר אפילו שלא הי' בכוונתו לבוא בעיר.

* האם חפצי הפקר קונים שביתה?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא, סובר שיש מציאות לחפצא מצד עצמה ואין לה שום קשר לשביתה כמ"ד שהפירוש הפקר הוא שזה לא שייך לאף אחד.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין חפץ הפקר מציאות לעצמו אלא שייך לכל האנשים כמ"ד שהפירוש הפקר הוא שייך לכולם.

* מי שיצא חוץ לתחום אמה אחת, מה הדין?

לרמב"ם: אסור ליכנס לעיר, לשיטתו שקשור לחפצא אין תקנה לגברא אם עבר את התחום.

לראב"ד: מותר לברור ארבע אמות לצד העיר שאז נעשה כאנשי העיר, לשיטתו שקשור לגברא יכול האדם לתקן ולבחור ארבע אמות לכיוון העיר.

* רגלו אחת בתוך התחום וא' בחוץ, מה הדין?

לרמב"ם: מותר ליכנס, לשיטתו מצד החפצא והרי חלק מהחפצא נמצא בפנים וכאילו לא יצא.

לראב"ד: אסור ליכנס, לשיטתו שמצד הגברא והרי כוונתו הי' לצאת וכבר רגל א' הי' בחוץ נחשב כחוץ.

הלכה יד

* האם צריך שיהי' מוקף מחיצות מבע"י?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והעיקר שעכשיו הוא מוקף.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא צריך שיהי' האדם מוקף מחיצות מבע"י שמצד האדם א"א לבנות מחיצה בשבת

הלכה טו

* באיזו אפשרות אפשר לחזור לתחום העיר אפילו כשיצא חוץ לתחום?

לרמב"ם: רק אם נצרך לנקביו ומשום כבוד הבריות התירו ללכת ארבע אמות לכיוון העיר ואם נכנס נכנס, לשיטתו שקשור לחפצא א"א להיכנס באופן אחר.

לראב"ד: בכל מצב אפשר להיכנס שסומך ומקל על הגברא לגמרי.

פרק כח הלכה ג

* האם בורגנים ובית הבנוי בים נחשבים בכלל העיר לגבי תחומין?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי גם הם נחשבים לבית מצ"ע אפילו שלגבי האדם אינו נחשב כ"כ.

לראב"ד: מספק נחמיר, לשיטתו שקשור לגברא ואינו נחשב לבית האדם ממש

הלכה ה

* האם אפשר לתת 70 אמה ושיריים 4 פעמים?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא בכל אופן שאפשר נותנים 70 אמה. לכל צד בפ"ע ולא מחשבים מצד האדם

לראב"ד: א"א ונותנים רק פעמים, לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם א"א לתת יותר.

הלכה יד

* כשמודד תחומין ומגיע לכותל מה עושה?

לרמב"ם: אומדו כמה לערך הרוחב שלו, לשיטתו שקשור לחפצא, א"א להתעלם מהכותל ועכ"פ צריך לאומדו.

לראב"ד: אפשר להבליעו, לשיטתו שקשור לגברא אפשר להתעלם מהחפצא - מהכותל

הלכה יח

* אם ריבה האחרון במידת התחומין יותר מן הראשון למי שומעים?

לרמב"ם: עד 580 שומעים למרבה, לשיטתו מצד החפצא מחשיב את הטעות שיתכן שהראשון לא מנה את האלכסון של 2000 אמה לכן נותן את כל האפשרות של הטעות.

לראב"ד: עד 400 או 600 צריכים לשמוע למרבה, לשיטתו שקשור לגברא מעריך את טעות האדם עד חמישית מהסכום הכולל והספק האם זה חמישית, האם זה אלכסון שזה 600 או בלי שזה 400 וצ"ע

פרק כט הלכה י

* האם מותר לאכול לפני הקידוש ביום שבת?

לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא אם זה נקרא קידוש אסור לאכול קודם כמו בלילה.

לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי עיקר החיוב של קידוש זה בלילה.

הלכה יב

* אם אוכל בשבת וסיים במוצ"ש, מה הדין?
 לרמב"ם: קודם ברהמ"ז ואח"כ הבדלה, לשיטתו שזה קודם מצד החפצא - המאכלים וזה מדאורייתא [וגם אפשר לומר שכוס היין של ברהמ"ז היא חלק והמשך לסעודה, וברהמ"ז חלק מהחפצא, ואין חיוב על הגברא לכן מותר קודם הבדלה.
 לראב"ד: קודם לכן הבדלה שזה חיוב על הגברא ואח"כ ברהמ"ז.

הלכה יד

* האם מקדשים ביין קונדיטון?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שמצד החפצא זה מאבד את השם יין.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שזה משביח לגברא והוא טוב יותר מקדש עליו.

הלכה טז

* אם שפך מכלי גדול האם פגמו?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי החסירו.
 לראב"ד: לא, רק אם שתה מהכלי עצמו, לשיטתו שקשור לגברא וזה פוגם לגבי האדם ומגעילו.

פרק ל הלכה ד

* האם מותר לקבוע סעודה בע"ש לפני המנחה?
 לרמב"ם: אסור, לשיטתו מצד החפצא זהו זמן שיכול לפגוע בתיאבון סעודת ליל שבת, וכל ע"ש צריך לכבדו ולא לקבוע סעודה [מצד כבוד ועונג שבת]
 לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי לפני המנחה יתחדש התיאבון עד הערב

הלכות עירובין

פרק א הלכה יא

* כאשר חלקו של המאכל בשל וחלקו האחר אינו בשל האם אפשר לערב בזה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן צריך שיהי' מבושל לגמרי.
 לראב"ד: כן, חוץ מתרדין, לשיטתו שקשור לגברא אפילו שלא בושל לגמרי והרי הוא ראויה לאכילת אדם כמו בן דורסאי חוץ מתרדין שאינם ראוים למאכל אדם.

הלכה יא

* האם כל האוכלים מצטרפים, בשיתוף, (=עירובי חצירות) כמו בעירובי תחומים?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי הכל טוב שהכל אוכלים ומצטרף.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שבשיתוף צ"ל ראוי לחברם יחד והרי א"א בכמה סוגי אוכלים שאין האדם סובלם כשהם מעורבים לכן אין מצטרפים. ולא דומה כלל לעירובי תחומים ששם הכל לאדם א' וא"צ לערבם כלל.

הלכה טז

* האם צריך שיהי' לכולם יחד בעירובי חצירות ככר שלם?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הכוונה שכל א' יביא ככר שלם אבל א"צ לאחד בין אנשים.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן הכוונה גם על האיחוד בין אנשים.

פרק ב הלכה ד

* האם מספיק לבטל לא' מאלו שעירבו או שצריך לשניהם?
 לרמב"ם: מספיק לבטל לא', לשיטתו שקשור לחפצא והרי כל האנשים עירבו יחד ונחשבים לחפצא א' לכן מספיק לבטל לא' מהם.
 לראב"ד: אין מספיק לבטל לא', לשיטתו שקשור לגברא צריך לבטל לכל אדם שנחשב לעצמו אפילו שבאוכל עירבו יחד.

פרק ג הלכה ו

* כותל שבין ב' חצירות וזיז באמצע האם יש הבדל בין רוחב ארבע לפחות?
 לרמב"ם: לא, כי הזיז עוזר לחבר בין החצירות, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אפילו זיז כל-שהוא ממעט הכותל מעשרה טפחים ומחבר בין החצירות והסולם עוזר לזיז לחבר.
 לראב"ד: כן, כי רק אם הוא 4 טפחים ממעט את הכותל ובתנאי שהסולם אינו נסמך עליו שאם נסמך עליו אין הזיז נחשב. שהסולם אינו עוזר לזיז ואדרבה מפריע לו, לשיטתו שקשור לגברא צריך 4 שזה חשוב לגבי האדם.

הלכה ט

* אם יש כותל שגבוה עשרה ובא למעטו כמה צריך להיות במיעוט?
 לרמב"ם: יש גירסה 10, לשיטתו שקשור לחפצא ורק אם יש מיעוט 10 נחשב מיעוט לגבי החפצא
 לראב"ד: הגירסה היא 4, לשיטתו שקשור לגברא שהוא שיעור חשוב לגבי האדם ולא משנה כ"כ את פעולתו ומיעוטו בחפצא.

הלכה יא

* כמה צריך לפרוץ בכותל כדי לחבר את החצירות?
 לרמב"ם: מלוא קומתו, לשיטתו שקשור לחפצא וכדי לחבר 2 חצירות צריך שיהי' באפשרות לחבר ולעבור וזה דוקא מלא קומתו.
 לראב"ד: מספיק 10 טפחים שחשוב לגבי הגברא בכ"מ. וגם מספיק שמראה שבכוונתו לצרף שתי החצירות אפילו שבפועל לא עשה חיבור מושלם מצד החפצא.

הלכה כג

* באר שבאמצע החצר האם מותר כשאין חולית הבור גבוה 10 טפחים למלאות מ-2 הצדדים?
 לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא והרי גם בפחות נחשב לאויר ואין אוסר על חברו דרך אויר.
 לראב"ד: רק אם גבוהה 10 אז אין אוסר על חברו דרך אויר, לשיטתו שקשור לגברא ורק כשגבוהה 10 אז נחשב לגבי האדם.

הלכה כה

* שתי חצירות שעירבו עירוב א' ונסתם הפתח שביניהם, מה הדין?
 לרמב"ם: יכול לערב רק כל א' לעצמו, לשיטתו שקשור לחפצא והרי כרגע אין פתח וא"א לערב יחד.
 לראב"ד: יכול לערב על שניהם, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם בכניסת שבת עירב ולשתיהן לכן נחשב כא' אפילו שבחפצא נסתם הפתח.

פרק ד הלכה ו

* לגבי האחים שמקבלים אוכל ממקום א' ואוכלים בשתי מקומות כ"א בדירתו, מה הדין לגבי עירוב חצירות?
 לרמב"ם: זה תלוי אם יש עמהם אנשים אחרים בחצר שנחשבים כנפרדים וצריכים עירוב לכ"א. אם לא נחשבים כאחד. לשיטתו מצד החפצא שאנשים אחרים גורמים לפירודם אבל הם מצ"ע נחשבים מצד מקור האוכל שהוא אחד.
 לראב"ד: נחשבים כנפרדים מצ"ע ולא מצד אנשים אחרים אלא הם עצמם שאוכלים בנפרד בבתיהם ומצד הגברא כ"א ישות לעצמו.

הלכה כד

* שתי גזוזטראות מעל המים האם אוסרות אחת על השני'
 לרמב"ם: כן, ומדובר שהם זו כנגד זו, לשיטתו שקשור לחפצא רק אז נחשבים כא' ואוסרים. שצריך שני דברים גם בתוך עשרה וזה כנגד זה שאז ממש נחשבים כחפצא אחת ואוסרים.

לראב"ד: מספיק שהם זה כנגד זה, בשביל לאסור לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם נחשבים כאחד וזה מספיק ולא צריך שיהיו ממש בתוך עשרה.

הלכה כה

* מה עדיף שתעשה העליונה מחיצה לבד או התחתונה?
 לרמב"ם: עדיפה העליונה שאז היא מותרת למלאות, לשיטתו שקשור לחפצא אין הדלי של העליונה אוסר על התחתונה.
 לראב"ד: התחתונה, שאז היא מותרת שהרי היא נועלת בפניה ולגבי הגברא נחשב מנותק ממנה.

פרק ה הלכה ב

* אחד מבני המבוי שביקש שיתנו לו קצת מהשיתוף ולא נתנו לו במקרה שכל א' נתן חלקו, מה הדין?
 לרמב"ם: בטל העירוב, לשיטתו שקשור לחפצא והרי הכל נחשב לחפצא א' ואם לא מסכימים לתת לו בטל השיתוף.
 לראב"ד: לא בטל, לשיטתו שקשור לגברא והרי כל אדם נפרד במהותו ולכן עדיין חלקו נמצא בשיתוף ואינו מבוטל.

פרק ה הלכה ד

* חצר שיש לה שני פתחים לשני מבואות האם אפשר לזכות לה בשיתוף עם מבוי א'?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אולי הם רוצים להיות במבוי השני והשיתוף הרי הוא מוחלט שנהי' כחלק מאנשי המבוי ואין יכול לשתף לשתי מקומות יחד.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא יכולה להשתתף עם שניהם ומותרת עם שניהם.

הלכה ה

* מתי האשה מערבת שלא מדעתו של בעלה?
 לרמב"ם: כל זמן שלא אסר עליה היינו שאמר בפירוש איני מערב עמכם, לשיטתו שקשור לחפצא ורק אז יהי' אסור. אבל אם לא אמר מותר לאשה לערב שנחשבת כחלק ממנו שאשתו כגופו ושניהם יחד יכולים לערב.
 לראב"ד: רק אם אוסר היינו שאין לו פתח רק למבוי זה, אין ברירה ואשתו מערבת, לשיטתו מצד הגברא לכן אין זכות לאשה לערב במקום בעלה רק אם אוסר שזה תיקון למבוי.

הלכה ו

* האם יכולים להשתתף בשני מינין?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והעיקר שזה נמצא יחד.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא צריך שיהיו ביחד ממין א' שלגבי האדם יש חילוק משמעותי בין מין למין.

* האם יכול כשהתווספו שכנים לזכות להם בשיתוף?

לרמב"ם: לא, צריך להודיעם, לשיטתו שקשור לחפצא צריך להיות מוגבל לעירוב א' ואין יכול ב-2 מקומות.

לראב"ד: כן, לשיטתו שזה רק זכות כמו ר"ש שערב לכמה מקומות מצד הגברא ואין מקומו דוקא בעירוב א'.

הלכה יד

* אם שכחו עירוב חצירות, האם אפשר לסמוך על שיתוף מבואות?

לרמב"ם: רק מדוחק כאשר אין מקפידים על פרוסתן, לשיטתו מצד החפצא צריך גם בחצר בנפרד לערב.

לראב"ד: מחלוקת, וישנה דעה שאפשר גם כאשר מקפידים על פרוסתן, לשיטתו שקשור לגברא ולפיכך מספיק השיתוף במבוי שכולל הכל גם החצירות.

הלכה טו

* מה הדין כאשר לא השתתפו במבוי?

לרמב"ם: זה אוסר גם בחצר מצד החצר עצמה, לשיטתו מצד החפצא יש הבדל בין החצר למבוי ואוסר אחד על השני.

לראב"ד: אסור רק מצד הכלים שבבית שיוצאים לחצר שאין לטלטלם במבוי אבל מצד החצר מותר לטלטל כלים שבחצר למבוי שלגבי האדם הכל רשות א'.

הלכה כד

* האם כששם מחיצה על המבוי מסייע בכך שלא יאסור על שאר המדינה?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי נבדל לעצמו.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי עוברים פה רבים ואין יכול לבטל דריסת האנשים ע"י מחיצה דקה.

פרק ו הלכה כג

* האם אפשר לערב בכמה אופנים שאומר לשליח שיערב ואינו אומר לו באיזה רוח?

לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא אין הגבלה בעירוב וטוב לכל כיוון.

לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא וודאי כוונתו לכיוון א' וצריך להודיע כוונתו לאיזה כיוון ואם לא אינו עירוב אא"כ יש ברירה. שאומרים תתברר דעתו למפרע.

הלכה כד

* האם מברכים על עירובי תחומים?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שבפועל הרי עירב לדבר מצוה נהי' זה מצוה.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי המצוה אינה קשורה לעירוב תחומים אלא על האדם לכן אין לברך על עירוב תחומין שזהו רק קולא ולא כמו עירובי חצירות.

פרק ז הלכה ג

* האם כשמתכוון לשבות בריחוק מקום יותר מ-2000 אמה זה נחשב לגבי שקנה שביתה 2000 אמה עכ"פ במקומו

לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי היתה פה כוונה לשביתה כל שהיא ואפילו שאי"ז כפי כונת הגברא אבל זה נחשב לשביתה מצד החפצא שגופו נמצא במקום זה לע"ע

לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי הוא לא נתכוון כלל לשבות במקום זה ודינו כיוצא חוץ לתחום שאין לו אלא ארבע אמות

פרק ח הלכה ה

* האם כשמערב ביו"ט שחל להיות בע"ש, ורוצה לערב ליום א' למזרח ובשני למערב צריך שיוכל להגיע ביום א' לעירוב השני?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ואין קשור כ"כ לאדם ומכיון שהעירוב מונח פועל לבד בלי קשר לאדם.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לאדם צריך שהאדם יוכל להגיע ביום א' לעירוב של יום ב' כדי שישבות שם בכח עכ"פ.

הלכה ח

* האם בשני ימים של ר"ה שהם קדושה אחת צריך שיהא העירוב קיים ביום השני?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן קנה מתחילת היום לשני הימים שזה קדושה אחת ממש מצד החפצא לגמרי ולא רק מצד האדם לחומרא.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לכן כל שאמרו שזו קדושה אחת זה רק להחמיר על הגברא ולא ממש גם לקולא.

הלכות שביתת עשור

פרק ב הלכה י

* האם יש הבדל בין זכר לנקבה בגיל יא'?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ובגיל י"א שנה זה מצד חינוך אין אם כן כל הבדל בין זכר לנקבה.
לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ולכן משנה במי מדובר זכר או נקבה - מיהו האדם.

הלכות יו"ט

פרק א הלכה ד

* האם מותר לעשות דבר שאין בו צורך אכילה ביו"ט?
לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא צריך שיהי' צורך למלאכה בשביל אכילה - אוכל נפש.
לראב"ד: לא אסור ולא מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי לאדם זהו צורך.

הלכה ה

* מדוע אסור לעשות מלאכה שאפשר לעשותה כבר בערב יו"ט?
לרמב"ם: מכיון שמונע בכך את שמחת יו"ט, לשיטתו שקשור לחפצא והחשש הוא ממניעת שמחת יו"ט ולא משנה כ"כ מהי כוונתו.
לראב"ד: מכיון שיש חשש שיכוון מלאכתו ליו"ט, לשיטתו שקשור לגברא החשש הוא שהאדם יפשע ויכוון מלאכתו ליו"ט.

* מדוע לא אסרו את ההוצאה ביו"ט?

לרמב"ם: כדי להרבות בשמחת יו"ט שלא יהי' כמי שידי אסורות, לשיטתו מצד החפצא.
לראב"ד: כדי להרבות בכבוד היום, לשיטתו מצד הגברא שיכבד את יו"ט.

הלכה ו

* מדוע אופים ומבשלים ביו"ט ולעומת זאת אין קוצרים?
לרמב"ם: אין הטעם של המאכל שבושל ביו"ט שווה למאכל שבושל בערב יו"ט והרצוי הוא שיהיה טרי לכן יש אפשרות לבשל ולאפות רק שהקצירה אינה משנה כ"כ בעניין זה, שאין הבדל בטעם בין שקצר מעיו"ט לקצר ביו"ט לשיטתו מצד החפצא.
לראב"ד: מהפסוק שממנו למדים על היתר הכנת מאכל שהינו צורך אוכל נפש - "ושמרתם את המצות" למדים שהותרה מלאכה רק בתלוש, כמו מצה שהיא תלושה לשיטתו מצד הגברא מדבר על הפסוק שמורה לאדם איך להתנהג.

הלכה ז

* בני חיל שנתנו קמח לישראל לאפות ביו"ט האם מותר לאפות עבורם?
לרמב"ם: כאשר נותנים מכך פת אחת לתינוק מותר, לשיטתו מצד החפצא. ועל כל אחד אפ"ל שזה עבור התינוק.
לראב"ד: מביא דעה שאסור, מצד הגברא. שהרי טורח לאפות בשביל גוי אף שאופה גם עבור יהודי יש חשש שמא ירבה לגוי.

הלכה יז

* האם יש חומרא ליו"ט על שבת לגבי מוקצה?
לרמב"ם: כן, זהו חלק מהחפצא של יו"ט שהוא קל שלא יזלזלו בו.
לראב"ד: לא - לפי כולם, לשיטתו שקשור לגברא ולא מסתבר שיו"ט יהי' חמור יותר משבת.

פרק ב הלכה ג

* אם נולד מום בבהמת קדשים בערב יו"ט האם מותר לראות את המום ביו"ט?
לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי היתה מוכנה מערב יו"ט והיתה דעתו עליה - בחפצא.
לראב"ד: אסור, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם אינו יכול לאכול עד שיראה לחכם את המום.

הלכה ד

* מדוע בכור שנולד ומומו עמו אין רואים אותו ביו"ט?
לרמב"ם: כנראה בגלל שלא ראינו מום זה מערב יו"ט, לשיטתו מצד החפצא יש חיסרון בבהמה שלא נראה בה מום לפני יו"ט.
לראב"ד: מצד האדם שא"א בלי שיטלטל תוך כדי ראי' ושמא אינו מום קבוע. ועוד שמא האדם לא ידקדק בראי' מתוך שלהוט בשמחת יו"ט.

הלכה ז

* האם מותר לצוד דגים מביברים קטנים?
לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא אין חיסרון כ"כ בצידתם ואין פה מלאכת צידה.
לראב"ד: אסור, לשיטתו מצד הגברא והרי הם מכוסים מן העין לכן לגבי האדם נחשבים כאינם בהישג יד.

הלכה יב

* האם יש מקום לומר כשאוכל אגוזים ושקדים ביו"ט שזה פחות מוקצה מאשר בערב יו"ט?

לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא והרי כשאוכל ביו"ט הרי הם מוכנים אגב האוכל, ואפילו שלגבי האדם זה מכוסה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא והרי כשאוכל ביו"ט הרי זה מכוסה ממנו בערב יו"ט.

הלכה יד

* האם יש הבדל בין עצים הנמצאים ממש סמוך לעיר לבין העצים שנמצאים לסוף 2000 אמה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ומצד העצים אין הבדל שהרי שניהם בתוך התחום, וצריך גם מנעול שמיעדם לשימוש.
 לראב"ד: יש הבדל, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם מתכוון לעצים שסמוכים לעיר ודאי ולכן א"צ מנעול.

פרק ג הלכה ח

* האם יש הבדל בהפרשת חלה ביו"ט בין עיסה בארץ ישראל לבין עיסה בחו"ל?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי כיון שחייב להפריש ודאי שנראה כמתקן טבלים ביו"ט שהרי חיוב האדם פועל בחפצא של העיסה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי העיסה בחו"ל זה רק מצד הגברא יכול לאכול ואח"כ להפריש. אינו נראה כמתקן טבלים ביו"ט.

הלכה י

* האם מותר לגבל את האפר ולסתום פי התנור.
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא והרי אמרו שהאפר לאו בר גיבול אינו נחשב כמלאכה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האדם נראה שזה מתגבל ומתערב.

הלכה יג

* מדוע אסור בא"י לכתוש במכתשת קטנה?
 לרמב"ם: מכיון שהתבואה שלהם טובה היא גם במכתשת קטנה מספיק ואין בכך שינוי וגם שאפשר לעשות זאת מערב יו"ט, לשיטתו מצד החפצא – התבואה.
 לראב"ד: מכיון שאין עיקר תבשילם דייסא מספיקה מכתשת קטנה ואין בכך שינוי, ולכן אסור לשיטתו מצד הגברא.

הלכה יד

* האם מותר לנפות קמח פעם שני' ביו"ט?
 לרמב"ם: אסור, לשיטתו מצד החפצא והרי הקמח נופה. ונחשב לטרחא שאינה צריכה. אבל כשנפל לכלוך בקמח נחשב א"כ לצורך אוכל נפש ומותר לנפות.

לראב"ד: מותר, לשיטתו מספיק שצריך והרי לגבי האדם שעשה ככל יכולתו וניפה לפני יו"ט מותר יהיה לנפות פעם שני'. אבל אם נפל בו צרור או קיסם אסור שאז נחשב ממש כתיקון לגבי האדם וכאילו לא ניפה

פרק ד הלכה א

* מדוע אסור להמציא אש חדשה ביו"ט?
 לרמב"ם: מכיון שאפשר להמציא את האש כבר מערב יו"ט, לשיטתו מצד החפצא שאין זה צורך אוכל נפש ואין חיסרון בכך שהמציא את האש אמש ורק מעביר מאש לאש.
 לראב"ד: מכיון שהוא מוליד, לשיטתו שקשור לגברא מדבר על הפעולה שעושה האדם.

הלכה ג

* האם מותר לחתוך את ראש הפתילה בכלי?
 לרמב"ם: אסור, לשיטתו מצד החפצא אין להוציא בכלי אלא רק דרך האש דרכו אפשר לחתוך.
 לראב"ד: מותר גם בכלי, לשיטתו שמצד הגברא מותר בכל אופן שנוח לאדם.

הלכה י

* מדוע צריך שינוי בבקיעת עצים ביו"ט?
 לרמב"ם: מכיון שהי' אפשר לעשות זאת מערב יו"ט בלי הפסד, לשיטתו מצד החפצא מדבר אם יש אפשרות לעשות מערב יו"ט או לא.
 לראב"ד: מכיון שא"א לבשל ללא עצים לכך נחשיב את זה כמו במקרה של כתישת המלח אותה התירו בשינוי, לשיטתו מצד הגברא ולכן מתחשב בצורך האדם.

הלכה כ

* האם מותר להטיל הגרלה על בשר קדשים של ערב יו"ט בעיצומו של יו"ט?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא והרי הוא מחבב את המצוה – בשר הקדשים.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא והרי מכיון שזה הי' מוכן כבר מערב יו"ט הי' אפשר לגברא לעשות את ההגרלה קודם יו"ט.

פרק ה הלכה ד

* האם מותר להוליך את הסולם של השוכן ברה"ר?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו מצד החפצא הסולם הרי מיועד בנוסף לכך גם לתקן את הגג יש לדאוג שלא ייחשד.
 לראב"ד: מותר, לשיטתו מצד הגברא הרי כוונתו לדבר המותר.

הלכה י

* האם חפצי הפקר קונים שביתה במקומם?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא הרי האדם שזוכה בהפקר משתייך לתחום שלהם.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא אין האדם פועל על החפצא, והחפצא מעצמה קונה שביתה במקומה. רק שבמעין הנובע ודאי לא קנה שביתה במקומו - שאין לו מקום קבוע והרי הוא כרגלי הממלא.

הלכה יד

* כנ"ל בהלכה י'.

הלכה טו

* מדוע שור של מפתס ומוכר לשחיטה, התחום הוא כרגלי מי שקנה לשחיטה?
 לרמב"ם: כיוון שדעת בעליו למכרו לאנשים אחרים וזה כמו הפקר המסור לכולם, לשיטתו שפועל בחפצא שתהי' הפקר לכולם.
 לראב"ד: כיוון שזוכה לכל אחד בחלקו והרי אין פה קפיידא וודאי שיש ברירה, לשיטתו שקשור לגברא זוכה לאנשים והרי זה כרגלי האנשים.

פרק ו הלכה ב

* למה נקרא שמו עירוב - עירוב תבשילין?
 לרמב"ם: להיכר כמו עירובי חצירות, לשיטתו מצד החפצא מדבר על העירוב שזה כמו גזירה שווה הנלמדת מעירובי חצירות על עירוב תבשילין.
 לראב"ד: כיוון שמערב בכך צרכי שבת עם צרכי יו"ט. לשיטתו מצד הגברא פעולתו היא לערב ולחבר צרכי שבת ויו"ט. משום כבוד שבת המוטל על הגברא.

הלכה יג

* כשאפה בזמן שעירוב תבשילין הי' קיים האם מותר יהיה לאכול זאת בשבת?
 לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא וצריך שהעירוב-החפצא יהי' קיים בזמן שאוכלו.
 לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם עשה טוב בכך שאפה רק בזמן שהי' עירוב.

הלכה יז

* האם יכול לומר בימינו בשני ימים של גלויות אם היום חול תהי' תרומה ואם לא מחר תהי' תרומה?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הרי היו"ט היום זה מנהג ולא בגלל ספק א"כ שניהם קדושים ופועלים גם בחפצא של הימים שיהיו קדושים ואין אחד מהם חול כדי לעשות תנאי.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לא יכול להיות שהיום יהי' יותר חמור, שהרי ברור לנו שזה יום חול ואין בימינו מנהגו של האדם פועל קדושה ביו"ט השני יותר מבעבר.

הלכה כב

* האם מותר להספיד בחוה"מ ביום שמועה על פטירת חכם?
 לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שתהי' פה ממש מיטתו של החכם.
 לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא, כאשר שומע נחשב כאילו הנפטר לפניו.

פרק ז הלכה ג

* האם מותר להפוך את הזיתים במקרה שאין הפסד כ"כ בחוה"מ?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי מכיוון שיש אפילו קצת הפסד מותר בחול המועד.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא צריך שיהי' הפסד גדול, ושיהיו כבר זיתים הפוכים שאז אם לא שהופכם נוצר נזק גדול ומשמעותי.

הלכה ח

* האם כשיש לו שכר ישן מותר לו לעשות בחוה"מ שכר חדש טוב יותר?
 לרמב"ם: רק בדרך הערמה כיון שיש לו ישן, לשיטתו מצד החפצא.
 לראב"ד: אפילו שלא בדרך הערמה מותר, לשיטתו מצד הגברא ולאדם השכר הישן אינו לעומת החדש.

הלכה י

* האם מותר לעשות צרכי רבים הגם שאינם צריכים ממש?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שזה צרכי רבים - מותר.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא צריך שהרבים יצטרכו לזה.

הלכה יב

* מדוע מותר לכתוב שטר הלוואה בלית ברירה כדי שילווחו.
 לרמב"ם: מכיוון שזה כצרכי רבים, לשיטתו מצד החפצא ההלוואה צורכת שטר לכל הצדדים.
 לראב"ד: כיוון שזה דבר האבד, לשיטתו שקשור לגברא אינו מעונין להלוות ללא שטר ומותר רק בגלל שזה דבר האבד.

הלכה יד

* מדוע מותר לכתוב אגרת שלום ולחשב יציאותיו?
 לרמב"ם: כיוון שאין אדם נוהר בכתבתו כ"כ זה כמו מעשה הדיוט המותר בחוה"מ, לשיטתו מצד החפצא שמסתכל על המלאכה עצמה.
 לראב"ד: כיוון ואולי לא יימצא אח"כ מי שיוליך את המכתב ויחשב יציאותיו זהו צורך המועד. לשיטתו שמצד הגברא שמחפש אדם שיוליך המכתב

פרק ח הלכה ג

* האם מותר להשקות את כל השדה בחוה"מ?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי יכולה להסתפק באופן שאינו משקה את כל השדה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם רוצה לתת לשדה כל צרכיה ולא רק מה שמוכרחת.

הלכה ד

* האם בשדה אילנות מותר להשקות בלית ברירה כמו זרעים?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא אין הבדל בין השקיית עצים לזרעים.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא אפשר להשקות רק זרעים שלא שתו שזה הפסד גדול לאדם אך לא סתם שדה אילנות.

* מה הפירוש עושין נברכת במועד?

לרמב"ם: הכוונה לבריכת כובסים, לשיטתו שקשור לחפצא וגם כאן מדובר על כביסה לאדם ובשבילם מותר
 לראב"ד: הכוונה לקבר זמני עד שיבנה קבר נאה ממנו, לשיטתו שקשור לגברא מדבר על צורך האדם לקבורה.

הלכה ה

* האם מותר לתקן את הקבר לפני מות האדם.
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא ומצד הקבר עצמו מותר לתקנו להכינו מבעוד מועד.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא צריך קודם שימות המת ורק אח"כ לתקן.

הלכה טז

* האם מותר לפנות מתוך חצר נאה של אחרים לחצר כעורה שלו?
 לרמב"ם: אסור, לשיטתו מצד החפצא והרי אין מעלה בכעורה על הנאה.
 לראב"ד: מותר, לשיטתו שקשור לגברא והרי כיון שזה לחצר שלו ודאי שיש בזה מעלה.

הלכה יט

* מה מותר לעשות בערב פסח?
 לרמב"ם: רק מקום שנהגו ורק שלש דברים, לשיטתו מצד החפצא לכן אפילו שנהגו אנשים לעשות מלאכה אך כיוון שאין צורך כ"כ בשאר מלאכות אסור.
 לראב"ד: מה שנהגו לעשות יהיה מותר, לשיטתו מצד הגברא מתחשב במנהג המקום ומתיר לעשות כל המלאכות אפילו שאין בהם צורך כ"כ. אפילו מקום שנהגו שלא לעשות מותרים יהיו שלשת הדברים. שבאו להקל.

הלכות חמץ ומצה

פרק א הלכה ב

* האם יש הבדל בין חמץ לשאור?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי שניהם נאסרו בחמץ. ואינו מתחשב מה מנהגם של בני האדם.
 לראב"ד: יש הבדל, שחמץ שאדם נוהג לאכול אם נפסל מאכילה נחשב כמבוער. אבל שאור שמחמץ אחרים אפילו שנפסל לאכילה אינו נחשב כמבוער ויש לבערו.

הלכה ו

* מה הדין בעירוב חמץ כגון כותח הבבלי?
 לרמב"ם: לוקה, שהרי יש בכזית בכדי אכילת פרס, לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש פה כזית חמץ.
 לראב"ד: מן הסתם אין רגילות לאנשים לאכול דבר כזה חריף בכדי אכילת פרס לכן פטור ממלקות, לשיטתו שקשור לגברא והרי לאדם יש הבדל שאינו מרגיש טעם חמץ בגלל שלא יבוא בפועל לאכול כמות כזו גדולה מהכותח.

הלכה ח

* מה הדין באוכל חמץ בערב פסח אחרי השעה השביעית?
 לרמב"ם: לוקה, לשיטתו שקשור לחפצא האיסור על האדם נהי' חלק מאיסור הכללי של חמץ בפסח, ולוקה.
 לראב"ד: אינו לוקה ואין החמץ אסור בהנאה, לשיטתו שקשור לגברא וזהו איסור על האדם ולא על החפצא לכן אינו חלק מהאיסור הכללי של חמץ בפסח.

פרק ב הלכה ו

* מה הדין באוצרות שמן שמסתפק מהם לגבי בדיקת חמץ?
 * לרמב"ם: צריך בדיקה, לשיטתו מצד החפצא שהרי השתמש בהם.
 לראב"ד: אין צריך בדיקה, לשיטתו שמצד הגברא והרי האדם יודע כמה שמן צריך ולוקחו עוד קודם הסעודה.

הלכה י

* כשיש ספק אם העכבר נטל חמץ ממקום קבוע, מה הדין?
 * לרמב"ם: צריך בדיקה, לשיטתו שקשור לחפצא הספק הוא לא רק על האדם אלא גם על המקום.
 לראב"ד: אין צריך בדיקה, לשיטתו שקשור לגברא וספק זה רק מדרבנן על האדם עליו מוטל לבטל את כל החמץ עוה"פ אבל לא על המקום.

הלכה יא

* במקרה שאין ידוע כלל לאיזה בית נכנס העכבר כשחמץ בפיו האם נחשב קבוע שאז מתחייב בבדיקה נוספת.
 * לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא יצטרך בדיקה נוספת כאשר יהי' ידוע לאיזה מקום נכנס שרק אז יהי' נחשב לקביעות.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא אף שיש ספק להיכן נכנס אך בראש של האדם שכולל שני המקומות נחשב קבוע וודאי נכנס לא' מהם.

הלכה יב

* מה הדין אם מצא חמץ בזוית זו ומצא בזוית אחרת?
 * לרמב"ם: יש צורך לבדוק עוה"פ, לשיטתו שקשור לחפצא וספק שיש לאדם פועל במקום שצריך לבדוק
 לראב"ד: א"צ לבדוק, לשיטתו שקשור לגברא אין הספק שבמחשבתו פועל על המקום שיצטרך לבדוק שנית.

הלכה יד

* חמץ הנמצא בבור האם מחוייבים להעלותו?
 * לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין חשש שיתגלה החמץ.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם יש חיוב שלא יהי' חמץ ברשותו כלל אפילו בבור. רק אם כבר ביטל שאז אין חובת האדם כ"כ לבערו.

פרק ג הלכה ג

* האם כשחל יד' להיות בשבת יש לבער את החמץ לפני שבת?
 * לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא צריך לדאוג לבער את החמץ קודם השבת.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי בי"ג ניסן אין חובה על האדם לבער החמץ. לכן רק בתרומה שאין כ"כ אוכלים חייב לדאוג לבער לפני שבת.

הלכה ח

* האם עובר על בל יראה בערב פסח אחרי חצות?
 * לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא האיסור הוא על האדם ושייך גם לאיסור הכללי של חמץ.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא אין האיסור על האדם קשור לאיסור הכללי של חמץ בפסח ואינו עובר על בל יראה כנ"ל.

פרק ד הלכה ד

* גוי אנס שהפקיד חמץ אצל יהודי ואם יחייבו לשלם, מה הדין?
 * לרמב"ם: חייב לבערו, לשיטתו שקשור לחפצא וגם פה מצד האחריות שיש לו על החפצא החמץ שהרי חייב עליו נעשה כשלו אפילו שאנסוהו לקבל אחריות.
 לראב"ד: אינו חייב לבערו, לשיטתו שקשור לגברא צריך שיקבל עליו אחריות ברצון ולא בהכרח.

הלכה ה

ישראל שהמפקיד חמצו אצל גוי ואומר לו: אם לא שילמתי לך עד אחרי פסח חמץ זה שלך הוא, מה הדין?
 * וכן אם לא אמר שיקנה הגוי מעכשיו באם לא ישלם והגיע הזמן לפני פסח
 לרמב"ם: לא נחשב ברשות הנכרי ואסור לאחר פסח, לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל אינו ברשות הגוי עד שיגיע הזמן לאחר הפסח. וכן אם לא אמר מעכשיו נחשב מצד החפצא כאסמכתא
 לראב"ד: נחשב ברשות הנכרי ומותר לאחר הפסח, לשיטתו שקשור לגברא והרי זה נכרי ובנכרי אין אסמכתא לכן קונה הגוי מיד כשניתן לו לפני הפסח אפילו לא אמר מעכשיו. בגוי לא צריך.

הלכה י

* מדוע קולר שניתן בתוכו חמץ מותר לקיימו בפסח?
 * לרמב"ם: בגלל שנפסדה צורת החמץ, לשיטתו שקשור לחפצא מותר כשנאבדה צורת החמץ.

לראב"ד: הרי נפסלה למאכל כלב, לשיטתו שקשור לגברא מדבר ע"כ שאינו ראוי למאכל ולא מצד צורת החמץ.

הלכה יא

* פת שהחמיצה ולבסוף נסרחה, מה דינה?
 לרמב"ם: אינו צריך לבערה, לשיטתו שקשור לחפצא והרי עכשיו זה מסריח.
 לראב"ד: צריך לבערה, לשיטתו שקשור לגברא והרי כבר התחייב האדם לבער לפני שהסריחה ואינו יכול להיפטר מחיוב זה.

* מדוע בגדים שכיבסו אותם בחלב חיטה וכן ניירות שהודבקו בחמץ א"צ לבערם?
 לרמב"ם: כיון שאין צורת החמץ עומדת, לשיטתו שקשור לחפצא לכן כשאין את צורת החמץ אין גזירה.
 לראב"ד: כיון שנפסלו לאכילת כלב, לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על אפשרות לאכילה

פרק ה הלכה ב

* כשעושה בצק ממי פירות האם יש בכך איסור?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ואם אין חימוץ אין בכך שום איסור.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא אפילו שמצד החפץ אין כרת אבל מצד הגברא שנראה בעיניו כחמץ יש עכ"פ איסור.

הלכה יג

* כשעוסק בבצק כל היום האם יש וודאות שאינו מחמיץ?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא העיסוק בבצק פועל שלא יחמיץ.
 לראב"ד: אפילו כשעוסק בבצק אבל אם קולה של העיסה נשמע לא צלול אז זה סימן שכבר מחמיץ וזה קשור לגברא ששומע הקול או ששהתה כדי מיל (=שקשור גם להילוך הגברא)

הלכה כ

* האם מותר ליתן תבלין לתוך הבצק בפסח?
 לרמב"ם: מותר, לשיטתו שקשור לחפצא שאם התירו - לכולם התירו, ולא רק לזריזים.
 לראב"ד: אסור, לשיטתו שקשור לגברא התירו רק לאנשים זריזים שמצד זריזות האדם אין הבצק מחמיץ.

פרק ו הלכה ב

* מדוע אם בלע מצה ומרור כאחד לא יצא ידי חובת מרור?

לרמב"ם: כיון שהמרור טפל למצה, לשיטתו מצד החפצא והרי זה טפל מצ"ע.
 לראב"ד: כיון שיש להרגיש טעם המרור, לשיטתו מצד הגברא והרי אינו מרגיש טעם אא"כ לעסו.

הלכה ה

* מה הדין לעושה עיסה מן החיטים ומן האורז?
 לרמב"ם: מספיק שיש טעם דגן, לשיטתו מצד החפצא צריך שבעיסה כולה יהיה טעם דגן.
 לראב"ד: צריך שיהי' בה שיעור כזית דגן בכדי אכילת פרס, לשיטתו שמצד הגברא צריך שיהי' שיעור שיש בו ביחס לאדם חשיבות ולא רק מצד הטעם.

הלכה ה

* האם יוצא י"ח במצה שלש אותה במי פירות?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין חיסרון בחפצא מצד מצה ורק חיסרון צדדי מצד האדם שצריך לחם עוני.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא והרי העיקר הוא לחם עוני.

הלכה ו

* מה הדין במצה שלא נגמרה אפייתה.
 לרמב"ם: יוצא י"ח, לשיטתו מצד החפצא והרי יש בה טעם פת.
 לראב"ד: יש לחשוש שלא יחמיץ, לשיטתו שקשור לגברא מדבר על חשש האדם.

פרק ז הלכה ג

* מה עושים בשביל התינוקות שלא ישנו
 לרמב"ם: חוטפים א' מהשני אפילו שזה לכאורה פעולה שלילית בנוגע לחינוך, אבל העיקר זה החפצא שמעיר את התינוקות ומקיים את מצוות "והגדת לבנך".
 לראב"ד: ממהרים הסעודה כדי שלא ישנו, לשיטתו מצד הגברא ודווקא מתוך כך נזהרים מפעולות של חטיפה שאינם בעלי מסר חיובי לחינוך התינוקות.

פרק ח הלכה ו

* מתי בדיוק מבצע את הכורך?
 לרמב"ם: מיד בתחילה, וע"ז מברך על אכילת מצה, לשיטתו שקשור לחפצא והרי העיקר זה המצה והמרור יחדיו ואין א' מבטל את השני.
 לראב"ד: עושה זאת לבסוף, לאחר שאוכל מצה בפ"ע ומרור בפ"ע, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם אינו מרגיש כ"כ את טעם המצה כשכורכם יחד לכן עדיף בתחילה לאוכלם בפ"ע.

הלכה ח

* האם אפשר לטבול את המצה בחרוסת?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שאפשר להמשיך את העצם (-חרוסת) בגילויים (-מצה) ומצד החפצא אין החרוסת מבטלת את המצה וכך בפנימיות עדיף עבור הדירה בתחתונים לעבוד במס"נ מתוך עצם הנשמה כדי שתחדור בגילויים.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא לכן כדי לא לקלקל את טעם המצה עדיף שלא יטביל, ובפנימיות עדיף עצם הנפש ללא גילויים שאז מאיר בטהרתו אצל הגברא.

הלכה י

* האם יש לו לגמור כוס רביעית והלל באותו מקום?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו מצד החפצא והרי נגמר כבר עיקר הסדר זהו רק דבר צדדי על האדם שצריך כוס רביעית ויכול בכ"מ.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לכן רואה את חיוב הכוס הרביעית כדבר עיקרי מצריך שיהיו כל הכוסות במקום א' היכן שהי' דעתו עליהם מתחילה.

הלכה יד

* אם נרדם בליל הסדר והתעורר כשהוא יחיד האם ממשיך לאכול?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא הרי מצה זה כמו קרבן פסח שאם ישן אינו יכול לאוכלו וזה לא רק מצד היסח הדעת אלא כאילו אין את המציאות של האכילה וכביכול נמצא ביום אחר בשנה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא הפסול הוא רק מצד היסח הדעת של האדם ופוסל רק בקרבן פסח ולא במצה לכך יכול להמשיך בעריכת הסדר.

הלכות שופר**פרק א הלכה א**

* האם אפשר לתקוע בכל שופר או רק בשל כבשים?
 לרמב"ם: רק בשל כבש, לשיטתו שקשור לחפצא רק כבש הינו שופר.

לראב"ד: בדיעבד אפשר בכל שופר, לשיטתו שהעיקר זה הגברא שומע קול השופר ולא כ"כ איזה סוג שופר.

הלכה ג

* מדוע יוצא י"ח בשופר הגזול.
 לרמב"ם: כיון שאין בקול דין גזל, לשיטתו מצד החפצא מדבר על השופר עצמו.
 לראב"ד: מכיון שכתוב בתורה "יום תרועה יהי' לכם" שבא לרבות גם בגזל, לשיטתו שקשור לגברא מביא פסוק שמדבר על האדם שיכול גם בגזל לשמוע תרועה.

הלכה ה

* מה הדין כשנוקב השופר בנקב המעכב את התקיעה וסתמו במין השופר?
 לרמב"ם: פסול, לשיטתו שקשור לחפצא והרי השופר אינו בשלמות.
 לראב"ד: כשר, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם שמע את קול השופר. וגם שעי' פעולת האדם שסתמו במינו מצטרף ונהי' שופר שלם. וגם כשלא סתמו כלל כשר, שכל הקולות כשרים בשופר.

פרק ב הלכה ב

* מה הדין באנדרוגינוס התוקע בשופר?
 לרמב"ם: מוציא את מינו, לשיטתו שקשור לחפצא. והרי שניהם אותו דבר
 לראב"ד: מביא דעה שאינו מוציא גם את מינו, לשיטתו שקשור לגברא והרי חציו זכר וחציו נקיבה דינו כמו חצי עבד וחצי ב"ח אפילו שנראה כאותו דבר מ"מ מסתכל על פנימיות הגברא.

הלכה ז

* האם יש חילוק בנתינת שופר לקטן לתקוע בשבת בין אם הגיע לחינוך בין אם לא?
 לרמב"ם: אין חילוק, לשיטתו שקשור לחפצא הרי מותר לתת לקטן אפילו שלא הגיע לחינוך לתקוע מצ"ע. ואין מעכבין אותו
 לראב"ד: יש הבדל, לשיטתו שקשור לגברא לכן אם הגיע לגיל חינוך שאביו חייב לחנכו במצוות מותר ומצוה לחנכו.

הלכה ח

* האם בזמן בית המקדש הי' מותר לתקוע בשופר בר"ה בשבת בכל ירושלים?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי כל הגזירה שייכת רק במקום שאין ב"ד שאז יש חשש שיטלטלו.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק בביהמ"ק כיון שרק שם מאיר אור גבוה יותר משבת שלכך צריך תק"ש כנודע.

* מתי מותר תקיעת שופר בשבת ר"ה?

לרמב"ם: בזמן שהי' קיים ביהמ"ק היו תוקעים בכל מקום הסמוך לירושלים, לשיטתו שקשור לחפצא הרי כשיש ביהמ"ק הקדושה חזקה ומתפשטת סביב ירושלים.

לראב"ד: בזמן החורבן תוקעים בכל הסמוך לירושלים, לשיטתו שקשור לגברא והרי אחר החורבן ישנו המקדש שבכל אחד ואחד.

פרק ג הלכה ד

* מהו השיעור של תרועה ותקיעה?

לרמב"ם: התרועה הינה יותר מהתקיעה, לשיטתו שקשור לחפצא הרי ריבוי הקולות קיים יותר בתרועה ובנוסף קשורה לגלות ולצרות המרמזות על העבודה מלמטלמ"ע.

לראב"ד: התקיעה הינה יותר מתרועה, לשיטתו שקשור לגברא הרי תקיעה רצופה קשורה יותר לאדם ובנוסף התקיעה גבוהה במעלה מהתורה מכיוון שהיא בלי ספיקות(=כמו בתרועה) הבאים מצד התחתונים, מאריכות הגלות.

* הוספה:

במאמר תקעו בחודש שופר תשח"י מוסבר שתקיעה זה כנגד אברהם ותרועה כנגד יעקב ואולי אפ"ל

הרמב"ם: קשור יותר לתרועה שכנגד יעקב שהוא קו האמצעי שמשם ויעקב שניהם בקו האמצעי אלא שמשם מלגו=מבפנים ויעקב מלבר=מבחוץ
הראב"ד: קשור לתקיעה שזה כנגד אברהם=חסד שכן גם שמו

פרק ג הלכה יג

* האם הברכות מעכבות את התקיעות בר"ה?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שהעיקר זה החפצא – השופר, אין צריך כ"כ את ברכות הגברא.
לראב"ד: כן, לשיטתו שהעיקר זה הגברא צריך את הברכות וזה פועל יותר מהשופר כמו ר"ה שחל בשבת¹¹²

פרק ד הלכה יא

* האם אפשר לעשות סוכה על ארבע זוויות הגג בלי מחיצות?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי פי תקרה יורד וסותם.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הרי לאדם זה נראה כפתוח איך יהא נחשב לדירה "תשבו כעין תדורו".

הלכה טז

* האם מותר לעשות את חברו דופן רביעית מדעתו ביום טוב?

לרמב"ם: אסור, לשיטתו שקשור לחפצא דעת האדם מקלקלת שהרי הוא עושה פה מחיצה. לראב"ד: מותר, לשיטתו קשור לגברא. והרי בדופן רביעית כבר א"צ מחיצה ולגבי הגברא לא נחשב מחיצה כך גם לגביו.

* האם מותר להעמיד דופן שלישית שלא מדעת ביו"ט?

לרמב"ם: אסור, לשיטתו מצד החפצא הרי עושה פה אהל עראי אף שזה לא מדעת.

לראב"ד: מותר, לשיטתו מצד הגברא הרי הוא לא התכוון.

פרק ה הלכה ד

* מדוע פשתן מנופץ אינו ראוי לסיכוך?

לרמב"ם: בגלל שנשתנית צורתו וכאילו אינו מגידולי קרקע, לשיטתו מצד החפצא מציאותו היא שאינו גידול קרקע.

לראב"ד: כיוון מקבל טומאה, לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם זה מקבל טומאה.

הלכה ו

* מהו גדרה ודינה של מחצלת קנים וגמי?

לרמב"ם: ההבדל הוא בין קטנה לגדולה, לשיטתו שקשור לחפצא סתם קטנה זה לשכיבה ופסולה לסיכוך וגדולה כשירה.

לראב"ד: ההבדל הוא האם זה ראוי לשכיבה אפילו קטנה, לשיטתו שקשור לגברא והרי לאדם אם אינה ראויה לשכיבה כשירה לסיכוך

הלכה י

* מתי נקראת חבילה?

לרמב"ם: רק כשיש 25 בדים, לשיטתו שקשור לחפצא, כדי שתהיה חבילה ראוי' צריך הרבה כמ"ש בירושלמי לפחות 25.

לראב"ד: אפילו שלשה, לשיטתו שקשור לגברא הרי אפילו שלש לגבי האדם נחשב לאגד.

הלכות סוכה

¹¹² לקו"ש חל"ד ר"ה.

הלכה יד

* מה הגירסה הנכונה קודם סוכה גדולה או קודם סוכה קטנה?
 לרמב"ם: קודם סוכה קטנה מצד החפצא שצריך מינימום של סוכה ואח"כ מצד האדם בסוכה גדולה שפסולה מצד השיעור.
 לראב"ד: קודם סוכה גדולה, לשיטתו שקשור לגברא מתחיל מהגדולה שקשורה לאדם מצד הרחבות. שהרי לסוכה עצמה מספיק מינימום שיעור סוכה ובשביל האדם הרחיבו.

הלכה טז

* מה הדין בסכך פסול וסכך הכשר זה בצד זה?
 לרמב"ם: סכך פסול נחשב פרוץ, לשיטתו מצד החפצא אם הוא פסול אין לו מציאות.
 לראב"ד: אפילו שפסול אפשר שאינו פרוץ כי מצד האדם בכל זאת יש כאן מציאות של סכך.

הלכה כב

* סוכה ע"ג סוכה מתי התחנתונה פסולה?
 לרמב"ם: כשהעליונה גבוהה 10 טפחים וגג התחנתונה יכול לקבל כרים וכסתות אפילו ע"י הדחק, לשיטתו מצד החפצא של הסוכה העליונה שצריך שתהי' 10 טפחים וגם שתקבל כרים וכסתות.
 לראב"ד: כנ"ל, ומסביר שזה מצד העליונה הצריכה להיות ראוי' לדירה, לשיטתו מצד הגברא מדבר על כך שראוי לדירה לאדם.

פרק ו הלכה יא

* מה צריך לעשות בסוכה ביום השביעי?
 לרמב"ם: צריך לפנות כליו או לפרוץ בסוכה, לשיטתו מצד החפצא צריך לבטל את הסוכה מחשיבותה ביום שנגמר החיוב לשהות בה.
 לראב"ד: אין צורך לעשות כלום אלא רק ביום השמיני כדי שלא יטעו שמוסיף על מצות סוכה, לשיטתו מצד הגברא החשש הוא רק מאנשים.

הלכה יב

* מה פירוש הברכה 'לישב בסוכה'?
 לרמב"ם: הכוונה כפשוטו מצד החפצא – לשבת, לכן צריך לברך בעמידה לפני שיושב כמו כל ברכה שמברך עובר לעשייתן.
 לראב"ד: הכוונה 'לשבת לאכול' לכן יכול לברך בישיבה לשיטתו מצד הגברא שמתכוון בישיבה לקביעות של אכילה.

הלכה יג

* האם טומטום אנדרוגינוס ונשים, מברכים על ישיבה סוכה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מכיון שאינם מחויבים אינם נדרשים לברך שהעיקר זהו עצם הישיבה ולא הברכה הקשורה יותר לגברא.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לכן מכיוון שברשותם לעשות את המצוה לכן גם מברכות, שהברכות חשובות לגברא. וכמו כל ספק דאורייתא שמברכות בו. היינו שחשובה הברכה מצד הגברא ולא מספיקה החפצא שמקיימות המצוה.

פרק ז הלכה ב

* מהו הדס שוטה?
 לרמב"ם: הכוונה לעלים שאין 3 יוצאים מנקודה א' אלא 2 ואחד מעל אפילו בחלק מההדס נחשב ככולו, לשיטתו שקשור לחפצא מספיק שרק חלק מההדס.
 לראב"ד: צריך להיות כך כל השיעור או רובו, לשיטתו שקשור לגברא לכן צריך שיראה האדם הדס שוטה שרובו כך.

הלכה ז

* האם מותר ליטול 2 לולבים יחד?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו מצד החפצא יש ליחד את הלולב. שיהי' רק אחד.
 לראב"ד: כן, לשיטתו מצד הגברא הרי לגבי האדם אין הקפדה וודאית כשאוגד את הלולב במין לולב, וכ"ש לרבנן שאמרו שא"צ לאגוד וודאי, שלא מפריע כשלוקח 2 לולבים שכ"א נפרד.

הלכה ח

* כמה שיעור אורך הלולב?
 לרמב"ם: 4 טפחים קשור לחפצא כנגד ארבע אמהות וגם שיהי' ניכר יותר מההדס והערבה.
 לראב"ד: 3 טפחים קשור לגברא כנגד שלשה אבות. וגם מכיון שיש בו מצד האדם שיעור לנענע וזה העיקר

פרק ח הלכה א

* מה הדין בלולב היבש?
 לרמב"ם: כשר בשעת הדחק, לשיטתו קשור לחפצא שאם לא הי' כשר לא הי' שום טעם ליטול, וודאי שמברכים עליו.

לראב"ד: פסול אפילו בשעת הדחק, וזה שנוטלים בשעת הדחק זה עבור הגברא שלא תשתכח מאיתנו תורת אתרוג ולאידך אין מברכים עליו.

הלכה ג

* נסדקו העלים של הלולב לארכן, מה הדין?
 לרמב"ם: כשר, לשיטתו שקשור לחפצא רק אם ממש נדלדלו העלים משדרת הלולב נחשבים כמנותקים ופסול.
 לראב"ד: פסול, לשיטתו שקשור לגברא אפילו רק נסדקו וזה עתיד להינתק לגמרי לגבי האדם נחשב פסול.

הלכה ד

* האם יש לכתוב דין ניטלה התיומת - המחבר, בין העלים של הלולב?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ק"ו שאם נסדקה התיומת פסול, כ"ש אם ניטלה שאין בכלל שני עלים אלא אחד.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא הרי לגבי האדם יש חידוש שאם ניטלה לגמרי הייתי חושב שכך גידולו וכשר ולכן מחדש שפסול ולכן מחדש שכשר.

הלכה ה

* מה הדין בהדס שנקטם ראשו?
 לרמב"ם: כשר, לשיטתו שקשור לחפצא אפילו שזה לא כ"כ יפה לגבי הגברא.
 לראב"ד: פסול, לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם אם נקטם ראשו זה מוריד מיופיו ופסול.

הלכה ו

* מה הדין בערבה שנקטם ראשה?
 לרמב"ם: כנ"ל.
 לראב"ד: כנ"ל.

הלכה ז

* מה הדין באתרוג שניקב בנקב מפולש?
 לרמב"ם: אפילו שלא חסר כלום פסול, לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שזה מפולש איבד האתרוג את כשרותו.

לראב"ד: רק כשחסר משהו פסול, לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם נחשב לנקב רק כאשר חסר משהו מהאתרוג. וצ"ע

הלכות שקלים

פרק א הלכה ו

* האם בתרומת מחצית השקל מתחשבים לפי יציאת המטבעות בכל תקופה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא מתחשב בדעת העולם.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הסכום שווה תמיד ורק במידת הצורך היו מוסיפים.

פרק ב הלכה ז

* האם יש הקפדה גדולה על הסדר של הקופות הקטנות?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא גם הקופות חשובות ויש להקפיד על הסדר.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא אין חשיבות כ"כ לקופות שהעיקר זה האדם התורם.

הלכה י

* מה הפירוש בירושלמי קוץ לא יתרום?
 לרמב"ם: הפירוש אדם עני או נבהל להון, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר מצד שהוא עני שלכן זה מסוכן אצלו כסף שלא יקח בטעות
 לראב"ד: הכונה לאיש שיש לו שערות שיכול להחביא מטבעות בשערות, לשיטתו שקשור לגברא לכן מפרש שיש חיסרון בגברא שיש בו שערות שיכול להחביא בהם מעות

פרק ג הלכה ד

* האם אחים שלא השתתפו ורק קיבלו ירושה יחדיו פטורים מן הקלבון?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא א"צ כ"כ שיתוף מצד האנשים, ומספיק מצד החפצא של הירושה?
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא צריך שיהי' שיתוף מצד הגברא ולא מספיק מצד החפצא.

הלכה ה

* אחים ושותפים שהתחלקו בכספים אך לא ברוב הנכסים שזה הבהמות האם חייבים בקלבו? לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי הכספים הם החפצא ומזה מביאים מחצית השקל, בזה כבר התחלקו ולכך חייבים. לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הרי עיקר הנכסים הם הבהמות ובהם לא חלקו עדיין נחשבים כשותפים ופטורים.

הלכה ז

* מה עושים עם כל הקלבונו? לרמב"ם: מניחים אותם בפ"ע עד שיעברו לידי ההקדש, אבל אינם כשקלים. לשיטתו שקשור לחפצא אינם כשקלים כיוון שכבר יצא י"ח בשקלים שנותן. לראב"ד: יש דעה האומרת שבא יחד עם השקלים כיוון שלגבי הגברא זה חלק מהשקלים. בלי קלבונו לא הי' משיג מחצית השקל. וצ"ע.

הלכה ט

אנשים ששלחו שקליהם נגנבו או אבדו, ושקלו אחרים, ולבסוף נמצאו הראשונים ישנה מחלוקת איזה מהשקלים נחשבים לעיקר, האם אלו שהאנשים שקלו ראשונים או לאידך הראשונים שהגיעו ליד הגזבר. והיא מחלוקת אמוראים בגמ'. לרמב"ם: לא מוזכרים שמות האמוראים החולקים. לשיטתו שהעיקר זה התוכן - החפצא של הסברות ולא משנה כ"כ מי הגברא האומר זאת ובפרט שזה לא מהבבלי שהלכה כמותו. לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא לכן מזכיר מי זה האמוראים החולקים אפילו שזה מוזכר רק בירושלמי.

הלכה יב

* המפריש שקלו וסבור שחייב שנים ונמצא שאינו חייב אלא אחד, מה הדין? לרמב"ם: קדוש, לשיטתו שקשור לחפצא הרי כיוון שהקדישם בפועל הוקדשו. לראב"ד: לא קדוש, לשיטתו שקשור לגברא והרי כיוון שזו טעות לגבי האדם אינו נחשב הקדש.

פרק ד הלכה י

* האם מותר לשנות מקדשי בדק הבית לקדשי מזבח? לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי קדשי מזבח זה קדושת הגוף החמורה ולכן יכול לשנות מקל לחמור שיש בכלל מאתיים מאה.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הרי האדם שהקדיש זהו רק לבדק הבית ולא לדבר אחר, חוץ מלשכת הכלים שהקדישוהו על תנאי שאם יצטרכו למזבח ייקחו. רק בזה מותר לשנות.

הלכות קידוש החודש

פרק ד הלכה ח

* האם סומכים על הסימן של תקופת האביב כדי לעבר את השנה? לרמב"ם: כן, לשיטתו קשור לחפצא ומצד התקופה צריך שיצא ניסן בחודש האביב אפילו שזו שנת רעבון. לרמ"ה: לא, לשיטתו שקשור לגברא אם זו שנת רעבון לא רוצים להאריך את זמן האיסור של החדש לכך אין מעברים.

הלכה טז

* האם מעברים את השנה בגלל תקופת תשרי? לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור מלמטלמ"ע גם ע"ז מקפידים ולכן צריך לעבר. לרמ"ה: לא, לשיטתו מלמעלמ"ט לכן לא מקפידים אלא על תקופת ניסן.

פרק ז הלכה ז

* מדוע לא אד"ו ראש? לרמב"ם: כמו גזה"כ. ולפי תורת החסידות בימים אלו מאיר חסד ור"ה קשור למלכות שענינה גבורה וכך לא בד"ו פסח - שענינו חסד, ובד"ו קשור לגבורות, לשיטתו מצד החפצא - מצד הימים עצמם. לראב"ד: כיוון שכיוונו שלא יצא יום ערבה בשבת ולא יוהכ"פ בע"ש ובמוצ"ש שאז חוששים למת שלא יסריח אם ינוח יומיים רצופים, וכן לירקות שלא ירקבו מיומיים רצופים [מסכת ר"ה] ומשום תקנה לאדם, לשיטתו שקשור לגברא.

הלכות תעניות

פרק א הלכה יג

* אם אכל ושתה ואח"כ התענה האם נחשב לתענית שעות?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל התענה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי אכל קודם, לגביו אינו נחשב לתענית.

הלכה יד

* שכח ואכל בתענית האם יכול להשלים?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי בפועל עכשיו ממשיך את התענית.
 לראב"ד: לא, ונחשב כיום רגיל, לשיטתו שכבר אכל אינו נחשב לתענית כנ"ל.

הלכה טו

* האם ציבור שהתענו על צרה, חוץ מגשמים, ועברה הצרה משלימים את תעניתם?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שכל התענית זה מצד החפצא-הצרה והרי היא כבר עברה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא הרי קיבלו עליהם תענית צריכים להשלימה חוץ מצרת גשמים שזה עובר לגמרי כשירדו גשמים ולא כשאר הצרות.

פרק ב הלכה טז

* מה הדין ברמשים שמזיקים?
 לרמב"ם: אין מתענים ומתריעים, לשיטתו שקשור לחפצא לא גזרו עליהם שמהם קל להיזהר?
 לראב"ד: מתענים ומתריעים, לשיטתו שקשור לגברא וגם הם שלוחים של המקום לעורר את האדם צריך להתענות.

הלכה י

* האם מתענים על החגב?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו כנ"ל שאפשר להורגם ולהישמר מפניהם ואינם כחי' רעה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא וכנ"ל שגם הם שלוחי המקום להזיק ויש מהם שממיתים וא"א להישמר מהם, כמו חי' רעה.

פרק ג הלכה יא

* במקומות שמקדימים לזרוע ולא יורדים גשמים האם צריך להתענות לפני יז' חשוון?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא וזורעים לפני צריכים גשמים.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא הרי לא יזיק כלום אם לא ירד גשם לפני יז' חשוון אפילו שנורעו קודם.

פרק ד הלכה יב

* האם היו תוקעים ומריעים יחד במקדש?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שמצד החפצא הכל הולך יחד - תר"ת - אפילו שהאדם מכריז 'תקעו' ובשני' רק הריעו.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא אם היו מכריזים 'תקעו' סימן שרק תקיעה נדרשת וכן אם מכריזים 'הריעו' מריעים ולא מסתכלים על החפצא שהכל דבר אחד.

פרק ה הלכה יז

* האם כשקורע על ירושלים והמקדש צריך לגלות את לבו - לקרוע בגדיו עד ליבו?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא הרי קריעה אמיתית מצד החפצא זה שמגלה את ליבו.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא מספיקה פעולה של קריעה אפילו שאינה עד ליבו, וכן לקרוע בחוץ לעיני העם זה רק בנשיאי ישראל.

הלכות מגילה וחנוכה

פרק א הלכה ז

* האם בפורים צריך לחפש שיהיו עשרה לקריאת המגילה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו מצד החפצא הרי בפורים מצד היום כבר נחשבת המגילה, ולא צריכים עשרה לפעול את הענין.
 לראב"ד: כן, לשיטתו מצד הגברא צריך שהאנשים ישתתפו ויהי' ציבור לפעול את קריאת המגילה.

הלכה ח

* מה הדין של כפר שאין בו 10 ?
 לרמב"ם: דינם כאנשי עיר גדולה, לשיטתו שקשור לחפצא הרי האנשים פועלים על המקום - החפצא, ואם אין אנשים אינו נחשב לכפר.
 לראב"ד: דינו ככפר, לשיטתו קשור לגברא מספיק אפילו פחות מעשרה שנחשבים למציאות חשובה ובשבילם מתקנים שיקראו לפני כולם.

פרק א הלכה יד

* מהו הסדר של קריאת המגילה אם חל יד' בשבת?
 לרמב"ם: עיירות גדולות קוראים ביום שישי, לשיטתו שקשור לחפצא הרי זמנם הוא יום קודם. בטוב מקדימים ולא כמו ת"ב שמאחרים.
 לראב"ד: מקדימים ליום חמישי, לשיטתו קשור לגברא, יותר נוח לאדם שבין כה מקדימים עדיף שיקדימו ליום נוח ולא לע"ש שזה זמן לחוץ. וצ"ע.

פרק ב הלכה חי

* האם דברי הנביאים עתידיים להתבטל?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא אם יתבטל היצה"ר שוב לא יצטרכו לכל האזהרות של הנביאים על קיום המצות וכשאמרו חז"ל שיתבטלו הכונה היא כפשוטו לחפצא של הספרים.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא אפילו שיתבטל היצה"ר אבל עדיין ודאי שאפשר יהי' ללמוד מהנביאים והכונה בדברי חז"ל היא לגבי חיוב הקריאה בציבור של הגברא.

פרק ג הלכה ה

* מדוע מברכים על יו"ט שני?

לרמב"ם: כדי שלא יזלזלו בו אבל מספק לא מברכים, לשיטתו שקשור לחפצא צריך שיהי' דבר ודאי כדי לברך עליו ולא רק בספק מצד האדם אפילו שצריך לקיים את המצווה - החפצא בספק. אבל לברך = היינו חלקו של הגברא א"צ.

לראב"ד: מצד הספק עצמו מברכים, לשיטתו שקשור לגברא מספיק שלגבי האדם יש ספק. ואפילו בספק דרבנן מברכים.

הלכה ו

* מה מקור החיוב לקריאת הלל?

לרמב"ם: מדברי סופרים, לשיטתו שקשור לחפצא. עניין ההלל זה דוקא על ניסים שלמעלה מהטבע. וזה עניינם של דברי סופרים להעלות את האדם אל למעלה מהטבע.

לראב"ד: יש גם עשה מדברי קבלה "השיר יהי' לכם" לשיטתו שקשור לגברא. לכן מביא פסוק שמדבר על האדם ומסביר שזה הולך על אמירת ההלל ולשיטתו הניסים זה ממש חלק מהטבע שנברא על תנאי זה ומתוך כך מובן מדוע זה כתוב בתורה.

פרק ג הלכה ז

* האם הלל בר"ח הינו מנהג או מצווה?

לרמב"ם: זה רק מנהג, לשיטתו שקשור לחפצא הרי אין בימים כ"כ קדושה שצריך לומר הלל.

לראב"ד: מצווה, לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם יש חשיבות גדולה לר"ח שמחבר שבת ויום חול אפילו ליחיד לכן קורא ביחידות בברכה מקרב לב.

פרק ד הלכה ט

* האם מותר להדליק ע"י קיסם מנר חנוכה אחד לשני?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שהאיסור הוא משום אכחושי מצוה הקשור לחפצא. שמואל מתיר רק מנר לנר אבל ע"י קיסם לכו"ע אסור. אפשר רק מהנר עצמו שזהו החפצא של המצווה. ופועל באותו הרגע את מצות ההדלקה.

לראב"ד: כן, לשיטתו מצד הגברא אסור משום ביזוי מצווה. שזה רק על הגברא, לדעת רב בגמ' שאסור אבל לשמואל מותר, והלכה כשמואל, שאין חוששים לביזוי מצווה לכן מותר אפילו ע"י קיסם.

ספר נשים

הלכות אישות

פרק א הלכה ד

* אשה המזומנת לאדם אחד בלי קידושין, מה הדין?

לרמב"ם: לוקה, לשיטתו כיון שאין כאן קידושין אין כאן את החפצא של הקידושין ונחשבת קדישה לכל דבר.

לראב"ד: אינו לוקה, לשיטתו שקשור לגברא הרי לגבי יחס האנשים כיוון שהיא מיועדת רק לו נחשבת אשתו ואינו נחשב כזנות.

פרק ה הלכה ד

* מהו גיל ההתבגרות?

לרמב"ם: בגיל 19 ושלושים יום [לגרסא אחת], לשיטתו שקשור לחפצא, ושלושים יום בשנה נחשבים לשנה לכן נחשב כאילו היא בת 20.

לראב"ד: בגיל 20 ושלושים יום, לשיטתו שקשור לגברא צריך שיעברו עליו בפועל עשרים שנה ושלושים יום נוספים שאז זו שלימות שנת עשרים. ועצ"ע.

הלכה ח

* אם הביאה שתי שערות בלי שאר סימנים?

לרמב"ם: נחשבת כגדולה, לשיטתו שקשור לחפצא אם יש שתי שערות א"צ סימנים נוספים.

לראב"ד: עדיין נמצאת בספק, לשיטתו שקשור לגברא צריך שהאדם יהי' מושלם עם הסימנים האחרים.

הלכה יא

* מהו גיל ההתבגרות?
 * לרמב"ם: כנ"ל בהלכה ד'.
 * לראב"ד: כנ"ל בהלכה ד'.

הלכה יא

* אם הגיע בגיל עשרים ולא הביא שתי שערות בוקן האם צריך עוד סימן כדי להחשיבו לסריס?
 * לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא צריך עוד סימן שאז הוא סריס כיון שזה שלא הביא שתי שערות בוקן וגם למטה זה חפצא אחת.
 * לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם יש הבדל בין שתי שערות למטה לזקן למעלה ונחשב כסימן נוסף להיותו סריס.

הלכה יב

* הביא סימני סריס אבל עדיין לא הגיע לגיל 35?
 * לרמב"ם: נחשב כסריס, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אפילו שאין האדם בגיל 35 אבל מצד החפצא של הסימנים נחשב לסריס.
 * לראב"ד: אם אין האדם בגיל 35 לא נחשבים לכולם כל הסימנים, לשיטתו שקשור לגברא, העיקר זה האדם שמגיע לגיל 35?

הלכה טו

* כשנראו בנן סימנים למעלה בלי סימנים למטה, מה הדין?
 * לרמב"ם: נחשב כספק בין גדול לקטן, לשיטתו שקשור לחפצא, ואם יש סימנים כל שהן נחשב לספק גדול.
 * לראב"ד: נחשב כקטן לגמרי, לשיטתו שקשור לגברא סימנים אלו אינם בקשר לקטן וגדול אלא לגבי סריס.

הלכה כה

* מה הדין של טומטום ואנדרוגינוס?
 * לרמב"ם: הרי הם בחזקת גדולים, לשיטתו שקשור לחפצא הולכים אחרי הרוב שזה החזקה?
 * לראב"ד: צריך לבודקם ככל האדם, לשיטתו שקשור לגברא צריך לבודקו ככל אדם. ועצ"ע.

פרק ג הלכה י

* האם כשאומר שתי חציית מקודשת לי בפרוטה נחשב לקידושין כמו שאומר בנפרד זא"ז?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא עדיף שמחלק זא"ז, שאז כל א' בשלמותו והקידושין חלים.
 * לראב"ד: כן נחשבת למקודשת, לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם ודאי שאין הבדל אם מחלקם או מצרפם יחד.

הלכה טז

* כשעושה שליח לקדש אשה האם צריך עדים?
 * לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא הרי שניהם מודים ודאי שהקידושין נפעלו.
 * לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא הרי אין כאן דבר שיוכיח עליו הרי אפילו אם שניהם יודו בקידושין זה לא נפעל וצריך עדים על הגברא שעשאו שליח.

הלכה כ

* האם קידושי כסף מן התורה או מדרבנן?
 * לרמב"ם: זה מדרבנן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי הכסף אינו ממש מהחפצא והענין של קידושין.
 * לראב"ד: זה מדאורייתא, לשיטתו שקשור לגברא לכן מצד האדם הרי זה ככל קנין שקונה בכסף ונחשב מהתורה אפילו שזה לא ממש מהחפצא של הקידושין?

הלכה כג

* מה קודם למה הקידושין או הברכות.
 * לרמב"ם: כמו כל המצוות מברך עובר לעשייתם ואחר מקדש, לשיטתו מצד החפצא לכן מסתכל בפשטות כמו כל מצוה.
 * לראב"ד: קודם מקדש, לשיטתו שקשור לגברא קודם מקדשה כיוון שזה תלוי באשה ג"כ ואולי פתאום תמאן ואז זו ברכה לבטלה וכך בברית מילה קודם מל ואח"כ מברך.

פרק ד הלכה א

* האיש שאנסו אותו לקדש ולא אמר רוצה אני, מה הדין?
 * לרמב"ם: קידושיו קידושין, לשיטתו שקשור לחפצא לכן הקידושין נפעלו אפילו נגד רצונו מצד הפעולה של הקידושין כשלעצמם.
 * לראב"ד: אין קידושיו קידושין וצריך שיאמר רוצה אני, לשיטתו שקשור לגברא חשובה השתתפותו של האדם ולא רק מעשה הקידושין.

הלכה ז

* מה הדין בקידושי קטנה?

לרמב"ם: פחות מגיל שש אין כאן כלום אפילו חכמה מאוד. מעל גיל עשר מקודשת אפילו טיפשה ביותר. לשיטתו שקשור לחפצא מסתכל לפי הגיל ולא כ"כ מהי דעתה אפילו אינה יודעת כ"כ לשמור קידושיה העיקר שהיא - החפצא מעל גיל 10 .
 לראב"ד: אפילו מתחת לגיל שש אם יודעת לשמור קידושיה יכולה להתקדש ע"י אמה ואחי'. לשיטתו שקשור לגברא אם יש דעת באדם מקודשת.

הלכה ח

* כשמקדש קטנה מ-6 עד 10- האם יכולה למאן?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא קידושין אלו אינם גמורים לכן יכולה לבטלם.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא אמרו חכמים שזה קידושין ודאי שאינה יכולה נגד חכמים ואינה יכולה למאן.

הלכה ט

* האם חרש שנשא פיקחת ואח"כ גירשה ונשאה הפיקח וגירשה האם יכול להחזירה החרש?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא הרי לא היו אלו קידושין גמורים לכן אינו נקרא מחזיר גרושתו.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא שמא יאמרו האנשים שמחזיר גרושתו.

הלכה יא

* מה הדין של טומטום ואנדרוגינוס שקידשו אשה?
 לרמב"ם: אלו קידושי ספק, לשיטתו מצד החפצא כשיש ספק לכן גם הקידושין ספק.
 לראב"ד: אין זה כלום, לשיטתו מצד הגברא הרי בפועל אינם יכולים כלל להינשא ויש חיסרון בגברא.

הלכה יג

* מה הדין באשת איש שפשטה ידה וקיבלה קידושין מאחר האם נאמנת לומר שמגורשת?
 לרמב"ם: נאמנת, לשיטתו מצד החפצא הרי אינה מעיזה פניה בפני בעלה ואם מאמינים לה נאמין לכל הדברים גם לגבי כתובה מבעלה הראשון ונישואים לבעלה השני.
 לראב"ד: אינה נאמנת, לשיטתו מצד הגברא מאמינים רק לגבי כך שהקידושים תופסים, אבל לא לשאר דברים. להחמיר על האדם אבל לא להקל .

הלכה טז

* המקדש אשה וחצי' שפחה חצי' בת חורין ונשתחררה האם גמרו קידושיה לגמרי?

לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא של הקידושין שמתפשטים לבד לאחר שנשתחררה וזה שאם בא אחר וקידשה זה ספק קידושין זה בגלל סיבה צדדית אחרת.
 לראב"ד: לא, לשיטתו מצד הגברא צריך את הפעולה של הגברא שיקדשה עוה"פ ורק אז תהי' מקודשת לגמרי'.

פרק ה הלכה ג

* איך אפשר לקדש באפר פרה אדומה או במים שהכין בשביל אפר פרה אדומה?
 לרמב"ם: אפשר לקדש בהם עצמם אפילו שלכאורה אסור לבקש כסף עבור זה אבל אנו מפרשים כוונתו שהרי היא יכולה לקחת פרוטה מאחר עבור זה שחסכה לו את טורח הבאה ומילוי המים, לשיטתו מצד החפצא לכן אפשר בהם עצמם.
 לראב"ד: אפשר רק אם אומר בפירוש בשכר הבאת האפר או מילוי המים, לשיטתו שקשור לגברא לכן אומר שא"א לקדש בהם עצמם אלא רק בשכר הטרחה של האדם שצריך לומר בפירוש.

הלכה טו

* מתי אומרים שהמקדש בהנאת מלוה מקודשת?
 לרמב"ם: מדובר שנתן לה יותר זמן עד לפירעון, לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדובר שעכשיו נותן לה את כסף ההלוואה שיש פה חפצא ומאריך לה את זמן הפירעון יותר ממה שתכננו בתחילה.
 לראב"ד: מדובר שהגיע זמן הפירעון והביאה את הכסף לפרוע ונתן לה זמן נוסף להלוואה כך שאפילו לא נתן לה כלום אבל, לשיטתו שקשור לגברא והיא היתה נותנת דינר כדי שיאריכו לה עוד את זמן ההלוואה ולכן מקודשת.

פרק ו הלכה א

* האם כשאומר תנאי בקידושין לפני שנותן את הכסף נחשב תנאי קודם למעשה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא העיקר זה המעשה שנותן את הכסף וזה עשה אחרי התנאי?
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הרי התחיל התנאי באמירת 'הרי את מקודשת' ובזה כבר נחשב שעשה מעשה שלגבי האדם נחשב לעיקר והתנאי הי' אחריו.

הלכה יד

* מתי צריך תנאי כפול?
 לרמב"ם: בכל הדברים, לשיטתו שקשור לחפצא לכן כשאמרו הלכה זה לא רק חומרא על הגברא אלא מצד החפצא ובכל הדברים שאין אומרים, מכלל הן אתה שומע לאו לגבי החפצא לכן צריך תנאי כפול.

לראב"ד: רק בגיטין וקידושין, לשיטתו שקשור לגברא לכן אין הלכה כר"מ שצריך תנאי כפול ורק בגיטין וקידושין מחמירים שלא תצא תקלה שזה רק על הגברא, ומצד האדם פשוט שמכלל הן אתה שומע לאו וא"צ תנאי כפול.

פרק ז הלכה א

* המקדש ע"מ שירצה האב למה הכוונה?

לרמב"ם: הכוונה היא שיאמר בפירוש כן, לשיטתו שקשור לחפצא צריך - "עקימת שפתיו הוי מעשה" לפעול הדבר.

לראב"ד: הכוונה היא שישתוק, לשיטתו שקשור לגברא א"צ מעשה אלא רק שלא ימחה. כך גם מצד ההיגיון בהסכמים בין אנשים.

* כשמקדש ע"מ שלא ימחה האב מה הכוונה?

לרמב"ם: הכוונה היא שישתוק, לשיטתו שקשור לחפצא א"צ הסכמה מצד האדם אלא רק שלא ימחה.

לראב"ד: הכוונה היא שיראה בפירוש שאינו מוחה ולא סתם שתיקה, לשיטתו שקשור לגברא צריך שתהי' פה השתתפות הגברא. וצ"ע. מהלכה קודמת

* האם יכול למחות לאחר זמן מאז ששמע?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון ששמע ושתק כבר נפעל הענין - הקידושין ואינו יכול לשנות

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם לא הראה בפירוש שמסכים לכן תמיד יכול למחות שהדבר בידי האדם

הלכה טז

* האומר לחברו אם ילדך אשתך מקודשת לי והוכר עוברה האם מקודשת?

לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא הרי ניכר בעולם שנמצא העובר.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הרי האדם אינו רואה את העובר ואינו יודע שזו נקבה ולגביו זה דבר שלא בא לעולם אינו יכול לקדש.

הלכה יז

* המקדש במאה דינרים ונמצא דינר רע, מה הדין?

לרמב"ם: צריך להחליף את הדינר ורק אח"כ תהי' מקודשת, לשיטתו שקשור לחפצא צריך שיהיו בפועל כל הדינרים טובים.

לראב"ד: א"צ בפועל להחליף רק צריך שיהא ראוי להחלפה, לשיטתו שקשור לגברא מספיק שראוי וא"צ בפועל את כל הדינרים.

הלכה כג

* המקדש על תנאי ואחר כמה ימים ביטל תנאו וכנסה סתם ללא תנאי האם צריך עדים? לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא ברגע שכנסה אמנם ביטל את תנאי אך ביצע את מעשה הקידושין ושוב א"צ את הגברא.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא צריך שהגברא - העדים יפעלו את הקידושין מחדש.

פרק ט הלכה חי

* כשעושה שליח בעדים ללא פרסום לקדש אשה וקידשה לעצמו, מה הדין?

לרמב"ם: מקודשת למשלח, לשיטתו קשור לחפצא וכיון שנעשה שליח בעדים אף שלא פורסם שלוחו של אדם כמותו ואינו יכול לשנות.

לראב"ד: אינה מקודשת למשלח מכיון שלא פורסם בין האנשים שהוא השליח, לשיטתו שקשור לגברא ישנה חשיבות לפרסום בין האנשים ורק אז מקודשת למשלח.

הלכה כא

* כשמקדש אחת מחמש נשים בביאה ואינו יודע איזו היא הדין שקונסים אותו ליתן כתובה לכל אחת במה מדובר?

לרמב"ם: מדובר שכתב לאחת כתובה ואבדה ורק אז מתחייב בה, לשיטתו שקשור לחפצא צריך שתהי' פה חפצא של הכתובה.

לראב"ד: אפילו לא כתב אלא הודיע בע"פ שיתן כתובה, לשיטתו שקשור לגברא מספיקה האמירה של האדם וא"צ כתובה בפועל.

הלכה לא

* האם ישנו הבדל בין מכחשת עד א' האומר שמקודשת והיא מכחשת לבין מצב בו עד א' אומר שמקודשת ואחר אומר שאינה מקודשת?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא כיוון שמאמין לאשה הקידושין נתפסים, שאין עד א' שמסייע לה. כי כאשר יש עד שמסייע לה אינה מקודשת שמא סומכת על דבריו ומשום כך אומרת שנתקדשה ולכן אינה מקודשת.

לראב"ד: לא, אם נאמין לה כשאין עד שמסייע כ"ש נאמין לה כשהעד מסייע. וכאן מדובר שאין האשה מכחישה, רק יש ויכוח בין העדים לכן חוששים לקידושיה. אבל אם היתה מכחשת והעד מסייע ודאי היינו מאמינים לה.

פרק יב הלכה ג

* האם ירושת הבעל מן התורה או מדרבנן?

לרמב"ם: מדרבנן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי לא שייך לומר כאן שחל על החפצא גדר הירושה לכן זה רק על הגברא.

לראב"ד: מהתורה, לשיטתו שקשור לגברא הרי אשתו כגופו ואם כתוב "וירש אותה" וודאי שהכוונה לירושה כפשוטו זהו ציווי ולא סיפור סתם.

הלכה ט

* מדוע אינו יכול להתנות אם האשה שלא יירשנה?
 לרמב"ם: כיון שכתוב לחוקת משפט, לשיטתו שקשור לחפצא נדרש פסוק מיוחד לומר שמצד החפצא אינו יכול לבטל הירושה.
 לראב"ד: כיון שזהו דבר שלא בא לעולם אין צורך פסוק, לשיטתו מצד הגברא אין האדם יכול להקנות דבר שלא בא לעולם. דבר שאי אפשר לראות ולחוש אותו.

פרק יג הלכה יד

* אשה הבאה בגבול אחיותיו של בעלה האם יכולה לסלקם בטענה שהן מצירות לה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי זה מדורו של בעלה ויש לה זכות בזה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי זה לא מעשה אנושי.

פרק יד הלכה טז

* איש ואשתו שבאו לדין וא' משקר ואומר שהכל בסדר והשני אומר שהוא מורד מה עושים כשאין אפשרות לפשרה?
 לרמב"ם: מחרימים, לשיטתו קשור לחפצא כמו כל דין שאין פתרון קרוב שמחרימים את הבעל דין.
 לראב"ד: אין מקום לחרם, רק בדרכי נועם משתדלים שיתרגלו לחיות זה עם זה, לשיטתו שקשור לגברא לכן עושים תקנה לגברא שלא יהי' להם גנאי.

פרק טו הלכה ח

* שהתה עשר שנים בלי ילדים בבעל ראשון ושני האם יש לה כתובה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא הרי זה שאין לה ילדים זה בעייתה לכך אין לה כתובה?
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא אולי אין הבעיה בה, שלא זכתה להיבנות ממנו רק שתוספת אין לה שאומר, על דעת כן לא הוספתי לה.

הלכה ט

* האם טוענים עבור האשה שהבעי' נובעת ממנו ולא ממנה?
 לרמב"ם: לא, צריך שהיא תטען, לשיטתו שקשור לחפצא הרי הבעי' היא אצל האשה שאינה יולדת לכן צריכה היא לטעון.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא אנו מסתכלים על שרש הבעי', וברוב המקרים זה תלוי בו.

הלכה יא

* אשה הטוענת נגד בעלה האם יש להחרימה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי הבעיה תלויה באשה שלא מביאה ילדים.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הרי כאן זו טענה שהאמינו בה חכמים. טענה זו קשה שהרי מחזקת עצמה בעקרות לכך נאמנת. ועוד שחייבתו רק בגירושין וכתובה שממילא יתבע ע"כ. וצ"ע.

פרק טז הלכה ו

* מדוע מקבלת בכתובה מן הפחות שבמטבעות?
 לרמב"ם: מצד קולי כתובה, לשיטתו מצד החפצא מסביר שמצד הכתובה עצמה מקבלת הפחות.
 לראב"ד: מצד שכתב לה שזה ממטבע היוצא, לשיטתו קשור לגברא צריך שיכתוב לה בפירוש ואם לא כתב לה בפירוש ממטבע היוצא נותן לה ממטבע טוב.

פרק טז הלכה כ

* האם יכול הבעל להאמין לאשה לגבות ללא שבועה, מהלקוחות?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא אינו יכול להפסיד ממון אחרים והרי מצד שהנכסים עצמם משועבדים נדרשת שבועה כדי לגבותם.
 לראב"ד: כן, לשיטתו קשור לגברא הרי נתן לו נאמנות, והלוקח הפסיד בכך שלקח לאחר שנתן לה הבעל נאמנות.

הלכה כה

* האם אשה האומרת בתולה אני וכתובתי 200 יכולה להשביע את בעלה?
 לרמב"ם: כן, שהרי הוא מודה במקצת, לשיטתו שקשור לחפצא הרי יש פה הודאה במקצת.
 לראב"ד: לא, שהרי זו כפירת שיעבוד קרקעות, לשיטתו שקשור לגברא על האדם יש חיוב שנוגע לקרקעות ולכן פטור.

הלכה כו

* אשה האומרת גירשתני, מה דינה?
 לרמב"ם: מקבלת עיקר כתובתה, לשיטתו שקשור לחפצא האמינו שאינה מעיזה פניה בפני בעלה, וכאילו גט יוצא מתחת ידה לגבי דברים מסוימים.

לראב"ד: אינה מקבלת כלום, לשיטתו שקשור לגברא מאמינים לה רק להחמיר, שתופסים בה קידושין או שאם נשאת לא תצא. א"א להאמין לגבי עיקר כתובה ולא לגבי דברים אחרים.

פרק יז הלכה ח

* כשחייב לשלם כמה כתובות, האם יכול לחלק לכולם בשווה או לפי אחוזים?
 לרמב"ם: בשווה לכולם, לשיטתו שקשור לחפצא הרי כשאין מספיק כסף לתת כפי מה שהבטיח זה חוזר לחיוב כתובה השווה אצל כולם.
 לראב"ד: לפי אחוזים, לשיטתו שקשור לגברא העיקר זה מה הבטחתו של הבעל. כמה שאפשר באחוזים נדרש לכבד את הבטחתו.

הלכה ט

* הערב לכתובת אשה וקנו מידו, מה הדין?
 לרמב"ם: אינו חייב כלום, שהרי מצוה עשה, לשיטתו שקשור לחפצא לכן גם הקנין זה חלק מקיום המצוה שאולי בלי הקנין לא היו מסכימים להתחתן.
 לראב"ד: כיון שקנו מידו חייב לשלם, לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם בפירוש עשה קנין כדי להתחייב יש לו לכבד את התחייבותו.

פרק יז הלכה ד

* מה הדין של מותר מזונות האלמנה?
 לרמב"ם: הולך ליורשים, לשיטתו שקשור לחפצא הרי זה בא מיורשי מזונותיה ואם הותירה סימן שמספיק לה למזונותיה וחוזר ליורשים.
 לראב"ד: זה נשאר שלה, לשיטתו שקשור לגברא הרי רואים שלגבי מציאה אין חלק שלה שאינה משועבדת בו ליורשיה כמו הבעל לכן גם אם הותירה מזונות נחשב כמציאתה ושייך לה.

פרק חי הלכה ו

* אלמנה קודם שנשבעה שבועת אלמנה לקבל את כתובתה מי צריך לקוברת?
 לרמב"ם: יורשי הבעל, לשיטתו שקשור לחפצא וכיון שעדיין לא קיבלו יורשיה את כתובתה אינם נחשבים ליורשיה שכתובתה עדיין אצל יורשי הבעל.
 לראב"ד: יורשי האשה, לשיטתו שקשור לגברא כיון שעליהם חל שם יורשיה אפילו שבפועל עדיין לא קיבלו כלום נחשבים מצד הגברא ליורשיה.

הלכה יד

* מדוע המניח נשים רבות אפילו שנשאן זו אחר זו ניזונות בשווה?

לרמב"ם: קשור לחפצא. ומסביר שהטעם הוא מצד שאין דין קדימה במיטלטלין מצד הדבר עצמו.
 לראב"ד: בגלל שהחיוב לזונן הגיע לכולם בשווה בשעת פטירתו. כמו בהלוואה, לשיטתו שקשור לגברא מדבר על חיוב הגברא שהוא בשווה לכולם.

הלכה יט

* אלמנה הבאה לבי"ד לבקש מזונות האם משביעים אותה עבור המזונות?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו קשור לחפצא והיא הרי פורעת מנכסי יתומים לכן חייבת להישבע.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי לבסוף כשתבוא לגבות כתובתה ישביעו אותה, כך שאין מקום להשביעה עכשיו כשיש אפשרות להשביעה אח"כ על הכל בב"א ותיווכח נאמנותה.

הלכה כח

* האם דין התוספת כדין העיקר – בכתובה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שהעיקר זה החפצא, רואה בתוספת כדין עיקר הכתובה – החפצא.
 לראב"ד: אין דין התוספת של האדם כדין העיקר שמהתורה, לשיטתו קשור לגברא לכן ישנה חשיבות לתוספת הבאה מהגברא בצורה נפרדת ולא כחלק מהחפצא של הכתובה.

פרק ט הלכה יב

* האם מזון הבנות תלוי בכתובת האשה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי הכל כתוב בכתובה שזוהי חפצא אחת מתנאי הכתובה.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הם כאנשים נפרדים, כתובה לאשה ומזונות לבנות ואינם תלויים.

הלכה יג

* האם שכיב מרע יכול לתת במתנה את נכסיו ולהפקיע מזון הבנות וכתובות בנין דכרין?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא הרי תנאי כתובה בכתובה וכל נכסיו משועבדים ובודאי שאם זה חל כאחד זכות קדימה לתנאי הכתובה.
 לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא הרי האדם הוא האדון להחליט מה יעשו בנכסיו וזכותו לתת מתנה לכל מי שרוצה.

הלכה יד

* האם יש בת לממאנת?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שאפשר למאן גם אחרי לידת בת, לשיטתו שקשור לחפצא העיקר שהיא קטנה.
לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא אם מולידה בת ונראה שהיא בוגרת הרי היא אמה ושוב אינה יכולה למאן.

פרק כא הלכה ט

* שברה אשה כלי ביתה מדוע פטורה?

לרמב"ם: זוהי תקנה מיוחדת לשלום בית, לשיטתו שקשור לחפצא אינו סבור שהבעל שכור לה אלא ישנם תנאי כתובה שצריך לתתם לה אבל אינו נקרא משועבד לה. רק היא משועבדת אליו.

לראב"ד: זוהי פשיעה בבעלים. שבעלה שכור לה בכל שעה, לשיטתו שקשור לגברא הבעל שכור לה וכל תנאי הכתובה חובה עליו כל זמן.

הלכה י

* אשה שאינה רוצה לעשות מלאכתה במה יכול לכופה?

לרמב"ם: אפילו בשוט, לשיטתו שקשור לחפצא הרי זה הפירוש הפשוט של כפי' ואין זה בכלל מרים יד על חברו שזה לעומת כפיית בי"ד.

לראב"ד: רק ע"י שממעט צרכיה ומזונותיה עד שתיכנע, לשיטתו שקשור לגברא הרי הם בעל ואשה ולא שפחה ח"ו וח"ו להכותה, וכל המרים יד על חברו וכו'.

הלכה יא

* אשה המניקה את בנה ורוצה לאכול יותר, משל מי אוכלת?

לרמב"ם: משלה, לשיטתו מצד החפצא הרי כבר פסק לה מזונות ואם רוצה יותר צריכה לדאוג לעצמה.

לראב"ד: משל בעלה, לשיטתו שקשור לגברא הרי זה הילד שלו יש לו לדאוג לגמרי לכל צרכי אשתו. ומ"ש בגמרא מדובר על ילד אחר שנתנו לה להניק.

הלכה יז

* היכן צריך לשהות ילד להורים גרושים עד גיל 6?

לרמב"ם: אצל אמו, לשיטתו שקשור לחפצא הרי עד גיל 6 נחשב צריך לאמו ואין אביו יכול לקחתו.

לראב"ד: גם אצל אביו שהרי חייב לחנכו ואיך יחנכו והוא גדל בין הנשים, לשיטתו שקשור לגברא מדבר על חיובו של הגברא – אביו, לחנכו ומצד זה יכול לקחתו.

פרק כב הלכה ב

* האם המכניס ארוסתו לחצרו סתם האם ישב כך כוונה לשם נישואין?
לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא צריך שיאמר במפורש לשם קידושין ולא מספיק לפרש כוונתו.
לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא אנו מפרשים כוונתו לשם קידושין וכאלו פירש.

* נכנס הבעל עמה לחצרה האם צריך לפרש שזה לא עבור קידושין או שזה מובן מאליו.
לרמב"ם: צריך לפרש, לשיטתו שקשור לחפצא צריך לפרש ממש כדי שלא תצא מכך טעות אף שלפי ההיגיון לא צריך לפרש.

לראב"ד: אין צריך לפרש, לשיטתו שקשור לגברא אנו מפרשים כוונתו

הלכה ד

* האם יש הבדל בין פיקח שנשא חרשת או חרש שנשא פיקחת?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא לכן אם האשה פיקחת ודאי שהקנתה לו את הנכסים ואם היא חרשת לא הקנתה לו, לשיטתו שאפשר להקנות גם לאחר מיתה מצד החפצא של הקידושין ולא מצד הגברא.

לראב"ד: אין הבדל, ואם הקידושין תופסים בשניהם צ"ל ירושה, ואם משום שהקנתה לו הרי אין הקנייה לאחר מיתה, לשיטתו שקשור לגברא לכן אין אפשרות להקנות בזמן שאין כאן אדם.

הלכה י

* האם שומרת יבם יכולה למכור בנכסים חפשי?

לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא כיון שעדיין לא ייבמה אין לו שום שייכות לנכסים.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא עומד לייבמה – הכל בחזקתו.

הלכה טו

* האם יכול הבעל למכור בנכסי צאן ברזל – של אשתו?

לרמב"ם: לא, לשיטתו שקשור לחפצא הרי זה של האשה.

לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא הרי הבעל אחראי על נכסי צאן ברזל ועד שעת הגבי' אין לה כלום בנכסים אלו.

הלכה טז – יח

* האם יכולה אשה שמכרה לבעלה בנכסי צאן ברזל לחזור בה?

לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא הרי עיקר החפצא הוא של האשה ואין בכח המכירה שעשתה רק עבור שלום בית לבטל את קנינה בחפצא.

לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא הרי העיקר זה האדם ואם מכרה, מכרה קיים ואין לה אפשרות לבטל. ואם תבטל זה יפריע לשלום הבית שעשתה בהסכמתה קודם למכירה.

במחילה זה עוקר השעבוד לגמרי מתחילתו ובנתנה אינה עוקרת את השעבוד לגמרי ועדיין שייך לה.

הלכה יט

* אשה שמחלה על נכסי צאן ברזל וקנו ממנה בעדים האם יש לבצע את הקנין על המחילה כדי שתתקיים?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי נעשה קנין בעדים שזו מחילה וזה עוקר לגמרי את שייכותה לנכסים.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא אא"ל שהסכימה למחילה רק בגלל סיבה צדדית - לעשות נח"ר לבעלה-ולא בלב שלם, שהרי עקרה במחילתה למפרע את כל הקשר שלה לנכסים אלו לכן אפילו בלי קנין נחשב למחילה.

פרק כג הלכה ב

* בעל המסלק עצמו מהנכסים האם מסתלק לגמרי גם מהפירות?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו מצד החפצא הכוונה כאן מוחלטת לגמרי.
 לראב"ד: אינו מסלק עצמו לגמרי, לשיטתו מצד הגברא הרי הם חיים יחד וישנה תקנה שהבעל אוכל פירות וא"א לבטלה. שאין אדם נושא אשה ללא נכסים.

הלכה ז

* האם כשקנו מידו שלא יהא לו דין ודברים בנכסיה עדיין יורשה?
 לרמב"ם: לא, לשיטתו קנין עוזר גם לאחר המוות מצד החפצא כנ"ל.
 לראב"ד: כן, לשיטתו מצד הגברא אין קנין יכול לעזור לאחר המוות אא"כ התנה קודם הנישואים, שאז חלו הנישואים לכתחילה בתנאי זה לכן חל היתור של הבעל מהנכסים.

פרק כד הלכה ב

* האם הנושא איילוניית שלא הכיר בה - האם יש לה תוספת כתובה?
 לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא הרי היא מוכנה להיות תחתיו בפועל.
 לראב"ד: לא, לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא לא הכיר בה וכאילו רימתה אותו ולכן אין לה תוספת, ועצ"ע.

הלכות גירושין

פרק א הלכה יד

* מה הדין בכתב סופר ועד א' בגט

לרמב"ם: ודאי שאינו פוסל לכהונה לשיטתו שקשור לחפצא וכיון שאינו כתיקנו שוב אינו כלום
 לראב"ד: ודאי שפוסל לכהונה לשיטתו שקשור לגברא ואם נכתב גט ברצון של הבעל זה ודאי עם תוקף של גט ולכן פוסל לכהונה

הלכה חי

* אם מרחיק את נעדים מן הכתב מה הדין
 לרמב"ם: כשר אם יש עידי מסירה לשיטתו שקשור לחפצא והרי עידי מסירה כרתי
 לראב"ד: מחמיר לפסול לשיטתו שקשור לגברא ולכן חושש שיוסיף תנאי באותן שתי שיטין הגברא

הלכה כה

* מה הדין בגט מאוחר
 לרמב"ם: פסול לשיטתו שקשור לחפצא והרי כתוב תאריך לא נכון
 לראב"ד: כשר לשיטתו שקשור לגברא והרי פה אין חשש לזיוף

הלכה כו

* אם חתך מהגט את הזמן מה הדין
 לרמב"ם: כשר לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין פה זיוף כלל ורק חיסרון של חיוב של הגברא
 לראב"ד: פסול לשיטתו שקשור לגברא והרי יש עליו חיוב לכתוב בגט זמן

ספר קדושה

הלכות מאכלות אסורות

פרק א הלכה ב

* האם בהמה שהיא מעלה גרה אין לה שיניים בלחי העליון
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם יש לה אפשרות להעלות גרה וללעוס פעמים או למה צריך שיהי' לה שיניים ואם זה מיותר אז ודאי שאין
 לראב"ד: יש לה לשיטתו שקשור לגברא וכמו שהגברא צריך להיות שלם בכל האיברים כן הבהמה צריכה להיות שלימה כולל שיניים אפילו שאין צורך כ"כ לפעולתם וההוכחה שפן וארנבת

* אם הבהמה מעלת גרה האם היא גם מפרסת פרסה

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא שיש סימן אחד זה חלק מטהרה וכנראה שזה לא סתם ויש גם את השני רק אם ברור שלא כמו גמל ומה שהתורה אומרת גמל הכונה רק לבהמה זו מצד החפצא

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי התורה אומרת שני סימנים שצריך לבדוק בשניהם וגמל שכתוב בתורה זה רק דוגמא אבל לא הכוונה שרק לחפצא זו יש רק סימן א' אלא האדם צריך לזהר בכל דבר הדומה לזה

הלכה ד

* כמין בהמה טמאה נכרכת אחרי בהמה טהורה ואין מין טמא בעדר
לרמב"ם: חוששים שזה מבהמה טמאה לשיטתו מצד החפצא הרי נראת כבהמה טמאה
לראב"ד: אין חוששים שזה טמאה לשיטתו שקשור לגברא והרי אין מין טמא מצוי בעדרו ומצד ההיגיון ודאי שזה מבהמה הטהורה

פרק יג הלכה ב

* מה הדין בבית של גוי וישראל דר בחצר אחרת והפקיד לו את המפתח
לרמב"ם: היין מותר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שהפקיד רק את המפתח מותר
לראב"ד: היין אסור לשיטתו שקשור לגברא וברגילות בנ"א שכאשר נותן מפתח הפירוש שסומך עליו שיכול ליכנס מתי שרוצה ולכן חוששים

הלכה ג

* האם צריך שיהי' השומר דר באותה חצר
לרמב"ם: כן לשיטתו שמדובר בבית של גוי שהבעי' היא מצד החפצא לכן צריך שיהי' שומר שם
לראב"ד: לא לשיטתו שמדובר בבית של יהודי והבעי' היא רק מצד הגברא שהגוי עלול ליכנס ולכן א"צ שיהי' השומר דר שם באותה חצר

* האם מספיק שומר נכנס ויוצא

לרמב"ם: לא לשיטתו שצריך השומר לגור בחצר יחד עם היין כנ"ל א"כ יש פה דירה של יהודי שאז זה נשמר מצד החפצא של דירת היהודי
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם שנכנס ויוצא א"א להסתתר ממנו ולכן מספיק כן לשמור

הלכה ט

* האם צריך גם חותם אחד וגם קרן זוית כדי שיהי' מותר בהני'
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך לשניהם

לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא ומספיק א' מהדברים כדי שיהי' מותר בהני' שהרי בין כך אסור בשתי' לגברא וא"צ לחשוש כ"כ

הלכה חי

* האם כשנתערב חבית יין בין החביות האם אפשר לזרוק דמיו לאיבוד וע"י כך הכל יהי' מותר
לרמב"ם: לא והכל אסור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא מועיל פדיון מכיוון שיכול להיות שמעביר י"נ
לראב"ד: כן לשיטתו שמצד הגברא שהעיקר שלא יהי' מזה הנאה לאדם וזה נתקן ע"י שלא נהנה מהדמים שזורק הדמים לאיבוד

הלכה כד

* אם מודד יין לכלי של גוי מה הדין בדמיו
לרמב"ם: אסור לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה יין של גוי לגמרי שאסרו דמיו
לראב"ד: מותר בהנייה לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם מכיוון שכבר פסק דמים נחשב לגמירות דעת מוחלטת וכאילו כבר נתן את הדמים לפני"ז וכשמדד יין לכלי של גוי נחשב כאילו מדד יין של הגוי

הלכה כז

* באיזה אופן אסור לומר לגוי שימלטו מהמלך
לרמב"ם: אם היין של המלך אז יש איסור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסביר שיש בעי' ביין עצמו
לראב"ד: מדובר שהיין של היהודי אבל בגלל שיש לו חוב למלך נהי' הבעי' לשיטתו שמצד הגברא שאפילו רק חוב עדיין יש בעי'

פרק יד הלכה ו

* האם צריך שיהי' הטעם שוה כדי שיצטרפו המאכלים שחייבים במעשרות
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא ולכן העיקר שיש להם שם אחד שכולם חייבים במעשרות

לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיהי' הטעם אחד שלגבי האדם יהי' שווה

פרק טו הלכה ח

* האם צריך להזכיר איסור של ביעור פירות שביעית אם התערב במינו בנ"ט
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ומצד החפצא העיקר זה קדושת פירות שביעית וא"צ להזכיר ביעור שעל הגברא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן מזכיר גם את הביעור שזה חובת הגברא

הלכה יב

* האם נדרים נחשב כדבר שיש לו מתירין
לרמב"ם: לא ולכן לא שייך לומר שדין זה נאמר במשנה לשיטתו שקשור לחפצא שכרגע זה אסור לגמרי ולא מתחשב בזה שהאדם יכול ללכת ולהתיר נדרו
לראב"ד: כן ולכן לא צריך לומר דין זה שזה משנה מפורשת לגבי נדרים שדשיל"מ שנתערב באינו מינו אסור בנ"ט לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שזה תלוי באדם שצריך ללכת להתיר את הנדר בכ"ז נחשב כישל"מ

הלכה יד

* מה הדין בערלה וכלאי הכרם שנפלו לפחות מ-200
לרמב"ם: הכל אסור בהני' לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אסור את החפצא לגמרי
לראב"ד: מותר בהני' ורק אסור לגבי הגברא עצמו באכילה

הלכה טו

* מדוע הכחל מן המנין בביטול ב-60
לרמב"ם: מכיוון שכל האיסור מדבריהם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שכל האיסור זה רק מדבריהם ואינו אסור לגמרי מה"ת בחפצא
לראב"ד: מכיוון שהוא מותר בפ"ע לשיטתו שקשור לגברא מדבר מצד האדם שבשבילו מותר לאכול את הכחל בפ"ע

פרק טז הלכה ז

* מה הדין של פטר חמור שנתערב באלף חמורים
לרמב"ם: כולם אסורים בהני' לשיטתו מצד החפצא שהרי יש פה בינהם ודאי איסור ומה יעזור שיזרוק דמיו לאיבוד = לים המלח
לראב"ד: אפשר שיוליך דמיו לים המלח והשאר מותר בהנאה שהרי הלך חשיבות האיסור לשיטתו מצד הגברא שאם מאבד דמו לגבי האדם נתקן האיסור שהרי אינו נהנה מהאיסור

הלכה טז

* כרפס מכמה מקומות האם מצטרפים
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי כולם שם אחד
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי יש להם טעמים שונים שלגבי האדם זה שונה

הלכה יז

* באיזה מקרה איסור עוזר לבטל איסור
לרמב"ם: בכל מקרה לשיטתו מצד החפצא כל סוגי האיסור אפילו איסורים מצד החפצא כמו ערלה וכלאי הכרם שאסורים בהנאה

לראב"ד: דוקא תרומה מתבטלת שאינה אסורה בעצם רק לגברא = ישראל שהרי לכהן מותר

הלכה כח

* אם שופך יין נסך לבור של יין לעט לעט האם תמיד מותר אפילו שירבה האיסור
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי כל פעם שנשפך זה מתבטל ברוב
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי בסוף יש פה רוב של האיסור וא"א לאדם להתעלם מזה

הלכה לד

* מדוע ביין נסך שנפל לחיטים אין בודקים בנ"ט
לרמב"ם: מצד שהם שואבות ואינו מסביר מדוע לשיטתו מצד החפצא שיש בהם יין ממש וזה לא רק טעם של יין
לראב"ד: בגלל שיש בהם חריץ שנחשבות כמובקעות לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסביר מדוע

הלכות שחיטה

פרק א הלכה כד

* האם צריך לבדוק את הסכין לאחר השחיטה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך לבדוק את הסכין ולא מספיק מעשה האדם בשחיטתו
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין צריך לבדוק אחרי שהאדם כבר שחט שזה העיקר

פרק ג הלכה ד

* אם שהה זמן של שחיטת מיעוט הסימנים מה הדין
לרמב"ם: זה ספק נבילה לשיטתו מצד החפצא אז גם למיעוט סימנים יש חשיבות מסויימת
לראב"ד: זה כשר לשיטתו שקשור לגברא ומיעוט סימנים אין בזה שום חשיבות לגבי האדם ולכן אינו נחשב לשהי' ועצ"ע

הלכה כד

* מה הפירוש שנפחתה הגרגרת
לרמב"ם: הכוונה שניטל הפחת לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שינטל לגמרי

לראב"ד: הכוונה רק שנפחת ולא ניטל לגמרי אלא תלוי ועומד שם לשיטתו שקשור לגברא שזה נראה כנפחת אבל לא ניטל ממש מצד החפצא

הלכות נדרים

פרק א הלכה ו

* אם אוסר על עצמו אכילה מן התאנים ואכילה מן הענבים האם מצטרפים לרמב"ם: מצטרפים לשיטתו מצד החפצא והרי שניהם נדר ואין סיבה שלא יצטרפו לראב"ד: לא מצטרפים לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם אין דומה כלל תאנים וענבים רק אם כללם ביחד ממש

הלכה יא

* מדוע האומר פירות אלו כחלה וכתרומה מותר לרמב"ם: מצד החפצא שאין נודרים דברים אלו לראב"ד: מצד שזה נכסי כהן ששייך לגברא

הלכה טו

* האם מתפיס בבכור מותר אפילו לפני זריקה לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא והרי"ז קדוש בפועל ולכן אסור לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא והרי"ז הבכור קדושתו בידי אדם ואינו כנודר

הלכה כ

* האם צריך לומר בפירוש או שאפשר ללמוד מכלל לאו אתה שומע הן לרמב"ם: א"צ לומר בפירוש לשיטתו מצד החפצא ואם אומר לא חולין שאוכל לך מובן לבד שהכוונה לאסור שהרי הוציא בפירוש ואמר לא חולין לראב"ד: צריך לומר בפירוש וצריך תנאי כפול לשיטתו מצד הגברא שיעשה הכל כדי שלא יהי' ספק אצל האנשים

הלכה כד

* כשאומר מנודה אני לך שלא אוכל לך לרמב"ם: הכוונה בעיקר לאוכל וגם ע"ז אינו לוקה לשיטתו מצד החפצא לראב"ד: הכוונה גם שלא יהא ב-4 אמותיו לשיטתו שמצד הגברא שצריך להתרחק גם מהאיש ולא רק מ-4 אמותיו

הלכה כז

* הנודר בתורה לרמב"ם: אינו נחשב לכלום לשיטתו שקשור לחפצא ורק בשבועה זה תופס ולא בנדר לראב"ד: זה תופס גם בנדר לשיטתו מצד הגברא שאפילו שנדר זה מצד הגברא בכ"ז תופס

פרק ב הלכה ד

* כשעשה תנאי מודעה על כל הנדרים שידור ונדר ונזכר בתנאי לאחר הנדר האם זה מספיק כדי לבטל הנדר לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי זכר התנאי וביטל לבד לראב"ד: לא וצריך שיאמר בלבו על התנאי אני סומך לשיטתו שצריך בעיקר את הגברא שיאשר את התנאי

פרק ג הלכה ט

* הנודר שיצום בשבת או ביו"ט שאמר הריני בתענית היום לרמב"ם: חייב לצום לשיטתו שזה חל גם על החפצא הנדר וגם אז מבטל את השבת לראב"ד: לא יצום לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק אם אמר עלי שאז חל על האדם הנדר צריך לצום בשבת ואם לא שאמר הריני בתענית היום מצד החפצא אסור לצום

פרק ה הלכה ז

* כשאסר בנו בהני' האם נכדו מותר לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא שהבן הוא חלק מהאבא וא"א להעביר לנכד רק אם התנה בנדר מותר לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא והרי כל האיסור זה רק על הבן ולא על הנכד ולכן מותר

הלכה טז

* האוסר פירותיו על חבירו מה הדין בגידוליהן לרמב"ם: זה ספק לשיטתו מצד החפצא והרי אין זה ממש אותם הפירות שאסר בהנאתם לראב"ד: ודאי שאסור לשיטתו מצד הגברא שהאדם התכוון ודאי שלא יהנה כלל גם מגידוליהם [אבל קשה שהרי יש פה עוד גורם וזה וזה גורם מותר]

פרק ו הלכה ט

* מאיפה יודעים שמותר לאכול יחד עם חבירו שנדר ממנו הנאה אפילו שמחזיר לקערה שממנה חבירו אוכל לרמב"ם: מצד החפצא שהרי אינו נותן ישירות אלא מחזיר לקערה ובעה"ב אח"ז מעבירה ולכן אין חוששים שמא הניח נתח טוב בשבילו

לראב"ד: מכיון שזה שייך למישהו אחר שנותן לפניו וזה בכלל לא ממנו לשיטתו מצד הגברא ולכן אומר שמדובר שמישהו אחר שם לפניהם

הלכה י

* מדוע מותר למודר לשותת כוס של בית המרחץ
לרמב"ם: בגלל שאין בזה הנאה לשיטתו מצד החפצא לכן מותר מצ"ע שזה ללא מטרה של הנאה
לראב"ד: בגלל שזה צורך חיי נפש ואין כוונתו להנאה לשיטתו מצד הגברא וגם שזה מצוה על הגברא להשקותו להצילו

הלכה יז

* מה הכונה המדיר את בנו בגלל ביטול תורה
לרמב"ם: מצד החפצא הכונה שמענישו שלא יהנה מנכסיו בגלל שאינו עוסק בתורה
לראב"ד: מצד הגברא שנדר ליהנות מתשמיש בנו כדי שילמד תורה ולא ישמשו ואין זה עונש כלל אדרבה שעוזרו ומסעיו ללמוד תורה בלב שקט

פרק ז הלכה ה

* שותפים שנדרו הנאה האם כופו למכור חלקו את הנאסר שאסר על עצמו הנאת חבריו
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא והרי הוא הנאסר וכופין רק את האוסר ואין חוששים לתקלה מצד הגברא
לראב"ד: כן כופין אותו לשיטתו מצד הגברא והרי הוא גרם לאיסור זה ויש חשש לתקלה

פרק ז הלכה יז

* כשנותן אדם מתנה לאשה ע"מ שתהי' לכך ולכך
לרמב"ם: לא קנה אותה הבעל לפירות ולכן מותר [לאחר שנדר הני' מהבעל ליהנות] לשיטתו מצד החפצא והרי יעד אותה לכך ולכך ואין שום זכות לבעל בזה
לראב"ד: קנה אותה הבעל לשיטתו מצד הגברא והרי אשתו כגופו ואין יכול לנתקו מהפירות רק אם אמר שזה למה שאת נושאת ונותנת לפיך שאז כביכול לא נתן לה מתנה כלל אלא למה שפירש

פרק ח הלכה ג

* האם כשנודר מאשתו בגלל שגנבה ונודע שלא גנבה יש לזה קשר לנדר שתלהו בדבר ולא נתקיים הדבר
לרמב"ם: כן מצד החפצא ששניהם נדרים שהרי כלל לא ה' דבר זה ולשיטתו גם בתולה נדרו בדבר א"צ שאלה לחכם ולכן צריך לחלק בין זה לתולה נדרו

לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא שזה א"צ שאלה לחכם [שהנדר הי' מעיקרו מבוסס על טעות] אבל תולה נדרו בדבר כן צריך שאלה לחכם [מכיון שזה דבר שאין ידוע אם יתקיים או לא ואין טעות בשעת הנדר] ולכן אין שום קשר ביניהם מצד הגברא

פרק ט הלכה ב

* האם יש הפרש בין מליח להמליח
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא והרי השרש שוה ואין הבדל
לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האדם כשאומר המליח כוונתו לדבר הידוע ורגיל לרוב האדם

הלכה ח

* האם הנודר מן החלב מותר בחלב הקפוי
לרמב"ם: אסור לשיטתו מצד החפצא והרי זה גם חלב
לראב"ד: מותר לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם כונתו בדרך כלל לחלב רגיל לא קפוי

הלכה חי

* הנודר מן המים הנמשכים ממעין פלוני
לרמב"ם: כונתו על המים לשיטתו מצד החפצא שלכן אוסר את המים ולא את המעין ולכן אסור בכל הנהרות היונקים ממנו אפילו שאין שמם כשם המעין
לראב"ד: כוונתו לשם המעין ולכן אסור בכל הנמשך ממנו רק אם זה קשור לשם של המעין לשיטתו מצד הגברא שכוונתו על המעין

פרק י הלכה ו

* כשאדם נודר נדר עד אדר האם הכוונה לראשון או לשני
לרמב"ם: תלוי אם אומר ראש אדר הכונה לאדר ראשון ואם סוף אדר הכוונה לאדר שני לשיטתו שזה חפצא אחת אדר ראשון ושני
לראב"ד: הכונה תמיד לאדר ראשון שזה האדר הנוסף והתוספת זה בעיקר לגבי הגברא שזה העיקר לשיטתו ואינו דומה כלל לאדר שני

הלכה יא

* האוסר עצמו עד הגשם למה הכוונה
לרמב"ם: הכונה עד ר"ח כסלו לשיטתו מצד החפצא שאז כבר מצד העולם מוכרח לגשם ולכן מתחילים לצום ת"ח
לראב"ד: הכוונה עד תחילת זמן הגשם מצד הגברא שזה י"ז חשון או תחילת זמן הגשם בפועל שזה זמן ירידתם בפועל שזה כ"ג חשון

הלכה יב

* אם אמר לאשתו בחשון שלא תהנה לו עד פסח אם תלך לבית אביה עד סוכות ועבר הפסח **לרמב"ם**: צריך עדיין לשמור עליה שלא תלך לבית אביה עד סוכות לשיטתו מצד החפצא שהנדר הי' שלא תלך עד סוכות אפילו שאין שום משמעות לגבי האדם בנדר זה **לראב"ד**: א"צ לשמור עליה שהרי כבר עבר הזמן שנדר שלא ליהנות ממנה ולגבי הגברא אין שום משמעות כבר לנדר זה אחרי פסח רק אם נהנה ממנו לפני פסח אז צריך להיזהר מצד הגברא שלא יעבור על בל יחל למפרע

פרק יג הלכה ז

* האם יכול לכוף את אשתו לעשות נגד נדרה או שצריך את דעתה כדי להפר את הנדר **לרמב"ם**: א"צ דעתה כלל לשיטתו מצד החפצא והרי יש לו כח לבטל הנדר ולא משנה באיזה אופן **לראב"ד**: צריך את דעתה לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך את השתתפותה ואינה דומה לעבד

הלכות נזירות

פרק א הלכה י

* האומר הריני נזיר מן הגורגרות האם נחשב לנדר **לרמב"ם**: זה נדר לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל נדר מן הגורגרות **לראב"ד**: זה לא כלום לשיטתו מצד הגברא והרי אמר הריני נזיר ולא קוים דיבורו ומחשבתו ולכן אינו נחשב כלל

הלכה יד

* אם נדר רק מדבר א' **לרמב"ם**: נחשב נזיר וחייב בכולם לשיטתו מצד החפצא וכל פרט נחשב חלק מהכלל ומתחייב בכל **לראב"ד**: זה פתח להתיר את נדרו ורק לבד אינו יכול להתיר בגלל זה לשיטתו מצד הגברא שכן מתחשבים בדעתו שחשב רק על פרט א'

הלכה טו

* אם נדר בניירות ואמר חשבתי שמותר לי יין שאיני יכול בלי יין או בלי לקבור מתים **לרמב"ם**: זה נחשב כנודרי שגגות שבכ"ז הוציא נזירות מפיו לשיטתו מצד החפצא ולא משנה כ"כ כוונתו

לראב"ד: זה נחשב כנודרי אונסים לשיטתו מצד הגברא וודאי שמשנה כוונתו ולכן נחשב לאונס

פרק ב הלכה ה

* האומר הריני נזיר כשיהי' לי בן ושמע חבירו ואמר ואני מה הדין **לרמב"ם**: הרי הוא נזיר מיד לשיטתו מצד החפצא והרי אמר ואני על הנזירות **לראב"ד**: יהא נזיר רק כשיהי' ילד לנודר ראשון וגם להחמיר יהי' נזיר עוה"פ כשילד ילד לעצמו לשיטתו מצד הגברא ומדבר על הנזירות מצד הכבוד של האדם ולכן צריך למנות שתי נזירות להחמיר בשביל שתי האנשים לכבדם

הלכה יג

* קטן שהגיע לעונת הנדרים האם יכול להביא בגלל נזירותו קרבן **לרמב"ם**: כן לשיטתו מצד החפצא יש כח לחול גם על החפצא נזירותו והקרבתו קדוש **לראב"ד**: לא לשיטתו מצד הגברא שאין לו כח לקדש את החפצא = הקרבן וזה רק על האדם שינהג נזירות אבל לא על הקרבן אבל למ"ד שמופלא הסמוך לאיש זה מדאורייתא לכן ודאי יכול להביא קרבן ואינו חולין בעזרה

הלכה חי

* אם כופה את העבד נגד נזירותו האם צריך להשלים אחרי שמשתחרר **לרמב"ם**: לא לשיטתו שמצד החפצא והרי הנזירות מתבטלת ולא רק שאינו יכול לקימו בתור עבד ורק אם הפר לו אז גם יצא לחירות מלשון ההיפר **לראב"ד**: כן לשיטתו מצד הגברא שזה כמו שנודר נזירות לאחר שיצא לחירות

הלכה יט

* עבד שנדר בניירות וברח מרבו מה הדין **לרמב"ם**: אסור לשתות יין כדי שיצטער ויחזור לרבו מצד החפצא שיש פה נזירות ואין מציאות האדון עליו שהרי ברח לכן צריך לקיימה **לראב"ד**: מותר לשתות יין שהרי עדיין נחשב ברשות רבו שעדיין לא שחררו ואין לו אפשרות לנדר כלל בניירות לשיטתו מצד הגברא

הלכה יט

* אם נדר העבד ועשה נזירותו בזמן עבדותו ולא גילח האם יצא י"ח **לרמב"ם**: לא יצא לשיטתו מצד החפצא שהי' צריך לגלח ואז הי' משלים את נזירותו ויוצא י"ח **לראב"ד**: יצא לשיטתו מצד הגברא שהרי עשה הכל ורק אם כפאו רבו לבטל את הנזירות אז אם זה אחרי שנטמא סותר את הקודם וצריך להשלים ואם זה קודם שנטמא וכפהו אינו

סותר שאז שכופהו שיטמא אינו שייך לנזירות שיש כח לרבו לבטל ואז אינו כלל בגדר נזיר שיספור

הלכה כא

* הנודר נזירות האם צריך לעלות לא"י
לרמב"ם: כן מצד החפצא שארץ ישראל קדושה אפילו שאנו הגברא טמאים
לראב"ד: לא מאחר שהגברא טמא ואין שם הבדל בין א"י לחו"ל ואסור לנדור נזיר בכ"מ

פרק ג הלכה ו

* מה הדין אם אמר הריני נזיר אלף שנה
לרמב"ם: מונה כל הזמן 30 30 לשיטתו מצד החפצא ולכן המושג נזירות מצ"ע זה 30 יום ולא מתחשב כ"כ מצד האדם
לראב"ד: מונה נזירות אחת גדולה לשיטתו מצד הגברא והרי הוא התכון לכל הזמן

* הוספה:

אולי קשור גם למחלוקת ברמב"ם לגבי הזיד בפסח ראשון ושגג בשני ששם הוסבר שזה תלוי האם גדר הזמן הוא שטח רצוף או נקודות נקודות נפרדים שמשמע שלרמב"ם זה נקודות נקודות משא"כ לראב"ד שהכל רצוף וכן משמע גם פה וכן משמע קצת במחלוקת הבאה האם אלף שנה זה זמן קצוב או לא שלרמב"ם שזה נקודות או גם באלף שנה רואה רק את הנקודות ואת הקצבה שבזמן משא"כ לראב"ד שרואה בזה רצף ואין גבול¹¹³

הלכה יא

* האומר הריני נזיר אלף שנה מה הדין
לרמב"ם: זה נזיר לזמן קצוב לשיטתו מצד החפצא ולכן זה נחשב לזמן קצוב כי קצב זמן
לראב"ד: אין נזיר לזמן קצוב שהרי זה ודאי יותר מכל חייו לשיטתו מצד הגברא שוודאי זה לכל חייו

פרק ד הלכה טו

* א' שעובר על נזירות מרובה וגם על ה-30 יום שנתנו לו כנגדם
לרמב"ם: אין נזקקין לו מדבר מצד החפצא ש-30 יום זה כנגד הנזירות הגדולה ממש ולכן לא נזקקין לו
לראב"ד: אין מתירים לו את נדרו לשיטתו מצד הגברא שרק אין מתירים לו [וגם אין פותחים לו פתח לנדרו אבל זה בתור קנס על הגברא ולא מצד הנדר כ"כ ולשיטתו ה-30 יום

¹¹³ שיחות קודש י"ט כסלו תשי"ג לגבי ברכת החמה מדוע לא מברכים שהחינו.

שכנגד הנזירות הגדולה זה לא ממש במקום ורק שנתנו לאדם משהו כנגד ולא נחשב ממש כעובר על הנזירות הגדולה

פרק ה הלכה ו

* אם נערב יין בדבש ואין בו טעם יין
לרמב"ם: מותר שאין טעם מצד החפצא לשיטתו שאין פה טעם יין נתבטל לגמרי
לראב"ד: אסור מצד האדם שנדר מיין והכונה לכל סוג של תערובת יין ג"כ לשיטתו מצד הגברא אפילו שאין פה חפצא = טעם של יין

הלכה ח

* האם לוקה על לאו שבכללות
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא וצ"ל הכל מדוייק על חפצא מסוימת ולא משהו כללי
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והאדם מתחייב בכללות ג"כ

הלכה ט

* נזיר ששתה רביעית יין ורביעית חומץ
לרמב"ם: לוקה אחת לשיטתו שקשור לחפצא והרי גם החומץ הוא מיין
לראב"ד: לוקה שתיים לשיטתו מצד הגברא שלגבי האדם זה שני דברים חומץ ויין שטעמם שונה ונחשבים לדברים נפרדים

הלכה טו

* האם שני טומאות ביחד חייב
לרמב"ם: חייב שתיים שמצד החפצא יש פה שני סוגים
לראב"ד: חייב אחד לשיטתו מצד הגברא והרי הוא כבר טמא ואין מוסיף טומאה על טומאתו ולכן אין עוד חיוב ורק אם זה שני דברים כמו טומאה וביאה שבאים כאחד חייב שתיים בגלל שזה שתי סוגים שונים וגם שבאו בב"א

פרק ו הלכה ח

* אם נזר = קיבל נזירות בבית הקברות והתרו בו שלא יזיר האם צריך לשהות שם כדי לקבל מלקות
לרמב"ם: צריך שהי' לשיטתו מצד החפצא שרק כאשר שוהה או עובר על האיסור שקיבל עליו נזירות
לראב"ד: א"צ שהי' לשיטתו מצד הגברא שאפילו שרק שקיבל עליו זה כבר עבירה שברגע הקבלה נפעל כל הענין

הלכה ט

* אם חבירו פרע עליו את המעזיבה ושהה האם לוקה

לרמב"ם: אינו לוקה לשיטתו מצד החפצא והרי הוא לא עשה כלום ורק חבירו לכן פטור ואין דומה להלכה הקודמת ששם הי' שהי' וגם פעולה שנדר נזירות משא"כ פה שהי' רק שהי' ללא שום פעולה לכן פטור

לראב"ד: לוקה מכיון ששהה לשיטתו מצד הגברא שבשהותו נחשב שעשה פעולה ואין דומה להלכה הקודמת ששם עשה פעולה במה שנדר וקיבל נזירות משא"כ פה שלא עשה כלום לכן רק ע"י השהי' נחשב כעשה

הלכה י

* האם כשיצא מבית הקברות ושהה ימים האם נחשב לו בכלל לנזירות

לרמב"ם: לא מצד החפצא שאין פה טהרה כלל

לראב"ד: כן שהרי יצא מביה"ק ורק לגבי שאינו מגלח ומביא קרבן טומאה לזה לא נחשב שזה ע"ד טומאה שאין הנזיר מגלח עליה שאין נחשבת לטומאה כ"כ

הלכה חי

* מה בא למעט טומאת התהום

לרמב"ם: למעט הרוג שאז סותר את הימים הקודמים לשיטתו מצד החפצא מדבר על מקרה שידוע לזה שהרגו

לראב"ד: למעט טומאת התהום של זיבה שקשור לגברא לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר על סוג טומאה של הגברא זיבה שבעודו חי יש טומאה זו וממעטה וגם שזה טומאה שמגיעה מצד האדם מרוב שקיעתו בתאוות עוה"ז

פרק ז הלכה ח

* מה הדין בנוגע בכלים שנגעו במת ועכשיו אינם מחוברים למת

לרמב"ם: טמא טומאת שבעה לשיטתו מצד החפצא = הכלי שהרי נגע במת ודינו כמת

לראב"ד: טמא טומאת ערב לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם זה מחובר למת מקבל טומאת שבעה

הלכה טו

* מדוע בנזיר שקיבל צרעת מותר לגלחו

לרמב"ם: מפני שכבר נטמא ואין בו עשה ונשאר בו רק ל"ת ועשה דוחה ל"ת לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר מצד עצמו שאין בו עשה

לראב"ד: מפני שיכול לישאל על נזרו לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שזה בשיא התוקף הנזירות = עשה ול"ת אבל מכיון שיכול לישאל ולבטל הנזירות שזה תלוי בו לכן אינו חמור כ"כ ואפשר לדחותו

פרק ח הלכה חי

* באיזו מקרה אפשר להביא רק חצי קרבנות נזיר

לרמב"ם: במקרה שאומר את המילה חצי לפני המילה קרבנות לשיטתו מצד החפצא ולכן לא משנה מתי אומר עלי ורק בחפצא משנה אם אומר קודם חצי או קודם את המילה קרבנות

לראב"ד: אם אומר עלי לאחר שאמר חצי קרבנות אז מביא חצי קרבנות אבל אם אומר עלי לפני שאמר חצי קרבנות אז מתחייב בכל הקרבנות לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחלק מתי אומר עלי שקשור לגברא

* מה הדין באומר הרי עלי קרבנות חצי נזיר

לרמב"ם: מביא נזירות שלימה לשיטתו מצד החפצא שאין חצי נזירות

לראב"ד: מביא חצי נזירות לשיטתו שקשור לגברא והוא קיבל עליו רק חצי הנזירות ורק אם התחיל ואמר הרי עלי קרבנות חצי נזיר אז מביא נזירות שלימה קרבנות אז מתחייב בכל שמתחיל עם התחייבות של קרבנות ואין חצי קרבנות משא"כ אם אומר קרבנות חצי נזיר עלי הרי עדיין לא התחייב לפני שאומר עלי והרי אומר בפירוש רק חצי ולכן חייב רק חצי ועצ"ע

פרק ט הלכה טז

* אם יש שלשה אנשים לאו במעמד אחד האם גם אז ספק טומאה טהור כמו רה"ר

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש פה שלשה

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיהיו כולם במעמד אחד שאז ניכר שהם רה"ר

הלכה חי

* אם מת מושכב לרוחב הדרך ואין שם מקום לעבור ועבר שם נזיר

לרמב"ם: טהור לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה ספק ברה"ר שטהור

לראב"ד: טמא לשיטתו מצד הגברא שאין אפשרות שלא עבר ונגע במת שמצד האדם וודאי שנגע

פרק י הלכה ב

* במקרה של ספק נזיר ומצורע האם צריך שנה ראשונה שלימה כדי לגלח בנודר נזירות לשנה

לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא ולכן צריך לברר משום מה מגלח וזה לא יוכל לברר רק אחרי שנה

לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא ולכן ממ"נ צריך לגלח ולא משנה משום מה ועצ"ע

הלכה ו

* האם מצורע מביא קרבן עולה בתגלחת ראשונה
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי מצד הניזירות צריך להביא עולה אפילו שהגברא אינו ראוי שהוא מצורע
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי הוא אינו ראוי שהוא מצורע ואין יכול להביא קרבן עולה רק אם הי' טהור

הלכה ח

* האם אשם מעכב
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין זה חיוב מצד הנדר אלא על האדם ואין זה מעכב ואין יכול בגלל האדם להביא קדשים לבית הפסול שיאכל שלמים בתורת אשם
לראב"ד: כן לשיטתו שהעיקר זה הגברא ואשם זה על חיוב האדם ומביא ומתנה בשלמים ואפילו שמביא קדשים לבית הפסול שמקדים זמנם ואוכל הקרבן רק ליום א' לפי זמן האשם מותר בשביל לכפר על הגברא שהוא העיקר

הלכות ערכין וחרמין

פרק א הלכה ו

* מה הדין בגוי לגבי ערכין
לרמב"ם: נערך לשיטתו מצד החפצא וגוי נחשב כחפצא לגבי ערך כדעת ר"יהודה שקשור לעצמות. (וכמו לגבי שחיטה שסובר הרמב"ם שאם שוחט גוי יש לו כח לגרום טומאה מיוחדת ואינה כמותה מאליה וכן בגאולה יהי' להם גאולה בזכות עצמם) אבל אינו מעריך שאינו נחשב לגברא
לראב"ד: מעריך לשיטתו שקשור לגברא וגילויים כדעת ר"מ לכן רק מעריך אבל אינו נערך שאינו נחשב לחפצא (וכמו לגבי שחיטה שסובר הראב"ד שאם שוחט גוי אינו נחשב לכלום וכמו שמתה מאליה וכן בגאולה יהיו טפלים לעם ישראל ולא יהי' להם גאולה בזכות עצמם)

הלכה כא

* למה צריך עמידה בדין כדי לחייב היורשים
לרמב"ם: מדין הנדר עצמו שצריך העמדה והערכה לשיטתו מצד החפצא [וגם בימינו]
לראב"ד: רק כדי שלא יהי' כמו מלוה ע"פ שיפורסם בין האנשים ואז אפשר לגבות לשיטתו מצד הגברא לכן אומר שזה רק כדי שיפורסם ויוכלו לגבות אבל בימינו שהלכה שגם מלוה ע"פ גובה א"צ כלל העמדה בדין

פרק ב הלכה יב

* האם אפשר לשנות מקדשי בדק הבית לצורך קדשי מזבח
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש בכלל 200 מנה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם כיוון רק לקדשי בדה"ב ולא למזבח

פרק ג הלכה ו

* עשיר שאמר ערכי עלי ושמע עני ואמר גם אני מה מתחייב בזה
לרמב"ם: משלם ערך עשיר לשיטתו מצד החפצא והרי זה הי' הנדר
לראב"ד: משלם עני לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא עני

הלכה ט

* מדוע כשאומר דמי עלי אינו משנה אם הוא עני או עשיר ואינו נידון בהישג יד
לרמב"ם: מצד שפירש נדרו וכמו שקצב מנה להקדש לשיטתו מצד החפצא
לראב"ד: מצד שזה אינו קנס על האדם כמו 30 של עבד לשיטתו מצד הגברא לכן מבדיל בין קנס שעל זה התורה מרחמת לבין דמי עלי שאינו קנס

פרק ד הלכה ח

* למה הכונה שהקדש יכול להחשיב מחדשים שנה
לרמב"ם: הכוונה אפילו לריוח קטן שיתן שקל שלם כמו לשנה לשיטתו מצד החפצא שכפשוטו עושה מחדשים שנה
לראב"ד: לא מסתבר שבריוח קטן יפסיד הרבה שכך הי' משלם חמישים אם זה פחות משנתיים והכונה להיפך שמחסר את החדשים ונהי' רק שנה ולא שנה וחצי ואז צריך לשלם חמישים לשיטתו מצד הגברא וההיגיון

הלכה יד

* היו מקומות נמוכים יותר מעשרה בשדה שהקדיש
לרמב"ם: נמדדים בפ"ע לשיטתו שקשור לחפצא לכן נחשבים בפ"ע
לראב"ד: נמדדים יחד עם השדה לשיטתו שקשור לגברא ולגביו הכל נחשב כשדה אחת

הלכה טו

* האם כשמקדיש שדה מלא אילנות האם פודם בשוים בפ"ע
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא כנ"ל
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי בשביל האדם זה נחשב הכל יחד כנ"ל

הלכה יז

הקדיש שלשה אילנות מפוזרים ביותר מבית סאה
לרמב"ם: לא הקדיש את הקרקע ואת האילנות שביניהם לשיטתו מצד החפצא שהקדיש רק את האילנות שאמר בפירוש
לראב"ד: הקדיש גם את הקרקע ואת האילנות שביניהם לשיטתו שמצד הגברא שבדעת האדם זה הכל יחד

הלכה כ

המקדיש שדה וגאלה קודם היובל מה קורה לשדה כשהגיע היובל
לרמב"ם: חוזרת אליו למקדיש שנשארת תחת ידו ואומר שחוזרת גם מצד החפצא שיש מצווה שהשדות יחזרו לבעליהן ולא רק מצד שגאלה
לראב"ד: א"צ לומר שחוזרת השדה למקדיש מכיון שפשוט שהרי היא תחת ידו לשיטתו מצד הגברא ומסתכל בפשטות שהיא תחת ידו ולא מצד השדה

* אם גאלה אחר וגאלה מידו האם יוצאה לכהנים מידו
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי הוא הבעלים וגם גאלה מידם ועכשיו זה אצלו וזה העיקר
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי לא גאלה מתחילה וזה העיקר שהבעלים ביזמתם פודים לבד מההקדש

הלכה כב

* האשה שהקדישה וגאל הבעל האם יוצאה לכהנים ביובל
לרמב"ם: ספק לשיטתו מצד החפצא והרי לבעל יש רק פירות וגוף החפצא שייך לאשה וא"א לומר שזה נקרא שגאלה הבעלים
לראב"ד: מסתבר יותר שזה יוצא לאשה ביובל לשיטתו מצד הגברא והרי אשתו כגופו ולא משנה כ"כ בחפצא וגם שהפירות שהבעל אוכל זה העיקר וכמו שזה שלו

הלכה כה

* כשמקדיש יותר מאילן אחד האם נחשב כשדה שיוצא לכהנים ביובל
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי אמר והקדיש במפורש את האילנות ולא את השדה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם זה חלק מהשדה ונחשב כשדה [חוץ אם הקדיש רק אילן אחד שזה ודאי אינו כשדה]

פרק ה הלכה א

* האם יש הפרש בין מקדיש בזמן שאין היובל נהוג או בזמן שהיובל נהוג

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שבזמן שהיובל נהוג השדה תצא לכהנים ביובל אז בין כך זה יפול לקדושה וא"צ ואין שום ענין לכפות את הבעלים דוקא
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן יש ענין תמיד שהבעלים יפדו

הלכה ח

* המקדיש נכסיו סתם והיו בהם דברים הראויים למזבח כמו יין ושמן וסולת ועופות
לרמב"ם: מוכרם לצורך המזבח ובכסף קונה עולות לשיטתו שמצד החפצא ומכיון שאין להם כלל פדיון לכן הם שייכים למזבח גם הכסף וגם היין והשמן והסולת ואינו דומה לבהמה שאפשר לפדותה ולכן הקדושה חלה על הפדיון ולכן אפשר לתת את הכסף לבדק הבית
לראב"ד: מוכרם לצורך המזבח והכסף הולך לבדק הבית ואין הבדל לשיטתו בין זה לבהמה לשיטתו שמצד הגברא שכוונתו אחת היא לכל הדברים ואם הקדיש סתם כוונתו לבדק הבית ולא למזבח ואין הבדלים

הלכה יז

* האומר ראש עבד זה למזבח
לרמב"ם: מעריכים כמה שוה הראש ורק זה נותן לשיטתו מצד החפצא
לראב"ד: הוא והמזבח שותפים לשיטתו שקשור לגברא ולכן בין האנשים ראש זה העיקר בגוף ונידון בכבודו ולפחות חצי מהבהמה למזבח ולא רק הראש

פרק ו הלכה יז - יח

* המקדיש עבדו האם אפשר להוציאם לחירות ע"י כסף
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא שגופן קודש וא"א לשחררם כך מיד אלא רק ע"י שמוכרם לאחר ורק אז מוכרח לשחררם
לראב"ד: אפשר ע"י כסף לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין הוא קדוש כ"כ מאחר שיש לו מציאות לעצמו ואפשר בקלות ע"י כסף לפדותו

הלכה לג

* האומר לא אפטר מן העולם עד שאהי' נזיר שדינו שחייב לקיים נזירות מיד
לרמב"ם: זה ראי' שאם אומר שינדוד בעתיד נחשב כאילו נודר עכשיו לשיטתו מצד החפצא והרי גם פה לא נזר עכשיו ובכ"ז תופס מיד הנזירות וכן בכל מקרה דומה
לראב"ד: אין זה ראי' כלל לשיטתו מצד הגברא והרי האדם בידו להיות נזיר מיד וגם שהרי אינו יודע מתי יפטר והרי זה כאומר הריני נזיר מיד משא"כ בנדר

פרק ז הלכה יד

* האם הקדש מפקיע מידי כתובת אשה ובע"ח

לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא שנהי' קדוש ושוב אין אפשרות לגבות לכתובת אשה **לראב"ד:** לא לשיטתו מצד הגברא שהרי יכול לפדותו בפדיון כל שהוא כדעת ר' אבהו ורק אם זה ממש קדושת הגוף כמו הקדש קונמות או תפוסת המת שאסור בהנאה זה יכול לבטל כתובת אשה ובע"ח

הלכה טו

* אם כותבת האשה לבע"ח הראשון שמוותרת לו ולא תגבה ממנו ומכר לשני האם גובה ממנו

לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא שהרי אמרה רק לראשון שלא תגבה ולא לשני **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ומכר הראשון לשני כל הזכויות כולל זה שלא תטרוף ממנו וגם שתמיד יכול לומר שיחזיר השטר למוכר הראשון

הלכה טז

* אם הי' עליו חוב פי שנים מהשדה והקדיש השדה האם קדשה **לרמב"ם:** כן מכיון שחייב לו כ"כ הרבה יותר מהשדה שוב אין קשר בין החוב לשדה ולכן גם צריך לפדותה סתם כדי שיחול הפדיון בלי קשר לחוב לשיטתו מצד החפצא **לראב"ד:** אינה קדושה כלל לשיטתו שקשור לגברא שהרי עליו יש חוב ואין יכול כלל להקדיש אפילו שהחוב הרבה יותר מההקדש שעל האדם לשלם לפחות כמה שיכול

הלכה יט

* מה החידוש שמאמינים לחולה ואין חשש **לרמב"ם:** מיד בשעת ההקדש שעדיין החפצא בידו לשיטתו שהעיקר זה מצד החפצא **לראב"ד:** גם לאח"ז מצד הגברא ולא רק מצד שהחפצא בידו

* אם אומר שיש מנה פיקדון בידי האם צריך לפדותו **לרמב"ם:** כן לשיטתו שמצד החפצא והרי היא היתה ברשותו ואחריותו וכמו בעליה ויכול להקדישה **לראב"ד:** לא לשיטתו שמצד הגברא והרי הוא אומר שזה רק בפיקדון אצלו ולכן אינו קדוש שהולך לפי הבעלים

פרק ח הלכה ד

* כשיש כמה שהתחייבו לפדות האם כשחזרו בהם הממעיש משלם יחד עם המרבה חלקו **לרמב"ם:** כן שכולם שותפים בחפצא ואפילו שלא אמר סכום המרובה אבל כשתופס בעצם במקצתו כתופס בכולו **לראב"ד:** לא לשיטתו מצד הגברא והרי הוא לא התחייב כלל על סכום המרובה

פרק ח הלכה ה

* אם הבעלים אומרים בעשרים וא' אומר בעשרים ואחת כמה צריכים לשלם הבעלים **לרמב"ם:** 25 לשיטתו שקשור לחפצא והרי אמרו הבעלים 20 וחומש של 20 זהו 25 חומש מלבר = היינו שמוסיפים את החומש על הקרן ואז מחשיבים את החומש ולכן זה 25 ולא 24 **לראב"ד:** 26 לשיטתו שקשור לגברא כביכול מתחבר החשבון של האדם הנוסף שאמר שרוצה לפדות ב-21 אז מוסיפים את האחד שהוסיף על 20 להתחייבות הבעלים ומוסיף חומש של הסכום שלו על סכום הקרן שאמר האדם השני

הלכה ח

* אם הקדישן בזה"ז מעות או כלי מתכות **לרמב"ם:** ישליכם לים המלח לשיטתו מצד החפצא ואינו פודן **לראב"ד:** יכול לפדותם אפילו בפרוטה ויוליך הפדיון לים המלח לשיטתו שזה קנס לגברא ואם פודם הרי הם מותרים

הלכה יא

* אם החרים שדה בא"י **לרמב"ם:** אינו חרם לשיטתו מצד החפצא והרי כשאין יובל אין חרם **לראב"ד:** זה קדוש לשמים ולא לכהנים לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם התכון להקדישם והרי אין כהנים או ודאי שהתכוון לשמים

ספר זרעים

הלכות כלאים

פרק א הלכה ג

* האם מותר לומר לגוי לזרוע לו כלאים **לרמב"ם:** מותר לשיטתו מצד החפצא והרי היהודי אינו עושה הפעולה של איסור **לראב"ד:** אסור לשיטתו מצד הגברא והרי עושה זאת בשביל היהודי ועוד שודאי יצטרך להשקותם וגם שאמירה לנכרי זה ספק ולחומרא מצד הגברא

הלכה ו

* האם מותר לזרוע זרעים עם האילן

לרמב"ם: מותר לשיטתו מצד החפצא והרי אין להם שום תערובת ביחד ואין שייך בזה כלאים
לראב"ד: מצד האדם אסור אפילו שאין יוצר כ"כ כלאים מצד הגברא שעושה פעולה של כלאים

פרק ב הלכה ו

* אם חיטה א' מעורבת בכור שעורין
לרמב"ם: אם מתכוון לערב או לזרוע אסור אפילו שבתחילה התכוון לכנוס התבואה לאכילה לשיטתו מצד החפצא שכרגע הוא מתכוון לזרוע ואסור ואפילו שבתחילה חשב לאכילה
לראב"ד: אם מתכוון בתחילה כשכנס התבואה לזריעה אסור אבל אם מתכוון לאכילה ונמלך לזריעה מותר לשיטתו מצד הגברא והרי התכוון מתחילה לאכילה ולכן מותר

הלכה יא

* האם לפת או צנון לחוד אסור עם אילן
לרמב"ם: לא כנ"ל לשיטתו שאין כלאים של זרעים ואילן והבעי' היא רק אם יש לפת וצנון יחד לשיטתו מצד החפצא שצריך שיהי' כלאים בלי האילן בדברים שיש ביניהם קשר ולא זרעים ואילנות
לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא שאסור כל שני מינים אפילו שאין קשר ביניהם

הלכה יב

* שדה שהיתה זרועה וקצר האם מותר לזרוע מין אחר
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא והרי היא היתה זרועה ובחזקת זרועה מין א' שוב אין יכול לזרוע מין אחר
לראב"ד: כן ורק אם זרע ולא צמח או אומרים שלפעמים שוהים זמן גדול עד שיצאו לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם כבר עשה כל שבידו וקצר ולכן ודאי לא חוששים כלום שמה נשאר קצת

הלכה יג

* במקרה שהיתה שדה זרועה חיטים ורוצה לזרעה שעורים האם צריך גם שיתליע=שירקב וגם שיופך =להפוך האדמה
לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא וצריך לגמרי לשרש אחרי שהוחזק פה שיש פה זרע
לראב"ד: לא לשיטתו שמצד הגברא ולכן מספיק שהאדם עשה פעולה אחת להרחיק מהכלאים=או שיתליע או שיופך שוב מותר וא"צ לחשוש כלל שלגבי האדם מספיק התאמצות כל שהיא

פרק ג הלכה ו

* האם לפת וצנון כלאים זה בזה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי הם דומים ופיריהם שוים
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם זה שני דברים שונים

הלכה י

* כמה מרחיק בין שתי השדות
לרמב"ם: ט' טפחים ופחות ג"כ אינו לוקה רק אם זה טפח או לוקה לשיטתו מצד החפצא והרי בשיעור קטן כבר אינם מעורבים
לראב"ד: בית רובע ופחות משש טפחים גם לוקה לשיטתו מצד הגברא שמחמיר וצריך הפסק הניכר

הלכה יב

* בתוך שדה שמפריד בתלם האם צריך עומק
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא שצריך שהתלם יהי' עמוק
לראב"ד: לא ומספיק רוחב בשביל הגברא שניכר בשבילו

הלכה טז

* ליד שדה שעורים של חבירו האם אפשר לסמוך חיטים
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי אין זה שדך ומימלא אין פה בכלל מציאות =חפצא של כלאים
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי זה כלאים ואפילו שאין זה שדה אבל מצד האנשים זה נראה כלאים וצ"ע

פרק ד הלכה ז

* בפירוש המילה קרחת בכלאים
לרמב"ם: משמע כפשוטו שמדבר על מקום שפנוי כדי לזרוע בו לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על המושג קרחת מצד עצמו שפנוי מכל
לראב"ד: מסביר שהכוונה למקום הזרע שלגבי האדם מה שנראה קרחת זה בגלל הזרע כמו שע"י השערות ניכר מקום הקרחת (הרדב"ז) וכן אם זרוע כמה סוגים כל מין נחשב כקרחת לגבי המין השני שלגבי הגברא כל מין זה סוג אחר ואין קשר בין אחד לשני

הלכה ט

* האם מספיק ההרחק בערוגה בין מין למין טפח
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ובכזה הרחק כבר לא נחשב למעורבים
לראב"ד: מכיוון שהכל של אדם אחד צריך יותר ליהרר ולרחיק שלא יהא נראה לאדם כמעורבים

הלכה טו

* למלאות הרבה סוגים של זרעים בערוגה באיזון צורה עדיף
לרמב"ם: עדיף בקבוצות גדולות לשיטתו מצד החפצא שמראה שמכל סוג יביא הרבה
לראב"ד: עדיף בקבוצות קטנות לשיטתו מצד הגברא שרואה הרבה סוגים ובשבילו זה עדיף

פרק ה הלכה ו

* האם יש כלאים של זרעים באילן
לרמב"ם: לא כנ"ל פ"ב הי"א
לראב"ד: כן כנ"ל

הלכה טז

* הרואה כלאים בשדה חבירו וקימם
לרמב"ם: הרואה אסור אפילו שאינו קשור לבעל הכרם מצד החפצא שראה ופעל שנאסר
 בראייתו
לראב"ד: רק אם הוא פועל שיש לו קשר עם בעה"ב רק אז יכול לאסור לשיטתו מצד הגברא
 לכן מצריך שיהי' קשר לבעלים אבל סתם אדם אינו אוסר כלל

הלכה יז

* מהו דין פירות בוסר בכלאים
לרמב"ם: קנסהו ואסרוהו בהנאה לשיטתו מצד החפצא שהרי הם נחשבים לפירות אפילו
 שאינם ראויים לאכילת אדם
לראב"ד: אסור רק באכילה לשיטתו שקשור לגברא ורק על האדם אסור לאכול אבל לא
 אסור בהנאה מצ"ע כי זה בוסר ואינו ראוי לאכילה לגברא

הלכה טז

* זרע כלאים וליקט קודם שישיריש האם ליקוט של האדם ביטל את פעולת האיסור שזרע
 כלאים
לרמב"ם: רק מותר בהנאה שהחפצא לא נאסר אבל אסור באכילה שהאדם עשה פה פעולה
 של כלאים
לראב"ד: מותר גם באכילה מכיוון שלא הועילה פעולתו הראשונה של הזריעה לשיטתו
 שקשור לגברא ולכן מתירים גם לאדם

הלכה טז

* גפן שיבשה מהי בכלאים

לרמב"ם: אסור מצד החפצא שיש פה גפן אפילו שהיא יבשה
לראב"ד: מותר אם יבשה לגמרי שלגבי האדם אין להם שום משמעות

הלכה יח

* מיני דשאים בכלאים כמו בבריאת העולם מה דינם
לרמב"ם: כלאים לשיטתו מצד החפצא והרי זה סוג אחר של זרעים
לראב"ד: לא כלאים שאין מקימים מהן האנשים שאינם ראויים לאכילה ולכן אינו נחשב
 לכלאים

הלכה כא

* איך בודקים אחד ממאתים לגבי כלאים בכרם שאם שהה בכרם לאחר שראהו והוסיף אחד
 ממאתים אסור
לרמב"ם: שקשור לחפצא חותכים עוד א' ורואים כמה זמן לוקח לו להתייבש ומחלק זמן זה
 ל-200
לראב"ד: שוקל אותם אחרי חצי שעה ורואה כמה הוריד ולפי זה מחשב כמה זה אחד מ-200
 לשיטתו מצד הגברא ולכן הוא מחשב ואין צריך ליבש לגמרי שהחפצא תתיבש

פרק ו הלכה ב

* כמה צריך להרחיק מן הירק בכרם אם אין 4 אמות בין הכלאים של ירק בכרם לשורות
 שמסביב
לרמב"ם: 40 אמה לשיטתו מצד החפצא שהכל נהי' דבר אחד הכלאים עם השורות שמסביב
 ולכן צריך להרחיק -40 אמה
לראב"ד: מספיק -32 אמה לשיטתו מצד הגברא ולכן עד -16 אמה יש השפעה של
 השרשים שבעיקר נמשכים עד -16 אמה שהאדם יכול לראות

הלכה ג

* הזורע חוץ לכרם מה הדין
לרמב"ם: אסור שתי שורות של גפנים לשיטתו מצד החפצא שזה ממש כלאים שקרוב א'
 לשני
לראב"ד: מותר לשיטתו שקשור לגברא ולאדם זה נראה כנפרד מחוץ לכרם ואין עוד מעורב

הלכה ט

* אם מבריק גפנים האם כשאין עוד גפנים זה יכול להיות כרם מצ"ע
לרמב"ם: לא מכיון שהם חלק מהגפן אז אין נחשבים ככרם לשיטתו מצד החפצא
לראב"ד: כן מכיון שלגבי האדם רואה בפועל 6 גפנים אפילו שהם מחוברים באדמה
פרק ז הלכה ג

* כשיש שלש שורות כמה צריך להרחיק בין שורה לשורה כדי לזרוע
לרמב"ם: 8 אמות לשיטתו מצד החפצא וזה שיעור היניקה
לראב"ד: צריך 16 אמה לשיטתו שקשור לגברא וצריך להרחיק שלא יראה ככרם וזה רק
 ברחוק 16 אמה שרק אז אינו נראה ככרם

הלכה ד

* אם זורע חוץ לכרם האם צריך להרחיק
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא שהרי הם קרובים ויונקים וצריך להרחיק
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם אין נראה מעורבים שהרי זה חוץ לכרם

הלכה ה

* האם יש דרך הרבים פחות מ-16 אמה לגבי הפסק בין השורות
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא שהעיקר שדורסין בו רבים ואפילו שאינו רחב בשלימות
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא שצריך -16 אמה כמו במדבר מצד העגלות שכך הי'
 ורחבם וכך הי' נוח לאנשים לסחוב ורק שזה שביל שדורסין בו רבים וצ"ע

פרק ח הלכה ג

* האם צריך להרחיק מאחורי כותל את הכלאים
לרמב"ם: כן מצד החפצא שיונק מתחת האדמה אפילו שאינו נראה וזה עירבוב וכלאים
לראב"ד: לא מצד הגברא שאינו רואה את העירוב בגלל הכותל ולכן אינו צריך להרחיק

הלכה ה

* אם יש חמש גפנים מצד א' של הגדר וחמש בצד השני
לרמב"ם: מצטרפים ביניהם וצריך -8 אמות ועוד כדין כרם לפי הרמב"ם
לראב"ד: אין מצטרפים וצריך רק 8 אמות ולא 17 כדין כרם לשיטתו מצד הגברא שלגביו יש
 הפסק של הגדר ואין מצטרפים

הלכה ז

* גינה מוקפת גדר
לרמב"ם: כנ"ל שאין מפסיק הגדר שהרי מתחברים בשרשים למטה מצד החפצא ולכן אסור
לראב"ד: כנ"ל שהגדר מפסיק לגבי הגברא ומותר

הלכה ט

* אם יש שתי כתלים וזרע ביניהם האם אפשר להרחיק מהזרע ולשים גפן
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי הרחיק השיעור הנצרך ולכן מותר
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האדם הכל נחשב למקום א' ולכן אסור

פרק ט הלכה יא

* בהמת פסולי המקודשין למה נחשבת
לרמב"ם: כמו בהמה טמאה עם בהמה טהורה שזה ממש איסור מהתורה לשיטתו מצד
 החפצא שמחשיב האיסור על האדם כמו שיש בהם בחפצא ממש כדרך כלאים
לראב"ד: כמו בהמה עם חי' שאינו אסור ממש מה"ת אלא רק מצד הגברא

פרק י הלכה ב

* האם כשעשה מצמר ופשתן יחד לבד האם עובר משום כלאים מה"ת
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי הם מחוברים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ובשבילו צריך שיהי' שוע שזה יהי' טווי ושזור ביחד
 ולא סתם חיבור שרק אז זה נחשב לגבי האדם שיכול לעשותו בגד לשימוש

הלכה ז

* מדוע אין חשש לתפור עורות בכבשים בפשתן
לרמב"ם: שבטלו במיעוטן לשיטתו מצד החפצא שבטלים
לראב"ד: מכיוון שאינו טווי שאינו חשוב לגבי האדם כנ"ל

הלכה יג

* בגדי כלאים קשים אבל מלאים או שנותנים על המיטה
לרמב"ם: מותר לשיטתו מצד החפצא והרי הכלאים עצמם קשים ואין איסור בכלאים אם זה
 קשה
לראב"ד: אסור הואיל ולגבי האדם זה נוח ולא משנה שזה בגלל המיטה או בגלל שמלאים
 בפוך

הלכה טו

* מנעל שהוא כלאים
לרמב"ם: מותר שעור הרגל קשה לשיטתו מצד החפצא
לראב"ד: אסור לשיטתו מצד הגברא ומכיון שיש פה שעטנו אפילו שזה קשה בכ"ז אסור

הלכה יז

* האם מותר לקחת ביצה חמה בבגד כלאים
לרמב"ם: אסור לשיטתו מצד החפצא שודאי נהנה
לראב"ד: מותר לשיטתו שקשור לגברא ואין דרכם של בנ"א להתחמם בכך

הלכה כז

* בגד שאבד בו כלאים וספק

לרמב"ם: מקילים לשיטתו מצד החפצא והרי"ז בפועל ספק שזה מדרבנן שסובר שספק של תורה להחמיר זה מדרבנן ולא גזרו במקרה שלא מצוי אחרי שבדקו ע"י צביעה ולא גילו כלאים

לראב"ד: מחמירים לשיטתו שקשור לגברא והרי"ז ספק איסור תורה שהדין הוא לחומרא שסובר שספק של תורה להחמיר זה דאורייתא ולא יעזור זה שבדקו ע"י צביעה

הלכה לב

* מהו דין בגדי כהונה בכלאים

לרמב"ם: רק בשעת עבודה מותר לשיטתו מצד החפצא ולכן רק בזמן העבודה או יש את גילוי העצמות שמחבר הפכים ולכן לשיטתו רק האבנט שרומז ג"כ על נקודה זו שקשור ללב =רעותא דליבא מותר בכלאים

לראב"ד: מותר תמיד גם לא בשעת העבודה לשיטתו שהגברא מותר ובכל אופן וגם לשיטתו מותר גם בחושן ואפוד כלאים שהרי האדם מותר בכלאים ולא משנה באיזה בגד

הלכות מתנות עניים

פרק א הלכה יב

* מהו הפירוש כל זמן שיש לו תחתיו יש לו בראשו

לרמב"ם: זה שתי דברים והכוונה מצד החפצא שאם יש לו לעניחלק תחתיו היינו שכחת הזיתים שתחת האילנות אפילו שאין לו בראשו מקבל

לראב"ד: מדובר לגבי שכחת האדם שאם התחיל אפילו רק תחתיו יש לו שכחה שלא יכול לגמור ואח"ז יחזור מכיוון שלא ליקט עדיין את העיקר (ואם לא התחיל יש לו שכחה שאין שייך שיתעצל ולא יבוא לקטוף כלל בעץ וודאי שכח)

אבל אם ליקט כל מה שתחתיו או אינו שכחה החלק העליון מכיון שכבר ליקט את העיקר שוב אין חשוב לו החלק העליון ומעצלות שכח ואין זה נקרא שכחה, ר"מ אומר שזה תלוי בענפים העבים שהזיתים מתחבאים בהם שאם עדיין לא ליקטם נחשב שיש לו תחתיו ואז יש עדיין שכחה ור' אבהו בא לפרש שגם נידנוד העץ נחשב כמלקטו ביד ואם נידנוד נחשב כליקטו ושוב אין שכחה

פרק ג הלכה ג

* דרך שהיא 4 אמות אלא שלא עובר שם איש

לרמב"ם: זה נחשב לדרך והפסק לגבי פיאה לשיטתו מצד החפצא העיקר שיש 4 אמות

לראב"ד: זה לא נחשב לדרך והפסק לשיטתו מצד הגברא שצריך שיעברו שם אנשים

הלכה ד

* מתי צריך להפסיק יותר בין הזרעים האם בשדה גדולה או בשדה קטנה
לרמב"ם: בשדה גדולה מצד החפצא שהיא גדולה ואין ניכר החלוקה כ"כ
לראב"ד: בשדה קטנה מצד הגברא שאין דרך האנשים לחלק שדות קטנות

הלכה ט

* מתי יש סברה לחלק בין המלבנות של תבואה ולומר שצריך לתת פאה מכל מלבן של תבואה כשהאילנות צפופים או מרווחים

לרמב"ם: אם הם מרווחים שאז זה מוכיח שמצד החפצא זרע מלבנות ולא מצד האילנות ולכן צריך לתת מכל מלבן פאה בפ"ע

לראב"ד: כשהם צפופים שאז לגבי האדם זה ניכר יותר חלוקת האילנות שהרי הם צפופים ורואים ברור את האילנות שמחלקים ולא אילן פה ואילן אחר רחוק שאין שמים על לב לאדם וצריך לתת מכל מלבן פיאה

הלכה יב

* כשיש לח מפה ולח מפה ויבש באמצע

לרמב"ם: מניח ללח בפ"ע וליבש בפ"ע לשיטתו מצד החפצא שכ"א נחשב בפ"ע

לראב"ד: נותן פאה א' לכולם לשיטתו מצד הגברא שבשבילו הכל א' ושדה א' ואין חילוק כלל ביניהם ורק לפי ר"ע יש בעי' וכן ר"מ שסוברים שזה 2 מינים

הלכה כא

* מה הדין בחרובין

לרמב"ם: אם אדם עומד בצד חרוב זה ורואה חבירו שעומד בצד חרוב האחר לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שלא יהי' גדרים והפסק באמצע כדי שיוכלו בפועל לעבור ממש

לראב"ד: א צריך שיהיו הכל שייכים לאדם א' ואז אפילו שיש גדרים אבל אם יטפס האדם על החרוב יראה החרוב אפילו ממרחק אז זה מצטרף לשיטתו מצד הגברא שיוכל לעשות פעולה =לטפס שיחשב הכל כאחד

פרק ד הלכה חי

* בדין העוללת שאין לה נטף שהיא לעני

לרמב"ם: הכוונה ששם את האשכול על ידו והענבים נוגעות בפס ידו לשיטתו מצד החפצא שאם אין נוגעות בפס ידו זה לבעל הכרם מכיוון שיש פה ריבוי ענבים אבל אם הם נוגעות בפס ידו שאז זה באמת ענבים קטנות נותן לעני

לראב"ד: הכונה שאפשר גם לשים את הענבים בטבלה ואם הם נוגעות בטבלה זה לעני ואם לא זה לבעל הכרם לשיטתו מצד הגברא שאפילו שהענבים גדולות אבל האדם מצידו נותן לעני אם אינם נוגעים בטבלה

הלכה כו

* כשקבל בן לוי מעשר טבל ועוללות שנקרצות עם האשכול
לרמב"ם: כדאי שיעשנה תרומת מעשר לכהן שנחשב גם לעני ולא ישאיר אצלו עוללות לשיטתו מצד החפצא שהרי סו"ס זה עוללת ששיכת לעניים
לראב"ד: אינו חושש שהיא של עניים לשיטתו שקשור לאדם וכאשר נתנו לו זה שייך לו ולא לעניים ואינו מסתכל ע"ז שהיא עוללת

הלכה כז

* כשבוצר ענבים לביתו האם פטור מפאה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא אפילו שזה לא ממש בצירה כדרכם של אנשים שבוצרים לייך בכ"ז מכיון שזה פעולה של בצירה חייב בפאה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שרוב האנשים אין בוצרים כך לכן אינו נחשב לבצירה שיהי' חייב בפאה

* אם השאיר קצת האם חייב בפרט ושכחה ורבעי ועוללות
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי נשאר ענבים שיחול עליהם כל ההתחייבויות
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם עשה פעולה של בצירה לכן חייב

פרק ה הלכה ד

* אם זוכר את העומר העליון האם התחתון שכחה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל שניהם קשורים א' לשני וכחלק מהעליון ונחשב כמכוסה ואינו שכחה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם שכח התחתון

הלכה יא

* מדוע כשיש 2 שמתחילים וא' פונה לצפון וא' פונה לדרום באמצע אינו שכחה ומה שלפניו הוא שכחה מדוע
לרמב"ם: מכיון שזה לאחריו של חברו ולכן אם שכח מהעומר שלפניו אפילו שעדיין לא עבר עליו בכ"ז נחשב לשכחה מצד החפצא ומה שבאמצע אינו שכחה שהוא מעורב עם השורות שממזרח למערב לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר ששניהם נהיו כאיש אחד בקצירת השדה =במטרה

לראב"ד: בגלל ששניהם עשו שהשורות יהיו מצפון לדרום ולא מזרח ומערב לשיטתו מצד הגברא שהם עשו וצריך שיעברו עליהם ורק אז נחשב לשכחה ומסביר שמה שכתוב שלפניהם שכחה הכוונה וודאי שעברו עליו ולאפוקי ממה שהי' מאחוריו באמצע שזה שדילג עליו אינו שכחה מכיון שאפ"ל שהשאירו עומר זה לשורה שממזרח למערב

הלכה כב

* האם השוכח אילן שלם או 2 זה שכחה
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי שכח
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי אין הגיוני לשכוח עץ שלם או 2

הלכה כד

* אם שוכח פחות מסאתים על עץ מפורסם
לרמב"ם: זה שכחה לשיטתו מצד החפצא והרי זה פחות מסאתים וכמות כזו אפשר לשכוח
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי זה עץ מפורסם בין האנשים ולא שוכחים אפילו פחות מסאתים

* אם שכח כל העץ
לרמב"ם: שכחה כנ"ל
לראב"ד: לא שכחה כנ"ל מצד הגברא שזה לא הגיוני שישכח כל העץ

הלכה כה

* אם מוסתר העץ אינו שכחה האם זה דוקא בזית
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ומכיון שזה עץ חשוב אז וודאי לא שכחו
לראב"ד: לא לשיטתו שהאדם הי' רואה לזה העץ לולי העצים שמסתירים וזה בכל עץ וע"ז לא נאמר שכחה

הלכות תרומות

פרק א הלכה ה

* מה התיר רבינו בבית שאן
לרמב"ם: התירו לגמרי מן המעשרות לשיטתו שפטור לגמרי מצד החפצא
לראב"ד: התיר רק מעשר ירק ופירות אילן שזה רק מדרבנן אפילו בארץ ישראל לשיטתו שמדבר רק על דברים שחייבם מדרבנן שזה מצד הגברא יותר

הלכה יג

* ישראל שמכר פירות לגוי וגמרו הגוי
 לרמב"ם: פטור מתרומה ומעשרות לשיטתו שהרי מכה בפטיש של החפצא נעשה ע"י גוי ולכן פטור מן הדין מכיוון שלא התחייבו פירות אלו כלל אצל יהודי רק אם באו לעונת המעשרות אצל היהודי שאז התחייבו אז חייב מדרבנן
 לראב"ד: חייב לשיטתו שהרי זה גדל אצל יהודי ואין כח וקנין לגוי להפקיע ממעשר ומדרבנן שקשורים לגברא מחייבים אותו רק אם זה בסוריא ששם זה לא ממש א"י אז פטור

הלכה כב

* פירות א"י שיצאו לחו"ל
 לרמב"ם: פטורים ממעשרות ותרומה לשיטתו מצד החפצא והרי הפירות עכשיו בחו"ל ולכן פטור
 לראב"ד: חייב מדרבנן לשיטתו שקשור לגברא והרי מצד האדם גזרו גם בשנער ובמצרים ולכן חייב

הלכה כו

* מה דין התרומה בזמן הזה
 לרמב"ם: זה דרבנן לשיטתו מצד החפצא וזה רק בזמן שכל יושביה עליה שלימות א"י ועם ישראל שאז החפצא בשלימות ואם לא זה דרבנן
 לראב"ד: זה דאורייתא לשיטתו שאפילו דבר שהוא רק על האדם זה מצווה מושלמת מן התורה ואפילו שאין שלימות הארץ והעם

פרק ב הלכה ח

* תלתן שבסוף מתקשה ואפשר לאכלו רק בתחילתו
 לרמב"ם: דינו כאוכל גמור וחייב בתרומה ומעשרות לשיטתו שמצד החפצא והרי בתחילתו ראוי לאכילה וזה העיקר שאז זמן החיוב
 לראב"ד: אינו כאוכל לשיטתו מצד הגברא והרי רוב האנשים אינם אוכלים כשמתקשים

הלכה יב

* נראה שאין מחלוקת וצ"ע

פרק ג הלכה ג

* אילו ניטלים א' משישים
 לרמב"ם: עירובי תרומה לשיטתו שקשור לחפצא אז מדובר שנתערב תרומה שזה מדומע וזה ממש בע"י מצד התרומה ומושפע ממנה ומכיון שאינו מתבטל שנפל לפחות ממאה

לראב"ד: אפילו שנפל ליותר ממאה והתבטל מצד החפצא אבל מצד האדם היקלו עליו לתת א' משישים

הלכה ד

* מדוע אין תורמים לא במידה ולא במשקל
 לרמב"ם: מכיוון שלא נתנה תורה שיעור לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד התורה
 לראב"ד: מכיוון שאם יקפיד ויתרום במדה שמא יפחות התרומה ויקלקל לשיטתו מצד הגברא שיש חשש שיקלקל

הלכה ז

* המפריש מקצת תרומה
 לרמב"ם: אינו תרומה לשיטתו מצד החפצא והרי אין פה בשלימות מספיק תרומה ולכן אינה כלל תרומה
 לראב"ד: זה תרומה לשיטתו מצד הגברא והרי הוא התכוון לקדש את התרומה ורק שא"א להפריש מהנותר על מקום אחר שזה כמו מן הפטור על החייב

הלכה טו

* מתי יש חשש יותר לתרומת מעשר אם אומר סתם מעשר לך בידי או כור מעשר לך בידי שקוצב מידה
 לרמב"ם: באופן השני שקוצב יש יותר חשש לשיטתו מצד החפצא שהזכיר לו כדי לתקנו
 לראב"ד: באופן הראשון לשיטתו מצד הגברא אז כשאין קצוב יש יותר אחריות על האדם להפריש תרומת מעשר

הלכה טז

* כמה שיעור התרומה שצריך להוליך לכהן
 לרמב"ם: מצד החפצא צריך שיעור שמונה שבשמינית
 לראב"ד: מצד הגברא א"צ שיעור ואפילו כ"ש צריך לתת לכהן

הלכה כ

* האם יש איסור לתרום שלא מן המוקף שאין כל הפירות יחד
 לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא ולכן א"צ שכל הפירות יהיו במקום אחד ורק התרומה צריכה להיות לידו ומספיק חוץ מת"ח שמקפידים גם על זה ותורם מן המוקף
 לראב"ד: צריך מן המוקף לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם שלפעמים לא יכול לכוון באומד א' מן 50- אא"כ הכל לידו

פרק ד הלכה ט

* האומר לשלוחו לתרום וביטל השליחות ולא שינה השליח שליחותו
לרמב"ם: אין יכול לבטל לשיטתו מצד החפצא והרי כבר נתן את הכח לתרום וכאילו כבר
 נעשה ואין לבטל
לראב"ד: יכול לבטל שהכח של הגברא שעשה השליחות נשאר גם לגבי האפשרות לבטלה
 =דיבור מבטל דיבור

הלכה יג

* מדוע לדורכים בגת יש להם רשות לתרום
לרמב"ם: מכיון שמסר להם והאמינם כאילו הם שליחים שלו ויש להם בעלות מצד החפצא
 שהם קשורים לענבים
לראב"ד: לא רק פועלים אלא כל א' שיתרום זה תרומה כי ודאי זה נוח לבעה"ב לשיטתו
 מצד הגברא שמעריכים את דעת בעה"ב

הלכה יד

* פועל שאמר לו בעה"ב לכנוס גורנו ותרום ותרום לפני שכנס תרומתו תרומה מדוע ?
לרמב"ם: מצד שהוא פועל ויש לו שייכות לפירות יש לו גם אפשרות לשנות וקודם לתרום
 ורק אח"כ לכנוס שקשור לבעלות של החפצא
לראב"ד: מצד לשון בעה"ב כשאומר כנוס הכוונה למה שנשאר אחרי שתרום לשיטתו
 שקשור לגברא שמתחשבים בגלל דעתו

הלכה יט

* כשאומר הרי זו תרומה ע"מ שתעלה בשלום בתרומת מעשר ועלתה ונשברה
לרמב"ם: זה תרומה לשיטתו מצד החפצא והרי היתה קימת בזמן התרומה שזה העיקר
לראב"ד: אינה תרומה לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי התכוון שתהי' שלימה גם בהמשך

פרק ה הלכה יג

* המפריש תרומה ממעשר ראשון שלא ניטלה תרומתו] =תרו"מ וגם לא תרומה גדולה כגון
 שהקדימו בשבלים והפריש מעשר לפני תרומה גדולה שעדיין לא התחייב בתרומה גדולה
 על פירות טבל אחרים מה הדין
לרמב"ם: אין תרומתו תרומה לשיטתו מצד החפצא ולכן אם ניטלה תרומתו אז אסור כ"ש
 אם לא ניטלה תרומתו שאז אין שייכות מצד החפצא שזה מעשר וזה חולין ואין מתחשב בזה
 שעדיין צריך האדם להפריש תרומה
לראב"ד: תרומתו תרומה לשיטתו מצד הגברא לכן אדרבה כשלא ניטלה תרומתו אז ודאי
 שתרומתו תרומה מצד הגברא שיש עליו חיוב להפריש ולכן זה הוא מן החייב על החייב
 ותרומתו תרומה

פרק ו הלכה ב

* האם צריך לתת תרומה טמאה דוקא לכהן חבר
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא והעיקר מצד התרומה שכבר היא טמאה ואין יותר מה
 לטמאה **לראב"ד:** כן לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שהתרומה טמאה אבל מצד האדם
 צריך לחפש לתת לחבר לאכול

פרק ז הלכה ז

* המושמשת מיטתה ולא נהפכה והלכה ברגליה לטבול
לרמב"ם: טהורה לשיטתו שקשור לחפצא הואיל ובשעת התשמיש לא נהפכה אפילו שאח"ז
 הלכה אין אומרים שודאי יצאה שכבת זרע ונטמאה
לראב"ד: טמאה לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם עשתה מעשה ברגליה שהלכה נטמאה
 שזה יכול לגרום שיצא מהשכבת זרע

הלכה ח

* האם מותר לכהן לאחר טבילה לפני השקיעה לאכול בתרומת חו"ל
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי טבילה ונחשבת לטהורה מצד הטומאה וגם
 שתרומת חו"ל אינה תרומה מצד החפצא כמו תרומת א"י
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי עדיין אינו נחשב לטהור לגמרי עד שיעריב
 שמשו ורק לקטן מותר ולשיטתו גם תרומת חו"ל נחשבת כתרומה לכל דבר שהעיקר זה
 התחייבות האדם וזה שוה בתרומת חו"ל

הלכה טז

* אנדרוגינוס שנבעל בזכרותו לפסול מן התרומה האם נפסל מן התרומה
לרמב"ם: אין נפסל שאין זכר פוסל זכר מן הכהונה לשיטתו מצד החפצא שע"ז לא נאמר
 הפסול בתורה
לראב"ד: נפסל לשיטתו מצד הגברא שהרי הוא כמו אשה שנבעלה שלא כדרכה שנפסלת
 ז"א אפילו שנבעל בזכרות אבל האדם עצמו נחשב כאשה שהרי יש בו גם חלק של נקבות
 ונפסל

פרק ח הלכה ד

* האם עובר חלל פוסל לעבדים לאכול מן התרומה
לרמב"ם: לא פוסל לשיטתו מצד החפצא שאינו נחשב ליורש כלל מצד שאינו בדין כהונה
 כמו שאינו מאכיל
לראב"ד: כן פוסל לשיטתו מצד הגברא והרי האדם דעתו קרובה אצל בנו ומזכה לו ולכן
 פוסל העבדים מלאכול שהרי הוא חלל

פרק ט הלכה ד

* אם העידה לה אחת מהנשים שאינם נאמנות [ששונאות אותה] שמת בעלה האם אוכלת בתרומה
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי אם אינם נאמנות לגמרי הכוונה גם לגבי שאוכלת בתרומה
 כמו שבעלה קיים
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא שזה שאינם נאמנות זה רק חומרא לגבי הגברא וחומרא גם שאינם אוכלות בתרומה וגם מצד ההיגיון שלא סתם יאמרו שמת

פרק י הלכה ג

* שתה וחזר ושתה כמה זמן יש כדי לצרפם
לרמב"ם: מחמיר כדי שתית רביעית לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לשת' צריך רביעית
לראב"ד: כדי אכילת פרס שזה שיעור לגבי האדם לגבי רוב הדברים ולא מתחשב בחפצא שזה מים ולא אוכל

הלכה ו

* האוכל תרומת חמץ בפסח מה הדין
לרמב"ם: פטור מן התשלומין לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין לחמץ בפסח שום שוויו הנאה
לראב"ד: חייב בתשלומין לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם נהנה וגם שלפי מידה משלם שזה ביחס לאדם מידות

הלכה ז

* אדם ששגג ואכל תרומה ביוהכ"פ
לרמב"ם: חייב לשיטתו מצד החפצא והרי היא שווה בשווי מלא ומשלם גם חומש ולא מתחשב באיסור שעל האדם
לראב"ד: פטור מן החומש כדין מזיק לשיטתו שקשור לגברא והרי לא נהנה מכיוון שיש איסור על האדם מצד יוהכ"פ

הלכה יא

* האוכל תרומת ח"ל ונזיר ששתה יין של תרומה והמאכיל את בניו הקטנים
לרמב"ם: משלם קרן ולא חומש לשיטתו שכל אלו זה מצד הגברא אבל לא מצד החפצא כ"כ שאין תרומה מדאורייתא בחו"ל וגם נזיר ששתה יין אין נחשב כאכילה וכן המאכיל לבניו הקטנים אין נחשב שהוא אכל החפצא
לראב"ד: משלם קרן וחומש לשיטתו שהעיקר זה הגברא ולכן משלם כדין תרומה רגילה

הלכה טז

* בת ישראל שאכלה בתרומה ואח"כ התחנתה עם כהן מתי צריכה יותר לשלם כשאכלה תרומה שזכה בה הכהן או כשאכלה תרומה שלא זכה בה הכהן
לרמב"ם: כשאכלה תרומה שזכה בה הכהן לשיטתו מצד החפצא והרי היתה שייכת למישהו ולכן צריכה לשלם קרן לבעלים
לראב"ד: כשאכלה תרומה שלא זכה בה הכהן שאז לפי הגברא שיש לו זכות לתת לכהן אז חייב לשלם לבעלים אבל תרומה שכבר זכה בה הכהן אפשר לומר שאינה צריכה לשלם שהרי היא עכשיו ג"כ ממשפחת הכהנים וזה שייך גם לה כמו לאותו כהן שגולה ממנו ויכולה לשלם לעצמה

הלכה כב

* אם גזל תרומה מאבי אמו כהן למי משלם
לרמב"ם: משלם ליורש אחר לשיטתו מצד החפצא שגזל וצריך להוציא מרשותו ולהשיבו
לראב"ד: יש מחלוקת לשיטתו מצד הגברא שלכן לדיעה א' הרי השתנה ונחשב הוא בעצמו לאדם אחר שמקבל מצד הירושה וא"צ לשלם למישהו אחר

הלכה כו

* הגזול תרומה ואכלה
לרמב"ם: משלם חומש אחד מצד החפצא שהכל דבר א' ואין פה שני דברים
לראב"ד: משלם שני חומשים א' משום תרומה וא' משום גזל לשיטתו מצד הגברא שלגבי יש פה שני עבירות

* לפי איזה ערך משלם האם כשעת אכילה או כשעת גזילה
לרמב"ם: כשעת אכילה לשיטתו שאז ביטל את החפצא
לראב"ד: כשעת גזילה שאז לקח וחסר מן האדם

פרק יא הלכה ב

* זר שאכל דבש תמרים של תרומה
לרמב"ם: אינו משלם לשיטתו מצד החפצא והרי אסור הי' לעשות דבש מתמרים של תרומה ולכן אינו נחשב כלל במציאות להתחייב [ע"ד חמץ בפסח]
לראב"ד: משלם אם כבר זכה בו כהן כדין גזל לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם זה נחשב כגזל ומשלם לפחות קרן

הלכה כא

* מהו דין גידולי תרומה

לרמב"ם: הרי זה כחולין לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין זה אותו התרומה שהיתה **לראב"ד:** הרי זה כתרומה לשיטתו שקשור לגברא והרי עבר איסור ששתל את התרומה ולכן קונסים את האדם שגם הגידולים נחשבים לתרומה

הלכה כב

* זרעוני גינה שאינם נאכלים זרע פשתן של תרומה מה דין גידוליהם **לרמב"ם:** גידוליהם חולין לשיטתו מצד החפצא והרי אין הם ראויים כ"כ **לראב"ד:** גידוליהם אינם חולין לשיטתו מצד הגברא והרי זה מצוי ולכן קונסים אותו ואינו דומה לדברים שאינם מצויים שעליהם לא גזרו

הלכה כג

* מה דין בזרע תרומה טמאה לגבי הגידולין **לרמב"ם:** אסורים באכילה לשיטתו מצד החפצא והרי זה אותו חפצא של איסור אפילו שנטהר מכיון שכבר נדחה **לראב"ד:** מותרים באכילה לכהנים לשיטתו מצד הגברא והרי האדם =הכהן מותר שכבר זה טהור אפילו שזה בא מחפצא של איסור

פרק יב הלכה ח

* האם כשמפקידים אצל עם הארץ צריך בתוך כלי חרש מוקף צמיד פתיל **לרמב"ם:** כן לשיטתו מצד החפצא והרי צריך שלא יהי' אפשרות לטומאה **לראב"ד:** לא לשיטתו מצד הגברא והרי זה פרות שלא מוכשרים ואין ע"ז גדר טומאה ולכן א"צ צמיד פתיל

פרק יג הלכה ה

* כשנופל סאה תרומה למאה הגביה ונפלה אחרת ועוד ועוד בכמה יהי' נאסר **לרמב"ם:** במאה ואחד תרומה שיפלו אז יאסר לשיטתו מצד החפצא ואז בטוח שרבתה תרומה על החולין **לראב"ד:** ב - 51 לשיטתו מצד הגברא ויש חשש שהאדם הרים רק חולין וכשהגיע ל- 51 כבר רבתה תרומה על החולין

הלכה ו

* סאה שנפלה למאה ולא הספיק להגביה עד שנפלה אחרת האם יש הבדל אם ידע שנפל הראשון לפני שנפל השני **לרמב"ם:** יש הבדל שברגע שנודע לו שנפלה זה פועל בחפצא שנתבטלה **לראב"ד:** אין הבדל לשיטתו שכל הידיעה שלו זה פועל רק באדם ולא בחפצא

הלכה ז

* הפסולת של תרומה האם עוזר לבטל התרומה **לרמב"ם:** לא לשיטתו הרי"ז מהחפצא של התרומה ואיך אפשר שיעזור לבטל **לראב"ד:** כן לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם פסולת אינו נחשב כחלק מהאיסור וגם עוזר לבטל את האיסור
הלכה ח
* האם כשנופל לוג שמן עכור לפחות ממאה לוגין צלולין האם מתבטל ע"י שנוריד את השמרים ואז יהי' פי מאה ממנה שנשאר

לרמב"ם: לא לשיטתו שגם שמרים זה חלק מהחפצא של האיסור שהרי גם הם אסורים **לראב"ד:** כן לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם אין השמרים נחשבים כמו השמן ולכן עוזרים לבטל

הלכה ט

* מדוע כשנופל לוג מים ל-99 לוג יין ואח"כ נפל לוג יין של תרומה אין המים עוזרים לבטל **לרמב"ם:** בגלל שאין מים מבטלים יין לשיטתו מצד החפצא ולכן אין מבטלים **לראב"ד:** בגלל שמים ויין זה שני סוגי ביטול לשיטתו מצד הגברא ולכן רק פה שיש שני סוגי ביטול אז לא מתבטל אבל רק מים ודאי שמבטלים יין בשישים בנ"ט

הלכה יא

* תרומת ח"ל האם יכול לבטל ע"י שיבטל לוג של תרומה בשנים ואח"ז עוה"פ יבטל לוג של תרומה **לרמב"ם:** כן לשיטתו מצד החפצא ואם זה מתבטל אז נחשב לחולין לגמרי ואין בעי' לבטל עוה"פ **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא והרי לאדם ברור שיש פה חצי תרומה לכה"פ ולכן אסור וגם לשיטתו שמחשיב את תרומת חו"ל לתרומה חשובה ואסור לבטלה אפילו שזה רק לגבי הגברא

הלכה יד

* מה דין תרומה בזה"ז **לרמב"ם:** זה רק מדרבנן לשיטתו מצד החפצא והרי חסר בקדושת הארץ לכן זה רק מדרבנן **לראב"ד:** זה מהתורה לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם עכשיו בארץ יש את האנשים שלכן חייבים מהתורה ורק בגלל שלא החזיקו עולי בבל [=חיסרון בגברא] ולכן זה דרבנן

הלכה טו

* סאה תרומה שנפלה לכרי ואמר תרומת הכרי זה בתוכו איפה שנפל התרומה האם פעל שהכל יהי' מדומע
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אמירתו פועלת על החפצא ונהי' מדומע אפילו שאין ברור איפה נפל התרומה ואין ידוע איפה התרומה שתרם ליד הסאה שנפלה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם אינו יודע איפה נפלה התרומה ומימלא אינו נחשב לתרומה ממש כדי לדמיע וזה רק חומרא מספק על האדם ולא ודאי מדומע

פרק יד הלכה ח

* על מה אמרו שספק תרומה אוסר ב-50
לרמב"ם: הכוונה בפשטות שנפל א' מן הדימוע ל-50 אוסר לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על האיסור בפועל
לראב"ד: הכוונה שאם נאבדו מהדימוע -50 אז עדיין צריך רוב אבל אם אבדו יותר מ-50 אז אין צריך רוב שאומרים שהאיסור ברוב נמצא לשיטתו מצד הגברא מדבר על מחשבת האדם איפה נמצא האיסור

הלכה יז

* שתי קופות א' של תרומה טהורה וא' של חולין טמאים ונפלו תרומה לא' מהם מה הדין
לרמב"ם: אומרים שנפלה לתרומה לשיטתו שקשור לחפצא =מצא מין את מינו
לראב"ד: יש בעי' לשיטתו שקשור לגברא שנמצא בספק ואין יודע להיכן נפל ואפילו אין אפשרות ללוש במי פירות את הקופה של החולין הטמאים שהרי כבר הוכשר לטומאה וצ"ע ?

פרק טו הלכה ב

* חבית סתומה שנתערבה ב- 100 חביות ונפלה א' לים הגדול מה הדין
לרמב"ם: הותרו כולן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שהיא זו שנפלה גם מצד שניכר נפילתה
לראב"ד: לא הותרו כולן לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם יש עדיין ספק

הלכה יט

* בישל במקצת הכלי תרומה
לרמב"ם: יכול להכשיר במקום נקודתי לשיטתו שקשור לחפצא ורק מקום שבלע חייב להכשיר
לראב"ד: צריך להכשיר הכל לשיטתו שקשור לגברא והרי עשה פעולה של איסור וקנסוהו להכשיר הכל שמי יודע לכוון בדיוק ויש חשש להכל

הלכות מעשר

פרק א הלכה ט

* האם שאר אילנות חייבים במעשר מן התורה
לרמב"ם: כן חוץ מחרובים לשיטתו שקשור לחפצא וכאשר התורה אומרת תירוש ויצהר סימן שמתכוונת לחפצא של פירות ולא דווקא אלו וצ"ע
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם שכתוב רק דגן תירוש ויצהר והשאר פטור וודאי שדבר שהוא לא מאכל אדם שפטור לגמרי ועיקר החיוב מהתורה זה רק על תירוש ויצהר שלזה יש חשיבות מיוחדת לגבי הגברא מכל האילנות

הלכה י

* אילן שנטעו בתוך הבית האם נחשבים הפירות כאילו הכניס לבית להתחייב במעשר
לרמב"ם: חייב במעשר מדבריהם שהרי החפצא =הפירות נמצאים בתוך הבית
לראב"ד: פטור לשיטתו שקשור לגברא והרי העץ בתוך הבית שגידול כזה לגבי האדם אינו נחשב לגידול רגיל שיתחייב ע"ז ואינו כמו שמכניס פירות לביתו

הלכה טו

* המפריש מקצת מעשר
לרמב"ם: אינו נחשב למעשר לשיטתו שקשור לחפצא וכ"ז שלא עישר על הכל אינו נחשב לכלום
לראב"ד: ודאי שנחשב למעשר לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא התכוון להקדש ורק שהכרי אינו מתוקן ואינו יכול להפריש על משהו אחר שנחשב כמו מן הפטור על החיוב ורק לר"מ שיש ברירה מותר שנברר שהפריש מן החלק החייב

פרק ב הלכה ב

* מה דין הלוקח לפני שנגמר המלאכה וגמר הלוקח את מלאכתו
לרמב"ם: חייב מן התורה לשיטתו שקשור לחפצא והרי הוא השלים ומכה בפטיש את החפצא
לראב"ד: פטור מן התורה לשיטתו שקשור לגברא והרי בשביל האדם זה נקרא לקוח וזה מה שפטרה התורה

הלכה ה

* מה שיעור הזיתים שחייבים לעשר

לרמב"ם: משיעשו א' מתשע ממה שרגילים לעשות לשיטתו שקשור לחפצא לכן אפילו שיעור קטן חייב במעשר
לראב"ד: משיעשו שיעור לוג לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק כאשר עושים שיעור לוג שוה לו ומרויח כדי לעשר

פרק ג הלכה ב

* האם קביעות מעשר [=כגון שנכנס לחצר ונקבע ונתחייב במעשר] זה גם בדברים שלא נגמרה מלאכתן
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שיהי' שלימות בחפצא ורק אח"כ האדם קובעו למעשר
לראב"ד: כן בדגן תירוש ויצהר לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם בדבר שלא נגמרה מלאכתו העיקר זה פעולת הגברא

הלכה ג

* האם יש הבדל בין כובש בחומץ לכובש במלח להחשיבם כשני סוגים
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי עושה פעולת כובש ואין הבדל
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולגביו יש הבדל בטעם בין מלח לחומץ ונחשב לשני דברים

הלכה כ

* האם מותר לאכול עראי אחרי שמעמיד ערמה בראש גגו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ועדיין כ"ז שלא עשה חבילות שהם גמר מלאכתם לא נחשב לגמרי
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן ברגע שהעמיד ערימה כבר נתחייב שנחשב לגביו כגמר מלאכה שלא צריך לסחוב מהשדה שאז עושה חבילות

הלכה כד

* מדוע המוצא תאנים תחת תאינה פטורים ממעשר
לרמב"ם: שאולי זה מתאנים שהתעשרו או מאותו תאנה שמותר לאכול עראי מתחת לעץ לשיטתו שמצד החפצא
לראב"ד: מחשש שמא הפקירם לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על פעולתו של הגברא שמצדה פטור וגם מכיון שבתאנים שנמאסים בנפילתם כנראה שהפקירם

פרק ד הלכה א

* האם בדבר שיש לו גורן גם אז צריך להכניסו לביתו להתחייב במעשר
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ורק כאשר הפרי מגיע לבית נחשב כגמר מלאכתו

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ורק בדבר שאין לו גורן אבל אם עשה האדם גורן בזה התחייב במעשר

הלכה יג

* האם חצר חבירו קובעת למעשר
לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא והרי זה חצר שמחייבת
לראב"ד: לא לשיטתו שמצד הגברא ולכן צריך דוקא חצירו

הלכה יד

* אם זרעו רוב החצר האם נחשב לחצר לחייב במעשר או נשתנה לדין שדה
לרמב"ם: חייב כדין חצר שמחייבת במעשר לשיטתו מצד החפצא והרי זה עדיין חצר
לראב"ד: פטור לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם ע"י זריעה מבטלה מדין חצר

פרק ה הלכה ג

* האם יש הבדל בין פועל לחבירו
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא ולכן אם לא מצרף כמה פירות יחד פטור מלעשר אפילו שזה חבירו
לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא ולכן רק אם הוא פועל אז פטור אבל אם משלם על הפירות זה גורם להתחייב ואפילו פרי א' חייב במעשר

פרק ה הלכה ה

* האם יש הבדל בין אוכל במנין שאומר לו צא ולקט 20 תאנים משלי לבין שאומר שאמלא את כרסך משלך
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא ולא כ"כ משנה הגמירות דעת שבין האנשים ולכן תמיד פטור עד שיצרף
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן משנה הגמירות דעת שכמו מכירה שזה דוקא במנין ולכן דוקא כשאומר לו 20 תאנים אז אם צירף חייב ולא סתם בממלא כריסו

הלכה ח

* אנשים שישבו בשער או בחנות ואמר להם טלו ואכלו הדין שבעל השער ובעל החנות חייבים והשאר פטורים מדוע
לרמב"ם: רק בעל השער ובעל החנות חייבים לשיטתו מצד החפצא מכיון שזה לא ממש בית לכן רק לבעל השער ובעל החנות נחשב כאומר הכניסו לבתיכם ונחשב ממש כבית (אבל לא מצד החיסרון שזה בית שאינו שלהם אלא מצד החיסרון שזה לא ממש בית) לשיטתו מצד החפצא

לראב"ד: מכיוון שאין זה מקום שלו כלל ורק לבעל השער ובעל החנות שזה שלהם מחייב ולא מצד החיסרון בבית אלא רק שזה אינו שלהם לשיטתו מצד הגברא

פרק ו הלכה ד

* מעשר שזרעו והשביח בדבר שזרעו כלה
לרמב"ם: חייב במעשר לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה הגידולים דבר נפרד מהמעשר ולכן חייבים
לראב"ד: פטור לשיטתו שקשור לגברא ואם זרעו כלה שוב אינו נחשב לגדל בחיוב כמו בזרע שאינו כלה ולגבי האדם רואה שזה חלק מהמעשר ולכן פטור

הלכה ז

* כשמכר פירות לחבירו ונזכר שהם טבל ורץ אחריו לתקנו ולא מצאו והפריש מעצמו מעשר על פירות אלו וספק שהם קיימים האם הכהן יוכל לאכול המעשרות
לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא ולכן משאיר את הפירות בחזקתם שהם קיימים ואינו חושש לפעולה של הגברא שאכלם והרי הם מעשרות כרגיל וא"צ עוד פעולה ואינו חושש לתקלה של האדם
לראב"ד: לא לשיטתו שמצד הגברא והרי יכול להיות שכבר אכלם האדם ולכן צריך הכהן לעשות עוד פעולה לעשר ממנו עצמו וחושש לתקלה של הגברא שאם יאכלם הכהן יכול להיות שכבר נאכל שאר הפירות ואין אפשרות לעשר את הכול ולכן צריך לעשר ממנו עצמו

הלכה טו

* כהן או לוי שלקחו =קנו פירות לפני שנתנו מהם תרומות ומעשרות הדין שמוציאים מהם התרו"מ מדוע
לרמב"ם: זה בגלל קנס לשיטתו מצד החפצא שכשמכר התכוון להכל גם לתרו"מ ורק בגלל קנס מוציאים ממנו
לראב"ד: זה בגלל שאמר לו שזה תרו"מ לא התכוון למכרו לשיטתו שקשור לגברא ולכן חושב על דעת האדם ואם לא נתכוון שוב אינו מכור ולכן כשמכר לוי לישראל המעשר הוא שלו אם זה קודם שמירח שעדיין לא הי' לו בזה זכות אבל לאחר שמירח אז מכר הכל ויש לישראל ליתן לכן כהן שירצה רואים מפה שמעשר לא התכוון למכרו אם לא הגיע הזמן עדיין וכן לעיל

הלכה כ

* אם ישראל קיבל שדה מכהן ולוי האם יכול לומר לו ע"מ שהמעשרות שלי לעולם
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כשאומר לעולם זה כמו שעשאו כהן ואסור
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי אין פה מכירה בדעת האנשים שמעסקים בקבלה שיחשב איסור אלא רק קבלה וזה לזמן מסוים ולא לתמיד ולכן מותר

הלכה כב

* מהו ישראל שאינו נאמן על המעשרות
לרמב"ם: שעשה פעולה שמאבדת את נאמנותו מצד החפצא
לראב"ד: הכוונה שהוא חשוד לשיטתו מצד הגברא אפילו שלא ראהו עושה אבל זה שחושדין בו זה כבר לא טוב

פרק ז הלכה ב

* אם פדה מעשר שני האם יכול לעשותו תרומה גדולה על מקום אחר
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי כרגע זה פדוי ונחשב כמו חולין שיכול להפריש ממנו
לראב"ד: לא ורק תרומת מעשר שזה מגיע מהמעשר ולכן זה חלק מהמעשר לשיטתו שקשור לגברא ואם האדם קבע למעשר שוב אין יכול לעשותו תרומה אפילו שפדאו ורק תרו"מ שזה קשור למעשר מותר

הלכה י

* עניים שהחליפו את מתנותיהם עם בעה"ב ועשה גורן בעיר ממתנתם
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שזה מתנות עניים תמיד פטורים ממעשר שיש להם קול אפילו שזה לא ביד העניים מצד החפצא
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שכרגע זה לא ביד עניים לא אומרים שיש להם קול אא"כ זה ביד עניים

פרק ח הלכה ג

* האם כשנופל סאה של תרומה לתוך מאה האם מתבטל לגמרי ומותר הכל או שצריך להפריש א' כנגד התרומה
לרמב"ם: לא צריך להרים לשיטתו שמצד החפצא ולכן מתבטלת לגמרי בתוך 100 ולכן רק אצלנו בה"ג מפסיד ומרים מחשש תקלה שתיקנו חכמים להרים
לראב"ד: צריך להרים לשיטתו שמצד הגברא הרי ודאי שיש פה בתערובת תרומה ויש חובה על האדם לתת כנגד זה לכהן סאה תרומה ולא התבטל לגמרי ולכן לא נקרא שהפסיד שבכל מקרה הי' צריך להפריש

* מאה סאה של טבל שנתערב במאה של חולין מתוקנים כמה מפריש
לרמב"ם: 101 לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מפריש רק תרומת מעשר ומפסיד סאה א' לשיטתו שאין מעלה את הסאה ומבטלה במאה ואחד
לראב"ד: מפריש את כל התחיבות האדם שזה 2 סאין לתרו"מ וסאה א' של תרו"מ מעלה במאה ומתבטלת ואוכלה לשיטתו שקשור לגברא וחושב לטובת האדם שלא יפסיד

הלכה ו

* טבל שנתערב במעשר מאה במאה מפריש 101 מדוע והאם השאר מתוקנים
לרמב"ם: האחד הנוסף זה בשביל תרומת המעשר שבטבל ועדיין צריך לתקנה וזה נקרא שהפסיד כי אינו מתקן את הטבל וכן בטבל מרובה על המעשר אינו מתקן את הטבל שלא ידמע את המעשר לשיטתו שקשור לחפצא ודואג לחפצא רק שיהא מבורר כל דבר מהו אבל אינו מתקן את כל חובות הגברא
לראב"ד: עדיף לקחת 101 שאולי יצליח לעשר ממנו עצמו [=מהטבל] לשיטתו שקשור לגברא לכן מחפש שהאדם יעשה בשלימות המצוה ממין על מינו וגם כשמפריש 101 הוא מתקן הכל לשיטתו שעושה כל חובת הגברא

* מאה טבל עם מאתים מעשר האם כדאי להפריש 103 כדי תרו"מ אם הי' טבל רגיל
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ולכן חושש שלא יבוא לטעות אם נתערב בטבל רגיל
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא יש חשש שאם יפריש יחשוב שתיקן משהו והרי עכשיו לא תיקן עד שיפריש יותר מעשרים סאה שזה תרו"מ של 200 מעשר

פרק ט הלכה יא

* על מה צריך תנאי בי"ד
לרמב"ם: גם על מעשר שני שיהי' משל פועל שאם לא הייתי אומר שהכל משל בעה"ב שצריך להביא לו אוכל מעושר =חפצא בשלימות
לראב"ד: רק על תרו"מ לשיטתו שזה חובה לגברא ותנאי בי"ד הי' שלא יחסר לפועל כלום בשביל התרו"מ לטובת הגברא אפילו שזה חובה לפועל להפריש ואינו קשור לבעה"ב אבל מעשר שני שאוכלו בירושלים וזה שלו א"צ תנאי בי"ד וודאי שצריך להפריש הפועל משל עצמו

הלכה יג

* מדוע ששנים בצרו את כרמיהם לגת אחת וא' אינו נאמן על המעשרות צריך לעשר על של חבירו
לרמב"ם: מצד שאין ברירה ויכול להיות שהוא לקח את של חבירו ולכן צריך לעשר גם חלק חבירו לשיטתו מצד החפצא
לראב"ד: מצד קנס שקנסו את האדם שהלך עם א' שאינו נאמן על המעשר

פרק יא הלכה ד

* כשמוכר בלי שיעור ומידה אלא סלים של זיתים וענבים האם מותר למכור דמאי כמו מידה גסה

לרמב"ם: אסור לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל אינו כמוכר במידה גסה מכיוון שלסלים יש מידה ושיעור אפילו שאינו מתכוון למידה
לראב"ד: מותר לשיטתו מצד הגברא ואם האדם מוכר בלי להתכוון למידה אז בשבילו זה כמו מידה גסה

הלכה ה

* כשאומר א' מהם בוא ונתקן האם שניהם צריכים להשתתף
לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא ואין הבדל מי ביקש המוכר או הלוקח לשניהם יש את החובה המשותפת לתקנם
לראב"ד: לא רק אם המוכר ביקש מדעתו שלא בהכרח בי"ד ואז מתחלקים שהמוכר לוקח תרומת מעשר והלוקח מעשר שני לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק אם רוצה מדעתו אז מתחייב ואם לא לא ואין התחייבות מצד המכירה בעצמה

הלכה יג

* המוליך חיטים לטוחן גוי מדוע חוששים שנחשב לדמאי
לרמב"ם: מחשש שמא החליפה בחיטים של ע"ה לשיטתו מצד החפצא שחושש דוקא לחיטים של יהודי אחר ע"ה ואפילו שיש 2 ספיקות 1 אם בכלל החליף 2 אם היהודי עישר את פירותיו בכ"ז נחשב דמאי כי העיקר שיש צד של ספק אפילו שזה רחוק מההיגיון
לראב"ד: מחשש שמא החליפם בחיטים שלו =של הגוי שאז יש ספק א' שמא החליפם לשיטתו שמצד הגברא ולכן קל לומר יותר שהגוי עצמו החליפו וגם שפירותיו חייבים במעשר מדרבנן לשיטתו שזה קשור יותר לגברא

הלכה טו

* המפקיד פירות אצל גוי
לרמב"ם: זה תמיד כפירותיו שזה ודאי טבל ללא הבדל אם הפירות בתוך קופה או בלי קופה לשיטתו מצד החפצא שחושש שיחליף עם פירותיו
לראב"ד: זה תלוי אם זה קופה בקופה זה דמאי לשיטתו שקשור לגברא והרי הגוי מתירא שמא לא יצליח לכוון את הכמות שהי' בקופה ואי"ז נחשב כפירותיו ממש ורק כמו דמאי מספק

* מה הדין בדגן של גוי

לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא והרי כתוב דגנך ולא דגן גוי
לראב"ד: חייב מדרבנן לשיטתו שקשור לגברא ולכן חכמים חייבו את הגברא להפריש אפילו שאין חיוב מצד החפצא

פרק יב הלכה ד

* מי שאינו נאמן שראינהו שהפריש תרומת מעשר ואח"ז חזרה ונפלה האם נאמן לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי ראינו שהפריש אז כנראה שנאמן בכל מקרה לראב"ד: רק אם נפל למאה שאפשר להעלות ואם לא אין מאמינים שהאדם אינו נאמן ופה מדובר ששואלים אותו על הדמאי לפני שהפריש האם הי' מעושר ואם אמר שכן אז מאמינים לו ויוצא שזה שהפריש תרומת מעשר זה רק בשביל הגברא שאנשים = חבירים יאכלו את זה ולכן מאמינים לו

הלכה ה

* האם כשאומר מעשר ראשון הוא זה האם נאמן לגמרי לומר שא"צ להפריש מזה תרו"מ לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ולכן הכוונה שנאמן לגמרי לומר שזה מעשר וא"צ להפריש ממנו תרו"מ לראב"ד: לא ולשיטתו שקשור לגברא רק מאמינים לו אם יאמר אח"ז שהפריש גם מעשר שני אז האדם נאמן שהפריש מכיוון שנאמן על מעשר ראשון שזה קשה להפריש וודאי שנאמן על שני שזה שלו אבל ממעשר ראשון צריך להפריש תרו"מ שאין נאמן על החפצא של המעשר עצמו וכן כשאומר פדוי הוא אז נאמן אבל אם אמר פדוי לי ופדוי לכם שאומר אם תרצו לסמוך עלי תסמכו ז"א שמחלק מצד הגברא אז אין נאמן

הלכה ז

* הנכנס לעיר ואינו מכיר אדם שם ושאל מי כאן נאמן ואמר לו איש פלוני בפני אותו פלוני לרמב"ם: נאמן לשיטתו מצד החפצא והרי כשאומר על מישהו אחר שוב אין נגיעה בדבר ונאמן לראב"ד: אינו נאמן לשיטתו מצד הגברא והרי אולי בגלל שיתבייש יאמר שהוא נאמן כי זה בפניו ורק אם זה לא בפניו אז נאמן

הלכה ח

* מה הפירוש אם מכיר לא יקח אלא מן המומחה לרמב"ם: הכוונה שמכיר איזה אדם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם מכיר איזה אדם כבר נחשב לבן עיר שלא מקילים בו וצריך לברר מי המומחה לראב"ד: הכוונה שמכיר את האדם המומחה ולא סתם מכיר לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיכיר את האדם עצמו

הלכה יא

* המוכר פירות בסוריא ואמר פירות אלו מארץ ישראל הם ומעושרים הם מדוע נאמן לרמב"ם: מצד שיש לו כמו בעלות על הפירות שהפה שאסר הוא הפה שהיתיר מצד החפצא

לראב"ד: בגלל שרוב הפירות בסוריא הם של האנשים הגויים בסוריא הם גויים ואינם חייבים לעשר לשיטתו מצד הגברא לכן מדבר מצד האנשים

הלכה יז

* חשוד שהעיד על של אחרים האם נאמן לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא לכן מכיון שזה לא שלו החפצא לכן תמיד נאמן שאין אדם חוטא ולא לו לראב"ד: לא לשיטתו שמצד הגברא ולכן אינו נאמן שהרי הוא חשוד ולא משנה על איזה חפץ ורק במטיל מום בבכור שזה קנס אז אם עשה המום מישהו אחר אין טעם לקנס ומותר מצד המום

פרק יג הלכה יט

* מה הדין אם תיקן ועישר את הדמאי בטבל ודאי או הפוך לרמב"ם: זה לא נחשב למעשר לשיטתו שקשור לחפצא וצריך להיות דומה בדומה לראב"ד: זה תרומה ויחזור ויתרום לשיטתו שמצד הגברא והרי לגביו זה דומה שבשניהם יש עליו חיוב להפריש מעשר והכסף משנה מתקן הגירסא ומסביר שהכוונה היא ברמב"ם שמפריש דמאי כמו ודאי שהפריש ממנו תרומה גדולה שא"צ להפריש בדמאי לא עשה כלום שאז מחשבתו לא היתה נכונה ולכן לא עשה כלום אבל אם מפריש מן ודאי על דמאי סובר כראב"ד

הלכות מעשר שני ונטע רבעי

פרק א הלכה ג

* מה דין חרובי צלמונה – וחרובים רגילים לרמב"ם: מתעשרים להבא לפי הלקיטה ולא לפי החנטה כאילן רגיל לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה דומה לדגן תירוש ויצהר ולכן חייבים מדברי סופרים ולכן זה לפי הלקיטה מצד החפצא שזה לא חיוב מהתורה אלא מדרבנן אבל חרובים רגילים חייבים כמו כל אילן ורק אחר חנטה לראב"ד: חרובי צלמונה פטורים לגמרי שזה פסולת לגבי האדם אבל חרובים רגילים מכיון שאין רוב האנשים רצים אחריהם לכן נחשבים רק בלקיטה

הלכה ה

* מהו דין האתרוג

לרמב"ם: תמיד אחר לקיטה לשיטתו שמצד החפצא ומכיון שגודל כל הזמן לכן עד הלקיטה נחשב כגודל ולא כמו פירות אחרות שגודלות בעיקר בתחילת השנה
לראב"ד: אחר חנטה לגבי שביעית לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם כבר בחנטה זה עיקר גידול הפרי בשבילו

הלכה ז

* האביונות של צלף מה דינו לגבי מעשר
לרמב"ם: זה ספק מכיון שזה עלים ולא פרי לשיטתו מצד החפצא
לראב"ד: נחשב כאילן לשיטתו שמצד הגברא והרי האדם מחשיבו ולגביו נחשב כפירות אילן

הלכה ח

* מהו דין אורז ודוחן
לרמב"ם: הולכים אחר גמר פרי ויש בילה ג"כ לשיטתו שצריך גם לערב ואפשר לערב מצד החפצא אפילו שלגבי האדם אינו נחשב למעורב כ"כ אלא ביין ושמן
לראב"ד: מספיק שהכל הולך אחר גמר הפרי וא"צ לערב ולא יעזור שאין בילה אלא ליין ושמן לשיטתו מצד הגברא שאין מעורב ממש רק יין ושמן לגבי האדם [אבל מצד החפצא **לרמב"ם** אפשר לערב]

הלכה י

* מה דין פול המצרי שזרעו לזרע וירק
לרמב"ם: מתעשר מזרעו על ירקו לשיטתו שמצד החפצא והרי זה חפצא אחת ולא משנה כוונתו של האדם
לראב"ד: זרעו מתעשר לשעבר וירקו להבא לשיטתו שקשור לגברא ואצל האדם זה כוונת שונות וא"א לעשר מזה על זה

* מה הדין אם לא הביא שלישי לפני ר"ה האם מתעשר לפי השנה שעברה או כמו השנה הבאה
לרמב"ם: עדיין מעשר את זרעו לשעבר לשיטתו שקשור לחפצא והרי כבר התחיל לצמוח ואפילו שלגבי האדם עדיין לא נחשב בכ"ז כבר מתעשר לשעבר
לראב"ד: לא מעשר לשעבר לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם אין נחשב לפני שהביא שלישי ולכן זה שייך רק לשנה הבאה

* מה צריך לעשות כדי שיחשב לשנה שעברה
לרמב"ם: שלש אריות = כמו שלש קטיפות לקיטות לשיטתו מצד החפצא שמדבר על פעולות בעץ עצמו

לראב"ד: הכוונה לשלש עונות של השקאה שלא השקו בשדה הבעל ובשדה שקי' 30 יום לשיטתו שמצד הגברא שמדבר מצד האדם שנמנע מלהשקות

* האם צריך גם למנוע שלש אריות כדי שיחשב לשנה שעברה
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא ומספיק שהביא שלישי
לראב"ד: צריך גם את פעולת האדם שימנע שלש אריות ואז נחשב לשעבר לשיטתו מצד הגברא

הלכה יא

* האם אפשר ללכת אחרי הרוב בדיני מעשר כגון פירות שנה שני' שנתערבו עם פירות שנה שלישית
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי בפועל זה הרוב
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולאדם איסור טבל חמור מאוד וא"א להקל כלל ולכן צריך שתי מעשרות מעשר שני וגם מעשר עני

הלכה יב

* מה דין מעשר שני בסוריא = בחו"ל
לרמב"ם: אין קדוש כלל לשיטתו מצד החפצא שלכן חו"ל זה פוגם בחפצא שלא יהי' קדושה כלל בחפצא
לראב"ד: קדוש אבל אין מביאים אותו לירושלים כמו מעשר בהמה וכן בכורות שאין מקריבים אותו לשיטתו מצד הגברא שזה רק חיסרון שאין יכול להקריבו אבל מצ"ע זה קדוש וכן מעשר שני

הלכה יג

* האם פודים מע"ש בארץ שנער ובארץ מצרים ומעלים לירושלים את הדמים
לרמב"ם: כן קדוש וצריך לפדות ולהביא דמיו לירושלים לשיטתו מצד החפצא שקדשוהו חכמים ממש כמעשר שני
לראב"ד: דינו כמו בסוריא כנ"ל לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך לתקן מעשר שני בכל המקומות ולא משנה אם זה קרוב לא"י אם לא וגם סוריא בכלל התקנה שתקנו על הגברא

פרק ב הלכה ב

* האם יכול לפדות שוה מנה בפרוטה מע"ש בזה"ז
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו כ"ש פודהו כמו שפודה בח"ל שמצד החפצא זה אותו דבר

לראב"ד: לא ורק בח"ל שזה כדמאי ומצד הגברא אבל אין באמת קדושה על הפירות ולכן יכול לפדות בכ"ש אבל בא"י שיש קדושה לשיטתו אז ודאי שא"א לפדותו בכ"ש וזה המשך לשיטתו לגבי מעשר בזה"ז

הלכה יד

* מהו דין תלתן=צמח שאינו ראוי למאכל אדם כ"כ של מעשר שני
לרמב"ם: מותר לאכול אותם צמחונים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שזה ראוי לאכילה כבר אפשר לאוכלם ולא צריך לחכות
לראב"ד: מצוה דוקא לאכלם צמחונים לשיטתו שקשור לגברא והרי יש חשש שיתנם לבהמה לכן עדיף שיאכל מהר בעודם צמחונים אפילו שלא נטמאו

* אם עשה מהם עיסה מהכרשינים=שאינם ראויים למאכל אדם כ"כ
לרמב"ם: מותר להוציאה מירושלים אפילו אחרי שנכנסה לשיטתו שקשור לחפצא והרי אינה נחשבת לפירות כלל
לראב"ד: מותר רק להוציא כדי לעשות עיסה ולהחזיר לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם שמחשיב הכרשינים אסור להוציא ומותר רק לטובת האדם אם צריך להוציא כדי לעשות את העיסה ומיד להחזירה

פרק ג הלכה ח

* האם מותר להפקיד מעשר שני אצל עם הארץ
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא שזה מעשר שני ואסור לתת לע"ה שא"א לסמוך עליו
לראב"ד: אסור רק מעות שזה להרבה זמן יש לחוש שימות ובניו יחשבו שזה שלהם וישתמשו בזה כחולין אבל פירות שזה לקצת זמן אין חשש לשיטתו שמצד הגברא ולכן רק חושש אם ימות ולא סתם מצד החפצא

הלכה ט

* האם מותר לאבד מיעוט מע"ש של דמאי בפרוס=חתוך פחות מכביצה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שזה פרוס מצד החפצא זה חשוב כי זה יותר מכגורגרת
לראב"ד: מביא מחלוקת ויש דעת ר' ינאי שמותר מכיון שזה פרוס ולגבי הגברא אין לזה חשיבות לכן מותר כי זה פחות מכביצה

* המפריש מע"ש של דמאי האם יכול ליתנו לע"ה יותר מכגורגרת
לרמב"ם: לא שמצד החפצא יש לזה חשיבות ואסור לתת לע"ה
לראב"ד: כן שמצד הגברא אין לזה חשיבות פחות מכביצה לפי דעת ר' ינאי כנ"ל כי זה פרוס

הלכה יד

* אם אפה עיסה של מעשר שני והשביחה למי שייך השבח האם לחולין או למעשר שני כגון יין של מעשר שני שזה שלש שנפל לתוכו דבש ותבלין שזה זוו והשביח לחמש
לרמב"ם: צריך שיהי' השבח ניכר וגם הותר במידה כדי שיחשב חלק מהשבח חולין אבל אם אין השבח ניכר ורק הותר במידה השבח למעשר שני בלבד לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיהי' ניכר השבח בחפצא כדי שיתחלקו החולין ומעשר שני
לראב"ד: מביא דיעה לר' יוחנן שמספיק שבח במידה שגם אז מתחלקים לשיטתו מצד הגברא ובשבילו מספיק שבח במידה וא"צ ניכר בחפצא

הלכה טו

* איך מחשבים את השבח
לרמב"ם: מחלקים את הכל לשיטתו שקשור לחפצא והכל מצטרף זאת אומרת שהקרן הוא ארבע ורבע מעשר והדבש והתבלין יחד ונותן לחולין אחד ורבע והשאר למעשר
לראב"ד: מחלקים רק את הזוו שהשביח לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם מחשיבים רק את הזוו שהשביח וזה מחלקים

הלכה כ

* האחים שחלקו מעשר שני האם מותר להם לשקול זה כנגד זה כמו מכירה
לרמב"ם: אסור לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה כמו מכירה
לראב"ד: מותר לשיטתו שקשור לגברא והרי הם אחים שאינם מקפידים כלל א' על השני ובכלל לא דומה למכירה

פרק ד הלכה ב

* האם אפשר בדיעבד לחלל פירות מעשר שני על פירות אחרות כדי שיצאו לחולין
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי נתן פירות תחת הפירות של מעשר
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן קונסים את האדם שחילל וגם הפירות הראשונים לא יצאו מקדושתן ואלו ואלו מע"ש ורק בדמאי מותר לחלל

* האם מותר לחלל ממין על שאינו מינו
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שיהי' מינו דוקא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם הכל כדבר א' ומותר ורק בדמאי מקפידים על מינו וטעם הדבר משום שכשמחלל על אותו סוג פירות אז לא נראה כלל שפודה לשיטתו שזה רק מצד שלא יאמרו האנשים שפודה

הלכה ג

* האם מברך על פדיון מע"ש כשפודה פירות על פירות

לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה פדי' ולא משנה כ"כ שזה באיסור **לראב"ד:** לא לשיטתו מצד הגברא ומצד האדם נחשב למנאץ שהרי אסור פירות על פירות

הלכה ד

* איך פודים מעשר על כסף **לרמב"ם:** באופן צנוע ומכוסה שלא מגלים שזה מעשר אלא אומרים כמה שוים פירות אלו חולין לשיטתו מצד החפצא שלא יתבזה המעשר שכאילו מעמידים מעשר בשוק למכירה וגם שמחיר המעשר הוא פחות ממחיר חולין [שאינן כ"כ אנשים שיכולים לאכול] ואם יפרסם שזה מעשר ירד המחיר ויפדהו בפחות **לראב"ד:** באופן גלוי ומפורסם לשיטתו מצד הגברא והרי הוא עושה מצוה ולכן מצוה לפרסם

הלכה יד

* מי שיש לו פירות בטבריה ורוצה לפדותם בבבל על כסף מבבל מה הדין **לרמב"ם:** אינו יכול לפדות לשיטתו מצד החפצא והרי אינו נמצא כסף של טברי' בידו ליד הפירות אפילו שבבבל הכסף עובר לסוחר **לראב"ד:** יכול לפדות לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם עדיף שיש לו מעות מבבל בבבל שאז קל לו להוציאו שם ולהשתמש בו ויכול לקנות בהמה ולהעלותה

הלכה כ

* מה יותר חמור הקדש או מעשר **לרמב"ם:** מעשר לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר מצד הפדי' שכופין את הבעלים לפתוח ראשון וזה אין בהקדש **לראב"ד:** הקדש לשיטתו מצד הגברא שאין יכול לחזור בו וזה חומרא בהקדש

פרק ה הלכה טו

* מדוע אסור לחלל פירות שוה דינר עם כסף על כסף **לרמב"ם:** האיסור הוא משום הפירות שיש איסור לשתף סתם פירות עם הכסף שזה שני סוגים וא"א לערבם אא"כ אין ברירה שיש קצת פירות ואז יכול לערבם כדי שיעשו לשיעור חשיבות שאפשר לפדותה שזה קשור יותר לחפצא של המעשר **לראב"ד:** האיסור הוא משום כסף שאם יש בפירות דבר הראוי לפדות אין משתפין כסף עמהם שאסור לחלל כסף על כסף ורק אם יש קצת פירות שאין מספיק בשביל סלע אז משתפים כסף יחד עם הפירות בשביל לחלל על סלע לשיטתו שקשור לגברא וכסף זה קשור לאדם שהוא זה שחללו במקום פירות

פרק ו הלכה ג

* האומר לבנו יש מעשר בזוית זו בשווי 200 ומצא 100 מה הדין **לרמב"ם:** הכל חולין לשיטתו מצד החפצא והרי זה אינו תואם את המספר שאמר ולכן ודאי זה משהו אחר והכל חולין **לראב"ד:** הכל מעשר לשיטתו מצד הגברא שאמר שיש מעשר בזוית זו לכן מה שנשאר ודאי שזה מעשר

פרק ו הלכה יא

* תיבה שמשתמשים בה חצי מעשר וחצי חולין מה דין המעות שנמצאו שם **לרמב"ם:** חולין לשיטתו מצד החפצא והרי רוב המעות שבעולם הם חולין **לראב"ד:** מעשר לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם הנה הי' בתיבה הזו הי' מחצה למחצה ולחומרא מעשר

פרק ז הלכה יד

* אם לקח מים ומלח או פירות שאי יכולים להגיע לירושלים מכסף מעשר שני מה הדין **לרמב"ם:** זה נחשב מכירה והמעות יצאו לחולין לשיטתו מצד החפצא שאפילו שהאדם עבר עבירה המעות יצאו לחולין **לראב"ד:** בגלל שהאדם עבר עבירה לכן אין נחשב כלל המכירה והמעות יחזרו למקומם והכל חוזר ואם הלך המוכר יאכל כנגדו כסף זה בירושלים

הלכה חי

* הלוקח בהמה לשלמים מכספי מעשר ונפל בה מום ופודה אותה מדוע מוסיף חומש **לרמב"ם:** מצד המעשר שאפילו שפקעה הקדושה של המעשר עדיין נשאר מצד החפצא שצריך להוסיף חומש מצד המעשר בגלל שזה חפצא אחת [מהר"י קורקוס] **לראב"ד:** החומש מצד הגברא ורק מצד הקדש כי קדושת מעשר פקעה לגמרי מצד האדם ולכן גם אין חומש מצד מעשר

הלכה כ

* האוכל מע"ש בתורת חולין **לרמב"ם:** יצא ידי שמים לשיטתו שקשור לחפצא והרי אכלם שזה מצותם אלא שעשה שלא כפי הראוי ואין כאן המקום לדבר על זה בספר הלכות וודאי שצריך לחזור בתשובה **לראב"ד:** יצחק לשמים ויבקש מחילה לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך לצעוק * האם צריך לומר שמשלם על האוכל במקרה ששילם בטעות על האוכל מכסף מעשר שני שהדין שהדמים חוזרים למקומם

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא שזה מעשר שני זה עיקר הבעי' ומדבר רק על זה ולא על חובות האדם
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך לומר שמשלם שמונה את כל חובתיו

פרק ח הלכה א

* הלוקח כדי יין סתומות מכסף מעשר שני האם כדאי לו לפותחם שלא יצא הקנקן לחולין וישאר קדוש מכיוון שקנאו בכסף מעשר שני [=שכאשר פותחם מראה שבכוונתו לשפוך היין לתוך כלי הלוקח ואם לא הביא כלי אז מוכר לו גם את הקנקן שמקפיד על מחירו משא"כ כאשר מוכר סתומות שאז כוונתו לתת מתנה את הקנקן ואינו מקפיד כלל על מחירו]
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי עדיף שיהא קודש בכלי קודש ולכן שפותחם אז הקנקן נשאר קדוש
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי עדיף לאדם שיצא הקנקן לחולין ולא יצטרך לאכול כנגדו מכסף מעשר שני

* מ"ש ואם רצה להחמיר על עצמו ולמכור במידה שאז יצא הקנקן לחולין מי זה שרוצה להחמיר
לרמב"ם: זה הולך על המוכר שמחמיר למכור רק אוכל [=יין] בכסף מעשר ולא סתם קנקן לשיטתו שקשור לחפצא שרוצה שהמעשר ימכר בצורה הנכונה
לראב"ד: זה הולך על הלוקח שמחמיר ע"ע לקנות רק אוכל לשיטתו שקשור לגברא ופשוט רוצה אוכל שזה יותר להנאתו ולא קנקן

הלכה ג

* לקחן פתוחות או סתומות במקום שדרכם להימכר פתוחות או מן התגר שמדקדק במכירתו האם צריך במפורש לדעת שווי היין כדי שיכלול הקנקן במכירתו
לרמב"ם: לא מספיק שהוא מדקדק בד"כ אז מצד החפצא הכל נכלל במכירה גם הקנקן שאם לא הי' מבקש הקנקן חזרה מאחר שמדקדק במכירתו
לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שידע במפורש כמה שוה היין ושהוא נותן גם את הקנקן באותו סכום כסף

פרק ח הלכה ז

* משך פירות בסלע של מעשר ולא הספיק לשלם עד שעמד בשתים שהתייקר פי שנים
לרמב"ם: פודה רק סלע אחד והריח למעשר לשיטתו שמצד החפצא ולכן קונה רק בנתינת מעות [ולא כשעת המשיכה] שזה שווי החפצא וגם שמכיוון שמוכר מעשר דינו כמו הקדש אפילו שזה בשביל הגברא שאוכל בעצמו

לראב"ד: החילול הוא לפי זמן נתינת המעות אבל המוכר והלוקח נידונים כשעת משיכה ואם הי' שוה שתים והוול לאחת אז הוא מחלל על א' והסלע השני יכול לתת לו מכסף מע"ש שהרי כבר חולל על סלע ואם ירצה לחלל את הסלע השני אינו מוסיף חומש שכבר זה לא שייך אליו אלא של המוכר לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינו מפרש כרמב"ם שקונה במשיכה בגלל שלא יהא הדיוט חמור מהקדש מכיוון שפה זה גם הדיוט שקונה בשבילו לאכול

הלכה יג

* האם מותר לחלל פירות מע"ש של ע"ה על פירות ע"ה
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי זה חילול ולא כ"כ משנה מי האדם וגם אם הוא חשוד הרי אינו מפריש ואין חשש שזה מעשר שני
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי זה עם הארץ וצריך ליהזר

הלכה יד

* כמה יכול לישאר בדינר שלא פדו ויצא לחולין
לרמב"ם: פחות מארבעה חומשי פרוטה לשיטתו מצד החפצא ולכן אם הי' 4 חומשי פרוטה אז מצטרף לחמש ונהי' פרוטה
לראב"ד: אפילו 4 חומשי פרוטה יצא לחולין לשיטתו מצד הגברא והרי לגבי האדם אינו נחשב פרוטה וצ"ע כי י"א שאין מחלוקת

הלכה טו

* האם אפשר לחלק ולומר מה שהטהורים יאכלו יהי' מחולל על סלע זו של מע"ש
לרמב"ם: כן בפשטות מצד החפצא וא"צ תנאי מיוחד ולא צריך ברירה כי זה קורה לבד ברגע שאוכל ושותה הטהור זה מתחלל על הסלע
לראב"ד: לא וצריך תנאי מיוחד שיאמר מעכשיו לשיטתו ויש ברירה שצריך ברירה לשיטתו שקשור לגברא שצריך תנאי מיוחד וזה קורה ברגע שעושה התנאי ולכן צריך ברירה כששתו מלמפרע = מזמן עשיית התנאי

פרק ט הלכה יא

* נטע נטיעה פחות מ-30 יום לפני ר"ה האם לאחר שלש שנים השלימות צריך לחכות עד ט"ו בשבט
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולגבי האילן יש ר"ה מיוחד ט"ו בשבט
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם ר"ה זה תשרי ולכן מתחשב בתשרי דוקא וכן גורס ברמב"ם וצ"ע

* הנוטע מראש חודש תשרי עד ט"ו בשבט

לרמב"ם: מונה שלש שנים מיום אל יום לשיטתו מצד החפצא של האילן לכן מונה לפי האילן וצ"ע למה אם נטע לפני ר"ה מחכה לט"ו בשבט ואפ"ל מכיון שזה שנה קודמת ובין כה צריך לחכות אז כבר מחכה עד ט"ו בשבט משא"כ במקרה השני שא"צ לחכות ויכול למנות מיד עכשיו

לראב"ד: מונה שלש שנים מט"ו בשבט שזה תאריך שסיכמו האנשים שזה ר"ה לאילן לשיטתו בשני ההלכות האחרונות אין מונים לפי החפצא של האילן ורק מצד הגברא ויש שני אפשרויות או ר"ה תשרי שזה הוא ר"ה כללי לגבי האדם או ט"ו בשבט שזה גם ר"ה לאדם לגבי עץ השדה ותלוי מתי נמצא אם לפני תשרי מונה מתשרי ר"ה ואם אחרי תשרי מונה מט"ו בשבט

פרק יא הלכה ד

* האם מותר להתוודות בזמן הגלות

לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה פירות מעשר ויכול להתוודות

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולאדם אין זה מתאים לדרגה שה' בביהמ"ק ורק בביהמ"ק יכול להתוודות

פרק יג הלכה ד

* מהו הפירוש שאימת דימוע על ע"ה

לרמב"ם: בפשטות שאינו נאמן להפריש מעשר ותרומה אבל נאמן אם הפריש וחזר ונתערב לומר שהפרישה לפי זה יוצא שמדובר שנפל למאה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן במקרה כזה מתקן החפצא

לראב"ד: מדובר שנפל לפחות ממאה ונאמן שלא יאמר שמתקן הוא לשיטתו שלא מדובר פה על תיקון הדימוע אלא רק על ההתרחקות של האדם מהדימוע

הלכה ה

* מהו נאמנות ע"ה במעשרות

לרמב"ם: נאמן לומר שזה מעשר ראשון ואז אין צריך להפריש מפירות אלו מעשר ראשון אבל אם אמר מעשר שני הם צריך להפריש מהם מעשרות לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש הבדל בחומרא בין מעשר ראשון לשני ולכן רק בראשון נאמן

לראב"ד: אין הבדל בין ראשון לשני ונאמן עליו לומר שמעשר ראשון הוא אבל לא לגבי לפטור את הפירות וכן מחלק בין פדוי הוא לפדוי לי ולכם שרק בפדוי הוא נאמן אבל לא כשאומר על הגברא

הלכות ביכורים

פרק ב הלכה ו

* מדוע לא מביאים ביכורים אחרי חנוכה

לרמב"ם: מכיון שזה חשוב משנה הבאה לשיטתו מצד הזמן בלי קשר לגברא ואם יניחם עד אחר עצרת קדשו

לראב"ד: מכיון שזה פירות גרועים ואפילו אם יניחם עד אחר עצרת לא יקדשו שזה פסול מצד האדם שמביא פירות גרועים הלכה ט

* הגדל בעציץ ובספינה האם חייב בביכורים לר"ל

לרמב"ם: לא ורק בגג לשיטתו שמצד החפצא יש בעי' בספינה ועציץ שלא מחובר לקרקע ממש משא"כ בגג שנחשב למחובר לקרקע ממש

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי בשבילו יש פירות לא משנה איפה זה גודל בעציץ או בספינה

הלכה יא

* אם נתן לו חבירו רשות להבריך בתוך שלו מה הדין

לרמב"ם: מביא ביכורים אבל אינו קורא לשיטתו מצד החפצא שזה אינו שלו

לראב"ד: מביא וקורא לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם נתן לו רשות ולכן נחשב כשלו לכל דבר

הלכה יג

* הקונה 3 אילנות בתוך שדה חבירו ופירש שאין לו קרקע האם מביא ביכורים

לרמב"ם: מביא ביכורים בגלל החפצא שבשלשה אילנות יש חשיבות כמו לקרקע ואפילו שאמר בפירוש שלא מוכר לו את הקרקע

לראב"ד: אינו מביא לשיטתו שקשור לגברא שאם קנה 3 אילנות נחשב כאילו סיכם איתו שקונה גם את הקרקע ואם בפירוש אמר לו שלא מוכר את הקרקע אז וודאי שלא קנה קרקע ולכן אינו מביא

הלכה טו

* יהודי המוכר שדהו לגוי וחזר ולקחו ממנו וביכרו ברשות הגוי האם מביא היהודי ביכורים

לרמב"ם: משמע שפטור ורק אם ביכרו ברשות היהודי חייב לשיטתו שהחידוש בזה שאין קנין לגוי להפקיע הקדושה הוא בחפצא שאין השדה נקנה לגוי ופוטרו לגמרי אפילו אם ביכרו ברשות היהודי אלא חייב אבל אם ביכרו ברשות הגוי שהחפצא נמצאת אצלו אז פטור

לראב"ד: מחייב לשיטתו שקשור לגברא אז אין חידוש אם לא הי' מבכר אצל הגוי שהרי אין לגוי שום השפעה על החפצא ולכן ודאי החידוש שאפילו שביכרו ברשות הגוי חייב בביכורים

פרק ג הלכה ט

* האם גוזלות שבידם של מביאי הביכורים ניתנים לכהנים
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שזה בא ביחד עם הביכורים מוכח שזה לכהנים שזה חלק מהחפצא של הביכורים ולא מתחשב כ"כ בדעת האדם
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ואם מביא בני יונה ודאי שכוונתו לקרבן ואין זה חלק מהחפצא של הביכורים כי מתחשב בדעת האדם

פרק ד הלכה י

* מה עושה לביכורים שנטמאו בעזרה
לרמב"ם: נופצם = מנערם ומפורם בעזרה לשיטתו שקשור לחפצא לכן דואג ליפטר מחיוב הביכורים ע"י שמניחם בעזרה וע"ד כל שפסולו בקודש הקודש מקבילו
לראב"ד: מונחים שם עד שירקבו ואינו מפזרם סתם לשיטתו שיש בזה קדושה מצד כוונת האדם = הגברא ולכן אינו יכול לפזרם סתם וגם חושש לתקלה שלא יכשל אדם בזה

פרק ה הלכה ו

* מה הדין בתבואה שיצאה מהארץ לחו"ל לגבי חלה
לרמב"ם: פטורים לשיטתו שקשור לחפצא ומצד דין תורה הפירות = החפצא פטורים שהרי הם נמצאים בחו"ל
לראב"ד: חייב מדרבנן לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על החיוב של הגברא מדרבנן ולא משנה כ"כ איפה הפירות = החפצא נמצאת

פרק ה הלכה ח

* האם חלה שמפרישים בחו"ל מותרת לטמאים
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומצד דין תורה אין בחפצא = חיוב ולכן מותרת לטמאים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן מצד הגברא הרי נתחייב בחלה ומצד זה צריך לשמור על החלה שתאכל בטהרה

הלכה י

* האם כשיש כהן קטן בחו"ל [שיכול לאכול את החלה שאין טומאה של קרי יוצאת ממנו] גם אז צריך להפריש שתי חלות שאחת תשרף ואחת תאכל

לרמב"ם: לא לשיטתו שמצד החפצא והרי יש פה כהן קטן שיכול לאכול את החלה והכל מסודר
לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא והרי הוא צריך להפריש שתי חלות שלא תשכח תורת חלה מהאנשים

הלכה יב

* האם צריך לקרוא שם לחלה ולומר במפורש הרי זו תרומה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם הפרשת החלה זה פועל את קדושתה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא שמצד האדם צריך לקרוא לה שם ואפילו שכבר עשה פעולת ההפרשה בחפצא אינו מספיק ולכן צריך גם את קריאת הגברא

פרק ו הלכה יא

* מה הדין במערב קמח חיטים וקמח אורז
לרמב"ם: אם יש טעם דגן חייבת בחלה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שיהי' בזה טעם דגן
לראב"ד: אם יש דגן כשיעור חיוב חלה מתחייב לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא משנה כ"כ הטעם של המאכל ורק אם יש שיעור של דגן שאז הגברא חייב מצד הדגן

* אם שם שאור של חיטים מעיסה שפטורה מחלה = כגון שיש בה פחות מכשיעור לתוך עיסת אורז מה הדין
לרמב"ם: תלוי רק בטעם אם יש טעם דגן חייבת לשיטתו שתלוי רק בחפצא ואם יש טעם דגן חייבת
לראב"ד: צריך שיהי' השאור מעיסה חייבת = היינו מעיסה שיש בה שיעור של חיוב חלה = לערך 2 קילו קמח לשיטתו שתלוי בגברא ולכן צריך שיהי' בזה חיוב

פרק ו הלכה יט

* אם האשה עושה עיסה לחלקה האם חייבת
לרמב"ם: פטורה לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שעשה עיסה לחלק ואין בה שיעור פטורה
לראב"ד: חייבת לשיטתו שקשור לגברא שאולי תתחרט ותרצה לעשות הכל עיסה אחת

פרק ז הלכה ט

* שני ישראלים שעשו עיסה לחלק ואח"ז הוסיפו כל אחד על חלקו מה הדין
לרמב"ם: פטורה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבשעת החובה בזמן שעשה עיסה היתה פטורה לכן אין חיוב
לראב"ד: חייבים לשיטתו שקשור לגברא ולכן תמיד האדם יכול להתחייב אפילו אחרי האפי' ואם צירף והשלים אח"ז חייב

הלכה י

* ישראל וגוי שעשו עיסה בשותפות לחלק ואח"ז כל אחד הוסיף על חלקו והגוי הוסיף לאחר שהתגיר מה הדין
לרמב"ם: החלק של הנכרי פטור לשיטתו שקשור לחפצא ובזמן החובה היתה פטורה
לראב"ד: חייב גם הגוי לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא יהודי ויכול להוסיף ולהתחייב כנ"ל

הלכה יב

* האם מותר לטמא עיסה הטבולה לחלה [=היינו שעומד להפריש ממנה חלה ועדיין לא הפריש]
לרמב"ם: כן לשיטתו שמסתכל על החפצא והרי כרגע עדיין לא הפריש ממנה חלה
לראב"ד: לא לשיטתו שמסתכל על הגברא והרי הוא הולך להפריש מזה חלה ולכן נחשב כקדושת חלה ואסור לטמאה

פרק ח הלכה ב

* מתי זמן חיוב הפרשת חלה
לרמב"ם: מהרגע שנותן מים בקמח לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מספיק עירוב הקמח במים ולא צריך כ"כ פעולת הגברא =הלישה
לראב"ד: מסיים הלישה לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק אחרי פעולת הגברא מתחייב בחלה

פרק ח הלכה טו

* האם מתארח אצל נחתום שחשוד על "לפני עורלא תתן מכשול" שאינו מתקן בשביל האנשים שמוכר להם חייב בחלה כמו שקונה ממנו או שנאמר מכיוון שמתארח אצלו אז נחשב כמו הנחתום בעצמו שלעצמו בוודאי מתקן שאינו חשוד על החלה כמו שאין חשודים ע"ה על תרומה גדולה
לרמב"ם: כאופן ה-א' לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבחפצא זה של הנחתום חייב בחלה –כדין הלוקח
לראב"ד: כאופן ה-ב' לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שמתארח ומזמינו הנחתום לאכול אצלו נחשב כמו הנחתום בעצמו שבוודאי מתקן בשבילו ולכן פטור

פרק ט הלכה ו

* השוחט לרפואה או לכלבים מנין שחייב במתנות
לרמב"ם: מעצם השחיטה מתחייב לשיטתו שקשור לחפצא

לראב"ד: לומדים מכיסוי הדם ששם רואים גם שכל סוג שחיטה חייב שלומד מדבר שמוטל על הגברא

פרק י הלכה ז

* האם כוי =ספק חיה ספק בהמה חייב בראשית הגז
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שזה צמר גם זה חייב ואפילו שהוא קשה קצת
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן פטור מכיון שצמרו קשה שאינו נוח לגברא ואין הכהן נהנה מזה

פרק יא הלכה כה

* בספק ספיקא לגבי בכור אדם כגון שהיו לו שתי נשים אחת ביכרה ואחת שלא ביכרה וילדו זכר ונקבה ואין ידוע מי ילדה זכר באיש אחד האם חייב
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שיש ספק ואין ברור למי נולד הזכר שהוא הבכור
לראב"ד: חייב מכיון שזה באיש א' ממ"נ קרוב לוודאי שהבכור נמצא אצלו ומתחייב לשיטתו שמצד הגברא

הלכה ל

* הוספה:
 אם ספק זה הוא בשני אנשים שא' אשתו כבר ביכרה והשני לו וילדו שני זכרים ונקבה ואין ידוע מי ילדה הזכר לפני הנקבה שבספק ספיקא יהי' פטור
לרמב"ם: חייב שמצד החפצא הרי הבכור קרוב לוודאי שנמצא אצלו מכיון שרחוק לומר שאשתו שלא ביכרה דוקא ילדה את הנקבה לפני הזכר
לראב"ד: פטור שמצד הגברא יש פה שני אנשים ולכן אין ברור שזה אצלו הבכור

פרק יב הלכה א

* אם לא רצה לפדות את הפטר רחם האם יש מצוה לעורפו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא מכיון שזה קדוש וצריך ליהזר שלא יהא תקלה לכן מצוה לעורפו
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ואין שום הנאה לגברא מזה שעורפו ואדרבה זה עבירה ומזיק ממונו של כהן

הלכה ד

* מה הדין אם מכר את הפטר חמור קודם פדי'
לרמב"ם: דמיו אסורים לשיטתו מכיון שקשור לחפצא לכן אם לא בתורת פדי' אינו פדוי ודמיו אסורים

לראב"ד: נותן לכהן את דמיו כמו שפדאם לשיטתו שקשור לגברא וכל האיסורה רק על האדם שלא למכור אבל אין האיסור חל על החפצא וגם שלגבי הגברא = הכהן אין הבדל בין לקבל את פדיונו שזה השה או את דמיו שזה ממש כפדי' לגבי גברא

הלכה ט

האם פודים בבן פקועה] = שזה שנמצא בבטן אמו לאחר השחיטה שדינו שפטור משחיטה מהתורה

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהוא חי פודים בו שנחשב כשה מצ"ע
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא שלגבי אינו נחשב חי וא"צ לשחטו מדבר תורה ונחשב כשחוט שאין פודים בו

הלכה יב

* האם צריך שהשה שפודין בו יהי' שוה שלש זוזים
לרמב"ם: לא מוזכר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שזה נחשב לשה שוב אין משנה כ"כ שוויו לגבי הגברא
לראב"ד: צריך שישוה השה עכ"פ ג' זוזים לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיהי' שוויו עכ"פ שלש זוזים שרק כך זה חשוב לגבי האדם ובדיעבד מספיק אפילו בפרוטה אחת

הלכה כא

* כשמדובר על שתי חמוריו שלא ביכרו וילדו שתי נקבות וזכר מה הספק ?
לרמב"ם: גם שאין יודעים מי ילד הזכר וגם שאולי הנקבה היתה קודם לשיטתו שקשור לחפצא וצריך לדעת מי ילדה הבכור
לראב"ד: הספק הוא רק שאולי הנקבה קדמה לזכר לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין נפק"מ מי ילד את הזכר מאחר ששתיים של גברא א'

הלכות שמיטה ויובל

פרק א הלכה ו

* האם מותר להשרות את הזרעים ולהכינם בשביעית כדי לזרעם במוצאי שביעית
לרמב"ם: מותר לשיטתו שקשור לחפצא והרי אינו זורעם בפועל ורק מכינם לזריעה לכן מותר
לראב"ד: אסור לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם מתכנן לזרעם בהמשך ונחשב כתחילת זריעה שאסור ומותר רק להשאיר זרעים למוצאי שביעית אבל לא להשרות

הלכה יא

* מה התירו בגלל האנסים שאונסים שיעבדו לתת אוכל לחיילים
לרמב"ם: מדובר באונס ממש פיקו"נ ולכן התיר אפילו במקומות קדושים שהחזיקו עולי בבל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר מצד שביעית שהיא מהתורה קשור לחפצא
לראב"ד: מדובר באונס רק בממון שאם לא יעבוד יגולו את שדהו ולכן מותר לזרוע רק במקומות שהם לא קדושים שלא החזיקו עולי בבל לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר רק על מקומות שמצד הגברא אסור ולכן מתירים

פרק ב הלכה ד

* האם מותר לאדם להוציא זבל לתוך שדהו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומצד הזבל אין שום איסור להעבירו ממקום למקום ורק מצד כוונת האדם שרוצה לזבל אסור ובזה לא מתחשב אלא מותר
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן חושש לכוונת האדם שרוצה לזבל שדהו ורק במקרה שמוזיז את הצאן ומזדבל לבד מותר

הלכה יא

* למה הכוונה שלא ימלא אדם גיא עפר
לרמב"ם: הכוונה כפשוטה ששם במקומות של בורות עפר ומתקן את הארץ לזריעה ואסור רק בשמיטה לשיטתו מצד החפצא ואבנים שנוטל הכוונה שאין חשש לזריעה שרואים שזה בשביל כותל שבונה
לראב"ד: מדובר פה שמכין את המדריגות בערב שביעית בשביל השמיטה ואסור שבדעת האדם מכוון בשביל הזריעה בשמיטה ומדבר מצד כוונת הגברא אבל בשביעית מותר שזה למוצאי שביעית ולוקח אבנים מדובר במקרה שאין חשש מצד גזל מחבירו מותר אבל מתוך שדהו אסור שזה כאילו בשביל הזריעה

הלכה יב

* מה קבלן יכול להביא מכל מקום
לרמב"ם: רק אבנים גדולות שניטלות 2-3 על הכתף לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך רק אבנים גדולות שיודעים שזה לבנין
לראב"ד: אפילו אבנים קטנות לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שהוא קבלן לכן מותר גם אבנים קטנות ואין חוששין שהוא מתכוון לזריעת השדה

הלכה יג

* האם מותר לגדור את הפירצה באופן שחופר ומתקן בעפר

לרמב"ם: אסור לשיטתו מצד החפצא והרי זה פעולה של חרישה וזריעה אפילו שזה בלי כוונה של האדם
לראב"ד: מותר לשיטתו מצד הגברא והרי הוא מתכוון רק לגדור את הפירצה

פרק ג הלכה ד

* האם צריך שכל אילן יתן חלקו בשוה בשביל שיותר לחרוש את כל הבית סאה בשביעית
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והעיקר שיש מכולם ביחד 60 מנה שהתוצאה היא העיקר
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן לגבי האדם צריך שיהי' חשיבות בעצים וכל עץ צריך ליתן חלקו בשוה לכולם

הלכה ו

* באיזה מקרה חורשין רק לצורך האילנות בלבד
לרמב"ם: רק אם הם בשורה אחת וגם מוקפים עטרה שאז מצד החפצא נחשבים ממש כדבר א' ואז חורשין רק בשבילן
לראב"ד: אפילו שרק עשויות שורה אחת לגבי האדם זה נחשב לחפצא אחת אפילו שמצד האילנות לא נחשבות כדבר א' ממש

פרק ד הלכה ד

* מה הדין בספיחים של שדה בור
לרמב"ם: מותרים לגמרי מצד החפצא שאין בהם כלל קדושה
לראב"ד: מותרים רק לגבי הגברא שלא גזרו בזה כדין ספיחין אבל יש בהם קדושת שביעית בהם עצמם ואסור לאבדה ולעשות בה סחורה

הלכה ו

* עד מתי אסורין הספיחים במוצאי שביעית
לרמב"ם: עד חנוכה לשיטתו מצד החפצא ולכן מתחשב לפי המצב בשדה שזה הזמן שכבר כלה מהשדה בד"כ הספיחין והכל מרקב
לראב"ד: אסור לגמרי עד שירבה ההיתר על האיסור לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם מה שנאסר זה עד שירבה ההיתר על האיסור ולא עשה זמן קבוע אלא כל אחד משער בשלו מצד האדם

הלכה ז

* כשאין ספק שזה בצלים מהשמיטה ויצאו למוצאי שמיטה ועשו כיוצא בהן האם מותרים
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי כבר יש בצלים במוצאי שביעית וזה הוכחה שרבה ההיתר על האיסור

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא עשה איסור ששתלן בשביעית וקונסים אותו ורק אם זה ספק שזה מערב שביעית אז היתירו

הלכה טו

* פול המצרי שזרעו בשביעית בשביל ירק ומלקטו בשמינית
לרמב"ם: מותר לשיטתו שקשור לחפצא והרי הירק הולך לקיטה וזה בשמינית ולא בשמינית ולא מתחשב במעשה הגברא
לראב"ד: אסור לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם עושה איסור שזרעו בשביעית ורק אם זרע גוי או במקום שאסור מדבריהם שלו קנסו אותו לעקור

הלכה כא

* האם כשעוקר הבצל בשביעית ונטעו בשמינית ורבו גידוליו על עיקרו האם מותר
לרמב"ם: כן אפילו שעשה ככוונה לשיטתו שקשור לחפצא והעיקר שרבו גידוליו על ההיתר מבטלים את האיסור
לראב"ד: לא ורק אם מעקם את צוארו שלא רוצה שיגדלו אז נחשב שלא ביטל את האיסור מלכתחילה אלא בדיעבד גדל יותר וביטל את האיסור ומותר

הלכה כח

* מאיפה יודעים שספיחי עבר הירדן וסוריא מותרים באכילה
לרמב"ם: לומדים מק"ו שאם א"י שהחזיקו עולי מצרים ולא החזיקו עולי בבל מותר הספיחים מק"ו מעבר הירדן וסוריא לשיטתו שקשור לחפצא והרי ודאי שקדושת א"י מצד החפצא יותר קדושה מעבר הירדן וסוריא שקדושים רק מצד הגברא שכבשום עם ישראל
לראב"ד: מותר בגלל שלא החזיקו עולי בבל לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם מקומות אלו שוים לא"י מכיון שכבשו אותם עם ישראל ולכן אין ללמוד ק"ו מא"י שמצד הגברא שוים הם

פרק ה הלכה יט

* מדוע אסור לאדם חשוב להתרחץ במרחץ שהוסק בתבן וקש של שביעית
לרמב"ם: מחשש שמא יסיקו פה גם פירות שביעית
לראב"ד: מכיון שהוא אדם חשוב נחשב כאילו זה סחורה אפילו שזה בחינם שנהנים שבא לרחוץ שם ונחשב כשכר ואסור משום סחורה בשביעית

הלכה כג

* האם כשנותן תבן וקש לתוך הכר ולא ישן האם הוא נחשב כמבוער
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ולכן בעצם הנתינה לכר כבר נחשב למבוער
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך גם את הפעולה של האדם שישן על הכר

פרק ו הלכה ג-ד

* האם יש הבדל בין אגד לשוק לאוגד בבית לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא ולכן אומר שיש הבדל באגידה עצמה לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא ולכן אומר שההבדל הוא רק באדם שאם רגיל לאוגדו מותר אפילו כדרך שאוגדו לשוק ואם אינו רגיל אז אסור אפילו שזה רק בשביל הבית

פרק ז הלכה ג

* מהו דין ביעור לרמב"ם: כשנגמר העונה של הפירות אסור לאכול בשום אופן לשיטתו מצד החפצא לראב"ד: רק צריך להפקיר ואז גם הוא יכול לחזור ולזכות ורק לאחר שנגמר מכל המדינה אז מתבער לגמרי לשריפה ולא יבדל

פרק ז הלכה יג

* דברים שמתקיימים בארץ הרבה זמן לרמב"ם: יש לדמיהן ביעור בר"ה לשיטתו שמצד החפצא והרי הדמים מצד השמיטה נחשבים מצ"ע לדמי שביעית ולכן חייבים לבערם בסוף השנה שאז נחשב שמיטה מצד הזמן =מצד החפצא לראב"ד: אין לדמיהם ביעור ג"כ לשיטתו מצד הגברא ולכן מכיון שמתקיימים בארץ ולאדם יש את דמיהם שזה במקום הפירות אז כמו שלפירות אין ביעור כך גם לדמיהם ורק לר"י יש לדמים ביעור שלפעמים אין מתקיימים בארץ הפירות והולכים להחמיר על הגברא

הלכה יד

* דבר שאינו מיוחד לא למאכל אדם ולא לבהמה האם צריך למחשבת האדם כדי להתקדש בשביעית לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא ומספיק מצ"ע לקבל קדושת שביעית בלי מחשבת האדם לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא שצריך את מחשבת האדם כדי שיחול עליו קדושת שביעית

פרק ח הלכה יז

* מה דין החשוד על דבר האם יכול להעיד ולדון בזה לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי אין אדם חוטא לאחרים ומצד החפצא אין בעי' שהרי זה ודאי אמת והחיסרון הוא רק באדם לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי האדם חשוד ואפילו שהמקרה אמת אבל האדם אינו ראוי לדונו ולהעיד

פרק ט הלכה ה

* שחט פרה וחילקה וחשב שכבר יצאה שביעית ולבסוף נתעברה השנה ועדיין לא יצא שביעית האם משמט לרמב"ם: משמט לשיטתו שמצד החפצא והרי בפועל מצד החפצא הי' עדיין שמיטה ולכן משמט לראב"ד: אינו משמט לשיטתו מצד הגברא והרי הוא חשב שכבר יצא שמיטה ולכן זה נחשב כהקפת החנות שאינה נשמטת

הלכה ז

* מאיפה יודעים ששבועת השומרים ושותפים אינו משמט לרמב"ם: מצד החפצא שהרי זה דברים שלא קשורים להלואה כלל שקיבלם בתורת פיקדון לראב"ד: צריך לימוד מיוחד שפטור לשיטתו מצד הגברא והרי עכשיו יש פה ויכוח על דבר שנתחייב לו שזה כמו הלואה ולומד מפסוק כמו ר"מ וכו'

הלכה ח

כשעומד בכפירתו בשנת השמיטה האם משמט לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא והרי אין חוב כדי שישמט לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא והרי ודאי שהוא נשאר חייב ואין אדם מעיז פניו בפני בע"ח ולכן ודאי שמשמט ורק אם פטרוהו בי"ד או אין השביעית משמטת מצד מעשה בי"ד

פרק ט הלכה טז

* האם מועיל פרוזבול בשמיטה של תורה לרמב"ם: לא לשיטתו שהשמיטה זה מצד החפצא יותר חזקה מהפרוזבול שעל הגברא לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן הפרוזבול שעל האדם יש לו כח יותר חזק מהשמיטה מצד הפקר בי"ד הפקר

הלכה כז

* מדוע מספיק לת"ח למסור דברים כפרוזבול לרמב"ם: מצד החפצא שהם יודעים ששמיטה מדרבנן לכן מקילים לראב"ד: בגלל שהם ת"ח ונאמנים בדיבורם ונחשב כמעשה לשיטתו מצד הגברא

פרק י הלכה ג

* האם שנת חמישים עולה לכאן ולכאן לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא או אין נחשבת גם לכאן וגם לכאן שאין שייך שחפצא א' תהי' ל- שתי שנים

לראב"ד: מצד הגברא ולכן אפשר להחשיב מצד האדם שספירה של 50 זה לשני היובלות וגם שבע שכבשו וחלקו אינו נחשב לספירה שלגברא עדיין לא הי' מנוחה שלימה

פרק י הלכה ו

* איך מחשבים את השנים מהחורבן לגבי שמיטה
 לרמב"ם: כנ"ל שבע שבע שאין שנת היובל נחשבת בפ"ע וזה אחרי החורבן שאז אין החפצא של היובל בפ"ע
 לראב"ד: בגלל הכוונה לגבי קדושה שזה גם נוגע לאדם שאין זכר ליובל [אבל באמת אפ"ל 50 שלימים ואין הבדל בין לפני החורבן לאחרי מצד האדם] העיקר שאין הבדל בין לפני החורבן לאחרי החורבן ו-2 הדיעות קיימות

פרק יא הלכה כ

* האחים שחלקו מה קורה ביובל
 לרמב"ם: מחזירים א' לשני את חלקו לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר על החלקים שצריך להחזירם ואפילו שכ"א יחזור ויקבל חלקו
 לראב"ד: מדבר על הנקודה שאין לבטל את החלוקה לשיטתו מצד הגברא ורק מחליפים את החלקים וצ"ע

פרק יב הלכה טו

* ערים שהיו מוקפות חמה בימי יהושע ועכשיו אינם מוקפות
 לרמב"ם: הקדושה נשארה מצד החפצא שהעיר עצמה מקבלת הקדושה אפילו שאין רואים את החומה [אפילו שסובר שלא קדשה לע"ל אבל החומה כאילו נמצאת
 לראב"ד: הקדושה מתבטלת לשיטתו מצד הגברא שהרי רואה שאין חומה והתבטלה הקדושה

הלכה טז

* האם הקדושה נשארת גם לע"ל
 לרמב"ם: לא מצד החפצא והרי בטלה ולכן צריך לקדש את החפצא עוה"פ שלא הי' בידינו לראב"ד: כן מצד הגברא שהרי נשאר לגביו הקדושה אפילו שבפועל לא הי' בידינו וצ"ע

* מלך שכבש שאר ארצות האם הכהנים והלויים מקבלים בכיזה או שזה כמו כיבוש הארץ שאין להם חלק בכיזה
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין זה א"י ומדוע שלא יקבלו שרק בכיבוש הארץ מצד החפצא אין להם חלק
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא שכהן ולוי הם אנשים קדושים ואין להם חלק בשום ביזה גם לא בארצות אחרות

ספר עבודה

הלכות בית הבחירה

פרק א הלכה ט

* איפה אסור לבנות בעץ בביהמ"ק
 לרמב"ם: בכל המקדש לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד העץ עצמו אסור ולא רק מצד חשש לעבודה
 לראב"ד: רק ליד המזבח לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק במזבח שזה קשור לעבודה שלא יהי' כדרך עובדי ע"ז

הלכה י

* אם נעקרה האבן ועמד במקומה על האדמה
 לרמב"ם: כשר לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין הפסק בינו לרצפה
 לראב"ד: פסול לשיטתו שקשור לגברא והרי אין דרכו לעבוד כך

הלכה טז

* האם מותר לסוד בברזל
 לרמב"ם: משמע שכן שהרי מוסיף בבנין ומצד החפצא מותר שהרי מוסיף בבנין ולא נוגע ברזל באבנים עצמן
 לראב"ד: משמע שלא לשיטתו שמצד הגברא שנוגע בברזל ועצם ההשתמשות בברזל אסורה לאדם בביהמ"ק

פרק ב הלכה ז

* כמה רוחב מקום המערכה
 לרמב"ם: 24 אמות ו-4 טפחים על 24 אמות ו-4 טפחים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ממעט במקום הילוך רגלי הכהנים = הגברא לטובת מקום המערכה שזה החפצא
 לראב"ד: רק 24 אמות על 24 אמות לשיטתו שקשור לגברא ולכן מוסיף במקום הילוך הכהנים שזה העיקר וצ"ע

הלכה ח

* כמה גובה מקום המערכה

לרמב"ם: 18 טפחים והכונה אולי מחוט הסובב ולמעלה לשיטתו מצד החפצא מדבר על מקום המערכה בכלל
לראב"ד: הכונה רק לרוחב המערכה למעלה שזה מקום העבודה של הגברא שצריך לסדר את העצים על המערכה ברוחב 18 טפחים ועצ"ע

הלכה יד

* מה הי' במערבו של כבש
לרמב"ם: רבובה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר רק על הפעולה שהיו משתמשים בזה
לראב"ד: חלון לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על החלון כדבר כללי ולא רק לפעולה מסוימת

פרק ג הלכה יב

* האם נרות המנורה היו בין מזרח למערב או בין צפון לדרום
לרמב"ם: בין מזרח למערב לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על מקום שמצד עצמו השכינה שורה
לראב"ד: בין צפון לדרום לשיטתו שקשור לגברא ולכן בין צפון לדרום זה קשור לעבודה של הכהן

הלכה יח

* מה פירוש המוכני שעשו לכיור
לרמב"ם: כלי ריק שבו מלאו מים שאינם קדושים כדי לקדש מהם ולא יפסלו בלינה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן דואג רק למים של העבודה למחר וזהו
לראב"ד: הכוונה לגלגל שמוריד את הכיור שיתחבר לאדמה ולא יפסל בלינה לשיטתו שקשור לגברא דואג לא רק לעבודה אלא לכל המים שלא יפסלו

פרק ד הלכה א

* מה הי' חסר בבית שני באורים ותומים
לרמב"ם: הי' חסר רק רוח הקודש שלא היו משיבין לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שהחפצא הי' בשלימות
לראב"ד: כפשוטו שלא הי' כלל הבגד של האורים ותומים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר שהי' חסר בבגדים של האדם שנחשב למחוסר בגדים

הלכה ג

* מהו הכיור
לרמב"ם: כמו ציורים בתקרה לשיטתו מצד החפצא לכן מדגיש את המעלה של הכיור בפ"ע

לראב"ד: כמו ציורים בקיר למעלה וגם היו לחסום שלא יכנסו מים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על עוד פעולה שהיו עושים חוץ מהציורים לטובת האדם שלא יכנסו מים ועצ"ע

הלכה ה

* האם הי' כותל לאולם
לרמב"ם: כן והי' עוביו 5 אמות לשיטתו שמצד החפצא חשוב שכל א' יהי' מחיצה לעצמו וקדושה נפרדת
לראב"ד: לא והאולם וההיכל היו ביחד לשיטתו שמצד הגברא עדיף שלא יהיו מחיצות

הלכה ט

* איפה הי' הרובד שביציע
לרמב"ם: הרובד הי' על גבי היציע לשיטתו מצד החפצא שצריך להיות רובד בפ"ע
לראב"ד: הרובד הי' בכותל עצמו שהי' מקצר בו אמה לשיטתו מצד הגברא ולכן מספיק בקיר עצמו שמקצר בו אמה שכך זה מספיק בשביל צרכי האדם

הלכה י

* בתאים שבצד מערב האם צריך לחדש שגם העליונים בשורה אחת
לרמב"ם: כן מצד החפצא ומכיון שזה רק שנים אולי בזה אין שייך כ"כ אחדות כמו מספר שלש ולכן אולי לא צריך גם שיהיו בשורה אחת קמ"ל שכן צריך בשורה אחת
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן ודאי שמצד האדם אין הבדל וצריך שיהיו בשורה אחת

הלכה יא

* האם לפשפש הי' תא מיוחד
לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא אז צריך ליחד לזה תא מיוחד לתת לזה חשיבות
לראב"ד: לא לשיטתו שמצד הגברא אז אין צריך לזה תא מיוחד שאין לזה חשיבות וזה רק מעבר לצורך האדם

פרק ו הלכה ט

* האם עובי החומה כלפנים
לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא לכן החומה היא חלק מבית המקדש
לראב"ד: לא רק אם יש חומה קטנה ששונה בגבהה לקרקע העזרה שאז מצד הגברא יש פה קדושה שנהי' קשור לקרקע העזרה שעובדים שם

הלכה יד

* האם מקום המקדש קדוש היום

לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא =קשור לשכינה שאינה בטילה
לראב"ד: לא שקשור לגברא והרי אין עבודה היום בביהמ"ק ולכן אין קדושה וגם עזרא
 שקידשה ה' בדעתו לקדשה רק לקצת זמן עד שיבוא משיח ויהי' קדושה נצחית אמיתית

פרק ז הלכה יג

* מה הפירוש ואין קוברים מת בתוכם =בתוך ערי חומה עד שירצו
לרמב"ם: הכוונה שאם רוצים שבעה טובי העיר לקבור בעיר לשיטתו שלאנשי העיר יש
 שליטה על החפצא ויכולים להחליט שיקברו בתוכה ולשנות את קדושתה
לראב"ד: אין רשות לעולם לקבור בהם והפירוש רק שבלויה יכולים להסתובב בעיר כמה
 שירצו לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין כח באנשי העיר רק בלוי' שזה כבוד האדם

הלכה טז

* האם החיל קדושה מהתורה
לרמב"ם: כן לשיטתו שפועל בחפצא כדין תורה שזה חלק מהמקדש
לראב"ד: לא ורק מדרבנן לשיטתו שקשור לגברא שזה קדושה מדבריהם קשור רק לגברא
 שהחיל קשור יותר לצרכיו כמו בקרבן פסח שחיכו כל האנשים בחיל

הלכות כלי המקדש

פרק א הלכה ג

* מהו המור
לרמב"ם: זהו דם של חי' טמאה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מתיר רק לדם שזה הבושם
 ולא משנה שזה בא מחי' טמאה
לראב"ד: זה מין עשב שריחו נודף לשיטתו מצד הגברא ולכן אין מסתבר לו שיכניסו
 במעשה הקודש דם של חי' טמאה שזהו ההיפך מן המותר בפיו

פרק א הלכה י

* כמה צריך שיטול מהשמן לסוך על מעיו כדי להתחייב
לרמב"ם: רק בכזית לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך חשיבות מיוחדת שזה כזית
לראב"ד: רק בנתינה צריך כזית אבל בסיכה בכל שהוא לשיטתו שקשור לגברא ואם יש
 פעולת הגברא אז אפילו כל שהוא חייב

פרק ג הלכה יא

* מה הדין בכהן שעבד עבודת הלוי

לרמב"ם: עובר רק בל"ת לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העיקר שהעבודה תיעשה ואפילו
 ע"י אדם אחר ואינו נקרא שחילל העבודה
לראב"ד: חייב עונש מיתה לשיטתו שקשור לגברא ומאד מקפיד על האדם שכל א'
 בעבודתו

פרק ד הלכה ז

* כהן שהביא קרבן ונתנו לכהן אחר לעבוד בו למי שיין העור
לרמב"ם: שיין לכהן שעבד לשיטתו שקשור לחפצא לכן מסתכל דוקא על העבודה שמי
 שעובד קיבל
לראב"ד: שיין לכהן בעל הקרבן לשיטתו שקשור לגברא לכן מיחס דוקא לבעל הקרבן
 אפילו שלא עבד

פרק ד הלכה ט

* האם כהן שטמא במשמרו נחשב לגבי שצריך לתת לו את העבודה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העבודה שייכת לאנשי משמר ואפילו שהגברא
 טמא הרי גם הוא יכול לעשות את העבודה ולכן נחשב כאנשי משמר
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם הגברא טמא שוב אין העבודה שייכת לו בתור
 אנשי משמר

פרק ד הלכה יג

* האם בימים שהכהן הגדול נמשח גם אז עובד בשמונה בגדים
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך הכנה כדי ללבוש את הבגדים ז"א שגם
 לחפצא=הבגדים צריך הכנה ולא סתם ללבושם
לראב"ד: כן ורק ליוהכ"פ צריך שבעה לכתחילה לשיטתו שקשור לגברא והכהן נהי' מיד
 ראוי ללבוש הבגדים ורק לפני יוהכ"פ צריך הכנה מיוחדת

פרק ה הלכה ו

* מהו התספורת של הכהן הגדול
לרמב"ם: עושה שיהי' ראש שערה זו בצד עיקרה של שער זו כדי שיראה שכאילו הם
 צומחים כאחת לשיטתו שקשור לחפצא שהשערות יהיו בצורה מסוימת
לראב"ד: גוזז את השערה התחתונה עד הסוף כדי שיהי' מצחו מגולה לשיטתו שקשור
 לגברא שלא העיקר צורת השערות אלא המטרה היא הגברא שיהי' מצחו מגולה

פרק ה הלכה טו

* האם הכהן שנכנס פעם ראשונה לעבודה צריך ליכנס בזמן שירת הלויים

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן סבור ששירת הלויים קשורה לעבודה ובלי זה יש חיסרון בעבודה ולכן השלימות החינוך זה עם השירה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן שירת הלויים קשורה רק ללויים שלוי שנכנס לעבודה רק הוא צריך ליכנס בשירה להצטרף לשירת הלויים

פרק ו הלכה ד

* מה היתה התפילה היתירה לאנשי מעמד
לרמב"ם: הכוונה תפילה נוספת כל יום לשיטתו שקשור לחפצא שזה תפילה שקשורה מצד המעמד עצמו
לראב"ד: הכוונה לתפילה שקשורה עם תפילת מוסף שזה המשך של תפילה שקשור לגברא ועצ"ע

הלכה ד

* כמה קוראים בתורה בתפילה השני'
לרמב"ם: רק שלש לשיטתו שקשור לחפצא ולפעמים מוסבר שמספר שלש רומז על הכלים שזה מרמז על עולמות ב"ע
לראב"ד: כדין תפילת המוספין שצריך ארבע לשיטתו שקשור לגברא ולפעמים מוסבר שמספר ארבע שכולל גם את עולם האצילות אבי"ע זה מרמז על המשפיע שקשור לגברא

הלכה ח

* יום שהי' בו קרבן עצים לא הי' בו מעמד בנעילה אלא בשחרית ובתפילה שני' ובמנחה מה זה תפילה שני'
לרמב"ם: זה תפילה נוספת לא קשור למוסף אלא מצד החפצא של המעמד עצמו
לראב"ד: זה קשור למוסף וכמו שאין במוסף אז פשוט שאין בתפילה נוספת זו וגם דוחה את המעמד שבמנחה לשיטתו שקשור לגברא תפילה זו קשורה לכל ישראל ולא רק לחפצא לעבודה המסוימת

פרק ז הלכה א

* האם צריך להיות ממונה על הכנת הפתילות
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם זה לא ממש קשור לעבודה א"צ ממונה מיוחד
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי זה חלק מהפעולות שצריך לעשות האדם כדי להכין את הבגדים ויש לזה חשיבות מצ"ע

הלכה ד

* האם הממונה שעל הקינים הי' בעצמו קונה הקינים לקרבנות כך וכך בסלע או שרק הי' גובר שהיו מביאים לו הקינים והי' דואג להקריבן
לרמב"ם: כאופן ה-א' לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הכוונה ממונה שהי' בעצמו קונה את הקינים
לראב"ד: כאופן ה-ב' לשיטתו שקשור לגברא ולכן סובר שהי' ממונה רק על הכהנים שיקריבו ולא יתעצלו

* מה הפירוש אין משתכרין בשל הקדש
לרמב"ם: הכוונה לכל הדברים בהקדש שלא עושים מזה מסחר להרויח להקדש לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בפשטות הכוונה לכל הדברים
לראב"ד: הכוונה רק למסחר בפירות שזה דרך עניות שכך נראה מצד האנשים אבל בין ושמן שאין זה דרך עניות מותר ועושים מזה קייץ למזבח

פרק ז הלכה יב

* מדוע כתוב שם היום על החותמות
לרמב"ם: החשש הוא שלא ישאיר את החותם אצלו עד שיתיקר המחיר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן החשש הוא בחותם עצמו שמחכה שיתיקר
לראב"ד: החשש הוא שלא יגיד שנאבד ויקח אחר ואח"כ יוציא את חותמו לשיטתו שקשור לגברא ולכן החשש הוא באדם שיוציא עוד חותם

הלכה כ

* מי הי' האחראי על הבגדים
לרמב"ם: הי' איש מיוחד חוץ ממני שמלבישם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יש מישהו מיוחד על הבגדים בלי קשר ללבישתם
לראב"ד: זה אותו אחד שממונה להלבישם =פינחס המלביש לשיטתו שקשור לגברא שזה אותו אחד שדואג ללבושים

פרק ח הלכה ב

* מה ההבדל בין מצנפת למגבעת
לרמב"ם: זה שונה בלבישה ולכן משתנה שמם לשיטתו שהעיקר זה החפצא ולכן סוג הלבשה משונה שמם כי עיקר הבגד נעשה ללבישה
לראב"ד: הם שונים במעשיהם שמצנפת ארוכה ומגבעת קצרה לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא הי' משתנה שמם רק בגלל הלבשה. ועצ"ע.

הלכה יב

* האם לכהן הדיוט מותר ללבוש האבנט =כלאים שלא בשעת העבודה
 לרמב"ם: אסור לשיטתו מצד החפצא ולכן מותר רק בזמן העבודה
 לראב"ד: מותר לשיטתו שמצד הגברא שהותר לאדם ללבוש כל היום ולא רק מצד העבודה

הלכה יג

* מדוע נקרא ארגמן
 לרמב"ם: הכוונה שצבוע אדום לשיטתו מצד החפצא שהצבע עצמו נקרא כך
 לראב"ד: הכוונה שארוג משני מינים או משלשה צבעים לשיטתו שקשור לגברא איך שהגברא עושה אותו

פרק ט הלכה ב

* איך חורתים את האותיות על הציץ
 לרמב"ם: חופר את האותיות לשיטתו שמצד החפצא שזה קשור עם חפירה באותיות עצמם
 לראב"ד: מכה מאחורה והאותיות נהיים מעצמם לשיטתו שקשור לגברא שגם באופן מקיף העיקר שלגברא יראה בסוף האותיות

* איך קושרו לציץ

לרמב"ם: שני חוטים מסביב לראש לשיטתו מצד החפצא שאין מחבר המצנפת עם הציץ
 לראב"ד: א' מקיף מעל הראש לשיטתו שקשור למקיף ולגברא ולכן גם מחבר המצנפת עם הציץ שמצד האדם נחשבים לאחד

הלכה ג

* האם למעיל יש בית יד
 לרמב"ם: לא לשיטתו שענינו רק על הגוף וגם שלא יהי' בעי' עם התפילין
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן שלימות הגברא זה גם עם הידים

* האם המעיל כולו חלוק מתחילתו ועד סופו

לרמב"ם: כן לשיטתו שענינו החפצא ולכן ענינו חלוק מלשון מחולק וגם קל ללבישה
 לראב"ד: לא לשיטתו שמצד הגברא ולכן עדיף שלא יהי' מחולק שאז זה מכסה יותר על האדם

הלכה יא

* איפה מקום חשב האיפוד
 לרמב"ם: קשור על ליבו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צמוד ללב ששם נמצא רעותא דליבא וענינו עליה =גבורה

לראב"ד: למטה מטיבורו לשיטתו שקשור לגברא ולכן ענינו =חסד המושכה למטה

פרק י הלכה ט

* האם כשנפצע באצבע ושם גמי האם צריך ליהדר שלא יחצוץ
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ברגע שנפצע ושם גמי אז כאילו שזה מקום בגדים
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד האדם אין לזה שום גדר של מקום בגדים

הלכות ביאת המקדש

פרק א הלכה א

* האם כהן ששותה יותר מרביעית פוסל העבודה
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן פוסל גם את העבודה
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינו פוסל ורק שהוא מוזהר שלא לעשות זה

הלכה ה

* אם שתי פחות מרביעית או שישן קצת או הלך מה הדין
 לרמב"ם: מותר לעבוד לכתחילה מכיון שעבר היין לשיטתו שקשור לחפצא וכבר אין פה יין
 לראב"ד: אסור לשיטתו שאפילו שכבר עבר היין אבל הגברא עדיין לא לגמרי מוכשר ורק מותר להורות

הלכה ו

* מדוע לאנשי בית אב אסור לשתות יין בלילה
 לרמב"ם: שמה ישתה בלילה וישכים לעבודתו ויעבוד שיכור
 לראב"ד: מכיון שהקטרת האימורים כל הלילה לכן אסור ז"א שמצד החיוב על הגברא בהקטרת האימורים לכן אסור לשתות יין אפילו שאין זה כ"כ עבודה

הלכה ז

* האם כהן שיודע מאיזה משמר הוא האם מותר לו לשתות יין באותו יום
 לרמב"ם: אסור לשיטתו שהנה משיח בא ויצטרך לעבוד בבית המקדש לשיטתו שזה קשור לחשבונות המשמרות שלנו שחשבון זה הוא חלק מהחפצא של ביהמ"ק
 לראב"ד: מותר לשיטתו כשמישיח יבוא אולי יהי' סדר אחר ואינו מקפיד על סדר טבעי וכל החשבונות של המשמרות זה רק מצד הגברא שלא יריבו ובגאולה כלל לא יצטרכו לזה

* האם כשיבוא משיח יהי' איזה שהות זמן עד שיקבעו כל אחד במשמרתו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לטבע ולכן משתדל שיהי' בדרך הטבע שאנו קובעים מצד
 החפצא
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לניסים וברגע אחד יהיו המשמרות מצד הגברא

הלכה י

* האם כהן אסור לגדל פרע גם שלא בזמן העבודה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק בזמן העבודה אסור
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם שלא בזמן העבודה אסור

הלכה טו

* האם מן המזבח ולפנים יש חומרה מהתורה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והחומרות הן בחפצא כדין תורה ומתחייב אפילו לא
 עבד כאילו עבד
לראב"ד: לא לשיטתו שהמעלות זה רק מדרבנן על הגברא ואינו לוקה מן המזבח ולפנים ורק
 בעבודה ממש חייב

הלכה טז

* האם צריך שישתה רביעית יין בפנים כדי לחייבו ביציאה
לרמב"ם: כן לשיטתו שהעיקר שבחפצא שפעולת השתית יין הי' בפנים ולכן חייב
לראב"ד: לא לשיטתו שהעיקר שהגברא שיכור ולא משנה איפה שתה

פרק ב הלכה ה

* האם כהן הדיוט שיוצא באמצע העבודה חייב מיתה ככהן גדול
לרמב"ם: כן לשיטתו שהעיקר זה החפצא ואם זה בעבודה חייב
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק כה"ג

הלכה ו

* האם כהן הדיוט שהי' במקדש ושמע שמת קרובו האם חייב לצאת ללוי'
לרמב"ם: לא ואדרבה צריך להישאר במקדש לשיטתו שקשור לחפצא מכיון שהי' באמצע
 העבודה אז אפילו שאסור לעבוד לפחות שישאר במקדש
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שאינו כה"ג לכן נחשב כמו אדם רגיל שצריך
 לצאת ללוי'

פרק ג הלכה ט

* האם מחוסר כיפורים נחשב כטמא ממש ואם נכנס חייב כרת
לרמב"ם: לא מכיון שנטהר מהטומאה = חפצא ואינו טמא אפילו שיש עדין חיוב להביא קרבן
 אינו נחשב לטמא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם עדיין אינו ראוי והוא מחוסר כיפורים
 ונחשב כטמא

הלכה יג

* אם אדם נגע באדם או בכלים שנטמאו בטומאה שהנזיר מגלח עליהם האם חייב כרת
לרמב"ם: כן לשיטתו שמסתכל מצד החפצא והרי הכלים נגעו בטומאה שהנזיר מגלח עליה
 ולכן חייבים
לראב"ד: לא לשיטתו שמסתכל מצד הגברא והרי האדם שנגע בכלים אינו מגלח בנזיר ולכן
 אינו חייב על ביאת המקדש במגעו

הלכה יד

* כל הטעון ביאת מים האם חייב כרת
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם טעון ביאת מים כנראה שיש בעי' בטהרתו
 ולכן חייב כרת
לראב"ד: משמע שלא לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם פה זה חיוב רק על הגברא ואין פה
 בעי' בטהרתו ושואל על הרמב"ם שמשמע שסותר את עוכו'

הלכה יז

* האם על כיבוס בגדים חייב מלקות
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק לוקה 40 ואין פה חיוב כרת שזה יותר על
 האדם משא"כ מלקות שיותר קשור לפעולה ולא לאדם ולכן רק אב הטומאה
לראב"ד: במ"א משמע שחייב כרת וגם באינו אב הטומאה חייב לשיטתו שקשור לגברא

הלכה חי

* האם טמא שהכניס ידו למקדש לוקה
לרמב"ם: לא רק מכת מרדות שאין היד נחשבת כמו שכל גופו נכנס לשיטתו שקשור
 לחפצא ומסתכל על היד בתור יד בפ"ע ולא חלק מגוף שלם
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל על היד כגוף שלם

פרק ד הלכה ד

* האם יש מקרה של טבול יום שעבד עבודתו פסולה וחייב מיתה והרי מיד שנכנס לפני
 העבודה חייב כרת

לרמב"ם: לא ברור ואולי כשאדם נכנס לעבודה או העיקר היא העבודה וחייב רק על העבודה =חפצא
לראב"ד: במקרה שעבד בבמה או בכלי ארון שהפך האבירים על המזבח לשיטתו גברא ולכן חייב מיד בכניסה אפילו שנכנס ע"מ העבודה

* האם מחוסר כיפורים שעבד חייב מיתה
לרמב"ם: פטור לשיטתו כנ"ל שקשור לחפצא של הטומאה והרי הטומאה כבר עברה
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שעדיין מחוסר כפרה לכן חייב מיתה

פרק ה הלכה יא

* האם אפשר לקדש ידיו ורגליו בכלים שאין בהם רביעית
לרמב"ם: כן לשיטתו שהעיקר זה החפצא ואם הצליח לקדש בכלי קטן גם זה מותר
לראב"ד: לא רק אם קשור ע"י קדיחה בחור לכיור שיש בו שיעור לקדש ממנו 4 כהני ם לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך להיות לו קשר לכיור שיש ממנו לקדש 4 כהנים ולא מספיק פעולת הקידוש של ידיו גרידא

פרק ז הלכה ה

* מה הפירוש מי שיצא בשר יתר בעיניו
לרמב"ם: משמע שזה נקרא חלזון לשיטתו שקשור לחפצא והרי הבשר יתר זה חפצא מצ"ע שנוסף בשר בעין וזה עיקר המום
לראב"ד: משמע שזה נקרא יבלת וחילזון זה עירוב של צבעים כגון שורה אדומה העוברת בשחור לשיטתו שקשור לגברא וצבעים זה דבר שקשור לראיית הגברא

פרק ח הלכה א

* האם גורסים במומים מי שאמצע קדקדו עולה למעלה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן זה נחשב ג"כ למום
לראב"ד: טוען שזה עירוב לשיטתו שקשור לגברא ולכן אולי מכיון שיש אנשים שמצויים כך אינו נחשב למום

פרק ח הלכה ט

* האם גורסים מי שכריסו צבה =גדולה ונפוחה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא שזה מבטא את המום
לראב"ד: לא ויש דיעה שאומרת עבה לשיטתו שקשור לגברא והרי זה בא ע"י האדם שאוכל הרבה ואינו מום [כנראה שאינם חולקים כלל ורק טעות בגירסא]

הלכה יג

* מה הפירוש מי שפיקה יוצאת
לרמב"ם: הכוונה שיוצא העצם שלמעלה מן העקב מצד פנים לשיטתו מצד החפצא שאז זה נחשב למום שזה נראה לאנשים וכולט יותר
לראב"ד: הכוונה למטה שיוצאת מגודלו לשיטתו שזה מפריע יותר לגברא בהליכתו אפילו שאינו נראה כ"כ

* האם גורסים מי שעגבותיו גדולים מאוד או שאין לו כלל?
לרמב"ם: לא, שזה בכלל של מומי הפיקה שמשמעותו עיגול, וכל העיגולים שבגוף בכלל, שכולם נכללים באותו סוג של חפצא.
לראב"ד: כן, לשיטתו שקשור לגברא, ולכן לאנשים נראה כל מום בצורה נפרדת, ולא משווים הכל יחד.

פרק ט הלכה ז

* האם מותר לזר להדליק המנורה
לרמב"ם: כן לשיטתו שהעיקר זה החפצא ולכן העיקר שהמנורה תדלוק אפילו ע"י זר
לראב"ד: לא לכתחילה לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך דוקא כהן ורק בדיעבד כשרה

הלכה יא

* אם הי' כהן שהי' גם טבול יום וגם מחוסר כיפורים וגם מחוסר בגדים וגם שלא רחוק ידיים ורגלים ועבד כמה חייב
לרמב"ם: חייב על כל אחד לשיטתו שקשור לחפצא ולכן על כל אחד מהחסרונות חייב
לראב"ד: זה מחלוקת ולדיעה א' על הכל חייב א' שקשור לגברא והרי אינו ראוי ולא משנה כ"כ מצד מה

הלכה יב

* זר ששימש בשבת ובעל מום ששימש בטומאה כמה חייב
לרמב"ם: חייב שתים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן על כל א' חייב
לראב"ד: רק אם זה הי' בב"א אז חייב 2 אבל אם לא אז חייב א' לשיטתו שברגע שנהי' אינו ראוי כמו זר שוב אינו חייב שהרי כבר אינו ראוי

הלכות איסורי מזבח

פרק א הלכה ג

* מי שדימה שמותר להקדיש בעל מום למזבח

לרמב"ם: קדוש לשיטתו מצד החפצא ולכן בפועל הרי יצא בדיבורו הקדש ולכן קדוש אפילו שחסר בכוונה
לראב"ד: מצד הגברא והרי אינו מתכוון ולכן אינו קדוש

פרק ב הלכה ד

* מהו המום שיכול להיות בזנב הגדי

לרמב"ם: שהיא רכה לשיטתו שקשור לחפצא וזה החיסרון בעצם החפצא בזה שזה רך
לראב"ד: שהיא עגולה וקטנה לשיטתו שקשור לגברא שזה מום בעיקר בראייתו של הגברא

פרק ג הלכה י

* המקדיש טומטום למזבח מה עושה בדמיו

לרמב"ם: אין קדושה חלה על הדמים כלל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא משנה הלשון שאומר, אפילו שאומר הרי אלו למזבח מכיוון שאינו דומה לבעל מום ששם הקדושה חלה מכיוון שיש במינו קרבן, משא"כ בטומטום שאין במינו קרבן.
לראב"ד: חלה הקדושה על הדמים רק במקרה שאמר הרי אלו למזבח שאז התכוון שיכול לעשות בדמיהן מה שירצו לשיטתו שתלוי בכוונת ואמירת הגברא

הלכה יא

* האם יתום שנולד אחרי שנשחטה אמו (בן פקועה) נחשב בין האסורים למזבח?
לרמב"ם: לא מכיוון שאין פה חיסרון מצד החפצא, שהרי נחשב כבהמה שלימה לכל דבר.
לראב"ד: כן כותב גם יתום שהרי יש פה חיסרון מצד הגברא ששחט את אמו וזה נחשב כשחוט לגבי הגברא ואין ראוי למזבח לשיטתו בבן פקועה

פרק ד הלכה טו

* אם יש לו עופות קדושים שנתן לזונה באתנן האם נאסרים
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ועצם המעשה של נתינה לזונה אסרה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם זה לא שלו אלא קדוש אין ביכלתו לעשות מזה אתנן

הלכה ג

* האם צריך להיות ברביעה של אדם עם בהמה שפוסלה למזבח שיהי' אדם בן ט' שנים
לרמב"ם: כן תמיד לשיטתו שקשור לחפצא שבלי שהאדם בן ט' שנים אין מציאות של רביעה
לראב"ד: תלוי מי נהנה אם הבהמה נהנתה והיא הרובעת אפילו שהאדם אינו בן ט' שנים נפסלת מכ"מ לשיטתו שקשור לגברא, לכן מסתכל מי העיקר בעברה זו, ורק אם האדם גורם את הרביעה אז באמת צריך שיהי' בן 9 שנים כדי לפסול.

הלכה ד

* האם לעשות בהמה מוקצה צריך מעשה
לרמב"ם: כן לשיטתו שתלוי בחפצא אז צריך מעשה
לראב"ד: לא לשיטתו שתלוי בגברא ברגע שהאדם מקצה את הבהמה נהי' ע"ז ורק בשביל לבטל צריך מעשה

הלכה ו

* אם עובד בהמת חבירו האם צריך מעשה
לרמב"ם: לא לשיטתו החפצא זה העיקר ולכן ברגע שהשתחוהו אפילו שאין זה בהמה שלו עשאה ע"ז
לראב"ד: צריך מעשה לשיטתו שקשור לגברא והרי אין הוא בעל הבהמה

פרק ה הלכה א

* מה הדין אם הקטיר שאור ודבש ביחד
לרמב"ם: חייב רק אחד לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכל על הלאו ששניהם נאמרו בלאו אחד
לראב"ד: או שחייב על כל אחד או שפטור לגמרי לשיטתו שקשור לגברא ובשבילו הרי זה שני פעולות לכן או שחייב על כל א' או שפטור לגמרי מכיון שזה לאו שבכללות שכולל כמה דברים

הלכה ג

* מה הדין אם הקטיר דבר שאין ראוי להקטרה עם שאור ודבש
לרמב"ם: לוקה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חייב דוקא עם עוד משהו שאז יש פה חפצא של קרבן ומתחייב,
לראב"ד: אינו לוקה ורק בפ"ע לוקה לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין צריך קרבן נוסף וחייב על שאור ודבש עצמם מצד איסור הגברא

הלכה ו

* מה הדין במקטיר איברי בהמה טמאה
לרמב"ם: לוקה כמו אכילה לשיטתו שקשור לחפצא והרי כשמקריבה היא נחשבת ומשתנה שינוי בשביל הגברא ונחשב כמו אכילה
לראב"ד: אינו לוקה לשיטתו שקשור לגברא וודאי שאין להשוות בין אכילה להקטרה שבהקטרה ודאי אינו לוקה שאינו קשור כ"כ לאדם כמו אכילה

הלכה ז

* האם יש יותר חידוש שקרבן גזול כשר בחטאת יותר מקרבן בעולה
לרמב"ם: ודאי חטאת לשיטתו שקשור לחפצא והרי בחטאת שהכהנים אוכלים את הקרבן
 ודאי שזה חידוש יותר גדול שהרי הם אוכלים דבר גזול
לראב"ד: אין כאן חידוש לשיטתו שקשור לגברא והרי הכהן שאוכל אינו הגולן ולכן ודאי
 שיהי' כשר כמו בעולה שמשולחן גבוה זכו לאכול

הלכות מעשה הקרבנות

פרק א הלכה טז

* האם מונים שעירת יחיד בכלל שעירים הנשרפים
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שזה שעיר של ע"ז אז גם הוא נשרף
 אפילו שזה של יחיד
לראב"ד: לא לשיטתו שמן התורה נאכלת כחטאת יחיד לשיטתו שקשור לגברא ולכן
 מסתכל על זה שזה של אדם יחיד ולכן נאכל כחטאת יחיד

פרק ב הלכה א

* איפה שופכים את היין לנסכים
לרמב"ם: יוצק על היסוד לשיטתו שקשור לחפצא ולכן זה כמו חלק מהקרבן או מדמו ולכן
 נותנו בכל אופן על היסוד כמו הדם
לראב"ד: יוצק בספל של יין שהי' בקרן מערבית דרומית לשיטתו שקשור לגברא ולכן
 מחלק בין דם הקרבן ליין שלזה יש מקום קבוע כמו הניסוך בחג

הלכה ה

* כמה שיעור השמן של כבש העולה שמקריבים ביום הנפת העומר
לרמב"ם: שלישית ההין ואינו דומה ליין שהוא רביעית לשיטתו שקשור לחפצא לכן אינו
 משוה בין יין לשמן
לראב"ד: רביעית ההין כמו יין לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין הבדל בין יין לשמן שגם
 השמן קשור לגברא כמו היין גם בפנימיות

פרק ח הלכה יד

* כל הכלים שמשמשים בהם קדשים טעונים מריקה ושטיפה עקב אכילה מה הפירוש
לרמב"ם: הכוונה שבגלל האכילה צריך לשטוף לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכל על
 הטעם שבלוע

לראב"ד: הכוונה כל זמן אכילה שממתין ורק לאח"ז מורקו ושוטפו לשיטתו שקשור לגברא
 ואינו מחשיב כ"כ את האוכל שבלוע בכלי ורק מצד האדם שיש עליו חיוב לאכול כל זמן
 אכילה לכן צריך לשטוף כדי לבטל את החיוב

פרק י הלכה יב

* חתיכה של קדשי קדשים או של פיגול או נותר שנתבשלה עם חתיכות אחרות האם מותר
 לכהנים לאכול בלי ביטול
לרמב"ם: משמע שכן לשיטתו שאינו מחשיב את הטעם כ"כ הבלוע ואם יהי' ביטול אז גם
 הקדושה תתבטל ומותר לאכול לכל א' לשיטתו שמצד החפצא והרי הי' בחפצא של קרבן זה
 שעת הכושר לכהנים ולכן א"צ ביטול בשישים רק לגבי ישראל
לראב"ד: לא ולשיטתו מדובר פה שיש ביטול בשישים ולכן מותר מכיוון שקשור לגברא
 והרי עכשיו זה אסור לכהנים מצד פיגול או נותר אינו מתחשב בזה שהי' לזה שעת הכושר
 לכהנים וגם אחרי הביטול יהי' מותר רק לכהנים שהקרבן שייך להם ולא לישראל

הלכה יז

* האם מותר לחמץ את שיירי המנחה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שעיקר המנחה זה להקטיר את הקומץ לכן
 לאח"ז יכול לחמץ את השירים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך ליהזר גם בחלק של הגברא שלא יחמיצה
 וכל החידוש שמותר לאכול את שיריה לאחר האפי' בתבלין ואין חוששים שלא מרגיש
 הגברא טעם מצה

פרק יג הלכה ד

* מה הכוונה בחביתי כה"ג שמחלק חצי בבוקר וחצי בערב
לרמב"ם: הכוונה שמחלק כל חלה לחצי בבוקר וחצי בערב לשיטתו שקשור לחפצא ולכן
 צריך לחצות בכל א' מהחלות הגם שמחלק מאומד= שאינו מדוייק כ"כ
לראב"ד: הכונה שששה חלות מקריב בבוקר וששה בערב לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין
 צריך לחצות כל חלה בנפרד וגם שכך יוצא מדוייק ולא מאומד

פרק טו הלכה ז

* מה הדין באומר דמי פרה זו לעולה כל שלשים יום ואחרי שלשים יום יהיו שלמים ומכר
 את הפרה
לרמב"ם: אם הקריב את דמיה בתוך שלשים הרי"ז עולה ולאח"ז הרי זה שלמים לשיטתו
 שקשור לחפצא ולכן דבריו שאמר שאחרי שלשים יום פועלים בחפצא ולכן אחרי 30
 מתחלפים לבד וגם לפי שיטתו צריך לפדות את הבהמה בשויה לשיטתו שקשור לחפצא
 ולכן צריך להיות בערכה המלא

לראב"ד: אם חל קדושת עולה שוב אינה יכולה לפקוע לשיטתו שקשור לגברא ולכן לדעתו אין כח בגברא לשנות דברים בחפצא ולכן מכיון שחלה עליו קדושת עולה אין אפשרות להוציאו מזה וגם לפי שיטתו שאפשר לפדות בכל שהוא לשיטתו שקשור לגברא ואין צריך שווי כדי לפדות ורק בפרוטה בשביל האדם שיהי' כמו סימן והיכר

פרק טז הלכה ט

* אם פירש איזה קרבן ושכח
לרמב"ם: מביא הגדול שבאותו מין לשיטתו שקשור לחפצא או בכלל 200 מנה שהקטן נכלל בגדול
לראב"ד: מחלוקת ויש דיעה שצריך להביא גם את הקטן =עגל לרבי שאומר בנדר קטן והביא גדול לא יצא י"ח לשיטתו שקשור לגברא ולכן חשוב מה בדיוק נדר

פרק יז הלכה ט

* מה הדין באומר הרי עלי מנחת שעורים
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא לכן מסתכל על הפשט והרי אין מנחת שעורים ולכן פטור
לראב"ד: בודקין אותו וכן אם אמר הרי עלי קמח בודקים ואם התכוון לנדור חייב לשיטתו שקשור לגברא ולכן בודקים אותו מה היתה כוונתו בנדרו

פרק חי הלכה י

* אשם תלוי שהקריבו בחוץ מה הדין
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא ויכול להיות שבכלל לא חטא ואינו כלל קרבן ולכן פטור
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא והרי אצלו זה ספק גמור וגמר בלבו והקדישו לקרבן ונחשב קרבן גמור

הלכה יא

* האם זה שמביאים את השעיר לעזאזל להתוודות נקרא לפני ה' שיהא חייב עליו אם עשה את השעיר לעזאזל לפני הווידוי ושחטו בחוץ
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא וגם הווידוי של האדם קשור לחפצא ונקרא לפני ה' ולכן אם שחט אותו בחוץ לפני הווידוי חייב
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן הווידוי זה ענין ששיך לגברא ואינו קשור לשעיר ולכן אין בזה כדי ליקרא לפני ה' ומימלא אם שחטו בחוץ פטור

הלכה יז

* אם שחט בלילה בחוץ והעלה בחוץ

לרמב"ם: חייב לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שתמיד בהעלאה הוא פסול שהרי כבר נשחט בחוץ ונפסל ובכ"ז חייב אז אין הבדל משום מה נפסל ולכן תמיד חייב
לראב"ד: פטור לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך להיות פסול רק שקשור לחוץ ולא מצד ד"א כמו לילה

הלכה חי

* שחט עוף בחוץ והעלהו בחוץ חייב שתים משום מה
לרמב"ם: כפשוטו על השחיטה ועל העלי' מצד החפצא ששחטה בחוץ בעוף כשירה וכמו מליקה בפנים
לראב"ד: חייב שתים שחייב בשחיטה כמו בבהמה אפילו שבעוף אין שחיטה אבל האדם מתחייב כמו בבהמה בשחיטה שלא חייב הכתוב בעוף אלא מה שחייב בבהמה לשיטתו שמצד הגברא

פרק יט הלכה ט

* שחט וזרק כמה חייב
לרמב"ם: שתים לשיטתו שקשור לחפץ וכל פעולה נחשבת לעצמה
לראב"ד: אחת לשיטתו שקשור לגברא ולכן חייב רק א' שהכל קשור לפעולה אחת של האדם שכל הזריקה זה חלק מהשחיטה

הלכה יא

* העלה אבר חסר
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא והרי חסר באבר ואין זה בגדר הקרבה כדי שיתחייב
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא עשה את הפעולה של העבירה בשלימות

הלכה יג

* הזורק מקצת מתנות בחוץ
לרמב"ם: חייב שהרי החפצא בחוץ
לראב"ד: פטור שהרי אינו ראוי בפנים מחמת שנחשב לדחוי או שירים שקשור לגברא ומסתכל על חובתו בכללות והרי אינו ראוי במקצת מתנות בפנים לכן גם בחוץ פטור שפסולו מחמת ד"א כנ"ל בהי"ז

הלכות תמידין ומוספין

פרק א הלכה י

* מדוע אין כופתין את הטלה של התמיד

לרמב"ם: שלא יחקו את המינין לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם הכפיתה זה אסור
לראב"ד: שלא יפרכס ויפול בו מום לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין איסור בכפיתה עצמה
 אלא משום שמא יפול בו מום

פרק ב הלכה ז

* מה הפירוש לסדר המערכה מזרחה

לרמב"ם: הכוונה בפשטות במזרח המזבח לשיטתו שקשור לחפצא מדבר על מקום המערכה
 במזרח המזבח

לראב"ד: הכוונה על הגיזרין שיהיו בין מזרח למערב לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על
 ההנחה של האדם את העצים בין הרוחות מזרח ומערב כדי שיהי' נוח לגברא במהלך הכהנים
 על המזבח

* מהו התפוח שנמצא באמצע המזבח

לרמב"ם: הכוונה על האפר שצוברים אותו על המזבח לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר
 על האפר עצמו שזה העיקר ולא מחשב כ"כ את הכלי שצריך לטובת האדם כדי להוציא את
 האפר

לראב"ד: הכוונה על הכלי שבתוכו שמים את האפר לשיטתו שקשור לגברא שבכלי נוח
 יותר להוציא בו האפר לחוץ ע"י הגברא ונותן לכלי חשיבות מיוחדת

הלכה טו

* האם האפר מהזבח אסור ליהנות בו

לרמב"ם: אסור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן האפר של הקרבנות הוא המשך של הקרבנות
 ולכן אסור

לראב"ד: מותר ורק האפר של תרומת הדשן אסור לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק האפר
 שעשה בו פעולת התרומה מצד הגברא וכמו שהקדישו נהי' קדוש ואסור ליהנות

פרק ג הלכה ה

* האם יש הבדל בין חתית הגחלים של תרומת הדשן לבין חתית הגחלים לקטורת

לרמב"ם: אין הבדל לשיטתו שקשור לחפצא והרי בשניהם יש חתית גחלים ולכן אין הבדל
לראב"ד: יש הבדל לשיטתו שקשור לגברא ולכן ודאי שיש הבדל בין מוזג כוס לרבו למבשל
 קדירה = תרומת הדשן – וגם שרק בשביל תרומת הדשן צריך להיות מן המעוכלות הפנימיות
 שמוכנים לדשן וגם שצריך שיהי' אפר של בשר ולא של עצים משא"כ לקטורת שאפשר גם
 מהעצים וטוב יותר שלא נעכלו לגמרי שעדין ראוי לשריפת קטורת

הלכה יג

* האם יש חיוב להדליק נר מערבי ממזבח העולה = החיצוני

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך את האש ממזבח העולה שהוא אש תמיד
 לא תכבה שזה אותו סוג אש = תמיד משא"כ בשאר הנרות
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן עדיף אם אפשר מהמנורה עצמה שהם שייכים א'
 לשני שהם ענין אחד אפילו שאין שניהם תמיד

פרק ד הלכה יב

* במקרה שחל יו"ט להיות בע"ש מדוע חולקים את החלות של לחם הפנים בשה
לרמב"ם: כדי שישארו ויתאחרו הכהנים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חושב על המטרה
 ולא רק לטובת הגברא שרוצים שישארו הכהנים בבית המקדש ולא סתם בירושלים
לראב"ד: בגלל שע"כ מתאחרים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מקבלים שזה תקנה עבור
 הגברא ומעצמם בודאי רוצים להיות בביהמ"ק ולא סתם בירושלים

הלכה יג

* אם חל יום אחד להפסיק בין יו"ט לשבת מה הדין בחילוק חלות לחם הפנים
לרמב"ם: זה שנכנס נוטל 2 מכיון שהם מתעצלים ואין באים הרבה לשיטתו שקשור לחפצא
 מסתכל על המציאות ואפילו שזה המשמר שלהם מקבלים פחות בגלל המציאות
לראב"ד: זה שנכנס נוטל חמש ורק אלו שהם רחוקים מביתם ולא יכולים להגיע ביום אחד
 ונשארים בביהמ"ק נוטלים שתי חלות לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין זכות להפחית כ"כ
 למשמר הנכנס ואפילו שמגיעים קצת ורק שמתחשבים במי שמתעכב אפילו שאינו שייך
 למשמרות שגם הוא מקבל

(בשתי ההשגות האחרונות רואים שלראב"ד אין מושג של כהנים שישארו סתם בירושלים
 אלא ודאי שהם באים לביהמ"ק) שזה עיקר העבודה של הכהנים קשור לגברא

פרק ח הלכה ב

* האם שתי הלחם באים רק מן הארץ

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חשוב מאוד המקום שגודל בו הלחם
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והעיקר שהוא מביא לחם ולא משנה כ"כ מאיפה
 ("מאן דא ארץ ישראל") - עשה כאן א"י.

הלכה טו

* מה יותר חשוב שתי הלחם או הכבשים שמניפים ביחד בחג השבועות

לרמב"ם: שתי הלחם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עיקר החידוש זה שתי הלחם של חג
 השבועות שאוכלים אותו אנשים = דירה בתחתונים

לראב"ד: הכבשים לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם יותר חשוב הקרבנות שמקריבים על
 המזבח = הכבשים וצריך לחשוב כאילו שוחטים אותו משא"כ הלחם שאוכלים אותו

* האם כשהונפו הלחם עם הכבשים התחברו להיות מעכבים זא"ז
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והכל נהי' כדבר אחד
לראב"ד: ספק לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין אומרים שנהי' דבר אחד ממש ורק ספק שמצד האדם התחייב להביאם אבל אין ודאי שמעכבים זא"ז

הלכה יח

* השבעה כבשים של מוסף ושבעה כבשים של הלחם האם צריכים לישחט כדי לעכב זא"ז
לרמב"ם: כן לשיטתו שהפעולה של השחיטה בחפצא היא זאת שמאחדת אותם
לראב"ד: גם בלי שחיטה עצם הוי' שכתוב בתורה מצרפתם שהאדם מביאם ביחד

הלכות פסולי המקודשין

פרק א הלכה טו

* שחט כבהמה בפנים ורגלה בחוץ וקיבל הדם לפני שנחתך הרגל מה הדין
לרמב"ם: פסול מפני שמנונית הבשר שבחוץ שמתחבר לפנים ופוסלו ומדבר על הבשר שיוצא לחוץ ופוסל לשיטתו שקשור לחפצא ואינו מדבר על דיני טומאה
לראב"ד: פסול וגם מטמא האבר שיצא את כל הבהמה גם נטמא שזה קשור יותר לאדם דין טומאה ולשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על ורק להכשיר הזבח לבעלים בשביל כפרה ולא על הכשר הבשר לאכילה ולכן לא מוזכר דיני טומאה

* בשר קדשים קלים שיצא לאחר זריקה מה הדין

לרמב"ם: פסול לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שיהי' הבשר בפנים לאחר הזריקה שאז התקדש הכוונה על הדם שנמצא באברים שנחשב כדם מצד החפצא ורק אם יצא קודם זריקה כשר שאז עדיין לא התקדש
לראב"ד: כשר לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא יכול לאוכלה בכל ירושלים ואינו נחשב בחוץ וגם לגבי דם הבלוע באברים אינו נחשב דם שהרי א"א להזות ממנו ולגבי האדם שוב אינו נחשב אפילו שיש שמנונית בדם שבבשר אבל עדיין לא נחשב לאדם כמו דם

הלכה כח

* כשטמא קיבל כוס א' של דם האם דוחה את השאר או שצריך שגם יזרוק
לרמב"ם: מספיק שקיבל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ברגע שיש כבר כלי ממולא והחפצא מוכנה אז לבד דוחה את האחרים
לראב"ד: צריך פעולת הגברא לזרוק ורק אז עושה את תבירו דיחוי או שיריים

הלכה לא

* האם נפסל הבשר של קדשים קלים שיצא חוץ לעזרה לפני זריקה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך להיות בעזרה החפצא = הבשר
לראב"ד: אין פסול לשיטתו שקשור לגברא ולכן א"צ להיות הבשר בעזרה ומספיק שהאדם נמצא בעזרה

הלכה לג

* האם אמורי קדשים קלים שהוציאם והחזירם מותר להקטיר אותם
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי עכשיו בפועל האימורים פה והגיע זמנם להקטיר
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שבזמן זריקת הדם כפרת הגברא לא היו פה לכן אין מועיל שהחזירם

פרק ב הלכה יד

* מהו הפסול של הדם משום יציאה שיצא מקה"ק או משום כניסה לקה"ק
לרמב"ם: משום היציאה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין בעי' בכניסה כ"כ ולכן בפשטות הבעי' היא ביציאה שמוריד מקדושתו שגמר ההזיות
לראב"ד: משום הכניסה לשיטתו שקשור לגברא ולכן משום הכניסה שזה עיקר האיסור לגברא שקשור למהלך האדם

פרק ג הלכה יג

* הפריש שני אשמות לאחריות והעלה אימורים של אחד מהם הרי אלו ירדו באיזו מצב מדובר
לרמב"ם: כשהעלה האימורים קודם זריקה לשיטתו שחסר בחפצא כשעדיין לא זרק הדם ולכן ירד
לראב"ד: מדובר שזרק דם של האשם השני לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שתי דברים א' שיהי' פעולה של זריקת הדם ב' שהעלה האימורים קודם זריקה

הלכה יז

* למה הכוונה קומץ שמיעה שמנו על העצים

לרמב"ם: הכוונה שנהי' חלק מהקרבת למ"ד חיבורי עולין כעולין ואינו יורד לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על העצים עצמם שנהיו חלק מהקרבת ואפילו אם ירדו העצים יעלו חזרה למזבח
לראב"ד: הכוונה לגבי חיסרון הקומץ שאם חיבורי עולים כעולים אז אין חיסרון בשמן לשיטתו שקשור לגברא האם הביא מספיק שמן

פרק ד הלכה יח

* אדם שמפריש קרבן שאינו ראוי להקרבה מה הדין
לרמב"ם: אינו קדוש כלל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם אינו ראוי להקרבה אינו קדוש
לראב"ד: קדוש לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שאין החפצא ראוי לקרבן אבל מכיון
 שהאדם התכוון להקדיש לכן זה קדוש

פרק ה הלכה ז

* הלוקח מעות ואומר שאביא מהם קרבן נדבה
לרמב"ם: המותר חולין לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מתחשב רק אם מה שנדר בפיו
לראב"ד: המותר נדבה לשיטתו שקשור לגברא והוא ודאי התכוון להרבות בנדבה

פרק ה הלכה יג

* מי שהי' מחויב חטאת ועולה ולקח מעות ואמר אלו לחובתי האם יכול להביא בזה חטאת
 או עולה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן למה שיפריש את המעות זה סימן שלזה זה הי'
 שייך ואינם נחשבים למעורבים
לראב"ד: לא מכיון שהתחייב גם עולה הרי חטאת ועולה מעורבים וא"א להקריב מהם כלום
 לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל על האדם שהתחייב לשניהם יחד וא"א לחלק ולומר
 שיש ברירה

פרק ו הלכה י

* תודה שנתערבה בתמורתה או באיל נזיר מה הדין
לרמב"ם: מקריבים את שניהם ומניף הלחם עמהם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם יש
 תיקון לקרבן שיכול להקריבו מקריבו אפילו שיהי' חסר לגברא באכילה של הזרוע הבשלה
 של איל הנזיר שבמקום לאכלה בשני ימים כדין שלמים יתחייב לאכלה ביום אחד כדין תודה
 ולא כשלמים
לראב"ד: אין יכול להקריב שניהם שהרי ממעט מאכילה את הזרוע בשלה של איל נזיר
 לשיטתו שקשור לגברא ולכן חושב על תקנת האדם שיאכל את הזרוע בשלה

* האם הקרבן המעורב טעון לחם
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ואם מצד החפצא יש תיקון אז בודאי שצריך לחם
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ואם מצד הגברא לא ברור אז אין טעון לחם

הלכה יב

* בכור שנתערב בפסח מה הדין

לרמב"ם: שניהם ירעו עד שיפול בהם מום ויאכלו ככבוד לשיטתו שקשור לחפצא חושב רק
 על תיקון החפיץ שאפשר לאכול לשתי הבהמות לאחר שיפול בהן מום.
לראב"ד: חושב גם על תקנת בעל הפסח לשיטתו שקשור לגברא, ולכן צריך לפדות כדמי
 היפה שבהם ולהביא בזה שלמים במקום קרבן פסח.

פרק ח הלכה ג

* כשמתערב קרבן עולה בחובה הסתומה מה הדין
לרמב"ם: שקשור לחפצא לכן אומר שמקריבם אפילו שהם פסולים
לראב"ד: חושב על הגברא ולכן אין אומרים לו שיקריב פסולים למזבח

הלכה ו

* במקרה שנתערבו עופות מפורשים בסתומים האם יכול להקריב הכל למעלה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יש הקרבה לכולם ואפילו שהגברא עושה איסור
לראב"ד: לא מכיון שזה תלוי גם בגברא ואינו יכול להקריב הכל למעלה

פרק י הלכה א

* האם צריך גם הכהן לשכוח איזה מין עשה למטה ואיזה למעלה
לרמב"ם: לא לשיטתו שהעיקר זה החפצא ובחפצא מעורבים מספיק
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שגם הכהן ישכח

הלכה ג

* האם יש שוני אם העופות ממין א' או משני מינים
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חשוב לדעת אם זה מין א' או שנים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ואין שינוי

פרק יב הלכה ו

* במה הנסכים מתקדשים
לרמב"ם: בשחיטה וקבלה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חשוב קבלת הדם בכלי שאז נחשב
 כמו זרוק
לראב"ד: מספיק השחיטה לחוד לפי רבי לשיטתו שקשור לגברא ולכן א"צ קבלת הכלי

הלכה יג

* האומר הרי"ז תודה ונתערבה מה הדין
לרמב"ם: שמדבר על החפצא ולכן אין תקנה, מכיוון שאין ברור איפה הקרבן תודה.
לראב"ד: שמדבר על הגברא מדבר שיביא עוד כבש עם לחם ואז יהי' מתוקן.

הלכה יד

* אם יצא חלה או נטמא מה הדין בשאר החלות
לרמב"ם: השאר כשירותו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק אותה חלה פסולה
לראב"ד: השאר פסולות לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם חסר ופגם בכל החלות

פרק יג הלכה ט

* המהלך במקום שאינו צריך להלך האם המחשבה פוסלת
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שבפועל זה הכשרה למצוה וזה נהי' חלק מהמצוה ולכן המחשבה פוסלת כמו בעבודה עצמה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי אין הוא צריך להלך ולשיטתו שהכנה למצוה אינה חלק מהמצוה ממש ולכן אין פוסל¹¹⁴

פרק יד הלכה ג

* מדוע מנחת העומר שקמצה שלא לשמה כשרה
לרמב"ם: מפני שהיא מן השעורים שזה חפצא שאינו ראוי לקרבן מנחה
לראב"ד: מפני שזה חדש שזה קודם לשתי הלחם שיש חיסרון בגברא שהוא אינו יכול להביא חדש לפני הזמן

פרק טו הלכה יא

* אם שינה את שם הפסח לשם קרבן אחר בי"ד בשחרית
לרמב"ם: פסול שזה נחשב זמנו לשיטתו שקשור לחפצא והרי יום ארבעה עשר כולו שייך לפסח
לראב"ד: כשר כר' יהושע שמכשיר בשחרית לשיטתו שקשור לגברא ואין חיוב להביא קרבן פסח רק אחרי חצות

פרק טז הלכה ו

* האם במחשבת הדם בפסול של שני שינויים 1 שנותן את הדם למטה ולא למעלה או הפוך 2 שיתנו למחר האם זה גורם שיהי' פסול ולא פיגול
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא מכיון שזה שלא במקומו לכן אין נחשב שהוקרב המתיר כמצותו שהרי לא התיר את הבשר באכילה חיסרון בחפצא ולכן זה פסול ולא פיגול
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שלגבי האדם הזבח כשר אלא שאין לאוכלו שהרי זה כשר מכיוון שלא במקומו נחשב כאילו במקומו ולכן זה פיגול.

פרק יח הלכה יד

* טבול יום ומחוסר כיפורים שאכלו קודש האם חייב כרת
לרמב"ם: אינו חייב כרת לשיטתו שקשור לחפצא והרי טבל והוריד הטומאה ממנו
לראב"ד: חייב כרת לשיטתו שקשור לגברא ואם יש חיוב על הגברא להביא קרבן והערב שמש או אינו טהור

הלכה כג

* אם חשב על השליל או על השליא מחשבת פיגול האם פיגולם
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי הם נחשבים גם כבשר רגיל לגבי פיגול שהרי מצ"ע הם חלק מהקרבן
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא שהרי חלקים אלו מאוסים לאדם ואינם נחשבים כבשר אלא טפלים לבשר שאם נתפגל הבשר גם הם נתפגלו

הלכה כד

* האם לבונה וקטורת ועצים חייבים עליהם משום פיגול ונותר וטמא כרת
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן דברים אלו מצ"ע אין הם חלק מהקרבן ורק בחיוב הגברא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא חייב להביאם ולכן נחשב כחלק מהקרבן

פרק יט הלכה ג

* הבעי' של יציאת רובן במיעוט אבר האם זה לגבי פסול הקרבן או לגבי טומאה
לרמב"ם: זה לגבי פסול הקרבן שזה קשור לחפצא
לראב"ד: זה לגבי טומאה שזה קשור יותר לגברא

הלכה ד

* לגבי בשר שנמצא שאומרים שחזקה שזה עולה או שלמים למאי נפק"מ
לרמב"ם: ההבדל הוא בעבירה של מי שאוכל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן זה עצמו לדעת איזה חפצא הוא אוכל ואיזה עבירה עבר
לראב"ד: ההבדל הוא לגבי האם נחשב כמועל לשיטתו שקשור לגברא מדבר על השוויות של הדבר ובנוגע לתיקון בהמשך שצריך לשלם חובת הגברא

הלכה ט

* האם עצמות שאין בהם מוח כלל בקרבן פסח טעונים שריפה
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא שגם הם חלק מהקרבן

¹¹⁴ מקור לקוי"ש חיי"ד עמ' 39

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק עצמות שיש בהם מח ששימשו נותר לגבי הגברא אבל לגבי עצמות שאין בהם מח כלל ואינם קשורים לגברא כלל אינם טעונים שריפה

הלכה יג

* האם דשן המזבח החיצון אסור בהנאה
לרמב"ם: אסור בהנאה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הרי האפר הוא חלק מהקרבנות ולכן אסור
לראב"ד: מותר בהנאה לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק תרומת הדשן אסור בהנאה, שזה כמו שמקדישו בידיו שמרימו ומקדישו, אבל שאר הדשן מותר בהנאה.

הלכה טו

* אם מקריב הזבחים ואמר לו שנטמאו הקרבנות בזמן שאין הקרבנות בידו האם נאמן
לרמב"ם: נאמן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שזה נאמנות שקשורה עם החפץ אז אפילו שהחפץ הלך ממנו ואינו בידו בכ"ז נאמן
לראב"ד: רק אם זה ה' בידו נאמן לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק אם זה בידו נאמן

הלכות עבודת יום הכיפורים

פרק ב הלכה ב

* מתי מטיבים את הנרות
לרמב"ם: בין הערבים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל המנורה היו מטיבים בין הערבים
לראב"ד: ה' מטיב רק את הנר המערבי לשיטתו שקשור לגברא ולכן דוקא נר המערבי שהוא עדות לבאי עולם וקשורה עם האדם

הלכות מעילה

פרק א הלכה ג

* מאין מגיע אזהרה למעילה
לרמב"ם: מהפסוק לא תוכל לאכול בשערך מעשר,,,,,גדריך וגו' שמהשמועה למדו שזה הולך על עולה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחפש ענין של נדר שכולו = כל החפצא = כליל ה'

לראב"ד: מהפסוק בתרומת הקדשים לא תאכל לשיטתו שקשור לגברא ולכן מביא מתרומה שהיא קשורה יותר להנאת הגברא

הלכה ה

* אם שילם את המעילה לפני קרבן אשם מה הדין
לרמב"ם: לא יצא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הגם שמשלם אם זה לא לאחר קרבן האשם כאילו זה חפצא ותשלום אחר שלגבי הקדש שלא חסר כלום = שאין עניות במקום עשירות והעיקר זה הקרבן שמרגיש חרטה על המעילה ולא סתם שמשלם בלי קרבן
לראב"ד: יצא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שהוא התכוון לשלם מעילתו אפילו שעדיין לא עשה את הקרבן יצא שהולך לפי כוונתו של הגברא והרי העיקר לגבי הגברא שהוא נהנה במעילתו וזה העיקר ולכן יוצא י"ח גם אם שילם לפני

פרק ב הלכה יא

* האם הדם שייצא לנחל קדרון מועלים בו מדאורייתא או מדרבנן
לרמב"ם: מן התורה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן המעילה היא גם קשורה לחפצא כמו על עבירות שמהתורה
לראב"ד: מדרבנן מועלים בו לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על המעילה באופן שזה רק על הגברא

פרק ג הלכה יב

* מה עושים כשרוצים להאכיל ולדות קדשים
לרמב"ם: הולכים לבהמת חולין ומקדיש את חלבה בשביל להאכיל את ולדות הקדשים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יכול להקדיש למטרה מסוימת
לראב"ד: אין יכול להקדיש שאז כבר אינו יכול להשתמש בזה ורק יכול להזמין בלי להקדיש לשיטתו שקשור לגברא ולכן ברגע שמקדיש שוב אינו יכול לכוונו למה שרוצה, והוי כמו כל הקדש, ואינו יכול לקשרו רק למטרה מסוימת.

פרק ד הלכה ב

* אם הקדיש אבר אחד למזבח מה הדין בכל הבהמה?
לרמב"ם: אין מועלים בבהמה ולא בפדיון לשיטתו שקשור לחפצא והרי הקדיש רק אבר א' לכן אין זה כמו שפשטה קדושה בכלה.
לראב"ד: הבהמה קדושה, ואם ה' פודה ה' מעלה בפדיון (בדמים) ורק בגלל שיש איסור על הגברא לפדות בהמה תמימה מהקדש לשיטתו שקשור לגברא ולכן הבהמה קדושה מכיוון שהאדם התכוון להקדיש, ורק בפדיון אין מעילה כי אסור לפדות אבל בבהמה עצמה יש מעילה וצ"ע.

פרק ה הלכה ו

* מה הפירוש ערבה הגדילה בשדה הקדש לא נהנים ולא מועלים
לרמב"ם: הכוונה כפשוטו שזה עריבה שגדילה בשדה הקדש לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר בפשטות שגודל בשדה הקדש ואין בה מעילה בגלל שאין לה חשיבות בלי טעם בלי ריה
לראב"ד: הכוונה שנמצאת באותו מקום שהי' בירושלים שיחדוה לשם מצוה לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על מקום שהאנשים יחדו מקום זה לשם מצוה ולא מצ"ע אבל ערבה שגדלה בשדה הקדש מועלים שלגבי האדם חשוב

הלכה ט

* מה הפירוש שאין מועלין בנבי' של העצים
לרמב"ם: הכוונה על החלק הפנימי בגזע שאינו ראוי למלאכה לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין זה חשוב ולכן אין מועלים
לראב"ד: הכוונה לעלים שעפים ברוח לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על החיצוניות =העלים שרואים אותו האנשים [ולא מה שטמון בתוך הגזע] שזה אינו חשוב כלל לגבי האדם אבל החלק הפנימי של הגזע אם הוא חשוב לאדם מועלים בו.

פרק ו הלכה ב

* קדשי קדשים תמימים שתלש מצמרם מה הדין
לרמב"ם: מספיק שנהנה בפרוטה מעל אפילו שלא פגם לשיטתו שקשור לחפצא והרי הקרבן כשר ואינו נפסל לכן מעל אפילו שרק נהנה ולא פגם
לראב"ד: צריך גם שיפגום בשווה פרוטה מכיוון שיכול להיות שיפול בו מום ויפגם בצמר שתלש ושוה פחות במכירתו וגם שפגם בעור ששייך לכהנים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחפש מקרה שיכול להקל על הגברא ולא ימעול עד שיפגום

הלכה ד

* מה שכתוב שיש מועל אחר מועל למה הכוונה
לרמב"ם: בבהמה ששייכת לביהמ"ק אפילו טמאה וכן כלי תשמיש אפילו שאינם כלי שרת לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחמיר לטובת החפצא של הכלים בביהמ"ק אפילו שאינם כלי שרת וכן בהמה
לראב"ד: רק בהמה טהורה ורק כלי שרת לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחפש להקל על האדם שלא חייב במועל אחר מועל רק בדבר ממש קדוש כמו בבהמה טהורה וכלי שרת שא"א להוציאם מקדושתם

הלכה ה

* אם תלש מבהמה קדושה ונתנה לחבר וחבר לחבר האם כולם מעלו

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ואין מוציא בהמה מקדושתה ולכן כולם מעלו לטובת ההקדש
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מיקל על האדם ורק הראשון מעל ולא השני והשלישי

הלכה ז

* הנוטל אבן של הקדש ונתנה לחבירו
לרמב"ם: שניהם מעלו כנ"ל
לראב"ד: רק הראשון מעלו כנ"ל

הלכה ח

* באיזו מקרה הוא לא מועל עד שנתנה לחבירו או שיבנה בתוך ביתו שיהי' הני' ניכרת
לרמב"ם: בכל מקרה לשיטתו שקשור לחפצא ולא מספיק שנהנה וצ"ל ניכר בחפצא
לראב"ד: רק בגיזבר לשיטתו שקשור לגברא לכן בגזבר שאין נטילתו ניכרת לגזל הקדש משא"כ בכל אדם מעל מיד וחבירו אינו מועל כנ"ל

הלכה יג

* כנ"ל בהלכה ה'

פרק ז הלכה ב

* אם הביא לחבירו לאכול בשר עולה
לרמב"ם: רק האוכל חייב שהרי הוא נהנה לשיטתו שקשור לחפצא ומי שנהנה מהחפצא חייב
לראב"ד: מסביר למה הנותן לחבירו פטור שהוא אנוס שהרי עולה אינה חתוכה לחתיכות ולא הי' לו לדעת לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסביר מדוע האדם פטור שהי' צריך להיות חייב שהרי גרם לחבירו לאכול ורק בגלל שאנוס פטור

ספר קרבנות

הלכות קרבן פסח

פרק ב הלכה ו

* אם זרק הדם של קרבן פסח לשם מולים וערלים האם כשר

לרמב"ם: פסול לשיטתו שמכיוון שיש פה גם מחשבת ערלות אז פוסל את החפצא = הקרבן שמעורב בו מחשבת פסול
לראב"ד: כשר לשיטתו שקשור לגברא והרי חשב גם על מולין והם מכשירים את הקרבן

הלכה יג

* האם מי שחציו עבד וחציו בן חורין יכול לאכול משל עצמו קרבן פסח
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי מעורב בו חצי עבדות ואינו יכול לאכול משל עצמו
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן תיקנו חכמים לטובתו מפני תיקון העולם שרבו חייב לשחררו ולכן יכול כבר עכשיו כאילו נשתחרר ויכול לאכול משל עצמו

פרק ד הלכה א

* אם אמר אחד לאחר זמן קרבן פסח ששחטתי לך לא לשמו שחטתיו ואינו נאמן לו האם יכול להחמיר על עצמו ולהביא פסח שני
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שיש חשש שלא הקריב פסח לכן מביא מכיוון שמצד חשש שלא הקריב פסח לכן מביא מכיון שמצד דיבורו של השוחט שיש לו קשר לחפצא אומר שהי' פסול ויש לו קצת נאמנות מצד שהי' בידו
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי יכול להיות שכבר הביא ולכן אסור להביא ובפרט שלגביו הוא לא נאמן בכלל

הלכה ו

* מי שאבד פסחו ומצאו לאחר שהפריש שני האם יכול להקריב איזה שרוצה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי לשניהם יש חלות של קרבן פסח אז אפילו שלא ראהו עוד אבל מצד הקרבן = החפצא הי' בשלימות ומדוע ידחה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי ברגע שהביא קרבן אחר אז ניתק את הקשר לכבש הראשון ושוב אינו קרבן פסח אלא שלמים

פרק ה הלכה ב

* אם שגג או נאנס בראשון והזיד בשני מה הדין
לרמב"ם: חייב כרת לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עבר החיוב בקשר לחפצא בקשר לחפצא של פסח שני ולכן דינו לגבי החפצא כמו הראשון ואם הזיד חייב
לראב"ד: פטור מכרת לשיטתו שקשור לגברא והרי עיקר החיוב על הגברא זה פסח ראשון ושם הרי הי' אנוס, אפשר לומר שזה תלוי במחלוקת מהו גדר הזמן, האם זה שטח (רצוף, שהכל רצף אחד) או נקודות (שמחולק כל רגע מחבירו), ולכן לרמב"ם, מכיוון שזה נקודות, לכן אם הזיד בשני חייב, שזה נפרד מפסח ראשון, אבל הראב"ד סובר שזה רצף, ומכיוון שבעיקר החיוב בפסח ראשון הי' אנוס, לכן פטור גם בהמשך אפילו שהוא מזיד.

* מי שהי' טמא או בדרך רחוקה ולא עשה את הראשון והזיד בשני מה הדין
לרמב"ם: פטור שזה שונה משגג או נאנס שפה מצד החפצא נפטר בגלל שהי' טמא, שזה פטור, שהתורה במפורש אומרת שזה פטור מצד החפצא ככל דיני התורה, או רחוק ולכן נפטר לגמרי
לראב"ד: גם זה צריך להיות כמו שגג או נאנס לשיטתו שקשור לגברא לכן גם פטור טמא או רחוק קשור רק לגברא ואם הזיד בשני חייב

* האם צריך טבילת אמהותיו לפני שאוכל מהפסח
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומעצם דין קרבן פסח שצריך שיטבלו שפחותיו ולכן זה בכל הזמנים ולא רק בפסח מצרים
לראב"ד: לא ורק פסח מצרים שהאיר בו לילה כיום יאיר מעין הגאולה ולכן צריך שיטבלו משא"כ פסח רגיל שזה תלוי בגברא וא"צ שגם יטבלו אמהותיו לפי"ז

הלכה ט

* אם הלך ולא הגיע מפני עיכוב הבהמות או שהי' חולה ברגליו האם זה כדרך רחוקה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל זה קרוב לירושלים
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן לגבי אדם זה נחשב כדרך רחוקה

פרק ו הלכה ב

* טמא מת ביום השביעי שחל בארבע עשר האם אפשר לשחוט עליו קרבן פסח
לרמב"ם: אין שוחטים עליו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בזמן ההקרבה אינו ראוי אפילו שטבל והוזה = שהגברא מושלם אבל מצד החפצא = הטומאה עדיין חסר
לראב"ד: שוחטין עליו אם כבר טבל והוזה שהרי יהי' ראוי לערב וגם עכשיו הוא טהור ורק עיכוב צדדי לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל על האדם שהוא יהי' ראוי

* מדוע בטומאה שאין הנזיר מגלח עליה מותר ביום השביעי לשחוט עליו בקרבן פסח
לרמב"ם: מצד שאין הטומאה חמורה כ"כ לשיטתו שמצד החפצא לכן מדבר על הטומאה
לראב"ד: מצד הגברא מהסברה מכיון שהרי אינו חייב כרת ולכן מותר לשחוט עליו

הלכה ו

* האם צריך להזות ביום השביעי דוקא או לא
לרמב"ם: לאו דוקא לשיטתו שהעיקר זה החפצא שיעבור מהטומאה 7 ימים
לראב"ד: דוקא לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך דוקא 7 ימים מיום שנתן ללבו ליטהר

* מדוע העמידו דבריהם ואסרו שבות = להזות עליו ולטהרו שיוכל לעשות הפסח אפילו שיתחייב כרת בגלל זה
לרמב"ם: בגלל שכרע אין את החיוב כרת וזה יהי' רק בעתיד לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שעכשיו כרגע אין פה בחפצא איסור כרת לכן דוחה
לראב"ד: בגלל שיכול לבוא מזה עצמו לידי כרת לגבי גר שאם יזו עליו ויעשה הפסח יש חשש שבשנה הבאה יגע במת ויחשוב שמותר לו לעשות פסח כמו שהי' לפ"ז לפני שהתגייר וכן בהזוי' יש חשש שיטלטל ויעבור איסור כרת בחילול שבת אבל בדברים שאין חשש שיבוא לאיסור כרת לא העמידו חכמים דבריהם במקום כרת

הלכה ז

* מה העיקר בקרבן ההקרבה או האכילה
לרמב"ם: ההקרבה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הקרבן בהקרבה או מתקדש וזה העיקר
לראב"ד: האכילה לשיטתו שקשור לגברא ובשבילו זה העיקר שנעשה דם ובשר כבשרו ע"י האכילה

הלכה יג

* אם נטמא בטומאת התהום ביום השביעי לאחר שטבל ולפני שהוזה מה הדין
לרמב"ם: אינו סותר ואין צריך פסח שני לשיטתו שקשור לחפצא והרי כבר טבל ולכן כבר אין טומאה ובחזקת טהרה
לראב"ד: סותר הכל וחיוב בפסח שני שלא יצא לחזקת טהרה עד שיזו עליו לשיטתו שקשור לגברא ואם יש עדיין חיוב על הגברא לעשות משהו חייב לעשות ואינו נחשב בחזקת טהרה ולכן סותר

פרק ח הלכה ט

* האם מותר לצלות את הפסח בכלי מנוקב האם זה נחשב כנוגע בכלי ואז זה בעי' של בישול או שזה נקרא צלי
לרמב"ם: כן ואפילו שנוגע בכלי לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ענינו בפנימיות שקשור לכלים ומכיון שהרוב מנוקב אז גם הכלי מתבטל באש
לראב"ד: צריך לזהר שלא יגע בכלי לשיטתו שקשור לגברא ואינו קשור לכלים ומחמיר שלא יגע הפסח בכלי כלל

פרק ט הלכה ו

* על מה הכוונה ששלשה לא צריכים להמתין באכילת הפסח
לרמב"ם: הכוונה שאם שלשה מהחבורה נכנסו יכולים להתחיל לאכול בלי לחכות לכולם ואפילו שיגמרו את כל האוכל אין צריכים לשלם להם לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר שגמרו את האוכל

לראב"ד: הכוונה שאם שכרו שמש לשמשם או ברגע שמגיעים שלשה צריך לשמשם ואין ממתין עד שיכנסו כולם לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין מדבר על האוכל אלא על שירות הגברא = שמש

הלכה ז

* מה לומדים מהפסוק "תושב ושכיר לא יאכל בו"
לרמב"ם: לא להאכיל גוי אפילו שהוא תושב או שכירו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן שולל פה במקרה שהוא גוי ומצד החפצא של קרבן פסח אסור שכתוב "כל ערל לא יאכל בו"
לראב"ד: הכוונה לישראל אפילו הוא שכירו לשיטתו שקשור לגברא ולכן מקפיד מצד שאינו ממונה עמו אפילו שהוא שכירו

פרק י הלכה ו

* האם יש הבדל בין שובר עצם בדבר הראוי לאכילה או לא ז"א האם חייב בשבירת העצם רק בחלק שאוכלו ולא בחלק שמעלה על המזבח
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן דבר שאינו ראוי לאכילה בכלל אינו לוקה שהרי אינו ראוי מצד עצמו שצריך להעלותו קרבן ולא בגלל סיבה צדדית
לראב"ד: אין הבדל מכיון שבפועל אינו יכול לאכול את שניהם ומה ההבדל לשיטתו שקשור לגברא והרי לאדם אינו ראוי לאכול

הלכה ח

* לגבי מה נאמר שהסחוסים מותר לאכלם
לרמב"ם: לגבי שבירת עצמות שיכול לאכול ואין חשש ששובר עצם דקים באכילתו לשיטתו שקשור לחפצא וגם פה קשור לחפצא ולכן מדבר על שבירת העצם
לראב"ד: לגבי איסור "בל תותירו" שצריך לאכול גם את הסחוסים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על חיוב האדם לאכול את הקרבן

הלכה יא

* האם אפשר לצלות את הבשר יחד עם גיד הנשה שבתוכו
לרמב"ם: מותר לשיטתו שקשור לחפצא והרי בסוף מוציאו לכן יכול לאכול שהרי אין בגידין בנ"ט ואין מקפיד על המנהג שאסור בשומן הגיד לאסור צליתו שלם [=כמו שצריך בקרבן פסח]

לראב"ד: אסור לשיטתו שקשור לגברא וכיון שאין טעם של איסור אבל החובה על הגברא להוציאם לפני הבישול ויש איסור על הבישול ולא רק על האכילה שהרי יש מנהג לאסור את השומן והוא נותן טעם לשיטתו שקשור לגברא מקפיד על המנהג

הלכות חגיגה

פרק א הלכה א

* האם יש חובה על האשה בקרבן שלמי שמחה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חייבת גם על הקרבן ולא רק על השמחה ברגש האדם
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחייב רק ברגש השמחה שקשור לאדם ולא בקרבן שקשור לחפצא¹¹⁵

* לגבי מצות הקהל מי חייב

לרמב"ם: משמע שהחיוב על הקטנים והנשים מצ"ע לשיטתו מצד החפצא ולכן סובר מכיון שא"א לקיים את המצוה בלי הנשים והטף שהם החפצא של המצוה לכן חל עליהם גדר וחיוב המצוה
 ע"ד ההסבר, בקטן הבא על שפחה חרופה.

פרק ב הלכה א

* מי שחציו עבד וחציו בן חורין האם חייב בראי'
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל יש בו צד עבדות
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא והרי האדון מצווה לשחררו כמשנה אחרונה ולכן הוי כמשוחרר

הלכה ח

* האם שלמי חגיגה יכולים להביא ממעשר
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שזה לא חיוב כ"כ על האדם בכ"מ ולכן מיקל שיכול להביאו ממעשר וגם שהרי אוכלים את השלמים ולא כמו עולה שכולה כליל
לראב"ד: לא ורק מחולין לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שעליו חובה אינו בא אלא מן החולין או בטופל =מחבר בהמת מעשר עם בהמת חולין אבל לא ביו"ט שיש חשש שמא יעשר ביו"ט =חשש לגברא

הלכה יא

* האם זה שחגיגת יד' רשות זהו סיבה שיצא בה חובת חגיגה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין יכול לצאת חובת חגיגה שצריך שיהי'חובה כמוהו ואז רק יכול לשנות מחובה לחובה

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שאינו חובה אז יכול להשתמש בזה לטובת חובתו ואינו דומה להלכה קודמת ששם משנה מחובה שאינה קשורה לחגיגה משא"כ פה שמשנה מחגיגה לחגיגה שיש להם תוכן א' מצד האדם

הלכה יד

* אם אומר הרי עלי תודה שאצא בה ידי חובתי לשם חגיגה האם יכול
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שעשאה תודה שוב אין יכול לצאת ידי חובה של חגיגה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שכך התנה זכותו שעל דעת כן נדר

פרק ג הלכה ז

* האם הקהל דוחה יו"ט
לרמב"ם: כן שהעיקר זה התקיעות שקשור לחפצא של הקהל וזה אסור רק בשבת אבל ביו"ט מותר
לראב"ד: לא שצריך לעשות בימה לשיטתו שקשור לגברא וזה ענין הבימה שקשור לגברא וזה אסור גם ביו"ט

הלכות בכורות

פרק ג הלכה ו

* מי שאינו מומחה וראה את הבכור ואמר שיש בה מום וטעה ושחטו על פיו דינו שמשלם רק רבע מהמחיר בדקה וחצי בגסה מדוע
לרמב"ם: שתי סיבות גם שלא ישהנה =שלא יבוא לתקלה וגם שאסור לגדל בהמה דקה בא"י לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר גם על הבעי' שבחפצא בבהמה עצמה שלא ישהנה
לראב"ד: רק בגלל שאסור לגדל לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על האיסור הכללי על הגברא בלי קשר לבהמה זו

פרק א הלכה ה

* האם בכור בחו"ל קדוש
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן דוקא בא"י שיש קדושת חפצא =הארץ ולכן יש רק איסור לאכלו שמאבד החפצא לגמרי אבל לגזוז אין איסור
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והוא יכול לעשות גם בחו"ל א"י ורק שא"א להקריבו והאיסור חל גם על האדם שלא יגזזנו ולא יעבוד בו

¹¹⁵ לקו"ש חיי"ז קדושים ד' הערה 54

פרק ג הלכה יג

* מה הדין בגיזות בכור בע"מ שנתערב בגיזות חולין
לרמב"ם: הכל אסור מצד הדין שזה דבר חשוב ומקדש בכ"ש לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצ"ע אוסר הכל
לראב"ד: הכל אסור מצד קנס שקונסים את הגברא ולא מצד החפצא עצמו לשיטתו שמצד הגברא ודוקא גיזה שעשה איסור שגזו וגם בקדשים מכיון שזה דבר שיש לו מתירין שגם זה מצד הגברא שאומרים עד שתאכל באיסור חכה שיהי' מותר ולא שהחפצא אוסר מצ"ע

פרק ד הלכה יג

* האם כשמדובר על נפל בהמה צריך להזכיר גם נפלי אדם
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר רק על מה שחשוב לנו כרגע =בהמה שיהי' בגודל של פיקה של ערב
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן חשוב להזכיר אדם ג"כ שנפל של אדם צריך פיקה של שתי כדי שיחשב לוולד בכור לגבי טומאה ולא כמו בהמה של ערב

פרק ה הלכה ט

* מדוע הלוקח בהמה מפירות שביעית פטורה מן הבכורה
לרמב"ם: לפי שאינו רשאי לעשות סחורה לשיטתו שקשור לחפצא מדבר שזה אינו מתאים מצ"ע
לראב"ד: לפי שאינו רשאי לשרוף את האימורים על המזבח לשיטתו שקשור לגברא וצריך לאכול פירות שביעית ולא לשרוף

הלכות שגגות

פרק ב הלכה ד

* אם נודע לו החטא ושכחו האם נחשב כידיעה
לרמב"ם: לא נחשב כידיעה מצ"ע ורק מצד שאומר בקרבן חטאת שזה יהי' על חטא שהי' לשיטתו שקשור לחפצא והרי הידיעה שהי' מקודם לא עוזר
לראב"ד: נחשב לידיעה אפילו שכרגע שכח מכיון שידע מקודם לשיטתו שקשור לגברא והרי הגברא ידע

* האם החטאת שמביא נחשבת כקרבן גמור

לרמב"ם: לא שאם יהי' ידיעה גמורה על החטא יצטרך עוה"פ להביא קרבן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך ידיעה ברורה על החטא

לראב"ד: כן ולכן קשה לו מ"ש שצריך להביא עוד קרבן והרי מצד הגברא שהיתה לו ידיעה מקודם נחשבת כידיעה גמורה והקרבן גמור

פרק ח הלכה ג

* האם ע"י עד א' שאומר אכלת חלב נחשב שנקבע האיסור
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן האיל ולא מכחיש העד וע"ד כל מקום שהאמינה תורה עד א' הרי הוא כשני עדים שמצד החפצא נאמן ונקבע האיסור
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא רק עד א' ואפילו שמאמינים לו אבל אם אחר מכחישו לגמרי אין קביעות ורק אם מודה השני שהי' פה איסור אז נחשב שיש שני עדים וקובעים איסור

פרק ט הלכה ג

* בן תשע שבא על שפחה חרופה מה הדין
לרמב"ם: חייב לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שגרם פה עבירה אז אפילו שהוא קטן אבל מצד החפצא מתחייב
לראב"ד: פטור לשיטתו שקשור לגברא ולכן הרי א"א לחייב קטן¹¹⁶

פרק י הלכה ז

* האם המלך חייב בשבועת העדות וכהן בטומאת המקדש
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי הי' פה שבועה וטומאה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי מלך אינו מעיד וכן כהן אינו חייב על טומאה בביהמ"ק מצד שיש לו כפרה מיוחדת של שעיר ר"ח וצ"ע

פרק יא הלכה ח

* האם שנים נאמנים נגד בעל המקרה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי לשנים יש כח יותר חזק על החפצא בעדות
לראב"ד: מביא דיעה לר' יהודה שאדם נאמן על עצמו יותר ממאה איש לשיטתו שקשור לגברא ונותן יותר כח לבעל המקרה שהוא נאמן על עצמו יותר מהעדים

פרק יג הלכה ד

* אם הורו בי"ד על חלב שהוא מותר ועשו מיעוט הקהל על פיהם ואח"כ הורו שע"ז מותר ועשו מיעוט הקהל על פיהם האם מצטרפים
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי בשניהם זה עבירה בשוגג ואין הבדל לגבי טעות הוראת בי"ד

¹¹⁶ לקוי"ש חכ"ו פי' בא.

לראב"ד: זה בעי' ואף אחד לא מביא קרבן לא בי"ד ולא הציבור לשיטתו שקשור לגברא והרי לאנשים שחטאו ודאי יש הבדל בין חלב לע"ז שזה אכילה בפנימיות וזה הע"ז רק בחיצוניות

פרק יד הלכה ה

* אם בי"ד טעו ונודע להם הטעות ועדין לא עשו רוב הקהל והי' יחיד שנבהל לצאת לדרך ועשה על פיהם האם חייב
לרמב"ם: הרי הוא פטור לשיטתו שקשור לחפצא והרי היתה פה הוראת בי"ד אפילו שהדיינים חזרו בהם ההוראה נשארה
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל על זה שעשה לאחר שהדיינים חזרו בהם ואז כבר אין זה הוראה וחייב ורק אם כבר עשו רוב הקהל אז נוצר פה חפצא שבי"ד חייבים קרבן ולכן חייבים בי"ד ופוטרים גם אותו

הלכות מחוסרי כפרה

פרק א הלכה ה

* אם האשה הביאה קרבנה בתוך מלאות =היינו שהיא כמו טבול יום שעדיין לא טהורה לגמרי מה הדין
לרמב"ם: לא יצאה י"ח לשיטתו שקשור לחפצא הכוונה שזה שהאדם איננו טהור זה פועל גם על הקרבן שלא יצאת י"ח
לראב"ד: האשה יצאת י"ח לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין החיסרון של הגברא פועל על החפצא =הקרבן ואפילו שאינו ראוי אבל הקרבן ראוי וגם שמצד הגברא כבר עשה הכל לטהרתו ורק צריך לחכות לזמן שיעבור ואין תלוי באדם כלל ולכן מתקבל הקרבן

פרק א הלכה י

* האם כשהי' על האשה חמש לידות ודאיות וחמש זיבות ודאיות מה הדין
לרמב"ם: מביאה קרבן אחד והשאר עליה חובה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הגם שהאדם מתכפר בקרבן א' אבל מצד החפצא של הלידה או הזיבה צריך להביא בחובה את שאר הקרבנות
לראב"ד: מביאה קרבן א' ואין השאר עליה חובה לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם התכפר וזה העיקר ולכן השאר לא חובה ורק אם עשתה במזיד שהשתתה את הקרבנות אז קונסים אותה שהשאר עליה חובה

פרק ב הלכה ד

* האם יש לתלות בגוי שנתגייר שבגלל המילה אינו נחשב לזב
לרמב"ם: לא לשיטתו שמצד החפצא והרי זה לאחר ראית קרי ולכן זה זיבה ואפילו שמצטער
לראב"ד: כן לשיטתו שמצד הגברא ולכן כ"ז שמצטער תולין לומר שמצד המילה נגרם זה ואין זה זיבה

פרק ד הלכה ב

* האם המצורע צריך לסמוך את ההנפה לסמיכה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי"ז שני דברים נפרדים ההנפה של הכהן והסמיכה של הבעלים
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי"ז שני דברים בשביל הכפרה וענינם אחד

הלכות תמורה

פרק א הלכה ב

* אם דימה שמותר להמיר האם לוקה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על מי שעשה את התמורה והרי ברגע שדימה שמותר חסר בחפצא של העבירה =של תמורה שזה כשוגג ולכן אינו לוקה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומדובר על האדם שגוזז ועובד באותה תמורה שלוקה ואפילו שעשו אותה בשוגג חלה התמורה מכיוון שהתכוון הגברא לעשותו תמורה אפילו שלא ידעו מהאיסור והרי האדם הי' צריך ללמוד ולכן לוקה.

* מה הכוונה שוגג בתמורה

לרמב"ם: ששכח והמיר שלא מדעתו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן דוקא שכח שזה קשור לגברא אבל בקשר לחפצא הכל הי' בשלימות ואין זה תמורה
לראב"ד: הכוונה שטעה בבית שחשב ליכנס להמיר בבית זה ובטעות נכנס לבית אחר והמיר לשיטתו שקשור לגברא ולכן דוקא שטעה בבית שהתכוון אליו בתחילה והי' רק חיסרון בחפצא אבל הגברא הי' בשלימות ולכן זה תמורה

הלכה ו

* האם גוי עושה תמורה

ספר טהרה

הלכות טומאת מת

פרק א הלכה ד

* מהו הפירוש כשות של קטן

לרמב"ם: הכוונה לשערות של הקטן ומכיון שאינם נשארות הרבה זמן אין הם חלק מהגוף כמו אצל גדול לשיטתו שקשור לחפצא מדבר מצד השערות עצמם
לראב"ד: הכוונה לשחין דק שבקטן מקפיד ולכן אין זה חלק מהגוף לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר מצד הקפדת האדם

הלכה יא

* מדוע בנוגע באיסקופה מטפח ולמעלה טמא

לרמב"ם: מצ"ע ששיעור טפח נחשב למשהו אחר

לראב"ד: מצד שא"א שלא יהי' גבוה באיזו מקום טפח לשיטתו שזה מצד הגברא שיש מקום קצת גבוה וכך רגילות האנשים ולכן רק מטפח ולמעלה טמא

פרק ב הלכה ד

* אם חסר העצם מה דינו ?

לרמב"ם: דינו כמת שלם לשיטתו שמצד החפצא ולכן אפילו שחסר אבל הרי זה עצם של אותו מת ומצ"ע זה אותו דבר ונשאר בגדר טומאתו
לראב"ד: אין דינו כמת שלם לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם וודאי שיש הבדל בין מת שלם לעצם שחסר

הלכה טו

* האם גולל ודופק מטמאים מה"ת

לרמב"ם: לא הואיל ואינם מטמאים במשא סימן שיש חיסרון בחפצא וזה רק מדבריהם
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא וגם איסור מה"ת יש שאינו מטמא במשא ולכן גם פה זה מהתורה אפילו שחסר בחפצא שהעיקר שהגברא שלם באיסור

פרק ג הלכה ג

* האם אבר שאין עליו בשר כראוי מטמא מה"ת

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם חסר מהבשר אינו מה"ת וההוכחה שאינו מטמא באוהל

לרמב"ם: מדרבנן כן וגם אם הקדיש גוי קרבן שיתכפר בו ישראל יכול להמיר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם הקרבן הוא לצורך ישראל יש לו כח להמיר לגוי
לראב"ד: אינו יכול להמיר לשיטתו שקשור לגברא ורק ליהודי נתנו כח להמיר

פרק ג הלכה ג

* מה הדין במחלק הבהמה לחצי תמורה וחצי עולה

לרמב"ם: קרב עולה לשיטתו שקשור לחפצא ואין משנה כ"כ כוונתו של הגברא ובגלל שאין אפשרות לחצי תמורה שתתפשט בכל הקרבן כמו באומר לב הבהמה או ראשה תמורה מכיוון שיש חצי עולה שמנגד ולא נותן לה להתפשט ואין תמורה לאברים ולכן קדושה עולה שאפשר להקדיש חצי לעולה ולכן פשטה בכולה

לראב"ד: משתדלים לברר מה היתה כוונתו של הגברא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אומרים שזה עולה שמן הסתם לא כיוון לאיסור לעשות תמורה ואם הכל עולה אז אין פה איסור של תמורה וכן בגלל שאין מעשר לחצאים וגם שאין מעשרים אלא בעדר שיוצא א' א' והעשירי קודש לכן כנראה שלא כיוון למעשר

הלכה ו

* עולה שנתערבה בזבחים והמיר באחת מהם מה הדין

לרמב"ם: לוקח עוד בהמה ועושה תנאי לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חושב רק על תקנת הקרבן ועדיין יש ספק מצד האדם

לראב"ד: לוקח שתי בהמות ומחלל באופן שלא יחלל את התמורה בלי מום לשיטתו שקשור לגברא ולכן דואג גם לאדם שלא יצא לו תקלה מזה וגם שאין שום ספק בסוג הקרבן (אם זה עולה או שלמים) ורק הספק האם זה גוף הקרבן או התמורה שזה בא ממעשה האדם

פרק ד הלכה ה

* אם ילדה זכר לאחר שהקריב אשמו מה הדין

לרמב"ם: הוא עצמו יקרב עולה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן החפץ =הולד עצמו קרב
לראב"ד: רק בדמיו יקח עולה לשיטתו שקשור לגברא שזה מוטל על האדם לקנות בדמיו עולה

הלכה יא

* האם מותר לשנות בקדשי בדק הבית

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא וכל קדושה זהו קדושה נפרדת וא"א לשנות
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם הכל שוה

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ואפילו שזה מטמא רק במגע זה גזוה"כ ולא מצד שיש חיסרון בחפצא ולכן גם אין חייבים עליהם על ביאת המקדש ואין הנזיר מגלח על טומאת אלו לא מצד חיסרון בטומאה אלא רק גזוה"כ על הגברא

פרק ד הלכה ח

* כל הטומאות שמטמאים באוהל שנחלקו

לרמב"ם: צריך שהאהל יצרפם ורק אז נחשבים מחוברים לשיטתו שאם זה נחלק זה חיסרון בחפצא של הטומאה

לראב"ד: אין חיסרון בזה שנחלקו שלגבי הגברא ודאי שאין שום חיסרון

הלכה יג

* מה הדין בנשפך הדם על האיסקופה =מפתן הדלת ואינו מחובר

לרמב"ם: הבית טהור שאין חיבור לטומאה כנ"ל וגם שאין אהל שמצרפם כנ"ל לשיטתו שקשור לחפצא ואם יש בית שמצרפן טמא אפילו שנחלקו כנ"ל

לראב"ד: דוקא ברביעית דם שקרוי נפש וזה רק בתנאי שכולו מחובר ולכן הבית טהור משא"כ בשאר טומאות אפילו שנחלקו עדיין מטמאים לשיטתו שקשור לגברא

פרק ה הלכה ג

* האם כל הכלים שנגעו במת דינם כמת או רק החרב

לרמב"ם: כל הכלים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חושב על הכלים מצ"ע שנגעו במת כמו חרב

לראב"ד: רק חרב מכיון שהוא יצר את המות ויותר גרוע משאר כלים שרק נגעו במת לשיטתו שקשור לגברא וודאי שמצד האדם החרב זה משהו אחר לגמרי משאר כלים ורק אם הכלים מחוברים למת אז בשעת חיבורם ורק אז דינם כמת

הלכה ה

* אם אדם נגע בכלים שנגעו באדם שנגעו במת מדין מה הוא טמא

לרמב"ם: זה מדרבנן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהטומאה איננה בתוקף כ"כ בשני לטומאה לכן זה רק מדרבנן

לראב"ד: מן התורה היא טמאה לשיטתו שקשור לגברא ולכן לגבי האדם אין נפק"מ והכל מהתורה שכל ה-4 שמטמאים במת כולם מה"ת ורק שגזוה"כ שאינו חייב על ביאת מקדש מכיוון שאין נזיר מגלח על טומאה זו

הלכה יא

* האם גולל כיסוי הקבר ע"ד מצבה ודופק מטמאים מן התורה

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שאינם מטמאים במשא סימן שאינם מה"ת

לראב"ד: כן לשיטתו שאפילו שחסר בחפצא אבל לגבי הגברא אין הבדל במגעו

הלכה יב

* אם האהל שמאהיל על המת ממתכת האם נטמא

לרמב"ם: לא מכיון שאינו עשוי מחומר שעושים ממנו אהל כמו שהי' במשכן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכל על החומר

לראב"ד: כן אם אינו קבוע לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם זה נחשב גם לאוהל להביא הטומאה ולכן אם האדם עשה אוהל זה נחשב לקבוע ורק אז אינו מקבל טומאה אבל כשאינו קבוע ודאי שמקבל טומאה ולשיטתו שזה תלוי בדעת האדם האם זה קבוע או לא

פרק ו הלכה ה

* מה צריך לעשות כדי להציל את הקורה שעשה רק את ראשה גולל לקבר מהטומאה מעל 4 טפחים

לרמב"ם: זה ע"י מחשבתו שחושב שהולך לחתוך את הגקורה וזה פועל על החפצא שאפילו שהיא עומדת כולה כאילו אינה

לראב"ד: זה ע"י ששוכבת ואז בפועל רק ראשה גולל לקבר ואז מעל 4 טפחים טהור לשיטתו שקשור לגברא ואין כח בגברא לפעול בחפצא

הלכה ח

* מה צריך לעשות כדי לטהר מסביב לקבורת המת

לרמב"ם: אם הארון חקוק בסלע לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על חקיקה בסלע שכבר קיים ולא האדם עשאו

לראב"ד: אם הארון נמצא בבנין לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר ע"ז שהוא בונה

הלכה ט

* אם החצר מקורה האם יש אפשרות לטהרה

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש מקום מגולה לטומאה לצאת 4 על 4

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי יש תקרה מעל ראשו שמביאה עליו את הטומאה

פרק ז הלכה ב

* האם יש חשיבות ומציאות לפתח קטן בתוך פתח גדול

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומחשיב גם את הקטן

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ובשבילו יש פתח גדול שהוא העיקר ודרכו קל לצאת ואין חשיבות לקטן

* היו שניהם = שני הפתחים מתאימים מה הכוונה

לרמב"ם: בפשטות א' בתוך השני אפילו שגודלם שווה יש חשיבות לכ"א בפ"ע לשיטתו שקשור לחפצא
לראב"ד: מדובר רק אם א' בצד השני שאז יש חשיבות מצד הגברא אין חשיבות אם שתיהם ביחד א' בתוך השני

הלכה ג

* האם יש מציאות לבית שער בלי הבית

לרמב"ם: לא מצד החפצא שזה חלק מהבית אפילו שזה מוגף=נעול הפתח וא"א לאדם ליכנס בכ"ז אינו נחשב ללא בית
לראב"ד: כן מצד הגברא שהרי השער סגור וא"א לו לאדם ליכנס שלא באשמתו ולכן נחשב לעצמו שמצד האדם יש כניסה

פרק ז הלכה ג

* אם נכנסת הטומאה דרך החלון לחדר שלפני הבית אינה עוברת לבית שיוצאת חזרה מהחלון

לרמב"ם: הלשון טומאה שמדבר על החפצא של טומאה
לראב"ד: מדבר על המת שקשור לגברא = המת שמטמא והחידוש אפילו שדרך החדר נכנסים האנשים לבית בכ"ז נחשב כנפרד

פרק ז הלכה ד

* מה הגדר של חלל טפח בקבר

לרמב"ם: יש שני גדרים 1 אם יש חלל טפח מטמא כל סביביו 2 אם אין חלל טפח מטמא כאוהל בוקע ועולה ויורד לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם יש חלל טפח אפילו שהטומאה ממעטת נחשב כחלל טפח ומטמא רק סביביו
לראב"ד: יש שלש גדרים והשלישי הוא אם זה חלל טפח והטומאה ממעטת את הטפח שאז זה גם מטמא באוהל וגם כל סביביו לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחשיב גם את הטומאה שממעטת את החלל טפח

* נפש אטומה שצמודה לקיר מה הדין

לרמב"ם: הקיר טמא לשיטתו שקשור לחפצא והקיר נחשב כחלון מנפש אטומה ומטמא ואפילו שאינו מטמא סביביו
לראב"ד: אין הקיר טמא מכיון שאינו מטמא כל סביביו לגבי הגברא לכן גם הקיר אינו נטמא אפילו שלכאורה הקיר זה חלק מהנפש וגם בגלל שנפש אטומה אינה קבר ולכן אין לה גולל לשיטתו שקשור לגברא ואין רגילות בנפש אטומה

פרק ח הלכה ג

* מדוע אין נוטעים בשדה שאבד קבר בתוכה דוקא אילני מאכל
לרמב"ם: מפני שהשרשים מגיעים עד למת לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על זה שנוטעים בטומאה שזה החפצא = המת
לראב"ד: מפני שאדם נמשך ועושה דירתו ביניהם לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על האנשים שנמשכים לשם

הלכה ד

* מדוע אין נוטעים בשדה בוכים

לרמב"ם: שלא להרגיל רגל אדם לשם מחשש הטומאה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על הטומאה ממש
לראב"ד: החשש הוא שלא ללכלך בגדי המתקבצים שם בעפר תיחוח לשיטתו שקשור לגברא מדבר על בגדי האנשים שלא ללכלכם

הלכה ה

* מה הדין בקבר ידוע שפינהו

לרמב"ם: מקומו טהור מותר בהני' לשיטתו שקשור לחפצא אז אפילו שאסור לפנותו מכיון שכרגע אין טומאה אז הוא טהור ומותר בהני'
לראב"ד: מקומו טמא ואסור בהני' לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שהגברא שעבר איסור אז אסור בהני' וטמא ורק אם מזיק את הרבים אז יש מצוה לפנותו אז מותר בהני' וטהור ואפ"ל שאולי זה ההיתר לכביש 6 שהי' שם קברים שפינום לטובת הרבים [כמובן שזה הי' צריך ליעשות בצורה מכוונת וע"ז הי' המחאה של הרבה יהודים]

הלכה ח

* במקום שמצאו קבר ובא אחד ואמר ברי לי שלא הי' כאן קבר אפילו לפני עשרים שנה מה הדין
לרמב"ם: אינו מטמא אלא משעת מציאה ולפנ"ז טהור לשיטתו שקשור לחפצא לכן אמירת האדם פועלת חזקת טהרה במקום ואין מי שיוציא מחזקתה
לראב"ד: טמא למפרע לשיטתו שקשור לגברא ואין חזקת טהרה במקום כי אמירת האדם אינה פועלת חזקת טהרה בחפצא

הלכה יא

* מצא שתי אבנים מצוינות באיזה מקרה יהי' ביניהם טהור אפילו שיש סיד באמצע ג"כ
לרמב"ם: אם יש חרס ביניהם שאז זה מראה שזה שאירות של בני' ולא קבר לשיטתו שקשור לחפצא שמצד החרס מטהר הכל

לראב"ד: אם יש חורש ביניהם או אומרים שבגלל החרישה נפל הסיד באמצע ואין שם טומאה לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על פעולה של האדם שחרש ביניהם וזה גורם טהרה

פרק ט הלכה ג

* אם מצא כמה מתים צריך לבדוק עשרים אמה מאיפה?
 לרמב"ם: מן האחרון לשיטתו שקשור לחפצא ולכן נהי' פה חזקת טומאה כל העשרים אמה
 לראב"ד: מן הראשון לשיטתו שקשור לגברא ולא מצד חזקה לכן מספיק מן הראשון ולא כל א' מוסיף 20 אמה

* אם בדק ולא מצא מת אחר מה הדין

לרמב"ם: כל העשרים טהורות לשיטתו שקשור לחפצא ואם זה לא שכונת קברות אז הכל יצא מחזקת טומאה ואפילו שטמא מקום המת הראשון אבל זה רק מקומו המצומצם שעל האדם לזוהר אבל מצד המקום זה לא בחזקת טומאה שהרי זה לא שכונת קברות
 לראב"ד: רק ההמשך טהור אבל השמונה אמות הראשונים שהם כמלוא מיטה וקובריה שזה מקום של האנשים הבאים ללוי' טמאים לשיטתו שקשור לגברא וודאי שיש טומאה על מקום המתים הראשונים של הגברא לפנותם

הלכה ט

* אם מוציא עפר של הבדיקה לפני שמצא טומאה וודאית היינו קבר האם מותר לאכול תרומה ודאית
 לרמב"ם: כן לשיטתו שכל זמן שלא מצא טומאה אין שום חשש שהרי אין את החפצא של הטומאה
 לראב"ד: לא ורק ספק תרומה לשיטתו שקשור לגברא ולכן הגם שלא מצא טומאה יש על האדם חובה לזוהר מטומאה ורק שספק תרומה מותר

הלכה יב

* האם ספק טומאה זה מהתורה או מדרבנן
 לרמב"ם: זה מדרבנן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם אין ודאי טומאה אז חסר בחפצא ולכן זה רק דרבנן
 לראב"ד: זה מה"ת לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם מטמא את הגברא זה מספיק כדי להראות שזה טומאה מן התורה

פרק י הלכה ד

* נראה שאין מחלוקת וצ"ע

פרק י הלכה ח

* מדוע מותר לנטוע נטיעה בבית הפרס
 לרמב"ם: מכיוון שהשרשים יורדים למטה משלשה ולמטה משלושה טהור בבית הפרס לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר מצד הבית פרס שטהור למטה מג' שאין שם טומאה
 לראב"ד: מכיוון שהנטוע אין דעתו לעקור ואין חשש אפילו שישנה טומאה מתחת לאילן שיוציא את הטומאה ע"י שיעקור את האילן לשיטתו שקשור לגברא מדבר על מחשבת האדם אפילו שבחפצא יכול להיות שיש טומאה

הלכה ט

* שדה שהחזקה בית הפרס אפילו גדולה מאד נחשבת לבית הפרס מה החידוש
 לרמב"ם: אפילו שנמשכת ממקום טיט שא"א לחרוש שם בכ"ז היא נעשית בית הפרס לשיטתו שקשור לחפצא ואפילו שמצד החפצא אין אפשרות לחרישה ולהעביר הטומאה לראב"ד: אפילו שנמשכת ממקום הטומאה לשיטתו שקשור לגברא מדבר על שראש א' נכנס לשדה טהרה ומצד הגברא אין רגילות שיהי' שם טומאה קמ"ל שטמא

הלכה י

* מה החשש בבית הפרס במקום שאין ת"ח
 לרמב"ם: בפשטות שאין אנשים בקיאים שאסור לנטוע בשדה זו לשיטתו שקשור לחפצא מדבר על החפצא = השדה שאין ראוי לנטוע
 לראב"ד: בגלל שאין הכל זריזין לעקור האילנות לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על תפקיד האדם לעקור האילנות

פרק יא הלכה ו

* האם כדי לטהר את ארץ העמים ע"י בדיקה צריך להיות מובלע בא"י
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מספיק שרק יהי' סמוך לא"י
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ורק אם הוא מובלע בא"י נחשב שאפשר לטהרו

הלכה ט

* האם יש הבדל בין עיר שחרכה למדור שחרכה
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין הבדל שבשניהם יש חשש לנפלים גויים
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם יש הבדל שבמדור גרים אנשים ויותר חשש מאשר עיר

הלכה י

* א' מעשרה מקומות שלא גזרו בהם משום מדור גויים

לרמב"ם: זה תקרה על עמודים בלי דפנות לשיטתו מצד החפצא לכן מדבר מצד המציאות ולא כ"כ מצד צורך האדם לראב"ד: זה בתים מיוחדים לקיץ שעושים בשביל להתקרב שם (שושנים לדוד) לשיטתו לצורך הגברא ועצ"ע

פרק יב הלכה א

* האם הטומאה ממעטת את חלל הטפח לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי הטומאה היא חלק ממקום הטומאה ולכן אינה ממעטת לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם הטומאה נחשבת לדבר נפרד ולכן ממעטת את הטפח ועצ"ע

הלכה ב

* האם כלי עץ הבאים במידה יכולים ג"כ לחוץ בפני הטומאה לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא אז צריך שיהי' מחומר אחר =גללים ואבנים לראב"ד: כן לשיטתו שמצד הגברא לכן גם עץ מכיוון שאינו נייד לכן נחשב כאוהל וחוצץ ועצ"ע

הלכה ד

* נסר שהוא נתון על שני תנורים ועודף לכל הצדדים מה הדין בכלים שבצד השני מהטומאה לרמב"ם: טהורים לשיטתו שקשור לחפצא והרי"ז כשני אהלים נפרדים לראב"ד: טמאים וגם התנורים עצמם טמאים לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם ומחשבתו שהכל דבר אחד כולל התנורים

הלכה ו

* האם העומד על ארון של עץ שיש בו חלל טפח מעל המת טמא מן התורה לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש חלל טפח שהוא חוצץ ולכן אומר שאינו נחשב לטומאה ולכן מותר לכהנים לדלג עליו שאין בו טומאה מה"ת לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא

פרק יט הלכה א

* מה הדין למה שנמצא מתחת לכוורת שלא כנגד הטומאה לרמב"ם: טהור שאפילו שזה כלי טמא חוצץ לשיטתו כנ"ל שמסתכל מצד החפצא והרי זה נחשב לכלי מצ"ע אפילו שזה טמא לראב"ד: טמא לשיטתו שכלי טמא אינו חוצץ כנ"ל לשיטתו מצד הגברא ומכיוון שזה טמא אינו נחשב חוצץ לגבי האדם מכיוון שזה חלק מהטומאה

* האם הכלי שבתוך הכורת שגבוהה טפח טמא לרמב"ם: טמא הכלי שכנגד הטומאה לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה הכל כדבר אחד וטמא לראב"ד: טהור לשיטתו שקשור לגברא ולכן רואה זה כשני דברים אין פה טומאה רצוצה ולכן טהור

* אם יש טומאה על הכוורת האם חוצצת לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן זה מביא את הטומאה ולכן זה מביא את הטומאה שהרי זה קרוב לטומאה =חפצא לראב"ד: כן לשיטתו שזה כוורת של חרס ולכן זה חוצץ שזה קשור לגברא ומצידו יש לכל אחד את מקומו

* האם כשסתם את הנקב בקש האם נחשבת לאוהל של עץ לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי היא נסתמת כך בקש =עץ וזה עיקרה ולכן נחשב לאוהל של עץ לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לאדם ומצד האדם עדיין חושבה לכלי שזה רוב החשיבות ואינו מחשיב רק את הסתימה

* היתה הכורת על הארץ ופיה לחוץ וכזית מהמת תחתיה מה הדין לרמב"ם: טמא רק עד התהום אבל לא למעלה לשיטתו שהכורת חוצצת שהרי היא חפצא לראב"ד: טמא הכל גם למעלה לשיטתו שהכורת איננה חוצצת כנ"ל והכוונה כוורת אפוצה =שנשברו כל הדפנות לכן אין נחשבת לגבי האדם לכוורת שלימה כדי שתחצוץ אלא שיש טפח בין השולים לדפנות וזה מביא את הטומאה

הלכה ב

* אם הטומאה ע"ג הכוורת בחוץ איך תביא לתחתיה לרמב"ם: מכיוון שהיא כלי וכלי מביא ואינו חוצץ לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על הכלי לראב"ד: מכיוון שהכל תחת אותו אויר הטמא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר מצד האהל שקשור יותר להסתכלות מצד הגברא

פרק כ הלכה א

* האם אוהל בתוך אוהל בכל מצב מביא טומאה לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהם מחוברים מביא את הטומאה

לראב"ד: לא ורק אם האהל מקבל טומאה או שאין דרך לטומאה מהפנימית לצאת אלא מהחיצון אבל אם יש מקום אחר טהור לשיטתו מצד הגברא ולכן מחפש שיהי' קשר פנימי בין האהלים ולא סתם שמחוברים

הלכה ה

* מדוע בלוע מציל מהטומאה

לרמב"ם: כי הוא מוקף בצמיד פתיל לשיטתו מצד החפצא שסגור ארמטי ואם התנור טהור גם הם טהורים ואם טמא טמאים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן משוה את הכלים לתנור ולא מסתכל מצד שראוי לקבל טומאה
 לראב"ד: בגלל שזה בלוע באופן שאינו יכול לצאת ולא בגלל הצמיד פתיל לשיטתו שקשור לגברא ולכן מה שהאדם יכול להוציאו נחשב כאינו בלוע ואם התנור ראוי לקבל טומאה אין צמיד פתיל מצילים לשיטתו שמפני גזירת חכמים שגזרו מצד ע"ה = גברא ומבדיל בין טפילה למגופה וזה מצד האדם

פרק כ הלכה ו

* מדוע אם יש טומאה בין המחיצה לארץ הכלים שמעל המחיצה טמאים
 לרמב"ם: מכיוון שאהל אינו מונע את הטומאה לשיטתו שקשור לחפצא מדבר מצד החפצא איך שהאהל אינו מונע הטומאה
 לראב"ד: מכיוון שדרך הטומאה לצאת ולעבור דרך שם לשיטתו מצד הגברא מסביר שבאמת האוהל חוצץ במקרה שאינו מקבל טומאה ורק פה יש סיבה צדדית מצד מהלך ודרך הטומאה

פרק כא הלכה ב

* האם משפך שכפהו = הפכו ונשאר נקב קטן האם מציל מהטומאה
 לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא שהרי נחשב נקב קטן כסתום
 לראב"ד: לא מכיוון שמצד הגברא נעשה הנקב אפילו כל שהוא טמא וצריך צמיד פתיל

הלכה ג

* האם חבית של חרס שכפאה על הקרקע ומירחה בטיט האם מצילה מהטומאה
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שזה כלי חרס אינו מציל באהלים ולשיטתו כלי שכפאו שוב אינו כדרך תשמישו של החפץ ולכן אינו צריך צמיד פתיל
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי זה סגור ארמטי = כמו צמיד פתיל ולכן טהור שנחשב כמו כלי ולשיטתו גם כלים שכפאם עדיין צריכים צמיד פתיל שלגבי האדם אין הבדל

* שאר כלים שאינם חרס שהדביקם במקום הדופן בקרקע מה הדין

לרמב"ם: אינם צריכים צמיד פתיל לשיטתו שזה נהפך מצד החפצא להיות כדופן וכחלק מהקרקע ולכן א"צ צמיד פתיל
 לראב"ד: צריכים מירוח לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם זה עדיין נחשב לכלי ולכן צריך מירוח

הלכה ו

* כשיש טומאה בבית וכלים בבור מה הדין
 לרמב"ם: מה שבבור טהור לשיטתו שנחשב מצד החפצא למקום נפרד וכמו כל שני מקומות לראב"ד: מה שבבור טמא לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם הכל נחשב לשלו ודבר א' ונחשב יותר כבנין

הלכה ט

* מה ההבדל בין אם הכיסוי נשען על תנור ישן או חדש
 לרמב"ם: ההבדל פשוט אם הוא נשען על דבר שמקבל טומאה טמא ואם על חדש שאינו מקבל טומאה טהור לשיטתו שמצד החפצא
 לראב"ד: אפילו שנשען על הישן אבל אם שם את התנור החדש בתוך הישן לגבי האדם הישן התבטל שהתנור החדש ביטל את חללו של הישן שלגבי האדם העיקר זה החדש ולכן טהור

פרק כב הלכה א

* כלי חרס שנתן בו טיט האם מבטלו
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ואם שם בו טיט כבר החפצא אינה יכולה לפעול בתור כלי
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן עדיין נחשב לכלי לגבי האדם

הלכה ג

* בכלי גדול כמה שיעור הנקב
 לרמב"ם: ברובו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן דוקא משערים לפי גודל הכלי ולא משנה כ"כ אם הגברא יכול להשתמש בזה
 לראב"ד: כמוציא רימון לשיטתו שקשור לגברא שבכזה שיעור אין יכול להשתמש בו ולא משנה כ"כ גודל הכלי = החפצא

הלכה ז

* חבית מוקפת צמיד פתיל ויוצא המיניקת = הקש לאוהל המת מה הדין
 לרמב"ם: החבית והמשקין ורק המיניקת טמאה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן המיניקת אינה חלק מהחבית ואפילו שהמיניקה טמאה החבית טהורה

לראב"ד: הכל נהי' טמא שהטומאה נכנסת דרך פתח המיניקת לשיטתו שקשור לגברא ולגביו המיניקת זה חלק מהחבית שרק אם זה יכול להשתמש בחבית

הלכה ט

* האם מכסה של חבית נחשב לעצמו או כחלק מהכלי לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן המכסה נחשב לעצמו ואין בו חשיבות של כלי ולכן ואינה מצלת לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם הרי זה כלי אחד ולכן מביא דיעה שמצלת וגם לדיעה שאינה מצלת זה לא בגלל חיסרון במכסה אלא מדובר פה שכך דרך תשמיש של האנשים באופן כזה בכלי יחד עם המכסה ולכן אינו מציל

הלכה י

* אם עושה את הצמיד פתיל לא בצורה הרגילה על גבה ולא על פיה לרמב"ם: מציל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העיקר שיש צמיד פתיל על הכלי אפילו שלא כדרך האדם לראב"ד: לא מציל לשיטתו שקשור לגברא והרי אין זה דרך האדם כך לשים צמיד פתיל

הלכה יא

* מה העיקר הזפת או החרס בחבית זפותה שנתקלף החרס והזפת קיים לרמב"ם: הזפת עיקר וזה גורם להציל אפילו שהחרס נשבר שמצד החפצא מספיק רק הזפת שזה גם מחזיק ועומד לראב"ד: החרס עיקר ולכן צריך להיות שלם לשיטתו מצד הגברא אז הכלי הוא מחרס וזה חשיבותו ולכן צריך שהחרס תהי' שלימה אפילו שהתקלף הזפת

פרק כג הלכה ד

* מדוע מציל במקרה שמקצת מן האהל מרודד על הארובה לרמב"ם: מספיק כיסוי לשיטתו מצד החפצא מספיק שהוא מכוסה לראב"ד: מכיוון שזה חלק מהאוהל לשיטתו מצד הגברא צריך ממש אוהל שזה חשיבות לגברא ולא מספיק סתם כיסוי

פרק כד הלכה ב

* איפה צריך להיות הפותח טפח כדי להביא את הטומאה לרמב"ם: במקום הכלים הטהורים שאם אין שם טפח ניצולים מהטומאה שחשוב כסתום לשיטתו שקשור לחפצא והעיקר זה מקום הכלים הבעי' עצמה

לראב"ד: במקום הטומאה שאם יש שם טפח מביא את הטומאה לכלים שבצידה לשיטתו מצד הגברא ולכן חושב על הטומאה שממנו מגיע הבעי' ואדרבה לשיטתו אם יהי' במקום הכלים טפח נחשב כמקום נפרד מהטומאה וטהור

הלכה ד

* האם אפשר לצמצם בדברים שנראים שוים כמו מחצה על מחצה ולדייק שא' יותר מחבירו לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי נראים ממש אותו דבר וכמו ספק דאורייתא =שקשור לחפצא ולכן מחמיר לראב"ד: אפשר לצמצם עכ"פ לדיעה א' לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם יתאמץ האדם ודאי ימצא שא' קרוב יותר וגם מספיק לקולא =שזה קשור לדרבנן =שענינם גברא

הלכה ה

* האם במעזיבה יש גם טומאה רצוצה לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא ישאיר את הטומאה רק במקום הסמוך לה כנגדה בלבד לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא ולכן מצד האדם מכיון שאין לטומאה מקום טפח לכן בוקע ועולה ויורד שהכל דבר א' לגבי האדם

* שני פתחים וטומאה בכותל ביניהם פתוח לאחד לרמב"ם: רק הוא טמא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חבירו טהור ששם אין טומאה לראב"ד: שניהם טמאים לשיטתו שמצד האדם שני הפתחים ענינם אחד ולכן שניהם טמאים

פרק כה הלכה ב

* האם צריך טפח פנוי מלבד הטומאה לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הטומאה =החפצא הוא חלק מהטפח כדלעיל לפני הרבה פרקים לרמב"ן: כן צריך לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם אים מחשיב את הטומאה כחלק מהמקום

הלכה ג

* אם ראש הכותל הטמא הוא באמצע העלי' מה הדין בכותל של קומה שני' לרמב"ם: העלי' השני' טהורה לשיטתו שקשור לחפצא והרי הטומאה לא נמצאת שם לראב"ד: העלי' השני' טמאה לשיטתו מצד הגברא שהכל שייך לו ונחשב כדבר אחד

הלכה ד

* מה הפירוש פרדסק

לרמב"ם: חור גדול שבעובי הכותל שדרך בנ"א לעשותו לתשמיש לשיטתו מצד החפצא ולכן מסביר שזה חלק מהקיר של הבנין
 לראב"ד: תיבה עם הרבה מגירות כמו של רופא לשיטתו מצד הגברא לכן מסביר שזה דבר נפרד תיבה לעצמה ורק ע"י האדם מחברה עם מסמרים ונהי' חלק מהקיר

* אם הטומאה סגורה בפרדסק מה הדין של הבית
 לרמב"ם: הבית טהור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהטומאה נמצאת במקום נפרד אינו מטמא את הבית
 לראב"ד: הבית טמא לשיטתו שקשור לגברא ומסתכל לא רק על מקום הטומאה אלא גם על התפשטותה ושדרכה של טומאה לצאת ולא להיכנס

* האם בשביל שתהא טומאה רצוצה צריך שלא יהי' חלל טפח במקום הטומאה
 לרמב"ם: לא דוקא שאפילו אם יש טפח יחד עם הטומאה נחשב לאוהל ושוב אינה טומאה רצוצה כדלעיל אלא צריך שלא יהי' חלל כלל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחשיב את החלל טפח ביחד עם שיעור עובי הטומאה
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן נזהר רק מטפח חלל בלי טומאה שזה שיעור חשיבות לגבי האדם בכ"מ של טומאה

הלכה יא

* האם כשהאשה יולדת שני ילדים והראשון יצא מת האם השני שיצא חי טהור
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שלא נגע בחי משיצא לאויר העולם טהור
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי מצד האשה נטמא הולד או בטומאת מת או בטומאת לידה - שזה כנידה

הלכות פרה אדומה

פרק א הלכה א

* מדוע אין לוקחים עגלה ומגדלים אותה לפרה אדומה
 לרמב"ם: זה מגזיה"כ לשיטתו שזה חיסרון בחפצא כשהיא עגלה שאינה ראוי' להקדש
 לראב"ד: זה מצד מחוסר זמן שזה קשור לגברא שעליו יש איסור להקדיש מחוסר זמן ולא מצד הבהמה עצמה

הלכה ד

* האם צריך כשגוזז את השערות השחורות להשאיר את שרשן האדום

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שיהי' שערות אדומות לפחות שרשן לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן העיקר שלא יהא שערות שחורות ואין צורך בחפצא שיהיו שערות אדומות ורק אם הם בגומא אחת אז צריך שישאר שרשן שאז הן מוכיחות זו את זו = שמסתכלים על גדילתן ורואים אם הם שחורים או אדומים

הלכה ו

* מדוע אם הי' בה יבלת וגדל שיער במקומה פסולה
 לרמב"ם: בגלל היבלת לשיטתו שקשור לחפצא בגלל היבלת עצמה פסלה
 לראב"ד: בגלל שצבע שיער האדם לקוי לשיטתו שקשור לגברא ולכן העיקר זה הצבע שנראה לאדם ובשיער בתוך יבלת הצבע פגום

הלכה ז

* מדוע פרה אדומה מעוברת פסולה
 לרמב"ם: בגלל שעלה עליה זכר לשיטתו מצד החפצא לכן אפילו שרצתה הפרה בכ"ז נחשב למשא ולכן פוסלה
 לראב"ד: בגלל שחוששים שעלה עליה שלא לרצונה ורק אז נחשב למשא לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם פה צריך שיהי' נגד רצונה ורק אז פסולה

פרק ג הלכה ב

* האם מותר לקבל את הדם בכלי
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם התורה אמרה שצריך ביד סימן שזה דוקא ביד
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא וזה שהתורה אמרה בידו הכוונה בכוחו של הגברא ולכן אפילו בכלי זה נחשב מכוחו ולכן כשר

פרק ד הלכה ו

* אם היזה לכיוון ההיכל אבל לא כיון ממש כנגד ההיכל בדיקדוק מה הדין
 לרמב"ם: כשירה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שלא כיון בדיוק כשירה העיקר שיהי' לכיוון בערך בין מזרח למערב ולא לכיוון אחר
 לראב"ד: פסולה לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיכוון וידקדק ויראה וזה קשור גם לכוונת האדם שיראה ההיכל ויוסיף בכוונתו ולא סתם בין מזרח למערב

הלכה ז

* אם היזה מטבילה אחת שתי פעמים
 לרמב"ם: הזייתו פסולה ואין יכול לתקן לשיטתו מצד החפצא שפגע בתנאי של הזיות הפרה

לראב"ד: יכול לתקן ע"י שיחזור מתחילה את כל ההזיות לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר על התיקון של האדם שאפשר לתקן

הלכה יא

* אם שרפה מחוץ למקום שחיטתה מה הדין לרמב"ם: פסולה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך דוקא במקום שנשחטה לראב"ד: כשירה לשיטתו שקשור לגברא ולכן א"צ דוקא במקום שחיטתה אלא כל מקום שהאדם יקדשו לשריפת הפרה כשר ובלבד שיהא מכוון כנגד הפתח שיש כוונת האדם

פרק ה הלכה ה

* על מי הכוונה יצאו וחזרו לעזרה הנושאים בעזרה טהור לרמב"ם: הכוונה על החפצא של בשר הפרים הנשרפים שיצא וחזר לראב"ד: הכוונה על האנשים שהוציאו והחזירוה לעזרה האם מועיל להם לטהרם לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על האנשים

הלכה ו

* אם המשלח את השעיר לעזאל פרש מהשעיר ולפני דחייתו לצוק נגע בכלים האם טימאם לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל זמן שעדיין לא דחה את השעיר נחשב לטמא לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שהשעיר = החפצא קיים אבל מכיון שהגברא פרש כרגע ממנו שוב אינו מטמא כלים

פרק ו הלכה ב

* האם מותר להטביל את האיזוב במים בלילה לרמב"ם: מותר לשיטתו שהעיקר זה החפצא ולכן מקפיד רק על ההזאה בפועל שזה ביום אבל ההכנה של האיזוב אפשר גם בלילה לראב"ד: אסור לשיטתו שהעיקר זה הגברא ולכן אפילו ההכנה של האדם בטבילת האזוב במים צריך להיות ביום

הלכה י

* האם כל הנהרות בעולם פסולין לקידוש מי חטאת לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חוששים שנתערבו בהם מי הגשמים יותר מחצי לשיטתו שבספק אסור שמשוה דין זה לדאורייתא שמחמיר בחפצא לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן כל דין זה הוא חומרא על האדם ובספק מיקל כמו דינים שמדרבנן שמקילים בספק שקשור לגברא

פרק ז הלכה ג

* אם מילא מים אחרים בזמן שמילא מי חטאת=מים בשביל אפר פרה אדומה מדוע פסול לרמב"ם: משום מלאכה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם הפעולה המילוי נחשב לפסול לראב"ד: משום היסח הדעת לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחשיב בעיקר את הפסול שמצד האדם ולא מצד המלאכה וגם מסביר את ההבדל בין המילוי שפוסל גם לאחרים משא"כ בקידוש שאין פוסל בהיסח הדעת לאחרים מכיון שקידוש אסור בטובת הנאה ואין אדם פוסל לאחרים משא"כ במילוי שמותר בהנאה וכאילו מילא לעצמו

הלכה ד

* אם ממלא הרבה חביות באופן שמתחילה התכוון לקדש כל חבית בפ"ע מה הדין לרמב"ם: כולם פסולין חוץ מהאחרונה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן פסולים כולם אפילו שלא התכוון לקדשם יחד שמצד הפעולה עצמה שממלא לכל החביות יחד יש קשר ביניהם לראב"ד: אין פסול שלכתחילה אין שום קשר בין החביות לשיטתו שקשור לגברא וצריך שהאדם מתחילה ירצה לקדשם יחד ורק אז יש קשר בין החביות ואפילו שהתחרט לקדש כ"א בפ"ע כולן פסולין חוץ מהאחרונה

* מדוע הראשונה נפסלת במילוי השני' והשני' נפסלת במילוי השלישית לרמב"ם: משום המלאכה עצמה לשיטתו שקשור לחפצא לראב"ד: משום ששינה את המחשבה שלו והתחרט ומשמע שדומה לו כמשא ולכן פוסל לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד מחשבתו פוסל

הלכה ה

* אם מילא בתחילה חמש חביות לקדשן קידוש אחד והתחרט לקדשן חמש קידושין מדוע כשר רק הראשונה לרמב"ם: משום מלאכה לשיטתו שקשור לחפצא ומצד המלאכה עצמה נפסלת לראב"ד: משום היסח הדעת של האדם שמראה שקשה לו לקדשם כאחד לשיטתו שקשור לגברא

* מדוע כשנותן לחבירו לקדש חמש חביות רק הראשונה כשרה ואם אמר לו קדש לי הרי כולם כשרות. לרמב"ם: משום שחבירו מפרידם ולכן כשר רק הראשונה משא"כ בשבילו דעתו לחברם לשיטתו שמצד החפצא לראב"ד: משום שאינו סומך דעתו שיתנם לו ושניהם מסיחים דעתם מן המים משא"כ במקדש בשביל עצמו ודאי שסמכה דעתו והכל מתחבר לשיטתו שקשור לגברא וסמיכות הדעת ולא מצד החביות

הלכה ז

* מדוע כשמילאו שני אנשים לקידוש א' והוציא אחד מהם את הקוץ המים כשירים מדוע לרמב"ם: מכיון שבפועל יש עוד א' שממלא וכאילו לא הי' פה הפסק לשיטתו מצד החפצא שכלל לא נחשב הפסק
 לראב"ד: מכיון שזה צורך הקידוש שאין יכול בלי להוציא הקוץ לשיטתו מצד הגברא ולכן אפילו שנראה הפסק אבל זה לצורך הגברא ולכן המים כשרים

הלכה יא

* אם משנה כוונה תוך כדי מילוי המים משתי' למי חטאת מה הדין לרמב"ם: אם עד שלא הגיע הדלי למים התחרט שופך ואין צריך לנגב לשיטתו מצד החפצא ולכן מסתכל פשוט שלא ישאר בו טיפה מים לא בגלל שיש פה פסול אלא כי צריך שימלא מים לשם פרה אדומה
 לראב"ד: אם עד שלא הגיע הדלי למים שופך וצריך לנגב לשיטתו מצד הגברא ולכן יש חשש של היסח הדעת כאשר נמצא רחוק מהמים ולכן צריך לנגב לגמרי כי יש פה פסול של היסח הדעת

פרק ח הלכה ה

* מדוע הממלא לעצמו בשתי ידיו כאחת בקידוש אחד פסול לרמב"ם: מצד המלאכה שעושה כאשר ממלא בשתי ידיים אז כל מילוי נחשב כמלאכה לגבי המילוי של היד השני' לשיטתו מצד החפצא ולכן פוסל מצד עצם המלאכה אפילו שלא הסיח דעתו
 לראב"ד: מצד שיש טורח מרובה אז ודאי שהסיח דעתו ומה שקרוב להיות שמור = [מה ששומר יותר זה הכשר לשיטתו מצד הגברא

הלכה ו

* מדוע באומר מלא לי ואמלא לך הראשון פסול והשני כשר לרמב"ם: בעצם המילוי שזה כמו שממלא לו ולחבירו שנחשב כעושה מלאכה נוספת עם המילוי שזה פסול לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מעצם המלאכה פסול
 לראב"ד: מכיוון שאינו סומך דעתו שהשני ימלא ולכן מסיח דעתו מן המילוי לשיטתו שקשור לגברא ולא בגלל עצם המלאכה

הלכה ח

* מדוע מקרסם עלה זית לחתות בו את האפר פסול לרמב"ם: כדי שלא יחזיק אפר הרבה ולכן פסול מכיוון שאינו לצורך הקידוש לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם זה לא לצורך פסול אבל אם זה בשביל שיחזיק אפר הרבה יהי' כשר כי זה לצורך החפצא אפילו שאינו לצורך הקידוש ממש

לראב"ד: כדי שיחזיק אפר הרבה ולכן פסול לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם חושב על אינטרס שלו פסול חוץ מקידוש המים אפילו לצורך הקידוש

פרק ט הלכה ז

* האם כשחיבר בין שני חלקי השוקת אבל בלי סיד ונתן אפר האם הכל נחשב למים מקודשין
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ואם הם מחוברים בדרך כל שהיא נחשב למקדש בכלי אחד
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינם מקודשות עד שיהיו מחוברים ממש בסיד כדי שיוכל האדם ליטלם כאחת

הלכה טו

* מה הפירוש ואם גרגר כשר במי חטאת לרמב"ם: הכוונה ששפך לגרונו ושתה בלי שיגע בשפתיו במים שבכלי לשיטתו מצד החפצא מקפיד רק שלא יגע במים שבכלי
 לראב"ד: הכוונה שרק הכניס לגרון ולא בלע אז המים הנשארים כשירים לשיטתו שקשור לגברא ולכן הבעי' שפוסלת זה רק אם האדם שתה מהמים ולא מצד הנגיעה אלא מצד מחשבתו ששינה לשתי' ושתה בפועל

פרק י הלכה ב

* האם יכול להניח אצלו מים בלי קידוש כל זמן שירצה בלי שמירה מיוחדת לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ומכיוון שאין נוגע בהם הכל טוב ויפה ובפרט שעדיין אינם קדושים ולא צריך שמירה מיוחדת של הגברא
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיהי' שמירה מיוחדת ולא יהי' היסח הדעת של הגברא

הלכה ד

* מים שכבר נתקדשו האם צריכים שמירה מיוחדת שלא יסיח דעת מהם לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ומכיוון שהמים קדושים כ"ש שצריך שמירה מיוחדת שלא יסיח דעתו מהם
 לראב"ד: לא לשיטתו שמצד הגברא והרי האדם כבר עשה את כל פעולתו במים שכבר קידשם ולכן אין פסול בהיסח הדעת

הלכה ה

* אם עשה מי חטאת משקולת אבל לא הסיח דעתו מהם לרמב"ם: פסול לשיטתו שקשור לחפצא וע"כ מכיוון שמשתמש בהם לד"א פסול

לראב"ד: כשר לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא עדין לא הסיח דעתו

הלכה ז

* מה צריך לכוין המזה שמזה לטהר

לרמב"ם: צריך לכוין לטהרו לשיטתו מצד החפצא צריך לחשוב על פעולת הטהרה
לראב"ד: צריך לכוין רק לפגוע באדם הטמא אפילו בלי כוונה לטהרה לשיטתו מצד הגברא
ולכן צריך לכוין לאדם ולא לפעולה של הטהרה

הלכה ח

* אם כיון לשם דבר שהוא ראוי להזי' והזה על דבר שאינו ראוי להזי' מה הדין במה שנשאר
באיזוב

לרמב"ם: יכול להשתמש בנשאר בשביל להזות לשיטתו מצד החפצא ומכיון שבפעולת
הטבילה של האיזוב כיון לדבר ראוי אז זה כשר ולא מתחשב בפעולת הטעות של הגברא
לראב"ד: לא יכול להשתמש במה שנשאר ופסול לשיטתו שקשור לגברא ומסתכל על
הפעולה של האדם ואם היזה על שאינו ראוי פסל את המים לגמרי אפילו שכיון בפעולה של
הטבילה לדבר הראוי

הלכה י

* צלוחית שפיה צר האם הפעם הראשונה שטובל צריך להיזהר ולחשוש שלא יגע בצדי
הכלי

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בפעם הראשונה שעדיין אין לחות של מים בצדי
הכלי אז יש חשש שיספג = שיתנגב בצדי הכלי
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מתחשב בכוונתו והרי הוא אינו מתכוון אלא
להוציא מן הכלי ולא לספגו = לנגבו בצדי הכלי

פרק יא הלכה ב

* האם כשעשה הפסק גדול בין השלישי לשביעי האם יכול מיד להזות בלי לספור שוב
מהתחלה

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי כבר עברו הרבה ימים ולכן גם יכול לטבול מתי
שרוצה בין לפני הזאה או אחרי לשיטתו שהעיקר שיעשה פעולת הטבילה ולא משנה
שהאדם עדיין טמא
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיספור לפי הסדר ואינו יכול לטבול לפני
הזאה מכיון שעדיין הוא טמא ומה יעזור טבילתו

פרק יב הלכה י

* מהו כוש של רובן

לרמב"ם: זה כלול בהסבר של כוש שפותלים בו חבלים או פשתן אבל זה של עץ גמי שבכוש
של רובן פותלים חבלים של גמי לשיטתו שקשור לחפצא ומצד החפצא שניהם אותו דבר
שפותלים בהם חבלים

לראב"ד: זה חבלי הספינות או חבלים של קשת שצריך סוג שגמיש יותר שזה הגמי שקשור
יותר לעבודת האדם לשיטתו שקשור לגברא

פרק יג הלכה ג

* מדוע המקדש מי חטאת לא ינעול את הסנדל

לרמב"ם: שמא יפול משקין אחרים על הסנדל ויטמאוהו ויטמא את האדם לשיטתו שקשור
לחפצא ולכן חושש מצד טומאה כפשוטה
לראב"ד: שמא יפלו ממי החטאת על הסנדל ויסיח דעת ויטמאוהו ודוקא בסנדל שקשה
ליזהר אבל על בגדיו יכול ליזהר לשיטתו מצד הגברא ולכן החשש הוא מהיסח הדעת

הלכה ז

* מהו טומאת מדף

לרמב"ם: שהזיזו טומאה אפילו שלא נגע בו לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר שבפועל הוזיז
את החפצא אפילו שלא נגע בו

לראב"ד: טומאה קלה שהיא רק מצד המעלה כגון שטבל במקוה בשביל טהרה של תרומה
ולא בשביל חטאת לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר מצד המעלות שעל האדם שצריך כוונה
לטיבילה לחטאת דוקא ורק אז טהור ואם לא טמא מדף

פרק יד הלכה ד

* אם הוא נמצא באוהל המת והמים בחוץ

לרמב"ם: המים טמאים כמוהו לשיטתו שקשור לחפצא שהוא משפיע על המים
לראב"ד: מביא שתי דיעות ולשיטתו שקשור לגברא לכן מביא דיעה שאם הוא טהור אפילו
שהמים בפנים הם טהורים ג"כ ויש דיעה שאומרת שלא קשור המים לאדם והאדם טהור
והמים טמאים שהגברא לא קשור למים

הלכה ז

* אם מגביה שני כלים א' קודש וא' חטאת

לרמב"ם: הלשון מפני שנטמאו מחמת הכלי של קודש לשיטתו שקשור לחפצא מדבר
בפועל איך שנטמאו ולא משנה כ"כ איך נטמאו
לראב"ד: הלשון אפילו שנטמאו מכלי קודש לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר שיש להם
טומאה חמורה משלהם שזה קשור יותר למעלה מצד האדם שנטמא בקודש אפילו שנפסלו
וכבר אין להם את מעלתם

פרק טו הלכה א
 כבר נכתב לעיל פ"י ה"ח

הלכה ח

* מדוע אין חוששים במים שנמצאו בחלון של רבים שמא פסולין הם לרמב"ם: מכיון שזה חלון של רבים וספק ברה"ר טהור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר מצד עצם הספק לראב"ד: מכיון שרוב המים כבר נעשה מצותן ואז כבר אינם נפסלים ונטמאים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר מצד האדם שאין טומאה שהרי רוב המים נעשו מצוותן ואין מטמאים ולא רק מצד הספק

הלכות טומאת צרעת

פרק א הלכה ב

* מהו גדר 4 מראות נגעים לרמב"ם: הם 4 סוגי לבן זה למעלה מזה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר מצד החפצא של הנגעים שכ"א שונה בפועל ולא רק בדינים כר"ע לראב"ד: הם 4 דינים אפילו ששנים נחשבים אותו דבר סיד ההיכל וצמר לבן שהם אותו גוון ורק בדינים לגבי הגברא משתנים לשיטתו שקשור לגברא שקשור יותר לדינים

הלכה ג

* האם מצטרפים כל 4 סוגי נגעי הצרעת לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הכל ענין א' לראב"ד: לא מכיון שלגבי הגברא כל צבע הוא שונה בדינו

הלכה ד

* מה יותר לבן האם הבהרת או השאת=הטפל לבהרת לרמב"ם: השאת לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שזה שאת=טפל אבל זה טפל לדרגה גבוהה מ-4 סוגי הנגעים כמו ונב לאריות שהשאת טפל לדרגה חמורה יותר בנגעים לראב"ד: הבהרת לשיטתו שקשור לגברא ולכן הבהרת שזה אב בפ"ע ולא טפל כמו השאת

הלכה ו

* מהו השאת=הטפל לבהרת שכתוב בתורה

לרמב"ם: זה גם שוקע כמו כל הנגעים לשיטתו שקשור לחפצא משוה לכל הנגעים =שהם נראים שוקעים כמראה חמה עמוקה מן הצל לראב"ד: זה גבוה מן העור לשיטתו שקשור לגברא ולכן מפרש כפשוטו של המילה שאת ולא קשור למשפחת הנגעים

פרק ג הלכה ה

* האם כשגדל הנגע וחזר לקדמותו מה הדין לרמב"ם: טהור שכל הטומאה זה מצד החפצא =הנגע וברגע שהלך זה טהור לראב"ד: אין כאן סימן טהרה לשיטתו שהגברא נהי' טמא וכדי לטהרו וצריך סימן טהרה ולא מספיק שהחפצא =הנגע נעלם

הלכה ח

* האם ראשי איברים שיש בהם בהרת ובתוכה מחיה מטמאה בראשי אברים לרמב"ם: לא אפילו שיש בה גודל כגריס שאינה נראית כאחת לשיטתו מצד החפצא ולכן מבדיל אם יש בה מחי' שאז אינה נראית כאחת מכיוון שהמחי' מחלקת את הנגעים מצ"ע לראב"ד: כן אם יש בה גודל כגריס ורק אם אין בה כגריס אינה מטמאה לשיטתו מצד הגברא שאם יש בה כגריס לגבי האדם זה נראה כאחת וטמאה ומחי' שכתוב זהו חידוש לגבי הגברא שאפילו שבסוף אם פרח בכל הגוף חוץ מראשי האברים מעכב ומטמא משום מחי' בתחילה לא מטמא משא"כ לרמב"ם שהחידוש מצד עצם הבהרת =החפצא אז אינו נחשב פריחה בכולו וטמא

פרק ד הלכה ה

* מה יהי' אם הבהרת נעלמה וחזרה לרמב"ם: הרי היא כמו שהיתה ואפילו אחרי שכבר פטרו לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא היא אותו דבר אותה בהרת ולכן טמא מיד שחזרה שהרי כבר חיכו שבועיים ואז נותנים לו שבועיים כדי לבדוק אם יתפשט לראב"ד: רק אם זה לפני שפטרו אבל אם כבר פטרו את האדם תראה בתחילה לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם פטרו אז זה משהו אחר

* אם נתמעטה הבהרת משיעור גריס וחזרה מה הדין לרמב"ם צריך להחליט סופית או לפטור או להסגיר לפי גודלו של הנגע לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה אותו נגע ולא משנה אם זה בתוך ימי הסגור או לאחר הפטור שלא משנה מה מצב הגברא לראב"ד יש הבדל בין אם זה בתוך ההסגר לבין אחר הפטור שאז צריך להתחיל הכל מחדש ולחכות שבועיים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחלק לפי מצב האדם

הלכה ט

* האם יש הבדל בדין בהרת שפשתה = התרחבה ואח"ז כנסה = התמעטה בין בהרת כגריס ליותר מכגריס
 לרמב"ם: אין הבדל לשיטתו מצד החפצא שזוה אותו בהרת וזה שפשתה וכנסה חזרה לאותו מצב
 לראב"ד: יש הבדל לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם זה רק גריס אז באמת חזרה לאותו דין אבל יותר מגריס שפה יש כבר מציאות של סימן טומאה אז במקרה שפשתה וכנסה לא היו חכמים מטהרים

פרק ו הלכה ג

* מה הדין בבהרת שסמוכה לראש או לעין למקום שאינה יכולה לפשות = להתפשט לרמב"ם: טהורה לשיטתו שמצד החפצא שאין אפשרות כרגע במצב של הבהרת לפשות = להתפשט
 לראב"ד: טמאה לשיטתו שמצד הגברא ולכן אפילו שכרגע אין ראוי לפשיון אבל יכול לכנוס ואח"ז להתפשט והרי לפי הראב"ד יש טומאה בכזה מקרה כנ"ל וגם שיש סימנים אחרים שיכול האדם להתטמא כגון מחי' או שיער לבן

פרק ז הלכה ד

* נהפך כולו למראה צרעת וחזר בו כעדשה = שהתקטנה הצרעת כמראה הבוהק = מראה שאינו גוון לבן כמו צרעת עיין פ"א ה"א מה הדין
 לרמב"ם: טהור לשיטתו שקשור לחפצא שגם מראה בוהק נחשב לטמא כמו בשר חי אפילו שאינו ממש בשר חי אבל לגבי החפצא הצרעת נחשב לחי
 לראב"ד: טמא לשיטתו שקשור לגברא ובשביל הגברא אין זה כמו בשר חי אפילו שזה פחות ממראה הצרעת

הלכה ו

* האם כשיש חלק בשפתו העליונה וחלק בשפתו התחתונה יש חידוש שאם פרחה בכולו טהור
 לרמב"ם: כן לשיטתו שהרי מצד החפצא = הבהרת לכאורה אינה נחשבת לבהרת שלימה שחצי בשפה העליונה וחצי בתחתונה ובכ"ז נחשב שכולו בצרעת
 לראב"ד: אינו נחשב לחידוש שהרי מצד הגברא אין כ"כ שוני וחילוק בין שפתו העליונה לתחתונה שהכל אחד

פרק ח הלכה א

* האם בנגעי הנתק = מקום שנשרו השערות צריך שגם יהי' שינוי בעור

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מספיק הנגע שבנתק וא"צ שינוי בעור של הגברא
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שינוי בעור האדם עצמו

הלכה י

* במקרה שיש פירצה בנגע בשני מקומות האם טמא
 לרמב"ם: לא רק אם זה במקום א' לשיטתו שקשור לחפצא ורק אם זה נפרץ במקום א'
 כגריס אז זה חפצא של טומאה
 לראב"ד: מכיון שיש פה שיעור כגריס אפילו משני מקומות הרי זה טמא לשיטתו שקשור לגברא והרי הכל באדם א' ולכן נחשב לאחד

הלכה יג

* בנתק שמתמא בשיער צהוב ומטהר בשיער שחור והלך שיער השחור מה הדין
 לרמב"ם: טמא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם הלך השחור אין פה סימן טהרה
 לראב"ד: טהור לשיטתו שקשור לגברא והרי כבר טיהרו את הגברא שמדובר לאחר הפטור וא"א שוב לטמאו

פרק י הלכה א

* מתי חייב שמגלח את הנתק
 לרמב"ם: רק בתער לשיטתו שקשור לחפצא ואינו נקרא גילוח רק בתער
 לראב"ד: בכל דבר שמגלח חייב לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא תולש סימני טומאה שאין הפשיון ניכר בו

הלכה יב

* מדוע המצורע נכנס לביהכנ"ס ראשון ויוצא אחרון
 לרמב"ם: מכיון שצריך להיות מושבו לבדו מצד החפצא שזה עונשו ומדבר על מושבו ולא רק על העברתו
 לראב"ד: שלא יטמא אנשים בדרכו לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על החשש מצד האנשים

פרק יא הלכה א

* מדוע אין צריך המצורע לגלח שיער שבתוך החוטם
 לרמב"ם: לפי שאינו נראה לשיטתו מצד החפצא מדבר מצד השערות שאין נחשבים לשיער
 לראב"ד: שואל הרי שיער בית הסתרים מגלח אפילו שאינו נראה ולכן אומר לפי שאין ברוב האדם שיער בחוטם לשיטתו שמצד הגברא מסתכל מצד רוב האנשים

הלכה ד

* האם תגלחת המצורע וטבילתו והזאתו מעכבים זה את זה לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא והרי כל דבר זה ענין לעצמו גילוח השערות וטבילת בשרו ואין קשר של עיכוב מא' לשני

לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא והרי כולם קשורים לאדם א' ואצלו צריך הכל ומעכבו ליכנס לפנים מן החומה לכן נחשבים לדבר א' ומעכבים זה את זה

הלכה ט

* אם שחט אחת ונמצאת שלא היתה דרור האם השני שעדין לא שחט חייבת לישאר למצורע או שאפשר לשחטה ולאכלה

לרמב"ם: חייבת לישאר למצורע ויביא עוד ציפור ויצרף אליה לשיטתו מצד החפצא ולכן מצד החפצא של ציפור השני' היא ראוי' למלא תפקידה ואסורה בהנאה לראב"ד: אינה חייבת ויכול ליקחה לעצמו ולשחטה ולאכלה לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם ייעד שתי ציפרים אלו ואם א' אינו ראוי שוב אין זוג ציפרים אלו ראוי למצורע ויכול לאכלם

פרק יב הלכה א

* אם נשתנה הנגע בבגד מירקרק לאדמדם או הפוך האם נטהר לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא הרי אין זה הנגע שהי' ולכן טהור לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי שניהם אב הטומאה ומטמאם ואין הבדל ביניהם לגבי הגברא אפילו שבחפצא =הנגע השתנה

הלכה ד

* האם הצרעת של האדם ובתים ובגדים שוים לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל דבר נשאל לגופו ואין קשר בין צרעת בגדים לאדם

לראב"ד: הכל שווה לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם הכל זה סימנים שקשורים למעשיו הרעים ולכן שוים

הלכה ח

* אם פורח הנגע לאחר הפטור לרמב"ם: טהור לשיטתו שמצד החפצא והרי כבר פטרו לנגע זה ואין זה טמא לראב"ד: טמא מוחלט לשיטתו שמצד הגברא והרי זה באותו אדם והמשך לנגע ולכן טמא

פרק יג הלכה יג

* האם משוים אבן מנוגעת למצורע

לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ולכן רואה באבן טומאה כמו האדם שמחשיבה כמו האדם לראב"ד: אין משוים לשיטתו שקשור לגברא לכן רק מצורע יש לו משכב ומושב לטמא אבל לא אבן מנוגעת

פרק יד הלכה ט

* אם הכניס לבית אבנים לאחר שבנאו האם מטמא בנגעים לרמב"ם: מטמא לשיטתו שמצד החפצא והרי בשעת הנגע בפועל הי' פה החפצא של האבנים

לראב"ד: אינו מטמא לשיטתו שמצד הגברא והרי בשעת הבנין כשבנה לא הניח אבנים אלו ולכן אינו נחשב לחלק מהבנין

הלכות מטמאי משכב ומושב

פרק א הלכה ז

* מהו החידוש בטומאה לגבי טומטום לרמב"ם: החידוש שאם הוא נוגע בלובן ואודם שלו כאחת חייב אפילו שאחרים פטורים ז"א שהחידוש הוא בחפצא שאם הוא נוגע בלובן ואודם שלו חייב ואחרים פטורים מכיון שהלובן והאודם שלו אינם חמורים כ"כ

לראב"ד: החידוש שטומטום בכלל חייב על טומאה של זכר או נקבה ודאים שלא תאמר שהחייב הוא רק בטומאה של זכר ודאי ונקבה ודאית ז"א שהחידוש הוא לגבי הגברא שגם הוא חייב על הטומאה

הלכה יב

* מאיפה לומדים שוב קטן מטמא כגדול? לרמב"ם: מכיון שזה כמו שכבת זרע שלו לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שמחשבים את ראיי' הראשונה כש"ז לכן ממנו למדים

לראב"ד: לומדים מפסוק שלא מחלק בין זב קטן לגדול לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדובר מצד האדם

הלכה טז

* האם משקיין טמאים מטמאים את האדם לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מטמאים רק כלים מכיון שזה טומאה מדברי סופרים שזה בעיקר דין על הגברא ולכן אין להם כח לטומאת אדם כמו טומאה מהתורה

לראב"ד: מטמאים אדם לשיטתו שקשור לגברא שגם דבר שחיובו מדברי סופרים מקבל תוקף ומטמא אדם ג"כ ע"י ששותה רביעית לא סתם בנגיעה שבשותה זה נהי' חלק מהגברא

פרק ב הלכה א

* דם שהתייבש ויכול לשרותו מעת לעת ויחזור להיות דם האם מטמא לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבסוף חוזר להיות נוזלי נחשב לדבר טמא לראב"ד: טהור לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד האדם מסתכל ורואה איך הדם נחשב כרגע והרי עכשיו רואה שחוזר להיות נוזלי ולכן טהור משא"כ בשרץ ונבילה שבהם מסתכל מצד החפצא

הלכה ד

* מה דין זב שנשך את הפת ואת הבצל לרמב"ם: המסיטן טהור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הרי הפת והבצל אין בהם משקים שיטמאו ולכן טהור לראב"ד: טמא לשיטתו שקשור לגברא וגזור שמא יטהר גם בקשות ומלפפון שבהם יש משקין שיש חשש מצד האדם שיבוא לטעות

פרק ד הלכה ה

* אם 4 נשים מעוברת ומניקה בתולה וזקנה שראו פעם שני' מטמאים למפרע לרמב"ם: כן לשיטתו שמצד החפצא שרואה שיוצא דם ולכן מטמא למפרע לראב"ד: לא לשיטתו שמצד הגברא ולכן מכיון שהאשה הרי אינה מוחזקת לראות לכן אפילו שראתה פעם אחת לא יצאה מחזקתה ודי' שעתה

הלכה ז

* האם אשה שיש לה וסת צריכה בדיקה לבעלה לרמב"ם: לא לשיטתו שמצד החפצא והרי יש לה וסת ולכן אין חשש כלל שיצטרפו לבדוק לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן הרי האדם יכול להיות שינוים ולכן צריכה בדיקה לבעלה, ואינו דומה להלכה הקודמת, מכיון שארבע נשים שמסולקות דמים זה חזקה יותר מווסת לגבי כמה דינים, ולכן לא חוששים שהשתנה כמו פה.

פרק ה הלכה ד

* יולדת שנשלמו ימי טהרתה ועדיין לא הביאה כפרה האם טהורה לגמרי לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי מצד הטומאה נטהרה לגמרי לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא והרי האשה עדיין צריכה להביא כפרה ולכן אינה טהורה לגמרי

פרק ו הלכה ג

* מהו דין טומאת מדף לרמב"ם: זה מדרבנן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבפועל אינו נוגע בכלים שמעליו לכן זה רק מדרבנן לראב"ד: זה מדאורייתא לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם זה מטמא את הכלים שעליו אפילו שלא נוגע

פרק ז הלכה ג

* מה הדין אם מקצת הטהור יושב על דבר טמא לרמב"ם: טמא לשיטתו שקשור לחפצא והרי הוא נגע בו ואפילו שזה לא כדרכו לראב"ד: אינו טמא עד שישב עליו כדרכו לשיטתו שקשור לגברא ולכן מתחשב באדם שצריך שישב כדרכו ולא מקצתו

הלכה ד

* אם עומד רגל אחת על כסא א' וא' על כסא השני מה הדין לרמב"ם: שניהם טמאים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל מקום שנגע אפילו שאין כל הגברא על משכב א' טמא לראב"ד: שניהם טהורים לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שאין כולו לגמרי על כסא א' לכן שניהם טהורים

הלכה ז

* אם ישב הטמא על מכבש של כובס טהור מדוע לרמב"ם: טהורים מפני שהוא רפוי לשיטתו שקשור לחפצא ואם זה רפוי אז אין זה נגיעה לגמרי לראב"ד: טהורים אם זה מכבש של אבנים מכיון שהאומן מקפיד עליו שלא ישבו עליו, ואין נחשב למושב, מכיון שאם יושב אומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו, ולכן אינו מטמא מצד מושב, לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר מצד האדם שמקפיד עליו

פרק ח הלכה ד

* זב שהכניס ידו לאויר כלי חרס מה הדין לרמב"ם: טהור לשיטתו שקשור לחפצא ואין היד נחשבת לחפצא של הטומאה אלא הכל יחד ולא אבר אחד, צ"ע מההלכה דלעיל שטמא ברגל אחד על כסא, ואפשר לומר שאולי בכלי חרס, שזה חידוש שטמא מהאוויר (אפילו שלא נגע ממש ולא כדלעיל שהרגל ממש נגעה בכסא), ולא בשאר הטומאות.

לראב"ד: תמא לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם היד נחשבת כחלק מהגברא ומ"ש שאין הנידה מטמאה לאיברים הכוונה רק במקום שאין אויר כלי אלא כמו משכב או מושב שאם רק אבר א' שוכב אינו מטמא

פרק ט הלכה ד

* זב וטהור שישבו בספינה קטנה

לרמב"ם: רק דברים ששייך לדרוס עליהם טמאים מדרס לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק כשנוגע ממש מטמא ולא את הכיפה שבראש שאינו שייך שידרוס עליה
לראב"ד: הכל טמא גם הכיפה שבראש לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם נהי' טמא ולכן הכל טמא ולחכמים אין זה טומאה כלל לשיטתם שאין זה נקרא כלל היסט שזה רק גרמא ואין זה בצורה ישירה נגיעה

הלכה ה

* הנוגע ברחיים שזב בתוכם בגדים טמאים מדוע

לרמב"ם: כי מדובר ברחיים שמזיזים את הקרקע עד כדי שמוזיזים את האדם מפה לשם לשיטתו שקשור לחפצא העיקר שהם מוזיזים את האדם
לראב"ד: כי מדובר ברחיים שזוזות בעצמן והטוחן בהם זו אחריהם לשיטתו שקשור לגברא שלכן כותב שאפילו האדם הטוחן מעצמו נגרר אחריהם ולא שהרחיים מזיזות אותו, זה גם נחשב שהזיזוהו ומטמא.

פרק י הלכה יא

* האם החשוד על דבר נאמן להעיד לאחר

לרמב"ם: נאמן שמצד החפצא אין לו ריעותא שאין אדם חוטא כדי שיהנו אחרים לשיטתו שמצד הדבר ולכן אפילו שהוא חשוד אבל אינו פסול על הדבר
לראב"ד: אינו נאמן להעיד לאחרים לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם חוטא ולא משנה שזה לאחרים שהרי מצד האדם יש פה פסול

פרק יא הלכה ו

* מה שכתוב שנאמן מן המודיעית ולפנים באיזו סוג כלים נאמר

לרמב"ם: מדובר בכל סוגי הכלים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מן המודיעית ולפנים נאמן בכל מצב שהמקום עצמו מביא נאמנות לכלים כמו ירושלים שעושה כולם חבירים מצד המקום
לראב"ד: נאמן רק על סוגי הכלים שקשורים לקדש כלי חרס הדקים לשיטתו מצד הגברא ולכן אין נאמנות סתם מצד המקום אלא מצד שהם ראויים לקודש שאז האדם נזהר ונאמן לשמרו

פרק יב הלכה א

* המפקיד כלים אצל ע"ה

לרמב"ם: אין הבדל בין אומן לשאר ע"ה שתמיד טמאים טמא מת ומדרס לשיטתו שקשור לחפצא ואין שינוי מי הגברא והנוסח קודם טמא מת ואח"כ מדרס שהעיקר זה החפצא וזה קשור יותר לטמא מת שאין גברא משא"כ מדרס שזה בא ע"י האדם שדורס
לראב"ד: יש הבדל לשיטתו שקשור לגברא ולכן מבדיל אם זה אומן שמקפיד על אומנתו מפני שאנשים סומכים עליו ונזהר יותר ולכן רק טמא טמא מת שבוה אינו יודע לזהר שחושב שהוא טהור משא"כ במדרס טהור מכיוון שבוה הוא נזהר ויודע לזהר ולשיטתו הגירסא היא קודם מדרס ואח"כ טמא מת לשיטתו שקשור לגברא ולכן קודם מדרס שזה בידי אדם

פרק יב הלכה כג

* מדוע כשיש כלי אומנתו בידיו אז הכלים טמאים

לרמב"ם: מכיון שכליו מוכיחים שהונחו למכור ויד הכל ממשמשות בהן לשיטתו שקשור לחפצא ומדבר מצד הכלים שמושכים תשומת לב לגעת בהם
לראב"ד: מצד האומן שכאשר כלי אומנתו בידיו כולם באים לראות האומנות לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר שמצד האדם באים לראות

פרק יג הלכה ז

* חבר שהניח כלים מה הדין

לרמב"ם: טמאים לכל הדברים גם בשביל חולין לשיטתו שמצד החפצא ולכן הכלים עצמם טמאים
לראב"ד: טמאים רק לקודש או לתרומה לשיטתו מצד הגברא ולכן מדבר שזה לא מצד הכלים עצמם אלא רק חומרא על הגברא

הלכה ח

* אם פגע בו ולא אמר כלום לגבי הטהרות שהתעסק עמו שנטמאו ואח"כ פגע פעם שני' ואמר לו שנטמאו ועושה עמו בשכר=היינו שאם נטמאו יפסיד את כספו שהי' צריך לקבל מה הדין
 לרמב"ם: אינו נאמן אפילו שמפסיד את כספו לשיטתו שקשור לחפצא והרי ברגע שפגשו פעם ראשונה ולא אמר כלום נהיו זבחי' בחזקת כשרות
לראב"ד: נאמן לשיטתו שמצד הגברא ומכיון שנאמן להפסיד שזכו נאמן גם לפסול את הזבחים

הלכות שאר אבות הטומאות

פרק א הלכה ח

* מה דינו של האלל=שאריות בשר תוך כדי חתיחתו שאספם יחד האם מטמא או לא לרמב"ם: אם כנסו והי' בו כזית מטמא לשיטתו מצד החפצא והרי יש בו בפועל כזית לראב"ד: אינו מטמא לכאור' שאפילו שכנסו אבל מצד האדם הרי אינו מחשיב את הבשר שאינו חשוב כ"כ שהרי זה רק שאריות

הלכה יז

* האם זה שהלכה כרבנן שמין במינו בטל זה מספיק או שכדאי לרווחא דמילתא להסביר שזה גם לר' יהודה שקשור לחפצא כיוון שאין המבטל בשר שחווה יכול להיות כמתבטל =כבשר נבילה וזה כמין בשאינו מינו ולפי כולם מתבטל לרמב"ם: כן כדאי להביא הטעם גם לפי ר"י שאז זה מסביר שגם מצד החפצא זה מין בשאינו מינו וזה נקרא שזה התערב ממש ולכן מתבטל לראב"ד: לא א"צ להביא את ההסבר של ר"י מכיוון שאין הלכה כמוהו וההלכה שמין במינו בטל =היינו אפילו שאין תערובת בחפצא שהרי זה אותו מין ואין פה דבר אחר שיבטלו מכיוון שלגבי האדם זה מעורב שזה אסור וזה מותר וזה כמו שני מינים מצד הגברא

פרק ב הלכה י

* מה הדין של שחיטת נכרי לרמב"ם: מטמא כנבילה ומטמא במשא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בפועל יש פה חפצא של שחיטה ולכן מטמא לשיטתו גם בגאולה שסובר שגם לגויים יהי' גאולה מצד עצמם ולא רק תפלים לעם ישראל לראב"ד: אינו מטמא כלל לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שהאיש עובד ע"ז אינו נחשב למציאות ולכן אינו מטמא כלל ולשיטתו משמע בגאולה שהגויים יגאלו רק בזכות עם ישראל ונחשבים כטפלים ולא בזכות עצמם

פרק ג הלכה ג

* מה הדין של פרה אדומה ושעירים הנשרפים לרמב"ם: אינה מטמאה אוכלים אפילו שמטמאה את האדם המתעסק בה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לגבי טומאת אוכלים צריך טומאה ממש לראב"ד: מטמאה אוכלים מעצמה לשיטתו שקשור לגברא ואם מטמאה אנשים ודאי שמטמאה אוכלים ורק שעיר המשתלח שהוא חי לא מקבל טומאה

הלכה ז

* האם יש להשוות בין חצי בפנים וחצי בחוץ של אכילה לבין חצי בפנים וחצי בחוץ של הביצה שמקצתה בפנים ומקצתה בחוץ בתוך תרנגולת שהתנבלה שיהא דינה כמו שהיא בפנים ואסורה או כמו שהיא בחוץ ומותרת לרמב"ם: משוים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן משהו אכילת האדם למציאות של הביצים לראב"ד: אין משוים לשיטתו שקשור לגברא ולכן האכילה של האדם אינה שוה לחפצא של הביצה ששם מדובר שחצי מחובר לנבילה ולא סתם נמצא בפנים ולכן נחשב החלק שבפנים כחלק מהנבילה ומטמא כנבלה אבל באכילת אדם או אפילו שיש בבית הבליעה כזית מכיון שזה מחובר לחצי שכחוץ שוב אין חשיבות לזית שבפנים ואינו מטמא שמצד האדם אינו מחשיב את האכילה עד שיהא הכל בפנים

פרק ה הלכה א

* כמה שיעור שכבת זרע לטמא לרמב"ם: לאדם הרואה בכל שהוא אבל צריך שיחתום פי האמה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן גם האדם הרואה שמטמא בהרגשתו צריך שיעור בחפצא =בש"ז שסובר שגם הרואה טמא מצד נוגע לראב"ד: כל שהוא ואינו צריך חתימת פי האמה לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד האדם טמא רק מצד הרגשתו ולא משום נוגע

פרק ז הלכה ב

* האם כדי שמשקין טמאים יטמאו כלים צריכים להיות טמאים מאב הטומאה דאורייתא לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק מטומאה דאורייתא שקשורה לחפצא יכול לטמא כלים לראב"ד: לא ואפילו מטומאה דרבנן כמו ידיים לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו טומאה שקשורה לגברא =שזה רק מדרבנן מטמא כלים

הלכה ג

* האם כשנגעו משקין טמאים באחורי הכלי טמאו את אחוריו לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ויכול להיות שמשקין טמאים יהיו טמאים יותר מהגברא =מהזב והזבה לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ואם האדם זב וזבה עצמם לא מטמאים איך יטמאו המשקין הבאים מהם

פרק ח הלכה א

* איך כלי מטמא את האדם בידי

לרמב"ם: המשך להנ"ל שנותן כח אפילו למשקין שטימאו את הכלי לטמא אדם שקשור לחפצא ונותן כח למשקין לראב"ד: רק אם נגע הכלי בשרץ אז יכול לטמא את הידים לשיטתו שקשור לגברא ואין יכולים המשקים לטמא יותר מהגברא כנ"ל

הלכה ג

* האם אפשר להשוות בין פיגול ונותר לצריד של מנחות לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי כולם מטמאים בסוף את הידים לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחלק שפיגול ונותר מטמאים מעצמם וצריד של מנחות צריך שיקבל טומאה ממקום אחר ולכן אומר שרק פיגול ונותר מונין בהם ראשון ושני

הלכה ח

* האם מדברים על הגזירה של חולין שצריך נטילת ידים לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק תרומה וקודש שמצד החפצא שלהם צריך נטילת ידים ולא חולין שזה רק חומרא על הגברא לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר גם על חולין שזה גזירה על הגברא

הלכה י

* האם משקים שנגעו בידים מטמאים כלים לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא יכול שטימאו משקים שבאו מידו של הגברא את הכלים שהעיקר זה הכלים שיש להם חשיבות בפ"ע חוץ מהגברא לראב"ד: מטמא כלים לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו משקים מטמאים משום האדם ומטמאים את הכלים שהכל נחשב כמו טפל לגברא

* אם אדם נגע באוכלים של חולין לאחר שאכל אוכלים טמאים לרמב"ם: עשאו תחילה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן האדם נהי' כמו החפצא שאכל היינו כמו האוכלים הטמאים שטימאים אוכלים אבל לא כלים לראב"ד: אינם טמאים לשיטתו שקשור לגברא והרי גזרו רק על אוכלים של תרומה מצד חשיבותה וקדושתה לגבי הגברא ולא על אוכלים של חולין

פרק יא הלכה ו

* האם חיבורי אוכלים ע"י משקים נחשב לשני דברים לרמב"ם: לא וספק לשיטתו שקשור לחפצא ומצד החפצא אפ"ל שמצד המשקה נהיו לדבר אחד לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם נחשבים כנפרדים

פרק יא הלכה ה

* אם רביעי בקודש נגע במשקה קודש מה הדין לרמב"ם: טהור לשיטתו שקשור לחפצא והרי מצד החפצא הוא כבר טהור לראב"ד: טמא לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם נאמרה גזירת המשקים וחומרה יתירה נאמרה לגבי משקה קודש שנטמא אפילו מרביעי

הלכה ט

* האם חולין שנעשו על טהרת הקודש נחשבים כקודש לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא חולין לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי הגברא רוצה שזה יהי' קודש ולכן נחשב לקודש

הלכה י

* האם בשר קודש ממש לא מעורב יכול להיאכל עם חמישי לטומאה לרמב"ם: לא ורק תערובת לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל זה נגע בטומאה (החמישי לטומאה) וההוכחה שיש חמישי לטומאה בחטאת ולכן אפילו שהוא טהור אבל אם בשר קודש ממש לא לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שלגבי האדם חמישי טהור לגמרי לכן מותר גם עם בשר קודש

פרק יב הלכה ח

* האם כשיש שני דברים בתוך הכלי וביניהם ישנו דבר שא"צ לכלי ונגעה טומאה בא' מהם האם זה עובר לדבר השני לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי הטומאה נגעה רק באחד ואינו מטמא לשני ובפרט שהדבר שביניהם אינו צריך לכלי=לחפצא לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי בשבילו כל מה שיש בכלי נחשב לאחד במחשבתו

הלכה יב

* האם כשידו בלולה במשקה ונטמאה ולא נגעה בידו השני' מה הדין לרמב"ם: שניהם טמאות לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שלא נגע הרי זה חלק מהחפצא אחת =גוף אחד לראב"ד: רק היד שנטמאה טמאה והשני' טהורה לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם בשבילו נחשב לשני דברים ימין ושמאל צע"ק מהלכות אחרות שמשמע להיפוך שלגברא הכל נחשב לדבר א' ואפ"ל שרק בדבר שקשור למשקה אז זה כמו גזה"כ על האדם שרק אם יד זו בלולה במשקה מטמא

הלכה טז
* כנ"ל פי"א ה"ט

פרק יג הלכה ה

* מדוע סכין בירושלים יותר טהורה
לרמב"ם: מצד המקום לשיטתו שקשור לחפצא
לראב"ד: מצד שאין הטמאים מצויים שם לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על האנשים

* מדוע כשמצא סכין ביום י"ד מותר לשחוט בה מיד
לרמב"ם: מצד היום עצמו לשיטתו שקשור לחפצא מצד החפצא של היום שלא גזרו על
הסכינים ביום זה
לראב"ד: מצד האדם שמפני שאינו יכול להטביל כלים בשבת מקדים להטבילם ביום י"ג

הלכה ו

* מדוע כשמצא סכין בי"ג מזה עליה
לרמב"ם: גזה"כ שעשאה ביום זה כאילו זה שביעי של הסכין לשיטתו מצד החפצא
לראב"ד: מצד האדם שבודאי הוזה עליה מתי שצריך בפעם הא' ביום השלישי כדי שתהי'
מוכנה לפסח

פרק יד הלכה י

* מדוע אם הניח הכיכר עד שינגבו המים מעליו טמא
לרמב"ם: בגלל שאין פה כבר משקין והרי רק ספק משקין ליטהר ואם אין פה משקין אז אין
דין של ספק משקין ליטהר ולכן טמא
לראב"ד: בגלל מראית עין שהרואה אינו יודע שבגלל ספק משקין מטהרים אותה

פרק טו הלכה ה

* כל הספיקות שטהרו חכמים האם זה גם במקרה שיש בהם דעת לישאל
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק באין בהם דעת שאז זה רק החפצא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו במקרה שיש דעת לישאל כסתם גברא גם
אז טהור

פרק טז הלכה א

* מדוע בספק רה"י טמא
לרמב"ם: לומדים מסוטה מגזה"כ שנחשבת טמאה אפילו בספק

לראב"ד: מכיוון שיש אפשרות ביחיד לישאל ולכן דבר שאפשר לישאל עליו ספקו טמא
לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר מסברא שאפשר לישאלו

פרק יז הלכה א

* מדוע המערה מכלי לכלי העליון טהור אם נמצא שרץ בתחתון
לרמב"ם: מפני שהם כלי ואין להם דעת לישאל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על
הכלי
לראב"ד: מכיון שכל הטומאות כשעת מציאתם לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל מתי
שהגברא מצאן ובפרט שזה שני כלים בודאי טהור

פרק חי הלכה ז

* האם יש הבדל בין רה"י לרה"ר לגבי כלי שאבד ביום ומצא לאח"ז בלילה או ביום למחרת
לגבי טומאתו
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא אין הבדל ובשניהם טמא מת וגם טמא מדרס
לראב"ד: כן שבר"ה טהור מטמא מת לשיטתו שמצד הגברא ולכן בר"ה טהור שטומאה
הותרה בציבור

הלכות כלים

פרק ג הלכה א

* לגבי ההגדרה של כלים שאינם מקבלים טומאה
לרמב"ם: זה תלוי למה הוא עשוי, לשיטתו קשור לאיכות.
לראב"ד: זה תלוי כמה הכמות שיכול להכיל, לשיטתו קשור לכמות.

הלכה ג

* בגדר כלי זכוכית
לרמב"ם: כלי זכוכית מקבלים טומאה אפילו שמחזיקים 40 סאה מקבלים טומאה לשיטתו
חומרה ללא טעם
לראב"ד: מסביר מכיון שמלאכתן עבה היינו כלים חזקים וגדולים לכן מקבלים טומאה
[שעשויים לטלטל גם בכמות גדולה משא"כ בשאר כלים שמלאכתן דקה שעשויים לנחת
בכמות גדולה שאינם יכולים לשאת כובד גדול] [וצ"ע במילים של הראב"ד ואולי זהו טעות
דמוכה או שאפשר לומר שהכוונה שהן עשויים לנחת אפילו כשהן קטנים וכשחכמים גזרו
לא חילקו בין קטנים לגדולים]

הלכה ה

* מהו הפירוש מוכני
לרמב"ם: כמין תיבה קטנה לשיטתו שיש שימוש בדבר עצמו וגם שזה קשור לפנימיות שזה מתבטא בזה שזה מרובע בד"כ ולא עגול שרומז על אור מקיף
לראב"ד: כמין גלגל שעוזר להעלות את התבואה לכלי הגדול לשיטתו קשור לחסד שמדבר על השלב שלפני המטרה וגם שזה קשור לעיגולים אור מקיף וסובב

פרק ד הלכה א

* מהו הפירוש קולב
לרמב"ם: הפירוש דפוס שמותחים עליו עור לעשות תיק לספר תורה לשיטתו שזה משהו שמשמש מטרה בעצמו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על המטרה בדבר עצמו
לראב"ד: הפירוש שזה כעין סולם לשיטתו שזה משהו חיצוני בלבד לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על סולם שזה בשביל האדם

הלכה ב

* מדוע כל הנ"ל טהורים
לרמב"ם: מפני שהן משמשי כלים לשיטתו שקשור יותר לכלים ולמציאות ומדבר מצד החפצא עצמו שאין לו מציאות עצמו ורק טפל לכלי ולכן אינו מקבל טומאה
לראב"ד: חלק בגלל שהם קשורים לקרקע לשיטתו שקשור יותר לגברא ולגבי האדם דבר שקשור לקרקע=ביטול אז זה כמו גזירת הכתוב שאין מקבל טומאה מצד דיני הגברא ולא בגלל חיסרון בכלי וחלק בגלל שאינו עושה מלאכה בגופו של הכלי לשיטתו שלגבי הגברא המטרה היא לא בו

הלכה ג

* לגבי מה נאמר מכבש של שכף=עושה נעלים
לרמב"ם: זה מובא לגבי האם בכלל יש לו דין כלי לקבל טומאה לשיטתו שמדבר על הדבר עצמו
לראב"ד: זה מובא לגבי דבר צדדי האם יש לזה דין חיבור לטומאה ולהזאה לשיטתו שמדבר על דבר צדדי לגבי האדם

הלכה ד

* מי בטל לגבי מי
לרמב"ם: הציפוי בטל לכלי ולכן אינו מקבל טומאה לשיטתו שהפנימיות עיקר שזה עיקר החפצא
לראב"ד: הכלי בטל לגבי הציפוי ולכן מקבל טומאה לשיטתו שהמקיף והציפוי עיקר שזה עיקר לגבי הגברא

פרק ה הלכה א

* מדוע הערק =נפה מקבל טומאה
לרמב"ם: מכיון שנחשב לכלי לשיטתו שקשור יותר לחפצא
לראב"ד: מפני שמשתמש בו כך לשיטתו שקשור יותר לגברא

*** מה הדין בכלי עצם**

לרמב"ם: דינם ככלי אשכרוע לשיטתו שקשור לחפצא והרי"ז דומה יותר לצומח
לראב"ד: דינם ככלי מתכות לשיטתו שקשור לגברא ולכן להחמיר על האדם שלא יעשה מעצמות אביו ואמו כלים גזרו שזה ככלי מתכות =דומם שמקבל יותר טומאה וצ"ע

* מה הדין של ארובות [ערוכות] של נחתומים
לרמב"ם: תלוי האם יש בו צורת כלי לשיטתו שקשור לעצמות לחפצא ולכן חשוב רק אם יש בו צורת כלי
לראב"ד: תלוי בכוונתו למה מייחדו לשיטתו שקשור לגילויים לגברא ולכן חשוב לדעת מה כוונתו של האדם

* מה הפירוש כלי עץ שהסלתים מרקדים עליו את הסלת
לרמב"ם: זה נפה של שיער לשיטתו שקשור יותר לעצמות ששערות נמשכות מהעצם קשור יותר לחפצא
לראב"ד: זה נפה של עור לשיטתו שקשור יותר לגילויים ולגברא שהעור יותר קשור לאדם וחלק ממנו משא"כ השערות

הלכה ג

* מה הדין של הנקטמון [=כלי נגינה עשוי בצורת קב אדם קטוע רגל]
לרמב"ם: טמא לשיטתו שנחשב לכלי מצד החפצא שעשוי בצורת כלי
לראב"ד: טהור לשיטתו שאינו נחשב לכלי לפי שמסתכל יותר על התוכן הרוחני שקשור לניגון ואינו כלי חומרי כ"כ מצד הגברא

הלכה ה

* כלי גדול מקוצים טהורה מדוע
לרמב"ם: מכיון שאין עליה תורת כלי לשיטתו שמסתכל על מהות הדבר מצד החפצא
לראב"ד: מכיון שאינה עשוי' לטלטל כלל לשיטתו שמסתכל לפי הגברא איך הוא משתמש בזה

פרק ו הלכה ב

* על מה נאמר שיעור הרמונים

לרמב"ם: על הכלי עצמו ששיעור כשלש רימונים לשיטתו שמדבר על הפנימיות והחפצא כמה גודל הכלי

לראב"ד: גם על היציאה מהכלי לשיטתו שמדבר על החיצוניות לגבי הגברא שהכוונה לגבי השימוש בו שהרימונים יוצאים ממנו אז א"א להשתמש בו והכוונה כשיש שלש רימונים אז הכובד שלהם גורם יותר ליציאה של אחד מהם משא"כ אם יש רק א'

הלכה ג

* מה הדין בפחלץ של גמלים [כעין שבכה מחבלים עם חורים גדולים ששמים על גב הגמלים ונושאים עליו משאות]

לרמב"ם: טמא אפילו שאין לזה כלי קיבול לשיטתו שמסתכל על עצם הדבר שמשמש למשהו לשאת עליו משאות ולכן טמא מצד החפצא

לראב"ד: טהור ורק אם יש כלי קיבול טמא לשיטתו שמסתכל יותר על תוכן הדבר למה משמש לגבי הגברא והרי אם אין בו כלי קיבול הרי אומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו שעשוי לשאת משאות ואין ראוי לישיבה מחמת שהחבלים קשים וא"א לשבת ע"ז ולכן טהור

פרק ח הלכה ב

* העושה כלי משברי כלי מתכות

לרמב"ם: טמא מכאן ולהבא לשיטתו שמסתכל על עצם הדבר במצב העכשוי מצד החפצא והרי"ז כמו כלי חדש ולכן אין חוזר לטומאה הישנה ורק מכאן ולהבא

לראב"ד: חוזר לטומאתו הישנה לשיטתו שמסתכל וקשור יותר לתוכן הדבר מצד הגברא והרי יש חשש מצד האנשים שיאמרו שכלי נטהר בלי מקוה שלא יבינו להיכן הלכה הטומאה ולכן גזרו שחוזרים לטומאה הישנה

פרק ט הלכה א

* מדוע עקרב של פרמביא=זה רסן הבהמה ובתוכה יש ברזל בצורת עקרב טמא

לרמב"ם: מכיון שיש לו שם בפ"ע ואין לו שם לווי לשיטתו שמסתכל על השם שקשור לעצם הדבר מצד החפצא שנותן לו חשיבות לעצמו ולא כטפל

לראב"ד: מכיון שהוא ממשמשי ידי האדם בבהמה לשיטתו שמסתכל על הפעולה העכשווית בדבר מצד הגברא והרי הוא משמש לאדם שבזה מעכב את הבהמה שלא תרוץ

הלכה ג

* מהו התנאי של הכלים כדי לקבל טומאה

לרמב"ם: מסתכל על השם ואם יש להם שם בפ"ע טמאים לשיטתו מצד החפצא

לראב"ד: מסתכל על השימוש בדבר ואם יש לאדם שימוש בכלי ללא חיבור לכלי אחר [ולא כמו כיסוי כלי שהוא משמש רק ביחד עם הכלי] אז טמא

הלכה ח

* מהו דין טומאת קנה מאזנים של מתכות

לרמב"ם: כלי מתכת מקבל טומאה לבד לשיטתו מצד החפצא שיש חשיבות למתכת מצ"ע

לראב"ד: גם כלי מתכת צריך שיהי' להם משקולות כדי שיקבלו טומאה לשיטתו מצד הגברא והרי לאדם אין שימוש בקנה מאזנים בלי המשקולות

* באיזה אופן מקבלים המשקולות טומאה

לרמב"ם: כל המשקולות מקבלין טומאה לשיטתו מצד החפצא וההבדל הוא רק שבמשקולות של בעלי בתים צריך שיהיו קבועים בו ושל שאר המוכרים מספיק שהם רק תלויים בו

לראב"ד: תלוי איזה גודל המשקל לשיטתו מצד הגברא שאם זה בעלי בתים ששוקלים כמות גדולה אז צריך משקולות גדולים כדי לקבל טומאה כדרך שימושם אבל מוכרי פשתן ומוכרי צמר שמשתמשים גם במשקולות קטנים אז טמאים גם קטנים

פרק י הלכה א

* מסמר שהתקינו לפתוח בו את החבית טהור עד שיצרפנו באש ומים ומחזקן

לרמב"ם: אין מוסבר מדוע לשיטתו שאומר כך את הדין שזה החפצא ואין מסביר כ"כ בשביל הגברא

לראב"ד: מפרש שזה רק בסוג כזה שצריך להיות חזק כ"כ כדי לנקוב את החבית משא"כ בשאר מסמרים

הלכה ג

* מהו הפירוש מסמר הגרע

לרמב"ם: זה כלי שמקייזים בו לשיטתו שמדבר על החפצא על הדבר עצמו שבו מקייזים

לראב"ד: זה כלי שתולים בו את הכלי שמקייזין בו דם לשיטתו שמדבר על משהו צדדי בשביל הגברא

הלכה ט

* מה זה הייתינים טמאים והפרכין טהורים

לרמב"ם: זה ידיות בשביל לנער את הקדירה אבל זה חלק מהקדרה לשיטתו שקשור לחפצא

לראב"ד: זה מלקחיים בשביל האדם לשיטתו שקשור לגברא

הלכה טו

* מה הדין בכלי שמתפרק שכ"א יכול להחזירו לגבי טומאה
לרמב"ם: טהור לשיטתו שבפועל עדיין לא חיברו מצד החפצא
לראב"ד: טמא בגלל שכולם יכולים להחזירו לשיטתו שבכח כאילו כבר חיברו מצד הגברא

פרק יא הלכה ז

* מהו פירוש הרקוני ומה דינה
לרמב"ם: הכוונה כלי שמורכב משני חלקים שחלק א' מהם אינו כלי שלם ולכן אינו מקבל
 טומאה לשיטתו מצד החפצא והרי אינו כלי שלם
לראב"ד:-הכוונה לברזל שמשפין בו עצים ומכיוון שזה דבר שהוא מאוד שימושי לגברא
 לכן שואל מדוע אינו מקבל טומאה

הלכה יט

* כלי שיש לו שני ראשים למה משמשים
לרמב"ם: א' להרים הדשן וא' מזלג לצלות בשר לשיטתו מצד החפצא שכך מוכן השימוש
 בכלי לשני דברים שונים ולא סתם לאותו דבר
לראב"ד: שניהם בענין א' א' כמו כפית לקחת תבשיל וא' לקחת חתיחות בשר לשיטתו מצד
 הגברא ולכן מסביר ששני השימושים בכלי זה זה לטובת האדם בשביל לאכול ולא רק
 להוציא הדשן

הלכה כ

* מהו קליגריפין
לרמב"ם: הכוונה כלי שמצד א' צולים עליו ובצד השני שינים להוציא הבשר לשיטתו מצד
 החפצא לכן אם אפשר להסביר את שני השימושים בענין א' של צליית הבשר עדיף
לראב"ד: הכונה שמצד א מדביק את הפת בתנור ורודהו ובצד השני רודה בו את האפר
 לשיטתו מצד הגברא ולכן מפרש ששני הכלים הם לצורך האדם לא רק בדרכי אכילה אלא
 גם להוציא האפר אבל למסקנה אומר שכדברי הרמב"ם משמע כנ"ל ששניהם לצורך הגברא
 באכילת הבשרא' לצלות וא' להוציא הבשר

הלכה כד

* מניקת שחיברה בדלת=הכוונה לשפופרת ששואבים בה יין מן החבית ממתכת
לרמב"ם: תלוי אם נטמא קודם שחיברה בדלת טמאה ואם לא טהורה לשיטתו מצד
 החפצא ולכן אם נטמא קודם טמאה שיש לה חשיבות בפ"ע ואפילו שרצה לעשותה חלק
 מהדלת עדיין נחשבת לכלי
לראב"ד: תלוי אם היתה כלי שלא עשאה לדלת טמאה ואם עשאה רק כחלק מהדלת טהורה
 לשיטתו מצד הגברא ולכן מסתכל אם זה חלק מהדלת בשביל האדם טהור

פרק יב הלכה ג

* האם שהזה על כלי ביום הג' והתיכו ועשאו כלי חדש וחזר לטומאה הישנה האם מספיק
 להזות עליו רק ביום הז'
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא והרי היוז על כלי זה ולכן נחשב להזייה
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא ולכן לגבי האדם יש פה פנים חדשות ויש חשש שיאמרו
 שמספיק רק הזי' פעם א'

הלכה יג

* כוס שנפגם בו שלש ברובו טהור מה הכוונה
לרמב"ם: הכונה שליש לשיטתו מצד החפצא לכן הכוונה לשליש מהכלי
לראב"ד: הכונה לרוב מפוזר בשלש מקומות לשיטתו מצד הגברא שאפילו שהנקבים
 מפוזרים ובכ"ז זה נחשב לרובו

פרק יג הלכה ה

* מה בא לרבות הפסוק אל תוכו
לרמב"ם: מרבה שאם הפך הכלי על הטומאה לשיטתו מצד החפצא והחידוש שאפילו שאין
 הטומאה נכנסת לכלי אלא הכלי נהפך על הטומאה ג"כ מטמא
לראב"ד: מרבה שידה תיבה ומגדל שנכנס טומאה לאוירם טמא כמו כלי לשיטתו מצד
 הגברא ולכן מדבר על דברים שמצד האדם נחשבים לכלים גדולים וזה כמו אוהל ואינם
 צריכים צמיד פתיל ומספיק כיסוי להציל מהטומאה אבל באוויר כלי חרס מחמירים וע"ז
 החידוש שגם זה מטמא

הלכה ז

* על מה הכונה במשנה ואם הי' לאויר אפילו הי' שם כזית מן המת טהור
לרמב"ם: על השרץ לשיטתו מצד החפצא שזה העיקר שממנו הטומאה באה
לראב"ד: על התנור לשיטתו מצד הגברא והרי"ז הדבר שנוגע מאוד לאדם לדעת אם הוא
 טהור או לא בשביל השימוש בו

הלכה יב

* כלים שנכנסו א' בשני לטמא את כולם צריך שיהיו עודפות א' על השני'
לרמב"ם: הגירסא עודפת ומספיק שהתחתונה עודפת מטמאה את כולם לשיטתו מצד
 החפצא שהרי בפועל כולם נחשבים בתוך התחתונה ומקבלים ממנה טומאה
לראב"ד: הגירסה עודפות ואולי זה דוקא ורק כך כולם טמאות לשיטתו מצד הגברא והרי
 הוא רוצה שכ"א יכנס בכלי הצמוד עליו שכך נראה מסודר ולא כולם בתחתונה

פרק יד הלכה ו

* מדוע ספוג שבלע משקים טמאים מטמא
לרמב"ם: מפני שסוף משקה לצאת לשיטתו שמסתכל על תוצאות הדבר בפועל מצד החפצא שיראו את המשקה יוצא
לראב"ד: מפני שהוא עשוי לקבלה לשיטתו שמסתכל על תוכן הדבר מצד הגברא שכוונתו בספוג שיקבל בו את המשקה ולא רק על התוצאות בפועל

הלכה ט

* כלי שטף מוקף צמיד פתיל כמה ינקב ויפסל
לרמב"ם: כשיעורו לקבל טומאה כמוציא זיתים ולא משנה למה הוא מיוחד לשיטתו שמסתכל על המציאות מצד החפצא ולא על תוכן מיוחד לכלי זה
לראב"ד: תלוי למה הוא מיוחד לשיטתו שמסתכל על תוכן הדבר מצד הגברא למה כוונתו בכלי זה

הלכה י

* אם סתם כלי חרס בזפת האם זה נקרא סתימה טובה לגבי צמיד פתיל
לרמב"ם: לא לשיטתו שמסתכל בחיצוניות כמו בשאר כלים שאין זפת סותמתם לשיטתו שמצד החפצא שאין הזפת נחשבת לסתימה כלל
לראב"ד: כן לשיטתו שמסתכל בצורה פנימית ומכיון שזה כלי חרס שמתחבר טוב לזפת ולכן זה סתימה טובה לשיטתו מצד הגברא שרואה שפה זה סתימה טובה ולכן אומר שזה בסדר

פרק טו הלכה ה

* תנור שנטמא במשקים ואח"כ חצצו=חתכו לשנים
לרמב"ם: הכל טמא לשיטתו שמסתכל בצורה כללית על שניהם יחד לשיטתו מצד החפצא שהרי 2 החצאים נמצאים פה ונחשב כאילו הם מחוברים
לראב"ד: החצי השני טהור לשיטתו שמסתכל בצורה פרטית על כל חלק לשיטתו מצד הגברא שהאדם כבר לא יכול להשתמש בתנור זה ולכן טהור

פרק יז הלכה ו

* הכירה שנטמא באויר כנגד אויר חצר הכירה =שטח שכנגד פי המוקד של הכירה ופחותה משלש אצבעות
לרמב"ם: חצר הכירה טהור לשיטתו מכיון שזה מדרבנן לא נחשב חיבור ממש בחפצא
לראב"ד: חצר הכירה טמא לשיטתו שאפילו שזה רק חיבור מדרבנן מחמיר לשיטתו מצד הגברא והרי מדרבנן זה קשור יותר לגברא וזה העיקר

פרק חי הלכה א

* האם חבית יכולה להיות דופן בשולי המחץ =כלי חרס גדול
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא ולכן כל דבר שהוא ראוי למחיצה חוצץ
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא ומכיון שהאדם משתמש עם החבית לדברים אחרים ולא בשביל מחיצה לכן אינו מייעד את החבית בשביל מחיצה

הלכה ב

* מה שכתוב על מגופת היוצרים שהוא פותח בה טהורה ושהוא גומר בה טמאה למה הכוונה
לרמב"ם: הכוונה פותח=חוקק ועדיין טהורה ואם גמר מלאכתו טמאה לשיטתו מצד החפצא ולכן צריך שיעשה פה חפצא של כלי ע"י החקיקה
לראב"ד: הכונה פותח שנסאר בה נקב וגומר הכוונה שסגר את הנקב לשיטתו מצד הגברא ולכן צריך שיסגור את הנקב כדי שהגברא יוכל להשתמש (הסרת המניעה) ואינו מדבר על יצירת הכלי

הלכה ו

* טיטרוס =שיש נקב למטה ולמעלה ואם סותם מלמעלה אין יוצא מלמטה
לרמב"ם: אפילו שיש בו נקבים טמא לשיטתו שעדיף יותר כלי ללא נקבים כמו שמסתכלים בפשטות מצד החפצא
לראב"ד: בגלל שיש בו נקבים טמא לשיטתו שעדיף יותר משהו שמשמש פעולה מסוימת בתוכן מצד הגברא שמשמש לאדם

הלכה י

* האם שברי כלי עץ שעושים מעין מלאכתם הראשונה מקבלים טומאה
לרמב"ם: לא ורק כלי חרס שריבה כמו גזירת הכתוב לשיטתו שקשור יותר ללימוד ללא סברות גזה"כ מצד החפצא שזה שונה מכלי חרס
לראב"ד: כן וק"ו מכלי חרס לשיטתו שלומד מצד הסברה והתוכן שקשור לגברא והרי עושים מעין מלאכתן בשביל האדם

הלכה טז

* סתם חרסים הנמצאים בכל מקום מה חזקתן
לרמב"ם: טהורים לשיטתו שקשור לטובת הכלים מצד החפצא
לראב"ד: טמאים לשיטתו שקשור יותר לאורות ומזלזל בכלים

פרק יט הלכה יא

* טומאת גיסטרא באויר =שבר כלי חרס שנכנס טומאה לאוירו מה הדין

לרמב"ם: אין מטמא לשיטתו מצד החפצא והרי אינו כלי שלם מצד החפצא כדי שיחול עליו דיני טומאה
לראב"ד: תלוי אם הי' באויר הגיסטרא כנגד החידוד מקבל טומאה שהוא טפל אבל אם הי' באויר החידוד כנגד הגיסטרא אינו מקבל טומאה שהיא עיקר לשיטתו מצד הגברא והרי הגיסטרא ראויו לשימושהאדם ולכן מקבלת טומאה דרך האויר

פרק כ הלכה ג

* חבית שניקבה וסתמה בזפת וסיד בבעץ וגפרית וגיפסיס האם זה נקרא סתימה טובה וחיבור
לרמב"ם: לא ובשאר דברים שסותמים כן כנראה שכל אלו אינם ראוים כ"כ לשימוש מחמת סירחונם כמו זפת וגפרית לשיטתו מצד החפצא שצריך שיהיו ראוים לשימוש
לראב"ד: כן ובשאר דברים לא מכיון שבפועל הם עושים סתימה יפה ולא משנה כ"כ השימוש בפועל העיקר שהכלי שלם לשיטתו מצד הגברא ולכן בשביל הגברא הם נחשבים כסתימה אפילו שאינם ראוים כ"כ מצ"ע

הלכה ז

* האם טפילת התנור שכתוב במשנה הולך גם על המגופה=מכסה
לרמב"ם: כן לשיטתו שמחשיב גם את המכסה אפילו שזה רק לזמן קצר עד שפותח החבית וזורקו מצד החפצא
לראב"ד: לא לשיטתו שמסתכל מצד ההיגיון ולא מסתבר שאדם יטפול את המגופה ויחשיבנה מאחר שהיא רק לזמן קצר ואח"כ זורקה

פרק כא הלכה א

* מה זה אפרקסותו
לרמב"ם: זה חלוק על כל הגוף לשיטתו שקשור לחפצא שזה בעיקר מתבטא בבגד שמכסה על כל הגוף
לראב"ד: זה בגד שבראשו שזה העיקר מצד הגברא

פרק כב הלכה כד

* האם בבגד כמו שבכה שיש בו חורים גם אומרים אם בשרו נוגע בכיסא טהור או שאפ"ל מכיוון שהחורים הם חלק מהבגד אז אין נחשב עם בשרו נוגע בכיסא שנקרא דרכו
לרמב"ם: כפי האופן השני שמסתכל על דרכו של הבגד לשיטתו שקשורלחפצא
לראב"ד: אפילו שזה דרכו של הבגד אבל בפועל בשר האדם נוגע בכיסא ולכן טהור לשיטתו שמצד הגברא

פרק כב הלכה כז

* בגד שלש על שלש שעשאו כדור שכרגע זה נראה פחות משלוש על שלוש
לרמב"ם: טמא מדרס מכיוון שמצד החפצא יש פה שלש על שלש
לראב"ד: אין טמא מכיוון שלגבי הגברא רואה כדור ולא רואה פה מציאות של שלש על שלש

פרק כג הלכה ג

* אם מקצע מבגד או שק חתיכה קטנה פחות משלש אצבעות כדי שיאחזו בה קוצצי התאנים האם מקבל טומאה
לרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא צריך שיעור כל שהוא לפחות 3 אצבעות
לראב"ד: כן לשיטתו מצד הגברא והרי האדם ייחד דבר זה ובשבילו זה דבר חשוב לכן מקבל טומאה

פרק כד הלכה ו

* מה הפירוש קטבלי-ה
לרמב"ם: הכוונה עור ששוכבין עליו לשיטתו מצד החפצא שמשמש למיטה
לראב"ד: הכוונה עור שחישב עליו להיות עור שולחן שהאדם מצד כוונתו הופך הדבר למקבל טומאה מיד לשיטתו שקשור לגברא ועצ"ע

פרק כה הלכה ב

* עור המחופה על הברזל מה דינו של הברזל
לרמב"ם: טמא רק בשאר טומאות אבל לא במדרס ואפילו שאינו מחובר והחידוש שלא נאמר שזה כמו שבר כלי לשיטתו שמסתכל לפי המציאות והרי שניהם יחד מצד החפצא ולכן הייתי חושב שכ"א לחוד זה שבר כלי
לראב"ד: דוקא שהוא מחובר לעור או נחשב לטמא שאחרת אין חידוש ואין שום מחשבה לומר שזה שבר כלי לשיטתו לפי התוכן והרי כ"א כלי בפ"ע מצד הגברא ואין שום מחשבה לומר שיחשב כשבר כלי

הלכה כ

* מה דינו של אוכף של נאקה =נקבה של הגמל
לרמב"ם: טמא משום מרכב לשיטתו שמסתכל לפי המציאות של החפצא והרי זה מיועד לרכיבה
לראב"ד: טמא משום מושב לשיטתו שמסתכל מצד התוכן מצד הגברא והרי זה יכול להיות למושב ג"כ

פרק כו הלכה ז

* ערבה של עץ שלשין בה בצק ונסדקה מה דינה
לרמב"ם: טמאה מדרס מכיון שכופתה לשבת עליה ואפילו שלא ייחדה לזה לשיטתו מצד החפצא
לראב"ד: צריך שיחשוב עליה לשיבה ורק אז טמאה מדרס וזה בנקב קטן כמוציא זית אבל אם ניקבה כמוציא רימון אז לא מספיק מחשבה וצריך שיעשה בה מעשה לשיבה ואם היתה עריבה יותר גדולה מתשעה קבין או צריך שיקצע שזה מעשה גדול בשביל ישיבה לשיטתו מצד הגברא שצריך את פעולת האדם

הלכה יג

* מיטה שהיתה טמאה מדרס ונשברה
לרמב"ם: מכיון שהיתה טמאה לפני אז גם החלקים מקבלים טומאה לשיטתו לפי המציאות והחפצא ומסתכל לפי הזמן שנטמאו ואז היתה שלימה
לראב"ד: אין הבדל אם היתה טמאה לפני או לא והחלקים טהורים לרבנן לשיטתו שמסתכל לפי המצב העכשוי מצד הגברא והרי היא נשברה ואינה ראויה לשימוש האדם

פרק כז הלכה ב

* עריבה משני לוגין ועד תשעה קבין שנסדקה שעכשיו היא התבטלה מתורת כלי ומיועדת לשיבה האם זה מספיק כדי שתהא טמאה מדרס
לרמב"ם: כן ואינו צריך לחשוב עליה לשיטתו כדעת ר' יוסי שמחמיר וקשור לחפצא שמצד עצמו כבר מיועד לשיבה ומקבל טומאה
לראב"ד: לא וצריך שיחשוב עליה לשיבה לשיטתו כדעת ר' יהודה שמיקל ואומר שאינה טמאה טומאת מדרס החמורה עד שיחשוב עליה לשיבה שזה קשור לגברא

הלכה ה

* העור ששוטחים עליו זיתים טהור מכלום מדוע?
לרמב"ם: מכיון שאינו משמשי אדם לשיטתו שחושב מצד החפצא למה הדבר מיועד
לראב"ד: מכיון שאינו עשוי לקבלה ורק כדי שלא יתלכלכו אצבעותיו לשיטתו שחושב מצד הגברא למה מחשיב זה

הלכה טו

* הסככה = כיסוי ששמים על השערות של נשים שטהורה מכלום מדוע?
לרמב"ם: מכיון שעשוי לשחוק ואינה משמשי אדם לשיטתו שמסתכל מצד החפצא ורואה שזה אינו ממשמשי אדם ורק למשחק לכן טהור
לראב"ד: מכיון שזה עשוי לזונות שמכסות את שערם בזה ויש הרבה חורים כדי שיראו שערותיהם והרי זה כקרוע לשיטתו שמצד הגברא שמתכונת לגלות שערך ולכן אינו נחשב כיסוי

הלכה יז

* קופה קטנה בתוך גדולה והגדולה ניקבה כמוציא רימון שתייהם טהורות מדוע?
לרמב"ם: מדובר שהי' בה נקב קטן בקטנה ולכן כשניקבה הגדולה שתייהם טהורות לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שיהי' בה גם נקב קטן או שהקטנה מצ"ע נחשבת כטלאי על גבי הגדולה ולכן טהורה
לראב"ד: גם בלי זה הולכים אחר הגדולה לשיטתו שקשור לגברא ומה שחשוב אצלו זה העיקר

פרק כח הלכה א

* נטמא ידות הכלים
לרמב"ם: הכל טהור לשיטתו שקשור לחפצא של הכלי ויד הכלי זה רק בשביל הגברא לאחוזו בכלי ולכן אי"ז נחשב לגבי טומאה כלל להעביר לכלי
לראב"ד: רק תוכן טהור אבל אחורי הכלי טמאים לשיטתו שמסתכל מצד הגברא ולכן גם יד הכלי שמשמשת לגברא נחשבת כעיקר לכלי ולכן לפחות אחורי הכלי טמאים

הלכה ב

* כלי שננטמא מאחוריו במשקה טמא מה דינו
לרמב"ם: אין תוכו טמא אבל אחוריו טמא לשיטתו שמסתכל מצד החפצא ובפועל נגעה טומאה באחוריו
לראב"ד: גם אין אחוריו טמא או שהכונה שגם אם נטמא תוכו לא נטמא אחוריו לשיטתו שמסתכל מצד הגברא והתוכן שהרי מהתורה אין משקה מטמא כלי ולכן עשו חכמים היכר כדי שלא ישרפו עליהם תרומה וקדשים ז"א שהגם שבפועל נגעה טומאה באחוריו אבל מצד חכמים הורידו את הטומאה מהגברא

הלכה ג

* מידות יין ושמן מה דינן לגבי טומאה
לרמב"ם: כמו ר' יהודה שאין להם אחורים ותוך ואם נטמא מקצתו נטמא כולו לשיטתו קשור לעצמות שמשוה אחורים ותוך
לראב"ד: כמו ר"מ ור"ש ששניהם מסכימים שאם נטמאו אחוריהם לא נטמא מה שבתוכו לגבי הגברא שאצלו מורגש השוני בין אחורים ותוך [ורק חולקים על הכלי עצמו לר"מ טהור לשיטתו חסד ולר"ש טמא לשיטתו גבורה] לשיטתו שהולך אחרי הרוב וקשור לגילויים שזה או חסד או גבורה ולא חיבור

הלכות מקואות

פרק א הלכה ד

* מדוע המפץ אינו מיטהר במקוה

לרמב"ם: מכיון שאינו כתוב בתורה במפורש לשיטתו שקשור יותר ללימוד התורה ונצמד לאותיות התורה = עצמות וגם שקשור לחפצא ואם אינו מוזכר בתורה כאילו שאין מציאות כזו כלל

לראב"ד: מפני שאינו כלי לשיטתו שקשור יותר למציאות ולסברה ולא צמוד למילים = גילויים וגם שקשור לגברא שאם אינו משמש כלי לגברא או אינו מטהר במקוה

הלכה ו

* לגבי מי מדברת התורה בטבול יום שיכול לטבול מהלילה הקודם עד השקיעה

לרמב"ם: מדבר רק על בעל קרי שזה כתוב בתורה במפורש ולכן כותב דוקא זה לשיטתו שנצמד למילים של התורה = עצמות וגם שעיקר החפצא של הטומאה זה בבעל קרי שהוא עצמו גורם לטומאה שתצא מגופו

לראב"ד: מדבר על כל הטמאים לשיטתו שבסברה שווה לכל הטמאים ואינו נצמד למילים של התורה = גילויים וגם שמצד הגברא אז כל טומאה שנגע בה ובגללה נטמא נחשב כטבול יום לכל דבר

פרק ב הלכה טו

* לגבי חציצה במקוה מה דין השערות ?

לרמב"ם: נחשבות כחלק מהגוף מצד החפצא ואפילו שכל השערות קשורות עדיין לא חוצץ מכיון שזה לא רוב גופו לשיטתו שהשערות בטילות לגוף לגמרי = קשור לעצמות שלא מחשיב את השערות שזה הארה בעלמא

לראב"ד: כשיטת הגאונים שמחשיבים את השערות כדבר בפ"ע ואם רוב השערות קשורות זה חוצץ לשיטתו שקשור לגילויים ומחשיב את השערות הגם שקשורים רק לגילויים והארה בעלמא ומצד הגברא אין קשר בין השערות לכל הגוף שהרי השערות הם דבר נפרד בפ"ע שחותרים ואין מרגישים כאב

הלכה יז

* טבלה ועלתה ונמצא עליה דבר חוצץ

לרמב"ם: צריכה לטבול עוה"פ בכל אופן ולחפוף באם חפפה היום אינה צריכה עוה"פ לשיטתו שמסתכל לפי המציאות והחפצא שהרי נמצא עליה חציצה וכאן נמצא כאן הי'

לראב"ד: אם חפפה סמוך לטבילה אינה צריכה לטבול עוה"פ ז"א מצד א' מיקל שאינה צריכה אפילו לטבול ומצד שני מחמיר שצריך סמוך ממש לטבילה ולא מספיק שחפפה

היום לשיטתו שמסתכל מצד הגברא והרי היא עשתה כל מה שמוטל עליה וגם מצד הסברה צריך חפיפה ממש סמוך לטבילה

הלכה כ

* דם שעל המכה האם חוצץ

לרמב"ם: תלוי פחות משלש ימים אינו חוצץ אחרי שלש ימים חוצץ לשיטתו שאינו מסביר וקובע כלל ע"ד גזה"כ מצד החפצא שהמכה פחות מ-3 ימים אינה נחשבת להגלדה אפילו שנראה לאדם שהגליד

לראב"ד: רואים אם הגליד הדם שחוצץ למכה חוצץ ולא צריך שלש ימים כלל והדם שעל המכה אף פעם לא חוצץ מכיון שאינו מקפיד עליו כלל לשיטתו שהולך מצד הסברה וקשור לגברא שאם זה נראה לאדם שהגליד נחשב לחציצה

הלכה כב

* מה הדין בגר לגבי חציצה במקוה

לרמב"ם: כמו בנידה לשיטתו שמסתכל מצד המציאות ושניהם טובלים ולכן משווים **לראב"ד:** תמה למה משה אותם לשיטתו שמסתכל מצד הסברה והתוכן

פרק ג הלכה יב

* למה כוונה המשנה שאמרה בטבילת כלי עד שיטהו על צידו

לרמב"ם: הכוונה שאם הופך כלי אז כדי שהמים יכנסו בכולו צריך שיטהו על צידו **לראב"ד:** הכוונה לכלי ששותים בו יין ויש בו רק נקב א' וצריך שיטהו על צידו שיכנסו המים בכולו לשיטתו שמצד הגברא לכן מדבר על סוג כלי שמועד לשתית האדם ולכן יש בו נקב ואינו ראוי שיכנס בו מים אא"כ יטהו על צידו אבל כלי רגיל שראוי ליכנס בו מים אין צריך שיבואו בו בפועל מים וע"ד בית הסתרים באדם ועצ"ע

הלכה יט

* אם הטביל כלי טמא והי' שם יין לבן או חלב

לרמב"ם: הכלי לא טהור ורק אם תוכו טהור וגבו טמא אז אם הרוב מים זה כשר לשיטתו מצד החפצא ומכיוון שליין וחלב אין טהרה במקוה לכן הם כמו חציצה ומפריעים גם לטהרת הכלי

לראב"ד: הכלי טהור אם הי' הרוב מים אפילו שהכלי טמא לשיטתו מצד הגברא ולגבי האדם הולכים אחרי הרוב והרי הרוב מים ומכיוון שעלתה להם טבילה עלתה טבילה גם לגבי הכלי

* אם הטביל כלי טמא והי' שם יין אדום

לרמב"ם: לא נחשב לטבילה לשיטתו מצד החפצא והרי יין אדום זה ממש סתירה למים של המקוה שאין דומים כלל

לראב"ד: אם המים דחו את מראה היין האדום אפשר לטבול הכלי לשיטתו שמסתכל מצד הגברא ואם הוא רואה מים זה בסדר

הלכה כ

* באיזו מקרה הטיט לא חוצץ בטבילה
לרמב"ם: במקרה שהטיט שוקע היינו שלא רואים אותו על פני המים לשיטתו מצד החפצא ולכן מדבר באופן שלא רואים אותו כלל
לראב"ד: במקרה שהטיט דליל שאז אינו חוצץ לשיטתו מצד הגברא ולכן אם זה דליל לגבי האדם זה לא מפריע כ"כ

פרק ה הלכה ט

* מקוה שאין בו 40 סאה ונפל לתוכו פחות משלש לוגין מים טמאים מה דינם
לרמב"ם: כשר לחלה ולתרומה ופסול למקוה לשיטתו שקשור למציאות ולחפצא של מקוה ולכן חלה ותרומה אינם צריכים 40 סאה משא"כ מקוה שצריך 40 סאה
לראב"ד: פסול לחלה ולתרומה וכשר למקוה לשיטתו שקשור לגילויים ולגברא ומצד האדם אז חלה ותרומה יותר קדושים ולכן פסול משא"כ מקוה שזה קשור לחולין ולכן זה כשר

פרק ו הלכה ד

* כלי גדול מאד האם כשר למקוה
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד המציאות והחפצא הרי יש בזה 40 סאה
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הסברה והתוכן וסו"ס הרי זה כלי

פרק ז הלכה ט

* חבית של יין שנשברה בים הגדול ומראה אותו מקום כמראה של יין האם מועלת טבילה שם
לרמב"ם: לא עלתה לו טבילה לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה מראה יין שלכן אינו דומה למקוה
לראב"ד: אם יש 40 סאה מראה מים עלתה לו טבילה לשיטתו שמצד הגברא ומכיון שיש פה לאדם 40 סאה שהם מים לא מתחשב בדברים אחרים

הלכה יב

* מהו השינוי שפוסל במקוה
לרמב"ם: - מקוה שנשתנו מימיו מחמת עצמו כשר וממשהו אחר פסול לשיטתו מצד החפצא ולכן אם זה שינוי ממשהו אחר פוסל בכל מצב

לראב"ד: לפעמים משהו אחר יכול להכשיר שהיין נכשר כשחזר למראה מים כמו שהכשיר המים כך נכשר היין לשיטתו שקשור לתוכן ומצד הגברא ולגביו ומכיון שהתערבו נחשבים כאחד וכמו שינוי מחמת עצמו כשר

פרק ח הלכה ז

* האם סילון - צינור פוסל את המקוה
לרמב"ם: אין סילון פוסל את המקוה לשיטתו מצד החפצא והרי לעצמו אינו נחשב לכלי שמקבל טומאה ולכן אין פוסל
לראב"ד: סילון פוסל את המקוה ואפילו שלעצמו טהורים אבל מכיון שמקבלים פסול למקוה כמו כלי גללים שלעצמם טהורים ולמקוה פסולים לשיטתו מצד הגברא שהוא בוודאי רואה פה כלי ולכן פסול

פרק ט הלכה א

* מים המכונסים בקרקע שאין בהם 40 סאה אין מטמאים אלא לרצון
לרמב"ם: הכוונה שיש מודעות בנגיעת הטמא במים לשיטתו שקשור לעצמות ולחפצא ולכן מספיק רק ידיעה
לראב"ד: הכוונה שצריך גם מחשבה שמחשיב נגיעה זו ולא סתם שיודע שנגע לשיטתו גילויים וקשור לגברא ולכן צריך חשיבות יתירה להחשיב הנגיעה ולא סתם לגעת

* האם יש אפשרות לטבול ידים [במקום ליטול ידים] במקוה שפחות מ-40 סאה ?
לרמב"ם: לא לשיטתו בפשטות מצד החפצא שצריך לגבי טבילה דין מקוה אפילו שזה רק לידים
לראב"ד: כן לשיטתו שמסתכל לפי התוכן שקשור לגברא והרי זה ידים ואינם צריכים 40 סאה כמו לכל הגוף

פרק ט הלכה יא

* מעין שרבו עליו מים שאובין והתפשט למקום רחוק האם זה נקרא מי מעין או שאובים
לרמב"ם: נקרא מי מעין לשיטתו שקשור לעצמות ומצד החפצא המקור של המעין ומתפשט בלי גבול
לראב"ד: נקרא מעין רק עד מקום שיכול להלך המעין מתחילתו והשאר נחשב לשאובים לשיטתו שקשור לגילויים ומצד הגברא והרי הוא רואה ויודע שזה מנותק מהמעין ורק מים שאובים

פרק י הלכה ו

* בספק דברי סופרים טהור למה הכוונה

הרמב"ם: מפרש שהכונה לספק אוכלים טמאים שרק זה ספיקו טהור לשיטתו שכותב רק ההלכה עצמה ומסביר לגבי החפצא שזה ספק אם נגע הטמא באוכלים או לא
הראב"ד: מפרש שמוזה משמע שאם הי' אב הטומאה מדברי סופרים ספיקו טמא לשיטתו שמבאר יותר גם משמעות של הלכה ולא רק ההלכה עצמה וגם משמע שזה ספק בדין אם טמא ולא רק ספק במציאות אם נגע או לא

הלכה ז

* שני מקואות אחד כשר ואחד פסול וטבל באחד מהם ועשה טהרות הרי זה ספק ואם טבל גם בשני ועשה טהרות הרי אלו השניות טהרות ואם נגעו אלו באלו הראשונות נשאר ספק והשניות נשרפות
הרמב"ם: כותב דין זה ואינו מפרש לשיטתו גבורה שאינו מפרש ורק קב"ע מצד החפצא שלכ"א יש את דינו בלי להסביר כ"כ לגברא
הראב"ד: מפרש ומסביר שהראשונות קיבלו את דינם לכן ישאר בדין ספק ושניות שלא קיבלו דינם דנים עליהם מתחילה ולכן ישרפו לשיטתו חסד שמסביר ומבאר בעיקר לגבי הגברא

פרק יא הלכה ג

* האם לחולין גם צריך ליטול ידיים פעמים
הרמב"ם: לא ורק תרומה צריך פעמים לשיטתו שקשור לעצמות שאינו מוגבל כלל ושוכן איתם בתוך טומאתם שלכן אינו מקפיד על טהרה של חולין עכ"פ שמחלק בחפצא בין חולין ובין תרומה
הראב"ד: כן ולא רק תרומה פעמים לשיטתו שקשור לגילויים שלכן צריך טהרה גם לחולין מצד הגברא שרוצים בטהרתו

הלכה ז

* נטל מקצת ידו ורוצה ליטול על המקצת השני האם אפשר להוסיף על מים ראשונים
הרמב"ם: כן שלשיטתו אין מקפיד כ"כ בטהרה ומצד החפצא העיקר שכל היד בסוף נוטלה במים אפילו שלא בב"א
הראב"ד: לא לשיטתו שצריך טהרה מושלמת מצד הגברא ולכן צריך בב"א

* האם במים שניים שמותר להוסיף על החלק השני צריך שישאר רטיבות ביד או לא
הרמב"ם: לא לשיטתו מצד החפצא העיקר שהגיעו מים לכל חלקי היד אפילו שזה לא בב"א
הראב"ד: כן לשיטתו שמוסיף בטהרה מצד הגברא ולכן צריך שישאר רטוב שאז נחשב כנטילה אחת

* מה שכתוב שמרביעית מים נוטלים לשני אנשים ידים האם הכונה רק למים שנים או גם למים ראשונים
הרמב"ם: זה רק על מים שניים אבל בראשונים צריך רביעית לכל אחד לשיטתו מצד החפצא שלא אומרים שבאו משירי טהרה רק באדם א' לגבי המים השניים אבל לא בשני אנשים =גבורה שכל א' טהרה לעצמו
הראב"ד: זה גם על מים ראשונים שאפשר ששנים יטלו יחד ומפרש את הסיבה שמותר ברביעית לשנים מכיון שבאו משירים של שיעור טהרה שזה הולך גם על שני אנשים לשיטתו שקשור לחסד=אהבת ישראל שזה קשור לגברא כשאמרו שנוטלים לשני אנשים ודאי הכוונה גם על עיקר הטהרה של הגברא שזה מים ראשונים ועצ"ע

ספר נזיקין

הלכות נזקי ממון

פרק ב הלכה א

* אבות נזיקין שתולדתם כיוצא בהם למה הכוונה
הרמב"ם: הכוונה לכל האבות נזיקין כולל גם קרן לשיטתו שמחמיר =גבורה ומצד החפצא שכל אב ממשיך בתולדתיו ולא משנה כ"כ איזה אב
הראב"ד: הכוונה רק לשן ורגל שמועדים בתחילתם שאילו לגבי קרן הרי אפילו מועד לקרן ימין אינו מועד לקרן שמאל וודאי שאין תולדתיהם כיוצא בהם לשיטתו שמיקל =חסד ומצד הגברא ולכן רק שן ורגל שקשורים יותר לאדם ובאחריותו שהרי מועדים מתחילתם שהיזקן מצוי מצד שצריך שתאכל ושתהלך משא"כ קרן שלאדם אין צורך בזה כלל

הלכה ה

* האם שהפרה היזיקה בשינוי מקילים על המזיק
הרמב"ם: לא ולכן אם תפס הניזק את התשלום אין מוציאים מידו לשיטתו =גבורה מצד החפצא והרי לפועל היא עשתה נזק אפילו שזה בשינוי
הראב"ד: כן ולכן גם אם תפס הניזק מוציאים מידו לשיטתו =חסד להקל על המזיק לשיטתו מצד הגברא והרי אינו אשם כלל שהיזיקה בצורה שלא ידע ליזהר מזה
 הסבר
הרמב"ם: בעיטה בצרוורות זה ספק לכן פטור ואם תפס אין מוציאים מידו לשיטתו מצד החפצא שיש ספק בעצם הדין והמע"ה

לראב"ד: זה וודאי שינוי ורביע נזק וודאי חייב לשיטתו גילויים ומצד הגברא ולכן מתחשב בזה שזה שינוי ונחשב כאנוס ולכן משלם רק רבע נזק

הלכה ט

* תרנגול שהושיט ראשו לאויר כלי זכוכית ואכל את התבלין ושבר את הזכוכית מה דינו **לרמב"ם:** משלם על התבלין נזק שלם ועל הכלי חצי נזק שזה דין של צרורות לשיטתו מצד החפצא מסתכל על עצם הנזק ומכיוון שהי' אוכל בכלי הי' צפוי גם שהתרנגול ישבור הכלי תוך כדי אכילה ואין נחשב כ"כ לשינוי **לראב"ד:** זה שינוי ולכן זה ספק שאולי משלם רק רבע על הכלי לשיטתו = חסד שמיקל מצד הגברא ולכן מכיוון שיש שינוי על הכלי נחשב כאנוס ומשלם רק רביע נזק

הלכה יא

* הצניע בעל החוט את החוט והתרנגולים דרסו עליו ושברו איתו את הכלים מה דינו **לרמב"ם:** פטור שאנוס הוא לשיטתו שקשור לחפצא והרי הצניע את החוט ואין הוא קשור לשבירת הכלים **לראב"ד:** חייב שצרורות של התרנגול הוא לשיטתו מצד הגברא והרי סו"ס הנזק הגיע ממנו ע"י החוט שלו

הלכה יד

* היו התרנגולין מחטטין בחבל ונפסק החבל ושברו את הדלי **לרמב"ם:** משלמים נזק שלם ואפ"ל מכיוון שמלוכלך החבל בלישה ולכן זה פחות משונה לשיטתו מצד החפצא והרי יש פה אוכל על החבל ולכן הי' צפוי שהתרנגולין יתעסקו בזה וישברו **לראב"ד:** זה גם משונה בפרט על החבל לשיטתו מצד הגברא ובפועל זה דבר משונה ולכן פטור

הלכה יז

* כלב שנטל את החררה = עוגה עם גחלים וגרר את זה על הגדיש מה דינו של בעל הכלב **לרמב"ם:** פטור שזה משונה לגמרי לשיטתו שקשור לעצמות ומצד החפצא שמסתכל על כל הנזק שזה או הכל או כלום **לראב"ד:** חייב רבע נזק שזה שינוי בצרורות לשיטתו שקשור לגילויים ולגברא שיש לפחות משהו וודאי ולכן משלם את חלקו בנזק

הלכה יח

* אם שמר בעל הגחלת את אישו האם חייב

לרמב"ם: לא לשיטתו שמסתכל על הפעולה של האדם והרי הוא שמר (החפצא פה זה שהאש שמורה) **לראב"ד:** כן לשיטתו שמסתכל מאיפה בא הנזק בפועל שבא מצד הגברא והרי ממנו נהי' הנזק ולכן חייב

הלכה יט

* אם אדם משסה כלבו של חברו במישהו מה דינו של בעל הכלב **לרמב"ם:** משלם חצי נזק אפילו הכלב מועד מכיון שלא הזיק אלא ע"י שיסוי לשיטתו שמסתכל על הפעולה והרי היתה פה פעולה של שיסוי [החפצא פה זה הפעולה של השיסוי] **לראב"ד:** משלם נזק שלם אם הכלב מועד לשיטתו שמסתכל על אחריות הגברא והרי הוא מועד והזיק והי' צריך לשמרו בכל מקרה

פרק ג הלכה ד

* אם בהמה עומדת ברה"י ותלשה פירות מרשות הרבים ואכלה ברשות הניזק מה דינה **לרמב"ם:** שבדרך כלל הולך אחר מקום אכילה = הפעולה לטובת המזיק אבל פה יש ספק (מכיון שפה זה יוצא להחמיר עליו) ולכן פסק להקל לשיטתו שמסתכל בד"כ על הפעולה = אכילה (החפצא פה זה האכילה) וגם במקרה הפוך שהבהמה היתה ברה"ר ותלשה מרה"י ואכלה ברה"ר וודאי שיהי' אותו דין שהולכים אחר מקום האכילה להקל עליו ואצ"ל מקרה זה שזה פשוט **לראב"ד:** שבדרך כלל מסתכל על הגברא שהזיקו מאיפה תלשו לו ולכן משלם רק ח"נ שתוצאת הנזק היתה ברה"ר לכן לא גורס בבעיה את הגירסה ההפוכה שהבהמה היתה ברה"ר ותלשה מרה"י שאז כלל לא הי' שאלה שוודאי היו הולכים אחר מקום התלישה להחמיר עליו

הלכה יב

* בהמה שנפלה לגינה וחזרה לעדר ונעל בפניה כראוי ויצאה בכ"ז לגינה עוה"פ והזיקה מה דינה **לרמב"ם:** פטור לשיטתו שעשה כל מה שביכלתו ומסתכל על הפעולה [החפצא פה זה הנעילה שנעל כראוי] **לראב"ד:** חייב לשיטתו שמסתכל על הגברא והרי מכיוון שהיא היא הזיקה בפועל ובפרט שכבר למדה את הדרך לגינה הרי היא עושה כל התחבולות להגיע לשם עוה"פ והי' צריך לשמור עליה באופן מיוחד

הלכה יד

* הכניס פירותיו לחצר בעל הבית ברשות והזוקה בהם בהמתו של בעל הבית פטור מדוע ?

לרמב"ם: מכיון שקיבל רשות פטור גם לפי רבי [ורק בשביל לחייב את בעל הבית צריך שיקבל בפירושו] לשיטתו שמסתכל על הפעולה והרי קיבל רשות ולא בגלל שהקנה לו מקום [החפצא פה זה קבלת הרשות שבוזה נפטר מהנוק]

לראב"ד: מכיון שקיבל רשות נחשב כאילו הקנה לו מקום לפירות וזה כמו רשות השותפים לשיטתו שמסתכל על הגברא ומה שנגרם בזכות שקיבל רשות שנהי' מקום שלו ג"כ וכמו שותפים

הלכה טו

* **א'** שביקש רשות משומר הגרנות להגדיש ונגרם נזק השומר חייב מדוע **לרמב"ם:** בגלל עצם קבלת הרשות לשיטתו שקשור לחפצא ובעצם קבלת הרשות שזה החפצא פה נפטר זה שהגדיש וחייב רק השומר **לראב"ד:** בגלל שזה שומר מיוחד לגרנות לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא מספיק קבלת הרשות וצריך שיהא אדם בתפקיד מיוחד של שומר

פרק ד הלכה ב

* הפורץ גדר לפני בהמת חבירו ויצאה והיזיקה אם הי' גדר חזק ובריא חייב **לרמב"ם:** חייב על הבהמה אפילו לא הכישה לשיטתו שמספיק שפרץ הגדר שעשה פעולה בחפצא וגם נצמד ללשון הגמרא שקשור לביטול שקשור לעצמות **לראב"ד:** אינו חייב על הבהמה אא"כ הכישה שגרם לה לצאת לשיטתו שצריך פעולה של הגברא

הלכה ג

* המעמיד בהמת חבירו על גבי קמת חבירו חייב מה יהי' אם נעמד מצדדיה ולא נתן לה לזוז רק לכיוון הקמה האם חייב **לרמב"ם:** לאו דוקא לשיטתו שהעיקר זה החפצא וצריך שיעמיד אותה ממש **לראב"ד:** כ"ש שחייב לשיטתו שהעיקר זה הגברא והרי הוא גרם לה להגיע לקמה ולכן חייב

הלכה ד

* המוסר בהמה לשומר ושמרה שמירה פחותה מה הדין **לרמב"ם:** בש"ח פטור ובש"ש ובשואל חייב לשיטתו שהעיקר זה החפצא ובעצם השמירה זה תלוי **לראב"ד:** כ"ז רק בכדי שידע לשיטתו שצריך שהגברא ידע

הלכה ו

* מסר שורו קשור כראוי לחש"ז מה דינו ?

לרמב"ם: חייב לשיטתו שקשור לחפצא והרי מסרו לחש"ז שאינם יודעים לשמור וכאילו גרם את הנוק **לראב"ד:** פטור וחייב רק אם אינו קשור כראוי לשיטתו שקשור לגברא שאם לא קשר כראוי זה חיסרון באדם אבל בעצם המסירה לחש"ז עדיין אין חיוב

הלכה ח

* שואל שלא ידע שהשור נגחן פטור והבעלים משלמים מדוע והרי הבעלים יכלו להבריחו לאגם **לרמב"ם:** סובר כר"ע שאומר שהוחלט השור אחרי נזק לשיטתו שחיוב תשלומי הנוק של השור פועל בחפצא ולכן לא יכלו להבריחו **לראב"ד:** סובר כר"י שאומר שיושם השור לשיטתו שזה רק חיוב הגברא

הלכה י

* אם מסר לשומר ופירש שמקבל עליו שמירת נזקיה אם הוזקה מאחרים מה הדין **לרמב"ם:** פטור לשיטתו שקשור לחפצא וקיבל עליו רק שהיא לא תזיק אבל לא על אחרים שלא יזיקוה **לראב"ד:** חייב לשיטתו שקשור לגברא וקיבל עליו שמירה כללית גם שלא תזוק מאחרים ע"ד ביטוח מקיף

הלכה יא

* אם מסר השומר לשומר אחר והוזק השור מה הדין **לרמב"ם:** משלם השומר הראשון לשיטתו שקשור לחפצא והרי נתן אחריות השמירה על החפץ לשומר הראשון ואין רצונו שיהי' פקדונו ביד אחר שאסור להעביר חפץ למישהו אחר אפילו שישלם בסוף מצד החפצא **לראב"ד:** משלם המזיק לשיטתו שקשור לגברא ומכיוון שיש פה את מי לתבוע ולקבל תשלום הנוק אין אומרים אין רצונו שיהי' פקדונו ביד אחר שהעיקר שהגברא יקבל תשלומי נזקו

פרק ה הלכה א

* אם יש לאדם עדר של בהמות שמזיקות – שאוכלות בשדות וכרמים של אחרים והתרו בבעליהם 3 פעמים האם מותר לשחטן **לרמב"ם:** כן לשיטתו מצד החפצא והרי הם מזיקות ודינם לשחיטה ולא מתחשבים בדעת האדם שיש חיוב על הבהמה עצמה וכמו יוחלט השור ולכן מותר לשחטה

לראב"ד: לא לשיטתו = חסד שמקילים עליו מצד הגברא שרק יש חיוב עליו לשלם אבל אין רשות לשחוט הבהמה ורק אם זה עיזים שעומדות לשחיטה לשיטתו שקשור לגברא ומתחשב בדעת האדם שא"א סתם לשחוט את בהמותיו

פרק ו הלכה א

* האם העיקר זה הנגיחות של השור שאז הגברא מתחייב או העדת העדים על השור שאז מתחייב בחפצא

לרמב"ם: העיקר זה העדים שזה קשור לחפצא ופועל את החיוב בנכסי המזיק
לראב"ד: העיקר זה הנגיחות שזה קשור לגברא ועדיין לא נפעל החיוב בפועל ועצ"ע

הלכה ג

* האם מעמידים אפוטרופוס ליתומים כדי לגבות משור תם
לרמב"ם: כן לשיטתו שהחיוב חל על החפצא ולכן משלמים כמו ר"ע שאומר שיוחלט השור ולכן גם הם משלמים מצד החפצא
לראב"ד: לא לשיטתו שזה חיוב רק על הגברא ויתומים אינן בני חיוב

הלכה ה

* אם מגרים שור שיגח האם חייב
לרמב"ם: לא מכיון שאין חיוב על החפצא=השור שהרי אינו אשם
לראב"ד: כן שהעיקר זה החיוב על הגברא וגם פה וודאי שאפשר לחיבו שהרי הוא גרם לנזק שגירה את השור

הלכה י

* לגבי שור מועד
שור שנגח כמה סוגים נהי' מועד לכל מה יהי' אם נגח פעמים מין א' ובפעם השלישית מין אחר האם גם אז נהי' מועד לכל
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן כל זמן שאין שלש פעמים שנגח מין א' נחשב מועד לכל
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן מכיון שנגח פעמים אפילו שאין חזקה =מצד החפצא עדיין אפ"ל שזה קשור דוקא למין אחד ועצ"ע מהלכה הבאה

* מה יהי' אם נגח לשלשת הסוגים האם הכונה שנהי' מועד לכל זה ממש לכל הסוגים או רק לשלשת סוגים אלו

לרמב"ם: זה רק לשלשת סוגים אלו לשיטתו שקשור לחפצא לכן זה דוקא על המינים שנגח
לראב"ד: זה לכל הסוגים לשיטתו שקשור לגברא ולכן זה על כל המינים שהרי הוכיח שאין לו רגישות מיוחדת למין מסוים

* אם נגח בשלש שבתות ובשבת השלישי נגח שבת ראשון שני שאז זה ספק אם מועד רק לשבתות או לשלשת הימים שהם שבת ראשון ושני האם יש גם ספק שמועד לכל הימים
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מועד רק לשלשת הימים שבהם היתה הנגיחה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מועד לכל שהרי מסתכל על טבע השור הרע שנוגח ולא בגלל סיבות אחרות ועצ"ע

פרק ז הלכה ב

* שור מועד ששמרו פטור ותם חייב מה יהי' אם מועד לקרן ימין ואינו מועד לקרן שמאל ושמרו ונגח

לרמב"ם: משלם חצי נזק בגלל שיש פה צד תמות לשיטתו שקשור לחפצא ואינו מדגיש שזה מגופו של השור והעיקר שמשלם ובפרט ששור זה הוא גם מועד שאז צריך לשלם בכל מקרה לא רק מגופו

לראב"ד: משלם חצי נזק ורק מגופו לשיטתו שקשור לגברא מדגיש פרט זה שגופו של השור זה הגברא בענינו ולכן משלם רק מגופו ולא אומרים מכיון שהוא גם מועד שישלמו הבעלים בכל מקרה כי מצד דין מועד צ"ל פטור שהרי שמרו האדם ועצ"ע

הלכה ה

* אם נכנס עם השור שלא ברשות ונפל השור לבור והבאיש מימיו
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא לכן א"א לחייב שהרי הנזק שהובאשו מימיו של הבור זה לאחר זמן כמו בור שפטור על המים שנחשבים ככלים
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא והרי האדם נכנס שלא ברשות ולכן חייב מצד הכניסה עצמה

פרק ח הלכה ה

* שור של ישראל שנגח שור של גוי מה הדין
לרמב"ם: פטור לשיטתו שהחפצא עיקר והגויים בדיניהם אין חיוב על השור ואומרים לגוי אנו דנים בזה כדינכם
לראב"ד: חייב לשיטתו שהגברא עיקר והגויים מחייבים את האדם ולכן חייב גם במקרה של השור שנגח מצד החיוב שעל האדם

הלכה יג

* האם על פי עצמו חייב
לרמב"ם: לא שהעיקר זה החיוב על החפצא וזה רק עדים פועלים
לראב"ד: כן שהעיקר זה החיוב על הגברא והוא בעצמו יכול להתחייב והודאת בעל דין כמאה עדים אלא שאינו נהרג ע"פ עצמו לכו"ע מכיון שאין לו זכות בגופו

פרק ט הלכה י

* שני שוורים אחד תם ואחד מועד שרדפו אחר א' והיזיקוהו ואין ידוע מי היזיק
לרמב"ם: מסתכל בעיקר על המקרה קשור לחפצא ולכן פטור שהרי אין שום ראי' ומשלם
 המזיק כמו שהודה ולא משנה מי טוען ברי ומי טוען שמא
הראב"ד: מסתכל בעיקר על הטענות קשור לגברא האם התובע ברי או שמא ועצ"ע

פרק י הלכה ז

* שור שהוא טריפה שהרג מה דינו
לרמב"ם: פטור שא"א לחייב את השור לשיטתו שקשור לחפצא וכנ"ל שסובר שיוחלט
 השור ואם זה טריפה נחשב כהרוג וא"א לחייבו כלל
לראב"ד: אם ב"ד רואים אותו שהורג אז יש חיוב על הבי"ד להורגו מצד ובערת הרע
 מקרבך לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחייב לבער את השור הרע שנמצא אצל אדם זה

הלכה יד

* שור תם שפגע שלא בכונה בעבד והודה על פי עצמו מה דינו
לרמב"ם: פטור לשיטתו שצריך עדים שרק אז החיוב קשור לחפצא = שהוחלט השור
לראב"ד: חייב לשיטתו שמתחייב לפי הגברא

פרק יא הלכה ח

* דנוהו לשור דיני נפשות ואחר כך דנוהו דיני ממונות מהיכן משלם
לרמב"ם: מהשבח שהשביח בעבודת השור לשיטתו החיוב בחפצא ואין חשש לעינוי הדין
 שזה עצמו דין הוא שמשלם נזק הממון
לראב"ד: מהבעלים לשיטתו שקשור לגברא וכמו בשור תם שלא גובים ממנו משום עינוי
 הדין אלא מהבעלים [ומפרש ברח על הבעלים =גברא] אבל ברח השור משלם מהבעלים
 וא"צ לשלם מגופו של השור

פרק ה הלכה א

* א' שיש לו עדר בהמות ובהמה אחת התחילה לרעות בשדות וכרמים האם מותר לשחטה
לרמב"ם: כן לשיטתו =גבורה שמחמירים עליו מצד החפצא שיש חיוב על הבהמה עצמה
 וכמו יוחלט השור ולכן מותר לשחטה
לראב"ד: לא לשיטתו =חסד שמקילים עליו מצד הגברא שרק יש חיוב עליו לשלם אבל אין
 רשות לשחוט הבהמה

פרק יב הלכה ה

* תחילתו בפשיעה וסופו באונס שעשה כיסוי לא טוב לגמלים שמצויים ולבסוף התליע
 הכיסוי מתוכו שזה אונס מה דינו
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא והרי פה התקלקל באונס הכיסוי
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא והרי פה האדם הי' פושע שלא כיסה כיסוי שטוב
 לגמלים

הלכה ז

* בור של שני שותפין שמצאו השני מגולה ולא כסהו כמה זמן צריך שיעבור כדי שהראשון
 יתחייב
לרמב"ם: צריך זמן כדי שידע וכדי שישכור פועלים ויכרות ארזים ויכסה לשיטתו שקשור
 לחפצא ולכן צריך שיספיק להכין כל הדברים שקשורים לחפצא של הבור לכסותו ולא
 מספיק סתם ידיעתו
לראב"ד: צריך זמן רק כדי שידע לשיטתו שקשור לגברא מספיק ידיעתו והוא צריך בעצמו
 לעמוד שם ולראות שלא יקרה שום נזק

הלכה ח

* המוסר בורו לאחר שוטה וקטן חייב מדוע?
לרמב"ם: מכיון שהבור עשוי להתגלות ואין בהם דעת לכסותו לשיטתו שהחיסרון הוא
 בחפצא בבור שהוא עשוי להתגלות והבור מועד לפורענות
לראב"ד: מכיון שלא הי' מכוסה כראוי לשיטתו שקשור לגברא שלא כיסהו כראוי שהחיסרון
 הוא בחש"ו שלא יודעים לכסות הבור

הלכה טז

* מה הדין אם נפלה בהמה פיקחת לבור
לרמב"ם: תלוי אם זה ביום פטור ובלילה חייב וכן אם הוזקה הבהמה חייב אבל אם מתה
 פטור לשיטתו שמסתכל על החפצא ועל התנאים ותלוי אם זה יום שאפשר להתבונן וכו'
לראב"ד: בין ביום ובין בלילה בין בנזק בין במות פטור לשיטתו שמיקל וקשור לגברא ולכן
 מכיון שהיא פיקחת לכן פטור שלא הי' צריך לשמור את הבור כ"כ מפניה

הלכה יז

* נפל לבור שור פסולי המקודשין שפדאו מה דינו
לרמב"ם: חייב לשיטתו שמסתכל על המציאות שעכשיו בפועל היא מותרת בהנאה ולכן
 היא כבהמה רגילה שחייבים
לראב"ד: פטור לשיטתו שמסתכל על התוכן והרי היא היתה קודש וגם עדיין נשאר בה קצת
 קדושה לגבי הגברא שצריך ליזהר בכמה דברים

הלכה חי

* אם נתקל בבור מקול החפירה ונפל חוץ לבור לרה"ר
לרמב"ם: חייב שאם תפס הניזק אין מוציאין מידו לשיטתו שקשור לחפצא והרי הבור שזה
 החפצא גרם הנזק אפילו שנפל ברשות הרבים שאינה שייכת לגברא
לראב"ד: פטור לשיטתו שקשור לגברא וצריך שיפול ברשות של המזיק = בבור ולא ברה"ר
 שאינה שייכת אליו כלל ולכן פטור

פרק יג הלכה י

* שני קדרין שהלכו א' אחרי השני ונתקל הראשון ונפל עם משאו ונתקל השני ונפל ממשאו
 של הראשון מדוע הראשון חייב על משאו שהיזיק ?
לרמב"ם: מכיון שזה בורו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא צריך כוונה מיוחדת לזכות
לראב"ד: מכיון שהתכוון לזכות בהרסים שנשברו וזה נהי' שלו לשיטתו שקשור גם לגברא
 ושצריך כוונה מצידו בשביל לזכות בנוזק = החרסים שנשברו

הלכה יב

* השופך מים ברשות הרבים ונבלעו באדמה ורק נשארה האדמה חלקה והחליק מישהו
 והוזק האם חייב
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי הרצפה חלקה בגללו
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי מעשיו נגמר ולא נשאר שום דבר ממעשיו

פרק יד הלכה ז

* המלבה אש האם חייב ?
לרמב"ם: תמיד חייב לשיטתו שמסתכל על הבפועל שיש פה ליבוי שליבה
לראב"ד: תלוי אם יש בליבוי כדי ללבות חייב ואם לא פטור לשיטתו שמסתכל על התוכן
 מצד הגברא והרי לא רק ליבוי עשה את השריפה ולכן צריך שיהי' בליבוי כדי ללבות
 השריפה

הלכה י

* המדליק את הגדיש והי' עבד כפות וגדי סמוך לו ונשרף עמו פטור מדוע
לרמב"ם: משום קים ליה בדרבה מיניה ז"א שבעצם יש חיוב ורק שיש לו עונש יותר גדול
 לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חייב ולא משנה כ"כ מה דעתם של בני אדם
לראב"ד: משום שאין דרכם של בני אדם לעשות כן לכפות את העבד סמוך לגדיש לשיטתו
 שקשור לגברא

הלכות גניבה

פרק א הלכה ג

* מה דינו של ליסטים מזוין
לרמב"ם: דינו כגנב לשיטתו שמסתכל על החפצא והרי מסתתר מאנשים
לראב"ד: דינו כגזלן לשיטתו שמסתכל על הגברא שבא ע"מ שאם יתפסוהו יהרוג אנשים
 כמו גזלן

הלכה יא

* השביחה הגניבה מאליה
לרמב"ם: שייך לנגזל לשיטתו שהולך לפי החפצא לכן החפצא שייכת לנגזל ולא משנה אצל
 מי היא נמצאת
לראב"ד: שייך לגזלן לשיטתו שקשור לגברא וכרגע הוא המחזיק

הלכה טו

* האם לתשלום הכפל אפשר לשלם מהכלי השבור
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא מכיון ששינה והיזק את החפצא אז כבר אין קשר בין
 החפץ לבעה"ב
לראב"ד: כן לשיטתו שמיקל וקשור לגברא וסובר שעדיין החפץ שלו אפילו ששברו ושינהו
 ולכן מחזיר לו את כליו השבורים

פרק ב הלכה א

* הגונב נכסי הקדש מה דינו
לרמב"ם: פטור מכפל לשיטתו שקשור לחפצא ומדבר מצד החפצא שזה הקדש ולכן פטור
 מהכפל שמצד החפץ אין על מה לחייב ואינו מזכיר חיוב קרן וחומש ואשם שעל הגברא
לראב"ד: חייב בקרן וחומש ואשם שזה חיוב מצד האדם לשיטתו שקשור לגברא ומדבר על
 החיוב מצד הגברא

הלכה ד

* הגונב איסור מחבירו כגון טבל וחלב האם משלם כפל
לרמב"ם: לא לשיטתו מכיון שקשור לחפצא והרי פה החפצא אינה ראוי' לשימוש ולכן
 פטור
לראב"ד: כן לשיטתו מכיון שקשור לגברא אז על עצם הפעולה של האדם = הגניבה חייב
 כפל

הלכה ו

* האם בגונב הקדש חייב כפל
לרמב"ם: לא ואפילו לא בקדשי בדק הבית לשיטתו שקשור לחפצא ופה בהקדש אין החפצא ראוי לשימוש
לראב"ד: כן ומדובר בקדשי בדק הבית שזה פחות חמור מקדשי מזבח לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שהחפץ אינו ראוי אבל האדם מחויב על עצם הפעולה

הלכה יב

* בספק מכירה האם יעזור שיתפוס תשלומי ארבעה וחמישה
לרמב"ם: כן וכן סובר בכל ספק בדין קנס לשיטתו מצד החפצא ואם תפס תשלומי 4 ו-5 שוב אין מוציאין ממנו וזכה במה שבידו
לראב"ד: צריך בי"ד כדי לחייב את הגברא וכן סובר בכל ספק בדין קנס כרמב"ן לשיטתו ולא יעזור שיתפוס מעצמו שמסתכל מצד הגברא מי הם הבעלים הראשונים ואין יכול להוציא מידם ע"י תפיסה בלי ראי' ברורה

הלכה טז

* האם כשגונב מצד ששילם לבעל חובו ומשך את הבהמה הבעל חוב האם חייב בכפל הבעל חוב
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבפועל החפצא אצלו וגנבו לכן חייב
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שהוא איננו הגנב ולכן פטור

פרק ד הלכה ב

* אם שלח יד בפיקדון לפני שנשבע ואין עדים האם חייב כפל
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ברגע ששלח יד קנהו והתחייב בקרן ולכן פטור מכפל
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא כ"ז שלא טען טענת אבידה מתחייב שהרי פוטר עצמו בטענת גניבה שהאפשרות שיש לו להיפטר זה רק בטענת גניבה או אבידה שזה קרוב לאונס ואם לא טען אבידה נפטר בטענה המצויה שזה גניבה ולכן חייב כפל

הלכה י

* האם בשומר שגנב מהפקדון חייב כפל
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מספיק שעשה פעולת הגניבה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן צריך שיהי' טוען טענת גנב

* אם החזיר השומר הכסף למקומו ולא הודיע לבעלים וספרו הבעלים את המעות האם זה מספיק

לרמב"ם: לא לשיטתו שהעיקר זה החפצא ולכן אחרי שלקח כלתה שמירתו ולכן אינו חוזר לשמירה עד שיודיע לבעלים
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא מכיון שלא טען טענת גנב נחשב עדיין לשומר וא"צ להודיע לבעלים עוה"פ

פרק ה הלכה ג

* האם גנב שמכר למישהו האם עושים תקנה ללוקח או לבעל החפץ
לרמב"ם: לטובת בעל החפץ לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הולכים לטובת בעל החפץ ואפילו שהי' יאוש וכו
לראב"ד: לטובת הלוקח לשיטתו שקשור לגברא והרי מצד האדם הי' פה יאוש ושינוי רשות ולכן הולכים לטובת הלוקח

הלכה ו

* נתן הגנב את הגניבה במשכון ביותר מדמיה האם יש בזה גם תקנת השוק
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן תמיד אומרים שבגלל המשכון הלוהו ולכן מרחמים עליו ויש תקנת השוק שמפצים את הלוה כשלוקחים ממנו המשכון
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין אומרים שבגלל המשכון הלוהו אלא רק אם זה שוה בשוה וא"צ לפצות את המלוה כשלוקחים ממנו המשכון

הלכה ט

* האם בלוקח מלוקח = לוקח שני בגנב מפורסם עשו גם תקנה לבעל הגניבה
לרמב"ם: לא מכיון שלוקח שני לא ידע מהגנב המפורסם לכן מרחמים עליו והולכים לטובתו ולא לטובת בעל הגניבה לשיטתו שמסתכל לפי המציאות והרי בפועל הוא לא ידע בכלל מהגנב
לראב"ד: כן ואפילו שלוקח שני ודאי שלא ידע מהגנב המפורסם בכ"ז לשיטתו שהולך לפי הגברא מכיון שהוא גם לוקח מגנב מפורסם לכן עשו תקנה לבעל הגניבה

הלכה י

* אם בעל הבית עשוי להשאיל ולהשכיר כלים אלו שיצא עליהם שם גניבה האם צריך להישבע שלא השאילן ולא השכירן
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא שייכת ובחזקת בעל הבית וצ"ע איך זה מסתדר עם ההלכה הבאה ואפ"ל ששם שונה שמדובר על קני' שעובר בעלות לגמרי משא"כ פה שזה רק שאילה ושכירות שלא עובר בעלות לגמרי ולכן זה עדיין בחזקתו
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי בפועל כרגע נמצא החפץ אצל איש אחר וזה בחזקתו ולכן צריך לישבע שלא השאיל ולא השכיר אלא א"כ יצא שם גניבה בעיר אז נפטר משבועה זו מכיון שהחזיק שלא ביושר משא"כ בהלכה הבאה שאומר שקנה שאז מוציא

לגמרי מחזקת הבעלים הראשונים משא"כ פה שרק אומר שהשאלו לו או השכירו ועתיד להחזירן לבעלים אז מאמינים לו

הלכה יב

* אם אדם יוצא מבית וכלים טמונים לו תחת כנפיו ובעל הבית אומר גנובים הם והוא אומר כלי הם שקניתי

לרמב"ם: תלוי אם אדם זה מוחזק בגניבה אינו נאמן ואם לא נאמן לשיטתו שקשור לחפצא והרי כרגע החפצא אצלו וטוען שקנאה ז"א שהוא בעליה ולכן מאמינים לו ולא מחזיקים אותו כגנב אלא א"כ הוחזק בגניבה שאז זה מוציא מחזקתו
לראב"ד: גם אם לא הוחזק בגניבה אינו נאמן אם בעל הבית אינו עשוי למכור כליו או באדם שאין דרכו להטמין או בדברים שאין דרכם להטמין [או שיש כל התנאים האלו יחד] לשיטתו שמסתכל לפי התוכן והגברא שכלים אלו הוחזקו שהיו שלו ויצא מביתו עם כלים אלו

פרק ו הלכה ז

* החיט ששיר מן החוט כמה צריך שישאר כדי שיהי' דבר חשוב ויחזור לבעל הבית
לרמב"ם: כדי משיכת מחט לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מספיק אפילו קצת להחשיבו ולהחזירו לבעל החוט
לראב"ד: כדי מלא מחט וחוף למחט כדי מלא מחט לשיטתו שקשור לגברא=לחייט שתופר ולכן צריך הרבה כדי שיהי' חשוב להחזירו לבעל החוט

פרק ז הלכה ה

* האם כשהסלע חסירה פחות משתות מותר לשקול בה פירות
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי הסלע חסירה לכן אסור בדבר שקשור עם משקל
לראב"ד: כן ואסור לשקול בה רק סלעים אחרים לשיטתו שהולך לפי הגברא ודעת בנ"א לכן אנשים מוחלים בפחות משתות ולכן מותר

* אם אומר אדם לחבירו קח סלע שלימה זו והרי היא חסירה פחות משתות מה הדין
לרמב"ם: זה בסדר לשיטתו שהולך לפי החפצא ולגבי משא ומתן כולם מקבלים את זה ולכן גם החפצא =הסלע נחשבת לשלימה
לראב"ד: זה לא בסדר לשיטתו שהולך לפי הגברא ולכן מכיון שאמר לו שהיא שלימה צריך לעמוד בדיבורו

פרק ט הלכה ח

* אם גנב בא במחתרת ביום האם מותר להורגו

לרמב"ם: כן לשיטתו של גבורה =אמת שמחמיר מצד החפצא של המחתרת שזה מקום שגורם להתיר את דמו של הגנב מחשש שמא יהרוג
לראב"ד: לא לשיטתו חסד שמיקל ומסביר שביום הגנב חושב שבעל הבית לא נמצא ולכן אינו בא להרוג

הלכה יא

* אם הבא במחתרת פנה עורף אבל עדין לא ברח מה דינו
לרמב"ם: אסור להורגו לשיטתו מצד החפצא שאם פנה עורף שוב אינו בכלל הבא להורגן שצריך השכם להורגו
לראב"ד: צריך שיברח ואם לא מותר להורגו לשיטתו מצד הגברא והרי עדיין אינו בורח ולכן מותר להורגו

* אם הקיפוהו את הבא במחתרת עדים האם מותר להורגו שכל החשש שהגנב רוצה להינצל מתשלום הגניבה ולכן רוצה להרוג שלא יחיבוהו משא"כ פה שיש עדים בין כה יחיבוהו
לרמב"ם: לא מכיון שעדים אלו יחיבוהו לשלם הגניבה בב"ד ולכן אינו בא להרוג ולכן אסור להורגו לשיטתו מצד החפצא שאין חשש שיהרוג
לראב"ד: אינו יודע מכיון שבפועל עדים אלו אינם עוצרים אותו כרגע ולכן אולי יהי' מותר להורגו לשיטתו מצד הגברא שהוא אדם מסוכן ובגלל זה הוא מותר בהריגה

הלכות גזילה ואבידה

פרק א הלכה ט

* בדין איסור לא תחמוד אם אדם שילם כסף למישהו על ביתו שחמד עד שאמר רוצה אני וקנהו האם עבר על האיסור?
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שהסכים ונתרצה אבל עצם הדבר שחמד את החפצא עובר על האיסור
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי פה הסכים ונתרצה למכור ואינו בכלל לא תחמוד

* מדוע אין לוקים על איסור זה

לרמב"ם: מפני שאין בו מעשה לשיטתו שהאיסור הוא על עצם התאוה והחמדה מצד החפצא שחמד אפילו שהוא הסכים למכרו לו ועל זה א"א לומר שניתן לתשלומים
לראב"ד: מפני שניתן לתשלומין לשיטתו שהאיסור הוא רק אם קנה ממנו נגד רצונו של הגברא ולכן זה כמו גזל וכמו בגזל ניתן לתשלומין כך גם פה

פרק ב הלכה ב

* איך הגזלן מקבל את השבח שהשביחה הגזילה
לרמב"ם: מקבל את זה בתשלומים = הכוונה לכסף ולא את הדבר עצמו שהשביח כמו ולדות וכו' לשיטתו שקשור לחפצא שלכן השבח שייך דוקא לבעל החפצא ולגזלן נותן רק דמים
לראב"ד: מקבל את השבח עצמו לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין שיכות מיוחדת לשבח לבעלים דוקא ולכן אפשר מתקנת השבים לתת את זה לגזלן שהרי הוא זה שכרגע נמצא עם הגזילה ומשביחה באחריותו

הלכה ד

* האם יכול למכור השבח שהשביחה הגזילה לפני יאוש
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא שכל זמן שלא התיאש החפצא שייכת לבעל החפץ ואינו יכול למכור את זה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שעכשיו זה אצל הגזלן לכן יכול למכור וצ"ע

הלכה ז

* אם הבהמה ילדה או שגזזה האם נחשב לשינוי
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא הבהמה עצמה לא השתנתה וזה רק חיצוני
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ובשבילו זה ודאי שינוי וזה תכליתה של הבהמה לשרת את האדם ע"י הולדות וגזיזותיה שזה פירותיה

פרק ג הלכה י

* א' שלקח צמר וסממנים מחבירו וצבע שלא ברשות מה דינו אם השביח
לרמב"ם: אינו מקבל כלום לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין לו שום זכות בשבח זה שהחפצא שייכת לבעל הצמר
לראב"ד: מקבל חלק בשבח לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא טרח והשביח ולכן מגיע לו חלק ולכן גורס הפוך שמקרה שיש נזק אז לא יכול לתבוע ממנו את הסממנים מכיון שיכול לומר לו הרי הסממנים בצמר שלך

פרק ג הלכה יב

* מה יהי' אם הגביה את החבית ליטול רק רביעית האם מתחייב בכולה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ובפועל הגביהה את כולה
לראב"ד: לא לשיטתו שתלוי בגברא ובמחשבתו לא התכוון על כולה

הלכה טז

* אם אדם חוטף משכון מיד הלוח שלא ברשות ב"ד האם נקרא גזלן

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא שייכת ללוה והגם שהגברא = הלוח חייב לו אבל מכיון שהחפצא לא שייכת לו כלל
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי הלוח חייב לו ולכן אינו נקרא גזלן

פרק ד הלכה ה

* אם שני עדים מעידים על אדם שנכנס ונטל כלים תחת כנפיו ואין ידוע מה יש שם האם חייב לישבע כדי שיאמינו לו שלא גזל
לרמב"ם: כן ואפילו בעד אחד צריך לישבע לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ברגע שראו אצלו שנכנס לבית ויצא עם משהו עליו הראי' שלא גזל
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ונותנים לאדם זכות להסביר מה הי'

הלכה יג

* האם בעל הבית יכול לטעון ודאי מכח עד א'
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור יותר לחפצא ולכן עד א' יכול לחייבו על החפץ
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור יותר לגברא לכן עד א' אין לו אפשרות לחייבו על החפץ

הלכה יז

* האם אפשר לצרף טענת שמא של בעה"ב עם עד א' לשבועה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל זמן שאין הוכחה לטובת הגזלן אז אנו יודעים שהחפצא שייכת לבעל החפץ
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא יכולים לחייב את הנגזל רק בדבר ברור

פרק ו הלכה ב

* המציל מן הגוי או מן האש שאין יכולים הבעלים להציל מה הדין
לרמב"ם: תלוי אם נתיאשו הבעלים הרי זה שלו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל זמן שאין הוכחה שנתיאשו נשאר ברשות הבעלים
לראב"ד: ודאי שזה של המציל לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שאין הבעלים יכולים להציל הוי כנתיאשו

הלכה יא

* המשחק בקוביא עם גוים האם פסול לעדות
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי מצד הכסף של גויים אין חשש גזל
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא שעצם התעסקות במשחק זה זהו היפך ישובו של עולם וכ"ש עם גוי שלא ילמד ממעשיו הרעים

פרק ח הלכה ה

* אם גזל את הגר ומת הגר האם זה לכהנים

לרמב"ם: תלוי אם הודה בגזל לגר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ע"י ההודאה כאילו עבר כבר החפצא לגר ואז כשמת זוכה בו ואם לא זה עובר לכהנים
לראב"ד: תלוי אם זקפן במלוה לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא מספיק שהודה וצריך גם סיכום בין האנשים ע"י שיזקוף עליו את הגזל במלוה ואז זוכה ואם לא זה עובר לכהנים

פרק ט הלכה א

* האם עבדים כקרקעות לגבי דין גזילה

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רואה בעבד רק כחפץ ולכן אומר לו הרי שלך לפניך כמו קרקע
לראב"ד: לא שעבדים נגזלים ומועיל בהם יאוש לשיטתו שקשור לגברא והרי עבד נחשב למציאות בפ"ע ולא רק כחפץ

הלכה ו

* גזלן שמכר שדה והשביח הלוקח האם צריך הגזלן לשלם לו ההוצאה שהוציא כדי להשביח
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד הגזל עצמו צריך לשלם שכאשר מוכר דבר גזול לוקח כל האחריות והתוצאות ולכן מתחייב
לראב"ד: רק אם קיבל עליו אחריות לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שהגברא יקבל עליו אחריות ולא רק מצד הגזילה

הלכה טז

* א' שהוחזק גזלן על שדה ולאח"ז מביא עדים שקנאה מבעל השדה האם צריך בעל השדה למסור מודעה על שדה זו כדי להינצל מטענה של הגזלן שטוען שקנאה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא גזלן ולכן לא מאמינים לו כלל
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי נעשתה פה פעולת מכירה עם עדים ושטר ולכן מאמינים לו ורק עם מסר מודעה אז מבטל המכירה

פרק י הלכה ה

* הנוטע אילן בשדה חבירו שלא ברשות בחו"ל האם יכול לעוקרו
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא וגם בחו"ל מכחיש הקרקע
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ורק בארץ שיש חיוב על הגברא משום ישוב א"י אבל בחו"ל יכול לעקרו

פרק יב הלכה י

* שני שותפין שקרה אסון שאין יכולים להציל והציל שותף א' האם הציל לעצמו או לשניהם

לרמב"ם: הציל לעצמו לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שבפועל זה הי' מקרה שלא הי' אפשרות להציל ולכן אפילו שלא אמר שהציל לעצמו נחשב כאילו אמר
לראב"ד: הציל לשניהם לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שלא אמר בפירוש שמציל לעצמו נשאר לשניהם

פרק יג הלכה כ

* המוצא מציאה לא ישבע מה יהי' אם היו שני כיסים קשורים וא"א שיפרדו האם גם אז נאמן לומר שמצא רק אחד
לרמב"ם: כן ואינו צריך לישבע לשיטתו שקשור יותר להלכה ללא טעם ובכל מקרה מוצא מציאה לא נשבע
לראב"ד: לא ולכן צריך לישבע לשיטתו שקשור יותר לסברה של הגברא ולכן במקרה כזה אין לומר שיאמינו לו שהרי א"א שיפרדו

פרק טו הלכה א

* בדבר שאין בו סימן והסתפק שמא דרך הינוח הניחוהו שם שלכתחילה אסור לנטלו ועבר ונטלו מה הדין
לרמב"ם: הרי אלו שלו לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שאין בה סימן לכן זה שלו
לראב"ד: יהא מונח עד שיבוא אליהו לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שהוא עבר איסור קנסוהו

הלכה ו

* מצא גוזלות קשורים אחורי הגדר שיכול להיות שבעליהם הניחום שם ולכן אסור לקחתם ומה הדין אם עבר ולקחם
לרמב"ם: הרי אלו שלו לשיטתו שקשור לחפצא והרי כרגע אין בה סימן
לראב"ד: יהא מונח עד שיבוא אליהו לשיטתו שקשור לגברא וקונסו על מה שעשה

הלכה ט

* מדוע כשנפתחו האוצרות של יין ושל שמן ומצא אינו צריך להכריז והרי אלו שלו
לרמב"ם: מכיון שכולם אותו דבר ולכן אין סימן לשיטתו שקשור לחפצא ומצד החפצא אין סימן
לראב"ד: מכיון שהאנשים נכנסים ורואים את סימניה לשיטתו שקשור לגברא שאפילו שיש בה סימנים אבל הבעי' בגברא שראה את הסימנים

פרק טז הלכה ד

* המוצא מעות בחנות מן התיבה ולחוץ ואמר תקנה לי חנותי מה הדין

לרמב"ם: קנתה לו לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שבפועל זה ברשותו אז לכן קנה ואפילו שעדיין לא נתיאש וגם שזה פיקדון
לראב"ד: לא קנתה לשיטתו שקשור לגברא והרי זה הי' ברשותו לפני יאוש וגם שזה פיקדון לא אבידה

הלכה ח

* מצא מטמון בכותל ישן מה הדין
לרמב"ם: זה שלו לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה ק"ו אם זוכה באבידה שנפלה לים מכיון שאינה מצויה לכל אדם ואפילו שיש בעלים כ"ש פה שאין בכלל בעלים מכיוון שזה ישן ואולי זה משל האמוריים מתקופה קדומה
לראב"ד: זה שייך לבעלים של הכותל ואינו דומה לאבידה שנפלה לים ששם אין מי שיזכה לשיטתו שקשור לגברא וכן אינו דומה להלכה הקודמת ששם זה חנות וזה שייך לכל האנשים יותר מכותל

הלכה יא

* אם משכיר ביתו לשלשה יהודים האם גם אז אומרים שביתו נעשה פונדק
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ביהודים צריך השבת אבידה מכיון שהחפץ שייך עדיין להם
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו יהודים מכיון שיש פה שלשה אז כבר אין יכול לתבוע כ"כ ומתיאש ולכן נחשב כפונדק והרי אלו שלו

פרק יז הלכה ה

* האם קונה במציאה ע"י הנהגה בגמל ומשיכה בחמור
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבפועל הוויזו לכן קנה ולא משנה מה רגילים האנשים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם פה כל בהמה כפי תכונתיה ואין המנהג של אנשים לעשות הנהגה בגמל ומשיכה בחמור אלא הפוך משיכה בגמל והנהגה בחמור

פרק יח הלכה ו

* המוצא גט אשה בזמן שהבעל מודה מה הדין
לרמב"ם: יחזיר לאשה ולא מסביר ומפרט את כל החילוקים שכתב במ"א לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על עצם הדין ולא על כל החילוקים שקשורים לגברא
לראב"ד: מפרט את כל החילוקים ששייכים לגברא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מפרט שזה רק בתנאי שמצאו לאלתר ולא הוחזקו שמות שוים בעיר זו ואין שייכות מצויות פה ורק אז יחזיר לאשה

הלכה יד

* המוצא שטר עם אחריות שדינו שגובה ממשועבדים ולכן לכתחילה אמרו שלא יחזיר ואם הוחזק בעדים=שקיימו את השטר והחזירו האם זה כשר
לרמב"ם: זה כשר לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שהוחזק ולא משנה אם ע"י בי"ד או ע"י עדים שגם העדים פועלים להחזיק את השטר
לראב"ד: זה ספק לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין ברור אם ע"י עדים נחשב גם כהוחזק שאולי אין לעדים כח להחזיק את השטר ורק מעידים על הגברא = על העדים החתומים בשטר שיאמינו להם

הלכות חובל ומזיק

פרק א הלכה יח

* מנין יודעים שאומדין לנוקין = שבדקים את האבן שהזיק בה אם היא יכולה להזיק
לרמב"ם: מכיון שכתוב באבן או באגרופ שצריך לראות שזה דבר הראוי להזיק
לראב"ד: ק"ו אם במקום שאין העדים יודעים אם חבל או לא סומכים על החזקה וההיגיון שאין אדם חובל בעצמו ולכן נשבע ונוטל כ"ש שהעדים בעצמם רואים שזה אבן קטנה ואין ראוי להזיק

פרק ב הלכה ב

* על מה משלם בושת
לרמב"ם: בעיקר על המכה בעצמה ולא בגלל שהאנשים רואים לשיטתו שקשור לחפצא של הנוק
לראב"ד: בעיקר על האנשים שרואים שעושה לו את הנוק לשיטתו שקשור לגברא

הלכה יג

* קטע ידו ורגלו ואח"כ חרשו שדינו שמשלם דמי כולו אם תפס גם דמי כל אבר ואבר אין מוציאים מידו למה הכונה
לרמב"ם: הכונה לנזק כפשוטו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר בפשטות על כל הנוק
לראב"ד: הכונה רק לצער ובושת לשיטתו שקשור לגברא ולכן דוקא דברים אלו שקשורים לגברא ותלויים בסוגי האדם ולא כולם שוים

פרק ד הלכה ב

* אם נגף אשה לאחר מיתת בעלה האם זוכה בדמי הולדות
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ופה האשה היא החפצא שבה הי' הנוק ולכן היא זוכה

לראב"ד: לא ורק באשת גר שאין לו יורשים אז היא זוכה לשיטתו שקשור עם הגברא ולכן זה שייך לבעל ואם לא אז ליורשים

הלכה ו

* אם המית את האשה ללא כונה האם גם אז פטור מדמי ולדות
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לבפועל ומכיון שבפועל הרי אינו חייב מיתה לכן חייב לשלם
לראב"ד: כן לשיטתו שסובר כחזקי' אפילו שבפועל אין חיוב מיתה בכל זאת מכיון שזה מקרה שקשור עם דין מיתה לכן פטור

הלכה יא

* עבד שיצא לחירות ורק חסר לו גט שיחרור האם משלמים לו קנס
לרמב"ם: לא מכיון שאינו מיוחד לאדם אחד לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בפועל אין פה דבר וודאי ששייך לאדם א' בתור עבד
לראב"ד: כן שאפשר על ידי הרשאה שירשו א' לשני לשיטתו שקשור לגברא ומצד האדם אפשר להתחבר יחד

הלכה יב

* מי שחציו עבד וחציו בן חורין
לרמב"ם: כמשנה ראשונה יום א' לעצמו ויום אחד לרבו לשיטתו שקשור לחפצא ומסתכל על המציאות ואינו דואג לתקן את הגברא
לראב"ד: או הכל לעצמו או הכל לרבו לשיטתו שקשור לגברא ומתקנים אותו כמשנה אחרונה

הלכה יד

* האב שחבל בביתו מה הדין
לרמב"ם: משלם צער וריפוי ובושת לשיטתו שקשור לחפצא לא מחלק ומשלם הכל ולא מתחשב בזכויותיו אילו וכו' שהי' יכול למוסרה למנוול ומוכה שחין
לראב"ד: משלם רק בושת של החבלה אבל לא בושת של האונס והפיתוי שהרי אם רוצה יכול למוסרה למנוול ומוכה שחין לשיטתו שקשור לגברא מחלק ומסביר לפי זכויותיו

הלכה טז

* בעל שחבל באשתו מה הדין
לרמב"ם: מרפא כל חולי' ומשלם לה הכל לשיטתו שקשור לחפצא ומן הדין הכל שלה ורק מכיון שגם הוא מתבייש תיקנו שיהא לו חלק אבל אם בייש בעצמו את אשתו ודאי לא מקבל חלק בזה ומשלם לה הכל

לראב"ד: משלם לה רק החלק המגיע לה שלישי בגלוי או בסתר שני שלישי לשיטתו שהולך לטובת הגברא =הבעל והגם שהוא גרם אבל עדין תיקנו לו מפני הבושה ורק שבחלק שלה קנסוהו שלא יהא אוכל פירות

הלכה יט

* אם חבלו בבניו הקטנים ושילמו להם וקנו בכסף עצים האם האבא אוכל פירות
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן מציאה שלא סבלו בגלל זה האבא מקבל אבל חבלה שסבלו בשביל זה האבא לא מקבל כלל שמסתכל מצד הילדים
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא אם זוכה במציאתם ודאי שזוכה בפירות של תשלום נזקיהם ומסתכל מצד האבא ולא מסתכל מצד מה הגיע הכסף

* החובל בעבדו ובבהמתו של חבירו מה דינו [=אם שם גחלת על לב עבדו של חבירו או שדחפו לים ויכול לעלות משם ולא עלה ומת
לרמב"ם: עבדו פטור [ובהמתו חייב] לשיטתו שקשור לחפצא ומצד עצמו פטור שהרי יש לו אפשרות לינצל בעצמו ולברוח
לראב"ד: בעבדו רק בכפות וחבירו עומד פה על ידו פטור לשיטתו שקשור לגברא ורק מצד הגברא =בעל העבד שלא הוציא את הגחלת לכן פטור ולא בגלל שהעבד עצמו יכול לינצל מכיון שהעבד נחשב כחפצא של העבד

פרק ה הלכה ד

* מדוע הנחבל נאמן
לרמב"ם: קנס קנסו חכמים לשיטתו שקשור לחפצא ומצד האדם אין מה לחייב ורק מצד קנס
לראב"ד: מכיון שאין דרך האדם לחבול בעצמו לשיטתו שקשור לגברא ומסביר בגלל דרך האדם והסברה וההיגיון

הלכה ו

* אם הודה מעצמו שחבל ואין עדים מה דינו
לרמב"ם: פטור מן הנזק וצער וחייב בשבת בושת וריפוי לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחלק שבושת וריפוי נראים לעין משא"כ בשאר
לראב"ד: אין הבדל שהכל צריך לאמוד לשיטתו שקשור לגברא וגם כל הנזק עובר דרכו =אומדנא

הלכה ז

* החובל בחבירו בסתר האם חייב בבושת כשהודה בב"ד

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הודאתו גורמת לבושת כאילו פעל באדם חבורה עם בושת
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי זה שהודה זה רק כמו שמבישו בדברים שפטור וזה לא פעולה בחפצא=בחבורה שאין מקשר בושת זו להמשך החבורה אלא כדבר נפרד בפ"ע

פרק ו הלכה ג

* שנים שנכנסו ברשות לחצר והזיקו זה את זה
לרמב"ם: פטורים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יש פה רשות לשניהם להיות ולכן פטורים
לראב"ד: חייבים לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך לשמור הגברא שלא יזיק בהמתו

הלכה ד

* מה יהי' אם התליע הסולם
לרמב"ם: זה אונס לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה התליע שלא באשמתו ולכן נחשב כאונס
לראב"ד: זה לא אונס לשיטתו שקשור לגברא ולכן הרי ידע שהתליע ולא סידר חייב

הלכה ה

* אם מילא חצר חבירו כדי יין וכדי שמן ברשות ושברם בעל החצר מה הדין
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה רשותו ולכן פטור
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא והרי נתן רשות להכניסם לחצירו ולכן חייב

פרק ז הלכה ד

* הכהנים שפיגלו בקרבן מה הדין
לרמב"ם: במזיד חייבים לשלם לשיטתו שקשור לחפצא והרי פסל את הקרבן
לראב"ד: אפילו במזיד פטור לשיטתו שקשור לגברא והרי לא התכוון להזיק ורק להנאתו

הלכה ו

* מדוע המנסך יין של חבירו לע"ז לא נאסר היין
לרמב"ם: מכיון שאין אדם אוסר דבר שאינו שלו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שאין לו בעלות על החפץ לכן אינו מפגל
לראב"ד: מכיוון שרק התכוון לצערו ולא באמת לנסך לשיטתו שקשור לגברא הולכים לפי כוונתו

הלכה ז-ח

* הזורק כלי מהגג על כרים וכסתות ובא אחר וסילקן האם הזורק חייב

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא משנה כוונתו שהרי בסוף זריקה זו שברתו ומחייב גם בדינא דגרמי שסו"ס זה מה שבתוצאה גרם לשבור הכלי
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי כשזרקו לא התכוון לשברו ורק על כרים וכסתות ופטר מדינא דגרמי שהרי בשעת מעשה לא גרם ולא התכוון לגרום נזק

הלכה יא

* העושה עבדו אפותיקי למישהו ושיחררו מה הדין
לרמב"ם: חייב המשחרר לשלם לשיטתו שמחייב גם בגרמי והרי גרם סו"ס לעשות נזק
לראב"ד: פטור המשחרר לשיטתו שפטר בגרמי והרי בפועל העבד הי' שלו ולא היזיקו בפועל

הלכה יט

* המפקיד אצל חבירו כיס מלא זהובים ופשע בו והבעלים אומרים מאתים דינרים היו והשומר אומר איני יודע
לרמב"ם: משלם מכיוון שאינו יכול לישבע לשיטתו שקשור לחפצא והרי המחויב שבועה ואינו יכול לישבע
לראב"ד: נשבעים הבעלים ונוטלים לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא יכול לישבע ולכן חייב שזה התיקון בין האנשים שהופכים על התובע את השבועה

פרק ח הלכה ד

* אם המלך אנסו להביא ממון חבירו ונשא ונתן ביד מה הדין
לרמב"ם: חייב לשיטתו שקשור לחפצא שאפילו שאנוס אבל מכיוון שבפועל הביא את החפצא=את הממון בידו לאנס מתחייב
לראב"ד: פטור לשיטתו שקשור לגברא מכיוון שהוא אנוס לכן פטור

פרק ח הלכה טו

* ספינה שחשבה לישבר מכובד המשווי ובא אחד וזרק ממשאה והיקל עליה מה דינו
לרמב"ם: פטור ואדרבה היציל את הספינה ומצוה רבה עשה לשיטתו שקשור לחפצא והרי התוצאה ברוכה היא
לראב"ד: חייב ומחשבים לפי כולם לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא בפועל זרק דברים של חבירו

הלכות רוצח ושמירת נפש

פרק א הלכה ז – ח

* הרודף אחר חבירו להורגו וא"א להצילו בשום אופן צריך להורגו מאיפה לומדים דין זה **לרמב"ם**: לומדים זה מהפסוק וקצותה את כפה שאפילו שלא הרג מותר להורגו לשיטתו שקשור לחפצא והרי עדיין לא עשה כלום ומדוע לחייבו ולכן לומדו מהפסוק וקצותה את כפה **לראב"ד**: זה פשוט שדוקא בגלל שלא הרג צריך להורגו לשיטתו שקשור לגברא שצריך להציל לפני שיהרגנו והפסוק וקצותה את כפה בא ללמד על כל דבר שיש בו משום סכנת נפשות

פרק ד הלכה א

* המתכוין להרוג את זה והרג את זה מה דינו **לרמב"ם**: פטור לשיטתו שקשור לחפצא צריך שיתכוין לאותו אדם שהרג וכן צריך שיהי' התראה על אותו אדם שרוצה להרוג **לראב"ד**: חייב לשיטתו שקשור לגברא והרי הי' פה כוונה להרוג משהו ולא משנה מי

פרק ה הלכה ב

* מתי אומרים שהאדם עצמו קירב את מיתתו **לרמב"ם**: בכל מכה שיש בה חבורה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מתחשב בכל דבר שיכול לקרב את מיתתו וחושש להכל ורק לענין גלות פטור שצריך שיהא במכה עצמה כדי להורגו ולא מדברים אחרים **לראב"ד**: רק אם שחט בו שנים או רוב שנים אבל בחבורה אחרת לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין דברים אחרים רוח ופירכוס מקרבים את מיתתו אלא הוא הרגו שכל דברים אלו קשורים להמשך הפעולה של האדם ורק בשחט שנים או רוב שנים שבזה העיקר זה הרוח שנכנסה וקירבה את מיתתו

הלכה ג

* האם גולים כשהורגים גר תושב **לרמב"ם**: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שעשה פעולה שהרג אדם מסויים לכן חייב **לראב"ד**: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן זה לא נחשב לרעהו

הלכה ו

* האם שליח ב"ד שמכה אדם שלא רצה לבוא לבי"ד והרגו חייב בגלות

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא וגם גבורה לכן ברגע שמסרב לבוא לב"ד מיד התיר את דמו **לראב"ד**: כן לשיטתו שקשור לגברא ויותר חסד ולכן כל זמן שלא הרשעוהו ב"ד אין לו דין של רשע ולכן צריך מאד ליוהר

פרק ו הלכה ה

* רוצח שרצח בעד אחד היום ואחד העיד למחר האם מותר לגואל הדם להורגו **לרמב"ם**: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי שנים העידו על אותו מקרה ולכן מותר להורגו **לראב"ד**: לא לשיטתו שקשור לגברא וכל זמן שאין שתי עדים שמעידים יחד הרי הוא בחזקת כשרות ולא הותר דמו

פרק ט הלכה י

* האם כשנמצאו מתים זה על זה מודדין לעגלה ערופה מן העליון **לרמב"ם**: כן ולא נחשב כצף=שאינו נקרא נמצא חלל בשדה מכיון שזה מין במינו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן נחשבים לדבר אחד **לראב"ד**: לא מכיון שנחשב כצף לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי חיוב האדם נחשב רק המת העליון לכן אין זה נחשב למין במינו בהגדרה זו

פרק ט הלכה יד

* האם בפסולי עדות הולכים אחרי מי שבא ראשון **לרמב"ם**: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שאין זה עדות שפועלת בחפצא לכן אין הראשון נחשב לעיקר כלל **לראב"ד**: כן לשיטתו שקשור לגברא אפילו שאין זה עדות שפועלת בחפצא בכל זאת מכיון שב"ד מקבלים עדות זו לכן נחשב הראשון כעיקר

הלכה טו

* האם יש לשתי נשים כח לבטל עד אחד **לרמב"ם**: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עד אחד שיכול להצטרף לעוד אחד להעיד ולפעול על החפצא חזק כמו שתי נשים שאין להם אפשרות זו הגם שיש בהם מעלה של ריבוי דיעות **לראב"ד**: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן בשתי נשים יש ריבוי דיעות שזה חזק יותר מעד אחד מבחינת הגברא וההיגיון

הלכה טז

* האם יש הבדל בעד אחד אם בא בתחילה או בסוף

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין הבדל מכיון שאין עד אחד פועל בחפצא
לראב"ד: לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם בא בתחילה שמאמינים לו כשנים נחשב לעיקר
 משא"כ בסוף

הלכה יז

* האם יש חידוש שאין הבדל בפסולי עדות בין בב"א או בזה אחר זה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין הבדל ואין משמעות לזה שקיבלו ב"ד את
 העדות ראשונה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן יש סברא לומר מכיון שקיבלו ב"ד עדות הראשונה
 תחשב לעיקר שכך צריכים לפסוק לפי עדות הראשונה כ"ו שלא הגיע עדות אחרת ולכן זה
 מקבל תוקף של הבי"ד

פרק יא הלכה ג

* כמה גובה המעקה
לרמב"ם: עשרה טפחים בכל הצדדים לשיטתו שקשור לחפצא ואין מחיצה פחות מעשרה
 טפחים
לראב"ד: רק מהמקום הכי נמוך בגג איפה שדורס אבל שאר המקומות מספיק שלשה
 טפחים לשיטתו שקשור לגברא ולכן לגבי האדם מספיק כ"ש = 3 טפחים שאז יש היכר שלא
 יעבור לצד השני שלא יתפס כגנב

פרק יב הלכה ה

* מה אסור לתת מתחת לבית השחי
לרמב"ם: אפילו ידו אסור שמא נגע במצורע או בסם רע ויזיק לו לשיטתו שחושש מצד
 גשמיות שיזיק כפשוטו מצד החפצא
לראב"ד: רק אוכל אסור ואינו חושש לידו והחשש הוא מצד רוח טומאה שיש בזיעה תחת
 בית השחי לשיטתו שחושש מצד הרוחניות שקשור יותר לגברא

* מדוע אסור ליתן תבשיל מתחת למיטה

לרמב"ם: מחשש שמא יפול לתוכו דבר מזיק ואינו רואהו לשיטתו שחושש בגשמיות
 כפשוטו מצד החפצא שיפול שם משהו
לראב"ד: מצד רוח טומאה שיש מתחת למיטה לשיטתו שחושש מצד הרוחניות שקשור
 יותר לגברא שצריך ליהזר מרוח טומאה

הלכה ו

* מדוע אסור לנעוץ סכין בתוך אתרוג

לרמב"ם: מחשש שמא לא יראה אדם את הסכין וינזק לשיטתו שהחשש הוא בגשמיות
 כפשוטו מצד החפצא שיסתיר האתרוג על הסכין
לראב"ד: משום ביזוי אוכלים שעושה האתרוג כמו נרתיק לסכין לשיטתו שהחשש הוא ענין
 רוחני יותר מצד הגברא שלא יבזה את האוכלים

פרק יג הלכה י

* חמרים שהולכים יחד ונפל אדם אחד מהם האם רשאים לברוח לו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לפעולה מה עליהם לעשות ולכן רק כל זמן שעדיין לא נפל
 צריכים לעזור לו אבל אחרי שנפל שכבר א"א להעמידו פטורים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולרגש וחושב על העזרה שצריכים לעזור לו וגם אם
 א"א לעזור לו לפחות שישארו לידו

ספר קנין

הלכות מכירה

פרק א הלכה טו

* האם אכילת פירות נחשבת לקנין
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ואין לך קנין יותר חזק מזה שאוכל את החפצא ונהי'
 דם ובשר מבשרו
לראב"ד: לא לשיטתו שצריך משהו שקשור לאדם ופעולתו לטובת האילן שעוזר לגידולו
 לא סתם אכילה

פרק ב הלכה ב

* האם כשהגביה הרב את העבד קנה
לרמב"ם: זה לכו"ע לשיטתו שקשור לחפצא אז ודאי שאם הגביה את העבד עצמו (שהוא
 החפצא של הקניין) שזה יותר מפעולה שלו
לראב"ד: כן, לכולי עלמא מצד שזה קשור לגברא שמגביהו האדון בעצמו ולא רק שהעבד
 (החפצא) עושה עבודות שירות לאדון ולכן כנ"ל לכולי עלמא ולא רק לפי רבי שמעון
 שקשור לחפצא.

פרק ב הלכה ח

* אם אומר אדם לחבירו משוך ותקנה שזה לשון עתיד ולא אומר משוך וקנה, שמשמעו עכשיו, האם קנה לרמב"ם: לא ואין לומד מקידושין שאומר בלשון עתיד ומקודשת לשיטתו שקשור לחפצא ושם אין חפץ, וקונה מצד סיבה מיוחדת שאומר תתקדש אחרי נתינת הטבעת, וכן אם הלוקח אומר עקוץ תאנה מתאנתי ותקנה לך גבתך, זה שונה וכן בשכיב מרע ששם הקלו שהרי קונה רק לאחר מיתה, משא"כ בבריא. לראב"ד: כן לשיטתו שלומד מקידושין שמקודשת לשיטתו שקשור לגברא ולכן משהו הדברים אפילו שבקידושין אין חפצא שראוי למשכה כמו פה, ובכל זאת מצד הגברא בכולם אומר לשון עתיד וזה טוב, וכן גם פה.

הלכה ט

* האומר לחבירו משוך בהמה זו ותקנה מעכשיו ולאחר שלשים יום לרמב"ם: קנה ואפילו עומדת באגם ביום שלשים קנה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן קנה כבר מתחילה ע"י המשיכה בחפצא ולא משנה כ"כ איפה הבהמה נמצאת ביום שסיכמו האנשים. לראב"ד: צריך שתהא הפרה עומדת ברשות הלוקח שאז קונה מדין חצרו ואפילו שזה ביום שלשים ואחד שלזה התכון שאמר לאחר שלשים יום כמו בקידושין לשיטתו שקשור לגברא וחושב מה היתה כוונתו ולא מספיק המשיכה שהיתה תחילה בחפצא

פרק ג הלכה ב

* אם רוצה לקנות חבילה גדולה של עצים האם צריך להתיר החבילה ולהגביהה עץ עץ או שאפשר לכולם יחד לרמב"ם: צריך להתיר החבילה ולהגביהה אחד אחד מכיון שזה הדרך והרגילות לשיטתו שקשור לחפצא חושב מה הרגילות מצד החפצא לראב"ד: אפשר להגביה כולם יחד לשיטתו שקשור לגברא הרי כך בודאי נוח לו יותר

הלכה ט

* האם כשהמטלטלים צבורים בקרקע ורוצה לקנותם יחד עם הקרקע צריך לומר בפירוש שיקנה אגב הקרקע לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא נמצאת כבר ברשותו לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולא מספיק שהחפצא נמצאת ברשותו, אלא צריך שיאמר האדם בפירוש.

הלכה יא

* האם כשקונה עבדים וקרקעות בקנין אגב צריך שהעבד יהי' בתוך השדה בזמן הקנין

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שיהי' בתוך השדה ולא מספיק רק הקנין של הגברא באגב לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא צריך שיהי' בתוך השדה ומספיק קנין אגב שע"י הגברא

פרק ד הלכה ג ד

* האם כשעשה קנין משיכה בחפץ במקום שא"א לעשות משיכה ולאח"ז משכו במקום שמועיל משיכה האם גם אז צריך למשוך את כולה או מספיק קצת משיכה לרמב"ם: מספיק קצת משיכה לשיטתו שקשור יותר לחפצא ולכן אי"צ הכל מחדש שהרי בפועל כבר משך את החפץ ורק קצת צריך בשביל הגברא שצריך רשות מועילה לראב"ד: תלוי אם זה בהמה מספיק קצת אבל אם זה חפץ אז צריך שימשוך את כולו לשיטתו שקשור לגברא יותר ולכן אם לגבי הגברא זה מקום שלא טוב למשיכה אז צריך להתחיל הכל מחדש

הלכה ז

* האם כשמודד ללוקח בכלים של מוכר קנה או לא לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור יותר לחפצא ולכן מכיון שסיכמו על החפצא ומדד בשבילו אז קנה לראב"ד: לא לשיטתו שקשור יותר לגברא ולכן מכיון שזה נמצא בכליו של מוכר לא יצאו מרשותו ובעלותו של המוכר ואפילו שנותן לו החפצא לא קנה

הלכה ט

* האם כשמודד פירות בסימטא או בחצר של שניהם צריך שיהי' בכליו של לוקח או לא דוקא לרמב"ם: לאו דווקא, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העיקר זה הפירות שנמכרים ולא משנה כל כך באיזה כלי מודדים. לראב"ד: כן צריך כלי של לוקח, לשיטתו שקשור לגברא ולכן חשוב שיהי' בכלים של אותו גברא שלוקח ועושה הקניין.

הלכה י

* האם יש חידוש כשיש רשמים וסימנים בכלי שקונה כשהגיע לאחד הרשמים או הסימנים לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור יותר לחפצא והרי עדיין לא נתמלא ובכל זאת קונה לראב"ד: לא לשיטתו שקשור יותר לגברא והרי סיכמו כבר ביניהם ולכן אין חידוש בזה ורק החידוש הוא שזה נמצא בסימטא שזה אינו ברשותו ובכל זאת הוא קונה

פרק ה הלכה ד

* האם קנין בדמים שנשאר חייב לו ואומר לו שיקנה ממנו בכסף זה שחייב לו שכתוב בגמרא שקונה הכונה לקנין ממש בחפץ שקונוהו או זה רק התחייבות שיעמוד בדיבורו ואם לא יקבל עליו מי שפרע

לרמב"ם: זה כאופן הראשון שקונוהו לגמרי לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על החפצא שהוא קנוי לגמרי.

לראב"ד: זה כאופן השני שקונוהו רק לקבל עליו מי שפרע לשיטתו שקשור יותר לגברא לכן גם פה מדובר רק על התחייבות של הגברא.

* אם הדמים שהי' חייב לו הי' מצד הלואה ולא מכר.

לרמב"ם: אינו קונה את החפץ לשיטתו שמדבר על החפצא כנ"ל.

לראב"ד: אינו מקבל עליו מי שפרע לשיטתו שקשור יותר לגברא ולכן מדבר על התחייבות של הגברא כנ"ל.

הלכה ח

* בקנין חליפין האם צריכים למעט מטבע

לרמב"ם: לא צריך למעט לשיטתו שקשור לחפצא ומצד זה אין חשיבות מיוחדת למטבע ולא צריך למעט

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן הייתי חושב שמטבע שזה סיכום של בני אדם לכן גם נחשב לדבר בעל ערך שאפשר לעשות איתו חליפין קמ"ל שלא

הלכה ט

* האם בקנין צריך עדים

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי כבר עשה הקנין וא"צ שיעידו על הגברא

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך להעיד על הקנין שזה העיקר

הלכה יד

* האם חל קנין על שיתוף

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור יותר לחפצא והרי בסיכום של שותפות אין שום חפצא ורק סיכום בין האנשים ולכן לא יחול על זה קנין שאין בזה ממש

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא אז גם סיכום בין האנשים נחשב לדבר חשוב שחל עליו קנין

פרק ו הלכה יא

* האם כשמוכר שטר צריך להביא עדים לענין תביעתו

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא אז לא מספיק שמסר לו ולכן צריך עדים לענין תביעתו שיפעלו את ההתחייבות בחפצא.

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שמסר ומכר לו וסיכמו ביניהם לא צריך יותר כלום ואין צריך עדים שיפעלו את ההתחייבות בחפצא.

הלכה יב

* האם כשמוכר שטר לחבירו [והי' כתוב בשטר שמשמעבד לו ולכל הבאים מכוון] יכול למחול עליו

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכר רק את גוף השטר בלי הראיות והתוכן שבו ולכן יכול למחול

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא וכשמכר השטר מכר עם כל הראיות והתחייבות של תוכן השטר ולכן אין יכול למחול [ומ"ש בגמרא שיכול למחול זה בגלל סיבה אחרת מכיון שיכול לומר הלוה ללוקח לא לך התכונתי להשתעבד שגם זה לשיטתו שקשור לגברא ומתחשבים בדעתו של הלוה למה התכון]

הלכה יד

* האם כשמוכר קרקע וכותב עליה שטר ואין הלוקח פה כיצד קונה השטר

לרמב"ם: ע"י שמחזיק הלוקח בקרקע נקנה השטר בכל מקום שהוא לשיטתו שקשור לחפצא לכן א"צ כלום ורק ע"י החפצא = הקרקע שקנה זכה בשטר

לראב"ד: צריך שיאמר לו שיקנה בקנין אגב לשיטתו שקשור לגברא לא מספיק שקנה הקרקע אלא צריך שהגברא יקנה לו במפורש

פרק ז הלכה ג

* מתי יותר נראה לחייב את המוכר באחריות כשהלוקח חוזר בו או כשהמוכר חוזר בו

לרמב"ם: מתי שהמוכר חוזר אז יותר מסתבר שיהי' על אחריותו לשיטתו שקשור לחפצא מסתכל על מי שביטל המכירה וקניין החפץ.

לראב"ד: מתי שהלוקח חוזר אז יותר מסתבר מכיון שאז המוכר רוצה שישארו המעות אצלו והחפץ אצל הלוקח ולכן חייב באחריות לשיטתו שקשור לגברא מסתבר שהלוקח חוזר בו אז ודאי המוכר רוצה באחריות כדי שייסכים למכירה ולכן חייב.

הלכה ד

* האם אפשר לקנות בכסף שנתן בהלואה

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא וע"כ נחשב הנאת מחילת המלוה כמו ששילם ממש כסף ולכן קונה

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן גם הנאת מחילת המלוה זה רק בשביל הגברא ואין כח בזה לקנות

פרק ט הלכה ב

* הגזבר שקנה להקדש האם יכול להכריחו ולקחת ממנו כשער הזול
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יכול רק לבטל המכירה אבל אין יכול להכריח את הגברא למכור לו בזול
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לא רק שיכול לחזור בו הגזבר אלא גם יכול להכריחו למוכר למכור להקדש בזול

פרק י הלכה א

* האם כשאדם אונס משהו למכור לו ולבסוף הסכים האם צריך להביא עדים ששילם לו לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שלבסוף הסכים לכן לא נחשב לגולן ומכיון שיש שטר מכירה ביד הלוקח שוב א"צ ראי' שהעיקר זה השטר = החפצא
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שאנו יודעים שאנסו הרי הוא כגולן [וכמו שסובר בלא תחמוד] ואפילו שיש שטר מכירה ביד הלוקח

פרק יא הלכה ד

* אם אדם עושה תנאי כשקונה חפץ ונותן עירבון ואומר אם אחזור בי העירבון מחול לך האם דבריו קיימים
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי היא תחת ידו של המוכר
 לראב"ד: לא רק אם קנו ממנו בב"ד חשוב לשיטתו שקשור לגברא ואין משנה כ"כ שהחפצא תחת ידו עדיין נחשב אסמכתא ולכן צריך קנין בב"ד חשוב

הלכה טז

* האם כשחייב עצמו בדבר שאינו קצוב האם מתחייב
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי פה אין דבר מוגדר כ"כ בחפצא שהתחייב ולכן פטור
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן אפילו שאין פה חפצא מוגדרת בכ"ז מתחייב

פרק יג הלכה א

* [האם המחליף כלים בכלים יש לו הונייה
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולפעמים החפץ שווה הרבה יותר לאדם במקרה מסוים
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא מרמה ולוקח יותר מהשווי]

* האם המחליף פירות בפירות יש לו הונייה

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שזה לא שווה את המחיר נקרא שרמהו, ואין דומה לחפץ בהלכה הקודמת שהרי לפירות יש שווי מסוים קבוע ולא כמו חפץ שלפעמים אדם צריך דווקא חפץ זה שאין להשיגו ומחירו יקר.
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם זה בתורת חליפין לא קנה כלל וגם אם זה מכר אולי הוא רוצה יותר פירות אלו ולכן אין הונייה

הלכה ט

* האם שליח או אפטורופוס שטעו האם גם הלוקח יכול לחזור בו
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק השליח יכול לחזור בו מצד תקנה מיוחדת אבל הלוקח לא מכיון שהחפצא כבר נמצאת לאחר המכירה וא"א לשנותה
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן הטעם בכלל שמעשה בי"ד יכול לחזור בו מכיון שבטוח שהם לא יטעו ופה שהם כן טעו חוזר אפילו בקרקע

פרק טו הלכה ב

* אם אומר לאדם קח שק שיש בו מאה אגוזים בדינר ונמצא חסר אחד מה הדין לרמב"ם: קנה ויחזיר לו עוד אחד לשיטתו שקשור לחפצא והרי משלים לו את החסר
 לראב"ד: יכול לחזור בו אם רוצה לשיטתו שקשור לגברא שמכיון שמקפיד לא היתה המכירה שלימה

* אם נמצא חסר בכסף מה הדין לרמב"ם: כנ"ל
 לראב"ד: כנ"ל

פרק טז הלכה יג

* אם מכר עבד לחבירו ונמצא מוכתב למלכות מה הדין לרמב"ם: יכול להחזיר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שמוכתב למלכות נחשב כאילו שייך כבר למלך
 לראב"ד: אין יכול להחזיר לשיטתו שקשור לגברא והרי העבד כרגע פה וראוי לעבוד

פרק טז הלכה ג

* האם יש ראי' מזה שחייב באחריות בצמחי גינה לכל מקח לרמב"ם: כן לשיטתו שמסתכל בפשטות בחיצוניות והרי זה וזה מקח
 לראב"ד: לא לשיטתו שמסתכל יותר לפי התוכן הפנימי ולכן אינו דומה שזרעוני גינה מרקיבים ולכן מקבל אחריות על זה, אבל בשאר מקח שאינו מרקיב א"א ללמוד מזה

הלכה יב

* השוחט את הבכור ומכרו ונודע שלא הראהו מה הדין על הבשר שנשאר ועדיין לא אכלו האנשים
 לרמב"ם: יחזירו הלקוחות את הבשר והוא יחזיר את הכסף לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר רק איפה הבשר צריך להיות ולא את החיוב שעל המוכר לקברו
 לראב"ד: הבשר יקבר והוא יחזיר את הכסף לשיטתו שקשור לגברא אומר גם מה החיוב שלו לעשות שצריך לקבור

פרק כ הלכה ד

* אם מכר לשנים אחד מדעתו ואחד בע"כ והמוכר מעיד לטובת האחד האם אותו אחד צריך ליטע
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן נאמן בעל החפץ לגמרי יותר מסתם עד ופוטרו משבועה
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא מאמינים לו יותר מסתם עד בגלל היותו בעל החפצא ואין פוטרו משבועה, שנחשב רק מצד הגברא שבו שזה כמו עד אחד ולא כבעל החפצא.

פרק כא הלכה ו

* כמה המרחק בין הקברים
 לרמב"ם: מן הצד אמה וחצי בין קבר לקבר ובין שנים האמצעים שתי אמות לשיטתו שקשור לחפצא ומחלק בין הקברים והאמצע חשוב יותר או בגלל שאין ברירה וא"א להוסיף עוד קבר באמצע וגם לשיטתו אין ריוח מן הצדדים שיותר חשוב הרווחים בין הקברים = החפצא אפילו שיראה פחות יפה לגברא
 לראב"ד: מן הצד שתי אמות סה"כ = ז"א שאמה ריוח ביניהם ובין שנים האמצעים אמה לשיטתו שקשור לגברא ומשוה את כל הרווחים למינימום שאפשר וגם נותן ריוח לראש כל כותל שזה מוסיף בכבוד ויפוי אפילו שבגלל זה חסר בריוח ביניהם = בחפצא

פרק כא הלכה יא

* האם מוכר דרך המלך ודרך הקבר שאין להם שיעור האם זה מכור או לא
 לרמב"ם: אין מכור לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה מוכר דבר שאינו ידוע
 לראב"ד: זה מכור לשיטתו שקשור לגברא ולגבי האדם זה צורכו=של המלך בלי שיעור וכן לגבי מלוי המת ולכן זה מוגדר בגדר של אין שיעור.

פרק כב הלכה טו טז

* אם אמר אדם מה שתלד בהמתי ינתן לעניים מה הדין
 לרמב"ם: קנו עניים לשיטתו שקשור לחפצא אז התחייבותו להקדש פועל גם על החפצא שיזכו העניים

לראב"ד: לא קנו עניים לשיטתו שזה רק קשור לגברא ולכן לא קנו כי אמר ינתן= שחייב את החפצא ולא אמר אתן שאז מתחייב, שזה לשון התחייבות על האדם עצמו.

פרק כג הלכה ט

* המוכר פירות שובך האם קנה
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא גם פה התכוון לחפצא שמכר שובך לפירותיו ואינו דומה למוכר פירות אילן שלא קנה מכיון שלאילן אין צורך ליכנס כל הזמן לטפל בו ולכן לא התכוון בכלל לתת לו איזה שייכות לאילן אבל בשובך שצריך כל הזמן לטפל בהם ודאי שהתכוון שיקנה השובך לפירותיו
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא אז גם פה לא התכוון להקנות לו בחפצא שום דבר ולכן אינו קונה

פרק כד הלכה יב

* המוכר שדה לחבירו ואמר לו חוץ מן האילנות והיו שם דקלים וגפנים השאיר את הגפנים לעצמו מדוע
 לרמב"ם: מכיון שכל המוכר בעין יפה מוכר ולכן הדקלים יפים יותר ולכן מכרם לשיטתו שקשור לחפצא מסתכל לפי שווי החפצא ולא לפי החשיבות כלפי הגברא שלזה גפנים חשובים יותר שעושים מהם יין לקידוש
 לראב"ד: מכיון שהגפנים נקראים אילנות סתם ולא הדקלים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל לא לפי השווי אלא לפי לשון בנ"א וגם לשיטתו הגפנים שעושים מהם יין יש בהם חשיבות יתירה לאדם שצריך אותו לקידוש

הלכה יג

* האומר לחבירו קרקע ודקלים אני מוכר לך ואין לו דקלים האם מחוייב לקנות לו דקלים
 לרמב"ם: לא ורק אם רצה לקיים המקח ילך לקנות לו לשיטתו שקשור לחפצא והרי הדקלים עדיין אינם בעולם והרי זה כמוכר דשלב"ע ואינו מתחייב
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי התחייב שיביא לו דקלים עם הקרקע והרי הקרקע ישנה בעולם ולכן מתחייב

הלכה טו

* המוכר בית לחבירו ולא אמר לו תקנה מקרקע התהום עד לרקיע האם יכול לבנות בנין חדש
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שמכר לו חפצא זו כאילו אמר והתנה שלא לשנותה
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שלא פירש ודאי לא התנה על חפצא זו דווקא ולכן יכול לשנות לבנין חדש

פרק כז הלכה ג

* מכר את העגלה האם מכר את הבקר
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לגבי החפצא ידוע שהעגלה לא משמשת כלום
 בלי הבקר
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן א"א לעשות מהטפל עיקר

פרק כח הלכה ו

* כשאומר בית כור עפר הן חסר או יתר האם אפשר לומר שזה נקרא להקל על המוכר או לא
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכלים על המוכר שהוא בעל החפצא ובשבילו
 כשאומרים הן חסר הן יתר זהו תמיד לקולא שהרי הוא מוחזק בקרקע וידו תמיד על
 העליונה
 לראב"ד: לא מכיוון שתלוי אם שילם הלוקח את הכסף נחשב שהוא התובע ואז אם אומר הן
 חסר הן יתר זה לרעתו לשיטתו שקשור לגברא ולכן מי שמשלם הכסף עליו מדברים

פרק כט הלכה ב

* האם חרש יכול למכור קרקע ברמיזה
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לשנות בעלות על חפצא צריך שיהי' בריא
 לגמרי
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא אז יותר קל לשנות בעלות

הלכה ח

* קטן שעשה מסחר וטעה מה דינו
 לרמב"ם: דינו כדין הגדול לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא מחלק בין גדול לקטן
 לראב"ד: דינו שונה שלקטן אין מחילה לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחלק בין גדול לקטן
 * לגבי קנין האם יש קנין כסף לקטן
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן מכיוון שאין פה פעולה מיוחדת בגוף הדבר כמו
 משיכה לא קונה
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן מכיוון שעשה פעולה ושילם כסף אפילו שזה לא
 בגוף החפץ קנה

הלכה יא

* האם אומרים זכין לאדם שלא בפניו גם במטלטלין או רק בקרקעות

לרמב"ם: רק בקרקעות לשיטתו שקשור לחפצא ודווקא בקרקע שנחשבת לחפצא יציבה
 וברורה אפשר להעביר לו ללא ידיעתו
 לראב"ד: גם במטלטלין לשיטתו שקשור לגברא אין הבדל וחשיבות מיוחדת לקרקע

הלכות זכיה ומתנה

פרק א הלכה א

* האם המדבר שנמצא בחלק של איזה שבט האם זה הפקר לכולם או רק לאותו שבט
 לרמב"ם: זה הפקר לכולם לשיטתו שקשור לחפצא שמצ"ע המדבר הוא הפקר ולכן שייך
 לכולם
 לראב"ד: זה הפקר רק לאותו שבט לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינו הפקר מצד החפצא
 ורק בגלל שאין שם אנשים ולכן מצד החפצא נשאר שייך לאותו שבט ורק שאינו שייך
 לאדם מסוים בגלל חוסר שימוש

הלכה ד

* הפורס מצודה בשדה חבירו ואמר בעל השדה זכתה לי שדי האם זוכה בעל השדה תמיד
 לרמב"ם: כן גם אם הי' צבי רץ כדרכו וגוזלות מפריחים שנתפסו במצודה לשיטתו שקשור
 לחפצא ולכן מכיוון שכבר ניצודו וכרגע מונחים בחצירו זכתה לו חצירו
 לראב"ד: לא רק אם תפס צבי שבור וגוזלות שאינם מפריחים לשיטתו שקשור לגברא
 מסתכלים גם על הסיבה איך זה הגיע לחצירו ע"י הגברא ובלעדי מצודתו לא הי' נתפס ולכן
 שייך לבעל המצודה

הלכה יא

* האם דבר שמפסיק לגבי רשות שבת מפסיק גם לנכסי הגר
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ההפסק בדיני שבת זה גם הפסק לגבי הרשויות
 עצמם ולא רק לגבי חיוב הגברא
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן ההפסק בדיני שבת שקשור בעיקר לחיוב הגברא
 אינו ענין לנכסי הגר שקשור בעיקר לחפצא

הלכה יג

* בבקעה גדולה כשמחזיק מקצת הבקעה ואין שום הפסק ומחיצה בכל הבקעה האם קנה
 את כולה או לא
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שאין הפסק לכן הכל נחשב חפצא אחת

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחלק ואומר שכל חלק לפי המקום ששותה ממנו [מהיכן שמקבל חיותו] נחשב לחלקה אחת

פרק ב הלכה ב

* הלוקח קרקע מחבירו והחזיק בה ע"י אכילת פירותיה האם קנה לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן גם אכילת פירות נחשבת כפעולה בגוף הקרקע **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא לכן גם אכילת פירות של הגברא אינה נחשבת לקניה בחפצא של הקרקע

פרק ג הלכה ה

* אם אומר אדם לחבירו קבל מתנה מטר על מטר בשדה פלונית האם קנה לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא = השדה מסוימת ולכן נחשב כאילו סיים והגדיר גם את חלקו **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא והרי החלק המסוים שרוצה לתיתו לחבירו לא ביררו ורק אם יש חלק אחד גרוע אז אומדים את דעתו שהתכוון לזה ולכן קנה

פרק ד הלכה ד

* אם אדם אומר לחבירו הולך מאה וזו שאני חייב לשמעון או הולך והחזר הפיקדון לשמעון האם יכול לחזור בו לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל זמן שלא הגיע החפצא לידו של בעל הפיקדון או החוב לא קנה ולכן יכול לחזור בו **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שכבר סיכם עם השליח להעביר לו וגם שבאמת חייב לו ולכן הוי כאילו כבר נתן והגיע לבעל החוב או הפיקדון ולכן אינו יכול להתחרט

הלכה ט

* האם קטן זוכה ע"י חצירו וארבע אמות שלו במתנה לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין אפשרות שתקנה לו החצר אפילו שיש דעת אחרת מכיוון שהחצר מצ"ע אינה שייכת שתקנה לו **לראב"ד:** כן ורק במציאה לא זוכה מכיוון שאין דעת אחרת מקנה אותה לשיטתו שקשור לגברא ואם יש דעת אחרת שמקנה זוכה

הלכה י

* האם כשאומר אמרו לפלוני ופלוני שיכתבו ויחתמו בשטר ויתנו האם יש בזה התחיבות לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם אמר תנו הוי כאילו מקנה לו בגוף החפצא ולכן יש בזה התחיבות

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם כשאמר תנו זה רק התחיבות לאדם ואין בזה שום קנין לגבי החפצא

הלכה יג

* מקבל מתנה שטען ואמר מתנה זו אינה מתנה אלא שומר אני עליה האם צריך לישבע לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שהחפצא נמצאת אצלו לכן אינו נאמן בלי שבועה **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן הודאת בע"ד כמאה עדים וא"צ שבועה

פרק ה הלכה א

* מדוע מתנה מוסתרת אינה מתנה לרמב"ם: מכיוון שאח"ז ימכרה לאנשים אחרים ויפסיד להם הכסף לשיטתו שקשור לחפצא ולכן החשש הוא רק לגבי האנשים שימכור להם שלהם יש שייכות חזקה לחפצא שהרי שילמו ע"ז **לראב"ד:** מכיוון שמפסיד למקבל המתנה שוודאי מכרה קודם למישהו אחר ולכן נותן בסתר לשיטתו שקשור לגברא ולכן חוששים גם להפסד מקבל המתנה ואפילו שלא שילם ע"ז ורק עשה טובה ונח"ר לבעלים

פרק ו הלכה יז

* האם כאשר כל אחד מתחייב לתת לבנו לכבוד החתונה נחשב חיוב זה כשטר לטרוף בה או לא לרמב"ם: גם אם יכתבו אין זה נחשב לשטר לטרוף בזה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שגמר להקנות אבל בחפצא לא ה' שום קנין ורק אמירה בעלמא **לראב"ד:** גם אם לא יכתבו יכול לטרוף אפילו בלי שטר לשיטתו שקשור לגברא מכיוון שיש לו הנאת חיתון לכן גמר ומקנה

הלכה כא

* השולח סיבלונות מועטים לבית חמיו והתבטלה החתונה האם מקבל חזרה את הסיבלונות לרמב"ם: כן **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שהי' לו הנאה מזה גמר ומקנה בסיבלונות מועטים

הלכה כד

* אם הכין כל צרכי החתונה והכלה התחרטה ברגע האחרון האם חייבת לשלם לו על כל ההוצאות לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שהיא גרמה את הנזק לכן משלמת

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שלא היא עשתה את הנזק אלא הוא עשה לעצמו לכן פטורה

פרק ז הלכה ז ח

* מה עומד מול צר עין
 לרמב"ם: אדם חשוב לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אדם חשוב מבזבז מחמת חשיבותו ומסתכלים בעיקר על פעולת הביזבוז ולא משנה כ"כ הסיבה לזה
לראב"ד: נדיב לב לשיטתו שקשור לגברא אין אדם חשוב הפוך מצד עין הגם שבפועל מפזר אבל זה אינו מגיע מטוב ליבו ולכן רק נדיב לב נחשב כנגדו

הלכה ט

* שמעון שעשה שושבינות לראובן ומת האם צריך לשלם ליורשיו
 לרמב"ם: לא כמו במתנות של קידושין שאם מת פטורה מלשלם לשיטתו שגם השושבינות קשור לחפצא ולכן אין הבדל בין שושבינות לקידושין
לראב"ד: אין לומדים מקידושין לשיטתו שהשושבינות קשור לגברא ולכן יש הבדל בין אם נותן לשם קידושין לבין סתם שושבינות

הלכה יד טו

* האם יש חילוק בין מעות לפירות לגבי התביעה
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחלק בין מעות לפירות שמעות נחשבות כשושבינות אבל פירות וכדי יין אינו נחשב כשושבינות ואינו יכול לתבוע בבית דין
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינו מחלק בחפצא

פרק ח הלכה יב

* שכיב מרע שאמר כתבו ותנו לפלוני מנה וכתבו מחיים האם קונה ל
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי השטר = החפצא נעשה מחיים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ומכיוון שהשליח מת מעשה השליחות בטל

הלכה יד טז

* שכיב מרע ששייר קצת במתנתו
 לרמב"ם: זה מספיק כדי לקנות לשיטתו שקשור לחפצא מספיק השויר במתנה
לראב"ד: צריך עוד קנין לשיטתו שקשור לגברא לא מספיק החפצא = השויר במתנה וצריך גם קנין וצ"ע

הלכה יז

* אם נותן לו קצת מנכסיו במתנת שכיב מרע
 לרמב"ם: הוי כמתנת שכיב מרע לכל דבר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן זה כלול גם בדינים של מתנת שכיב מרע ולא רק שמקימים צוואתו
לראב"ד: הוי כמצווה מחמת מיתה לשיטתו שקשור לגברא שזה גם דין מיוחד שמקימים את צוואתו

הלכה כא

* שכיב מרע שחילק כל נכסיו באופן של נמלך האם צריך האחרון קנין
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שנחשבת כמתנת שכיב מרע א"צ להוסיף על זה כלום
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא צריך להוסיף על המתנה גם קנין מהגברא באופן של יפוי כח

פרק י הלכה י

* האומר מנה לפלוני בידי ואמרו יתומים נתנו האם נאמנים
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כל זמן שלא אמר תנו כנראה שלא הוציאו החפצא מרשותם
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שלא אמר תנו ורק גילה דעתו שצריך לתת ודאי נתנוורק במקרה שהודה וכתבו שטר אז אין נאמנים לומר פרענו

פרק יא הלכה ו

* מה הדין אם מחלק נכסיו לפלוני ופלוני ובני פלוני
 לרמב"ם: מקבלים בני פלוני חצי לשיטתו שקשור לחפצא אין מפריע שאלו שכללם יקבלו יותר מאלו שפרטם מאחר שכך משמע בדבריו שחילק את החפצא
לראב"ד: מקבלים בני פלוני שליש לשיטתו שקשור לגברא ולכן אל"כ יכול להיות מקרה שאלו שכללם = בני פלוני יקבלו יותר מאלו שפרטם וביארם כגון שחילק לראובן שמעון ולוי ולבני יהודה שהם נוטלים חצי והחצי השני מתחלק בין השלשה הראשונים ולא מתאים שמתחם בחשיבות יותר לאלו שכללם ומזלזל באלו שפירטם

הלכה ז

* שכ"מ שאומר יטול פלוני חלק בנכסי למה התכוון
 לרמב"ם: הכוונה אחד מששה עשר
לראב"ד: הכוונה לרבע מהנכסים

פרק יב הלכה ו

* האם כשנתן בלשון מתנה ליורשו האם גם על זה אומרים ירושה אין לה הפסק לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שאמר בלשון מתנה לכן יש לזה הפסק שאם אמר אחרי היורש להעביר לפלוני עובר לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומכיוון שהאדם ראוי ליורשו לכן הגם שנתן בלשון מתנה נחשב שאין לו הפסק ואינו יכול להעביר לאחר

הלכה ז-יב

* האם כשאומר נכסי לפלוני ואחריו לפלוני ונתן הראשון מתנה לבנו האם קנה לרמב"ם: לא עשה כלום לשיטתו [כמו שמסביר הראב"ד] דווקא בבנו קטן מכיוון שעדיין אוכל פירות נחשב שעדיין נמצא ברשותו ולכן בא השני ומוציא ממנו כפי ההסכם לראב"ד: זכה בנו ורק אם אמר נכסי לפלוני ואחר יחזיר לי זה לא קנה לשיטתו שקשור לגברא לא משנה בין גדול ובין קטן מכיוון שראוי ליורשו אינו נחשב שנתן למישהו אחר [רק אם אומר שתחזיר אחריו לי] לכן לא זכה בנו מכיוון שסו"ס הוא הבעלים ולכן וודאי לא התכוון שיתן לבנו

הלכות שכנים

פרק א הלכה ב

* קיבלו בירושה חצר ורוצים להישאר שותפין וא"א להשכירה לאחרים מה הדין לרמב"ם: כל אחד שוכן בה שנה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מתחלקים בחפצא בצורה שווה לראב"ד: זה לא תקנה טובה לגברא שקשה לעבור ממקום למקום לשיטתו שקשור לגברא ולכן חושב לטובתו

הלכה ג

* האם אומרים גוד או איגוד בשכירות או במקח לרמב"ם: כן לשיטתו שהולך אחר החפצא ולכן פה גם יש גוד או איגוד שמצד החפצא של הקרקע שאין בה דין חלוקה תובעת גוד או איגוד לראב"ד: לא לשיטתו שהולך אחר הגברא והרי הוא הסכים כשקנה או שהשכיר לכן אינו יכול לומר גוד או איגוד

פרק ב הלכה ב

* בית שיש לו פתחים הרבה האם מועיל יחוד לפתח אחד לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא אפילו שלגברא לא הועיל שהרי יש לו פתחים מכל המקומות אבל בחפצא פעל לכן מועיל היחוד לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם לא פעל יחוד זה כלום

הלכה ח

* בית שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות האם יש לו חלק בחצר לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שאין בבית ארבע אמות כאילו אין פה בית כלל = חיסרון בחפצא לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא שא"א שבגלל שאין לו בית נורמלי גם חלק קטן בחצר לא יהי' לו

הלכה יא

* האחין שחלקו ועשו גורל האם צריך עוד קנין כדי שיקנה לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא וכמו חלוקת הארץ היתה באופן שלמעלה מטו"ד לגמרי לראב"ד: אולי כן לשיטתו שקשור לגברא לא מספיק גורל שענינו למעלה מטו"ד לגמרי

הלכה טז

* כמה גובה הכותל צריך להיות בין גינה לגינה לרמב"ם: עשרה טפחים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מספיק מחיצה עשרה טפחים שענינה לחלק בין שטח לשטח בלי קשר לאדם לראב"ד: ארבע אמות לשיטתו שקשור לגברא צריך גם מחיצה שיכולה להסתיר לגברא שזה ארבע אמות

הלכה יז

* האם כשאדם מוכר גינה לחבירו סתם והיא מעורבת עם גינות אחרות האם צריך לעזור ללוקח לבנות את הכותל ביניהם לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שכרגע החפצא לא שלו לכן אינו צריך להשתתף לעשות מחיצה לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן אפילו שהחפצא לא שלו אבל מכיוון שהוא גרם ומכר לו גינה זו אז גם הוא צריך להשתתף

* האם גם במקום שנהגו שלא לגדור צריכים לגדור

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומצד החפצא צריכים לגדור אפילו שהגברא נוהג לא לגדור
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי פה האנשים נוהגים לא לגדור ולכן אינו צריך לגדור

פרק ג הלכה ד

* במקרה שהיו שניהם צריכים לבנות גדר וקדם אחד ובנה בחלקו כמה צריך השני להשתתף איתו בתשלומים
 לרמב"ם: רק דבר מועט כמו שיראו הדינים לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא אינה נמצאת בחלקו של השני ולכן גם אינו יכול להשתמש בכותל זה
לראב"ד: חצי מהשווי של הכותל לשיטתו שקשור לגברא ומכיוון שגם עליו יש חיוב לבנותו לכן ישלם חצי מחיר ולכן גם יכול להשתמש בכותל ואם יפלו האבנים יחלקו חצי חצי

הלכה ו

* האם כשבונה מחיצה בגינה לגובה עשרה טפחים האם מדובר במקום שמשתמשים או לא
 לרמב"ם: לאו דווקא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בונים רק עשרה טפחים ולא חושבים על צורך האדם
לראב"ד: דווקא שלא ראויים לשימוש לשיטתו שקשור לגברא ואם הי' ראוי לשימוש הי' צריך ארבע אמות ולא הי' מספיק עשרה טפחים

הלכה ז

* שתי חצירות זו למעלה מזו והיתה חצירו של העליון למעלה מגגו של חבירו האם העליון צריך לעזור לתחתון לבנות
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הרי פה מצד החפצא לא צריך לעזור שהרי אין שטח העליון קשור כלל לתחתון
לראב"ד: כן שקשור לגברא ולכן אפילו שלא פוגע בחצר כלל בכ"ז מצד ההתחשבות באדם עוזר מסיע לו

הלכה י

* בני הנהר משקיין על הסדר וכל הקרוב לנהר משקה ראשון
 לרמב"ם: זה מעיקר הדין ולא סתם תקנה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד המקום שקרוב לאמה מתמלא ראשון
לראב"ד: זה תקנה שתניקנו שלא יריבו שהרי מעיקר הדין הי' כל דאלים גבר [ורק באמה המהלכת ע"פ בורו אז עיקר הדין שהקרוב מתמלא ראשון] לשיטתו שקשור לגברא לכן תיקנו שלא יריבו

פרק ד הלכה י

* אם שטף נהר זיתיו ונתנם בשדה חבירו ולא נעקרו בגושיהן האם מגיע משהו לבעל הזיתים
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שכרגע החפצא נמצאת בקרקע שלו ובלי הגוש משדה חבירו לכן זכה בה בעל השדה לגמרי
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא אז נכון שזה נמצא כרגע בקרקע של חבירו אבל מי גידל את הזיתים לפני"ז

פרק ה' הלכה ה

* האם כשמעמיד בהמה בחצר חבירו יש לו חזקה
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שמשתמש בזה הרי החפצא אינה שלו ולכן אין חזקה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שמשתמש בזה הרי זה חזקה אבל החזקה היא רק להמשיך להשתמש ולא לבנות שם ואם ירצה בעל החצר לבנות שם ודאי שתבטל חזקתו

הלכה ט

* האם כשמשכיר בית לחבירו יכול להכניס שם השוכר הרבה אנשים כמו שיכול לבנות עליה ע"ג ביתו ולפותחה לתוך ביתו ואפילו שמתרבים האנשים
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יש הבדל אם בונה בית נפרד שאז מותר מכיוון שהחפצא שלו ובפרט לפי המגיד משנה שאין מכניס שם אנשים ורק בונה אבל לבית שהשכיר לא יכול להכניס יותר אנשים בגלל שכביכול בעל החפצא לא מסכים שהבית עדיין שלו
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לא יתכן שנמנע ממנו להכניס אורחים ללמוד תורה ואפילו שבעל החפצא = הבית לא מסכים אבל הגברא שמשלם שכירות הוא כרגע המחליט

פרק ז הלכה ו

* אם הניח לו חבירו חלון לפתחו האם זה חזקה
 לרמב"ם: זה תלוי רק במיקום של החלון אם זה למטה מד' אמות יש לו חזקה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העיקר זה שהיא נמוכה ולכן יש לו חזקה כי זה במקום שמאד מפריע
לראב"ד: זה תלוי בשם של החלון וגודלו אם זה חלון הצורי = קטן אין לו חזקה ולמצרי = גדול יש לו חזקה
 לשיטתו שקשור לגברא ולכן קשור בעיקר לשם של החלון

הלכה ז

* האם יש הבדל בין סותם למאפיל
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין הבדל שהרי בשניהם יש לו זכות ואם לא מיחה הפסיד
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן בסותם זה מפריע מאד ולכן לאלתר יש לו חזקה אבל במאפיל שזה פחות מפריע לאדם צריך 30 יום

פרק ח הלכה ג

* האם קונה כשמוציא זיז רחב טפח בשטח של חצר חבריו
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא מספיק רק עצם המעשה שהוציא בשטח חבריו
 לראב"ד: לא רק אם יש עמו טענה לשיטתו שקשור לגברא אז לא מספיק שעשה מעשה וצריך גם שיטעון טענה

הלכה ה

* לגבי המזחילה שהחזיק בעל הגג האם יש חידוש שאין בעל החצר יכול למנעו
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה נמצא ברשות בעל החצר והייתי חושב שהוא יכול למנעו
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לא

פרק ט הלכה ט

* ראובן שהי' לו כותל סמוך לשמעון האם מותר לו לסמוך עוד כותל
 לרמב"ם: אם יש ארבע אמות מותר אפילו שאינו מפולש לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העיקר שיש את מרחק ארבע אמות שאז יש מקום דריסה
 לראב"ד: צריך שגם יהי' מפולש לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיהי' סיבה שאנשים ירצו לעבור כגון שזה מפולש. ועצ"ע.

* החילוק שבין עיר חדשה לישנה
 פה הראב"ד מסכים לרמב"ם שמסתכל לפי הסברא

פרק יא הלכה ד

* כל ההרחקות שאמרנו אם ראה ששכנו עשה משהו ולא הרחיק ושתק האם מחל
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא מכיוון שראה את הפעולה בחפצא ושתק סימן שמחל
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן לא אומרים שעצם הראי' פועלת המחילה

הלכה ז

* האם בעשן וריח ובית הכסא מועיל מחילה

לרמב"ם: מכיוון שזה דבר שאפילו שמחל אין מחילתו מחילה שאין יכול לעמוד בנוק זה לראב"ד: מכיוון שאיננו מוחל שהרי יודע שכמו שהוא ניזק כך גם הוא מזיק וזה נזק לכולם לכן לא חשש למחול אבל אם באמת ימחול אז וודאי שמחילתו מחילה ומביא ראי' מהחופר בורות בנכסי אשתו שאפילו שזה היוזק קבוע ויש לו מחילה ולכן יש לו חזקה

פרק יב הלכה ד

* האם כשמכרו ב"ד קרקע יש בו דין בר מצרא = [בן המיצר]
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לבר מצרא יש קצת קנין בשדה של שכנו [כמ"ש הריטב"א?]
 לראב"ד: אם מכרו למזונות אין פה דין של בר מצרא לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא תמיד אומרים שזוכה הבר מצרא

הלכות שלוחין ושותפין

פרק א הלכה ג

* מתי אומרים ששליח ששינה משליחותו הפסיק להיות שליח
 לרמב"ם: רק אם הודיע שבא בשליחות לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שקונה במעותיו של המשלח לכן לא מתבטלת השליחות
 לראב"ד: רק אם המשלח רוצה לבטל השליחות אבל אם רוצה לקיים השליחות אין השליחות בטילה לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שקנה במעותיו בכ"ז אם אינו רוצה מבטל השליחות

פרק ב הלכה ג

* שנים שהתנו שכל אחד שירצה לשלוח לחבירו ישלח ביד מי שירצה ואבד או נגנב בדרך מה הדין
 לרמב"ם: פטור המשלח לשיטתו שקשור לחפצא ולכן פטור שכל תנאי שבממון קיים
 לראב"ד: נשבע שבועת היסת לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שמצד החפצא פטור שהרי כל תנאי שבממון קים אבל מצד החיוב על הגברא נשבע שבועה מדרבנן

הלכה ו

* ראובן שטוען מהסרסור שאמר לו למכור במאה והסרסור אומר בחמישים אמרת לי ומכרתיהו האם נחשב למודה במקצת
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם נסתכל על שווי החפץ נחשב לדבר מסוים שתובעו לכן זה מודה במקצת

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ואם נסתכל על טענת ראובן הרי הוא מבקש את בגדו ואינו דבר מסוים ולכן אין פה שבועה מצד מודה במקצת שזה מהתורה וקשור לחפצא אלא רק שבועת היסת שזה מדרבנן על הגברא

* אם ידע הלוקח שחפץ זה של ראובן והמוכר הי' רק סרסור האם מתבטלת המכירה לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא בחזקתו של ראובן ולכן יכול לבטל לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינו יכול לבטל שכר געג הרי הוא כבר קנה ויכול לומר קנוניא אתם עושים עלי

הלכה ז

* אם אמר ראובן ללוקח מהסרסור שאינו רוצה למכור בדמים אלו האם יכול לבטל המכירה לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא מכיון שעדיין נחשב הדבר בחזקתו לכן יכול להתחרט לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא אז הרי מכיון שנתן לו רשות למכור איך פתאם יאמר איני רוצה

פרק ג הלכה ב

* אם שולח הרשאה עם מישהו ונותן לו מאה זוז בשכרו האם בגלל זה יכול לדון איתו על הכל

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן אומרים מכיון שהרשהו נחשב כבעל הממון לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן יכול לומר איני קשור אליך ורק אם קיבל שלישי או רביע מהממון שאז ממש נחשב כבעל החפצא

הלכה ה

* האם כשבא בהרשאה של חברו להוציא ממון מיד מישהו בעיר אחרת האם נחשב לדבר לא טוב

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שאינו בעל החפצא לכן נחשב לדבר לא טוב

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שבעל החפץ אינו נמצא בעיר לכן נחשב מציל ממון חברו

הלכה ז

* מי שהי' לו חוב ביד אחר היאך יכול להקנות את זה למישהו לרמב"ם: אין שום אפשרות אלא שיקנה לו את גוף השטר שזה ישנו בעולם לשיטתו שקשור לחפצא והרי מלוה להוצאה ניתנה ולכן אינו יכול להקנות כי זה כמו דבר שלא בא לעולם

לראב"ד: אפשר שימכור לו את שטר החוב לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שהאנשים ישנם בעולם לכן יכול למכור

פרק ג הלכה יא

* האם אפשר לכתוב הרשאה על ממון שכפרו לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שכפר אין חיסרון בבעלותו על החפצא לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא אז אם האדם כפר אז יש חיסרון בבעלותו על הממון ורק אם כפר לאחר שכתב הרשאה אז אפשר שלא התבטלה הרשאתו

פרק ד הלכה ב

* האם כשנשתתפו האומנין וקנו מידם האם נקראים שותפים לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפצא אינה דבר שבא לעולם לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי הגברא נמצא בעולם וכמו באומרת יקדשו ידי לעושיהן

הלכה ג

* השותפין שהטילו לכיס אחד מאה והשני מאתים והשלישי שלש מאות וקנו שור ולאח"ז מכרוהו חי מה הדין ?

לרמב"ם: חולקים בשוה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שהשור חי אז נחשב כמו שעובדים איתו שוודאי חולקים בשוה

לראב"ד: חולקים לפי המעות של כל אחד לשיטתו שקשור לגברא לכן רק אם עובדים עם השור אבל אם לא אז כל אחד לפי מה שהביא מקבל

פרק ה הלכה ג

* הנותן מעות לחבירו ליקח פירות למחצית שכר וקנה גם לעצמו מאותו סוג האם צריך למוכרם יחד או כל אחד בפני עצמו

לרמב"ם: ימכור כל אחד בפני עצמו וכך עדיף לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יש חשש שלעצמו לא קנה משובח כ"כ כמו של חבירו ויהי' הפסד אם יערבם יחד

לראב"ד: ימכור שניהם יחד לשיטתו שקשור לגברא עדיף שלא יאמר שאלו שמכר ביוקר הם שלו ואלו שבוזל זה של בעל המעות

פרק ו הלכה ב

* האם המתעסק בממון חברו שתיקנו שחצי יהי' פיקדון הוא ש"ח או ש"ש לרמב"ם: הוא ש"ח לשיטתו שקשור לחפצא והרי על מעות אלו לא מקבל שום ריוח

לראב"ד: הוא ש"ש לשיטתו שקשור לגברא ולכן הגם שעל זה לא מקבל אבל בכלל הרי מקבל שכר כפועל בטל

הלכה ג

* אם מקבל המתעסק שני שלישי בריוח כמה מקבל בהפסד
 לרמב"ם: מקבל שלישי בהפסד לשיטתו שקשור לחפצא לטובת המקבל שאצלו נמצאת
 החפצא
 לראב"ד: מקבל חצי בהפסד לשיטתו שקשור לגברא הולך לטובת בעל המעות

הלכה ד

* אם התנו שיטול המתעסק תשיעית בשכר ועשירית בהפסד האם מותר
 לרמב"ם: מותר גם בלי תנאי ולרבותיו אסור אם אין לו עסק אחר אפילו שעושה תנאי
 לשיטתו שקשור לחפצא לא יעזור התנאי
 לראב"ד: מותר עם התנאי לשיטתו שקשור לגברא או בזכות התנאי מותר

הלכה ה

* במקרה שהתנו שיקבל רביע השכר וקרה הפסד שאינו משלם כלום באיזה סגנון אומרים
 את זה
 לרמב"ם: הסגנון לא ישלם המתעסק כלום לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר בלשון
 שמשמע לטובת בעל החפצא שאם לוקחים ממנו זה נקרא שהוא שילם ולא שפחתו לו
 לראב"ד: הסגנון לא יפחות למתעסק כלום לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר בלשון
 שמשמע לטובת המתעסק שאם לוקחים ממנו זה נקרא שפוחתים לו

* לפי החשבון ברמב"ם יכול לצאת שהוא מפסיד ומקבל שכר
 לרמב"ם: זה דברי טעם לשיטתו שקשור לדין שלא יהי' חשש ריבית
 לראב"ד: זה תימא גדול לשיטתו שקשור להיגיון זה לא מתקבל כלל על השכל

פרק ז הלכה א

* האם כשיוצא צריך לשלם עבור הפסד האם מחשבים לו שכר עמלו
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא או אין מתחשבים במתעסק כלל והכל לבעל החפצא
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא מתחשבים במתעסק ומשלמים לו אפילו קצת

פרק ח הלכה א

* כשנותן בהמה לחבירו לפטם הבהבה ולחלוק בשכר ונתן לו ראש הבהמה בשכרו האם זה
 מספיק
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן אפילו דבר קטן מספיק אפילו שאינו ראוי לכל
 אדם
 לראב"ד: לשיטתו שקשור לגברא ולכן למסקנה גם מספיק הואיל וראוי הוא לכל אדם

הלכה ד

* האם יש הבדל בין שכר כתף לשכר בהמה
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא אז הכונה שכר בהמה למהו שקשור לחפצא של
 הבהמה בשוי'
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא אז גם שכר בהמה קשור לאדם שהוא נושא את
 העגלים וכו'

הלכה ז

* האחין שלא חלקו הירושה האם הם נחשבים כשותפים לכל דבר
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן זה כמו שותפות שא' השקיע מאה ואחד מאתים
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא אז רק מה ששייך להם מאותו סיבה נחשבים
 לשותפים

* אם אחד מהם זכה לאומנות המלך
 לרמב"ם: חולקים הריוח ביניהם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שהוא כשרוני מאד זה
 כשותפות וחולקים
 לראב"ד: תלוי אם זה מחמת אביהם הריוח לאמצע ואם מחמת עצמו הריוח לעצמו לשיטתו
 שקשור לגברא לכן תלוי באדם

פרק י הלכה ה

* אנשים שלא השקיעו בשוה האם החלוקה שוה גם בריוח וגם בהפסד
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומכיון שהשתתפו שוים בכל אפילו שהגברא לא
 התכוון לקבל אחריות
 לראב"ד: רק בריוח שוים אבל בהפסד לא לשיטתו שקשור לגברא ועל זה לא קיבל אחריות

הלכה ו

* כשראובן ושמעון שותפים ויצא שטר חוב שלוי חייב לשותפים כסף ושמעון אומר שלוי
 כבר שילם מה הדין אם השטר ביד שמעון
 לרמב"ם: אין אומרים מיגו ואינו מחלק אלא תמיד שמעון אינו נאמן אבל לוי נפטר ומשלם
 שמעון מביתו אם לא יביא ראיה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא מדברים על זכות שלו
 בגלל מיגו
 לראב"ד: אם השטר ביד שמעון נאמן לומר נפרעתי מיגו שיכל להעלים את השטר ואם
 השטר ביד ראובן נאמן שמעון על חצי לומר שפרע חלקו לשיטתו שקשור לגברא, ולכן
 מדבר על זכותו של הגברא, שיכול להעלים השטר.

הלכות עבדים

פרק א הלכה ו

* מה הפירוש של עבודת פרך
לרמב"ם: כל עבודה שאין לה קצבה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם העבודה שאין לה קיצבה נחשבת לעבודת פרך
לראב"ד: אם אומר לו לך תעבוד עד שאחזור ובכונה לא חוזר כדי לצער לשיטתו שקשור לגברא ולכן עיקר הבעי' שמתכון לצער

הלכה ח

* מהו דינא דמלכותא דינא
לרמב"ם: הכוונה למלך שגזר שמי שנותן המס בשביל חבירו מותר להשתעבד בו לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון ששילם עליו המס נחשב כאילו קנאו לעבד [רק שאסור לעבוד בו כעבד]
לראב"ד: הכוונה שאם שילם עליו מס בשווי עשרה מותר לעבוד בו בחמש עשרה ואין בזה ריבית לשיטתו שקשור לגברא שזה עבודה שקשורה למחיר של המס ששילם, ולא סתם שקונוהו לעבד.

פרק ה הלכה ג

* האומר לעבדו הרי אתה בן חורין וקנו מידו האם השתחרר
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אינו מחשיב את הקנין מידו של הגברא אלא צריך כסף ממש
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחשיב את הקנין מידו של הגברא כמו כסף, ולכן העבד משתחרר.

הלכה יד

* המפיל שן עבדו וגם סימא את עינו מה הדין
לרמב"ם: יצא לחירות ונותן לו דמי עינו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא צריך שיתפוס ויעשה מעשה אלא מגיע לו מצ"ע
לראב"ד: יצא לחירות ואינו נותן לו דמי עינו ורק אם תפס לא מוציאים ממנו לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיהי' תפיסה של האדם כדי לקבל.

פרק ו הלכה ז

* האם גט של האשה ושטר שיחרור של העבד צריכים קיום

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא צריך קיום שהשטר מצ"ע קיים
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא מספיק השטר מצ"ע

פרק ז הלכה ה

* כשאומר לשפחה הרי את שפחה וולדך בן חורין מדוע לא אמר ולא כלום
לרמב"ם: שזה כמו שמשחרר חציה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן גם פה החיסרון בחפצא שמשחרר חציה
לראב"ד: משום שאינו בא לעולם או משום שאין העבד מקבל גט לחבירו מיד רבו שלו לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על בעיה מצד הגברא

הלכה ח

* מי שחציו עבד וחציו בן חורין שעמד רבו והקנה חציו לבנו הקטן שלא יכופו אותו ב"ד לשחררו מה הדין
לרמב"ם: מעמידים לקטן אפוטרופוס והוא כותב לו שטר שיחרור לשיטתו שקשור לחפצא ומי שכרגע מנהל ואחראי על החפצא זה האפוטרופוס, ולכן יכול לשחררו לגמרי.
לראב"ד: משכנעים את הקטן שיכתוב לו גט שיחרור לשיטתו שקשור לגברא חושב מי הבעלים
 וגם שמצד החיוב שעל הגברא לשחררו הרי הוא משוחרר וזה שצריך לשחררו רק כדי שלא יאמר לו עבדי אתה

פרק ח הלכה ד

* מכר את העבד לגוי חוץ ממלאכתו או רק לשלשים יום הרי זה ספק אם נשתחרר כדי מוכר עבד לגוי שקנסוהו ושיצא לחרות, או לא מה יהי' אם תפס העבד כדי דמיו מהאדון, האם יכול להשתמש בכסף זה לפדות את עצמו מן הגוי?
לרמב"ם: אין מוציאין מידו לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שכרגע תפס והחפצא אצלו אין מוציאין מידו, ויכול העבד להשתמש בדמים אלו כדי לפדות את עצמו.
לראב"ד: מוציאין מידו מכיוון שלא חיסרו ממון האדון, בזה שמכרו לגוי, ובקנס כזה שלא הזיקו וחיסרו ממון לא אומרים שאם תפס אין מוציאים מידו, אלא מוציאים מהעבד. לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכלים מי הי' הבע"ב שלו הוודאי ומוציאין מהעבד שאצלו זה רק ספק האם יכול לתפוס את הדמים.

הלכה טו

* עבד שנשבה ופדאו רבו לשום עבד שחוזר לרבו מדוע
לרמב"ם: מכיוון שפוסק כרבנן וזה לפני יאוש לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בגלל שלא התיאש לכן חוזר לרבו שהרי הוא עדיין שייך לו ולא בגלל איזה גזירה על הגברא

לראב"ד: מכיוון שפוסק כרשב"ג כמו שאביי מסביר אותו ומדובר גם לפני יאוש לשיטתו שקשור לגברא וזהו טעמו של רשב"ג כמו חזקי' שלא יהא כל אחד מפיל עצמו לגייסות כדי להשתחרר מרבו

הלכה יז

* האם בזה שרבו מיפר לו את נדרו מוציאו לחירות
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שלא כפהו לקיים את נדרו שזה מראה בעלות על החפצא סימן ששיחררו
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן ההיפך מכיוון שהיפר לו מראה שהוא האדון שלו

פרק ט הלכה א

* ישראל שבא על שפחה כנענית האם זה חידוש שהולד עבד כנעני לכל דבר
לרמב"ם: כן כי יש דיעות שסוברים שהוא כבנו לענין מסוים לשיטתו שקשור לחפצא יכול להיות שלענין א' יחשב כבנו
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ואם אומרים עליו שהוא כנעני אז וודאי שהוא לכל דבר

הלכה ג

* אחד מן האומות שבא על כנענית או הפוך מה הדין ולגבי מה
לרמב"ם: הולך אחר הנקיבה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הנקבה החפצא נמצא אצלה ודין זה הוא רק לגבי אם נקרא עבד או לא שקשור לעבודה = חפצא
לראב"ד: הולך אחר הזכר לשיטתו שקשור לגברא והרי הזכר הוא זה שגרם לולד ודין זה הוא רק לגבי לא תחיה כל נשמה שקשור לעצם המציאות של האדם = גברא, האם אפשר להחיותו מצד אביו, או לא - מצד אמו.

הלכה ז

* עבדים שהכניסה לו אשתו כנכסי מלוג האם יכול לומר להם אל תעבדו ואיני זנכם
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העבדים קשורים אליו כמו אשתו שאינו יכול לומר לה איני זנך
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן אינם קשורים אליו אלא הם מציאות לעצמם ויכולים להסתדר לבד

ספר משפטים

הלכות שכירות

פרק ב הלכה ג

* לגבי עבדים וכיוצא בהם שאין להם דין ארבע שומרים כמו קרקעות מה הדין אם פשע בעבדים ונגרם להם נזק כתוצאה מפשיעתו.
לרמב"ם: חייב לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מחייבו שהרי הוא גרם לחפצא שינזק
לראב"ד: פטור שאין הפושע כמזיק בידיים ממש לשיטתו שמסתכל על הגברא ולא הוא שהזיק

* ולהוסיף שהרמב"ם והראב"ד אינם חולקים ומוודים שניהם שאם מסר כרמו לשומר והתנה עמו שיחפור ולא עשה נחשב למזיק בידיים, ואפילו שזה קרקע ודאי חייב.

הלכה ז

* קטן שהפקיד ביד גדול האם הגדול נשבע שבועת השומרים
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן נשבע מכיוון שמסתכלים על החפצא שנמצאת כרגע ביד גדול שמחוייב שבועה. ולא משנה מי הגברא שהביא את זה ותובעו.
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל על מי שהפקיד בידו והרי הוא קטן ואין נשבעים על טענת קטן.

הלכה יב

* האם במקרה שהשומר צריך להביא ראי' על טענתו כדי לפטור מאונס האם כשהפקיד אצלו בשטר ואמר לו החזרתי לך, גם אז בעל השטר צריך לישבע בכל מקרה שלא החזיר לו או רק אם השומר מבקש
לרמב"ם: מפשטות הלשון משמע שבכל מקרה צריך לישבע לשיטתו שקשור לחפצא לכן מצד החפצא חייב לישבע
לראב"ד: רק אם תובע השומר לשיטתו שקשור לגברא אין מתחייב לבד רק אם הגברא תובע אותו

* האם יש אפשרות לתת לאדם להישבע שבועה מדאורייתא ויקבל את תביעתו מצד "מתוך שיכול לומר" בעוד מקרים חוץ מהמקרה שלנו בשומר שיש עליו שטר בהלכה הנ"ל.

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אינו יכול להמציא מצד מיגו של הגברא שבועה דאורייתא שקשורה לחפצא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן יכול לחבר ע"י מיגו לשבועה דאורייתא

פרק ג הלכה ב

* איפה יש יותר פשיעה שנתקל עם חבית כבידה או קלה
לרמב"ם: אם החבית כבידה לשיטתו שקשור לחפצא לכן מקשר את הדבר לחפצא לכובד של החבית שאז הי' צריך להזהר יותר שיודע שזה הי' יכול להישבר.
לראב"ד: אם החבית קלה לשיטתו שקשור לגברא ויותר קל לחייב שהחבית קלה וקל לגברא ליהזר

הלכה ג

* לגבי סבל ששבר חבית יין והתחייב לשלם, וביום השוק החבית שווה 4 וביום רגיל 3 זהובים, האם משתנה המחירים לגבי התשלום אם יש לו יין או לא
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן חושב רק מה המחיר של היין עצמו בלי קשר לגברא (לבעלים).
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך לחלק מה מצבו

הלכה ו

* רועה שהי' יכול להציל עדרו ע"י שהי' קורא לאנשים לעזרה האם כשלא קרה לאנשים יתחייב
לרמב"ם: יתחייב בכל לשיטתו שקשור לחפצא, ולכן מכיוון שלא הציל צריך לשלם את מחיר החפצא בשלימותו.
לראב"ד: מוריד את המחיר שהי' צריך לשלם לאנשים שיעזרו לו או אם מחיר האנשים שווה למחיר הבהמות, אז את המחיר שמוכן לשלם כדי שישארו אותן בהמות שלו שכבר מכירים ולא יצטרך לקנות בהמות חדשות להרגילן למנהגיו. מחיר זה מוריד והשאר משלם. לשיטתו שקשור לגברא, ולכן מתחשב בהוצאות האדם שהי' צריך להציל ולא סתם לחייבו בכל.

פרק ה הלכה א

* אם שכר את הבהמה וחלתה או נלקחה לעבודת המלך האם יש הבדל בין אם שכר למשאוי או לרכיבת עצמו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כששכרה בשביל המשאוי = חפצא א"צ כ"כ שירות טוב

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן כששכרה בשביל המשאוי נחשב ג"כ כאילו זה קשור לגברא ולכן צריך לתת שירות הכי טוב ורק אם נשתטית שיכול להמשיך ללכת לכן פטור

הלכה ב

* אם מת החמור באמצע הדרך האם יש הבדל בין רכיבה למשאוי
לרמב"ם: כן שאם זה למשאוי צריך לשלם לו על החצי דרך ומניח לו את נבלתו ואם זה לרכיבה אז מדמי הנבילה שוכר או קונה חמור חדש לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יש הבדל ואם שכר בשביל החפצא לא צריך שירות כ"כ טוב כמו ששוכר לצורך רכיבת האדם
לראב"ד: לא ותמיד שוכר או קונה חמור חדש מדמי הנבילה לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם שרוצה למשאוי נחשב כאילו רוכב עליו בעצמו וצריך לתת את השירות הטוב ביותר ולא לתקוע אותו באמצע הדרך

הלכה ד

* השוכר את הספינה ופרקה בחצי הדרך ושם מישוהו אחר במקומו האם יש לו טענת ממון עליו או רק תרעומת
לרמב"ם: רק תרעומת לשיטתו שקשור לחפצא והרי ישאר לו חפצא = משא בספינה ולא משנה שהשתנו הבעלים
לראב"ד: גם טענת ממון לשיטתו שקשור לגברא ולכן זה משנה ששינה בעלים ולכן חייב לשלם לו

הלכה ה

* המשכיר בית לחבירו עד זמן קצוב ויוצא באמצע ושם אחר במקומו האם אפשר
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי יגורו בבית אנשים ואין משנה כ"כ מי שהרי זה אותו מספר אנשים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן יכול לומר שהאנשים החדשים יחריבו את הבית

פרק ו הלכה ה

* אם שכרתי חצר ובאו שוורים מהעולם ועשו שם זבל למי שייך הזבל
לרמב"ם: למשכיר שהוא בעל החצר לשיטתו שקשור לחפצא והרי בעל החפצא זה המשכיר ולכן חצירו קונה לו שלא מדעתו אפילו שהיא שכורה ביד אחרים
לראב"ד: לשוכר שהוא קנה את החצר לזמן מסוים לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא השוכר

פרק ז הלכה ג

* השוכר שאומר שילמתי והמשכיר אומר לא קיבלתי תוך שלשים יום המשכיר נאמן מדוע

לרמב"ם: מכיוון שסתם שכירות זה שלשים יום לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד עצם השכירות זה שלשים יום, וזה נחשה בתוך זמנו שאין אדם נאמן לומר שפרע בתוך זמנו והלואי שיפרע בזמנו, ולכן נאמן המשכיר לומר שלא פרעו השוכר.
לראב"ד: מדובר שסיכמו על שלשים יום וה"ה לכל זמן שסיכמו אז תוך הזמן נאמן המשכיר לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שסיכמו ולא מצד עצם השכירות

פרק ז הלכה ה

* מי שהי' בידו משכון פרדס לעשר שנים ויבש הפרדס בתוך הזמן הדין שימכרו עציו וילקח בהם קרקע ויאכל פירות מדוע אסור להשתמש בגוף האילנות עצמם
לרמב"ם: משום ריבית לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אסור מצד עצם הדבר
לראב"ד: אין כאן ריבית אלא המלוה אסור משום שמכלה את הקרן והלוה אסור משום שהוא משועבד למלוה לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על בעי' צדדית

פרק ט הלכה ד

* אם נתן לפועל בגד לארוג בשתי סלעים ועשה חצי מלאכה והנשאר יעלה לגמור שני דינרים = חצי סלע כמה צריך לשלם לו לפועל הראשון שחזר בו
לרמב"ם: סלע לשיטתו שקשור לחפצא לכן מסתכל לפי שווי המלאכה
לראב"ד: שני דינרים = חצי סלע לשיטתו שקשור לגברא ולכן משלם כפי מה שיעלה לו להביא אדם אחר ולא חושב על עצם המלאכה מאחר שחזר בו ופירק את העיסקה

הלכה ו

* אם שכר פועלים להשקות את השדה ופסק הנהר בגלל שבני העיר מפסיקים אותו והפועלים אינם בני העיר מה הדין
לרמב"ם: הפסד לפועלים לשיטתו שקשור לחפצא מכיוון שבפועל הם לא עשו לא את המלאכה = חפצא ובני העיר יש להם זכות כביכול על הנהר ולכן יכולים להפסיקו
לראב"ד: הפסד לבעל הבית לשיטתו שקשור לגברא ולכן חושב לטובת הפועלים שהרי אינם אשמים שהרי אינם מבני העיר ולכן לא ידעו

פרק ט הלכה ח

* השוכר את הפועל לעשות מלאכה ובסוף לא עשה כלום
לרמב"ם: משלם לו כאילו עשה הכל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שסיכמו על המלאכה לכן זה כאילו עשה
לראב"ד: משלם לו קצת פחות מכיוון שאינו דומה הבא טעון לבא ריקן לשיטתו שקשור לגברא מסתכל על טורח האדם בפועל

פרק י הלכה א

* המלוה את חבירו ולקח ממנו משכון לאחר ההלואה ונאנס המשכון האם חייב המלוה בדמי המשכון
לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן המשכון נשאר בבעלות בעל המשכון אפילו שאינו תחת ידו
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא ולכן קנה את המשכון שמסתכל כרגע אצל מי זה נמצא כמו דעת ר' יצחק שלומד מהפסוק "ולך תהי' צדקה" שמדבר מצד הגברא

הלכה ד

* אם נתן צמר לצבע ועשה טעות האם יכול בעל הצמר להגיד אני רוצה את דמי צמרי
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והצמר שייך לבעל הצמר ואינו יכול שלא לקבלו
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מהרגע שנתן את הצמר לצבע האומן קונה ולכן יכול לומר שאינו רוצה לקבלו

הלכה ז

* האם שתלן של יחיד צריך התראה
לרמב"ם: צריך, לשיטתו מצד החפצא, והרי זה נזק ליחיד ואין על זה תקנה שתקנו שאין צריך התראה.
לראב"ד: אין צריך כמו של רבים, לשטתו מצד הגברא, והרי הוא שתלן שמתוקף תפקידו אסור שיעשה נזק, ואין צריך להתרות בו.

פרק יא הלכה ו

* אם יש שכיר קטן האם משביעים אותו כשתובע את שכרו ובעה"ב אומר שילמתי.
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי מצד הענין חייב בשבועת שכיר, אפילו שהוא קטן מצד תקנת שבועת שכיר.
לראב"ד: לא לשיטתו שמסתכל על הגברא והרי הוא קטן והרי א"א להשביע קטן

פרק יב הלכה ב

* מדוע אוכל הפועל רק אחרי שימלא את הסל
לרמב"ם: לשיטתו שקשור לחפצא מצד עצם המלאכה
לראב"ד: לשיטתו שקשור לגברא מצד תקנת חכמים על הגברא שהיא מפני השב אבידה לבעלים

הלכה ג

* מדוע אסור לפועל להניף בחרמש לצורך אכילתו
לרמב"ם: בגלל שזה ביטול מלאכה לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על חיסרון במלאכה

לראב"ד: בגלל שלא יעשה אכילתו קבע כעין מלאכתו לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על חיסרון באדם

הלכה ה

* ממתי לפועל אסור לאכול מזמן שנתחייב במעשר או בחלה
לרמב"ם: רק ממתי שנגמרה מלאכתם לחלה, לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שיגמור מלאכתו לגמרי מצד החפצא בשלימות.

לראב"ד: אפילו מאז שנגמרה מלאכתם למעשר כבר אסור לאכול לשיטתו שקשור לגברא ומחמיר על האדם מצד דין אחר =מעשרות שמספיק שלגבי דין אחד כבר נחשב גמר מלאכה לכן אסור

הלכה י

* האם כשפוסק הפועל עם בעל הבית על כמות מסוימת של ענבים האם יכול לטבלם במלח בב"א

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שזה מה שסיכם עם האדון לכן כל זה נקרא אכילת עראי ואפשר גם למולחם ואינו מדבר מצד דיני מעשר
לראב"ד: לא מצד דיני מעשר וצריך רק אחת אחת לשיטתו שקשור לגברא מדבר מצד התחיבות הגברא בדיני מעשר

* האם מותר לאשתו ובניו להבהב לו באש את השיבילים
לרמב"ם: אסור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אסור לאכול שיבילים קלויים ולא משנה מי קלה אותם אלא עצם הדבר אסור
לראב"ד: ספק לשיטתו שקשור לגברא ולכן אולי כאשר אשתו ובניו מהבהבים לו אין כאן ביטול מלאכה ואולי על זה לא אסרה תורה

פרק יג הלכה ד

* מה הפירוש פרות המרכסות בתבואה שאז אין איסור של בל תחסום
לרמב"ם: הכונה שהלכו בדרך וסטו מהדרך למקום התבואה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר שהחפצא אינה שייכת שהרי זה דרך הליכתה וע"ז לא אמרה תורה
לראב"ד: הכוונה שהתבואה שורה במים ורוצה להסיר קליפתן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר שהבעי' היא בכונתו בחיטים

הלכות שאלה ופיקדון

פרק ב הלכה יא

* אשה ששאלה פרה ואח"כ נישאת והודיעה לבעלה ששאלה האם גם הוא מתחייב כשואל **לרמב"ם:** כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן ברגע שהודיעה לבעלה אז כבר מתחייב ולא צריך הסכמתו

לראב"ד: לא מכיוון שצריך גם שהבעל יקבל את הפרה על עצמו בשאלה לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך את הסכמתו

פרק ד הלכה ה

* המפקיד אצל ת"ח כספים ע"ש האם חייב אם קרה להם אונס מיד במוצ"ש
לרמב"ם: כן ורק אם המפקיד עצמו ת"ח או פטור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על בעל החפץ והסיבה שאולי יצטרך לקחת מהכסף במוצ"ש כדי לקנות יין להבדלה שהי' יקר בימיהם

לראב"ד: פטור לשיטתו שהולך אחר הגברא ולכן מסתכל על השומר אם הוא ת"ח או פטור שלא הי' צריך לטרוח לקבור באדמה עד אחרי הבדלה

פרק ה הלכה ז

* כשאחד מפקיד שק ביד השני ופשע בו והמפקיד אומר זה הי' שם והשומר אומר איני יודע אולי הי' שם חול

לרמב"ם: המפקיד נשבע ונוטל מעיקר הדין לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שעל בעל החפץ לישבע ואין שבועה לשומר כלל מכיון שלא מחלק בין השק למה שהוא מכיל אלא הכל אחד שהעיקר זה התוכן שבשק וזה תביעתו ולכן נשבע.

לראב"ד: זו תקנה מיוחדת שהמפקיד ישבע ולא מעיקר הדין. לשיטתו שקשור לגברא לכן הי' צריך לישבע השומר שהרי הוא הודה בשק וכמו מודה במקצת לשיטתו שמחלק בין השק לתוכנו אלא מתוך שאינו יכול לישבע וגם שלא הי' לו לדעת לכן תיקנו שהמפקיד ישבע

פרק ו הלכה ב

* אם השומר אומר שהי' ביננו תנאי שאינו שומר כדרך השומרים האם נאמן
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שאינו הולך ממש נגד העדים [שאינ עדים ממש שפשע בחפצא ועיין בהמשך הלכה ג] לכן מאמינים לו
לראב"ד: לא שהרי הי' שם עדים שהעידו שהפקיד אצלו בתור שומר לשיטתו שקשור לגברא ולכן מה לו לשקר במקום עדים לא אומרים שאין לאדם אומץ ללכת נגד העדים

הלכה ג

* אם יש עדים שפשע האם יכול לומר תנאי הי' ביננו שאינני שומר
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש עדים שפשע בחפצא ולכן שוב אינו נאמן

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי אין עדים על הגברא שהוא שומר ולכן ישבע רק היסת שאיננו שומר

הלכה ד

* אם יש עדים שהפקידו והשומר אומר החזרתי האם צריך לישבע שבועה דאורייתא **לרמב"ם:** כן לשיטתו שקשור לחפצא = לטובת בעל החפץ וברגע שהודה שהוא שומר אין אומרים מיגו שיכול לומר נאנסו לפטור משבועה ולכן חייב **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שיש לו מיגו אז פטור גם משבועה דאורייתא ונשבע רק מדרבנן

פרק ז הלכה א

* אם הפקיד פירות אצל חבירו והרי הן אובדים האם צריך למוכרם דוקא לכהנים או לא **לרמב"ם:** כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן לא משנה כ"כ מה עושים האנשים אפילו שלא מצוי שאנשים יעשו תרומות ומעשרות באופן כזה עדיין יש את האפשרות לבעל החפצא לעשותם תרומה ומעשר ולכן ימכרם לכהנים מחשש שמא עשאו תרומה ומעשר. **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן עכשיו בימינו שאין נוהגים לעשות תרומות ומעשרות באופן שהפירות נמצאים במקום רחוק מהתרומה והמעשר, מוכרם למי שירצה ואין חשש שזה תרומה ומעשר.

פרק ח הלכה ג

* אם שילם השומר את הכפל במקרה שלא רצה להישבע ולפטור את עצמו שהשביח מאליו כגון שמצאו את הבהמה שהתעברה והשביחה האם קנה את השבח שהשביח מאילו לפני ששילם את הכפל **לרמב"ם:** כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שאין בדעתם של הבעלים להקנות לו שבח זה אבל מכיוון שקונה את החפצא השבח נהי' חלק מהחפצא **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן כל זמן שלא שילם השבח שייך לבעלים ואין דעתם של הבעלים להקנות לו שבח זה

הלכות מלוה ולוה

פרק ג הלכה א

* האם מותר למשכן אלמנה בשעת הלואה **לרמב"ם:** לא לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שאסור למשכן אלמנה לא משנה מתי אסור אפילו שזה מדעתה

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי בשעת הלואה זה על דעתה ורק בתנאי זה הסכים להלוות ולכן מותר

הלכה ב

* האם בשעת הלואה יכול לחבול גם כלים שעושים בהם אוכל נפש **לרמב"ם:** לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן אסור למשכן כלים אלו אפילו שהגברא מסכים **לראב"ד:** כן לשיטתו שקשור לגברא לכן אם על דעת זה הלווה אין זה חובל וכמו שמוכר כלים אלו שזכותו המלאה למכרם.

הלכה ג

* האם שני כלים שמשמשין מלאכה אחת חייבים עליהם שני חיובי מלקות **לרמב"ם:** כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה שני כלים ולכן חייב על כל א' בפ"ע **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן לגבי האדם זה משמש מלאכה אחת ולכן נחשב כאחת

הלכה ד

* מדוע אם עבר ב"ח ונכנס לבית הלוה ומשכנו אינו לוקה **לרמב"ם:** שהרי ניתק לעשה שצריך להחזירו לשיטתו שקשור לחפצא לכן גם עכשיו קשור ושייך לבעל החפצא ואין זה כמו גזל שמספיק שמשלם כסף, אלא צריך להחזיר את המשכון בעצמו לשיטתו שקשור לחפצא. **לראב"ד:** מכיוון שנתחייב באחריותו של המשכון, שכל אונס שיקרה חייב לשלם, לשיטתו שקשור לגברא לכן אין המשכון שייך לבעליו לגמרי שהרי חייב כסף למלווה ורק שחייב באחריות ולכן אינו לוקה.

* אם עבר ומשכנו באיסור ואבד המשכון או נשרף מה הדין **לרמב"ם:** לוקה אפילו שמשלם לשיטתו שקשור לחפצא לכן על עצם לקיחת החפצא מתחייב מלקות בלי קשר לתשלומים שהתורה אמרה שיחזיר את חפץ המשכון בעצמו ואם אינו יכול שנסרף חייב מלקות.

לראב"ד: אין לוקה שאין אדם לוקה ומשלם לשיטתו שקשור לגברא לכן החיוב שלוקח את המשכון זה לא מצד החפצא אלא מצד שהאדם מתחייב באחריותו של המשכון ולכן א"א שוב לחיבו גם מלקות

הלכה ו

* האם יש רשות לשליח ב"ד ליכנס לבית ליטול משכון **לרמב"ם:** משמע שכן לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש פה חוב שצריך לשלם לו ויש לו רשות ליכנס לקחת מה שמגיע לו

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי לאדם יש פרטיות ואינו יכול ליכנס לרשותו אפילו שמגיע לו כסף

* מדוע מחזיק המלוה את המשכון אצלו עד שלשים יום ורק אח"ז יכול למכרו בבי"ד
לרמב"ם: מצד החפצא של המשכון שנתנו לו זמן לפדות המשכון שלשים יום
לראב"ד: מצד הגברא שסתם הלואה זה שלשים יום ונתנו לו זמן כמו הלואה חדשה

פרק ה הלכה א

* האם יש מצווה להשיך לגוי
לרמב"ם: כן לשיטתו מצד החפצא שהרי כתוב "לנכרי תשיך" והרי יש מנהג העולם שמקובל לקחת ריבית ולכן כסף זה צריך להגיע ליהודי ואינו חושש לחנך את האדם למידות טובות
לראב"ד: לא לשיטתו מצד הגברא וזה רק היתר לאדם אבל עדיין צריך לזוהר שלא ישתרש באדם מנהג רע זה לקחת ריבית

פרק ו הלכה ב

* המלוה לחבירו וגר בחצירו האם מותר לנכות בזה את חובו לגמרי
לרמב"ם: אסור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם הענין שהוא משתמש בחפצא שלו זה ריבית
לראב"ד: מותר לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם הי' משכיר סתם ממישהו הי' צריך לשלם לו או גם פה משלם

הלכה ג

* אם הגיע זמן הפרעון ואמר לו בוא גור בחצירי האם זה נחשב כמו שהי' אומר לו דבר זה (בוא גור בחצרי) בשעת הלואה שאז זה ריבית קצוצה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שמלוה להוצאה ניתנה ולכן החפצא = דמי ההלואה אינם נמצאים לכן אינו כשעת הלואה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא עכשיו צריך לשלם ומה זה משנה שאין פה את דמי ההלואה.

הלכה ד

* אם מלוה לחבירו ואומר לו אם לא תחזיר לי עד שלש שנים הרי השדה שלי ואכל פירות לבינתים המלוה האם זה ריבית של תורה = ריבית קצוצה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא [ולכן מכיוון שעכשיו אוכל פירות שזה חלק מהשדה שהיא כחלק מההלואה וכאילו מוסיף על ההלואה ממש] ולכן זה ריבית של תורה שאי אפשר למחול על זה.

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן זה איסור רק על האדם ומדין גזילה צריך להחזיר לו ואפשר למחול על זה ואינו כמו רבית שאי אפשר למחול על זה.

הלכה ז

* אם הלוח את חבירו על השדה האם זה נחשב לריבית קצוצה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד החפצא של שדה הרי אין תמיד ריווח ולכן זה רק אבק ריבית
לראב"ד: כן אפילו שאין בטוח ריווח אבל כרגע יש ריווח לכן זה ריבית קצוצה לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שרואה שיש לו ריווח זה ריבית קצוצה

הלכה ח

* אם התנה בעל השדה שכל זמן שיביא לו מעות יחשב לו עשר דינרים בכל שנה ויסלקן ממנה האם מותר
לרמב"ם: מותר לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שתמיד יכול לחזור לחפצא = לשדה שלו ולכן מותר, שהעיקר שבסוף יש אפשרות שתחזור השדה לבעלי'.
לראב"ד: אסור לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שיכול לחזור לחפצא אבל לבינתים עושה איסור

פרק ז הלכה ז

* אם מישכן בית או שדה והמלוה אוכל פירותיה ואמר לו המלוה כשתמכור המשכון תמכור לי בשווייה האם מותר
לרמב"ם: כן לשיטתו שלא מתחשב כ"כ בדעת האדם והרי מוכר בשווייה וזה העיקר ולכן מותר
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי לגבי האדם זה נחשב כאסמכתא שאינו יודע אם ימכור

פרק ח הלכה ה

* האם מותר לקנות עגל בזול שיגדל אצל הבעלים באחריות הלוקח ואז יקחנו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי יכול להיות הרבה אונסים לעגל עד שיגדל
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי כרגע הוא מוזיל לו בשביל שמקדים לו את הכסף

פרק ט הלכה ח

* האם מותר לחמרים למכור לחבירהם בזול כי עוזרים להם
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה כשכר פעולה בגלל שעוזרים להם

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ויכול להיות שזה בגלל סיבות אחרות שלכן אסור שנחשב כריבית

פרק י הלכה א

* האם מותר ללוות סאה בסאה לזמן קצוב
לרמב"ם: אסור לשיטתו שקשור לחפצא אז אפילו שיש לו אבל מצד חפצא זו = סאה זו יש ריבית
לראב"ד: מותר לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם יש לו מותר שתמיד יכול לתת לו חזרה את הסאה שהלווהו.

פרק יא הלכה א

* האומר לעדים הוו עלי עדים שאני חייב לזה מנה האם אפשר לעדים לכתוב
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם כותבים נחשב לסוג אחר של חפצא = מלוה בשטר שגובה ממשועבדים ולכן אם לא קיבלו אישור על זה אסור להם
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן ברגע שאומר לעדים התחייב הגברא ואין משנה אם גם יכתבו את זה

פרק יב הלכה א

* אם אומר לו הלווה הרי אתה נאמן אפילו כנגד מאה עדים האם נאמן המלווה לגבות מהיורשים
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי ממון היורשים לא ניתן לפירעון
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא והרי קיבל את נאמנותו, ולכן נאמן גם כנגד היורשים.

פרק יג הלכה ג

* האם יש אפשרות למלוה למכור את המשכון שלא בפני הלוה
לרמב"ם: כן, לשיטתו שקשור לחפצא, והרי יש לו זכות במשכון למכרו והרי הוא הבעלים עכשיו.
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא צריך להתחשב בגברא ולתת לו קדימה בתור בעל המשכון

הלכה ד

* האם צריך שיאמר הלוה למלוה אתה יודע ששנים הי' שוה
לרמב"ם: לא ומספיק שאומר שתים הי' שוה ולא צריך לאמר לו אתה יודע לשיטתו מצד החפצא שצריך לדבר רק מצד החפצא כמה שווה.
לראב"ד: כן צריך לאמר לו לשיטתו שקשור לגברא לכן צריך לאמר לו בפירוש

פרק יד הלכה ג

* אם טוען שהשטר הי' בו ריבית קצוצה או מזויף האם צריך לישבע להכחישו
לרמב"ם: לדיעה א' כן לשיטתו מצד החפצא ולכן יכול לפסול את השטר בכל סוג של פסול.
לראב"ד: לכולם לא לשיטתו שקשור לגברא ולא חושדים באנשים לעשות שטרות כאלו ח"ו

הלכה יא

* הכופר במלוה ע"פ ובא עד אחד שלוה וחזר ואמר לויתי ופרעתי מדוע נקרא מחויב שבועה שאינו יכול לישבע
לרמב"ם: מכיוון שאינו מכחיש את העד כרגע ולכן אינו יכול לישבע לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מדבר על עצם הטענה שאינו מכחיש את העד ולכן אינו נשבע
לראב"ד: מכיון שאמר בתחילה לא לויתי כאומר לא פרעתי ולכן אינו יכול לחזור בו מדיבורו לשיטתו שקשור לגברא ולכן מדבר על החיסרון בגברא שאמר לא לויתי

הלכה יג

* אם הי' השטר יוצא מתחת ידי אחר ואין יודע איך הגיע לידו מה הדין
לרמב"ם: הלוה נשבע היסת ונפטר לשיטתו שקשור לחפצא = השטר לכן אינו נשבע ונוטל מכיוון שיש ריעותא בשטר
לראב"ד: המלוה יכול לישבע וליטול לשיטתו שקשור לגברא לכן מאמינים לאדם

פרק טו הלכה א ב

* האומר לחבירו אל תפרעני אלא בפני פלוני ופלוני ופרעו בפני שנים אחרים האם נאמן
לרמב"ם: נאמן לשיטתו שקשור לחפצא והרי יש עדים שפרעו וא"ת שלא נאמן יצטרך לפורעו פעם אחר פעם
לראב"ד: אינו נאמן לשיטתו שקשור לגברא והרי סיכמו ביניהם דוקא על אנשים אלו ולכן זה מעכב
 ובקשר לבעי' שלא יצטרך לפורעו פעם אחר פעם הרי אפשר לקרוע השטר או לכתוב שובר

הלכה ז

* אם התנה המלוה שיהי' גובה בלי שבועה גם מהיורשים והלקוחות האם נאמן לגבות מהלקוחות בלא שבועה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אינו יכול לאבד ממון חבירו = של הלוקח
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן המלוה נאמן גם נגד הלקוחות שהרי הם הפסידו על עצמם שלקחו לאחור התנאי

פרק חי הלכה ד

* אם עשה שדהו אפותיקי ומכרה ממכר עולם האם מכורה

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא וכאילו יש לבעל חוב בעלות על שדה זו שאין יכול למכרה לעולם
לראב"ד: כן מכורה לשיטתו שקשור לגברא ואפותיקי זה רק תוספת אחריות של הלוה להתחזיר הכסף אבל אין ללוה בעלות בחפצא של השדה

הלכה ו

* אם עשה עבדו אפותיקי ושחררו מי חייב לשלם
לרמב"ם: המשחרר חייב לשיטתו שקשור לחפצא והרי החפץ ה' משועבד לטובת המלוה והיזקו ולכן חייב
לראב"ד: העבד חייב לשיטתו שקשור לגברא ואין זה נקרא שהזיק שיעבודו שאין לו שום בעלות מצד אפותיקי על העבד ורק שיש לו אפשרות לתבוע את העבד שישלם לו שכאילו החוב עבר אליו

פרק יט הלכה ח

* באיזו מקרה חוזר חלילה (אם אדם לווה כסף ואחרי זה מכר שדהו ללוקח ראשון, והוא מכרה ללוקח שני, וכתב המלווה ללוקח ראשון שמוותר לו וקנו מידו, ויוצא שבעל חוב (המלווה) טורף מלוקח שני ולוקח ראשון טורף מהמלווה, שהרי ויתר לו, ולוקח שני טורף מלוקח ראשון שהרי מכר לו) האם מדובר שלוקח ראשון קיבל אחריות על לוקח שני או לא?

לרמב"ם: גם בלי אחריות, לשיטתו שקשור לחפצא, ומעצם הענין שמכר לו לוקח ראשון ללוקח שני מקבל אחריות אפילו שלא כתב לו. על דרך אחריות טעות סופר היא.
לראב"ד: רק אם מכר הלוקח הראשון לשני אם אחריות לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך את דעתו בפירוש שיקבל אחריות, ואם לא זה נשאר אצל הלוקח הראשון, שהרי המלווה ויתר לו.

פרק כ הלכה ג

* שטרות שזמן כולם שוה מה הדין
לרמב"ם: כל הקודם זכה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכלים ברשות מי זה נמצא כרגע
לראב"ד: יחלוקן לשיטתו שקשור לגברא ולכן עשו תקנה לאנשים שתמיד יחלוקן

פרק כא הלכה ד

* אם היתומים השביחו האם גובה מהם המלוה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי האבא לא השאיר שבח זה בחפצא ולכן אין יכול המלווה לגבות משבח זה.
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן היתומים נחשבים לחלק מהאבא

הלכה ו

* מה הדין אם יש שבח ע"י שהשקיעו בשדה שהיא אפותיקי =היינו שאמר לו שיגבה חובו רק משדה זו
לרמב"ם: חצי השבח שייך לבעל החוב לשיטתו שקשור לחפצא והרי כאילו שיש לו קנין בשדה זו והרי יכול לומר שדי הוא שהשביחה ואינו צריך לשלם את ההוצאות למי שהשקיע
לראב"ד: בעל החוב צריך לשלם את חלק מההוצאות למי שהשקיע לשיטתו שקשור לגברא ולכן סובר שאפותיקי זה רק התחייבות על הגברא שישלם חובו אבל אין פה קנין ממש בשדה זו

פרק כב הלכה טו

* מהי הטעות של ב"ד שלכן מכרם בטל
לרמב"ם: טעו בכסף לשיטתו שקשור לחפצא טעו בשווי הכסף שגם זה מתבטא בחפצא
לראב"ד: טעו שלא הכריזו לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך הכרזה וזה הדבר שחשוב

פרק כג הלכה יא

* אם מבקש בשטרי חובות שיכתבו לו שטר חדש בתוך הזמן
לרמב"ם: אסור לשיטתו שקשור לחפצא שאין באפשרותו לעשות שטר חדש ולהשתעבד לו
לראב"ד: מותר לשיטתו שקשור לגברא ולכן בתוך הזמן אין חשש שפרעו ולכן אין חשש שיכתוב לו שטר חדש ויבטל בו את כל השטרות הקודמים.

הלכה יב

* מי שבלה שטר חובו ועושה לו קיום איך עושים
לרמב"ם: מקימים את העדים הראשונים לשיטתו שקשור לחפצא והעיקר זה העדים שהם עושים חפצא של שטר
לראב"ד: מספיק שיעידו על התוכן הכתוב בשטר לשיטתו שקשור לגברא ולכן העיקר זה התוכן של התחייבות האדם בשטר.

פרק כד הלכה ז

* שטר שאינו מעשה ב"ד האם ראש ב"ד יכול להאמין לסופר שקורא
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן לא משנה הגברא ומאמין למה שקורא, מצד אימת ראש בית דין על הסופר שודאי קורא מה שכתוב בשטר.
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך רק מעשה ב"ד שזה משהו מיוחד שאדם יותר מפחד שלזה יש נאמנות של הגברא

פרק כה הלכה ד

* אם מלוה אומר ע"מ שאפרע ממני שארצה האם יכול לפרוע מן הערב בזמן שיש נכסים ללוה
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן מכיון שהתנה זה כאילו שהתחייב בפירוש על זה
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן הרי מי שחייב לו זה הלוה ולא הערב ולכן אין
 ביכלתו לחייב את הערב כמו הלוה

הלכה ה

* המשך כנ"ל ויש חידוש בכל הלשונות שמביא הרמב"ם

הלכה ו

* אם האב ערב לכתובה האם צריך קנין
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן צריך קנין מצד החפצא ולא משנה מה שגמר
 בדעתו לקנות
 לראב"ד: לא צריך קנין לשיטתו שקשור לגברא והרי האב ודאי גמר בדעתו להקנות גם ללא
 קנין

הלכה ז

* אם לוי מקבל אחריות על השדה שמכר ראובן לשמעון האם התחייב ללא קנין
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה אסמכתא
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שאמר בשעת מתן מעות ויכול לומר שבגללו
 הוציא את מעותיו ואם לא הי' לוקח אחריות לא הי' קונה

הלכה י

* שנים שערבו לאחד מה הדין
 לרמב"ם: שניהם שווים לגמרי ויכול לקחת ממני שרוצה וכמה שרוצה לשיטתו ששניהם
 קשורים לחפצא = ההלואה בשוה
 לראב"ד: הולך לפי המנהג לשיטתו שקשור לגברא ולכן כל א' לפי מה שהתחייב

הלכה יג

* מי שלא פירש לכמה ערב מה הדין
 לרמב"ם: לא השתעבד כלל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך שתהי' הערבות מוגדרת
 לכמה מתחייב כדי שיהי' הגדרה לחפצא
 לראב"ד: השתעבד לדבר שרגיל אליו לשיטתו שקשור לגברא ולכן למה שרגיל משתעבד

הלכה יד

* מי שאמר לחבירו הלוהו ואני ערב לגופו האם מתחייב לשלם
 לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן התכון שאם לא יצליח להביאו יתחייב לשלם
 לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן התחייב גם פה רק להביא את האדם

פרק כו הלכה ו

* אדם שנהי' ערב מעצמו ושילם את החוב האם מקבל משהו חזרה מהלוה
 לרמב"ם: לא מכיון שלא הי' סיכום ביניהם והתחייבות לכן אינו קשור ללוה והוי כאסמכתא
 לשיטתו שקשור לחפצא לכן כל דבר צריך לסכם ולהתחייב עם הלוה שאצלו נמצאת
 ההלואה = החפצא שעליה מתחייב ולא סתם מעצמו לשלם
 לראב"ד: כן לשיטתו שקשו לגברא לכן אפילו שקיבל מעצמו זה ערב מושלם וודאי יקבל
 חזרה מהלוה שבהסכם בהנהגת בני אדם כך מקובל ויפה.

פרק כז הלכה א

* מה הדין בשטר חוב של גויים שנתנו המעות בפניהם וחתמו הגויים.
 לרמב"ם: זה כשר לשיטתו שקשור לחפצא לכן יש מציאות לשטר זה אפילו שהעדים גויים
 שחתמו
 לראב"ד: זה פסול כמו רבותיו של הרמב"ם לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיהי' הגברא
 יהודי ולכן פסול

הלכה טז

* כשכותב בשטר שחייב מאה מעי איסתרא מה הדין האם מקבל מאה מעי או איסתרא שזה
 96 מעי?
 לרמב"ם: תלוי מי המוחזק, כי המוציא מחבירו עליו הראי', לשיטתו מצד החפצא, ולכן תלוי
 איפה החפצא נמצא, אפילו שתפס בעדים, ועיין מגיד משנה.
 לראב"ד: הכונה לאיסתרא אחת לשיטתו שמצד הגברא, ולכן תמיד הולך אחר פחות
 שבלשונות שהאדם מפרש כוונתו והולכים אחר הלשון האחרונה, ואפילו אם תפס מוציאם
 ממנו. ועצ"ע.

הלכות טוען ונטען

פרק א הלכה ז

* אם היורש אומר אמר לי אבא שאתה חייב האם זה נקרא טענת וודאי שצריך לישבע
 לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הבן אינו יודע בטענת אביו (ורק אם אמר ברי לי
 שאני יודע שהוא חייב להביא אז חייב. צ"ע אם זה רק לדעת הראב"ד)

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן הבן נחשב המשך של האבא תחת אבותיך יהיו בניך

הלכה ח

* אם תובעו כור חטים והוא אומר איני יודע אולי הי' שעורים מה הדין **לרמב"ם:** משלם שעורים לשיטתו מכיון שאמר איני יודע לא הכחיש את הטענה לגמרי ולכן מתחייב ע"י הטענה בשעורים עכ"פ וגם לשיטתו שקשור לחפצא = טענת ממון ולכן אפילו שאין הודאה ממין הטענה מתחייב **לראב"ד:** אינו משלם שעורים לשיטתו מכיון שקשור לגברא ועל מה שהוא הודה הוא לא טען ולכן פטור כי מסתכל על מה שהוא תובעו

הלכה יג

* מי שנתחייב שבועת היסט וגלגל עליו הרבה דברים והפך את השבועה על התובע שישבע ויטול בטענה הראשונה מה הדין בשאר הדברים שגלגל עליו. **לרמב"ם:** אין יכול לומר לו שהופך עליו גם את כל הגלגולים שישבע ויטול ולכן פטור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין הגלגולים חלק מהחפצא = הטענה ולכן אין נהפך עליו הכל **לראב"ד:** יכול לומר לו שהופך עליו גם את כל הגלגולים לשיטתו שקשור לגברא לכן זה חלק מההתחייבות כל הגלגולים ולכן יכול להישבע עליהם התובע ולטעון שכבר התחייב הגברא על הכל.

הלכה טז

* האם נזק וצער בחבלות זה קנס או דין ממון **לרמב"ם:** זה קנס לשיטתו שקשור לחפצא והרי כבר שילם לו את השבת שזה כולל את הנזק ולכן זה קנס וכן צער הוא קנס שהרי לא חיסרו ממון **לראב"ד:** זה ממון לשיטתו שקשור לגברא ולכן הגם שכבר שילם לו שבת = זה רק על החפצא דמי מה שהפסיד אבל על הנזק של האדם לא שילם וכן צער שזה כאב האדם גם זה נחשב לממון ולא סתם קנס

פרק ב הלכה ה

* הפוגם שטרו (שהמלווה מודה שקיבל חלק מההלוואה הכתובה בשטר, שדינו שצריך להישבע כדי לקבל את החוב מכיון שפגם שטרו) והי' חשוד לשבועה ואינו יכול להישבע וטען הלווה שפרעו ואמר ישבע לי מה הדין **לרמב"ם:** הנתבע = הלווה נשבע היסט ונפטר מן השטר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן גם השבועת היסט מדרבנן חלה על החפצא = השטר ופוסלתו ובפרט שיש ריעותא בחפצא של השטר שהמלווה פגמו ואין לשטר תוקף כל כך.

לראב"ד: נוטל המלווה בלא שבועה מכיון שאינו יכול להשבע ואינו מפסיד בגלל זה לשיטתו שקשור לגברא אז אין אפשרות ששבועה שעל הגברא שצריך להישבע מכיון שפגם את השטר תפסול שטר מקוים ולכן צריך לשלם.

פרק ג הלכה ז

* האם שכיר שבא להישבע זה רק בטענת [=בכפירת] שתי מעין כסף **לרמב"ם:** כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין מחלק בין שבועה מדעתו לבע"כ [שהרי לא מתחשב בגברא כלל] וכמו בשבועה בע"כ צריך שתי מעין כסף כך גם בשבועה מדעתו **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא לכן מתחשב בגברא ואומר מה יעשה שכיר שעובד בשביל שכר מינימום פחות משתי מעין כסף ולכן גם מחלק בין שבועה בע"כ כדי להיפטר לשבועה מדעתו כדי ליטול ששם אפילו בשביל פרוטה יכול להישבע

הלכה יד

* אם טוענו מנה שהלווה ואומר להד"ם [=לא היו דברים מעולם] אבל יש לך אצלי חמישים דינר פיקדון האם נחשב למודה במקצת **לרמב"ם:** כן לשיטתו שקשור לחפצא = להתחייבות ולא משנה מאיזו סיבה התחייב העיקר שבפועל מודה שחייב **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן יש חילוק בין התחייבות מצד הלוואה או פיקדון ולכן מה שטענו לא הודה לו ואין זה מודה במקצת (כנ"ל לגבי חטין ושעורין בהלכה ח' בפרק הקודם).

פרק ד הלכה ו

* מנה לי בידך על משכון זה והלה אומר אין לך בידי אלא חמישים שזה שווי המשכון האם צריך לישבע **לרמב"ם:** כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין זה הילך מכיון שזה סוג אחר של התחייבות המשכון שהרי המשכון שייך לבעלים והרי זה כמו שכבר הי' בידם ואין זה כאומר הילך שפטור במודה במקצת והילך המקצת שמשלם מיד שפטור בשבועה. **לראב"ד:** לא לשיטתו שקשור לגברא והרי סוכ"ס זה גם התחייבות שהרי אינו נותן לו את המשכון כתשלום. ואין זה משנה וגם שאפ"ל לשיטתו המשכון קנוי למלווה יותר מאשר לפי הרמב"ם. ועצ"ע. * ולהוסיף: ובתוספת חידוש שאפילו שמודה לא ממש כשווי המשכון בכ"ז נחשב כהילך

הלכה ח

* האם במקרה שאחד חטף לשון של כסף בפני עד אחד ואמר חטפתי ושלי חטפתי האם צריך שיאמר בתחילה להד"ם [=לא היו דברים מעולם] כדי שיהי' מחויב שבועה ואינו יכול לישבע או שלא

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן ברגע שהאדם חוטף חפצא ממישהו שמוחזק כבעל החפצא מיד צריך לישבע מדוע חטף ולהכחיש את העד
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן כאשר חוטף חפצא ממישהו אינו צריך מיד לישבע שלא יצא מחזקת כשרות של הגברא ורק אם אמר להד"ם אז צריך לישבע

פרק ה הלכה ב

* כשאחד טוען לחבירו שעשה לו נזק בקרקע והלה מכחיש הדין שאינו נשבע שבועת התורה על נזק בקרקעות האם יש מקרה שכן נשבע
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן גם במקרה שתבעו תשלום על הנזק מיחס תשלום זה לחפצא וכאילו תבעו לסתום החפירות
לראב"ד: כן במקרה שתבעו תשלום על הנזק [ולא שביקשו למלאות ולסתום את החפירות] לשיטתו שקשור לגברא לכן במקרה שתבעו תשלום אז אינו קשור לחפצא = לקרקע אלא ככל תשלום ממון

הלכה ד

* מה המחלוקת בין ר"מ לחכמים בדין ענבים העומדות ליבצר
לרמב"ם: חולקים רק אם היו צריכים לקרקע אבל אם אינם צריכים לקרקע כולם מודים שאינם כקרקע לשיטתו שקשור לחפצא לכן מסתכל לגבי הענבים אם הם צריכות לקרקע נחשבות כקרקע ואם לא לא וגם לשיטתו אין מחלק בין שבועה לשאר דברים שגם השבועה קשורה לשיטתו לחפצא
לראב"ד: חולקים גם אם אינם צריכים לקרקע כלל לשיטתו שקשור לגברא לכן גם שאינם צריכים מצ"ע לקרקע אבל לגבי הגברא נחשבים עדין כקרקע שהרי עדיין נמצאים על העצים ולכן לשיטתו מחלק בין דין שבועה לשאר דברים ששבועה קשור לגברא יותר

הלכה ו

* אם תובעו שטר והלה טוען שאבד מה הדין
לרמב"ם: פטור לגמרי לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון ששטר זהו א' מהדברים שלא נשבעים עליהם לכן פטור לגמרי
לראב"ד: חייב לישבע שלא פשע ולא נמצא ברשותו לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שמצד החפצא פטור משבועה אבל מצד הגברא מתחייב והפטור בשבועה בשטר זה רק במקרה שרבים כמה כסף ה' כתוב בשטר. על זה אמרו שאין נשבע מן התורה רק שבועת היסט מדרבנן.

הלכה ט

* באיזה מקרה נשבעים לקטן

לרמב"ם: במקרה שהודה שהי' שותף לקטן או אפוטרופוס עליו אז נשבע לשיטתו שקשור לחפצא ומעצם הענין שהי' שותף או אפוטרופוס צריך לישבע ואין משנה כ"כ הגברא אפילו שהוא קטן נשבעים
לראב"ד: מדובר שהי' שותף בחיי אביו וכן אפוטרופוס בחיי אביו לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם לא הי' שותף בחיי האב או מצד שהוא קטן לא הי' נשבע לו

פרק ו הלכה ג

* המלוה טוען מנה הלוייתך והלוה מכחיש ובאו שני עדים שהלוהו ופרעו אז הדין שהמלוה מקבל ללא שבועה מדוע
לרמב"ם: בגלל שהחזק כפרן, שבתחילה טען שלא לוה, שזה נגד העדים, לשיטתו שקשור לחפצא אז לא מספיק שאינו יכול לישבע בגלל העדים אלא צריך סיבה בטענה עצמה שהחזק כפרן כדי שהמלוה יקבל ללא שבועה
לראב"ד: אין צריך לומר שהחזק כפרן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מספיק שיש עדים ואין הגברא יכול לישבע נגד העדים, ולכן משלם למלוה ללא שבועה.

הלכה ה

* המלוה טוען הלוייתך מנה והלוה טוען פרעתיך בפני פלוני ופלוני אומרים ללוה הביאם והפטר האם הלשון בפני פלוני ופלוני מדוייק.
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא אז אפילו שכבר טוענים מה הי' לפני זה באיזה צורה פרעו אבל אפ"ל את זה באותו סיגנון כאילו מסכם איתו בתחילת ההלואה כי מדבר לגבי החפצא
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי עכשיו מדבר עם המלוה על מה שהי' ולא כמו שמסכם איתו שכך יעשה ולא מתאים הלשון בפני פלוני ופלוני שמשמע שהוא רוצה שיפרע בפני אנשים מסוימים דווקא, והי' צריך לומר בפני עדים. (ואפשר לקשר זה עם המחלוקת הנ"ל האם צריך לפרוע דווקא בפני אנשים מסוימים) ועצ"ע.

הלכה ז

* אם אחד אמר לפני מיתתו שחייב לפלוני כסף ובא אותו אחד לתובעו האם צריך לישבע שבועת היסט כדי להיפטר
לרמב"ם: כן שאם לא טען אנו לא טוענים בשבילו וצריך לישבע לשיטתו שקשור לחפצא ובפועל הרי הודה ולא משנה כ"כ מה חשב ולא בודקים את הגברא כדי לטעון בשבילו
לראב"ד: לא שאפילו שלא טען אנו טוענים לו שאמר כדי שלא להשביע את בנו לשיטתו שקשור לגברא ומסתכלים ובודקים מדוע הודה ומלמדים עליו זכות

פרק ז הלכה א

* הודה שחייב לפלוני בפני עדים ואח"כ אמר שהתכוון להראות שאיננו עשיר מה הדין

לרמב"ם: פטור לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין מוציאים ממנו בלי ראי' שהרי הוא בעל החפצא
לראב"ד: חייב לשיטתו שקשור לגברא לכן מכיון שהודה אין יכול לחזור בו וצ"ע שאין ברור כ"כ בראב"ד מה הוא סובר.

פרק ח הלכה ז

* מי שהיו בידו כלים של מישהו אחר האם נאמן לומר שפלוגי מכר לו את כליו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי כל אחד עשוי למכור כליו ולכן הולכים לטובת האדם שמוחזק עכשיו בחפצא ולא חושדים בו שגנבם
לראב"ד: תלוי אם זה אדם שעשוי למכור כליו נאמן ואם לא לא לשיטתו שקשור לגברא לכן זה תלוי איזה אדם זה וגם שהרי הראשון שבא מכוחו שטוען שמכרו לו הרי אינו נאמן

הלכה י

* מה ההבדל בין דברים העשוין להשאיל ולהשכיר לדברים הראוים להשאיל ולהשכיר
לרמב"ם: ההבדל הוא שכל הכלים ראוים להשאיל ולהשכיר אבל דברים שבפועל משאילים ומשכירים היינו שמתחילה עשאם בשביל להשאיל ולהשכיר זהו הדברים שעשויים להשאיל ולהשכיר וגם אם יש עדים שהשאילו הרי כלי זה נחשב כדבר העשוי להשאיל
לראב"ד: אפילו אם יהי' עדים שהשאיל כלי זה לא יצא מחזקתו לא להשאל לשיטתו שקשור לגברא והולכים לפי מנהג האנשים לגבי כלים אלו ולא מסתכלים על מה שקרה לחפץ זה

פרק ט הלכה ה

* אם אדם מוציא ממישהו בטענה שהכלים שמחזיק בידו הם כלים העשויים להשאיל ולהשכיר והם שלו האם צריך להישבע בנקיטת חפץ
לרמב"ם: נשבע רק היסת כדי להוציא ממנו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן זה בקלות הולך לבעל החפצא ורק נשבע היסת ומוציא ממנו
לראב"ד: נשבע בנקיטת חפץ לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שכרגע זה נמצא אצל אותו אדם לכן להוציא צריך נקיטת חפץ = שבועה רצינית

הלכה ו

* איפה מאמינים לאדם שמתעסק בעץ שאינו שלו
לרמב"ם: אם אומר ומפרסם שהולך לגזור את העץ לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על זה שפוגע בחפצא וגזור את העץ ורק זה מראה שהוא הבעלים ולא די באכילת פירות
לראב"ד: אם אומר ומפרסם שהולך לאכול פירות של אותו עץ לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על פירות שזה קשור לאדם שנהנה מהעץ ולא פוגע בחפצא

הלכה יב

* שנים אדוקים בחפץ ותקף הראשון ושמטה מיד השני הרי זה שלו ואם אח"ז תקף השני חולקין האם יש טעם בהלכה זו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מסתכלים כל פעם אצל מי זה נמצא ולפי זה יש לו את הזכויות
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מה זה משנה אצל מי זה נמצא וצריך לדעת את זכות הגברא ולא רק שהצליח לתפוס בכח

פרק יב הלכה ב

* לגבי טענת חזקה האם העדים נאמנים לומר לנו השכיר ודרנו בה שלש שנים ביום ובלילה ועדיין לא שילמו שכירות שאינם נוגעים בדבר
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן אין מאמינים להם שהרי הם מעידים מה שהם בעצמם עשו
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא זאת אומרת שגם פה אינם מעידים על מה שהם עשו אלא על חזקתו של בעל הבית = לגבי הגברא לכן מאמינים להם שהרי אינם נוגעים בדבר שהרי הכסף עדיין בידם ויכולים לתיתו למי שיפסקו הדיינים

הלכה ג

* האם כשמעידים על חזקה של חנות שעובדים שם רק ביום האם מספיק שלש שנים או שצריך שש כדי להשלים
לרמב"ם: מספיק שלש שנים לשיטתו שקשור לחפצא לכן מכיוון שפה זה חנות והרגילות של חפצא = החנות לעבוד רק ביום וזה נחשב שכאילו הוא דר שם ביום ובלילה
לראב"ד: צריך שש שנים לשיטתו שקשור לגברא לכן לא משנה שזה חנות ולא מסתכלים מה הרגילות בחפצא זו אלא צריך כמו בכל מקום שיעידו על היום וגם על הלילה אלא שמיקלים שאינם צריכים להיות רצופים

הלכה יב

* כשאוכל פירות של עץ ערלה שלש שנים האם נחשב לחזקה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי בפועל אכלה שלש שנים ואפילו שעשה עבירה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שזה איסור אין זה חזקה

הלכה כ

* האם כשאכל מקצת פירות ובזזו העם שאר פירות האם נחשב לחזקה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם הוא מחזיק אז הי' צריך לעצור את כל העם שבאו לקחת את הפירות

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ואין ענינו להתעסק ולמחות באנשים שנוגעים בחפצא ולכן זה חזקה

פרק יד הלכה ה

* יהודי שמחזיק בשדה שלש שנים וטוען שלקחה מגוי האם יש לו חזקה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שהרי לקח את השדה = החפצא מהגוי ולכן נחשב כגוי שאין לו חזקה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן כרגע היהודי החזיק ולכן יש לו חזקה

הלכה ז

* אם החזיק בנכסי קטן לפני שהגדיל והמשיך להחזיק שלש שנים לאחר שהגדיל מה הדין
לרמב"ם: זה חזקה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הרי עכשיו הרי הוא גדול והחזיק לאחר שגדל שלש שנים לכן זה חזקה
לראב"ד: זה לא חזקה לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שהתחיל בקטנתו אז גם עכשיו אין לו חזקה שזה שלא מיחה בו מכיוון שראהו מחזיק בקטנותו ולא ידע שזה שלו

הלכה ח

* האם הקול שיצא לשדה שהיא שייכת ליתומים מבטל את החזקה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין הקול שיוצא מהאנשים = הגברא יכול לבטל את החזקה על החפצא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן הקול שיוצא מהגברא יותר חשוב מהחזקה על החפצא

הלכה ט

* אם הי' לו חזקה בשדה של נכסי היתומים בחיי אביהם האם נאמן לומר שאביכם חייב לי במקרה שיצא קול שהשדה שייך ליתומים
לרמב"ם: כן אפילו שיצא קול לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין הקול שמוציאים האנשים דוחה את החזקה על החפצא ולכן גם גובה ללא שבועה א בגלל שזה קרקע ואין נשבעים על קרקעות ב בגלל המיגו
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן הקול יותר חזק ולכן גם צריך לישבע כדי להוציא מהיתומים אפילו שזה קרקע ונמצאת תחת ידו מכיוון שאין נפרעים מנכסי יתומים בלי שבועה

הלכות נחלות

פרק א הלכה ח

* האם הבעל יורש את אשתו מן התורה או מדרבנן
לרמב"ם: מדרבנן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין מחשיב דבר שבא ע"י מעשיו = [שהוא בחר להתחתן איתה] אלא מדרבנן
לראב"ד: מדאורייתא לשיטתו שקשור לגברא לכן גם דבר שבא ע"י מעשיו שהוא בחר להתחתן נחשב ע"י התורה ויורשה מהתורה

הלכה ט

* אם התגרשה האשה בספק האם יורשה
לרמב"ם: לא לשיטתו שזה מדרבנן ובספק לא תיקנו
לראב"ד: ודאי שכן לשיטתו כנ"ל שזה מדאורייתא ולכן מספק גם יורש

הלכה יג

* אם הבן נפטר שעה אחרי אמו ולא כלו לו חדשיו האם גם אז אומרים שהבן נוחל ומנחיל ליורשיו ממשפחת אביו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא אין צריך שיהי' שלימות בגברא ומספיק שבפועל חי שעה אחרי אמו ולכן נוחל ומנחיל
לראב"ד: לא רק בכלו לו חדשיו לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך שיהי' שלימות בגברא = בבן שרואים שהוא הי' בן קיימא

פרק ג הלכה ב

* הניח פרה מושכרת האם הבכור נוטל פי שנים בדמי השכירות
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הפרה נחשבת ברשות היתומים מכיון שהם בעלי החפצא
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין זה ברשות היתומים אלא ברשות השוכר ולכן אינו נוטל בראוי כמוחזק

הלכה ו

* לגבי מה נאמר ההבדל בענבים בין בצרום = שתלשום מהעץ לדרכום = שעשו מזה יין
לרמב"ם: לגבי בכור שמחה בענבים שהם מחוברים ובצרום עדיין נחשבת המחאה לגבי שלא ויתר על חלקו אבל אם דרכום ועשו יין ולא מיחה עוה"פ ויתר על חלקו בתור בכור בכל לשיטתו שקשור לחפצא לכן מדבר על עצם הירושה שקשורה לחפצא ולכן גם יש לו לבכור קודם חלוקה ולכן יכול לותר גם על חלקו אז מצד הקשר שלו לחפצא

לראב"ד: זה לגבי שבח שהשביחו היתומים אז אם מיחה בכבוד בעודם ענבים ואמר להם שלא ישביחו אלא נחלוק מיד ואני ישיבתי ובצרו היתומים אז מקבל בשבח אפילו שאין בכור מקבל בשבח בד"כ אבל מכיון שהתנה בפירוש אבל אם עשו יין אז אינו מקבל בשבח מכיון שהשתנו לגמרי לשיטתו שקשור לגברא לכן מדבר על שבח שהשביחו האנשים =גברא ולכן גם לשיטתו אין לו לבכור קודם חלוקה ואינו יכול גם לותר אז על חלקו שצריך שיחלקו ויהי' שייך לו גם מצד הגברא =שחלקו ביניהם ולפני החלוקה אפילו שלא מיחה לא ויתר על חלקו

פרק ד הלכה ו

* האם יש חילוק בין אם בועל שפחת אחרים לשפחה שלו
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין הבדל בין שפחה שלו לשפחה של אחרים העיקר שהיא שפחה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן יש הבדל ששפחה שלו זה יותר קל ומאמינים לו ששחררה אבל שפחה של אחרים אין מאמינים לו ששיחררה וגם לשיטתו שמאמינים לו אם אומר בפירוש ששיחררה

פרק ז הלכה ג

* כשבאים עדים שהבעל טבע שאז הדין שלא סומכים עליהם לומר שמת רק לגבי דיני ממונות אבל אינה יכולה להינשא האם האשה מקבלת כתובתה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי זה גם דיני ממונות
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן מכיון שלגבי האשה אינו נחשב למת שהרי אינה יכולה להינשא לכן גם בדיני ממונות שלה אינה מקבלת

הלכה ד

* האם מורידים קרוב לנכסי שבוי
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הכוונה שלא מורידים זה לנחלה שישורש את הדבר וע"ז אומר שלא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא =לעבודת האדם ולכן הכונה שמורידים קרוב שיעבוד ויקבל כמו אריס

הלכה ז

* האם כשמורידים קרוב לנכסי שבוי האם מקבל כמו אריס או הכל ורק שיבוא השבוי יחלוק כאריס
לרמב"ם: זה כאופן הא' שתמיד מקבל כמו אריס לשיטתו שקשור לחפצא ולכן זה שמורידים קרוב זה לא בגלל ירושה וקרבתו לנפטר אלא רק כדי שלא יפסדו הגינות והכרמים

לראב"ד: זה כאופן הב' לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא רק בשביל שלא יפסדו הגינות אלא גם ובעיקר בגלל הקשר הירושתי שלו מורידים אותו לנכסיו ולכן מקבל הכל כמו בעה"ב

פרק ט הלכה ב

* האם במקרה ששבחו הנכסים מחמת השקעה שהשקיעו ולא אמרו היורשים הגדולים הרי אנו משביחים לעצמנו האם השבח לאמצע או לעצמן
לרמב"ם: השבח לאמצע לשיטתו שקשור לחפצא לכן היתומים הקטנים שהם גם בעלי החפצא מקבלים חלקם
לראב"ד: השבח לעצמם לשיטתו שקשור לגברא לכן מסתכל מי הגברא שהשקיע והשבח שייך לו

הלכה ד

* האם כשיש אחים גדולים במדינה אחרת האם יכול לרדת לנכסים ולהשביחם ולקבל כאריס
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן הרי החפצא איננה שייכת לו ולכן אינו מקבל כלום ורק במקרה שלא ידע שיש לו אחין או שמין לו כאריס
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן סובר שמורידים קרוב לנכסי קרובו שמצד הקירבה שבין האנשים וודאי מסכים ורוצה שירד לנכסיו

הלכה ח –

* אם אחד הוציא שטר שטען שמישהו נתן לו האם צריך להביא רא'י
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהשטר =החפצא תחת ידו נאמן
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ומכיון שאין השטר שייך אליו צריך להביא רא'י

הלכה יג

* אם האב עשה שושבנות למישהו והחזיר שושבנות לאחד הבנים האם זה שייך לכל האחים או רק לאותו אח
לרמב"ם: זה שייך לכולם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן כשהחזיר השושבנות לא הי' בדעתו דוקא לבן זה אלא לכללות המשפחה בתמורה לשושבנות שקיבל מראש המשפחה
לראב"ד: זה שייך דווקא לבן זה לשיטתו שקשור לגברא ולכן כל אחד נחשב לעצמו ולא כולל את כולם יחד ויצטרך לשלם לאחרים חלקם רק כשיתחתנו

פרק י הלכה ה

* מי שמת והניח יורשים גדולים וקטנים מה עדיף לתת לגדולים להיות אחראים על נכסי הקטנים או לאפוטרופוס

לרמב"ם: עדיף אפוטרופוס לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין מתחשבים בקשר המשפחתי של הגברא ולכן אין נותנים לאחים לשמור
לראב"ד: עדיף האחים הגדולים לשיטתו שקשור לגברא ולכן מתחשבים בקשר המשפחתי של הגברא ולכן נותנים לאחים לשמור

פרק יא הלכה ז

* האם האפטרופוס רשאי להיכנס למשפט ולתבוע בשביל יתומים
לרמב"ם: לא מחשש שמא יחוב ליתומים ונמצא החוב קיים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עצם המשפט זה דבר שלילי
לראב"ד: כן שאם יזכה הרי הזכות ליתומים ואם יחוב אין החוב קיים לשיטתו שקשור לגברא לכן אם דואג שלא יצא מזה חוב ליתומים מותר

הלכה ח

* האם העבד יכול לשחרר את עצמו ע"י שיתן דמי עצמו
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן סובר שא"א לקנות רק ע"י כסף מאחר שאין לו מציאות לעצמו רק בתור חפצא של האדון
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן סובר שאפשר לקנות ע"י כסף מאחר שיש לו מציאות בתור גברא לעצמו

הלכה ט

* האם האפטרופוס תורם ומעשר נכסי היתומים שמוכר לאחרים
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אומר שלא יעשרם מאחר שאין לו רשות בנכסי היתומים = בחפצא ולא חושש על התקלה שיוצא מהגברא
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן אומר שאין הדעת נוחה שיהא האפטרופוס החבר מוכר טבל להכשיל בני אדם

ספר שופטים

הלכות סנהדרין

פרק א הלכה ה

* כמה צריך להיות חכמים מומחים במקסימום בסנהדרין

לרמב"ם: ארבעה לשיטתו שקשור לחפצא לכן העיקר זה ארבעה מרמז על ארבעה אמהות = מקבלים שענינה של הסנהדרין זה בעיקר לפעול על העולם מצ"ע כמו שסובר לגבי מצב הגויים בגאולה שגם להם יהי' גאולה מצד עצמם
לראב"ד: שלשה לשיטתו שקשור לגברא לכן העיקר זה שלש מרמז על שלשה אבות = משפיעים = ראויים לדבר שענינה של הסנהדרין זה בעיקר לפעול על העולם מלמעלה למטה

פרק ה הלכה ב

* כמה צריך כדי להרוג נחש
לרמב"ם: אין צריך ב"ד ואפילו אחד הורגו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שהנחש מסמל את המות מצד עצמו הוא חייב מיתה ואין צריך לדונו
לראב"ד: צריך ב"ד לשיטתו שקשור לגברא לכן אפילו שמצד הנחש הוא בן מות אבל מצד הגברא אין אישור להורגו עד שיקבל אישור מב"ד

פרק ח הלכה ב

* במקרה שדיין אחד אומר איני יודע מה הדין
לרמב"ם: עדיין נחשב לדיין לפחות לגבי מספר הדינים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן גם שאינו יודע עדיין נחשב לחפצא של דיין ונמנה עימם
לראב"ד: אינו נחשב לדיין כלל ואינו נמנה עימם לשיטתו שקשור לגברא לכן אם אינו מחוה דיעה אינו נחשב לגברא

* אם הוסיפו שנים ונשאר תיקו האם מוסיפים עוד עד שבעים בדיני ממונות
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך לעשות הכל כדי שהחפצא תהי' במקומה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן מספיק שפוסקים שיעמוד הממון במקומו

פרק ט הלכה ב

* במקרה שהוסיפו והגיעו לשבעים ואחד האם יכול להיוצר מצב של היו אלו כנגד אלו ואחד אומר איני יודע
לרמב"ם: כן לשיטתו שאותו אחד שאמר בתחילה איני יודע עדיין נחשב לדיין כנ"ל ואפשר להוסיף רק אחד וצ"ע
לראב"ד: לא לשיטתו שאותו אחד שאמר איני יודע בתחילה אינו נחשב כלל לכן במקום 23 יש 22 דינים ואז מוסיפים כל הזמן רק זוגות

פרק יא הלכה ו

* האם בדיני ממונות מותר להתחיל מן הגדול

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן אין חשש שילכו אחר דברי הגדול מכיוון שממוקדים על החפצא = על נושא הדיון
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן יש חשש שילכו אחר דברי הגדול = הגברא

פרק יא הלכה ח

* האם אב ובנו נחשבים לשנים בשעת משא ומתן
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן נחשב גם המשא ומתן כדבר חשוב שהרי ראיתו נחשבת אפילו שאינה נוגעת לדיון תורה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן העיקר זה הגמר דין ושם הרי אין מחשיבים קרובים וגם אין מחשיבים את ראיתו מכיון שאינה נוגעת לדיון תורה

פרק יח הלכה ג

* האם לוקין על לאו שבכללות = לאו שכולל כמה איסורים יחד ולא מפרט כל אחד בנפרד
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן צריך שיהי' מיוחד הלאו לכל א' בפרטיות כדי לחייב מלקות
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן אין צריך שיהי' מיוחד לכל אחד שהרי מדברים לאדם ויכול לכלול הכל יחד

פרק יט הלכה ד מצוה קנט

* אם פצוע דכא בעל בת ישראל ללא נישואים האם לוקה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן לא מספיק הביאה של הגברא לחייבו וצריך שיחול עליה איזה שייכות אליו כדי לחייבו וזה נפעל ע"י נישואים
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא לכן מספיק הבעילה של הגברא לחייבו מלקות

פרק כד הלכה א

* אם אמר לו אדם שסומך עליו ששטר זה אינו כשר מה הדין
לרמב"ם: צריך לישבע כדי שיאמינו לו לגבות מהשטר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין כח לאדם לבטל לגמרי את השטר = החפצא ורק גורם שצריך לישבע
לראב"ד: יכול לפסול לגמרי את השטר וישליך לפניו את השטר ולא יעזור שישבע לשיטתו שקשור לגברא ולכן סומך לגמרי על האדם שאמר לו ומבטל לגמרי את השטר = החפצא

פרק כו הלכה ג

* המקלל את חברו בכינוי ולא בשם מן השמות של ה' האם לוקה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו בכינוי שזה רומז על ה' איך שקשור לחפצא ופעולה מסוימת

לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן רק בשם המפורש שמדבר על עצמותו שלמעלה מקשר לפעולות מסוימות שזה הכי פוגע

הלכות עדות

פרק ב הלכה א

* מה הדין בבדיקות אם אומר איני יודע א' מהעדים
לרמב"ם: עדותן בטילה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שאין פה חיסרון בגברא אבל בקשר לחפצא יש פה חיסרון שאין ידוע בדיוק מה קרה פה ולכן עדותם בטילה
לראב"ד: אין עדותם בטילה לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שאין שום חיסרון בגברא שאינו יודע שהרי בזה אין חובה לדעת כמו בשבע חקירות לכן אין עדותם בטילה

פרק ג הלכה ט

* אם העדים אומרים על תנאי הי' שטר זה והי' כתב ידם יוצא ממקום אחר האם נאמנים
לרמב"ם: אין נאמנים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שכתב ידם יוצא ממקום אחר שזה מאמת את השטר ולכן אין יכולים לפסול את השטר
לראב"ד: נאמנים לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו שכתב ידם יוצא ממקום אחר עדיין הם בעלי השטר ופוסלים אותו

פרק ח הלכה ד

* אם העדים אינם זוכרים כלל את העדות האם השטר מקוים על ידי שאומרים כתב ידינו הוא זה
לרמב"ם: אינו מקוים לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריכים לזכור את המעשה
לראב"ד: הרי זה מקוים לשיטתו שהעיקר זה הגברא ולכן מספיק שרואים שזה כתב ידם אפילו שאינם זוכרים את החפצא של המעשה

הלכה ה

* אם נזכר מתוך השטר על העדות האם יכול להעיד לפי זה
לרמב"ם: כן לשיטתו כנ"ל שצריכים לזכור את המעשה ולכן אפילו שהשטר מזכירו זה גם טוב
לראב"ד: לא לשיטתו כנ"ל שאין אנו צריכים כלל לזכירתו ולכן אפשר לדון מהשטר עצמו [ולכן מביא מקרה שצריך לזכירתו אם הי' השטר אצל העד ואמר לו הלוה שלא יתנו למלוה]

עד שיתן לו המעות ואינו זוכר אם הודה לו הלוה שכבר נתן לו המעות ע"ז באמת צריך ליזכר ויכול ליזכר גם ע"י השטר

פרק יא הלכה ח

* החשוד על דבר האם מותר לו להעיד בענין זה לאחרים
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שענין זה = חפצא זו אינו נוגע אליו לכן נאמן שאין אדם חוטא כדי שיהנו אחרים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי הוא חשוד אז אין שום נפק"מ לגבי מי הוא מעיד

פרק יב הלכה ב

* אם אחד מעיד על פלוני שרבע את שורו האם נחשב לנוגע בדבר כי זה שורו או שאומרים שאין אדם קרוב אצל ממונו
לרמב"ם: זה כאופן הב' ונאמן להעיד גם על שורו וגם על פלוני שרבעו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רואה את החפצא כחשיבות לעצמה ואינה מבוטלת לגמרי לגברא ולכן יכול להעיד עליו
לראב"ד: זה כאופן הא' ולא מחלקים את דיבורו וכמו שאינו נאמן על שורו כך אינו נאמן על פלוני שרבעו לשיטתו שקשור לגברא ולכן החפצא = השור נחשב מבוטל לגמרי לגבי האדם ולכן אינו יכול להעיד עליו שהרי הוא חלק מהגברא וגם לשיטתו עדות שבטלה מקצת בטלה כולה לשיטתו שמכיוון שלאדם יש בעי' לכן פוסלים את כל עדותו

פרק טו הלכה ו

* האם לוקח ראשון יכול להעיד ללוקח שני על השדה שקנאה שהיא שלו ויש ללוקח השני עוד שדה שאפשר לגבות ממנה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ומכיוון שיש ללוקח השני עוד שדה לכן אינו חושש אולי הוא נוגע בדבר ומתכנן שאולי יגבו ממנו שדה אחת ולכן רוצה להעיד ללוקח השני שיהי' לו שתי שדות שאז יגבו רק ממנו = מהלוקח השני
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא חושש אולי הוא נוגע בדבר שרוצה שלא יגבו ממנו לכן מעיד ללוקח השני ולכן אינו נאמן ורק אם זה אפותיקי שאז ודאי שלא יגבו משדה אחרת כלל אז נאמן

פרק כ הלכה ב

* האם מקבלים ב"ד הזומה לאחר שנעשה כבר המעשה
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן הגם שלגבי האדם שנהרג אין שום נפק"מ אבל לגבי לפוסלן ולהענישן לעדים יש נפק"מ
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיוון שכבר נהרג הגברא אז כבר אין שום ענין לקבל הזומה על העדים

הלכה ג

* אם היו שני כיתות עדים והיזימו לאחת האם התבטלה עדות הכת השני'
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא והרי על מעשה שהעידו הוזמו ולכן לא מקבלים עדים על מעשה זה
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא לכן רק העדים שהוזמו התבטלו אבל העדים האחרים לא

הלכה ד

* האם יש לעדים זוממים דין שוגג
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא והרי אין פה חפצא שהרי אין פה מעשה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מצד האדם ודאי שיש שגגה

פרק כא הלכה ד

* האם כשהעידו העדים שהפיל שן עבדו ואח"כ סימא את עינו האם משלמים כשהוזמו
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא לכן אפילו שהאדון לא הי' משלם רק אם תפס העבד אבל מצד החפצא של החיוב הם הביאו לעולם את האפשרות לחיוב זה ולכן משלמים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא והרי גם העבד עצמו הי' מקבל רק אם הי' תופס לכן פה לגבי העדים גם אין מתחייבים שהרי לא הי' פה פעולת הגברא = של העבד שתפס

פרק כב הלכה ב

* ראובן שהוציא על שמעון שני שטרות והעדים בשני השטרות מכחישים זה את זה מה הדין
לרמב"ם: משלם השטר הפחות ונשבע על השאר לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיוון שבפועל הודה על חלק [=חפצא] לכן נשבע כדין מודה במקצת
לראב"ד: אין נשבע על השאר בגלל שזה שטר שיעבוד קרקעות וגם בגלל שזה שתי טענות שהרי זה שתי שטרות וגם שהתחייבות בשטר נחשב כהילך לשיטתו שקשור לגברא ולכן הגם שנראה שמודה במקצת בכל זאת אם נסתכל טוב על הנסיבות שגרמו להודאה זו נראה שצריך לפוטרו מצד הגברא

הלכות ממרים

פרק ב הלכה ב

* ב"ד שגזרו גזירה על הציבור ופשט הדבר בכל ישראל האם יכול ב"ד גדול יותר לבטל גזירה זו

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שאלו שהביאו גזירה זו הם הבי"ד ויש עכשיו בי"ד גדול יותר לכן יכול לבטלו
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שפשטה גזירה זו ברוב ישראל שהגברא קיבלו את זה לכן א"א לבטל את זה

* אם התבטלה טעם הגזירה האם אפשר לבי"ד קטן יותר לבטל הגזירה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לגזירה עצמה ולא לטעם וסיבת הגזירה ולכן אפילו שהתבטל הטעם א"א לבטל הגזירה
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולטעם וסיבת הגזירה ולכן אם התבטל הטעם אפשר לבי"ד לבטל הגזירה

הלכה ט

* מהו נקרא איסור בל תוסיף
לרמב"ם: בין מ"ע בין מל"ת אם קבעו איסור זה לעולם לשיטתו שקשור לחפצא לכן אם אוסרים חפצים מסוימים לעולם גם נקרא איסור מוסיף
לראב"ד: רק מ"ע אם הוסיפו כגון בלולב או תפילין שאמרו שבמקום 4 צריך 5 לשיטתו שקשור לגברא ולכן רק אם הוסיפו על הגברא וחייבוהו בתוספת נקרא בל תוסיף

פרק ד הלכה ג

* באיזו מקרה יש חיוב לזקן ממרא על שהלך נגד הב"ד
לרמב"ם: כל דבר שיכול להביא לידי חיוב שזדונו כרת ושגגתו חטאת וגם מצות תפילין יהי' חייב מן הקבלה לשיטתו שקשור לחפצא ולכן רק מפי הקבלה שזה מרמז את החיוב על החפצא ולא כ"כ על האדם ולכן רק בחפצא של מצוות תפילין ולא במצוות אחרות וע"צ
לראב"ד: כנ"ל אבל אינו מסכים בקשר לתפילין ואומר שאם זה לר"מ אז פטור על תפילין ואם זה לר"י אז חייב גם על ציצית ולולב וכו' וגם לשיטתו זה לא מן הקבלה אלא ממש מלימוד מהתורה לשיטתו שקשור לגברא ולכן אומר שזה ממש מלימוד התורה ולכן גם אין הבדל בין המצוות

פרק ו הלכה י

* אם נטרפה דעתו של אביו מה יעשה
לרמב"ם: יניחם וילך לו ויצוה אחרים להתנהג איתם כראוי להם לשיטתו שקשור לחפצא ולכן העיקר שבפועל יש מישהו שדואג להם והמצווה נפעלת ולא משנה ע"י מי
לראב"ד: אין יכול להניחם ואם הוא לא יטפל בהם למי יהי' הסבלנות לשיטתו שקשור לגברא ולכן יש חיוב דוקא עליו

הלכות אבל

פרק א הלכה ח

* אם וולד בן שמונה חדשים נולד ושהה שלשים יום האם מתאבלים עליו
לרמב"ם: לא מכיון שנחשב כנפל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו ששהה שלשים יום אבל מצד החפצא צריך שתהי' בת תשעה חודשים
לראב"ד: כן מכיון ששהה שלשים יום והרי הלכה כרשב"ג לשיטתו שקשור לגברא ואם שהה שלשים יום נחשב לגדר וולד אפילו שלא הי' תשעה חודשים בבטן

פרק ב הלכה ד

* אם נפטר הנכד האם צריך להתאבל עם הבן
לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא אז מצד המציאות עצמה ללא חיוב מהתורה מאהבתו לבנו מתאבל איתו שזה חלק מתקנת חכמים
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן מסתכל על הציווי והרי אין כלל חיוב מה"ת ולכן גזירה לגזירה לא עושים ואינו חייב

הלכה ו

* האם בנקבות = בנות אהרן יש ציווי להתטמא לקרובים
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין צריך ציווי ע"ד כמה מצוות שהם עושות מצ"ע ולא מחכות לציווי
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן צריך ציווי על הגברא = האשה

הלכה יד

* האם כהן מטמא לאביו בזמן שאינו שלם
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן רק אם הוא שלם אז יש חלות של חפצא של אביו המת שצריך ליטמא לו
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן אפילו חלק נחשב לגברא כמו שרואים לגבי החשיבות של אבר אחד שצריך לקוברו ולא מזולזלים בו

פרק ג הלכה ז

* אם כהן נטמא והתרו בו שלא יכנס לאהל המת ונכנס מה הדין
לרמב"ם: חייב גם על הביאה לאוהל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שנחשב לטמא אבל בפועל אינו מחובר לטומאה כרגע ולכן חייב על הכניסה לאוהל

לראב"ד: פטור על הביאה ורק אם בב"א חלו שניהם רק אז חייב לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם כבר נטמא אז אין שום תוספת בטומאה

פרק ד הלכה ט

* האם האבל חייב לישב על מיטה כפויה =הפוכה

לרמב"ם: כן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן צריך לבטאות את האבילות גם במיטה =בחפצא
לראב"ד: לא לשיטתו שקשור לגברא ולכן אין צריך לבטאות את האבילות גם במיטה =בחפצא

פרק ו הלכה א

* מנין המקור לשלשים יום אבילות

לרמב"ם: מזה שכתוב לגבי יפת תואר "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים" לשיטתו שקשור לחפצא מוצא דוקא מקור שקשור ממש לאבילות
לראב"ד: לומדים מנזיר מגז"ש לשיטתו שקשור לגברא לומד מענין אחר שקשור למצוה =נזיר אפילו ששם לא מדובר על אבילות אבל לגבי דיני הגברא יש דימיון

הלכה ז

* האם באבל על אביו או אמו מותר ללכת לשמחת מצוה לאחר שלשים יום

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אפילו שעל האדם יש מצוה אבל מכיון שנמצא באבילות אסור בשמחה ולא מחלק בין מצוה לסתם
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מחלק בין שמחה סתם לשמחה של מצוה כיון שיש מצוה על הגברא אז נדחית האבילות

פרק י הלכה ג

* אם התחיל אבילות שבעה לפני ר"ה כמה צריך לספור אחרי ר"ה

לרמב"ם: צריך לספור עשרים ושלוש יום אחרי לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אין ר"ה נחשב לשבעה ימים שהרי בחפצא בפועל אין שבעה ימים ולא נחשב כמו רגל שיש שבעה ימים
לראב"ד: צריך לספור רק שש עשרה יום לשיטתו שקשור לגברא ולכן לגבי האדם ר"ה נחשב כרגל שהרי "זה היום תחילת מעשיך" ודנים אותו על כל השנה וממליך את ה' ביום זה על כן זה יום כללי כמו רגל ונחשב כשבעה ימים

פרק יא הלכה ז

* חתן שקרה לו אבל רח"ל בשבעת ימי המשתה שדינו לעשות אבילות רק לאחר ימי המשתה האם לגבי השלשים נחשבים לו ימי המשתה
לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אינו דומה לרגל שנוהג קצת באבילות בצנעה ואינו מוגהץ ואינו מסתפר משא"כ בחתן שמגהץ ומסתפר ואינו מקיים כלל את האבילות

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן כמו ברגל שמצווה להיות בשמחה ובכ"ז עולה לו למנין שלשים כך גם בחתן והרי גם ברגל זה שאינו מגהץ ומסתפר אינו שייך לדיני אבילות שאחרת הי' אסור שנחשב לפרהסי' ובכ"ז נחשב לו לשלשים

הלכה ח

* אם רגע לפני החתונה קרה אסון ל"ע ונהי' החתן אבל מה הדין

לרמב"ם: עושה שבעת ימי אבילות ומיד אחרי שבעת ימי המשתה לשיטתו שקשור לחפצא לכן הכח של האבילות לדחות את השמחה זה רק עד שבעה ימים ותו לא
לראב"ד: עושה שלשים יום אבילות ורק אז יכול להתחתן לשיטתו שקשור לגברא והרי עליו יש חיוב לא להיכנס לשמחת מצוה עד שלשים יום

פרק יג הלכה ד

* מת שאין לו אבילים להתנחם מה הדין

לרמב"ם: מחפשים עשרה משאר העם ויושבים שבעה בביתו לשיטתו שקשור לחפצא ולכן האבילות זה מצד הנפטר ואפילו שאין קרובים צריך לחפש אנשים
לראב"ד: אין צורך לעשות כלום לשיטתו שקשור לגברא ולכן כל ענין האבילות זה רק על האדם החי שנפטר קרובו ואם אין קרוב אין שום חיוב

הלכות מלכים ומלך המשיח

פרק א הלכה ט

* האם יכול להיות מלך נצחי לדורות לא מזרע דוד המלך

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא לכן ענין המלכות בשרשה שייכת רק לדוד וע"ד שכתוב דוד בשתיים ולא עלתה לו שהמלכות נשארת אצלו לנצח מצד עצמה בלי קשר להתנהגותו ולא כמו שאול [מובן ופשוט שהאומר דוד חטא טועה]
לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן אם המלך יתנהג טוב אזי תימשך מלכותו לנצח

פרק ו הלכה ד

* אם שבע האומות השלימו לשלם מס ולהיות עבדים האם מותר להחיותם

לרמב"ם: משמע שכן לשיטתו שקשור לחפצא ולכן אם לגבי החפצא של מס ועבדות הם בטלים אז זה מספיק להחיותם ואין צריך את שינוי הגברא שיקבל עליו מצוות

לראב"ד: לא רק אם יקבלו עליהם את שבע מצוות לשיטתו שקשור לגברא ולכן לא מספיק שהם בטלים לגבי פעולות של חפצא כגון מס ועבדות אלא צריך גם שהגברא ישתנה שיקבלו עליהם מצוות

הלכה ה

* מדוע הערימו יושבי גבעון

לרמב"ם: בגלל שבפועל הם לא קיבלו את המכתב שיכולים להשלים ולהניצל לשיטתו שקשור לחפצא ולכן יכולים להשלים גם אחרי שעברו ישראל את הירדן ואפילו שנראה שזה רק בגלל הפחד זה לא משנה שהגם שלא השתנה הגברא העיקר שבפועל השלימו **לראב"ד:** בגלל שהיו יכולים להשלים רק לפני שעברו את הירדן אבל לא לאחרי שעברו את הירדן לשיטתו שקשור לגברא ולכן ההשלמה צריכה להיות לא מפחד אלא באמת משינוי הגברא עוד לפני שעברו את הירדן שהסכנה עוד רחוקה

פרק ט הלכה א

* מאיפה לומדים מצוות מעשר

לרמב"ם: מיצחק לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מצד החפצא מתאים יותר שהמעשר בדיוק כמו לאחר מ"ת וגם שקשור ליצחק שענינו גבורה מלמטה למעלה שזה עיקר ענין המעשר שלכן נותנים מעשר ללוי שענינו גבורה וגם שזה קשור יותר לטבע **לראב"ד:** מאברהם לשיטתו שקשור לגברא אז ודאי שאצל אברהם ראו מעשר בצורה כללית נעלית יותר שכתוב "ויתן לו מעשר מכל" ולא רק מפרי האדמה [וגם שקשור לשם אברהם כשמו קשור לחסד] וגם שזה קשור לנס שקרה לו במלחמה שזה קשור יותר לגילויים

הלכה ד

* יהודי שרודף אחרי יהודי להרגו ובא אחר שיכול להצילו באחד מאיבריו והרגו האם חייב מיתה

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שבפועל הציל את האדם פטור **לראב"ד:** כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן מכיון שיכול להצילו באחד מאיבריו לא מתחשב בפעולה שהציל ולכן חייב כמו אבנר

הלכה יא

* האם חייב ב"נ על אבר מן החי שפורש מן העוף

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן מכיון שמן התורה [=מצד החפצא] אין חיוב שחיטה על העוף לכן פטור **לראב"ד:** כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן גם על עוף שחיוב השחיטה שלו זה רק גזירה מדרבנן על הגברא חייב

פרק יא הלכה ג

* האם מלך המשיח צריך לעשות אותות ומופתים

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן עיקר ענינו שיביא שלימות התורה בעולם מצד הטבע שזה דירה בתחתונים

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן עיקר ענינו שצריך להיות מורח ודאין וכו' ואינו חושב כ"כ מצד הדירה בחחתונים עצמה

פרק יב הלכה א

* האם בימות המשיח יבטל דבר ממנהגו של עולם

לרמב"ם: לא לשיטתו שקשור לחפצא ולכן בירור העולם יהי' דוקא בדרך הטבע שמכניסים את האלף לגולה ואז זה גאולה אמיתית ושלימה

לראב"ד: כן לשיטתו שקשור לגברא ולכן יותר קל לאדם אם ישתנה הטבע ויהי' ניסים כמו "והשבתי חיה רעה מן הארץ"

עיין בלקו"ש ח"ד עמ' 1252 בשיטת הרמב"ם ואדה"ז

לקו"ש ל"א עמ' 199

האם ברכת בשמים במוצ"ש זה חלק ממש מהבדלה או שזה עניין צדדי להשיב את הנפש [ממצער סילוק הנשמה היתירה] לרמב"ם זה ממש חלק מהבדלה = שענינה להמשיך זכירת השבת בימי החול שלאחריו וכן גם ענין הבשמים תקנו כדי שיהא זיכרון שבת בלבד ויהא שמח אף בצאתו ולכן הלשון ברמב"ם מפני שהנפש דואבת משמחין אותה ומיישבין אותה בריח טוב לאדה"ז זה ענין צדדי להשיב את הנפש שתקנו הבשמים כדי להשיב הנפש שהיא דואבת לפיכך מיישבים ומשמחים אותה בריח טוב היינו שהעיקר זה ליישבה ורק סוכ"ס באיזה אופן שהרי אין זה השבת הנפש ממש וע"ז אומר ע"י השמחה לשיטתו שקשור לתואר ולכן חושב על האדם במצבו בעניני העולם איך לתקנו ולא רק להמשיך את האור של השבת לבטל את העולם

לקו"ש כ"ה עמ' 144

האם זה שהפועל חייב לעשות מלאכה בכח וזה שהפועל חייב לדקדק ע"ע בזמן וכן שחייב לעבוד בכל כוחו זהו ענין א' או שהחיוב הראשון זה בחפצא =מלאכה בכח והחיוב השני זה בגברא =לדקדק ע"ע ובכל כוחו לרמב"ם זה כאופן ה-ב' שחיוב מלאכה בכח זה בחפצא ולדקדק בזמן ובכל כוחו זה מצד הגברא שגופו קנוי לבעה"ב לשיטתו שקשור לעצם ולכן חושב איך זה מצד גדר המלאכה ולא כ"כ איך זה מצד גדרי האדם לאדה"ז זה כאופן ה-א' שהכל ענין א' ולכן גם המלאכה בכח זהו מצד שגופו קנוי (עיין עמ' 148 הערה 55) לשיטתו שקשור לתואר שלכן רואה במלאכה גם איך זה מצד האדם

לקו"ש ל"א עמ' 184

האם זה שרוחץ ידים ורגלים לפני התפילה זה גדר של טהרה רק מצד הגברא או גדר של קדושה כמו העובד בביהמ"ק לרמב"ם כאופן ה-א' ומכיון שזה גדר טהרה צריך קידוש ידים ורגלים (ששניהם גדר אחד לגבי טהרה) לשיטתו שקשור לעצם לכן צריך להשתנות לגמרי בשביל התפילה לאדה"ז כאופן ה-ב' ומכיון שזה גדר קדושה כאופן ה-ב' לכן רק את הידים שבהם עיקר הקידוש לשיטתו שקשור לתואר לכן משאיר את האדם במצבו וכך מתפלל

המשך

האם צריך גם רחיצת הפנים (בנוסף לידים ורגלים) לפני תפילת שחרית

רשימת מחלוקות נוספת:

רבינא: קשור יותר לגבורה, שקשור יותר לעצמות.
רב אחא: קשור יותר לחסד, שקשור יותר לגילויים.

הטורי זהב: קשור יותר לגבורה, שקשור יותר לעצמות.
השפתי כהן: קשור יותר לחסד, שקשור יותר לגילויים.

הבית חדש: קשור יותר לכלל, ולגברא. שקשור יותר לגילויים.
הבית יוסף: קשור יותר לפרט, ולחפצא. שקשור לעצמות¹¹⁷.

הרמב"ם: קשור יותר לנשמה, שקשור יותר לגילויים.
אדה"ז: קשור יותר לגוף, לשיטתו שקשור לעצמות¹¹⁸.

¹¹⁷ ולכן גם הלכה כמותו. לקו"ש חל"ב עמ' 140.

¹¹⁸ לקו"ש חל"א עמ' 199 וחכ"ה עמ' 144 וחל"ג עמ' 62 וח"ז עמ' 248.

לרמב"ם כן לשיטתו שקשור לעצם והעיקר זה ההלכות עצמם המשך

בגדר החיוב לידע את כל התורה האם זה חיוב בפ"ע של ידיעת התורה או שזה ענין קיום התרי"ג מצוות במחשבה ודיבור

לרמב"ם כאופן הראשון והלימוד מהפסוק "ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם" שקודם צ"ל לימוד ואח"כ מעשה שמפה רואים שיש עדיפות לתלמוד שקודם ומביא למעשה ולשיטתו שסובר ששליש בתלמוד שהאדם חייב ללמוד כל יום אינו קשור למעשה אלא לפול בעומק עיון טעמי ההלכות ולהבין דבר מתוך דבר היינו לימוד מצ"ע שקשור לעצם ולא כ"כ בשביל לפעול על האדם

לאדה"ו כאופן ה שני ומסביר הפסוק "ולמדתם אותם ושמרתם לעשותם" באו"א שהלימוד הוא הפועל ושמרתם לעשותם היינו ששומר המצוות בלב ולשיטתו ששליש בתלמוד אין הכוונה פילפולים בעומק וכו' אלא הכוונה לידע טעמי ההלכות בדרך קצרה שזהו ענין של קיום המצוות במחשבה ודיבור ומשמיט לימוד אגדות אלא דוקא דברים שקשורים להלכה בפועל שהעיקר זה לפעול על האדם

לרמב"ם כן לשיטתו שזה גדר טהרה ומכיון שבזמן הגלות יש אנשים שמשקיעים גם את הפנים (=כוחות הפנימים) שלהם בעניני העולם לכן צריך גם לטהר את הפנים מעניני עוה"ז לשיטתו שקשור לעצם ולכן צריך כמה שיותר להזדכך באופן של יציאה מהעולם לאדה"ז לא לשיטתו שסובר שהרחיצה זה עניין קדושה היינו הזמנה והכשרה באופן של מעשה ולכן מספיק קידוש ידיים שבהם עיקר השירות ולא צריך טהרה בפנים מכיון שהכוחות הפנימים של היהודי אינם מקבלים טומאה לשיטתו שקשור לתואר לכן משאיר את האדם במצבו הרגיל וכך מתפלל

לקו"ש חל"ג פ' בהעלותך עמ' 62

האם ביו"ט שישנו חיוב השמחה בזמן ביהמ"ק בקרבן שלמים ובזמן הזה בבשר ויין זה דבר א' או שני דברים

לרמב"ם זה כאופן ה-ב' שזה שני דברים השמחה בקרבן שלמים קשורה לשמחה אלקית של הנשמה ושמחת הגוף בבשר ויין זה רק כדי שלא לבלבל שמחת הנשמה לשיטתו שתכלית השכר זה רק לנשמות בלי גופים שקשור לעצם שהענין הוא לצאת מהעולם לאדה"ז זה כאופן ה-א' שהכל דבר א' ממש שהשמחה של הגוף והנה"ב זה חלק משמחתה של הנשמה שגם היא תשמח בו ית' ולשיטתו כהכרעת תורת החסידות שתכלית השכר זה נשמות בגופים שקשור לתואר שמבררים את העולם ולא לשברו

לקו"ש חיי"ז עמ' 248

ישנה מחלוקת האם בחו"ל יש איסור חדש והסברות אם נאמר שיש איסור חדש זה פועל על הנה"ב שמרגישה באיסור של המאכל שרוצה לאכול או שכאשר אומרים שאין איסור חדש בחו"ל אז זה מרגישה הנשמה את החיסרון שאינה שייכת לדינים של התורה כמו בא"י

לרמב"ם לשיטתו שהעיקר זה הנשמה אז במקרה כזה סבור כאופן השני שזה פועל על הנשמה ולכן גם בכניסה לארץ חיכו עד לאחר ירושה וישיבה שרק אז שיושבים בקביעות אפשר לפעול על הנשמה בהקרבת העומר וזה העיקר לשיטתו שקשור לעצם ולכן מתעלמים מהנה"ב לגמרי

לאדה"ז לשיטתו שהעיקר זה לפעול על הגוף ונה"ב אז במקרה כזה יסבור כאופן הראשון שזה פועל על הגוף ונפה"ב ולכן גם בכניסה לארץ לא חיכו עד לאחר ירושה וישיבה שבכדי לפעול על הנה"ב אין צורך להתיישב בקביעות ומיד בכניסתם לארץ נתחייבו באיסור חדש לשיטתו שקשור לתואר שפועלים גם על הנה"ב ולא לשברה

לקו"ש חיי"א עמ' 18 הערה 29

לקו"ש חל"ו עמ' 16

האם אפשר להורות מידיעת ההלכות ללא טעמיהן לאדה"ז לא לשיטתו שקשור לתואר והעיקר זה תיקון האדם שיבין וישיג ופעול בפנימיותו

מפתח ענינים

דור המדבר · 85
דם השעיר · 76
דרך החוקה · 87

א

אוכל נפש · 179
אונס שיבוא מן הגוי · 182
אורים ותומים · 84, 36
אחדות לע"ל · 177
אחרית הימים" · 181
איילונית · 57
אמוראים · 7
אנא נסיב מלכא · 34
ארוסה · 77

ב

בבלה יובאו" · 181
ביטול חמץ · 178
בישול · 179
בן חורין · 60
בנות · 58
בר מצרא · 182
בריאת הארץ · 90
ברך לאביו · 178
בשמים · 180

ג

גאולה לגויים · 82
גובה אנשים לעת"ל · 31
גיד הנשה ביו"ט · 179
גילוי העצמות · 7
גלות מצרים · 86
גרושה · 22

ד

ד' מינים · 24

ה

הגויים לעת"ל · 82
המן · 56
הפסד ממון · 178
הקדש · 25

ז

זבה · 83, 26
זקנה · 26

ח

חגיגה · 178
חדש אין חוששים · 127
חולין · 26
חומש בפדיון · 25
חיטים שירדו בעבים · 177
חינוך · 179
חלוצה · 22
חמץ לכלבים · 86
חנוכה · 180
חסידי אומות העולם · 21
חצי שיעור · 82

ט

טומאת מצורע · 34

י

יבום · 77
יואב · 98
זיק לשכנו · 182
יציאת מצרים · 16

כ

כבשן האש · 27
כוכבים בדיעה והשכל · 181
כתובים · 82

מ

מ"ט שערי טומאה · 16
מגילת אסתר · 82
מדות · 18
מוחין · 18
מזבח הנחושת · 181
מזל כימה · 19
מחול שעתיד הקב"ה · 177
מחיצה בשבת · 35
מחרת השבת · 28
מינקת · 26
מיתת רי"ל · 84
מכות מצרים · 86
מכר לאשה · 182
מכשירי מצווה · 87
מלאכה שאינה צריכה לגופה · 177
מלך · 181
מנבח הנחושת · 94
מנוחת יו"ט · 180
מנעל ביוה"כ"פ · 131
מעוברת · 26
מעלין בקודש · 180

560 | אחדות בתורה

מעשה בראשית · 17
מקדיש את שדהו בשנת
היובל · 117
משיח · 181
מתיבתא דרקיע · 7

נ

נבוכדנאצר · 27
נביאים · 82
נחש · 83
נפל · 52
נרות חנוכה · 180

ס

סוכת ע"ג בהמה · 34
סעודת יו"ט · 180
ספק לבי"ד · 178
סתם ספרא · 49

ע

עבד · 60
עבודת התחתון · 19

עולם הבא · 85
עירוב תחומין · 35
עליית קטן לרגל · 179
עם הארץ · 18
עמידה · 97
עצם · 179
עשר כוחות · 31

צ

צד נחש שלא ישכנו · 177
ציפוי · 182

ק

קודה"ק · 87
קטן · 179
קרבן · 22
קרבן פסח · 99
קרן · 78
קרקעות השבטים · 26
קרקר" · 181

ר

רצוא · 18

ש

שבטים לעת"ל · 85
שביתה · 180
שועל · 87
שיעור איסור · 83
שכנות פועל · 182
שכר ועונש · 182
שמחה · 178
שמן המשחה · 32
שפחה · 179
ששת ימי בראשית · 16
שתי גינות · 31

ת

תהילים · 22
תואר · 179
תיקון · 8
תרומה · 85, 26
תשובה · 16
תשרי · 16

לע"נ

ישראל יצחק בן משה חיים ע"ה

מיטלמן

לזכות

ר' מיכאל יואל שיחי' וזוגתו אסנת תחי'

מיטלמן

ולזכות

בני ביתם שיחיו חיה סלע. אביה. נדב. ועדיה ציפורה

שיזכו לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם בבני חיי ומזוני

רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש

בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לזכות

פקיחת העינים של כולנו

לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

לזכות החייל בצבאות השם מנחם מענדל גינזבורג

לע"נ אבי משה זלמן בן ישראל יוסף ע"ה

לע"נ הרב זאב ורנר בן הרב יהודה לייב ע"ה גבירץ

לזכות הרב יוסף יהונתן שיחי' וזוגתו דנה תחי' וכל הילדים
למשפחת גבירץ שיזכו לברכה והצלחה בכל מעשה
ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לזכות הרב אלון שיחי' וזוגתו ליטל תחי' וכל הילדים
למשפחת דביר שיחיו ויזכו לברכה והצלחה בכל מעשה
ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לע"נ הרב אברהם חליל בן ניסים ע"ה

לע"נ יהודה בן יצחק ע"ה

לע"נ יוסף בן מיכאל ע"ה

לזכות הרב נחום שיחי' הלוי וזוגתו טל תחי' וכל הילדים
שיחיו למשפחת לוי שיזכו לברכה והצלחה בכל מעשה
ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לזכות דן דניאל בן שמואל שיחי' וזוגתו חנה שיר בת
יעקב אריה תחי' שיזכו לזחו"ק וברכה והצלחה בכל
מעשה ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב
ממש בפקיחת העינים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף
ומיד ממש

לזכות הרב מיכל שיחי' וזוגתו שפרינצע גיטל תחי' וכל
הילדים שיחיו למשפחת גולדהירש

לזכות הרב שלמה שי' וזוגתו וכל הילדים למשפחת

ורדיגר

לע"נ הרב יצחק דוד בן מנוחה רחל ע"ה גרונר

לע"נ הוד בן אייל ע"ה

לע"נ איריס בת אמנון ע"ה

לזכות כל השותפים להצלחה הגדולה בבית חב"ד

למטיילים הישראלים במלבורן

לזכות הרב עמוס שיחי' וזוגתו חנה תחי' ובנותיו לינור.

מיטל. ורומי תחיו ברזילי וברכה והצלחה בכל מעשה

ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש

בפקיחת העינים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד

ממש

לזכות הרב אליעזר שיחי' וזוגתו תחי' וכל הילדים שיחיו

למשפחת קרונהייזר וברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם

בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש בפקיחת

העינים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

לזכות הרב אברהם שיחי' וזוגתו רבקה תחי' וכל הילדים

למשפחת רסקין וברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם בבני

חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש בפקיחת

העינים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

לזכות הרב מרדכי אהרון שיחי' וזוגתו אסתר תחי' וכל

הילדים למשפחת פייגלין וברכה והצלחה בכל מעשה

ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש

בפקיחת העינים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד

ממש

לזכות הרב אברהם אליעזר שיחי' וזוגתו ענבר תחי' וכל
הילדים למשפחת ויזל וברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם
בבני חיי ומזוני רויחי וחיים נצחיים בקרוב ממש בפקיחת
העינים לגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

לזכות דוד שיחי' וזוגתו פז תחי' וכל הילדים למשפחת
זהבי

לזכות אמי מורתי עוזית תחי' וכל הילדים והנכדים
והחתנים והכלות והנינים למשפחת שניאורסאהן שיחיו
וברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי
וחיים נצחיים בקרוב ממש בפקיחת העינים לגאולה
האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

לע"נ עמרי בן שמעון

לזכות

שמעון בן יוכבד שיחי'
ארלט בת שמחה שתחי'

משה בן ארלט שיחי' וזוגתו איילת בת חי' ויקטוריה תחי'

מאיר בן ארלט שיחי' וזוגתו חן לי (חנה) בת מרים שתחי'

עדי בן ארלט שיחי' וזוגתו שלומית בת עליזה שתחי'

חיה ויקטוריה בת בי' שתחי' ויוצאי חלציהם

למשפחת אברמד.

להצלחה בגשמיות וברוחניות וכל טוב סלה והתגלות
משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד

ממש

לזכות מו"ח גדעון שיחי' וזוגתו לאה שתחי' וכל הילדים
והנכדים והחתנים והכלות ובקרוב הנינים למשפחת שרון
וברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי
וחיים נצחיים בקרוב ממש בפקיחת העינים לגאולה
האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

לזכות ליבל שיחי' וזוגתו תחי' וכל הילדים למשפחת ניו
וברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם בבני חיי ומזוני רויחי
וחיים נצחיים בקרוב ממש בפקיחת העינים לגאולה
האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש